

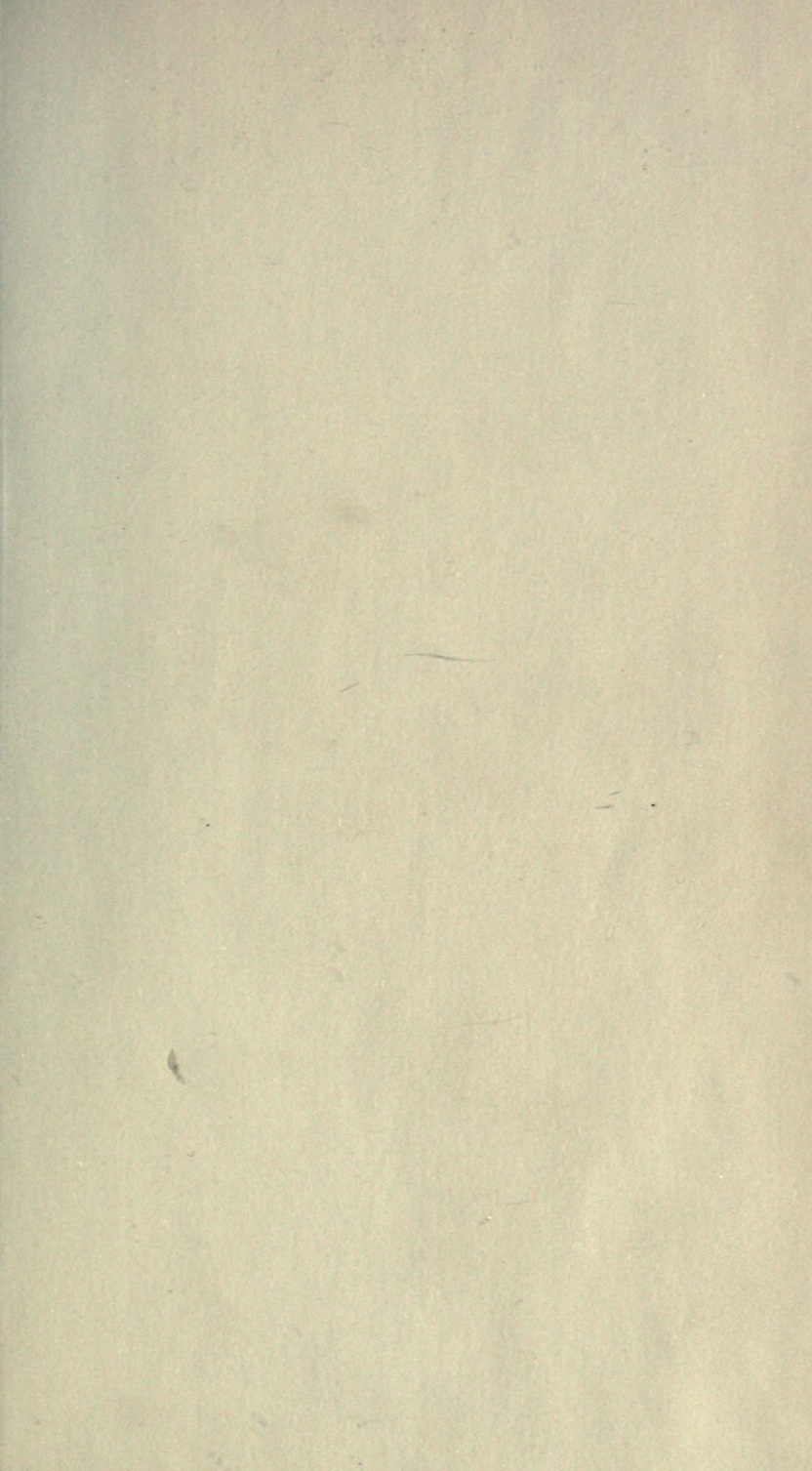
UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 00357136 1

283

(27)

7

SCRIPTORIUM HISTORIAE
BYZANTINAE

DF
503
C6
v.15

UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY

GEORGIUS CODINUS

ROMAE
IMPRINTE M. W. B. R. I.
MDCCLXXIII

CORPUS
SCRIPTORUM HISTORIAE
BYZANTINAE.

EDITIO EMENDATIOR ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE
BORUSSICAE

CONTINUATA.

GEORGIUS CODINUS.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXLIII

GEORGII CODINI

EXCERPTA

DE ANTIQUITATIBUS

CONSTANTINOPOLITANIS

EX RECOGNITIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

31843

Vol 15

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXLIII.

EMINENTISSIMO ET REVERENDISSIMO PRINCIPI
FRANCISCO BARBERINO,
S. R. E. CARDINALI,
DOMINO MEO SUMMA OBSERVANTIA COLENDO,
PETRUS LAMBECIUS S.

Multa sunt, Eminentissime Princeps, quae homini ad immortalem gloriam adspiranti viam praebent; verum aut me amor propriae opinionis fallit, aut ulla nec honestior nec compendiosior potest reperiri quam vel ipsa eruditio vel quae eruditis exhibetur benevolentia et benignitas. harum altera quibuscunque egenis et obscuris terrae filiis ad summam laudem aditus patet, dummodo natura aptam iis non denegarit indolem, nec ipsi profectui suo debita diligentia, famae autem legitima non desint ambitione. altera illis duntaxat ad claritudinem pervenire licet, quibus eam generis potentiae et fortunarum amplitudinem largiri deus voluit, ut protegere alios possint et sustentare. illi ergo hos colunt, ut necessariis ad studia adminiculis potentiantur: hi contra illos fovent, ut monumentis litterarum nominis et virtutis suae memoria apud posteros celebretur; ita utrique per se indigentes alteri alterorum vigent auxilio.

quare beatissimos ego semper existimavi qui hanc velot omnibus numeris perfectam felicitatem consecuti sunt, ut pariter splendidissimo vitae statu et merito haud vulgaris eruditionis venerabiles sint atque conspicui. in his Te numero, Eminentissime Princeps, qui cum maiestate sacrae purpurae et pontificalis familiae praerogativa satis sine ullo aliunde petito splendore fulgeas, adeo tamen litterarum studio inter publica tantae dignitatis munera et fuisti semper et etiam nunc es deditus, ut cum iis qui tota vita aliud nihil egerunt iure et audacter de multifariae scientiae palma possis contendere. testatur enim hoc ditissima tua lectissimaque bibliotheca, qua post Vaticanam nihil Roma perfectius habet aut magnificentius; testatur haud exiguus praestantium ingeniorum numerus, quibus aula tua nunquam non fuit exornata; testatur publicum doctissimorum virorum de Te iudicium, qui saepe gravissimarum quaestionum arbitrium Tibi detulerunt. quod cum ita sit, abunde, ni fallor, apparet quibus ego nunc causis impulsus volumen hoc Originum Cpolitanarum Eminentissimo nomini Tuo dedicare audeam. nempe iam primum minime dubito quin pro singulari tuo erga litteras affectu, quicquid hoc munusculi litterarii est, laetissimo vultu sis excepturus: deinde praecavebo hac dedicandi ratione ne exprobrari mihi possit, quod olim Anacharsin philosophum in Graecorum ludis improbasse refert Laërtius, ἀγνώσκοντα μὴ τοῖς τεχνίταις, χρίτων δὲ τοῖς μὴ τεχνίταις. certum denique habeo obtensam nominis tui auctoritatem non honori tantum laboribus meis fore, sed et praesidio adversus malevolorum improbas detrectationes; quod videlicet nemo sanus ea lacessere ausurus quae Tibi optimo acerrimoque scriptorum censori probantur. et haec quidem praecipuae

ex iis sunt quas cum omnibus eruditis communes habeo causas, cur Tibi potissimum, Eminentissime Princeps, quicquid hoc et qualecunque est libri, merito ac lubens consecrem: insuper vero alias multas privatim habeo, quas domesticas appellare lubet; easque tanto caeteris graviores existimo quanto vehementius ἀχαριστίας crimen subire vereor. etenim repetenti mihi memoriam omnis eius temporis quod studiorum causa exteris regionibus perlustrandis impendi, vix ullus occurrit dies qui singulari aliquo Tuo in me collato beneficio non sit notabilis. advenientem me primum Lutetiam humanissime per eos qui tum rebus Tuis agendis ibi praeerant excipi curasti. mox ipse Lugduno reversus participem me fecisti mensae, admisisti inter intimos; et ut paucis omnia complectar, tanto me prosecutus es affectu ut maiorem ab avunculo non potuissem desiderare. eandem benevolentiam Romae postea expertus sum, ubi integrum biennium in aula Tua commoranti mihi ea videndi multa et discendi fuit occasio, ut vere gloriari possim plus me in luce illa et strepitu aulico quam in ullo Academiae recessu et umbra profecisse. reversus deinde in Galliam incredibile memoratu est quantam ex commendatione Tua cum aliis multis locis utilitatem perceperim, tum vero imprimis Tolosae, cuius urbis illustrissimus archiepiscopus Dn. Carolus de Montchal, vir sanctitatis simul et prudentiae et eruditionis rarissimae, continuos octo menses in palatio suo plus quam paterna liberalitate et cura me tractavit. plura eius generis addere inconveniens esse credo et superfluum, tum quod ipsa haec beneficiorum enumeratio nescio quid videatur habere levitatis et arrogantiae, tum quia vel ex minimo eorum quae iam dicta sunt satis superque elucet, quanta obligationis necessitate

Tibi sim devinctus. accipe igitur, Eminentissime Princeps, et boni consule qualemcumque hunc juvenilis diligentiae meae fructum, quo pariter et gratitudinem meam Tibi studeo declarare, et quanti faciam iudicii tui acumen et auctoritatem nominis. quodsi forte nonnusquam editionem minus feliciter curatam deprehendes, ignoscas velim, et benigne reputes, ex quo haec Lutetiae absoluta reliqui, triennium iam praeteriisse, ideoque quicquid sub praelo commissum est erroris, absentiae meae esse tribuendum. vale.

Dabam Hamburgi prid. Id. Decembr. 1653.

L A M B E C I I
PRAEFATIO AD LECTOREM.

Cum ante biennium Lutetiae Parisiorum agerem, tantum apud me potuerunt innatum publicae utilitatis studium et amicorum cohortationes et exempla complurium doctissimorum virorum, ut summum nefas esse crederem inceptae editioni corporis historiae Byzantinae qualicunque mea opera deesse. quaesivi igitur cui potissimum parti laborem impenderem, et cum fere omnia ab aliis praeoccupata esse viderem, tandem mecum cogitare coepi operae pretium fore si hactenus inedita Codini excerpta de antiquitatibus Cpolitani in publicum producerem. praeterquam enim quod pertineant ad rem et multum lucis afferant historiae Byzantinae, hoc etiam nomine edi merentur, quod a gravissimis huius et superioris saeculi scriptoribus saepius laudata et ad confirmationem dubiarum opinionum adhibita sint. etenim Ioannes Leunclavius in Pandectis historiae Turcicae libri de aedificiis frequentissime mentionem facit; et quaecunque Nicolaus Alemannus notis suis in Procopium *ἐκ τῶν ἀνεκδότων πατρῶν* CP inseruit, inde desumpta sunt. item Petrus Gilius ex supradicto libro de aedificiis et altero de statuis integras transscripsit paginas. certum quoque est

ineditum illud Chronicon Cpolitanum, quod Ioannes Moursius in Glossario Graeco-barbaro et alibi creberrime citat, nihil aliud fuisse quam ineditam partem excerptorum Codini, quae nunc publicatur. testantur hoc citata loca, et testabitur integrum Chronicon, si quando in lucem veniet. similiter etiam per antiqua illa collectanea *Θραυμάτων* urbis CP, quae doctissimus Iacobus Sirmondus in notis ad Sidonium Apollinarem citat et in multis bibliothecis occurrere ait, haec alias non evulgata Codini excerpta intelligenda sunt. adderem plures coaetaneos auctores, in quorum scriptis ea citantur, nisi longum esset illos enumerare et supervacaneum. cum itaque iam omnino decrevissem edere Codini illa *ἀνέκδοτα*, nihil mihi antiquius fuit quam ut propositum hoc avunculo meo per litteras significarem, qui illud non tantum non improbavit, verum ut coeptum urgerem monuit, atque insuper duos mihi submitit codices manu scriptos, quibus continebantur haec Georgii Codini opuscula

- περὶ τῶν πατρῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως,
 περὶ τῆς σχηματογραφίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως,
 περὶ ἀγαλμάτων σιγῶν καὶ θαυμάτων,
 περὶ αἰσμάτων,
 περὶ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Σοφίας,
 περὶ τῶν βασίλευσάντων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μέχρι
 τῆς παρὰ τῶν Ἀγαρητῶν ταύτης ἀλώσεως,
 περὶ τῆς τάξεως τῶν ἀξιωματιῶν καὶ ἡγεμονῶν τοῦ
 παλατίου καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

horum primum, quintum, septimum et principium tertii a Georgio Dousa, Francisco Junio et Iacobo Gretsero iam pridem edita fuerunt: reliqua vero nunc primum a me publicantur. caeterum praeter duos avunculi mei codices,

quorum unum a V. Cl. Peirescio dono acceperat, alterum vero ex Vaticano exemplari curaverat transscribi, quattuor aliis codicibus in adornanda editione usus sum, quorum primum ex Britannico exemplari descriptum dedit mihi eruditissimus Isaacius Vossius, cum adhuc essem Amsterodami; secundum R. P. Iacobus Sirmondus mecum communicavit; tertium mihi suppeditavit bibliotheca Regia permissu Petri et Iacobi Puteanorum fratrum; quartum ipsemet Romae in bibliotheca Vallicellana reperi.

Hactenus dixi unde Codini ἀνέχδοτα prodierint: sequitur ut paucis agam de meis animadversionibus. illas vero tres maxime ob causas conscripsi, nempe ut varias lectiones, quae sensum auctoris immutare posse videbantur, aliorum ingeniis diiudicandas proponerem; tum ut loca mendosa dubia obscura atque minus recte ab aliis intellecta corrigerem et explicarem, et ubi opus esset, correctionis atque explicationis meae rationem redderem. verum utrum ego hoc quod mihi proposueram bene praestiterim necne, res ipsa indicabit. interim tamen, amice lector, velim tibi persuadeas sedulo me operam dedisse, ut utilitati tuae pro viribus meis quam fidelissime servirem, neque praeter modum diligens atque non necessaria multa aut multoties ab aliis antea dicta compilans patientia tua abuterer. ad haec quo facilius mihi ignosceres, sicubi vel in versione vel in animadversionibus humanitus lapsus essem, omnes omnino occasiones fugi, quae oblatae mihi fuerunt ad contradicendum iis qui ante me aliquid Codini ediderunt vel secus quam oportebat intellexerunt; et siquando necessitate coactus fui eorum errores detegere, tantam ea in re adhibui moderationem ut contra quos scribam obscurum sit, manifestum vero, me non eo hoc fecisse ut ex

alienis erroribus gloriam quaererem, sed ut praecaverem duntaxat ne aliis necessarij quidquam ignorantia praeteriisse viderer. reliquum ergo est ut hosce labores meos benevole excipias, et si qua in iis deprehendes quae minus tibi placebunt, aliquantulum indulgeas iuventuti meae et nimiae erga te voluntati et gravioribus occupationibus, per quas exactissime omnia persequi et recensere non potui. sic et gratum te praebebis, et alacriorem me reddes ad praestanda maiora. vale.

Romae 1649, calendis Maiis.

L A M B E C I I
DE GEORGII CODINI VITA ET SCRIPTIS
BREVIS DISSERTATIO.

Georgium Codinum non sub ultimis tantum imperatoribus Cpolitianis vixisse, sed aliquamdiu etiam superfuisse post ipsam Cpoleos expugnationem, ex ipsius scriptis liquido apparet. curopalatae vero cognomen, quod ei ab illis tribuitur qui librum eius de Officiis palatii CP ediderunt, in illis quos ego vidi codicibus manu scriptis non repperi; et facilius multo credam impositum ei fuisse curopalatae cognomen, quia de Officiis palatii scripsit, quam quod ipse curopalatae dignitatem obtinuerit. caeterum quod ad scripta eius attinet, non propterea duntaxat vano quodam praeiudicio improbanda sunt, quoniam Codinus ducentis tantum abhinc annis floruit; quippe qui, quaecunque edidit, ex antiquioribus et magis probatis auctoribus excerpsit et collegit. nam quod primum inter opuscula eius locum obtinet et inscribitur *περὶ τῶν πατριῶν* sive de originibus CP, eius maior pars verbotenus descripta est ex Hesychio Milesio, reliqua vero ex Glycae Annalibus, chronico Alexandrino et alio quodam hactenus non edito, cuius auctor est quidam Iulius Pollux, antiquo illo, qui Commodio imperatori Onomasticum suum dedicavit, aliquot saeculis recentior *). libri vero de statuis prima pars de simulacris deorum gentilium ex Phurnuto desumpta est et ex Ioannis Lydi

---

*) editus nunc ab Hardtio.

Philadelphiensis libro nondum edito de Mensibus *), unde etiam Suidas hausit eadem. altera autem pars, quae tractat *πρὸς ἀρχαίων καὶ θανατόρων*, quod est, ut ego interpretor, de statuis aliisque rebus spectatu dignis Cpoli, ea tota verbotenus descripta est ex antiqui anonymi auctoris collectaneis antiquitatum Cpoleos, quae inscripsit *παραστάσις ἀρχαίων καὶ θανατόρων*, et compilavit ex Theodoro lectore, Papia, Eusebio, Sacrate, Marcello lectore et compluribus aliis. haec vero collectanea nunc primum ex antiquissimo codice bibliothecae Regiae in lucem prodeunt, qui, ut omnes, quotquot eum viderunt, testantur, ad minimum ante quadringentos annos scriptus fuit. est autem inter codices eius bibliothecae numero millesimus vigesimus septimus **), quisquis igitur auctor est illorum collectaneorum, ducentis saltem vel trecentis annis Codino est antiquior. ex iisdem quoque collectaneis libri *πρὸς ἀρχαίων* satis magna pars excerpta est: caetera desumpta sunt ex Ioanne Antiocheno, Panodoro Aegyptio et aliis, qui in eo libro citantur. totus denique catalogus imperatorum Cpoleos usque ad imperium primi Alexii Comneni, auctoris est multo antiquioris Codino; quippe qui eum catalogum conscripsit sub Manuele Comneno Alexii nepote, ut ipse testatur his verbis: *ὁ κτίσις Μανουὴλ ὁ Κομνηνός, ὁ πάππος τοῦ κρατιστοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως*. reliqua porro catalogi pars, a Theodoro Lascaro eius nominis primo usque ad ultimam Cpoleos expugnationem, ab ipso Codino superioribus adiecta est, cum ille, ut principio dixi, aliquantulum illi urbis excidio superstes fuerit.

*) Lydi liber cum ab Harjo et Roethero tum hoc ipso historiae Byzantinae corpore editus est. quo tutius omitti potuerunt quae inde de statuis non Cpolitianis sed omnino omnibus erant petita.

**) nobis F. qui cum plerisque locis a Codino parum differret, nec totum nunc transcripsimus et plurimas eius lectiones per annotationem criticam dispersimus, perinde ac Bandurianas copias contraximus: nam quae utilia haberent codices Regii 3058^a (C) et 3058^b (D). Colbertinus 3607 (E), ea suis locis apposuimus, cramben totam recuquere non sustinimus.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΚΩΔΙΝΟΥ

ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ

ΕΚ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ ΤΟΥ ΧΡΟΝΙΚΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΚΩΔΙΝΟΥ

ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ

ΕΚ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ ΤΟΥ ΧΡΟΝΙΚΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Φασὶ μὲν τινες Ἀργείους πρώτους τῇ *Ἰεῖ* χρησάσθαι
ἐνθα δύο σκύλακες διερχὴν μάρπιτοισι θάλασσαν,
ἐνθ' ἰχθὺς ἑλαφός τε νομὸν βόσκοισι τὸν αὐτόν,
πήξασθαι τὰς οἰκίσεις ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ ἐν ᾧ Κύδαρός τε καὶ
5 Βορβύζης ποταμοὶ τὰς διεξόδους ποιοῦνται, ὃ μὲν τῶν ἀρχαίων
ὁ δὲ τῶν ἑσπερίων προορέοντες, καὶ κατὰ τὸν τῆς Σεσιμήτρης
τύμφης βωμὸν τῇ θαλάττῃ μιγνύμενοι. ἐπεὶ οὖν κατὰ τὴν εἰμαρ-

P 1

- 1 Scribe, sicut legitur apud Hesychium, τῆς πυθίας χρησάσθαι.
LAMBECLUS. 2 πολὴν λάπτουσι Hesychius Meursianus p. 43.
3 βόσκονται ἐς Hes. 5 βορβύσης Hes. et hoc loco et infra.
6 σεμέστρης Hes.

GEORGII CODINI

EXCERPTA

EX LIBRO CHRONICO

DE ORIGINIBUS CONSTANTINOPOLITANIS.

Ferunt Argivos primum oraculo Pythiae monitos,
hic ubi miscentur madido duo flumina ponto,
cervus ubi et piscis vescuntur pabulo eodem,
suas fississe sedes eo in loco in quo Cydarus et Borbyzes fluvii, quo-
rum alter ab arcto alter ab occasu venit, apud aram Sesimetrae nym-
phae mari miscentur. cum igitur fato eo delati sacrificio indigenis diis

- μίνην ἀγέκοντο καὶ θισίαν τοῖς ἰγχωρίοις ἐξιλίσκοντο δαίμονι,
B κόρας τῆς ἡραιργίας ἰθαρυάσας βραχὲ μέγας εἰς ἑίρουσ μετέ-
 θεκε τόπον, ὃς ἔστι τῆς Βοσπόρου προσεχόμιαι, βουκόλοι τὴν
 τοῦ ὄρειδος ἐποδίζωντος πῆσαν, ἀφ' οὗτω καὶ Βουκόλια ἐκεῖθεν
 τὸ χωρίον ἐκλήθη. ἑίρουσ δὲ τοῖς Μιγαράσις ἰατορῆσαν, ἀπὸ
 Δίωσι τὸ γένος κατάρουτας, ἰσπλοσι ἐν αὐτῷ ποιουμένων τῷ
 τόπῳ ἐφ' ἡγμῶνι Βιζαντι, οὗτω τῆς προσεχόμιαι μαθείουσι
P 2 τῆ αὐτῆ προσεχόμιαι. οἱ μὲν οὖν διαφῶσις ἐχρίσαντο λόφοις,
 ἡμῖς δὲ πιδωθὴν τῆς ἰστορίας τοῖς θελοῖσι παραδώσαντι, ἐκ
 τῆς Ἰνάχου θυγατρὸς Ἰός τῆν ἀρχὴν ποιούμενοι. Ἰνάχου γὰρ
 τοῦ Ἀργείου βασιλέως γένου θυγατρὸς Ἰός. ταύτης δὲ τῆς κορ-
 θινίαν ἐφίλατιν Ἀργος, ἐν πολιεύουσι ἡρώσι. ἐπι δὲ
 Ζαῦς ἡρωσὶς τῆς κορθῆς πιδυ τὸν Ἰερῶν δολοφονήσαι τὸν
 Ἀργον, λιθίσις αὐτῆ τῆς παρθενίας τῆς Ἰός εἰς βοῦν μετα-
 τράπειτο. Ἡρα δὲ γυλώδιου τῷ γινυαίῳ οὐστρω ἐλαπίσαι τῆ
 δαυάλλη, καὶ διὰ πάντας ἐλαίει τῆς ἐπράς τε καὶ ἑρῶς. ἐπι
 δὲ πρὸς τὴν Θρακίαν ἀγέκοντο χῶρον, ὄνομα μὲν τῷ τόπῳ κατέ-
B λαι Βοσπορου, αὐτὴ δὲ πρὸς τὸ καλοῦμενον κίρας ἐπιπέδουσα,
 καθ' ὃ Κιδαρός τε καὶ Βορβύζης σιμμήραται, τοῖς ἰνοικῶσι
 προδισπύρασι τὰ ἱσάματα, τῆν λιγομίνην Κιρόισαν ἀπικίρασι, 20
 ἐξ ἧς καὶ Κίρας ὁ τόπος ὠνόμισται. ἄλλοι δὲ μάλιστα τῆ θισίαι

1 scribte θυσίαις τοῖς ἰγχωρίοις ἐξιλίσκοντο δαίμονας. sic infra
 τοῖς πατρῷοις ἰσπλοσι ἐξιλίσκοντες δαίμονας. L. (i. e. Lambec-
 cius). 2 ἑίρουσ Hes. 4 ἐποδίζωντος Hes. 5 τῶν, cum
 Hes. 6 ἐίρουσ Hes. 8 προσεχόμιαι Hes., προσεχόμιαι
 ante L. 9 suppl. et Ἡρακλῆος τῶν τετρακτῶν θισίαι, L.
 14 μεταβάλλεται Hes. 20 προδισπύρασι, Hes. 21 μάλ-
 λον Hes.

litarent, corvus particulam victimae subreptam alium in locum depor-
 tavit, qui Bosphorus cognominatur, pastore volutam avis indicante, unde
 et Bucolia locus ille vocatus est. alii vero memoriae prodiderunt Me-
 garenses, a Niso genus ducentes, illic appulsi ducere Byzante, a quo
 etiam urbi nomen innotuit esse volunt. illi igitur diverse hac de re
 narrant: nox vero historiam cognoscere cupientibus, quod vero simile
 est, commemorabimus, ab Io Inachi filia initium facientes. Inachi enim
 Argiverum regis filia fuit Io: huius virginitatem custodiebat Argus,
 quem multoculum fuisse aiunt, ast uti Iupiter puellae amore captus
 Mercurio auctor fuit ut dolo Argum occideret, ipsam inminuta virgini-
 tate in vacca mutavit. quam aërem inobstantibus luno caestro iuvenam
 stimulavit et per omnes terrarum marisque tractos circumegit. at ubi
 in Thraciam pervenit, Bosphori nomen ei loco reliquit, inde progressa
 est ad Cydari et Borbyzae confluentes, eiusque loci multa incolis futura
 praedixit, atque Ceroessam peperit, a qua locus iste Ceras nuncupatur.

τοῦ χοιρίου τὸ ὄνομα προστιθέασιν· οἱ δὲ τῇ τῶν καρπῶν ἐφορίᾳ
 τὸ τῆς Ἀμαλθείας αἰγὸς κέρας προσυγορεύουσιν. ἢ τοίνυν Κε-
 ρόεσσα τραφεῖσα καὶ παραδύξω μορῆν λαμπρινθεῖσα πολὺ τὰς
 Θρακίας ὑπερέβαλλε παρθένους. τῷ δὲ Θαλαττίῳ μεγεῖσα Πο-
 5 σσειδῶνι τίκει τὸν καλούμενον Βύζαντα, τὸ ὄνομα λαβόντα ἐκ
 τῆς θρησκείας αὐτὸν κατὰ τὴν Θράκην νύμφης Βυζίης, ἧς μέγρι
 καὶ νῦν οἱ πολῖται τῶν ὑδάτων ἀρδύονται. ὡς οὖν ἐπὶ τῆς ἀκμῆς
 τῆς ἡλικίας ὁ νέος ἔβαινε καὶ τοῖς Θρακίοις ἐνδιέτριβεν ὕρεσι,
 φοβερὸς πρὸς τοὺς Θῆρας καὶ τοὺς βαρβάρους φερόμενος, πρε- C
 10 σβεῖας ἐδέχεται ὑπὸ τῶν τοιοῦτων, σίμμαχος αὐτοῖς εἶναι καὶ
 φίλος προτρεπόμενος. ὡς οὖν καὶ Μελίος ὁ τῶν Θρακῶν βασι-
 λεὺς αὐτὸν ἐπὶ τὸν τοῦ Θηρὸς ἄθλον μετεπέμψατο, καὶ τὰς ἐξ
 αὐτοῦ δόξας ὁ Βύζας ἀπηνέγκατο, τὸν ὑποταγέντα ταῦρον τῇ
 ἱεροσφίᾳ προσφέρειον καὶ τοὺς πατρώους ἐξίλασκόμενος δαίμονας
 15 κατὰ τὴν τῶν εἰρημένων ποταμῶν σύμμειξιν, ἀετὸς ἀθρόως φανείς
 τὴν καρδίαν ἐφαρπάζει τοῦ θύματος, καὶ κατὰ τὴν ἄκρην τῆς
 Βοσπορίας ἀκτῆς ἀποπιάς ἔστη ἄντικρυς τῆς Χρυσοπόλειος, ἣν
 Χρύσης ὁ παῖς ἐκ Χρυσήδος γεγωνὸς καὶ Ἀγαμέμνονος, φεύγων
 τῆς Κλυταιμνήστρας ἐπιβουλήν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς ἀναίρεσιν, D
 20 καὶ πρὸς τὴν τῆς Ἰφιγενείας ζήτησιν ἐπειγόμενος, μνηστὴρ τῆς
 ἑαυτοῦ ταφῆς, τοῖς ἐγχωρίοις τὸ ὄνομα τοῦτο κατέλιπε, φθασά-
 σης αὐτὸν ἐκεί τῆς τοῦ βίου καταστροφῆς. ὁ μὲν οὖν Βύζας
 κατὰ τὴν ἄκρην τῆς Βοσπορίας ἀλὸς διέγραψε πόλιν· Ποσειδῶ-

7 τὴν ἀκμὴν Hes.

8 προσέβαινε Hes.

10 ἀπό? ἢ παρὰ?

10 τοπαρχούντων Hes.

13 ὑπαγένητα apud L: correctum ex Hes.

18 καὶ om Hes.

alii nominis causam ad situm loci potius referunt: alii ob fructuum ab-
 undantiam Amaltheae caprae cornu appellant. at Ceroessa adulta, et
 incredibili pulchritudine caeteras omnes Thraciae virgines longe ante-
 cellens, ex congressu Neptuni Byzantem peperit, ita nominatum a
 nympha Byze, quae illum in Thracia enutriverat; cuius aquas ad hoc
 usque tempus cives hauriunt. hic igitur iuvenis ubi ad aetatis florem
 pervenit, cum moraretur in Thraciae montibus feris et barbaris iuxta
 metuendus, per legatos a loci dominis ad amicitiam societatemque in-
 vitatus est. cumque eum Melias Thraciae rex ad ferae certamen able-
 garet, et victor inde cum gloria reversus Byzas devictum taurum diis
 patriis offerret ad fluminum illorum quae dixi concursum, apparens de-
 repente aquila victimae cor abripuit et ad extremum Bospori littus
 avolans substitit e regione Chrysopoleos, quam Chryses Agamemnonis
 e Chryseide filius, post necem patris Clytemnestrae insidias fugiens et
 Iphigeniae quaerendae intentus, sepulcri sui monumentum indigenis reli-
 quit, cum mors illic eum occupasset. caeterum Byzas in extremitate
 Bosporii maris urbem designavit, et Neptuno Apollineque, ut fertur,

ρος δὲ καὶ Ἀπόλλωνος, ὡς φασί, συνιργαίντων ἀνφοδόμει τὰ
 τείχη, λόγον τε παντὸς κρείττονα μηχανώμενος. τοῖς γὰρ ἐν
 αὐτῇ πύργους ἐπὶ ὄντια ἀντιφθίζεσθαι τε καὶ διηκῆ ἀλλήλοις
 συνέρυσεν· ἢ ποιε γὰρ σάλληξ ἢ φωνή τις ἐίρου τοῖς πύργοις
 ἐσθροῖτα, ἕτερος ἐξ ἑτέρου τὸν ἦχον μεταδίδου, καὶ τῷ πρὸς τὸ
 πύρου κινῆται παρέλπιον. ἀλλὰ μὲν καὶ ἄλλο τι τοῖς ταῦτα
 P 3 συγγράμασιν περιμένον οὐ παραλείβομεν· τὸν γὰρ Ἡρακλῆος
 πύργον ἐστάμενον ἐντὸς τοῦ τείχους τὰ τῶν πολυμίον μεταδιδόναι
 μαστήριον λόγος ἔν. μετὰ δὲ τὴν τοῦ τείχους σιγήντην καὶ τὰ
 τιμῆν τῶν θιῶν ἀπειργάζετο. Ἔρας μὲν κατὰ τὸν τῆς βασιλι- 10
 κῆς λεγόμενον τόπον γιῶν τε καὶ ἀγῶμα καθιδρόσατο, ὅπῃ
 Τύχαιοι τοῖς παλαιοῖς τιμήντη, Ποσειδῶνος δὲ τίμιος πρὸς
 τῇ θαλάσῃ ἀπέχευρε, ἵδα γὰρ ὃ τοῦ μάρτυρος Μηνῆ οἶκος
 διακείμεσθαι, Ἐκάτης δὲ κατὰ τὸν γῆν τοῦ ἱπποδρόμιον τόπον,
 τῶν δὲ Διοσκουρίων Καστορός τε καὶ Πολυδεύκως ἐν τῇ τῶν 15
 ποταμῶν μέγῃ, ἐν ἧ καὶ ἰσσις τῶν παθῶν τοῖς ἀνθρώποις ἐγί-
 νητο. Ἰγγίς δὲ τοῦ καλουμένου Στρατηγίου Αἰαντός τε καὶ
 Ἀχιλλέως βωμοὺς ἀνέθεκεν, ἵδα καὶ γὰρ τὸ τοῦ Ἀχιλλέως χορ-
 B ματῆρι λουτρῶν. Ἀμφιάρεω δὲ τοῦ ἱερέως ἐν ταῖς λεγομέναις
 Σακαῖς φροδομένησι ναῶν, αἱ τὴν ἐπισημίαν ἐκ τῶν σικοφόρων 20
 δώδρων ἰδέσθαιτο. ἀνωτέρω δὲ τοῦ Ποσειδῶνος ἱεροῦ τὸ τῆς
 Ἀφροδίτης προσσηρομένητι τίμιος, Ἀγνίμωδος δὲ καὶ Ἀθηνᾶς
 πρὸς τὸ τῆς Ἀφροδίτης ὄρος.

8 ἐστάμενον ἐντὸς τοῖς ἐντὸς οὐσί Hes. 9 λόγος ἔν] λέγουσιν
 Hes. 12 Τύχαιον Hes. τείχων vulgo. τε apud L.
 19 ἦρωος Hes. 23 Ἀφροδίτης] Θράκης Hes.

adinvantibus moenia omni praedicatione excellentiora exstruxit. septem
 enim turres ita coaptavit ut loqui inter se et respondere viderentur: quippe
 si tubae aut alius aliquis sonus turres illas percuteret, altera alteri so-
 num ad ultimam usque transmittebant. est et aliud quod ab harum
 rerum scriptoribus memoriae proditum minime silentio praeteribimus:
 turrim scilicet, quae Herculis nuncupatur, hostium arcana civibus prode-
 dere solitam narrant. absolute muri ambitu delubra quoque condidit:
 et Rheae quidem templum et simulacrum in loco nuncupato Basilicae
 crexit, quod etiam ut Fortunae sanum a civibus colabatur. Neptuni
 quoque templum iuxta mare exstruxit, ubi nunc Menae martyris nodos
 est: Hecates autem, ubi Hippodromna, Dioscurorum Castoris et Pollu-
 cis ad fluminum confluentes. in quo etiam a morbis homines liberaban-
 tur. prope Strategium Ainei et Achilli aras crexit, ubi etiam nunc
 thermiae cognomento Achilleae sunt. praeterea Amphiarao vati in re-
 gione Sycæna, quae a ficibus nomen habet, aedem dedicavit: et aliam
 Veneri paulo supra Neptuni sanum, Dianae vero et Minervae ad mon-
 tem Veneris.

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα πρὸς τὴν ἑαυτοῦ διωκίσατο πόλιν, ἐξῆν λοιπὸν τοὺς ἐπιόντας αὐτῷ ἀπωθῆσαι βαρβάρους, καὶ μάλιστα τὸν Αἴμονα, ὃς τύραννος Θράκης ὦν καὶ πρὸς αὐτὴν ἔχε τὴν τοῦ Βύζαντος πόλιν, αὐτὸν τε τὸν ἥρωα προκαλούμενος εἰς μά-
 5 χην καὶ διαπορθεῖν ἅπαντα προθυμούμενος· οὐχ ὑπομείνας τὴν ἐξοδὸν τοῦ βαρβάρου μόνος πρὸς μόνον διαγωνίζεται, καὶ καταβάλλει τὸν Αἴμονα ἐπὶ τὸν ὁμώνυμον αὐτοῦ λόφον. ὁ μὲν οὖν Βύζας μετὰ τὴν εἰρημένην νίκην ὡς ἐπὶ τὴν Θράκην ἤλαυνε τοὺς C
 πολεμίους· Χρύσης δὲ ὁ τῶν Σκυθῶν βασιλεὺς περαιωθεὶς τὸν
 10 Ἰστρον καὶ πρὸς αὐτὸν διελθὼν ἐπολιόρκει τὰ τῆς πόλεως τεῖχη· πρὸς δὲ ἢ τοῦ Βύζαντος γυνή, μηδὲν καταλογοισαμένη τὸ πλῆθος τῶν πολεμιῶν, τῇ γυναικεῖα χειρὶ χρησαμένη διηγωνίζετο, σοφισαμένη τὸν βάρβαρον τῇ τῶν δρακόντων συμμαχίᾳ· οὗς γὰρ κατὰ τὴν πόλιν ὄφεις εἰς ἓν τῶν χωρίων συλλαβοῦσα ἐφρούρει,
 15 ἀθρόως τοῖς ἐναντίοις ἐπιφανείσα, καὶ δίκην βελῶν ἀκοντίων ἐπεμπε τὰ θηρία, καὶ πλείστοις καταλυμηναμένη τούτῳ τῷ τρόπῳ διέσωσε τὴν πόλιν. ἐντεῦθεν τοίνυν ἑρχοῖτο μῦθος φέρεται, μὴ δεῖν τοὺς κατὰ τὴν πόλιν ἀλισκομένους ὄφεις ἀπολλύειν οἷα εὐεργέτας αὐτῆς γενομένους. D

20 Οὐ μετὰ πολὺν χρόνον Στρόμβος ἀνὴρ τοῦνομα, καὶ αὐτὸς ἐκ Κεροίσσης τεχθεὶς, πόλεμον ἐπιφέρει τῷ Βύζαντι, πολλὴν ἐπαγόμενος δύναμιν. ἐκινεῖτο τοίνυν ἅπαντα τὰ Σκυθικὰ γένη,

2 ἀπωθεῖσθαι Hes. 3 Αἴμον Hes. neque aliter infra. 4 τε Hes. pro δὲ. προκαλούμενος vulgo. 5 οὐχ] οὐ? an ὅτε? 6 μόνος Hes. ceteri Αἴμονος. 9 Ὀδρύσης Hes. Κροῖσος codices aliquot. 10 αὐτὰ διελθὼν τὰ τῆς πόλεως τεῖχη ἐπολιόρκει τοὺς ἔνδον Hes. 12 παλαμναίων Vat. 13 ὡς γὰρ τοὺς κατὰ Hes. 14 ἔν τι χωρίον Hes.

Urbe sic constituta supererat ut incurrentes barbaros submoveret, et imprimis Haemum Thraciae tyranum, qui ad Byzantis urbem progressus ipsoque heroe ad pugnam provocato cuncta vastare decreverat. caeterum Byzas, non exspectato adventu barbari, singulari certamine eum adortus in monte cognomine prostravit. post hanc victoriam cum hostes in Thraciam usque Byzas persequeretur. Scytharum rex Odryses trajecto Istro ad ipsa moenia progressus urbem obsedit, cum quo Byzantis uxor, hostium multitudine imperterrita, muliebri manu decertavit, serpentum auxilio barbarum circumveniens: angues enim quos in urbe uno in loco collectos asservabat, eos subito in hostes sagittarum et iaculorum instar immisit, et plurimis hoc modo interfectis urbem servavit. atque hinc fluxit antiqua illa fabula, nefas esse quenquam serpentes in urbe captos, quippe qui ei saluti fuerint, occidere.

Non longo post tempore Strombus quidam, et ipse Ceroessa genitus, numeroso exercitu adducto bellum Byzanti intulit. universa itaque

συνίτριχον δὲ καὶ οἱ τῆς Ἑλλάδος κρατοῦντες καὶ Ῥοδίων εἰς
 ἐγκαταγράφοντος δένταμις ὃ τε τῆς γήινοτος Χαλκεδόνος τοπάρχης
 Αἰτωῆς, ἐκ Μεγάρων ἀποικος ἐκείσι γινόμενος ἐδ' ἔτισαν ἑμφο-
 ρεν τῆς Βιζαντίας αἰταρχίας. Χαλκεδὼν δὲ ἀνοήμασαι τὸ
 χωρίον, ὡς μὲν τινὲς φασιν, ἀπὸ τοῦ Χαλκεδόνος τοπικοῦ, ὡς ὅ
 δὲ ἕτεροι, ἀπὸ τοῦ παιδὸς Κάλχαντος τοῦ μάντιος, ἑσπερον τοῦ
 Τρωικοῦ πολέμου γινόμενον. ἄλλοι δὲ ἀπὸ Χαλκίδος πόλιος

P 4 τῆς Εὐβοίας ἀποίκων ἐκείσι παρασημασθέντων, οἷς δὲ καὶ τυ-
 γλοῖς ἐκάλεσαν, περιωρακίους τὸ Βιζαντίον. ὡς δὲ σὺν σὺν
 πλείοσι τινὲσιν ὁ Αἰτωῆς εἰς συμμαχίαν ἔξει τοῦ Βιζαντίου, μὴ 10
 δυνάμεις προσημασθῆσαι τῇ πόλει, ἄρι τοῦ βασιλέως αὐτῶν Βέ-
 ζαντος μεταλλάξαντος καὶ τοῦ δήμου πυντός ἐν ἀγωνίᾳ τυγχάνον-
 τος, πρὸς τὸν καλοῦμενον Ἀνάπλιον ἀφίετο, ἔθθα καὶ διατρι-
 φας ἔσθιαν τὸν τόπον ἀνοήμασαι. μικρὸν γι μὲν ἑσπερον διαβάς
 ἐν τῇ πόλει καὶ τοῖς βαρβάρους ἀποσώματος διέτριψαι αὐτῷ 15
 ἑσπερατῆγται τοῦ δήμου τῶν Βιζαντίων. καθ' οὗς χρόνους καὶ
 δρακόντων πλείοστα γίνη ἐπιφοίνησι τῇ πόλει καὶ τοῖς οἰκοῦντας
 αὐτῇ δούθειρον· οἷς δὲ τῇ τῶν καλοῦμενων πελαγῶν ἐπιφορᾷ

B δαχυρίαιστο, Ποσειδάωνος αὐτοῖς, ὡς φασί, συνηγῆσαντος. σὺ
 μὲνὰ πολὺ δὲ τῶν ὀρνίθων αὐτοῖς Ἰβαντία φρονοῦντων καὶ θάνα- 20
 τος ἔτι ἐπαρτότων, τοῖς τε ἄλισκομήτους ἄφης πρὸς τὰς τῶν
 ἑδῶτων δόξαμινὰς ἀκοντιζόντων, καὶ τοῖς γε πολιταῖς ἐν ταῖς
 λιωφῆροις ἀφαναῶς ἐγαλλομένων, ἐν ἀφασίᾳ διατελοῦν. ἀνίρ

3 δένταμις Hes.
 γρήγορο Val.
 λῶστον Hes.

μεγαροῖον Val.

20 θανάτων αἰτίας ἐκ. Hes.

4 ἑσπερίας all.

19 δι.

23 ἐπιβαί-

Seythica natio commota est: praestantissimi etiam Graccorum et Rho-
 diorum non contemptendae copiae convenerunt, unaque viciniae Chalce-
 donis dominus Dinæus, qui deducta Megaris colonia novendecim annis
 ante Byzantiae principatum sedem illic sibi elegerat. Chalcedon autem
 appellata est, ut quidam volunt, a fluxu Chalcedone, sive ut alii, a
 Calchantis vatis filio, qui post Troianum bellum vixit: alii vero a Chal-
 cide Euboeae urbe, unde missi illo coloni, quos et caecos appellarunt,
 quod solum Byzantiae non animadvertissent. cacterum Dinæus cum
 magna classe suppeditatum Byzantiae veniens, cum ad urbem appellere non
 posset Byzantiae eius rege paulo ante defuncto et universo populo ea re
 perturbato, ad Anaplum, ut vocant, pervenit, ibique commoratus He-
 stias loco nomen dedit. nec multo post urbem ingressus est, et barba-
 ris profligatis ipse secundus Byzantium praetorem gessit: hac tem-
 pestate varia serpentium genera urbem infestabant et perniciosum civibus
 afferebant, quos Neptuni ope, ut aiunt, ciconiarum superventu inter-
 fecerunt. paulo post cum aves inimicum animum induissent, serpentes-
 que quos ceperant in cisternas proficerent, et cives in plateis publicis

δέ τις τῶν ἐκ Τυάνων τοῦνομα Ἀπολλώνιος ἐκ λίθου ξεστοῦ
τρεῖς ἀνστήσατο πελαργούς, ἀντιπροσώπως ὄρωντας ἀλλήλους,
οἱ καὶ μέχρι τοῦ νῦν διαμένουσιν, οὐ συγχωροῦντες ἐπιφοιτῆσαι
τῇ πόλει τὸ τῶν πελαργῶν γένος.

5 Ἐπὶ δὲ τοῖς εἰρημένοις τοῦ στρατηγοῦ Διναίου τὸν βίον
μεταλλάξαντος, Ἀέων τις τῶν Βυζαντίων τὴν ἀριστοκρατίαν ἐδέ-
ξατο, ἐφ' οὗ Φίλιππος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς, Ἀμύντου
παῖς γεγονώς, πολλὴν ἐπαγόμενος δύναμιν ἐπολιόρκει τὴν πόλιν, C
διώρῃξί τε καὶ πολεμικαῖς μηχαναῖς τοῖς τείχεσι προσπελάζων·
10 καὶ ταύτην ἂν εἴλε ῥηδίως νυκτὸς ἐπιλαβόμενος ἀσελήνον, καὶ
ὄμβρου καταρραγέντος ἔξαισίον, εἰ μὴ τις αὐτοῖς τοῦ θεοῦ γέγονε
συμμαχία, τοὺς κατὰ τὴν πόλιν πρὸς ὕλακὴν ἀναστήσαντος κύνας,
καὶ νεφέλας πρὸς τοῖς ἀρκτώοις ἐπάγοντος τόποις· ἐξ οὗπερ οἱ
δῆμοι ἐπεγεροθέντες ἤδη τὴν πόλιν ὑπὸ τῷ Φιλίππῳ γενομένην
15 ἐρρούσαντο, ἀναλαβόντες τοὺς διασθερέντας πύργους τοῖς ἐκ τῶν
τάφων παρκαυμένοις λίθοις, καὶ ἀνοικοδομήσαντες τὰς ἐπάλξεις
τοῦ τείχους, οὗ δὴ χάριν τὸ τεῖχος τυμβωσύνην ἐκάλεσαν, λαμ- D
παδηγόρον Ἐκάτης ἀναστήσαντες ἄγαλμα. αὐτῆς δὲ πρὸς ναυ-
μαχίαν τραπέντες περιφανῶς τοὺς Μακεδόνας ἐνίκησαν. καὶ
20 τοῦτω τῷ τρόπῳ διαλυθέντος τοῦ πολέμου Φίλιππος παρχωρεῖ
Βυζαντίοις.

Ἐπὶ δὲ καὶ Ἀέων τὸν βίον μετήλλαξεν, ὁ τῶν Ἀθηναίων

2 ἀντιπροσώπως Hes. pro ἔν τε προσώποις.

5 δίνεω Hes.

13 πρὸς τοῖς ἀρκτώοις — τόποις Hes. pro πρὸς τοὺς ἀρκτώους
— τόπους.

18 ναυμαχίας Hes.

adorirentur, stupore perculti erant: sed vir quidam Tyaneus Apollonius nomine, tres ciconias ex lapide albo obversa facie se mutuo aspicientes erexit, quae ad hoc usque tempus durant neque ciconias in urbem venire permittunt.

Post haec Dinaeo praefecto mortuo Leo quidam Byzantii summum magistratum suscepit, sub quo Philippus Macedonum rex, Amyntae filius, magnis copiis admotis urbem obsedit, et cuniculis aliisque machinis bellicis muros aggressus est. et sane facile eam expugnasset nocte illuni et immensa pluvia adiuvantibus, nisi quis deus tulisset opem, et canes per urbem ad latratum excitasset, nubesque lucidas ad septentrionem produxisset. ea re suscitati cives urbem iam fere a Philippo captam conservarunt, turresque et murorum propugnacula labefacta ex lapidibus sepulcralibus restaurarunt. eius rei gratia illum murum cognominarunt sepulcretum, erecta simul lampadifera Hecates statua. postea vero ad pugnam navalem reversi illustri clade Macedones affecerunt; quamobrem Philippus bello ita finito Byzantiis cessit.

Postquam autem Leo quoque excessit e vita, Atheniensium imperator

στρατηγὸς Χάρης, σὺν ναυαὶ μ' εἰς συμμαχίαν Ἰνδαντίων ἔλθων
 πρὸς τὸν κατὰ Φιλίππον πύλμον, κατέλαβε τὴν ἄκραν τῆς Προ-
 ποντιδος, ἣ τις μεταξὺ καίτοι Χαλκιδικῆος καὶ Χρυσουπόλιος, καὶ
 ἐν ἐκείνῃ τῷ τόπῳ προσορμίσας ἀβάκιστον ἰλάρησιν τοῦ πολε-
 μου. ἴδθα καὶ τὴν γενναῖα σινηπομένην ἔχων αἰτῶ, ἰδὼν βλε- 5
 θύσαν ἀποβαίων ἐν τάφῳ κατεδέχεν, ἀναστήσας μετ' ἑβωμὸν
 καὶ κίονα, ἐν ᾧ ἀμαλῆς δείκνεται ἐκ ἑστιάῳ λῆσαι. οἷτω γάρ
 P 5 τὴν ἐπισημίαν ἐκείνητο ἐκίονη ἢ γενή τοῦ Χάρητος, ὁ περ καὶ
 διὰ τῶν ἑγγεγραμμένων ἐκίονι στίχοισ ἀφοδήτως ἐμφαίνεται. μέχρι
 τῶν καθ' ἑμᾶς δημοσιωμένων χρόνων. οἱ δὲ οἱ στίχοι οἷτοι. 10

Ἰναχίης οὐκ ἔμει βόος τέρας, οἶδ' ἀπ' ἑμῶ

κλήζεται ἀνωπὸν Βοσπορίου πέλαγος.

κίονη γάρ τὸ πάροδο βαρὺς χόλος ἔλασιν Ἴφρας

εἰς Φάρου· ἴδε δ' ἐγὼ Κικροπῆς ἔμει τέρας.

ἐνέτις ἐν δὲ Χάρητος, ἰαίων δ' ὅτι πλώει ἐκίονος 15

ἴδε Φιλίππειον ἀντίπυλος σπηλαίον.

βοῦδιον δ' ἔκονα ἐγὼ τότε· γέν δὲ Χάρητος

ἐνέτις ἠπαίριος ἴστρομαι ἀμφοτέρως.

B

Τοῦ δὲ Χάρητος εἰς Ἀθήνας ἐκλήθεισantos Πρωτόμαχος
 τὴν στρατηγίην ἀρχὴν διαδέχεται, ὃς τοῖς ἐπισημασίαντος Θρησ- 20
 κας καταδοιλοσάμενος τοῖς ὑπλοῖς ἐν τῷ καλομένῳ Μιλίῳ τόπῳ
 τῆς πόλιος χάλκια ἀνέστησε τρόπαια. κατοικομήνου δὲ καὶ τοῖ-

14 ἦδε] ἢ vulgo.

17 βοῖδιον οὐνομα δ' ἦεν ἔμοι Ηρα.

Chares cum quadraginta navibus in auxilium Byzantium profectus ad
 bellum contra Philipum occupavit promontorium Propontidis, quod in-
 ter Chalcedonem et Chrysopolin situm est, ibique periculum belli subiit,
 in eodem loco coniugem, expeditionis comitem, morbo extinctam sepul-
 turæ tradidit, et aram ei posuit cum columna, in qua damalis seu iu-
 venca conspicitur ex lapide posito: hoc enim nomine nuncupata fuerat
 Charetis illa uxor, ut liquet ex adscriptis hæc versibus, qui adhuc
 supersunt.

Inachiae non sum signum bovis, handque vocatur

a me adversum illud Bosphorium pelagus,

hanc etenim prius ira gravis Iunonis abegit

usque Pharum; sed ego mortua sum Cecropia,

atque Charetis eram coniux, illumque sequebar

nempe Philippiis navibus oppositum.

bucula dicta fui: coniux nunc grata Charetis

terrarum gemino laetor utroque solo.

Cum vero Chares Athenas navigasset, Protomachus praeturam exce-
 pit, qui cum obturbantes Thracas armis subiugasset, aerea tropaea eo
 in urbis loco qui Miliarium dicitur statuit. hoc etiam mortuo Timesius

τον, Τιμήσιος ἀνὴρ τῶν ἐν Ἀργείοις τραφέντων πρῶτον μὲν κατὰ τὸν Εὐξείνιον πόντον πρὸς τῷ λεγομένῳ Ἐφεσιᾷτῃ (ἐνθα ποτὲ Ἐφέσιοι ἀποικίας πέμψαντες καὶ πόλιν οἰκοδομεῖν πειραθέντες αὐτῆς τοῦ Βυζαντίου ὑπήκουσαν λόγου·

5 ὄλβιοι οἱ κείνην ἱερὴν πόλιν οἰκήσουσιν,
ἀκτὴν Θρηϊκίην τ' ἔνυγρον παρά τε στόμα Πόντου, C
ἐνθα δύο σκύλακες πολιὴν λάπτουσι θάλασσαν,
ἐνθ' ἰχθῦς ἔλαφός τε νομὸν βόσκονται ἕς αὐτόν)

ἀντικαταστήσαι πόλιν ἐπιχειρήσας καὶ διαμαρτῶν τῆς ἑλπίδος
10 συνοικίῃται Βυζαντίοις, καὶ στρατηγὸς ἀναδειχθεὶς τοῦ παντὸς
δήμου πῦσαν ὁμοῦ τὴν πόλιν εἰς τὸ μείζον καὶ περιφανέστερον
μετερρῦθμισε, νόμους περὶ τῶν καθ' ἡμέραν συμβολαίων τιθέ-
μενος, καὶ ἔθη καθιστὰς πολιτικὰ δι' ὧν ἀστείους τε καὶ φικαν-
θρώπους τοὺς πολίτας ἀνέδειξεν. ἱερά τε θεῶν πλείστα τὰ μὲν
15 αὐτὸς ἀνεστήσατο, τὰ δὲ καὶ πρὶν ὄντα διεκόσμησε· τὸν γὰρ
πρὸς τῇ ἄκρῃ τῆς Προποντίδος θαλάσσης κείμενον τυόν, ὃν D
Ἰάσων ποτὲ τοῖς δώδεκα θεοῖς καθίδρουσε, κατηρειπωμένον ἀνή-
γειρε, καὶ τὸν ἐπὶ τῷ Φριξῷ λεγομένῳ λιμένι Ἀρτέμιδος οἶκον
ἀνεκαίνισε. ἐπὶ δὲ τούτῳ Καλλιᾶδης στρατηγήσας τοῦ Βυζαν-
20 τίου, ἄριστά τε πρὸς τοὺς ὀθνηίους καὶ ἑμφυλίους πολέμους
ἀγωνισάμενος, τὸ περιβόητον καὶ θαυμαστὸν τοῦ Βύζαντος

1 γραφέντων Hes.
16 ποντικῆς Hes.
στρατηγὸς Vat.

4 λογίου Hes.
18 Φριξῶν Hes.

7 μάρπτουσι Hes.
19 στρατηγῶν Hes.,

quidam Argivorum civitati adscriptus primum ad pontum Euxinum, in loco nuncupato Ephesiate (ubi quondam Ephesii, coloniis eo deductis, urbem aedificare conati secundo Byzantinum oraculum audiverunt:

felices, sacram qui Ponti in faucibus urbem
Threicioque sitam condent in littore cives,
hic ubi caeruleum lambunt duo flumina pontum,
piscis ubi cervusque cibo vescuntur eodem),

urbem ex adversum condere incipiens, cum spe excidisset, ad Byzantios se contulit, universique populi imperator designatus totam civitatem maiorem splendidioremque reddidit. leges etiam de quotidianis commerciis promulgavit, et consuetudines instituit civiles, quibus elegantes ac humanos cives effecit; ad haec fana deorum plurima partim ipse extruxit, partim prius exstructa adornavit. nam templum in promontorio Propontidis positum, quod Iason olim duodecim diis dedicaverat, dirutum restauravit, et in portu Phrixi Dianae aedem renovavit. post hunc Calliades Byzantii dux, in externis et civilibus bellis strenuus,

ἄγαλμα κατὰ τὴν λεγομένην Βασιλικὴν ἀείδει, καὶ ἐπέγραψεν αὐτως·

τοῖς χρησίμοις Βιζάνται καὶ ἱερῆς Φιδάλιας
κίονι κοσμήσας ἀνθετο Καλλιάδης.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀριστοκρατικῶν τῶν Βιζαντίων, ἔτι δὲ καὶ τυραννικῶν κατὰ διαφόρους περιέχει χρόνους· ὡς
Γ 6 δι τῆ τῶν ἐπαύων ἐπιστασιῶ ἢ τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆ πύσας ἐπι-
βούλιτο τὰς δυναστίας, κατεδοῦλοσι δὲ καὶ Ἐύμας, ἀκότως
αὐτῇ καὶ Βιζάντιοι πιθέμενοι διατίλουν. Ἐπι δὲ μετὰ τούτους
χρόνους Σιδέρου τῆς Ῥώμης βασιλεύοντος αὐτῷ τῆ τοῦ τυραν- 10
νικῆτος τῶν ἰσίων Νίγρου πρωτεύσαντις Ἰαίδα ἢς γέρας Ἰδαῖν
ἐτόλμησαν πρὸς τοῖς αὐτοκράτορα, ἀφαιρέσαντες τῶν πόλιτιν
δικαίων, καὶ τῆς σιγῆς αὐτῆς τοῦ τῆς κασιπῶν δυνάμεις,
Περσικῶς ἐπέχθησαν δαλιεῖται τοῖς κασιπῶν Ἡρακλῆαυς.
πυρραμῆς δὲ τῆς ἀρχῆς τοῦ Σιδέρου αὐτῆς τοῦτον ἔργον ἢς 15
βασιλεύει, ὅς καὶ ἢς μύθου καὶ περιφανῆ ἔθεσαν ἐπιπέγραψεν τὸ
B Βιζάντιων. ἰουτῶν μὲν μύθου κατὰ τὸν τοῦ ἰσίων Διὸς
βουλή, ἔτι τὸ Ἡρακλῆαυς κασιπῶν αἰσος, ἀνέγνω, ἔθα
δὲ καὶ τὰς Ἰουλιανῶν δαμάσαντες Ἰαπὸν Ζαῖσιππον τὸν τόπον
ἀνέμασαν. καὶ τὸν αὐτοῦ πηγαῖοντι γῶρον τοῦ ἰσποδρουμῶν, 20
τοῖς τοῦ Διὸς ἀνακίοντος γέρας, ἔργῶς τε καὶ σιγαῖς δικό-
σαντων, ἔθα καὶ τὴν αἰ κασιπῆς διήλοσι τὰ τῶν ἔργων

4 γέρας] εἰν ἐπὶ Hes. Ἰδαῖδε cod. Vallicellanus. 7 ἐπιστασιῶ
vulgo. 13 αὐτοῖς Hes. 14 προσηγορεύσαν Hes.

celebre illud et admirandum Byzantis simulacrum in Basilica consecra-
vit, cum hac inscriptione

magnanimum Byzantem cum grata Phidalia,
erexit iunctis Calliades statuis.

Et haec quidem Byzantiis partim sub optimatum partim sub tyranno-
rum imperio diversis temporibus acciderunt. ceterum postquam consulari
virtute Romanum imperium reliquas omnes potestates superaverat, red-
dacta iam in servitutum Graecia merito se quoque illi submisserunt
Byzantii. aliquanto tamen post, Severo Romano impetrante, Nigri
Orientis tyranni partes secuti cum imperatore manus conserere ausi
sunt; quamobrem iure civitatis multati, muneribusque urbis funditus exer-
citis. Perinthiorum cognomento Heraclensium servitio addicti sunt. sed
reclata mox Severi indignatione rursus eidem paruerunt imperatori; qui
etiam maioribus atque illustrioribus ornamentis Byzantium restituit.
nam balneum exstruxit amplissimum iuxta Iovis equestris aram, et lu-
cum Herculis, qui demitis ibi Diomedis equis Zeuxippi nomen loco de-
disse creditur. item vicinum Hippodromum, Diascuris sacrum, tabulatis
et porticibus exornavit, ubi usque nunc metae decorum praesidium indi-

γνωρίσματα διὰ τῶν ἐπικειμένων ὧν τοῖς χαλκοῖς ὀβελίσκοις· καὶ μέχρι μὲν οὗ περιῆν ὁ Σεβῆρος, ἀπὸ τούτου παιδὸς Ἀντωνίου Ἀντωνινία ἢ πόλις κατονομάζεται· ἀπὸ δὲ τοῦ Βυζαντιοῦ μέχρι τοῦ Σεβήρου ἔτη διήλθον ἑξακόσια ὀγδοήκοντα πέντε.

5 Ἀλλ' ἐπιναχτέον τὸν λόγον, καὶ διηγήτέον ὅπως Σεβῆρος C τοῦ Βυζαντίου ἐκράτησεν. ἀναστὰς ἐκ Ῥώμης Σεβῆρος κατέλιπε τὸ Βυζάντιον, κρατοῦντος τότε αὐτοῦ Νίηρου τοῦ τίου Τιμησίου· καὶ εἰρηκῶς σπονδὰς μετὰ Νίηρον ποιήσας ἐσλήθη

10 τιοὶ ὑπὸ Μακεδόνων κακῶς ἐπολιορχοῦντο καὶ ἐλευθαίνοντο, ἐξήλθεν ὁ Σεβῆρος κατὰ Μακεδόνων, ἐπερμάχων Βυζαντίων. μέλλων δὲ ἐξέρχουσαι τὴν ἰδίαν θυγατέρα τῇ τοῦ Νίηρου κότῃ εἰς γυναῖκα παρέδωκεν· τὸν γὰρ στρατὸν αὐτοῦ ὁ Σεβῆρος κατέλιπεν ἐν Χρυσόπολει. ἐν δὲ τῇ τοῦ γάμου εὐωχίᾳ ἔστησαν ἐπὶ τῆς

15 τραπέζης δύο φιλόσοφοί τινες Ῥωμαῖοι, Φόρτων καὶ Μαρκίων καλούμενοι, καὶ εἶπον πρὸς τοὺς ἐσθίουσας Βυζαντίους “ἡγάγομεν D χαρὰν ἀκεροῦ καὶ λύπην ἀζήμιον.” προσκαλεσόμενος δὲ Νίηρος τοὺς φιλοσόφους αὐτοῦ ἐποίησεν ἐρευνᾶν περὶ τοῦ ἡήματος. ἀλλ' οὐδαὶς ἠδυνήθη διερωτηθεῖσαι αὐτό.

20 οἷς δὲ τις τῶν ἐν τῷ συμπόσιῳ ἀνακειμένων, ἀγγίλους πάντ, ἤδη γεραιός, ἀναλογισάμενος τὸ ἀπόσθεγμα εἶπεν “τοῦτό ἐστιν ἰλλικὸς καὶ ἀγωνιστικὸς ἀγών.” τότε ὁ Σεβῆρος πρὸς θεραπείαν τοῦ συμπενθεροῦ αὐτοῦ Νίηρου

4 ὀγδ.] πεντήκοντα Vat. Hesychius. 10 ἀπὸ vulgo. πέζης ἤγουν τοῦ διαζυγίου Vat. Lambecius.

5 Ἀλλ' — Κωνσταντίου] haec om 14 ἐπὶ τὴν κάτω μοῖραν τραπέζης Vat., Φρόντων

cia exhibent, ova nimirum aeneis obeliscis imposita. quousque igitur Severus superstes fuit, ab eius filio Antonino urbs Antoninia appellabatur. a Byzante autem usque ad Severum anni 685 elapsi sunt.

Sed revocanda oratio est, et narrandum quomodo Severus Byzantio potitus sit. profectus Roma Severus Byzantium venit, quod Niger Timesii filius tunc occupaverat; pacisque foedere sancito cum proceribus suis urbem ingressus est. postea vero cum Byzantii gravi Macedonum obsidione premerentur, Severus contra Macedonas egressus pro Byzantiis pugnavit. exiturus vero filiam suam Nigri filio uxorem dedit: exercitum enim suum Severus Chrysopoli reliquerat. cum igitur nuptiae celebrarentur, duo quidam philosophi Romani. quibus Phorton et Marcion nomen erat, mensae astiterunt, Byzantinis epulantibus dicentes “inane gaudium et dolorem indemnem adduximus.” quare Niger, vocatis ad se philosophis suis, quid sibi hoc dictum vellet inquisivit. sed nullus interpretari poterat. unus autem ex convivis admodum ingeniosus, iam senex, apophthegma illud considerans, “hoc est” inquit “equestre et gymnicum certamen.” tum Severus in honorem affinis sui Nigri duo

ἔκτισε δύο λουτρά, ἴσων μὲν τῆς πόλεως καὶ πλείον τοῦ παλατίου ἔν, τὸ καλοῦμενον Ζεῦσιππον, ἔκτισεν δὲ τῆς πόλεως τὰ τὴν καλοῦμενα Κυμῖνι, λουτρὸν ἡμιμέδους καὶ ἀσιωδαίμυστον.

P 7 ἔκ δὲ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ μεγέθους αὐτοῦ ἐν ἑκάστῃ ἡμέρῃ δύο χιλιάδες ἑλοίστο. ἤπει δὲ τὸ τοιοῦτον λουτρὸν μετὰ τοῦ Μη- 5 δικοῦ περὶς. τὸ δὲ μέχρι τοῦ νῦν σωζόμενον ἵπποδρόμιον ἐκτίσθη παρ' αὐτοῦ τοῦ Σεβήρου, κήριον ὄντιον ἑκίσι δύο τιπὸν ἀδελφῶν καὶ γηραιὸς χήρας. μέχρι μὲν οὖν τοῦ χαλκοῦ κίονος τοῦ Τετραπλεύρου πιδωὸς ἔν ὁ τόπος, ἀπὸ δὲ τούτου καὶ μέχρι τῆς Σφενδόνης κρημοῦ ὄντος κίονος ἡμιμέδους καὶ κίονατα 10 ἀντιθέσθαι. ἔνθα δὲ καὶ ἡ γηραιὰ καλοῦμένη κωστήριον ἵστί, δώτι πάντε κρημιώδες ἔν ὁ τόπος. τὸ δὲ ἐν μέρος τῶν βαθυμῶν ἀντιθέσθαι παρ' αὐτοῦ τοῦ Σεβήρου. κατελλοθῆ δὲ τὸ ἵππον B ἀπὸ τῆς διὰ τὸ ἔλθιν εἰς αὐτὸν ἀγγέλιαν ὅτι Γάλλοι πορῶσθαι τὴν Τόμην, καὶ παραγνίσθαι ἐν αὐτῇ. ἥ δὲ τὰ καὶ τελευτῆ τούτῃ 15 ἐπιπέρας, βασιλείας χρόνους δικωσιτά.

Παρήλατον δὲ χρόνοι ἐξήκοντα καὶ ἐπένονα ἄχρι τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. ἐν δὲ τῷ τριωκωσιωσιῷ καὶ ἐξήκωσιῷ διετέρον ἔτι ἀπὸ Αἰγύσιον Καίσαρος μοναρχίας, τῆς πριαβνίτερας Τόμης καὶ τῶν πριαγμάτων αὐτῆς ἔβη πρὸς τὸ πέρας 20 ἀφρημίτων, Κωνσταντίνος ὁ Κωνσταντίνου παῖς τῶν σκέπτρων ἐπιλαβομένου τὴν νῦν ταύτην καὶ περικαλλῆ ἀνίστησι πόλις, τὴν

15 καὶ παραγνίσθαι] ἀκούσας τούτου ὁ Σεβήρος παραγνίστο Vat.

17 Παρήλατον δὲ] μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ παρήλατον Vat.

18 ἐν — ἀνίστησι πόλις] haec fere Hesychius ab initio, p. 43.

balnea condidit, unum in urbe vicinam palatio, quod Zeuxippus nuncupatur, alterum vero extra urbem, quod nunc Canonia vocatur. balneum magnum et mirabile, adeo ut propter vastam eius magnitudinem duo milia hominum quotidie in eo lavarentur. succendebatur autem hoc balneum igne Medico. caeterum Hippodromus, qui usque huc integer permansit, ab eodem Severo extractus fuit, cum prius in eo loco essent horti duorum fratrum et cuiusdam viduae, erat quippe ad aeream usque columnam Tetrapleuri planus locus: inde vero usque ad Sphendonem magnas columnas et substructiones erexere, eo quod locus esset valde praeruptus, quam etiam ob causam cisternae quam frigidam vocant destinatus est. unam quidem graduum partem ipse Severus absolvit, alteram autem imperfectam reliquit, quia ipsi nuntiabatur Gallos Romanam depopulari: quare statim illo se contulit, ubi etiam morbo comitali vitam finivit, anno imperii 17.

A morte vero ipsius usque ad imperium Constantini magni anni 60 et ultra elapsi sunt. caeterum 362 anno post Augusti Caesaris principatum, cum Roma vetus eiusque res iam declinare coepissent, Constantinus Constantii filius imperio potitus novam hanc et perpulchram

λεγομένην Κωνσταντίνου. Θαυμαστὴν γὰρ προσεργασάμενος τῷ
 κάλλει πόρρωθεν καὶ τὰ τεῖχη μετέσπειλε κατὰ τοὺς Τρωαδικούς
 ἐμβόλους, λουτροῦ τε καὶ ἱεροῦς δύο οἴκους μεγάλους ἀνήγειρε, C
 καὶ ἐν τῷ Στρατηγίῳ λεγομένῳ φόρῳ, ἔνθα ποτὲ οἱ στρατηγοῦν-
 5 τες τὰς τιμὰς αὐτῶν ἀπέδεχοντο, ἐαυτὸν ἐπὶ λιθίνῃ ἀνέγραψε
 στήλης, καὶ τῆς αὐτοῦ μητρὸς Ἑλένης ἐπὶ κίονος ἀνέστησεν
 ἄγαλμα, καὶ τὸν τόπον ἐκάλεσεν Αἰγυοσταῖον· τοῖς τε συνακο-
 λουθήσασιν αὐτῷ ἀπὸ Ῥώμης συγκλητικαῖς ἐφιλοτιμήσατο, οἴκους
 αὐτοῖς δωρησάμενος, οὗς ἐξ ἰδίων ἐδέξατο χρημάτων. ἐπὶ δὲ
 10 τούτου καὶ ὁ τῶν ὑδάτων ὄγκος προσετέθη τῇ πόλει. ἀνέστησε
 δὲ καὶ δύο ἀψίδας πρὸς τὸν καλούμενον φόρον, καὶ ὁ πορφυροῦς
 καὶ περιβλεπτός κίων ἐφ' οὗπερ ἴδονται Κωνσταντῖνος, ὃν ὄρω-
 μεν δίκην ἡλίου τοῖς πολίταις ἐκλάμποντα. τοῦτο γοῦν τὸ ἄγαλμα D
 κατέπεσεν ἀπὸ τοῦ κίονος, καὶ φόνον τῶν ἐκεῖσε ἐρεθέντων
 15 ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν ὡσεὶ δέκα εἰργάσατο, κατὰ τὴν πέμπτην
 δηλαδὴ τοῦ Ἀπριλλίου μηνός, τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης ἰνδικτιῶ-
 νος, τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ καὶ ἑξακοσιοστοῦ τεσσαρεσκαίδεκάτου
 ἔτους, εἰκοστὸν ἔτος ἀγοῦσης τῆς βασιλείας τοῦ κυρίου Ἀλεξίου
 τοῦ Κομνηνοῦ. ὥρα ἦν ὡσεὶ τρίτη, ὅτε γρόφος ἐγένετο καὶ βίαιος
 20 νότος ἔπνευσε σφοδρὸς, τοῦ κομήτου ἀστέρου τοῦ ἀκοντίου κλη-
 θέντος τὸν τοιοῦτον τοῦ ἀέρος τύραγον ἐξεργασμένου, τοῦ φανέν- P 8
 τος κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς παρυσκενῆς τῆς πρώτης ἑβδομάδος.

1 ἀπεργασάμενος Hes. p. 53.

3 post ἐμβόλους Hesychius:

πρότερον αὐτῶν οὐκ ἔξω τῆς ἐπωνύμου ἀγορᾶς τοῦ βασιλέως κει-
 μένων. δύο om Hes. et Vat. 20 κληθέντος Lambecius
 pro οὐθέντος. 22 post ἑβδομάδος Vallicellanus: καθ' ἣν

ἐννάτην εἶχεν ὁ φερουάριος μῆν.

urbem Constantini nomine insignitam condidit. cumque mirabili pul-
 chritudine eam adornasset, muros quoque versus Troadenses porticus
 longe protulit. praeterea balnea et duo templa magnifica exstruxit,
 iuraque omnia ad veteris Romae instar ei attribuit, et in foro Strate-
 gio, ubi olim militum duces dignitates suas suscipiebant, se columnae
 lapideae insculpi curavit. ad haec suam et matris Helenae statuas
 erexit, atque locum nominavit Augusteum, senatoribus etiam Roma
 ipsum secutis valde munificum se praeiuit, et aedes illis donavit, quas
 propriis sumptibus exstruxerat. idem aquaeductum in urbem perduxit,
 duosque erexit arcus in foro: ita enim locum vocant. tum quoque pur-
 puream illam et illustrem columnam, cui ipsius Constantini statua impo-
 sita est, quam solis instar civibus praelucere cernimus. haec autem
 statua de columna decidit, et decem circiter homines illic tunc praesen-
 tes oppressit, quinto Aprilis, decimae quartae indictionis, anno 6614,
 vigesimo imperii D. Alexii Comneni, hora circiter tertia, oborta cali-
 gine et austro vehementer spirante. hanc vero aëris perturbationem
 excitaverat stella crinita, dicta acontias, quae vespera parasceues pri-

οἷτος δὲ τῆς συγκλήτου βουλῆς ἐποίησιν οἴκους, καὶ σιγύτον τὸν
 τύπον ἀνόμισαν, ἐν οἷς καὶ τὸ τοῦ Λαδοναίου Λιὸς ἵσταται
 ἀγαθὸν καὶ δέο τῆς Παλλάδος ἰδρύματα. ἐγὼλοτηρήσατο δὲ καὶ
 τῷ δήμῳ καθ' ἑν ἕκαστον ἑὸς παρῆζων ἄρτους ἡμερησίους, ὀνο-
 μῶσας αἰτοῖς παλαιῶσ, τοῖς ἐκ τοῦ παλαιῶν χορηγουμένοις, 5
 οἷον τε καὶ κρίας καὶ ἔλαιον καὶ σιτηρίσια τῆζας, ὡσ καὶ μέχρι
 τοῦ νῦν ἡ πόλις ἀπολαίει, τῶν ἐπ' αἰτοῦ φηγόντων καλῶσ
B φέροισα τὰ γρηφίσματα. τόμοις τε καὶ σιτηρίσιμα καθ' ἕκα-
 στην τεθῆς ἀπὸ τοῦ βελτίστων καὶ δικαῶν, τειχισί τε μερίστοις
 περικλιῶσ τὴν πόλιν, καὶ διαφόροις κοσμήσοις τῆζοις ἕως ἔλασ 10
 τῆς πρωβητήρας Ἰούλις περιφανοτήροι ἀνιδεξιν. φροδοῖσι
 δὲ ἐν πρώτοις ἀφοῖς οἴκους δέο, ἵνα μὲν ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας
 Ἐφῆτης, ἕτεροι δὲ τῶν ἁγίω ἀποσιῶσιν, καὶ τὰ τῶν Ἐφῆτων
 ἅπαντα καθῆλε θρησκείματα· αἷα καὶ ἄλλοις πολλοῖς ἀνῆζην,
 εἷς μὲν ὀλέγον ἀπομιν. ἕτεροι δὲ τὴν ἁγίαν Σοφίαν ἐκλόστωρον· 15
 ἀφ' ἧς ἀφῆρῆζον σῆλαι τετρακόσοι ἕκασο ἐπία, καὶ πλῆστοις
 μὲν Ἐλλῆρω ἐπάροσοι, Λιὸς καὶ Κάρον τοῦ πατρὸς Λακλή-
 τιασ, καὶ τὸ δωδικῶζον, καὶ ἡ σιλήτη, καὶ ἡ Ἀφροδίτη,
C καὶ ὁ ἀρκτοῖρος ἀστήρ, παρὰ δέο Περσικῶν σιγῶσ βασιζῆμι-
 νος, ὁ τότιος πόλις, καὶ ἡ ἵρμα τῆς Ἀθῆνῆς, ἀπὸ τοῦ πλῆρωι 20
 Ἰάροια τὸν φιλόσοφον ματινόμενοι ἔχοισα, τῶν δὲ Χριστιανῶν
 διέζαι τοῖς, ὡς αἶπον. ἕτεροι δὲ καὶ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀγα-

2 ἀνοστωσιν Vat.

15 εἶπομεν vulgo.

δὲ δρομικῶν τῆν

ἀφῆρον σφῆριαν καὶ ξ. Vat.

20 ἱερῆδια Vat. ἱερῆσ αἷη.

21 ἕροια αἷη, ὀμῆσο ποζ ματινόμενοι.

mas hebdomadis apparuit. idem Constantinus quoque senatui curias
 addidit, et locum nominavit senatum. Ibi Iovis Dodonaci signum et
 duae Palladis statucae sunt positae. populo etiam demerendo singulis an-
 nis penes diurnos elargitus est, quos palatines, eo quod ex palatio
 praebentur, nominavit. vinum insperet, carnes, oleum et tramentum
 distribuendo instituit, quibus etiam usque in praesens tempus civitas fruatur,
 symbolorum loco tesseras ab ipso sparsas profertens. praeterea commer-
 ciorum leges ex aequo et bono promulgavit, et urbem mox amplissimi-
 cingens varietate exornans ad instar veteris Romae splendidiorem reddi-
 dit. imprimis duo templa exstruxit, unum S. Irenae alterum SS. apo-
 stolorum. tum omnes paganorum superstitiones abegavit: plura deinde
 aedificavit, de quibus paulo post dicemus. templum S. So-
 phiae ligneo tecto opertum condidit, unde 427 statucae additae sunt,
 quarum maior pars fuere gentilium, Iovis videlicet et Cari et Diocle-
 tiani; praeterea duodecim signa, Luna quoque et Venus, et Arcturi
 sidus duabus Persicis columnis impositum, et polus australis, et sacer-
 dos Minervae, Hieronem philosophum vaticinantem a latere habens;
 Christianorum vero admodum paucae, ut dixi. exstruxit etiam optimas

Θονίκου ὁ ἀγαθοδότης βασιλεύς, καὶ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀκακίου, καὶ τὸν ναὸν τῶν ἁγίων ἀποστόλων μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, δρομικὸν καὶ τοῦτον ποιήσας καὶ ξυλόστεγον. ἀλλὰ καὶ μνημοθέσια τῶν βασιλέων, ὧν ἓν ἐνὶ καὶ αὐτὸς τέθειται.

5 Χρῆ δὲ εἰδέναι ὅτι τῷ πεντακισχιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ τριακοστῷ ἐβδόμῳ ἔτει τοῦ κόσμου, τῷ τρίτῳ μηνὶ τῆς δευτέρας ἐπινεμήσεως, τῇ ἑκοστῇ ἕκτῃ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, ἐν ἡμέρᾳ τετάρτῃ, ὄντος τοῦ ἡλίου εἰς τὸ τοῦ τοξότου ζώδιον (ὠροσκόπει D γὰρ καρκίνος), τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς διακοσιοστῆς ἑξηκοστῆς πέμπτῃς ὀλυμπιάδος, ἐπήξαντο τοὺς θεμελίους τῶν δυτικῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. καὶ ἐν ἑννέα μηνὶ τό τε χερσαῖον καὶ πωρῶνιον τῆχος μετὰ πλείστων οἰκοδομημάτων τῶν ἐν τῇ πόλει δομηθέντων ἀπαρτίσαντες, τῇ ια' τοῦ Μαΐου μηνός τὰ ἑγκαίνια τῆς πόλεως γέγονε, καὶ προσηγορεύθη Κωνσταντινούπολις. ἐπὶ 5 δὲ τῇ τῶν ἑγκαίνιων ἡμέρᾳ διέταξεν ἐπὶ τοὺς ἐφεξῆς χρόνους τὴν αὐτοῦ στήλην ὀρθῶσθαι μετὰ τῆς εἰθισμένης τιμῆς, ἵππικῶν ἀγομῆνου, τῷ κατὰ καιρὸν βασιλεύοντι καὶ τῷ δήμῳ καὶ ἀνέροχεσθαι μέχρι τοῦ στόματος. ταῦτα ἐπράχθη τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βα-

2 καὶ τοὺς ἁγίους ἀποστόλους τοὺς μεγάλους Vat. 3 καὶ ante ξυλόστεγον add Lambecius. μνημοθέσιον τῶν ἁγίων βασιλέων ἐν ᾧ καὶ Vat. 4 post τέθειται Vat.: ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντίνος ἤρξατο κτίζειν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐν ἔτει εἰρηλῆ, κρατήσας ἐν αὐτῇ χρόνους δεκαεννέα. περαιωθέντος οὖν τοῦ ενδεκάτου ἐνιαυτοῦ τοῦ αὐτοῦ βασιλείας καὶ ἀρχὴν λαβόντος τοῦ δωδεκάτου ἔτους ἐπεχείρησεν τὴν Βύζαντος πόλιν κτίζειν. 5 χρῆ δὲ] hinc C Bandurii p. 2 ima. 6 ἐβδόμῳ] τετάρτῳ C, ὀγδόῳ alii. τρισκαιδεκάτης C, τρίτης Scaliger. 7 τῇ — τετάρτῃ] ἐν ἡμέρᾳ τετάρτῃ τοῦ Νοεμβρίου μηνός C. τῆς κατὰ τὸν νοέμβριον μῆνα Vat. Νοεμβρίου etiam Scaliger. 8 ὠροσκόπος δὲ Vat. 9 ἐβδουηκοστῆς ἕκτης C. ἐβδουηκοστῆς etiam Scaliger. 10 δυτικῶν] πρὸς δύσιν Vat. 11 ιθ' Vat. 15 προσέταξεν C. 16 εἰθισμένης C cum Hes.: vulgo εἰρημένης. 17 τοῖς κ. κ. βασιλεύουσιν ὄντων καὶ τῶν δημοτῶν C.

imperator templum S. Agathonici et S. Acacii et SS. apostolorum, quod adiuvante eius matre oblongum fecit et ligneo laqueari operuit. imperatorum quoque monumenta fecit, in quorum uno et ipse conditus est.

Sciendum autem est quod anno mundi 5837, tertio mense secundae indictionis, vigesimo sexto Septembris, sole sagittarii signum ingresso, cancro horoscopante, primo anno 265 olympiadis, fundamenta murorum Occidentalium iecerint; cumque novem mensibus maritimum et terrestrem murum cum aliis urbanis aedificiis absolvissent, undecimo Maii Encaenia urbis celebrata sunt et Cpolis nomen ei impositum est. constituit vero Constantinus ut imposterum quotannis die urbis natali statua ipsius cum solito honore, ludis circensibus, imperatori populoque ad tribunal Hippodromi spectanda proponeretur. haec facta sunt anno

P 9 σιλίας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, συμπρατιόντων αὐτῷ καὶ
 σιτιδοκουσίτων εἰς τὴν τοιαύτην οἰκοδομήν τῆς Θεοφρουρήτου
 πόλιος· Εὐφράτοι παρακοιμημίνοι, Οἰθρβικίσι καὶ Ὁλιβρίσι τῶν
 πρακτοσίων, Ἰσιδώρου, καὶ Εὐστοργίου καὶ Μιχαὴλ πρωτο-
 βιοτηριῶν, ἀμφοτέρων πατρικίων ὄντων, καὶ Ὁνορασίον ἐπάρ-
 χον, καθὼς ἰστοροῦσιν Ἐπιχριστῶδες πρωτοασκητήης ὁ γραμμα-
 τικός, καὶ Εὐτρόπιος ὁ σοφιστῆς ὁ τῷ παραβύτῃ Τολιμῶ συμ-
 παρῶν ἐν τῇ Περσίδι, καὶ ὁ ἐπιστολογράφος Κωνσταντίνος,
 Ἐλιπίως τε δῆκοντος ὁ γλύψουρος, καὶ Τροῦλος ὁ ῥήτωρ ὁ πολ-
 B λῶς ἀρχῆς μετὰ δόξης ἀρίστος, καὶ Ἠσίχιος ὁ ταχτηγράφος. οὗτοι 10
 πάντες αὐτόπται γινόμενοι τῶν τρικαιῶν προχθέντων ἀκριβῶς
 ταῦτα ἀνεγράψαντο. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ δωδεκάτῳ τῆς βασι-
 λείας αὐτοῦ ἐποίησεν, ὡς εἴρηται, μίξονα τῆς Βιζαντίας πόλιν,
 καὶ ἐκάλεσεν αὐτὴν Κωνσταντινουπόλιν. ἔκτισεν δὲ καὶ τὰ παλάτια
 τὰ ἀπὸ τε τῆς γαλκῆς καὶ τῶν ἰκονομάτων, καὶ τοὺς ἀνήγειρεν 15
 ἐκείνοι τῶν ἀρίστων ἀποστόλων, καὶ τὴν θόλον τῆς Ἐπιταλίχου, ἣ
 καὶ μέχρι τοῦ τῆν σῶζεται τοιαύτη τῶν σχολῶν, καὶ τὸ τριβουλί-
 ον, καὶ τὰ τῆν διαμοῦθονα Νοίμην, καὶ αὐτὰ δὲ παλάτιον,
 καὶ τὰ δικαστήρια Ἀκκοῦβια, καὶ τὸ Σιγῆμιον, καὶ τοὺς τοὺς τοῦ
 C ἀρίστου Σιγῆμον, ὑπερ ἕξι χιμηριῶν κοπιῶνα. ἀνήγειρε δὲ 20

1 συμπρατόντων Vat. 3 Εὐφράτα τε φησὶ τοῦ π. C. τοῦ
 πρακτοσίτου C. 5 Ὁνοταρείου C. 6 ὅτι Ἐπιχριστῶδες
 πρωτοασκητῆς ὁ πρωτοασκητῆς, καὶ ὁ συμπρατὸν τῷ παραβύτῃ
 Τολιμῶ ἐν Περσίδι, Εὐτρόπιος τις ὁ σοφιστῆς καὶ ἐπιστολογρά-
 φος Κωνσταντίνου, Τροῦλος C. 8 καὶ ἐπιστολογράφος Κων-
 σταντίνου Vat. 11 θίσται καὶ σιστορις C. 13 αὐτοῦ
 ἐγένετο ταῦτα, ὡς εἴρηται Vallisell., omisiss μετ. — Κωνσταντι-
 νουπόλιν. 14 alterum καὶ add C. 15 ἕξ. καὶ τῶν σχολῶν
 καὶ C cum Vat. 18 καὶ αὐτὰ εἰς τὰ αὐτὰ παλάτια C. 19 ἐν-
 τριακαίδονα C.

duodecimo imperii Constantini magni, adinvantibus in structura civita-
 tis divino praesidio munitae Euphrate accubitare, Urbisio et Olybrio
 praepositis, Isidoro et Eustorgio et Michaelae primo vestiario, utroque
 patricio, et Honorisio praefecto, quemadmodum memorant Eutychianus
 a secretis primus, grammaticus, et Eutropius sophista, qui Iuliano apo-
 statae in Perside simul adfuit, et Constantinus epistolographus, et
 Eleusius ciceronius philosophus, et Troilus rhetor, qui multos magistra-
 tus cum honore gessit, et Hesychius notarius. hi omnes, quae suis
 oculis tum viderunt, accurate scriptis mandarunt. anno igitur duodecimo
 imperii sui, ut dictum est, Constantinus Byzantis urbem ampliavit vo-
 cantique Cpolim. condidit etiam palatia, a Chalce et Excaubitis; ibi-
 demque SS. apostolorum templum exstruxit, et tholum Heptalychni, qui
 usque adhuc intus in scholis conservatur; praeterea tribunal eiusdem
 palatii. et quae nunc dicuntur Numera; item novendecim accubita et
 Siespinium ei templum S. Stephani, in quo hiberno tempore pernoctabat.

καὶ τὴν Μαγναύραν καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἐκκλησίαν καὶ τὸ γενικὸν
καὶ τὸ ἰδικὸν καὶ τὸ Βεστιάριον, καὶ τὸν Καβυλλᾶν, καὶ τὸ
Σῆμα, καὶ τὸ Ὄατον τὸ πρὸς τὴν νέαν κείμενον καὶ μέχρι τῆς
ὀνομαζομένης σιδηρᾶς πόρτης, καὶ τὸ κάτοπτρον λουτρὸν, καὶ
5 τὰ παλάτια τὰ ἐπάνω μέχρι τοῦ Γερατίου, καὶ τὸ Χρυσόκλαβον,
καὶ τὸ μέγα λουτρὸν τοῦ οἰκονομίου τὸ πλησιάζον εἰς τὸ τζυκανι-
στήσιον, ἔχον ἐνθῆκας ἑπτὰ καὶ δώδεκα στοάς, καὶ κόλυμβον
εὐμεγέθη ἔνζωδον. καὶ αἱ μὲν ἐπὶ ἐνθῆκαι εἰς μίμησιν τῶν
ἐπὶ πλανητῶν, αἱ δὲ δώδεκα στοαὶ τῶν δώδεκα μηνῶν τὰς
10 κράσεις ἴσαζον. ἐσώζετο δὲ μέχρι τῆς βασιλείας Νικηφόρου
τοῦ Φωκά. ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ Τζυμισχῆς κατέλυσε αὐτό, καὶ D
ἐκ τῆς ὕλης ἔκτισε τὴν Χαλκῆν, ἐνθα καὶ ἐτάφη. βουλόμι-
νος δὲ κτίσαι καὶ ἵππικὸν κατὰ τὴν μίμησιν τῆς Ῥώμης εἶρε
τὸ τοῦ Σεβήρου, καὶ ἀνεπλήρωσε αὐτό, ἔχον τὸ ἓν μέρος
15 τῶν βαθμίδων τῶν δύο περιπάτων, καὶ ἄνω τῶν καγκέλλων
καὶ τὸν σφενδόνα καὶ τοὺς καμπτήρας καὶ τοὺς δῆμους. πάντα
δὲ τὰ χαλκοκρήματα καὶ τὰ ξόανα ἐκ διαφόρων τόπων
καὶ πόλεων ἀθροίσας ἔστησεν αὐτὰ εἰς κόσμιον τῆς πόλεως.
ὁμοίως καὶ τοὺς κίονας τῶν περιπάτων. ἐπάτισε δὲ τοὺς αὐτοὺς
20 περιπάτους μετὰ συγκοπῆς, καὶ ἀπετέλεσεν αὐτὸς πρῶτον γυμνι-

3 σεγμα C. 4 καὶ τὸ κάτοπτρον λουτρὸν om C. 7 κολύ-
θαβον apud Lamb. κολυμβήθραν Vat. 8 ἔνζωδον] ἔν ζώδον
δὲ ὑπῆρχε apud L. corr. Vat. 10 ἴσαζον add C. 15 βαθμί-
δων καὶ τῶν C. ἄνω τῶν om C. 17 τόπων] γαῶν C.
19 τοῦ περιπάτου C. τοὺς αὐτοὺς περιπάτους] τούτους C.
20 ἐπετέλεσεν αὐτό πρῶτον ποιήσας καὶ ἵππ. C.

exstruxit quoque Magnauram et templum dominicum, tum aerarium publicum et privatum et vestiarium et Cabalam et Sigma et Oatum, proximum Ecclesiae novae, et caetera usque ad portam ferream, et balneum pellucidum, et palatia superiora usque ad Geranium; tum Chrysoclavum, et balneum magnum Oeconomii, proximum Tzycanisterio, quod septem receptacula habebat et duodecim porticus et amplissimum natabulum figuris variatum. et septem quidem receptacula similitudinem septem planetarum, duodecim vero porticus duodecim mensium temperamenta referebant. permansit autem integrum usque ad imperium Nicephori Phocae, cuius successor Ioannes Tzymisces illud evertit, et ex materia Chalcen condidit, in qua sepultus est. caeterum cupiens etiam Constantinus in urbe sua circum ad imitationem Romani aedificare, eum quem Severus imperfectum reliquerat ipse absolvit, unam nempe graduum partem, quibus ascenditur ad duo ambulacra, et supra cancellos sphendonon, metas et factiones. omnia autem aerea signa et simulacra ex variis locis et civitatibus collecta ad ornatum urbis crexit. similiter et columnas ambulacrorum, quae pavimento stravit tessellato. ipse vero ibi primum gymnicum et equestrem ludum edidit. verum statua, quae

Ρ 10 γὰρ καὶ ἵππικὸν ἀγῶνα. ὁ δὲ ἔχων τοὺς ἀρκετοὺς πόδας ἔκει
ἀπὸ τῆς μεγάλης Ἀντιοχίας, ἴσται δὲ ὁ Βελλεροφόντης, καὶ ἐοί-
καστο αὐτὸν ἐκείσι. ὄψασα δὲ καὶ ἄλλα ἀγάλματα, καὶ τίτας
ἴσται καὶ πόδιν ἔκασου ἔκαστοι καὶ διὰ τι ἐστὴν ἠλώθησαν, ἰσχατον
λεπτομερῶς ἐροῦμεν. 5

Θέλον δὲ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος οἰκῆσαι τὴν πόλιν αὐτοῦ,
μάλιστα δὲ τοὺς Ῥωμαίους εἰς τὸ Βυζάντιον, λαβὼν ἐξ αὐτῶν
λαθραῖως τὰ δικτυίδια αὐτῶν ἑνὸς ἐκάστοι ἰδῶς, καὶ ἀπέστι-
λει αὐτοῖς εἰς τὸν τῶν Περσῶν βασιλεῖα, ὄστις ἐκείναις Σαβυρος,
Β τίτασρας μὲν μαγιστρός, τὸν Ἄδαν, τὸν Προτάσιον, τὸν Σκώ- 10
λεμβρον, τὸν Φλόδοιον, ὅστις δὲ πατρικίος, τὸν Πρόβον, τὸν
Δομνίον, τὸν Λαγίον, τὸν Μαῖρον, τὸν Ροδανόν, τὸν Σαλ-
τίωνα, τὸν Ἰαργον Μόδοσιον, τὸν Εἰβουλιον. μετὰ πλείστοι
στρατιῶ ἑξαπέστιλιν αὐτοῖς, ποιήσαντας δίκαι ἐξ μῆνας ἐν Περ-
σίαι. ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος ἀποστείλας εἰς Ῥώμην ἀνιλάβειο 15
τὰς χρυσαῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέσσα καὶ τὰς χαμυλίας. ὤρισεν δὲ
καὶ κτίσας μηχανιστοὺς, ἵνα ἴδωσι τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τοὺς
τόπους τῶν ἐκαστοῦ, ποῦ τι κτίεται καὶ ὅπως, ἐτέρως ἐπὶ τοὺς
ἀγῶνας τῆς θαλάσσης, ἄλλας ἐπὶ τοὺς ἑπιπέδους, καὶ τὰ ἀγῶ-
ματα τῶν κτισμάτων, καὶ τὰς ἀνάδοις οἷαι ἔσαν κοχλιώδεις. 20
C καὶ λαβόντες τὰς χαμυλίας τῶν σιγχαλτικῶν ἀνῆλθον ἐπὶ τὸ

1 ὀρθοῦτος C, ὀρθοῦτος Vat.	6 μίλλων ὄν C.	οἰκῆσαι Y
7 ἄλλων C.	10 καὶ καταστῆσαι Fl. C.	10 ἄλλων C.
Σκωλεβρον C.	12 Δομνίοντος ὁ ἰαργον, Μόδοσιος καὶ ὁ	
Εἰβουλιος C.	19 τὰς Y	20 αἰ C.
ενχαλ. C.		21 τῶν τοιοῦτων

pedes alatos habet, deducta est e magna Antiochia, et Bellerophon-
tis est, qui illic colabatur. de reliquis statuis, quot et quales eae sint, et
unde quaelibet venerit, et quare fuerint erectae, postremo breviter
dicemus.

Ceterum cum vellet Constantinus magnus urbem suam maxime
a Romanis habitari, annulos praestantissimi cuiusque viri occulte accep-
sit, et misit ipsos contra Persarum regem Saporem: videlicet quattuor
magistros Adam, Protasium, Scolymbrum, Philoxenum, et octo patricios,
Probum, Dominum, Darium, Maurum, Rhodanum, Salustium proe-
fectum, Modestum et Eubulum cum magno exercitu in Persiam misit,
ubi sexdecim menses commorati sunt. interea Constantinus magnus,
missis Romam legatis, eorum uxores liberos et familias accepit. misit
etiam architectos, ut domos eorum et cuiusvis locum situmque sive in
ora maritima sive continenti, tum formam structurae earumque gradus
et scalas observarent, adsumtis igitur familiis senatorum Byzantium
redierunt, ibique singula simili modo aedificia extruxerunt, eorumque

Βυζάντιον, καὶ ἔκτισαν ὁμοία ἕκαστα, καὶ ἐκάθισαν ἐντὸς αὐτῶν τὰς φαιμιλίας τούτων. ἐκεῖσε ἐλθόντες γοῦν ἐκ τῆς Περσικῆς χώρας μετὰ νίκης, ἀναλαβόμενοι καὶ πάκτα κεντηνάρια τριακόσια ἐξήκοντα πέντε, ἐδέξατο αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς ἄσμενος, καὶ ποιήσας εὐνοχίαν εἶπεν αὐτοῖς “θέλετε ἀπελθεῖν εἰς τὴν Ῥώμην;” δοκιμῶν αὐτοὺς. οἱ δὲ ἔφησαν μὴ κατελθεῖν μέχρι δύο μηνῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἔφη “ἀπόψε ἔχω δοῦναι ὑμῖν τὰς οἰκίας ὑμῶν,” προστάξας Εὐφρότη τῷ παρακοιμημένῳ αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἐποίησε τὸν μέγαν Κωνσταντινὸν Χριστιανόν, ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποδοῦναι αὐτῶν τοὺς οἴκους. ὡς γοῦν εἶδον τοὺς πνελεῶνας καὶ τὰς ἀγίας καὶ τὰς ἀνόδους ὁμοίας ταῖς ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ τὰ μέτρα καὶ τὰ σχήματα καὶ τὰ ὑψη καὶ τὴν ἀπόβλεψιν τῶν θυρίδων, ἔδοξαν εἶναι ἐκ φαντασίας εἰς τὴν Ῥώμην. ἐφρόντες δὲ καὶ τὰς φαιμιλίας αὐτῶν ἐξεπλάγησαν. ἐρωτήσαντες δὲ τὰς ἑαυτῶν φαιμιλίας καὶ μαθόντες ἀκριβῶς, τότε ἐπίστευσαν ὡς οὐκ ἔστι φάντασμα ἀλλὰ φρόνησις τοῦ βασιλέως, ὅτι καὶ ἄκοιτας καὶ μὴ βουλομένους ἔκτισεν ἐνταῦθα. ἐκ δὲ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν εἰλήφασιν οἱ τόποι τὰς προσηγορίας. ὁ Φιλόξενος κινστέρναν ἔκτισε τὴν ἐπονομαζομένην Φιλοξένου. ὁ Προβός ἀνήγειρε τὸν ναὸν τοῦ προδρομοῦ, ὅνπερ ὁ Καβαλῖνος ἐποίησεν ἐργοδόσιον τὸ λεγόμενον Προβός. ὁ Δομνίνος ἔκτισεν οἶκον εἰς τὰ Μαυριανοῦ, ὅνπερ ἔχει ὁ Ἄγρι-

1 ἕκαστα] κτίσματα C.

2 ἀποστρέφοντας δὲ τοὺς ἀγορτας ἐκ Περσίδος μετὰ νίκης, ἄγορτας αὐτῶ καὶ κ. Vat.

3 ἑκατὰ ante C.

4 ἄσμενος add C.

ὡς ἔχρην Vat.

9 τούτων τὸν οἶκον αὐτοῦ μετὰ θυρίδων αὐτοῦ C.

13 ἐν φαντασίᾳ Vat.

17 ἐνάκησεν ἐνταῦθα Vat. alter, οἰκῆσαι ἐνταῦθα ἐποίησεν alter. vulgo ᾤκησεν ἐνταῦθα.

20 ἐργοστάσιον Vat.

21 εἶχεν C.

familiis dederunt inhabitanda. cum itaque acceptis 365 centenariis tributi ex Perside victores rediissent, imperator eos convivio excepit, et dixit illis tentandi causa “numquid abituri estis Romam?” illi autem responderunt se intra duos menses nondum eo reversuros, tum imperator “vesperi” inquit “dabo vobis aedes vestras.” inisserat enim Euphrati accubitori suo, qui et Constantinum magnum Christianum fecerat, ut unicuique suas aedes restitueret, ut igitur viderunt portas, atria, gradus, mensuram et formam, altitudinem et prospectum fenestrarum Romanis similes, putabant se per somnium esse Romae; cum vero et familias suas invenirent, obstupescabant, ubi vero eas interrogarunt, et uti res gesta esset intellexerunt, tum demum crediderunt non esse phantasiam, verum prudentiam imperatoris, qui hoc pacto invitos et nolentes ibi habitare coegisset. loca autem ex nominibus eorum denominata sunt. Philoxenus cisternam condidit, cui nomen Philoxeni; Probus templum prodromi extruxit, quod Constantinus Caballinus seu Copronymus mutavit in officinam fabrilem dictam Probi. Demninus in regione Mauriani domum aedificavit, in qua habitat Agricolaus. Darius

κόλιος. ὁ Λαρκίος ἔκτισε τὸν οἶκον τῆς Κανατίσης τοῦ Σκληροῦ.
 ὁ Μαῦρος ἔκτισεν οἶκον ὅς λέγεται νῦν τοῦ Βιλιονῆ. ὁ Ῥοδανὸς
 ἔκτισεν οἶκον ὅς καλεῖται τὰ ἐν οὐρανοῖς· ἴσσι δὲ τῆς Μαιμαίνης.
 ὁ Σαλιῶν ἔκτισεν οἶκον ὅς καλεῖται τοῦ Κουδαμίτου. ὁ Μόδε-
 στος ἔκτισεν οἶκον εἰς τοὺς ἀγίους ἀποσιβλῶνας τὸν λεγόμενον τοῦ ὁ
 λαμπροῦ. οἱ δὲ τρεῖς πύλωνες ἔκτισθησαν παρὰ τοῦ Εἰβοῦλου.
 ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς καὶ τίσσαρας ἑμβόλους, ἀπὸ τοῦ παλατίου μέχρι
 τῶν χειμαίων τεχνῶν, ἑγχορήγους θύλους. ὁ μὲν εἰς ἑρχιστο
 ἀπὸ τοῦ ἑξαικιστηρίου καὶ τῶν μαγγάνων καὶ τῆς ἀκροπόλεως
 καὶ τῶν Εἰγυθίων, καὶ διερχομὸς μέχρι τοῦ ἀγίου Ἀντωνίου, ὁ δὲ 10
B ἕτερος ἀπὸ τῆς Λάφνης καὶ τῶν Σοφῶν μέχρι τῆς Ράβδος, οἱ
 δὲ ἕτεροι δύο ἑμβόλοι ἀπὸ τῆς χαλκῆς καὶ τοῦ Μιλίου καὶ τοῦ
 γόφου μέχρι τοῦ Ταύρου καὶ τοῦ Βοῦς καὶ τοῦ ἑξαικιστίου. ἐπάνω
 δὲ τῶν ἑμβόλων περιπατοῦν πλακοῖσι λίθοισι καὶ στήλαι χαλκαῖ
 ἀπυροὶ εἰς διακόσμησιν τῆς πόλεως. ἔκτισε δὲ καὶ τοὺς μυθρῶ- 15
 τας, καὶ τοὺς ἀγωγοὺς ἑστῆεν ἀπὸ Βουλγαρίας. ἐποίησε δὲ καὶ
 γάθους ἑγχορήγους ἐπὶ πᾶσαν τὴν πόλιν, βαθεῖς τῷ ἔργῳ ὅσον
 τῶν ἑμβόλων διὰ τὸ μὴ εἶναι δισσοδίον τινά, καὶ ἰσχύητοισι
 τόσοι ποταμοί, ἀλλ' εἰς τὸ βάθος διερχοσθαι τὰς δισσοδίους ἕνας

1 τὸν οἶκον add C. ἑκανατίσης Vat. 2 Βιλονῆ C.
 ὁ Ῥοδανὸς ὀνομασθῆναι τῆς ἀγίας Σοφίας τὸ νῦν τεχνῶνον, ὅπου
 λέγεται τὰ Ἀθωροῦτης Vat. κίον. 3 ἴσσι C Vat. vulgo ἴσι.
 4 Σαλιότιος C Vat. Κουδαμίτου C, κοσταμίτου Vat. 7 ὁ
 αὐτὸς τοὺς τίσσαρας ἑγχορήγους θύλους ἀπὸ τοῦ παλατίου καὶ
 μέχρι τοῦ χειμαίων τεχνῶν Vat. 13 ἑξαικιστίου, ἔπον ἢ ἢ
 ποταμοῦ τοῦ χειμαίων τεχνῶν Vat. 16 ἑτῆροι δὲ ἄν τὸ ἕτεροι
 ἑστῆεν C. ἑποίησε] ποταμοὶ δὲ τῶν ἑμβόλων, ἵνα ἢ ἑκαστοῦ
 ἴσσι ὁδοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα ἄλλον τόπον τῆς πόλεως ἔκτισε κτιστοῦ
 θύλους Vat. καὶ τοὺς παραβους C. 18 καὶ] ἑστῆεν?
 ἰσχύητοισι C.

aedem Canatissae uxoris Scleri condidit, Maurus vero domum, quae nunc
 dicitur Bellonae. Rhodanus domum nuncupatam in Caelis condidit, Sal-
 lustius autem eam quae Contomiti appellatur. Modestus aedificavit do-
 mum ad SS. apostolos, quae Lampri dicitur: tria vero eius atria Eubu-
 lus exstruxit. idem quattuor porticus condidit a palatio usque ad eum
 locum terrestriis muri in quem sordes efferuntur. una incipiebat a Tzy-
 canisterio, Manganis, acropoli et turre Eugenii, et pertingebat usque
 ad S. Antonium; altera a Daphne et palatio Sophiano usque ad eccle-
 siam dei gentitricis nuncupatam Raudum, reliquae duae porticus a
 Chalce Milio et foro usque ad Taurum Bovem et Hexacionium perten-
 debant, supra porticus autem ambulacra erant lapide quadrato strata
 et statuae aerae innumerae ad ornamentum urbis. praeterea latrinas
 condidit, et aquaeductus ex Bulgaria in urbem perduxit. fecit etiam
 cloacas subter universam urbem transeuntes, aequantes profunditate alti-
 tudinem porticum, ne ex malo odore morbus nasceretur, sed omnis

καὶ κατέχεσθαι εἰς τὴν θάλασσαν. ταῦτα δὲ ἐκτίσθησαν, ὡς εἴρηται, παρὰ Οὐρβικίου πραιποσίτου καὶ Σαλονοτίου ἐπάρχου C καὶ τῶν λοιπῶν. καταλιπὼν δὲ αὐτοῖς κεντηνάρια χρυσίου ἑξακόσια εἰς τε τοὺς ἐμβόλους καὶ τοὺς ἀγωγούς καὶ τὰ τείχη, αὐτὸς ἦν κατὰ Σκυθῶν, καὶ ὑποτάξας ἐκείνους ἔκτισε πόλεις ἐκεῖσε, τὴν τε Περσθλάβαν, τὴν Δίστραν, τὴν Πλίσκουβαν καὶ τὴν Κωνσταντίαν. ταῦτα δὲ ἐκτίσθησαν παρὰ τοῦ Οὐρβικίου εἰς χρόνους δύο ἡμῖσι, ἀπὸ φωνῆς Ἑρμείου. ἔκτισε δὲ καὶ τὰ Ἄρματιῶν. τὴν δὲ κόρτην αὐτοῦ ἔπηξε καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ ἐκέῖσε ἀπέθετο, ὅτε ὑπέταξε τοὺς Βυζαντιούς. εἰς δὲ τὰ ὀνόματα τῶν τριῶν αὐτοῦ νείων ἔκτισε τὰ παλάτια τὰ καλούμενα Κωνσταντι- D νιανὰς καὶ τὰ καλούμενα Κώνστα. ἔστη δὲ καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τουβάκης καὶ τοῦ Ὄβηρίτζη, ὅνπερ ἔχει ὁ ἀκροπολίτης. τοὺς δὲ ναοὺς καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἀνίγειρεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, ὕστερον 5 εἰς τὰ περὶ κτισμάτων ἑροῦμεν.

5 ἦν] ἐκίνησε C. ἐκεῖσε add C. 7 παρὰ τοῦ Οὐρβικίου om C. 8 ἐφ' ᾧ Ἑρμείου Vat. alter; alter om. ἄρματιῶν, ἐνθα τὸ πρῶτον, πρὸ τοῦ κατέρχειν τὸ Βυζάντιον, ἔπηξεν τὴν κόρτην αὐτοῦ καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ ἀπέθετο Vat. 9 ἔπηξε add C. 11 κωνσταντιανὰς Vat. 12 ἔστησε δὲ καὶ οἶκους τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ ὀβηρίτζου Vat. alter. μεθ' ὧν καὶ τὰ καλούμενα Κώνστα, ἅπερ εἰσὶν οἶκοι τοῦ τουβάκη καὶ ἰβηρίτζη alter. 13 Ἰβηρίτζη C. ὅστις καλεῖται τοῦ ἀκροπολίτου C.

foetida colluvies per eas in mare deflueret. haec itaque, ut dictum est, Urbicius praepositus, Sallustius praefectus et reliqui condiderunt. imperator autem, sexcentis auri centenariis ad porticus aquaeductus et muros exstruendos relictis, ipse adversus Scythas profectus est, illisque subiugatis urbes condidit Persthlabam, Distram, Pliscubam et Constantiam. haec Urbicius duobus annis et dimidio, hortatu Herniae aedificavit. praeterea extruxit Constantinus aedes Harmatii vulgo dictas, ubi cortem suam currusque posuit, cum Byzantios subiugasset. a nomine autem trium filiorum condidit palatia, quae Constantii et Constantis nominantur. struxit etiam domum Tubacae et Oberitzae, in qua praefectus arcis habitat. caeterum de templis et reliquis, quae Constantinus magnus aedificavit, postea in libro de aedificiis dicturi sumus.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΧΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

P 12 *Χρήζομεν δὲ τοῦ Βεζαντίου τὸ παλάτιον ἐν τῇ ἀκροπόλει
ἵσταν· ὃ δὲ τοῦ τοῦ ἁγίου Μηνᾶ ἐπέχει πρῶτον τοῦ Λιῶς ἑστῶν,
ὅθεν δὴ καὶ εἰς τὰς μαρμαρινὰς ἀψίδας, τὰς ὑπερθεῖν τῶν δύο
μεγίστων κλιῶν, ἐπέερχομαι αἱ στήλαι τοῦ Λιῶς καὶ τοῦ Κρόνου.
Ἰσθμὸς γὰρ ἔν τούτοις ἀρχαίοις ἀρχαίοις εἰς τὰς ἀκροπόλεις κτίσθη τὸ
λατινῶν παλάτιον. ἔρχεται δὲ τὸ τείχος, καθὰ καὶ εἶναι, ἐπὶ τοῦ
Βεζαντίου ἀπὸ τοῦ πύργου τῆς ἀκροπόλεως, καὶ διέρχεται εἰς τοὺς
τοῦ Γεωργίου πύργου, καὶ ἀνάβηται εἰς τὸν τοῦ Στρατηγίου, καὶ
διέρχεται εἰς τὸ λεγόμενον τοῦ Ἀχιλλέως κλιῶν. ἢ δὲ ἐκείσε*

1 *Χρήζομεν* — ἀποκοσμοποιεῖται] haec C post τιθένται p. 17 ponit,
ante Bandarium p. 2 summa. 3 *ἢ εἴ καὶ ἔχῃ τὰς μέγας*,
ἀπὸ ἑπερθεῖν codd. aliquot. 5 *τὸς οἰκίας* ἑστῶν ἔχουσιν τὰ
παλάτια codd. alii. 9 *καὶ ἢ ἐν τῷ τοῦ Θεοδοσίου ὀχυρωτη*
ἀψίδα alii.

DE FORMA ET AMBITU
URBIS CONSTANTINOPOLITANAE.

Sciendum est quod Byzantis palatium in acropoli exstiterit, et templum S. Menae antea fuerit laicum Iovis, quomobrem etiam nunc in mœnibus eius arcibus, qui duabus maximis columnis sustentantur, Iovis et Saturni statuae supersunt. Ille nimirum antiquis principibus mos erat, ut non nisi in arcibus urbium palatia sua exstruerent. sub Byzante igitur, uti hodieque, incipiebat mores à turri acropoleus et pergebat usque ad turrin Eugenii; inde ascendebat ad Strategium versus, et progrediebatur usque thermas Achilleas. arcus vero qui ibi visitur et nunc Urbicii

ὄρωμένη ἀψίς, ἢ λεγομένη τῶν Οὐρβικίου, πρότερον πόρτα ἦν
 χειρσαία τοῦ Βύζαντος, καὶ ἀνέβαινεν εἰς τὰ Χαλκοπρατεῖα τὸ
 τεῖχος ἕως τοῦ λεγομένου μιλίου. ἦν δὲ κάκεισε πόρτα τῶν Βυ- B
 ζαντίων χειρσαία, καὶ διήρχετο εἰς τοὺς πλεκτοὺς κίονας τῶν τῆ-
 5 καλαρίων, καὶ κατέβαινεν εἰς Τόπους, καὶ ἀπέκαμπε πάλιν διὰ
 τῶν Μαγγάνων καὶ Ἀρκαδιανῶν, καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν.
 εἶχε δὲ πύργους τὸ ὅλον τεῖχος εἴκοσι ἐπίτα.

Καὶ τοιαύτη μὲν ἦν ἡ ἐπὶ τοῦ Βύζαντος σχηματογραφία
 τῆς πόλεως· ἡ δὲ δευτέρα, καθὰ διὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου
 0 ἔκτιστο, ἐστὶν αὕτη. κατὰ μὲν τὸ πυράλιον μέρος προσετέθη
 ἀπὸ μὲν τῆς ἀκροπόλεως καὶ τοῦ Εὐγενίου πύργου μέχρι τοῦ
 Ζεύματος τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, ἀπὸ δὲ τῶν καλουμένων Τόπων
 μέχρι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Ῥάβδου. τὸ δὲ χειρσαῖον τεῖ-
 5 χος ἀνέβαινεν ἕως τὸ ἐξακίονιον, ἀπὸ δὲ τοῦ μιλίου προήρχετο C
 μέχρι τῆς παλαιᾶς πόρτας τοῦ προδρομοῦ καὶ τῆς μονῆς τοῦ
 Στουδίου καὶ τῆς Εἰκασίας, καὶ διήρχετο μέχρι τῆς Βώνου καὶ
 εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων μαρτύρων Μαρτυρήλ Σαβὴλ καὶ Ἰσμαήλ,
 καὶ κατήρχετο εἰς τὰ Ἀρματίου, καὶ ἐπληροῦτο εἰς τὸν ναὸν τοῦ
 ἁγίου Ἀντωνίου. διήρχεσε δὲ τὸ τοιοῦτον σχῆμα τοῦ τεύχους
 20 ἕτη ἑκατὸν τριάκοντα δύο, δέκα βασιλέων αὐτοκρατορησάντων.
 ὁ δὲ μικρὸς Θεοδοσίος εἰς τὸν πέμπτον χρόνον τῆς βασιλείας αἰ-

1 τῶν] τοῦ C. 2 τῶν Βυζαντίων C. 9 δὲ ἕτερα σχημα-
 τογραφία, ἣν συντέθεικεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος. προσέθηκε τοί-
 νων τὸ τεῖχος ἀπὸ τοῦ Εὐγενίου μέχρι τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου C.
 12 ζεύματος καὶ τοῦ Lambecius. 16 καὶ διήρχετο post Βώνου,
 emissis ibi καὶ εἰς, Vat. 17 Ἰσμαήλ, ἐν ᾧ τόπῳ ἀνηροῦθησαν
 οὗτοι οἱ ἄγιοι, καὶ C et, qui addit παρὰ τοῦ Ἰουλιανοῦ, Vat.
 19 Ἀντωνίου καὶ ἔκαμπε εἰς τὸν τοῦ Εὐγενίου. διήρχεσε C.

appellatur, erat olim terrestris porta tempore Byzantis. hinc in Chal-
 copratia tendebat murus, et porro usque ad miliarium, ubi altera erat
 porta terrestris. inde procedebat ad volutiles columnas Tzycalariorum,
 et descendebat ad Topos, et rursus deflectebat per Mangana et thermas
 Arcadianas. atque ita demum revertebatur in acropolim, continebat
 autem totus murus 27 turres.

Haec igitur erat urbis forma sub Byzante: secunda vero, quam
 a Constantino magno accepit, ita se habet. latus quidem maritimum ab
 acropoli et turri Eugenii promotum est usque ad Zeugma S. Antonii et
 a Topis ad S. dei genitricem cognomine Raudum. verum murus ter-
 restris protensus est usque ad Hexacionium et a miliario usque ad vete-
 rem portam Praecursoris et monasteria Studii et Icasiae; inde pergebat
 usque ad cisternam Boni et templum SS. martyrum Manuel, Sabel et
 Ismael; hinc rursus descendebat ad locum nuncupatum Harmatii, et de-
 sinebat in templo S. Antonii. haec urbis forma duravit annos 132, decem
 imperatorum tempore. Theodosius vero iunior quinto imperii anno, cum

- D τοῦ, σεισμῶ γενοίσι καὶ τῶν τεχνῶν καταστρέψαντων διὰ τὸ τοὺς Ἀμαλκιτίους τοὺς Χαϊζιτζαμίους ἀιγῆσαι ἐν τῇ πόλει καὶ βλασηγημῆν σφοδρῶς εἰς τὸ τρωάκιον, ποιήσας ὁ βασιλεὺς ἐκείσιν καὶ λατῆρ εἰς τὸν κάμπον τοῦ τριβουναλίον μετὰ τοῦ πατριάρχου Ἡρόκλιον καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, κρηζόντων τὸ κέραι ἑλέσθαι ἐαί 5 πολλὰς ὥρας, πάντων ὁρώσιων ἑρπύγη παιδιῶν εἰς τὸν αἶμα, καὶ ἔχοισι ὁ παῖς τῶν ἀγγέλων μελεθούσιων καὶ ἑμπούσιων "ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος ισχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἑλέσθαι ἡμᾶς." κατελθόντος δὲ τοῦ παιδὸς ὁ λαὸς οὕτως ἡμιπέδη, καὶ ἴσθη ὁ σεισμὸς ἔκτοι, καὶ ἔξισιν ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς αἰρετικούς ἐκ τῆς πό- 10 λιος. Ἐξίσθη δὲ τὰ τεχνῶ ἀπὸ τοῦ ἑξακοντίον μέχρι τῆς χρονισίας· ἐξ οὗ καὶ στήλην αὐτοῦ ἴσθησιν ὄπισθεν τῶν ἑλεμάντων,
- P 13 καὶ ἀνεβίβασι τὸ παράλιον τεχνῶ ἀπὸ τῆς Ῥάβδου μέχρι τῆς χρονισίας, καὶ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, τὰ Ἀρματίον, μέχρι τῶν Πλασιφινῶν καὶ τῆς χρονισίας. οἱ δὲ δύο δήμοι ἕκαστω τὰ τεχνῶ 15 παρ' αὐτοῦ ἕρισθέντις, κυθῶς εἰς τὰ περι κτισμάτων περιέχει.

2 ἀμαλκιτίας καὶ τοὺς 2 Val.
παντὸς τοῦ λαοῦ add C.

3 βλασηγημῆσαι C.
14 τῶν ἀρματιῶν Val.

5 καὶ

terrae motus esset et muri collaberentur propterea quod Amalechitae et Chazinzarii in urbe habitabant et trisagium impie irridebant, preces et supplicationes in campo tribunalis una cum patriarcha Proclo instituit. ceterum cum iam per multas horas lyric eleesen cantassent, parvus quidam puer cunctis spectantibus in aërem surreptus audivit angelos cantantes "sanctus deus, sanctus fortis, sanctus immortalis, miserere nobis." puero iterum in terram demisso populus ad eundem modum cecinit, desinitque terrae motus; et imperator omnes haereticos ex urbe eiecit, murosque ab Hexacionio usque ad portam auream protulit, quare etiam pone elephantos istis collocatos statuas suas creavit, et murum maritimum a Raudo usque ad portam auream extendit, et a S. Antonio, in loco nuncupato Harmatiū sito, usque ad Blathernas et portam auream. duae autem faciones populi, ab ipso ei rei destinatae, muros istos con-
diderunt, uti habetur in libro de aedificiis.

ΠΕΡΙ ΑΓΑΛΜΑΤΩΝ
ΣΤΗΛΩΝ ΚΑΙ ΘΕΑΜΑΤΩΝ ΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Τὸ δὲ ἄγαλμα τοῦ Σελεύκου τοῦ δι' ἀνδρείαν ὀνομασθέντος P 16 Νικάτορος, τοῦ δόντος τῷ τίῳ αὐτοῦ Ἀντιόχῳ Στρατονίκην τὴν ἑαυτοῦ γυναικα, ἐρασθέντι αὐτῆς καὶ διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα ἀσθενήσαντι καὶ ἐπικρητομένῳ, γνωσθέντι δὲ ὑπὸ Ἐρασιστράτου τοῦ ἱατροῦ. φασὶ δὲ συνόντα Σέλευκον Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μακεδόνι ταῦρον θνομένῳ ἀποδράντα, μόνον Σέλευκον περιγενέσθαι αὐτοῦ τῶν κεράτων κρατήσαντα· καὶ διὰ τοῦτο τῷ ἀγάλματι αὐτοῦ ἐν Β τῇ κεφαλῇ περιτιθέασι κέρατα.

Ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ τοῖς ἐπινικίοις, καὶ παρόντων πρέσβειων, ἐνεδύοντο χλαμύδας ποικίλους ἀπὸ χρυσοῦ καὶ πορφυρεῖς

9 ὅτι οἱ πάλαι ἐν τοῖς ἐπινικίας ἑορταῖς cod. Reg.

DE SIGNIS, STATUIS
ET ALIIS SPECTATU DIGNIS CONSTANTINOPOLI.

Simulacrum est Seleuci, qui propter fortitudinem cognominatus est Nicator, et filio suo Antiocho dedit propriam coniugem Stratonicen, amore illius capto et prae amore aegrotanti et dissimulanti morbum, quem Erasistratus medicus deprehendit. caeterum tradunt Seleucum, cum Alexandro Macedoni sacrificanti taurus effugisset, bestiam cornibus prehensam solum tenuisse, eaque de causa capiti simulacri eius cornua imponunt.

In festis et victoriis, et praesentibus legatis, induebant tunicas variegatas, auro et purpura vel alia re ornatas: in vulgaribus autem

ἢ ἄλλως πρὸς πολιτείας. ἐν δὲ ταῖς κοιναῖς σπουδαῖς ἔπραξιμιλί-
τας τῷ χρόνῳ, ἃς ἰστέον ἀναβατικῶς ἀπὸ τοῦ χρόνου· τὸ
γὰρ μῆλον ἄτρον καλοῦσι. ἢ ὅτι μετὰ τραβίων ταύταις ἐδόθησι
χρῆσθαι· τραβίον δὲ λέγεται αἱ πολιτείας χλαυίδες.

C Τῇ πέμπτῃ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς ἰχθύοντο οἱ θεματοῦρχοι
ἐν τῷ Γουσιτίῳ ἔσαν τῷ ὀφθαλμῷ, ἕως τμηθῆναι τὰ βασίλειοντος
κατὰ τὸν καιρὸν. τὸν αἰτιοῦσιν ὅτι ἴσθηται Αἰγυπτιακῶς
καλοῦσιν. ἐν ᾧ καὶ σήλαι ἴσθησαν τοῦ μεγάλου Κομιστανίνου
καὶ τῆς αὐτοῦ μητρὸς, διὰ καὶ ἐπισημασίου τὸν τόπον Αἰγυπτιακῶς,
πρῶτον Γουσιτίον ἰχθύοντο ἔσαν ὀφθαλμῷ.

D Τὴν μὲν τῇ ἀφ᾽ οὗ τῆς καιρῶς τοῦ φέρου ἴσθησαν δύο σή-
λαι Ἐλίης καὶ Κομιστανίνου, καὶ σπανίως μέσση αὐτῶν, χρῆσαν
"ἕως ἄρας, ἕως καιρῶς Ἰησοῦς Χριστὸς ἕως δεξῶν θεοῦ πατρὸς,
αὐτῆς." ἑμῶς καὶ δύο ταχυδρομῶν σήλαι πτερωταῖ· ἀπὸ-
θῆσαν δὲ πρὸ τοῦ τὸν φέρου ταυροχαιτίας.

P 17 Κτίσας ὁ Γουσιτιανὸς τὴν ἄρην Σοφίαν ἐκαθάρισεν τὴν
αὐτῆς, καὶ ἐκαθαρίσθη αὐτῆς, τὸ πρῶτον οὐδὲν Γουσιτίον
ἔσαν ὀφθαλμῷ. διὰ ἴσθηται τὴν ἑαυτοῦ σήλην ἰχθύοντο ἐπὶ
κίοντος. καὶ τῇ μὲν ἀριστιᾷ χερσὶ γίγνη σφαιρῶν, ἑμῶς ἰχθύοντος

3 ἢ ἐστὶ μετὰ τὰς τραβίον ταύταις ἐδόθησι χρῆσθαι Valt. ὀφθαλμῷ.
3 p. 6 Baudr. τῇ ἢ Σουίδας ἐν ἀριστιᾷ. 8 σήλην ἰχθύοντο
Κομιστανίνου τῆς μητρὸς αὐτοῦ C. 9 Αἰγυπτιακῶς C.
10 γουσιτίον C. 11 p. 12 Baud. ἄτρον C. 13 ἕως κέ-
ρατος — αὐτῆς ἐν Σουίδας. 14 πτερωταῖ ἐν Σουίδας. πτερω-
ταῖ Valt. πτερωτῶν, omittis reliquis, C. 16 p. 6 Baud. ἐπὶ
θηρῆ C.

conventibus xerampelino colore tinctas, quas vocant Atrabaticas, aut
quia nigrum appellant atrum, aut quoniam illis una cum trabecis uti so-
lent: non vestes sumptuosae narrantur trabecae.

Quinta die mensis Octobris praefecti regionum urbis in Guseo
sen foro cibario chorae ducebant in honorem imperatoris illius temporis.
hunc igitur locum vulgus Augustionem nominat. ibidem Constantinus
magnus sibi suaeque matri statuas posuit. eoque ob causam locum
vocavit Augusteum seu Augustalem, cum antea Guseum sive forum ci-
barium appellabatur.

In arcu osmerae fori collocatae erant duae statuae, Helенаe et
Constantini, et in eorum medio rex, cui inscriptum erat "unus sanctus,
unus dominus, Iesus Christus in gloria dei patris, amen." item visaban-
tur ibi duae angulorum statucae alatae: erectae autem fuerunt a prae-
fecto fori.

Cum Iustinianus templum sanctae Sophiae exaedificasset, repur-
gavit quoque arcem ante ipsum sitam, eamque marmoribus exornavit,
cum antea Guseum sive forum cibarium esset: ideoque statuam suam
equestrem ibi supra columnam erexit, quae sinistra manu tenet globum.

στιαυροῦ ἐν αὐτῇ, ὡς διὰ τῆς εἰς τὸν στιαυρὸν πίστεως τῆς γῆς πύσης ἐγκρατῆς γεγονώς· σφαιῖρα μὲν γὰρ ἡ γῆ διὰ τὸ σφαιροειδὲς τοῦ αὐτῆς σχήματος, πίστις δὲ ὁ στιαυρὸς διὰ τὸν αὐτῷ προσηλωθέντα ἐν τῇ σαρκὶ θεόν. τὴν δεξιὰν χεῖρα ἀνατεταμένην ἔχει κατὰ ἀνατολὰς, στίσις τῶν Περσῶν σημαίνων, καὶ μὴ μεταβαίνειν ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς γῆς, διὰ τῆς ἀνατύσεως καὶ ἀπόσεως τῆς χειρὸς βοῶν “σῆτε Πέρσαι, καὶ μὴ πρόσω χωρεῖτε· οὐ γὰρ συνοίσει ὑμῖν.”

B

Ἔστι περὶ τὸ βόρειον μέρος τοῦ φόρου ἴσταται στιαυρὸς, ὡς εἶδεν αὐτὸν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐν τῷ οὐρανῷ χρυσέμπλαστον· καὶ ἐν τοῖς ἀκρωτηριακοῖς μέρεσι στοργγύλοις μήλοις. ἐνθεν καὶ αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καθορῶνται χρυσέμβαφοι μέχρι τοῦ νῦν.

1 ὡς] καὶ ὑποσημαίνοντος ὡς Suidas. 2 γὰρ add C. 4 προσελθόντα Vat. ἐν τῇ add C. 6 ἐκτάσεως τῆς χειρὸς ἀπειλεῖ βοῶν cod. alius. 8 post ὑμῖν C: τὸν οὖν αὐτὸν Ἰουστιανὸν λέγεται ἐπαρθῆναι τοῖς τοῦ Βελισαρίου εὐτυχήμασι. οὗτος οὖν σταλεῖς κατὰ τῶν Περσῶν καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τῆς ἀνατολῆς παρὰ τοῦ βασιλείως, καὶ πάντας κατατροπώσάμενος, καὶ Γελίμερα κρατήσας ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς Μαυρουσίαν, ἐκεῖσε τηρεῖσθαι ὑπὸ τοῦ Φαρᾶ. ὡς εἰς μεγάλην ἔνδειαν ἄρτον γεγονώς διὰ τὸ μὴ ἐν τῷ τόπῳ τῆς Μαυρουσίας σίτον γεωργεῖσθαι ἀλλ’ ἐφθὸν τὰς ὀλύρας σιτεῖσθαι, ἔγραψε τῷ βασιλεῖ στείλαι αὐτῷ ἄρτον καὶ σπόγγον καὶ κιδάραν. ὁ δὲ ἐκπλαγείς ἐπὶ τούτοις ἤετο τὸν ἐπιστολέα τίνας χάριν ταῦτα γὰρ ἐπιζητεῖ. καὶ ἐξείπεν ὅτι ἄρτον μὲν διὰ τὸ αὐτὸν ἐπιθυμεῖν τε καὶ φαγεῖν, σπόγγον διὰ τὸ λοῦειν τὸ ἄπαν αὐτοῦ σῶμα ὑπὸ τῶν δαυρόων, τὴν δὲ κιδάραν διὰ τὸ παραμυθεῖσθαι ἑαυτῷ ταῖς συμφοραῖς. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκπλαγείς καὶ θαυμάσας ἔστειλε τούτῳ τὰ αἰτηθέντα. διὰ ταῦτα οὖν Ἰουστιανὸς ἐπαρθὴς ἐφιππον ἑαυτὸν ἔστησεν ἐπὶ κίνος. ὃς ὕστερον φθονήσας τῷ θηθέντι στρατηγικατῶ Βελισαρίῳ ἐξώρνεε τούτου τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ προσέταξε τούτον καθεσθῆναι εἰς τὰ Λαύρον, καὶ ἐπιδοῦναι αὐτῷ σκεδὸς ὑστράκινον, καὶ ἐπιρρίπτειν αὐτῷ τοὺς διερχομένους ὄβολόν. 9 p. 13 Band. πρὸς Vat. 10 ὃν εἶδεν αὐτὸς alii. χρυσέμβαφον καὶ ἐν τοῖς ἀκρωτηριακοῖς μήλον C.

cui crux superinfixa est, significans quod ob fidem in crucem universi terrarum orbis imperium adeptus sit. globus nempe terram significat ob rotundam eius figuram; fidem vero crux, quia deus in carne illi fuit affixus. dexteram manum versus orientem extendit, Persarum seditionem innuens, eosque extensione et repulso manus provincias Romanas invadere vetans, his quasi verbis “state Persae, nec ulterius progredimini: neque enim conducet vobis.”

In septemtrionali parte fori collocata est crux, instar illius quam Constantinus magnus in caelo vidit, auro obducta habensque in apicibus rotunda mala. ibidem filiorum eius statuæ auratæ usque in hodiernum diem conspiciuntur.

Ἵτι τὸν Ξηρόλογον πρῶτον τὸς Θείαμα ἐκάλουν· ἐν αὐτῷ
 C γὰρ ἴσταναι κοχλίας δικαίως καὶ Ἀρτίμηδος στήλη καὶ Σιβήρου
 τοῦ κτίσματος, καὶ διαμάτιον τρίπον. ἴδα ἰδιαιτέρας πολλὰς
 θείας Σιβήρος, καὶ χρησμοὶ πολλοὶ ἐν τῷ τόπῳ γέγονασιν. καὶ
 οὐ κακῶς καὶ κόρη παρθένος ἐπέθη. καὶ θείας ἦν ἀστρονομική,
 τριάντα ἔξ χρόνους διαρκίσουσα. ὁ αὐτὸς δὲ Ξηρόλογος,
 καθὼς ὁ διακρινόμενος λόγος φησὶ, τὴν στήλην ἔχει τοῦ τι μι-
 κροῦ Θεοδοσίου καὶ Οὐαλεντινιανοῦ, καὶ Μαρκιανοῦ κάτωθεν
 τοῦ κίονος. σιμημοὶ δὲ γινόμενον πεπιωμέναι τὰς στήλας.

D Ἵτι κάτωθεν τοῦ κίονος τοῦ ἁγίου κηλομήνοι ἴσταν οὐτίαι
 εἰ δὶο σταιροί, καὶ βίχιον μέρος αὐτῶν ἡλίγιστο ὁ Χριστός, καὶ
 πολλαῖ ἴσταν σιμημοφορικά, τινὲντα μιν παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ
 μεγάλου, ἀσφαλισθέντα δὲ ἐπὶ Θεοδοσίῳ τοῦ μεγάλου.

P 18 Ἵτι ἐς τὸν ἅγιον Μάρωνα πύρον ἴσταντο γέγραφα μεγάλα
 ὅποια τῆς Χαλιπεδέου, δώδεκα καμύρας ἔχουσα. ποταμὸς δὲ κα-
 τ' ἔχουσα πυρρογέτης, καὶ μάλιστα τῷ Φιλοφραγῶν μεγί. ἴδα καὶ
 δράκοντα ἴσταντο χαίκοις, διὰ τὸ ἕλγειν τινὰς δράκοντα αὐτῶν τὴν
 γέγραφα. δὶο καὶ πολλαὶ παρθένοι ἐπέθησαν καὶ ἀλήθη προβά-
 τω καὶ βοῶν καὶ ὄρνιθων. Βασιλέως γὰρ τις ἐρωθεὶς τοῦ τό-
 που, ὅς ἦν ἐς τῶν ἀπὸ Νομιριανοῦ Καίσαρος, κτίσας κατέφρασαν

1 p. 86 Band. Θείαμα add Vat. 2 κοχλίας cod. unus. Ἀρ-
 τίμηδος αὐθιγὰς στήλη Suidas v. στανος. Σιβήρου om Vat.
 8 ἀστρονομική Vat. 10 p. 13 et 87 Band. 11 τὸ πρῶτον τοῦ
 μέρος ὁ C. βίχιον ἕλγειν μέρος ἐν ὦ F. 13 ἀσφαλισθέντα
 Suidas. 14 p. 87 Band.

Xerolaphum quidem prius Theama vocabant. in illo enim sex-
 decim cochleae erant, et statua Dianae et Severi conditoris, et Thea-
 matium tripes. ibi Severus multa sacrificia fecit, eodemque in loco
 multa oracula edita sunt: quo tempore etiam puella virgo illi immolata
 est. fuit etiam thesis astronomica, quae annos 30 duravit. in eodem
 Xerolapho, ut vulgo fama fertur, collocatae erant statuae Theodosii
 iunioris et Valentimani et Marciani infra columnam, quae postea terrae
 motu ceciderunt.

In inferiori parte columnae fori depositae erant duae cruceae duo-
 rum latronum, qui una cum Christo crucifixi sunt: et oculus vitreus
 unguenti, quo Christus inunctus fuit, et multa alia admiranda, quae a
 Constantino magno ibi collocata Theodosius magnus, quo tutius asser-
 varentur, inde abstulit.

Ultra S. Mamantem erat pons magnitudine aequalis Chalcedonensi
 duodecim fornicibus constans. infra quem magnus fluvius transibit, in
 primis mense Februario. ibidem stabat draco aeruus, et quod quidam
 draconem in isto ponte habitare crederent, multae virgines ibi immolatae
 sunt, et magna copia ovium bovum et voluerum. nam quidam Basili-
 scus, qui a parte Numeriani Caesaris stetit, loci amore captus aedes ibi

ἐν αὐτῷ. ἔνθα καὶ ναὸν τοῦ Διὸς ἤγειρε παμμεγέθη. ταῦτα δὲ πάντα Ζήνων τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ κατέστρεψεν.

Ὅτι ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μηνᾶ, ἐν τῇ ἀκροπόλει, ὄρυγμα B ἐβρέθη, ὅτε ἐκαθαρίζετο, καὶ ὅστ᾽ ἀνθρώπων γιγάντιον εἰς 5 πλῆθος, ἃ τινα θεασάμενος Ἀνυστάσιος ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ παλάτιον κατέθετο τὰ ὅστ᾽ εἰς θαῦμα ἕξαίσιον.

Ὅτι ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου ἐν τῇ Χελώνῃ στήλῃ ἴσταται εὐνούχου τινός, ἧ ἐν τῷ στήθει ἐγράφη C “ὁ μετατιθεῖς θεμάτι τῷ βρόχῳ παραδοθήτω.” ἦν δὲ ἡ στήλη 0 Πλάτωνος κουβικουλαρίου, ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ βασιλέως Βυσιλλίσκου πυρίκαυτος γέγονεν. οἱ δὲ τῆς γενεᾶς αὐτοῦ ἠτήσαντο τὸν βασιλέα, εἰς μνημόσυνον τοῖς ἀνταίρουσι βασιλεῖ, στήλῃν θεῖναι τῷ εὐνούχῳ Πλάτωνι. ὁ δὲ οὐκ ἐκώλυσεν. ἐν δὲ τῷ ἀνακαινίζεσθαι τὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος ναὸν μετετέθη εἰς τὸ 5 ἵπποδρόμιον. οἱ δὲ οἴκοι τοῦ αὐτοῦ εὐνούχου σώζονται ἐν τῇ Χελώνῃ ἕως τῆς σήμερον.

Ἐν τῷ Κυνηγίῳ τὸ πρῶτον ἐρρίπτοντο οἱ βιοθάνατοι. D ἦσαν δὲ τινες ἐκεῖσε στήλαι. ἀπελθὼν δὲ Θεόδωρος ὁ ἀνα-

3 p. 26 et 87 Band. 4 ὅτε καὶ ἐκαθέζετο Vat. 5 εἰς τὸ παλ.] ἐν τῇ φόσῃ F. 6 τὰ ὅστ᾽ om F cum Suida v. Μηνᾶς. 7 p. 33 et 88 Band. 8 ἴστατο CF. ἧς alii. 12 εἰς — βασιλεῖ om C. βασιλεῦσι Vat. 13 ἐκώλυεν C. 14 ἀνακτίξεσθαι C. 17 p. 26 et 88 Band. Ἐν — p. 32 v. 2 πάνν] Ἐκ τῶν Ἡμερίου χαρτουλαρίου φράσις τῶν παρὰ Θεοδώρου, ὅτε παραγέγονεν ἐν τῷ Κυνηγίῳ θῆας χάριν. πολλὰ γὰρ ἡμῖν ἐμελήθη περὶ τοῦ ἐρευνῆσαι ἀκριβῶς περὶ ὧν παρεκάλεσας καὶ φανερώσαι τῇ σῇ ἀρετῇ, ᾧ φιλόκαλε. ἀπελθόντων ἡμῶν ποτὲ ἐν τῷ Κυνηγίῳ σὺν Ἡμερίῳ τῷ προλεχθέντι ἐνδόξῳ χαρτουλαρίῳ, τὰς ἐκεῖσε ἱστορησάσαι εἰκόνας, ἐν οἷς εὗρομεν μίαν στήλῃν μικρὰν τῷ μήκει καὶ πλατεῖαν καὶ παχεῖαν πάνν. F. πρότερον Vat.

extractas inhabitavit et templum maximum Iovi excitavit, quod cum caeteris omnibus aedificiis Zeno secundo sui imperii anno evertit.

Cum ecclesia S. Menae in arce repurgaretur, magna ibi multitudo ossium gigantum in ampla quadam fossa reperta est, quae Anastasius imperator cum summa admiratione conspicatus in palatium transponi curavit.

In templo S. martyris Procopii in Chelone statua cuiusdam eunuchi posita fuit, in cuius pectore haec inscripta erant “quisquis hoc signum loco moverit, laqueo pereat.” erat autem statua Platonis cubicularii, qui temporibus Basilisci imperatoris vivis arsit. cum autem cognati eius postulerent ab imperatore, ut memoriae illorum qui imperatori adversarentur, Platoni eunucho statua poneretur, haudquaquam prohibuit. cum vero templum S. martyris renovaretur, in Hippodromum statua illa translata est. aedes autem ipsius eunuchi hodieque supersunt in Chelone.

In Cynegium olim violenta morte perempti proiiciebantur, eoque in loco statuae quaedam positae erant. huc Theodorus anagnostes cum

γνώσις μὲν Ἰατρῶν χαρτολαρίου εἶδεν ἐκείνη στήλην μικρὰν
 τῷ μέτρῳ καὶ πλάτειαι πάνι. ἐμοὶ δὲ, φησὶ ὁ Θεόδωρος,
 θαυμάζοντας ἴσθι ὁ Ἰατρός καὶ αὐτὸς θαυμάζων ὅτι οὗτος
 τὸ κεντρίον ἴσται. ἐμοὶ δὲ ὑπότις "Μαξιμίανος ὁ κτίστης καὶ
 Ἀριστιδὴς ὁ καταμετρήσας," παρηθὲ πιστὸν ἴδεν στήλην ἐκ
 τοῦ ἐκείνη ἕκαστος καὶ κρῖναι τὸν Ἰατρὸν καὶ πρῶτον θανα-
 τῶσαι. ἐμοὶ δὲ φοβηθέντος καὶ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν φησὶν
 P 19 καὶ καταγγελλόντος τὸ πρῶτον, οἷός τις μοι ἐπίστανται, ὡς ἂν
 ἄρκως αὐτὸ ἐπιτάξωμαι. οὐ οὐκ αἰσίοι τοῦ πλεντήσαντος καὶ αἰ-
 γῆσαι τοῦ βασιλέως αὐτὸ ἴσθι ἐπαρηθῆσαν ἐν τῷ κεντρίῳ, καὶ 10
 πρὸ τοῦ τὸ πῶτον εἶδεν τῷ ἀδελφῷ τὸ πῶτον τῆς στήλης ἐθαύ-
 μαζον. Ἰατρός δὲ τις φησὶν ὅτι ἐκείνου τοῦτο
 τοῦ ἑσθίου ἰδέσθαι ἀδελφὸν γινώσκουσιν ἴσθι ὡς Φιλίππου ὁ
 βασιλεὺς πειροσφραγίδος ἐκείνου τὸ αὐτὸ ἑσθίου ἐν αὐτῷ τῷ
 τόπῳ κατοικοῦσθαι. 16

2 κτίστην καὶ πρῶτον πάντ Saides et Vat. 4 μετρίαντος
 F. 5 ἄρκως τοσοῦτον ἐπιτάξωμαι F. 6 κτίστην Saides et Vat.
 7 φησὶν ὁ Θεόδωρος — 8 ἴσθαι αὐτὸν φησὶν ὁ Θεόδωρος ἀπὸ τοῦ μετρίαντος ἴσθαι
 ἴσθαι αὐτὸν ἢ πρῶτον τῶν ἰατρῶν καὶ πρῶτον καὶ αὐτὸς, καὶ αὐτὸς
 ἴσθαι τὰς ἀποφασίσεις ἐπαρηθῆσαν, ἀλλήλους ἢ καταμετρήσαν, ὅτι
 οὐκ ἴσθαι τὸ ἀδελφὸν περὶ ἑσθίου τῶν κεντρίων ὅτι οὐκ ἴσθαι αὐτὸν
 ἀδελφὸς δὲ, τὸ ἀδελφὸν ἀδελφὸν ἐν τῷ κεντρίῳ τοῦ ἀδελφὸς ἀδελ-
 φώσεως, ἀδελφὸς ἀδελφῶν, ἐν τῷ κεντρίῳ ἴσθαι αὐτὸν, καὶ αὐτὸς
 ἴσθαι τὸ πρῶτον ἐν αὐτῷ κεντρίῳ ἐν αὐτῷ κεντρίῳ, καὶ αὐτὸς ἴσθαι
 ἴσθαι αὐτὸν ἴσθαι μὲν, διὰ τὸ πῶτον καὶ τῶν κεντρίων ἴσθαι αὐτὸ
 καταμετρήσαν. F. 9 καὶ αὐτὸν καὶ αὐτὸν τῶν κεντρίων. 11 πρῶτον
 τῷ πρῶτον τοῦ ἀδελφῷ, ἴσθαι αὐτὸν U. 12 φησὶν ὁ Θεόδωρος, F.
 12 ὅτι — 13 κατοικοῦσθαι ἴσθαι ὅτι μὲν τῶν κεντρίων πρῶτον, αὐτὸς
 ἴσθαι ἐν τοῖς ἀδελφῶν τῶν κεντρίων, ἀπὸ τῶν κεντρίων τοῦ ἑσθίου
 ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν ἴσθαι ἴσθαι ἀδελφῶν, ὅτι καὶ πρῶτον τῷ βασιλεὺς
 Φιλίππου πειροσφραγίδος κτίστην κατοικοῦσθαι τὸ αὐτὸ ἑσθίου ἐν
 τῷ αὐτῷ τόπῳ. ὁ καὶ γινώσκων διὰ τὸ μὲν ἀδελφῶν καταμετρήσαν
 ταῦτα, κτίστην, μετὰ ἀδελφῶν ἑσθίου ἴσθαι μὴ ἴσθαι αὐτὸν
 πρῶτον, καὶ ταῖς ἀρκύσι στήλην, καὶ μάλιστα ταῖς ἑσθίου
 ταῖς, πρῶτον θεωρῶν. F. 13 ἴσθαι Vat.

Himerio chartulario profectus vidit statuam minime longam, sed valde
 latam. me igitur eam admirante, inquit Himerius, quisnam Cynogium
 confidit? tum ego "Maximianus concepit, Aristides vero dimensus est."
 quo dicto, protinus statua illa ex alto delapsa Himerium afflixit, ut
 extemplo moreretur. me autem perterrito, et ad templum confugiante,
 et quod acciderat annuntiante, nemo id, donec incensante contraxerem,
 credidit, aliquot igitur ex perempti cognatis et familiaribus imperatoris
 mecum ad Cynogium abierunt, et antequam Himerium prostratum
 animadvertissent, statuæ casum admirati sunt. cæterum Iouannes qui-
 dam philosophus pridem se inuenisse dixit, fore ut isto signo præ-
 clarus quidam vir opprimeretur, quomobrem Philippicus imperator illud
 signum in eodem loco terra obrui iussit.

Δύο στήλαι εἰσι τῆς Βηρίνης, μία μὲν νοτιωτέρῳ πλησίον Β τοῦ ἁγίου μάρτυρος Ἀγαθονίκου, μετὰ τὴν ἄροδον τῶν ἐκέισε βαθυμίδων, ἑτέρα δὲ ἄντικρυς αὐτοῦ, πλησίον τοῦ νεοῦ τῆς ἁγίας Βαρβάρας. καὶ ἡ μὲν τοῦ ἁγίου Ἀγαθονίκου γέγονε 5 ζῶντος Λέοντος Μακέλη τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, ἡ δὲ τῆς ἁγίας Βαρβάρας μετὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ, ἡνίκα Βασιλίσκον τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς ἔσπεψε, φυγόντος Ζήνωνος τοῦ γαμβροῦ αὐτῆς.

Εὐφημίας τῆς γυναικὸς Ἰουστίνου τοῦ Θρακῆς στήλη ἐν τῇ ἁγίᾳ Εὐφημίᾳ τῇ ὑπ' αὐτῆς κτισθεῖση ἐστηλώθη.

0 Ἀρκαδίας τῆς γυναικὸς Ζήνωνος, τῆς ἐν τῷ δευτέρῳ συνοικεσίῳ, ἐν τοῖς πλησίον μέρεσι τῶν βάθρων τῶν λεγομένων Τόπων, ἐν τοῖς τοῦ ἀρχιστρατήγου μέρεσιν, εἰς Ἀρκαδιανὰς C ἐστηλώθη, ἔνθα Ζήνων ἔκρινε τοὺς μετὰ Βασιλίσκου, καὶ σέκρετον τὸν τόπον ἐποίησε. τῆς δὲ πρώτης αὐτοῦ γυναικὸς 5 Ἀριάδνης καὶ αὐτοῦ τοῦ Ζήνωνος ἐν τῇ βασιλικῇ πύλῃ τῆς Χαλκῆς ἔστησεν.

1 p. 46 et 89 Band.

Δύο] indicem F' addit hunc: Θεοδώρου ἀναγνώστον ἐτι συντομία γυναικῶν. βορειωτέρα Suidas in

Βηρίνη, om F. 2 μετὰ — βαθμ.] ἀνωθεν τῶν βάθρων ἐν

κίονι χαλκῇ F. 3 ἀντ. αὐτοῦ] ἐν τῷ ἀνεμοδουρίῳ πρὸς νότον F.

4 Βαρβάρας τοῦ Ἀρτοτριανοῦ τόπου. καὶ C. 5 δὲ] δὲ ἀνωθεν F.

7 post αὐτῆς alterum F: κράζοντος τοῦ πρα- σίνου μέρους "Βηρίνης ὀρθοδόξου Ἑλένης πολλὰ τὰ ἔτη." ἦν γὰρ ὀρθόδοξος πάνν.

8 p. 89 Band. p. 274 Gretser. (Obs. in Codin. de offic. 3 19). στήλη —] ἐν τοῖς Ὀλυβρίου,

πλησίον τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ἧτις ἐκκλησία ὑπ' αὐτῆς ἐκτίσθη,

στήλη ἐν ἀναβάσει, μικρὰ πάνν, χρυσέμβαφος ὑπάρχουσα. F.

addit is: Εὐδοξίας γυναικὸς Ἀρκαδίου μεγάλῃ πάνν, καὶ Πουλ- χρίας θυγατρὸς αὐτῆς, καὶ ἑτέρων δύο θυγατέρων αὐτῆς, ἀμφο-

τέρων ἀργυραῖ. ἐτι τῆς αὐτῆς Εὐδοξίας ἐν κίονι χαλκῇ, καὶ ἑτέρα ἐν τοῖς Ἀγροσταίσις, δι' ἣν ὁ Χρυσόστομος ἀνεσκευάσθη.

10 p. 89 Band. p. 274 Grets. 12 τόπων om cod. Bavar.

Gretseri. 14 σκερέτου τόπον Bav. 15 πύλη om Suidas

(v. στήλη) cum cod. Bavar.

Duae sunt statuæ Verinae, una austrum versus prope S. martyrem Agathonicum post ascensum graduum, altera e regione, prope templum S. Barbarae. quae ad S. Agathonicum est, superstite adhuc Leone Macela eius marito posita est: quae prope S. Barbaram, post eius obitum, quando Basiliscum fratrem suum coronavit, Zenone genero fugato.

Euphemiae uxoris Iustini Thracis statua posita est in templo S. Euphemiae, quod ipsa condidit.

Arcadiae secundae uxoris Zenonis statua collocata est prope gradus, qui vocantur Topi, in regione Michaelis archangeli, in thermis Arcadianis. ibi olim Zeno iudicium exercuit in eos qui Basilisci partes secuti fuerant, et locum illum fecit Secretum. primae autem uxoris eius Ariadnae ipsiusque Zenonis statuæ positae sunt ad portam regiam domus nuncupatae aereae.

Ὅτι ἐν τῇ χαλκῇ πλησίον ἀνωθεν Ποσειδωνίας τῆς ἀοιδίμου, ὡς πρὸς τὸν περίπατον τοῦ παλατίου, ἀνεγέρθη στήλη. ἐν αὐτῇ δὲ τῷ τόπῳ καὶ ὁ Ζήνων καὶ ἡ Ἀριάδνη ἵστανται. καὶ ἕτεραι δύο στήλαι πελάσι ἐπι κίονος βραχίος ἵστανται, Σικουίδων γιλοσάγον ἰλιγῆα ἔχουσαι. ἀντικρὺς δὲ τῆς χαλκῆς ἀψίδος γοργουσιδαῖς κεφαλαὶ ἡμίαιται δύο, αὐταῖς εἰσι χρυσοῖμβραχοι γυναικῆαι. ἔχθησαν δὲ καὶ ἀπὸ Ἐφέσων ἐκ τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρτίμιδος στήλαι ἕκτώ· καὶ αἱ μὲν τέσσαρες ἐν τοῖς τοῦ Ταύρον μέρειν
 D ἐν τοῖς παλαιοῖς παλατίοις προεβήθησαν στήλαι, Κωνσταντινίου καὶ Ἰουλιανοῦ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ Γαύλων, αἱ δὲ τέσσαρες ἐν τῷ τῆς χαλκῆς ἀψιδίῳ μέρει. ἰδοὺ καὶ στανφὸς ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ ἐπιπέγῃ καὶ στήλῃ χρυσοῖμβραχῆς Βελισσαρίου καὶ Τιβερίου καὶ τοῦ κευρτουσιδαῖς Θρακῆος καὶ Ἰουστινιανοῦ. ὁ πρῶτος λεπτουίδης. καὶ τῶν στήλων αὐτοῦ στήλαι ἐπτά, αἱ μὲν ἀπὸ μαρμάρων, αἱ δὲ χαλκαῖ. καὶ 15 δύο ἵπποι, οἱ ἐπάνω τῶν γοργουσιδῶν ἱστίμιντοι ἐν τῇ ἀψιδί· καὶ οἱ τοὶ ἐκ τῆς Ἀρτίμιδος ναοῦ ἀπὸ Ἐφέσων ἔχθησαν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ κτίσαντος τὴν ἀγίαν Σοφίαν. καὶ ἱστίλωσαν
 P 20 αὐτὰ διὰ τὸ μὴ ἀντιχλεῖν τοὺς ἵππους. ὁμοίως καὶ τὸν στανφὸν διὰ τὸ ἰδρωῖον. καὶ Μαξιμίμου στήλῃ ἐν αὐτῇ ἵσταιται βυρ- 20 τάτη, ἰδοὺ νῦν καὶ τὸ γένος ἄλλων τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου

1 p. 7 Rand. ἀνωθεν om C et Bav. 2 στήλη αὐτῆς Bav. στήλη αὐτῆς, ὡσαύτως καὶ Ἀριάδνη καὶ Ζήνων, ἵστανται καὶ — C. 5 ἀψίδος Bav. 6 ἡμίαιται et αὐταῖς εἰσι om C. 9 πολιοῖος om C et Bav. προεβήθησαν Bav. προεβήθησαν C. ομοίως στήλαι. 10 αὐτῶν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ C. 12 πεπηγῶς ὀφείτω Vat. χρυσοῖμβραχος C. 13 καὶ ante τοῦ om C. κευρτουσιδαῖς Bav. 14 καὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ τοῦ πρώτου C. λευκουίδης Bav. 17 ναοῦ om C. 20 μαξιμινοῦ alii. στήλη χαλκῇ ἐν αὐτοῖς C.

Panlo superius in eadem Chalce, prope ambulacrum palatii, erecta est statua inclytæ Pulcheriæ. ibidem videntur Zenonis et Ariadnes statuae, et aliae duae pedestres supra columnam exiguam Secundi philosophi distichis ornatae, ex adverso autem arcus eiusdem Chalcae spectantur capita duo Gorgonum, facie muliebri, dimidiata et auto obducta. ex templo Dianae Ephesiae octo statuae allatae fuerunt, quarum quattuor in regione Tauri in palatio antiquo collocatae sunt, Constantini et Iuliani et uxoris liberorumque eius et Galli: reliquae quattuor positae sunt in sinistra parte Chalcae; ubi et crux a Iustiniano posita cernitur, et statua inanrata Belisarii, et Tiberii Thracis et Iustiniani et cognatorum eius statuae septem, aliae ex aere aliae ex marmore factae, duo etiam illi equi, qui supra Gorgonum capita in ante dicto arcu stant, ab Iustiniano S. Sophiæ conditore ex Dianæ Ephesiae templo illuc translati sunt. in eodem loco Maximini status

ἐπάροχει. καὶ τοῦ Μαρτυρίου καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων ἴστανται.

Ἐν δὲ τῇ καμάρῳ τοῦ μιλίου στῆλαι τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης εἰσίν. ἔνθα καὶ σταυρὸς ὁράται πρὸς 5 ἀνατολὴν βυσταζόμενος ἐπ' αὐτῶν. μέσον δὲ τοῦ σταυροῦ ἡ τέχνη τῆς πόλεως, κατήμιον κλειδόμενον καὶ ἐστοιχειωμένον, τοῦ παντὸς εἶδους ἀνελλιπῆ εἶναι καὶ νίκην πᾶσαν τῶν ἐθνῶν ἐπιφέρειν, τοῦ μηκέτι ἰσχύειν προσεγγίσει ἢ προσπαῦσαι, ἀλλὰ B πόρρω ἀπέχεσθαι καὶ ὑπονοστεῖν ὡς ἤττωμένους. ἡ δὲ κλείς 10 τοῦ κατήμιον κατεχώσθη εἰς τὰς βύσεις τῶν κίωνων.

Ἐν αὐτῶ δὲ τῷ μιλίῳ στῆλαι ἴστανται τρεῖς, Σοφίας τῆς γυναικὸς Ἰουστίνου τοῦ Θρακῆος, καὶ Ἀραβίας τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἑλένης ἀνεμῆς αὐτοῦ.

Ὁ λεγόμενος Πιττάκης ἡ στήλη ἐστὶ τοῦ μεγάλου Λέοντος 15 τοῦ Μακέλου, ἣν ἀνήγειρεν Εὐφρημία ἡ τοῦτου γνησία ἀδελφή, διότι οἶκος ἦν αὐτῆς ἐκεῖσε, καὶ ἐκάστη ἐβδομάδι εἰς αὐτὴν ἀπλόρητο ὁ βυσιεὺς Λέων διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν σώφρονα καὶ παρθένον. καὶ πάντες οἱ ἀδικούμενοι, εἴτε πολῖται εἴτε θεματικοί, ἡ καὶ ἀπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης, ἐκεῖσε εἰς τὰς βαθμίδας C 20 τοῦ κίονος ἐτίθουν τὰ πιττάκια αὐτῶν, γυλασσόντων αὐτὰ ἐκεῖσε

3 p. 10 et 90 Band. 5 αὐτοῦ alii. 6 ὅπερ ἐστὶ κατήμιον C. 7 ἀνελλιπῶς καὶ C. 8 τῇ πόλει ταῦτα ἀλλὰ C. 10 ποτιῶν Bav., κισίων codd. aliquot. 11 p. 11 et 90 Band. 12 ἀρράβας Vat. 13 αὐτῆς — αὐτῆς Suidas v. μίλιον. αὐτῶν — αὐτῶν F: qui addit: εὐμοροφοτάτης πάνν, κεχροσωμένη. 14 p. 26 Band. ὅτι ὁ λεγόμενος Πιττάκος στήλη ἐν αὐτῶ ἴστατο τοῦ μ. C. 15 μακέλη Bav. 18 ἢτε πολιτικοὶ εἶεν ἢτε C.

posita est. conspiciuntur ibidem statuæ totius familie Theodosii magni et Mauricii et uxoris liberorumque eius.

In fornice miliarii statuæ sunt Constantini magni et Helenæ. ibidem quoque conspicitur crux, quam illi orienti obtendunt. mediam vero crucem ambiēbat catena clausa atque magice consecrata. in qua fortuna urbis credebatur consistere. ut scilicet, quousque illa catena integra maneret, urbs omnium gentium victrix esset futura et ab hostium incursionibus libera. clavis autem catenæ sub basibus columnarum defossa fuit.

In eodem miliario positæ sunt statuæ Sophiæ uxoris Iustini Thracis et Arabiæ filiiæ eius et Helenæ consobrinæ eius.

Statuam magni Leonis Macelæ, nuncupatam Pittacen, erexit Euphemia germana eius soror, quia ibi domum haberet: solebat autem imperator singulis septimanis eam invisere, quoniam prudens admodum erat et perpetuam servabat virginitatem. quotquot igitur ab aliis iniuria affecti erant, vel cives vel provinciales vel ex quacunq; alia orbis parte, libellos suos gradibus eius columnæ imponebant, asser-

των ταξιωματων. και οπλασια ηρχιτο ο βασιλευς, ιδιδοντο αυτω, και παριθες ηλαμβανεν εκαστη εκαστος την λεσιν αυτου. οτι δε ην ο βασιλευς εν τω παλατιω, καθ' εκαστην πρωιαν επιμπε εβδομαριων τινα, και αναλαμβάνειτο απο των ταξιωματων τα ρητό-
 D λεσιν και τας απογραφαις αυτων δε των πειπτικων τοις εβδομα-
 ριαις η κοιτωνταις αυτου, και απηγαγον προς την αυλην του Πιπταιον, και ιδιδον τοις ηελασσοισι, καχινοι τοις διομενοις. δε και οι πολλοις διοικισθαι ταχως ισπιδας ιδιδον τας δεησεις, και τη λαυριον ηλαμβανον το περας. εκ τοιουτο
 εκληθη ο τοπος τα Πιπτακια.

Εν τω τριβουναλιω του παλαιου Ευδοκίαι της γενναικος Θεοδοσιου και αυτου του Θεοδοσιου Μαρκιου τε και Κων-
 P 21 σταντινου σιγλαι ιστησαν. εθα και δεχησιαι των δυο δεησι-
 κων μηων εηθηοντο ως Ηρακλειου.

Ο δε Ζαυξιππος το λοτριον απο Σεβηρον κατακεινασθη, και ιστωιγαθη μετα κωδεηαις απισθαι εαλωνς, το δε ιδωρ
 P 21 ζειν σφοδρως, και τον αερα του λοτριου. αλογιστοι δε τινα
 ελθοντι τοιτο καταστρεψαν. ω της ζημιας.

Η σιγλη η ισταμινη εν τω αρμαμιντω Φωκα του στρα-
 20 τωτου ιστι, και εν τω εβδομαω ειη της αυτου βασιλκιας περι
 το τελος σπειδαων ανηγαγην αυτην εν τω κισθινι κιστι,

5 δελτικα Vat. 8' Ιουλινα Bav. 8 πιπτακη Bav. 11 τα add Bav.
 12 p. 90 Band. εν | εκι Bav. 13 και αυτου του | του ηγορου F.
 16 p. 24 Band. 20 p. 24 Band. του σπε. ιστι του βασιλευς C.

vantibus illos ei rei destinatis ministris, a quibus postea imperatori istis venienti offerbantur; et accipiebat ibi ex tempore quilibet sententiam suam. quando autem in palatio commorabatur imperator, quotidie primo mane abiegebat aliquem ex cubiculariis ad recipiendos a praedictis ministris edictos libellos supplices, ad quos ipse statim respondebat, et responsiones per hebdomadarios seu cubicularios remittebat ad columnam Pittacii custodibus restituendas, qui illas porro suam cuique supplicantium reddebant, quare qui cito sibi satisfieri cupiebant, vespere illic deponabant postulationes suas, et postridie primi responsum accipiebant. hinc locus Pittacia dicitur.

In tribunali palatii statuariae collocatae erant Eudociae uxoris Theodosii et ipsius Theodosii et Marciani et Constantini. ibidem solennes fiebant saltationes duorum popularium factionum usque ad Heradium.

Thermae Ζαυξιππῆ a Severo conditae sunt, et arte quadam ita paratae ut candelis vitreis succonderentur. aqua autem ferventissime bulliens aerem quoque balnei calcificabat, quod postea stolidi quidam mortales sustulerunt.

Statua in armamentario posita Phocae tyranni est, quam ille septimo anno sui imperii supra columnam erigi curavit, octodecim

καὶ μετὰ τὸ ἀναγαγεῖν αὐτὴν περιελθουσῶν ἡμερῶν δεκαοκτῶ κατηνέχθη τῆς βασιλείας αὐτοῦ. τότε δὲ ἦν ὁ Συμεὼν ὁ ὄσιος.

Ὁ αὐτὸς δὲ Φωκάς ἔκτισε τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Φωκᾶ ἐν τῷ Μιλίῳ, μήπω ὀροφώσας αὐτόν. ἐκεῖσε δὲ ἦν ἕως τότε ἡ ἀλλαγὴ 5 τῶν κουντούρων, καθ' ὃν τόπον ἠντιζοκόπησε τὰ κούντουρα καὶ ἐκ τῶν ἐκεῖσε, ὅτι ἐχρημάτιζε πρότερον ἀλλαγὴ χρυσαῖα, ἠλλαξε B μέχρι τῆς χρυσαίας πύλης. μετὰ τὸ ἀνελεθεῖν καὶ βασιλεῦσαι ἔστησεν ἐκεῖσε δύο ἵππους κουντούρους ἠντιζοκοπημένους, καὶ βωμοὺς λιθίνους τετραδισίους σύνεγγυς τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου 10 Φωκᾶ, ὃν αὐτὸς ἀνήγειρε, Δίππιον αὐτὸν ὀνομάσας τὸν τόπον. ἐκεῖσε γὰρ καὶ εἰκόνας τέσσαρας μετὰ ψηφίδων χρυσῶν Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης ἱστόρησεν. ὁ δὲ Ἡράκλειος ἐλθὼν καὶ κρατήσας ἐτίμησε τὸν ναὸν, σκεπάσας αὐτὸν καὶ μετονομάσας εἰς τὸ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου ὄνομα τοῦ 15 θειολόγου.

Τὰ δὲ Λαύσου οἶκος ἦν Λαύσου πατρικίου καὶ πραιπο- C σίτου, ὅστις ὀρχὰς πολλὰς καὶ δόξας διήρτυσεν ἐν τοῖς χρόνοις

- 1 καὶ — αὐτὴν om Bav. 2 κατηχθη Bav. Συμείωτης C.
 3 p. 11 Band. p. 275 Grets. ἔκτισεν ἐκ βάθρων τὸν C.
 5 κουντούρων C. τρόπον Bav. κόντουρα, ὅτε καὶ
 μαγυλαβίους ἐτύφθη παρὰ Μανρικίον τοῦ βασιλέως, τολησαντος
 τοῦ αὐτοῦ Φωκᾶ ἐν τῷ κόντῳ αὐτοῦ προσδῆσαι τὸ πιττάμιον,
 ὅπερ ἀπὸ Ἀγγιβαρδίας ἐλθὼν ἔφερε, τοῦ στρατοῦ ἐκείθεν ἀπο-
 στειλαντος τούτου διὰ τὴν ῥόγαν αὐτῶν. καὶ ἐγκαλέσας ἐν
 ἡμέρᾳ ἱπποδρομίου, ὅτι οὗτος εὐρῶν ἄδειαν καὶ ἀναλαβόμενος
 τὰ κόντουρα ὑπεχώρησε. τὰ δὲ καταλειφθέντα ἀντίστας κατήλ-
 θεν ἕως Λογγιβαρδίαν, ἔτι τὰς πληγὰς ἔχων· διὰ τοῦτο γὰρ
 προετιμήθη εἰς τὴν βασιλείαν παρὰ τοῦ στρατοῦ. μετὰ οὖν τὸ C.
 9 τετραδικούς C et Bav. 10 δίπνον Vat., δίπτων Bav.
 13 κρατήσας καὶ τὸν Φωκᾶν τιμωρήσας καὶ κούσας ἐν τῇ τοῦ
 Βούσ ἀγορᾷ ἐτίμησε C. 16 p. 12 Band.

ante diebus quam imperio deiiceretur. vivebat tunc temporis S. Symeon.

Idem Phocas templum S. Phocae extruxit in Millio, sed absque concameratione; ubi usque tunc mutatio erat equorum cursus publici, eoque in loco nervos equorum incidit. exinde autem quoniam ibi olim mutatio erat terrestris, mutatis equis usque ad portam auream perrexit. postquam vero in urbem reversus et imperio potitus est, crexit ibi duos equos enervatos et aras quadratas lapideas, prope templum S. Phocae a se conditum, et locum nominavit Diippium. ibidem quoque collocavit quattuor imagines Constantini et Helenae, ex aureis crustis vermiculatas. caeterum Heraclius ubi in urbem venit et imperium suscepit, ornavit illam ecclesiam tectoquo operuit, et commutato nomine S. apostolo et evangelistae Iohanni, nuncupato theologo, dicavit.

Lausiaca domus erat Lausi patricii et praepositi, qui multos gessit magistratus magnosque adeptus est honores sub Arcadio Theo-

Ἀρκαδίον τοῦ υἱοῦ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου. ἐκόσμησε δὲ αὐ-
 τὸν διὰ ποικίλων καὶ πολυτελῶν μικρῶν κίωνων καὶ μαρμάρων.
 οὗτος δὲ ὁ ὄλαος ἐκ τῶν δωδεκά τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου
 ἐκέρχθη. ἐν ᾧ καὶ αἰετοὶ λιθνοὶ καὶ γαῖλαι καὶ βυθνοὶ καὶ
 βωνοὶ περὶβάλλοντες εἰς διακόσμησιν τῆς πόλεως ἴστανται μὲν 5
 τῆς σήμερον.

Ἡλείον δὲ τῆς ἀνάδος τοῦ μιλίου στήλη ἴσταν Ἰησαῖος
 Τρωμαῖος, καὶ πλείον αὐτοῦ Ἰησαῖος στήλη Θεοδοσίου τοῦ
 μικροῦ.

D Ἀρκαδίον δὲ τοῦ υἱοῦ Θεοδοσίου, καὶ Ἀδριανοῦ, πλείον 10
 τῆς στήλης Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ἀμφοτέρω Ἰησαῖοι ἴστανται,
 ἐν τοῖς τοῦ ταύρου μέρει πλείον τοῦ κίλου κάτωθεν.

Ἡ δὲ ἐν τῷ Ζευξίππῳ Ἰουλιανῆ Ἰσταντινῆ στήλη ἐκ χωρμά-
 των Φιλιππικοῦ ἴσταν τοῦ πρωτεύοντος.

Ἡ Ἰουλιανῆ βασιλικὴ γυναικίονα ἐκτίθη ἐπὶ τοῦ μεγάλου 15
 Κωνσταντίνου. ἡ δὲ καθεύουσα ἐπὶ τοῦ δεξιῦ ἐκείνου μεγάλη
 στήλη ἴσταν τοῦ Σολομώντος, ἔχει ὁ μῦθος Ἰουστινιανῆς ἀνατιθέουσα,
 κρατοῦντος τῆς αἰχμῆς αὐτοῦ καὶ ἑνώτου τῆς ἁγίας Σοφίας,

5 Ἰστανται C. 7 p. 12 Band. 10 p. 36 et 90 Band.
 πάλαι δὲ τῆς στήλης Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου Ἀρκαδίον καὶ
 Θεοδοσίον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ Ἀδριανῆ ὄλαοι. C. 11 ἴσ-
 τανται F, addita hinc: ὅτι καὶ αὐτὴ καὶ ἰσοῦσα πάλαι, ἔκτισται
 δὲ τῷ Κωνσταντίνῳ μὲν, κερζόντες τοῦ δεξιῦ ὁ γόνος Θεοδοσίου
 Κωνσταντίνου Ἰουλιανῆ. 13 p. 36 Band. 15 p. 33 Band.
 τῆ Ἰουλιανῆ ἡ πάλαισιν βασιλικὴ γυναικίονα καθεύουσα ἔσταν
 ἐπὶ ἐκείνου ἡ ἁγία Σοφία. αὐτῆς καὶ ἡ ἀνορθῶν αὐτῆς στήλη,
 ἡ βασιλικὴ καὶ ἑνωμένη, καὶ αὐτὴ βασιλικὴ Ἰουλιανῆ τοῦ
 δεξιῦ τοῦ τῆς ἁγίας Σοφίας. C.

dosii magni filio. exornavit autem istam domum variis pretiosisque
 columnis et marmoribus. haec una erat ex duodecim illis quas extraxit
 Constantinus magnus; quare etiam usque ad nostra tempora aquibus
 lapideae et phisae et gradus et arae quadratae pro ornamento urbis
 ibi supersunt.

Apud arcum miliarii statua est equestris Traiani, et prope hanc
 alia equestris Theodosii iunioris.

Arcadii autem filii Theodosii et Hadriani statuae equestres po-
 sitae sunt iuxta statuum Theodosii magni, in regione Tauri, prope
 columnam, in parte inferiori.

Statua colorata in thermis Zeuxippi posita Philippici est principis
 mansuetissimi.

Cisterna basilica a Constantino magno condita est. quae vero
 ibi visitur magna statua in solio sedens, Salomonis est, quam Iusti-
 nianus magnus erexit, maxillam manu sustentantis et S. Sophiam admi-

ἔτι ἐνικήθη εἰς μῆκος καὶ κάλλος ὑπὲρ τῶν παρ' αὐτοῦ κτισθέντων ναῶν Ἱερουσαλήμ. ἐκεῖσε δὲ ἴστατο στήλη καὶ τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου, ἐπὶ δύο κίονων τετραδικῶν χρυσεμβάφων, ὑπισθεν τῆς βασιλικῆς, πλησίον τοῦ μιλίου.

5 Ἐν αὐτῇ τῇ βασιλικῇ χρυσορόφῳ, ὀπίσω τοῦ μιλίου, ἦν ἀνδροεῖκελον ἄγαλμα χρυσέμβαφον (ἐνθα ἦν τὸ Ἐξάμον Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως) καὶ γονυκλινὲς Ἰουστινιανοῦ τοῦ τυράννου. ἐκεῖ ὁ Τερβέλις ἐδημηγόρησεν. ἐν οἷς ἐλέφας ἴστατο παμμεγέθης, ὑπὸ Σεβήρου κατεσκευασμένος. ὄρος δὲ ἦν πρὸ τοῦ μέρους τῶν ἀναβαθμῶν, ἐνθα ἦν καὶ σχολὴ φυλαττόντων τὴν πόλιν. ἔμενε δὲ ἐκεῖσε ἀργυροκόπος ἐναντίοις ζυγοῖς τὴν πρᾶσιν ποιούμενος. καὶ τοῦ οἰκήματος αὐτοῦ πορθομένου ἠπεῖλει τῷ τὸν ἐλέφαντα φυλάττοντι θάνατον, εἰ μὴ τοῦτον κρυπτήσκειν. ὁ δὲ θηροκόμος οὐκ ἐνεδίδου. ὃν φονεύσας ὁ ζυγοπλάστης δέδωκε βορὰν τῷ ἐλέφαντι. τὸ δὲ θηρίον ἀτίθασσον ὃν καὶ αὐτὸν ἀνεῖλε. καὶ ὁ Σεβῆρος ἀκούσας τῷ θηρίῳ θυσίας ἤνεγκεν. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ τόπῳ παρευθὺς ἀνετυπώθησαν τὸ τε θηρίον καὶ ὁ θηροκόμος. ἐνθα καὶ Ἡρακλῆς ἐλατρεύθη, πολλὰς θυσίας δεξάμενος· ὃς ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ μετετέθη. ἐπὶ δὲ Ἰουλιανοῦ ὑπατικοῦ ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἦλθεν ἐπὶ τὸ Βυζάντιον, εἰσήχθη δὲ μετὰ στηλῶν δέκα.

1 ὅτι Vat. ceteri ὄστις. τοὺς — ναοὺς Vat. an ὑπὸ?
 5 p. 90 Band. 9 ὄρος — ἀναβαθμῶν om Suidas in βασιλική.
 11 ἐναντίοις] ἐν πλαστοῖς Suidas cum F. 19 ἵππευτικοῦ
 codd. aliquot.

rantis, quod magnitudine et pulchritudine templum Hierosolymis ab ipso conditum illa superaret. ibidem collocata erat statua Theodosii magni supra duas columnas quadratas et auro obductas, pone cisternam regiam prope miliarium.

In ipsa Basilica prope miliarium posita erat statua virilis inaurata (ibidem erat Examon Heracilii imperatoris) et genuflexa Iustiniani tyranni. illic Terbelis concionatus est, eodemque in loco stabat ingens elephas a Severo erectus. erat autem collis ante partem graduum, ubi schola custodum urbis excubabat. habitabat etiam ibi argentarius qui lancibus iniquis in venditis utebatur. huius taberna cum ab elephanto eversa esset, mortem minabatur eius custodi, nisi belluam cohiberet. magister autem elephanti cum minas eius nihili faceret, interfecit ipsum falsus ille libripens, et elephanto devorandum obiecit. bellua vero nec dum cicurata ipsum una sustulit. quo audito Severus elephanto sacrificavit, et in eodem loco ipsius belluae eiusque magistri statuas erigi curavit. ibidem quoque Hercules multis sacrificiis colebatur, qui postea in Hippodromum translatus est. Iuliano vero consule Romae Byzantium devectus est cum aliis decem statuis.

Ὅτι ἐν τῷ μίλιῳ ἐν τειρασίῳ ἑποιοὺς περὶ τοὺς ἄρμα ἡλίον
 ἐπιτάμιον παρὰ δύο σιγλῶν ἐκ παλαιῶν τῶν χρόνοι ἐπέσχη.
 Ἰδοὺ ἐσημείωθη ὁ μέγας Κωνσταντῖνος μετὰ τὸ νικῆσαι Ἀζώτιον,
 ἐπιπέδη καὶ Βήζας ἐκείναι ἐσημείωθη. καινιχθῆντος δὲ τοῦ ἄρ-
 D μαιτος ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ, σιγλίδιον καινὸν παρὰ Κωνσταντῖνος 5
 ἐσημείωθη ἕως τέχνη τῆς πόλιος, ἐπὶ ἡλίον φερόμενον, ὑπερ-
 δομητοροῦμενον ἐπιπέδη εἰς τὸ σιάμα καὶ σιγματοδὴν ἐξήμ.
 ἐπιπέδη δὲ ἐν τῷ σιγλῶ ἕως τῶν ἐπιπέδων γυνθλιῶν τῆς πό-
 λιος. διότι δὲ ἐπὶ κομῆς σιγλῶν εἶχεν, ἐν ἐχάρυξι Κων-
 σταντῖνος. Ἰουλιανὸς αὐτὸ βαδῖνῳ καιλῶσιν. Ἰδοὺ Ἄριος 10
 τὸν ἐχθιστὸν θάνατον ἀπὸ τῆς κομῆρας τοῦ φόρου τοῦ σιγλῶ
 P 23 ἀπιδάκιν. Ἰδοὺ καὶ ἐπιπέδη ἐπὶ τοῦ θιωσιλοῦς Θεοδοσίου
 Ἄριος ἐν μαρμάρῳ ἀναγλύφῳ, γυνθῶν τῆ γῆ, καὶ σὺν τῆ τοῦ
 Ἄριου καὶ Μακεδονίου Σαβιλλίου καὶ Εὐνομίου πρὸς υλαχίτην
 αἰτῶν, ὡς ἂν οἱ περιρρόμοι κόπρον καὶ οἶρον καὶ ἐμπιέσματα 15
 ἐρρόπιωσιν αὐτοῖς.

Ὅτι τὸ Σιάμα, ὡς οἱ μὲν λέγουσι, ἦ ἀρχῆς ἦν τῶν
 κωδικῶν φλακτιέριον· ἐκείναι γὰρ οἱ πατρίκιοι ἔλαβαν
 αὐτοῖς ἕως Κωνσταντῖνου. καὶ Καλλιστράτος πρῶτος τὴν
 B ἄξιαν τοῦ ἐπίτου ἐκείναι ἰδέξαστο, τοῦ δήμου κρούσαντος 20

1 p. 13 Band. cf. 91. Suidas v. μίλιον. 2 ἱερόμενος Vat.,
 ἐπιτάμιος ante ἀρμα C. 8 αἰετὸν ἱερωτῶν ἐπιπέδων καὶ
 γυνθῶν τῆς πόλιος ἐπιπέδων C. 12 ἀπιδάκιν, ποῦ
 καὶ οἱ περιρρόμοι οἶρον καὶ κόπρον ἐπίθουσιν αὐτῷ τῷ ἐχθιστῷ
 Ἄριῳ C. 17 p. 13 Band. 18 πατρίκιοι) ἕπαροι alii.

In miliario iam inde ab antiquis temporibus supra duas columnas
 stabat currus solis quasi volans, cui iuncti erant quattuor equi coloris
 ignei. ibi vero Porphyrius auriga faustis Venetae factionis acclamatio-
 nibus exceptus fuit, postquam vicit factionis Prasinæ aurigas Azotium
 et Byzantem. ubi vero ille currus in Hippodromo subversus fuit, fecit
 Constantinus novam statnam fortunæ urbis, portatam a Sole, quæ
 magno comitatu in tribunal Hippodromi deducebatur indeque coronata
 iterum exhibat. ponebatur autem in senatu usque ad diem urbis natalem.
 caeterum ob crucem, quam capiti eius Constantinus insculpi curaverat,
 Iulianus eam in foveam prolici et terra obrui iussit. in eo loco Arius
 abominanda morte obiit a camera senaculi, quod erat in foro viginti
 novem pulnos. ibidem pius Theodosius Arium et una cum ipso Sabel-
 lium Macedoniam et Eunomium, ad notandam eorum ignominiam, mar-
 mори adeo vicino terræ insculpi curavit, ut a praetereuntibus stercore
 urina et sputo conspurcarentur.

In senatu, ut quidam tradunt, codicilli antiquitus custodiebantur:
 nam ibi patricii eos accipiebant usque ad tempora Constantini. ibidem
 Callistratus primus dignitatem consuliarem suscepit, acclamante populo

“Καλλίστρατος εὐτυχῆς καὶ εἰς ἄλλο προκόψει.” ὁ δὲ φοβη-
θεὶς προσέφυγε τῇ ἐκκλησίᾳ. Κωνσταντῖνος δὲ ἐξωμόσατο μὴ
ἀδικῆσαι αὐτόν. ὁ δὲ μὴ ἀνασχόμενος χειροτονήθη πρεσβύ-
τερος, εἶτα ἐπίσκοπος.

5 Ὑποκάτω δὲ τοῦ κίονος τοῦ φόρου ἐτέθη καὶ τὸ Παλλά-
διον στοιχεῖον καὶ ἕτερα σημειοφορικὰ πολλά. ὁ δὲ κύκλος τοῦ
φόρου ἔστι τὸ ἴσον τῆς ποδείας τῆς κόρτης τοῦ μεγάλου Κων-
σταντίνου, ἦν αὐτὸς ἐπήξεν ἐκεῖσε, ὅτε ἀνῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης. C
οἱ δὲ σιγματοειδεῖς δύο ἔμβολοι ἐτύγγανον τότε σταῦλοι γύρωθεν
10 τῆς κόρτης, καὶ ὁ περιβλεπτός οὗτος κίων, καὶ ἡ στήλη τοῦ
Ἀπόλλωνος, ἦν ἔστησε Κωνσταντῖνος ὁ μέγας δίκην ἡλίου εἰς
ὄνομα αὐτοῦ, θεὸς ἐν τῇ κεφαλῇ ἡλίου ἐκ τῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ
θεοῦ ἡμῶν δίκην ἀκτίνων, ὡς ἥλιος τοῖς πολίταις ἐκλάμπων.

Ἐν δὲ τοῖς Ἀρτοπωλείοις κιονάρια ὀκτὼ περιφέρει τῇ καὶ
15 ταῦνας καὶ ἀετοὺς καὶ λέοντας λαγούς τε, καὶ κριῶν κάρας καὶ
στρουθίων καὶ κορώνης καὶ τρυγόνος καὶ μυδὸς καὶ γαλῆς καὶ
δαμάλεως, καὶ Γοργόνας δύο, μίαν μὲν ἐκ δεξιῶν καὶ ἑτέραν ἐξ D
εὐωνύμων, ἡ μία τὴν ἑτέραν κατ’ ὄψιν βλέπουσα, ἀπὸ μαρ-
μάρων ἐγγεγλυμμένα, καὶ χοιρῶν ἀγέλας. Ἰσταντο δὲ μέχρη
20 Ζήνωνος. Γαληνὸς δὲ τις, ἰατρὸς καὶ φιλόσοφος ὑπάρχων,
ἐκεῖσε περικυθθεὶς τὰς Γοργόνας ἔλεγεν ἱερογλυφικὰ καὶ ἀστρο-

5 p. 14 Band. p. 275 Grets. τὸ om C. 11 Ἀπόλλωνος
ἔστι τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἦν ἔστησεν οὗτος δίκην ἡλίου,
τιθεὶς C. 14 p. 16 et 92 Band. κιονάρια ἔστησεν
εἴκοσι περιφερῆ καὶ C. 15 λέοντας λαγούς τε] λεαινας C.
18 ὑπὸ libri.

“Callistratus fortuna favente insuper ad aliud provehetur.” quare ille
perterritus ad ecclesiam confugit, et quamvis Constantinus iuraret se
nullam ei iniuriam illaturum, attamen ille minus fidens primum presbyter,
postea vero episcopus creatus est.

In inferiori parte columnae fori Palladium et multa alia admiranda
posita fuerunt. circuitus autem fori tantus est quantum fuit ambitus ten-
torii Constantini magni, quod Romae Byzantium veniens istuc fixerat.
duae autem illae senirotaundae porticus tunc temporis stabula erant
circum tentorium; et illa columna, cui Constantinus statuum Apollinis
sub nomine suo imposuit, infixis capiti radiorum instar aliquot clavis
passionis Christi dei nostri, ut veluti sol civibus suis praeluceret.

In Artopoliis visitur statua, quae exornata est capitibus pavonis,
aquilae, leonis, leporis, arietum, passerulorum, cornicis, turturis,
muris, felis et buculae; item Gorgones duae ex marmore sculptae, una
ad dextram altera ad sinistram, facie sibi invicem obversa, et demum
copiosus porcorum grex. perstiterunt autem usque ad Zenonem. caeterum
Galenus quidam medicus et philosophus, istac praeter Gorgonas
transiens, hieroglyphica esse dixit, iisque astronomicum futuri praesa-

νομικά τῶν μελλόντων, δηλώσας τὰς ιστορίας πάσας σὺν τῷ
 βίβηται, Κομοσιαντίνου καὶ μεγάλου κωνσταντίνου ταῦτα. τοῦ
 δὲ αὐτοῦ Γαλιηνοῦ ἐπὶ πλείστοις σιχηώσαντος καὶ τοῖς ἀκαγιώ-
 σμασι προσσχόντος, τὰ μέλλοντα συμβαίνειν Ζήνωνι παρὰ Βη-
 P 24 ρίνης ἐπιότιος καὶ γιλάσαντος, Καλλιστρατῶς τις σιχητής. 5
 κάπιλος τὴν ἄγλην, μετὰ τὴν ἐπέμψον Ζήνωνος διαβάλλει τὸν
 Γαλιηόν. ὁ δὲ Ζήνων τοῦτον ἀπέφηκε. ἴληοισι δὲ, καὶ ἰατρῶν
 ἀλλοθίς, ὅτι αἱ ἀγλαὶ τῶν χοίρων ἐκπίσθι διαρρήνται εἰς τὸν
 Ἀραιοιριανὸν τόπον, μίσον τῆς καμάρας, ἴθιν ἀνίρχεται, καὶ
 αἱ ταῖτοις ἐλαίσιοις τίπτεται τὴν ἀγλήν τῶν χοίρων σφοδρῶς, 10
 μέχρι βίον αἷμα χυθὲν ἐκ τῶν ὀστέων αὐτῶν εἰς θυσίαν τοῦ τόπου
 ἐκείνου, οὐ μισθίσταται ἐκ τῶν ἐκπίσθι. ἦνικα δὲ χυθῆ αἷμα
 ὀστέων, ἀθρόως ὑρμῆ ἢ τῶν χοίρων ἀγλή. καὶ τοῦτο ἰατρῶν
 ἀλλοθίς.

B Ὅτι ἐν τῷ Ταύρῳ στήλη τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἵσταται. 15
 ἦν δὲ πρώτη ἀρχαῖα. ἴδου τοὺς ἀπὸ τῶν ἰθιῶν ἤκουτας ἐδέ-
 χητο ἐκίσοι. καὶ πρώην κυλιάντιον ἐπέρχε καὶ ζευδοχιῶν τῶν
 Ῥωμαίων, δηλοῦσι εἰς τὸ καλοῦμενον Ἀλωνιζίον. ἐπάνω δὲ
 τοῦ μεγάλου κίονος ἱστήλωται Θεοδοσίως, οἱ δὲ εἰσὶ αὐτοῦ, ὁ
 μὲν Ὀσιώριος ἐπάνω τῆς λιθίνης ἀγίδος τῆς πρὸς δεξιᾶς, ὁ δὲ 20

1 δηλώσας Βαν. τῷ βίβηται ὁ τοῖς βίβηται C. 2 τυπώσαντος C.
 5 ἐπιότιος add C. σιχητής σὺν τῷ γαλι. κάπιλος δὲ τῆ
 ἀγλα αλλ. 9 ἀνίρχεται, ἵσταται ἐκπίσθι καὶ οὐ δέονται ποσει-
 χισθῶσι, ὅτι οἱ χυροδύται οἱ ποσεισθῶσις ἐπέμψον τῶν
 καὶ τότε μισθίσταται ἦνικα γὰρ χυθῆ — C. 15 p. 17 Band.
 18 ἀλωνιζίον Βαν.

gium contineri, et cunctas declaravit historias cum nomine Constantini
 magni, qui illa erexit. cum vero Galenus nuptiam iam contraxisset, et
 in his intelligendis occupatus quae Zenoni a Verina olim eventura essent
 in rixam prorumperet. Callistratus quidam homo nihil, qui cauponariam
 exercebat, Zenonem Caelum redeuntem eo usque in Galenum calumnias
 instigavit ut ipsum interficeret. porro commemorant, et sane res ita
 se habet, quod, cum aliquando greges porcorum istac transducerentur
 ad locum nuncupatum Artotyrianum, in media fornice unde ascendatur,
 licet subulci porcos vehementer fistibus contunderent, eos tamen loco
 isto prius movere non potuerint quam sanguinem naribus in speciem
 sacrificii profundere. quo paulum saltem profluente statim totus por-
 corum grex uno impetu se ab eo loco commovere coepit.

In Tauro collocata est Theodosii magni statua, quae prius
 argentea fuit. ibi olim palatium erat et hospitale Romanorum nuncu-
 patum Alenitzium, in quod ab exteris nationibus venientes recipie-
 bantur. ibidem supra magnam columnam visitur statua Theodosii magni,
 filiorum autem ipsius supra arcus lapideos, Honorii ad Occidentem,

Ἀρκάδιος ἐν τῇ πρὸς ἀνατολὴν λιθίνῃ ἀψίδι. Ἐπερθεῖν δὲ τῶν περιβλέπτων μεγάλων κίωνων τῶν τετραδισίων, μέσον δὲ τῆς αὐλῆς, ἔστιν ἔφιππος ὃν οἱ μὲν λέγουσιν Ἰησοῦν τὸν Ναυῆ, ἕτεροι δὲ τὸν Βέλλεροφόντην· ἤχθη δὲ ἀπὸ τῆς μεγάλης Ἀντιο- C
5 χείας. τὸ δὲ τετράπλευρον τοῦ ἐφιππου τὸ λιθόξεστον ἔχει ἐγγεγραμμένης ἱστορίας τῶν ἐσχάτων τῇ πόλει, τῶν Ῥωσῶν μελλόντων πορθεῖν τὴν αὐτὴν πόλιν· καὶ τὸ ἐμπόδιον ἀνθρωποειδὲς χαλκούργημα βραχὺ παντελῶς καὶ δεδεμένον γονυκλινῆς ἔχει. ὁ ποῦς ὁ εὐώνυμος τοῦ μεγάλου καὶ αὐτὸς σημαίνει ὅτι ἐκεῖσε 10 ἐγγεγραμμένον ἐστίν. ὡσαύτως καὶ ὁ μέγας κίων ὁ κοῦφος καὶ ὁ Ξηρόλοφος τὰς ἐσχάτας ἱστορίας τῆς πόλεως ἔχουσιν ἐν ἱστορίας ἐγγεγραμμένας.

Ὅτι τὸ καλούμενον Φιλαδέλφιον οἱ υἱοὶ εἶσι τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. ὁπότιαν δὲ ὁ μέγας ἐτελεύτησε τοῦ Κωνσταντίνου 15 ὄντος ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσι, Κώνσταντος δὲ ἀπὸ δύσεως καὶ D
Γάλλων ἐρχομένων, συνήφθησαν ἐκεῖσε καὶ ἀσπάζονται ἀλλήλους. καλεῖται δὲ ὁ τόπος Φιλαδέλφιον οὐχ ὅτι ἐκεῖ συνήφθησαν, ἀλλὰ τῆς ὑπαντήσεως αὐτῶν ἐκεῖσε ἀναστηλωθείσης. ὡς δὲ ἕτεροι φασίν, ὅτι τὸ νῦν καλούμενον Φιλαδέλφιον, ἐν ᾧ ἔστι βόθρυ 20 ἀψίς, προτελίσμα ἦν καὶ πόρτα χειροῦα τὸ παλαιόν, ὑπὸ Κάρου κατασκευασθεῖσα. ἐκεῖ οὖν ἵστατο ἡ στήλη τοῦ φόρου, ἣν εἰς

2 δὲ om C. 6 τῶν ἐσχάτως μελλόντων Ῥῶς πορθεῖν C.
9 τοῦ ἵππου τοῦ μεγάλου C. 11 ἐν ἱστ. ἐγγ.] καὶ τὰς ἀλώ-
σεις ἐπιστόρους C. 13 p. 18 Band. p. 276 Grets. 14 alterum
Κωνσταντίνου C. 15 τοῖς τῆς ἀνατολῆς μ. C. 19 βόθρυ
ἀψίς] βορροῖθεν ἀψίδιον C.

Arcadii vero ad Orientem. in medio eiusdem areae statuum equestrem magnae columnae quadratae sustinent, quam alii Iesu Navae, alii Bellerophontis esse dicunt: allata fuit ex magna Antiochia. caeterum basis lapidea quadrilater equestris illius statuae habet insculptas historias rerum novissimarum, quae urbi accidit cum a Russis expugnabitur. item parvum illud signum aereum virile, quod ad pedes ante dictae equestris statuae vinctum et genuflexum visitur, eadem continet. praeterea quoque pes laevus equi, quod in eo inscriptum est, praesignificat. similiter et magna columna concava et Xerolophus ultimos urbis casus figuratos exhibent.

Spectaculum cui Philadelphii nomen, statuae sunt filiorum Constantini magni: postquam enim ipse obiit, Constantius in partibus Orientis degens et Constans cum Gallo ab Occidente veniens, ambo in hoc loco coniuncti se invicem salutaverunt. vocatur autem locus ille Philadelphium non propterea quidem, quod ibi coniuncti fuerint, sed quoniam primi eorum congressus signum istic erectum est. alii vero dicunt locum qui nunc vocatur Philadelphium, antiquitus propugnacolum fuisse et portam terrestrem a Caro exstructam. in hoc loco stabat

κυρούχων ξηγάσαν ἀπὸ τοῦ Φιλαδελφίου, ὡς δὲ ὁ διακρυόμενος λέγει, ἀπὸ Μαγναύρας.

P 25

Ἡ ἐν τῷ φόρῳ τιθεῖσα στήλη πολλὰς ἐμνησθίας δεξαμένη εἰς τέχην τῆς πόλεως προσικινέθη παρὰ πάντων, ἐμνησθῆσα ἐν τῷ κίονι, τοῦ ἱερέως μετὰ τῆς λιτῆς παριστηκότος καὶ μετὰ κρηνηγῆς τὸ κύριον ἡλίον βιοῶντος ἑκατοντάκις, καὶ ἀνωθιν ἰκίῃσι ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κίονος πολλὰ ἐπέθεσαν θαυμασιὰ καὶ παράδοξα. καὶ πατήγρις περὶ τοῦτον γένηται τισσαρακοθήμερος, καὶ σιτηρίσια πολλὰ τότε ὁ βασιλεὺς δίδωκε. τῇ δὲ ἐπαύριον τὸ γενέθλιον τῆς πόλεως γένηται, καὶ μέγα ἵπποδρόμιον, ὅτι ἡ πόλις ὠνομάσθη Κωνσταντινούπολις.

Τὸν δὲ εἰς τὸ Φιλαδέλφειον ὄντι σταυροὶ ἀνάστησιν ὁ ἅγιος Β Κωνσταντῖνος ἐπὶ κίονος κρηνησμήνιον διὰ λίθων καὶ ἔλων, κατὰ τὸν σταυροειδῆ τύπον ἐν ᾧ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τοῦ κίονος ἑκείνου τοῦ πορφυροῦ. καὶ ἵσθῃσι στήλας τῶν αἰῶν αὐτοῦ, καὶ ἐπέσωσιν ἐπὶ θρόνον καθέζεσθαι. ἵσθῃσι δὲ καὶ τὸν κίονα ἑκείνον, ἱστορίας ἔχοντα ἐν αὐτῷ ἐνζώδους, καὶ γράμματα Ῥωμαίοις τὰ ἰσχυαία σημαίνοντα. ἴσθῃσι δὲ ἀντικρὺς τῶν δύο αἰῶν αὐτοῦ τῶν ἐπὶ θρόνον καθεζομένων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀσπαζομένων.

7 ἡελίοθρον C. 11 μετωνομασθη C. 12 p. 19 Band.
 13 κρηνησμήνιον C. 14 σταυροὶ ἔσθῃσι τύπον Rav. 16 ἀσπασθῃσι C.
 17 ἔχοντα ἐν αὐτῷ ἐνζώδους. περιέχον τὰς τούτων ἐνζ. C.
 18 Ῥωμαία τῶν ἰσχυαίας μελλόντων γίνεσθαι C. 19 θρόνος C.

prins statua fori, quam inde curru in forum devehaverunt, vel ut alii diverse tradunt, a Mansura.

Statua in foro posita multisque celebrata hymnodis ut fortuna urbis ab omnibus adorabatur, erecta supra columnam, sacerdote praesente cum supplicatione et centies clamante "Kyrie eleison." capitulo autem eius columnae admiranda quaedam et miraculosa superimposuerunt, et solenne festum totos quadraginta dies actum fuit, atque ipse imperator copiosam annonam distribuit. caeterum postridie natalicia urbis celebrata sunt, et magni Circenses acti, eoque die urbs nominata est C'polis.

Crucem in Philadelphio erexit Constantinus magnus supra columnam insuratam et lapideis vitreisque crustis instructam, ad crucis, quam in caelo vidit, et columnae porphyreticae formam. praeterea quoque filis suis statuas posuit throno insidentes, et e regione earum columnam hieroglyphicis notis inscriptam, quae ultimum Romanorum rerum statum variis figuris praenuntiant. stabat autem e regione filiorum Constantini magni, qui in thronis sedent, et eorum qui se invicem amplectuntur.

Ὅτι τὸ λεγόμενον Μόδιον ὠρολόγιον ἦν ἡγοῦν τὸ ἕξαμον τοῦ μοδίου. Ἰστατο δὲ ἐπάνω τῆς ἀψίδος τοῦ Ἀμαστριανοῦ, μέσον τῶν δύο χειρῶν, κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ, διὰ τὸ καὶ τὴν Λαμίαν εἶναι ἐγγὺς αὐτῶν. ὑποκάτω δὲ ἐν τῷ C εἰλήματι τῶν χειρῶν ἱστορίαί εἰσίν· οἱ δὲ πεπειραμένοι εὐρήσουσιν αὐτάς. ὠρίσθη δὲ τὸ μόδιον κουμούλιον πιπράσκεισθαι. εἷς δὲ τῶν ἐμπόρων πίπρασκέ τιμι σῖτον, ῥίγλιον τὸν μόδιον. γνοὺς δὲ ὁ βασιλεὺς ἔκοψε τὰς δύο αὐτοῦ χεῖρας, καὶ ἀνεστήλωσεν ὀραῖσθαι, ὁμοίως καὶ τὸν μόδιον, ὡς ἐχρημάτιζεν ὠρολόγιον.

Ὅτι ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Ἀμαστριανοῦ ἦλιος ἴστατο ἐν αὐτῷ, ἐν ἄρματι μαρμαρίνῳ στηλωθεῖς, καὶ Ἡρακλῆς ἀνυκείμενος. ἐνθα καὶ ποταμός, καὶ ἀπὸ Λύκου λατρευόμενος. καὶ γελῶναι ἐκεῖσε μετὰ ὀρνίθων, καὶ δρᾶκαιναὶ δεκαοκτώ. καὶ μαρμαρίνος στήλη ἱσταμένη ἐκ χώρας Παφλαγονίας δεσπότου, καὶ ἑτέρα D κεχρωσμένη ἐν τῇ κόπρῳ καὶ τοῖς οὖροις, δοῦλος τοῦ ἐκ χώρας Ἀμιάστων Παφλαγόνος. ἐκεῖσε δὲ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἐτύθησαν τοῖς δαίμοσιν ἀμφοτέροι καὶ ἀνεστηλώθησαν. ἐκεῖσε καὶ καλλωπισμὸς κίωνων λευκῶν σιγματοειδῶς ἀνεγερθέντων. ἐγένοντο δὲ ἐκεῖσε δαιμόνων ἐπιστασίαι πολλαί.

1 p. 19 Band. 2 ἴσταται C. ἀψίδος τοῦ Ἀμαστριανοῦ] καμάρας τῆς τῶν Ἀμαστριανῶν C. 4 αὐτοῦ C. 6 κούμουλον C et Bav. 7 πίπρασκέ Bav. σίτου C. ῥίγλιον C et Bav. 11 p. 20 Band. ἴσταται C. 13 ἐνθα — λατρευόμενος om C. λευκοῦ Bav. 14 δεκαοκτώ] ιε' C. 15 ἱσταμένη] ἀχθεῖσα ἀπὸ C. δεσπότου τινὸς καὶ C. 16 δοῦλος τοῦ ἐκ χώρας Ἀμιάστιδος. ἐκεῖσε C. 18 ἀμφοτέρα C. ἀνεστηλώθη ἐκεῖθεν C. 19 κίωνων C.

Modium quod vocant, horologium erat et examen modii, positum supra arcum Amastriani, inter duas manus, a Valentiniano constructum; quare etiam iis vicinum est signum Lamiae. infra autem in volumine manuum historiae inscriptae sunt, quas periti earum rerum facile interpretantur. caeterum cum lege sancitum esset ut modius frumenti cumulate venderetur, mercator quidam contra edictum ad regulam alicui vendidit; qua de re certior factus imperator manus illi amputari iussit, easque una cum modio in exemplum publice erigi curavit. ibidem quoque collocatum erat horologium.

In loco nuncupato Amastriano positae erant Solis in curru marmoreo et Herculis recubantis statuac. ibidem Lycus fluvius est, qui a lupo nomen habet. item visuntur ibi testudines plenae avibus, et dracones octodecim, et statua marmorea domini cuiusdam Paphlagonis, et alia statua servi ex Amastriana regione Paphlagoniae oriundi, urina et stercore obruta. uterque autem in eo loco daemonibus immolatus fuit. ibidem visuntur columnae candidae in figuram semirutundam erectae. multae etiam daemonum suscitationes ibi fiebant.

Εἰς δὲ τὸν καλούμενον Βοῦν κάμνος ἦν παρμηγίδης ἰκτι-
 σμίνης, βουὸς ἰχθυοειδὴς μεγάλῃ. Ἰῶθα καὶ οἱ κακοὶργοι ἰκτι-
 σοῦντο, ἔθιν καὶ Τουλιαῖος προφάσει τῶν καταδικῶν πολλοὺς
 ἐν αὐτῇ κατέκριναι Χριστιανούς. ἦν δὲ ἡ κάμνος βουὸς τύπος
 P 26 παρμηγιδιωτάτου θάλαττος, οὗ κατὰ μέγεθος καὶ ἐν τῷ νεωτέρῳ
 βουὸς ἀντιπέδη. ἦν δὲ ἡ κάμμος ἴσως Φωκῆ, ἀλλὰ ἐπὶ Ἡρα-
 κλείῳ ἰχθυοῦσθαι λέγουσιν. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ τόπῳ καὶ ἀψίδες
 ἕμοιοι τῷ ξηρολόγῳ, ἰχθυοὶ ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἱστορίας
 λιθίνος.

Τὸ Ἐξακόνιον χερσαῖον ἦν πύργος παρὰ τῷ μεγάλῳ Κοι- 10
 σταντιῶν κτιθῆν, διήρκει δὲ χεῖρας εἰς μίχρη τῆς βουαίτιος
 Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ. Ἐκείθεν δὲ ἴσταντο κίον ἕξον στήλαι τοῦ
 μεγάλου Κοσταντινίου, καὶ τοῦτου χάριν λέγεται Ἐξακόνιον.
 ἴσταντο δὲ ἐκεῖ στήλαι πολλαί, συνήρκει δὲ ταύτας ὁ βουαίτιος
 B Μαιριζίος. ἦν δὲ ἐκ τούτων εἴς σαδομένους κίονας ἴστανται αἱ 15
 ἀπὸ Κοζιαν ἰθυσταὶ στήλαι.

Τὸ δὲ τὸ εἶν λεγόμενον Τετραπύλιον πρῶτον ἀνομιάζειτο
 Τετραβίον, καὶ διήρκει ἐπὶ ἑκατὸν ἑξήκοντα μίχρη Ζηρούος.
 ἦν δὲ ἐκεῖται κοιβίλιον ἐπάνω κίονων ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κοι-
 σταντιῶν κτιθῆν, καὶ ὁμοίωσιν τῆς Ῥώμης. οἱ δὲ στήληταις 20

1 p. 20 Bond. 3 τῶν om C. 9 ἰθυσταί. οἱ δὲ διαφο-
 ροῦνται ἐν ἑσάνον ὅσα εἶδη C et Bav. 10 p. 20 Bond.
 ἰθυσταῖος C. 13 ἰθυσταῖος C. 17 p. 21 Bond. p. 277
 med. Græc. πρῶτος C. 18 τετραπύλιον C. 19 κοι-
 βίλιον C, κοιβίλιον Bav. 20 Ῥώμης. καὶ ἔτι τις στή-
 ληταις βουαίτιος ἢ αἰτίας ἀπὸ θανάτου, προσηγορεύεται ἢ διήρκειται καὶ
 οἱ στήληταις τοῦ ἐπισημοῦ βουαίτιος, καὶ ἔθρ. C.

In loco nuncupato Bove maxima erat fornax bovis figuram gerens,
 in qua malefici puniebantur. quare etiam Iulianus multos Christianos
 in ea condussit. gerebat autem illa fornax maximam bovis formam, ad
 cuius exemplar postea similes has in Næroio extractas est. integra
 autem persussit illa fornax usque ad Phecam tyrannum, qui ultimus
 omnium ab Heracilio in ea condussus est. in eodem loco arcus erecti
 erant similes illis qui in Xerolopho spectantur, et continent simulacra
 et historiae lapideibus insculptas.

Hexacionium erat locus muro septus atroxque ornatus a Constantino
 magno: duravit autem annos 32 usque ad imperium Theodosii
 iniurioris. extra eum stabat columna cum statua Constantini magni, nunc
 ipse locus Hexacionium appellatus fuit. ibidem et aliae multae statuæ
 collocatae erant, quas una omnes confregit Mauricius. columnis autem
 hucusque integro relictis impositae erant statuæ ex v. be Cyzico
 allatae.

Tetrapylum prius Quadrivium vocabatur, et duravit annos 160
 usque ad imperium Zenonis. ibidem cubiculum erat columnis suffultum,
 a Constantino magno extractum ad similitudinem illius quod est Romae.

τοῦ τελευτῶντος βασιλέως καὶ ἡ Ἀνγοῦστα προελάμβανον τὸ ἔξοδιον, καὶ ἐθρήνον ἐκῆσε τὸν τελευτήσαντα ἕσθαι τοῦ κοιβικλείου, καὶ ἀπέλκον τὰ βῆλα πρὸς τὸ μὴ εἰσερχεσθαι ἢ κατοπτέειν τοῦ λαοῦ τινά, καὶ κατ' ἰδίαν ἐκόπτοντο οἰμωγὰς καὶ 5 θρήνους σφοδρούς ἕως ὥρῶν ἕξ. καὶ ἔτιτε ἐλάμβανον τὸν ἀποιχόμενον μέχρι τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ ἐκίδεον αὐτόν. C εἰθ' οὕτως ἀνθυπέστρεφον αἱ γυναῖκες.

Ἡ δὲ ἰσταμένη εἰς τὸ Ἐξακίονιον στήλη ἐπὶ βραχίος κίονος, κατὰ τὸ βόρειον μέρος, ἐπῆρχε Κωνσταντίνου τοῦ τυγλοῦ τοῦ 10 νεωτερίζοντος υἱοῦ τῆς Εἰρήνης.

Ἡ δὲ ἰσταμένη εἰς τὸ Σίγμα ἐπὶ κίονος ἐπάρχει Θεοδοσίον τοῦ μικροῦ υἱοῦ Ἀρχαδίου, ἦν ἀνήγειρε Χρυσάσιος ἐντοῦχος ὁ Τζουμῆς καὶ παρικοιμώμενος.

Αἱ δὲ στήλαι τῶν ἐλεγάντων τῆς χρυσῆς πόρτης ἤκασιν ἐκ 15 τοῦ ναοῦ τοῦ Ἄρειος ἀπὸ Ἀθητῶν, παρὰ Θεοδοσίον τοῦ μικροῦ, τοῦ κτίστορος τοῦ χειρσαίου τείχους μέχρι τῶν Βλαχερνῶν, ὅπερ D ἔκτισεν εἰς ἑξήκοντα ἡμέρας, ἐχόντων τῶν δύο μερῶν τοῦ δήμου ἀπὸ χιλιάδων ὀκτώ, ὄντων δημάρχων Μανδαλαῖ μέρους τῶν Βενέτων καὶ Χαρσίου ἀδελγοῦ αὐτοῦ μέρους Πρασίνων, μετὰ 20 καὶ Εὐλαμπίου συγγενοῦς. ἠνώθησαν δὲ οἱ Βένετοι ἀπὸ Βλαχερνῶν, οἱ δὲ Πράσινοι ἀπὸ χρυσαίου πόρτης, καὶ ἠνώθησαν εἰς τὴν μυριάνδρον πόρτην τὴν καλουμένην Πολύανδρον. οὕτως

5 ἕως] ποιούμενοι ἕως C. 8 p. 20 Band. 11 p. 21 Band.
 14 p. 21 Band. ἤκασιν] ἤχθησαν C. 15 ἀέρος ἀπὸ ἀθηναῖς
 Bav. 16 κτίσαντος τὸ χειρσαίου τείχος C. 17 τῶν δήμων
 ἀνὰ χιλιάδας C. 18 μαγάλα C et Bav., μαϊδαλα Vat.

in isto loco consanguinei defuncti imperatoris, et ipsa Augusta. ante funeris elationem lugebant mortuum intra cubiculum, obductis velis, ne quis e populo intrare aut introspicere posset; et lessum ibi sex horarum cum multo planctu faciebant. exinde funus comitabantur ad templum SS. apostolorum; eoque composito revertebantur mulieres.

Statuae in Hexacionio columnae exiguae imposita septentrionem versus. Constantini erat cognomento caeci iunioris filii Irenae.

In porticu cui nomen Sigma columna statuam Theodosii iunioris, filii Arcadii sustinet, quam erexit Chrysaphius eunuchus et accubitor.

Statuae elephantorum portae aureae allatae sunt Athenis ex templo Martis a Theodosio iuniore, qui condidit murum terrestrem ad Blachernas usque, intra 60 dierum spatium, opera duarum factionum populū, quae octo milia hominum continebant. Venetae quidem factionis praefectus erat Mandalas, Prasiniae vero Charsias eius frater cum Eulampio. utraque autem factio, Veneta a Blachernis et Prasina a porta aurea, coniungebatur in porta nuncupata Myriandra, quae alias quoque nuncupatur Polyandra, quod ambae factiones ibi unitae fuerint. reliquas

δι' ἐκλήθη Παύσανδρος διὰ τὸ ἀμφοτέρωθεν τὰ μέρη ἐκείσιν ἐνω-
θῆναι. αἱ δὲ λοιπαὶ στήλαι αἱ ἰστυμναι εἰς τὴν χρυσοίαν ἤκεισι
παρὰ Βηγλίον ἀσπερήιον καὶ ἀστρονόμον, μετὰ τῆς γυναικείας
τῆς κατιχοῖστος τὸν στήλατον εἰς τόπον τῆς πόλιως. ἄνωθεν δὲ
F 27 καὶ κάτωθεν ἰσοὶ καὶ λοιπὰ μικρὰ ζῶατα, αἵτινα σημαῖονσι τοῖς
πειραμμένοις ἀκριθῆ πολλὴν γνώσιν.

Τὸ καλοῦντονον Στρατήγιον στήλη ἰστὶν Ἀλεξάνδρου τοῦ
Μακεδότος, ἣ ἐν τῷ μεγάλῳ κίονι ἰστυμένη. καὶ ἴστυτο ἀρώην
εἰς τὴν Χρυσόπολιν, ὅτι τὸν στρατὸν αὐτοῦ ἐκείσιν ἱερῶσιν
διπλῆν ῥόγην τὸν ἕνα χρόνον· καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη Χρυσό-
πολις παρὰ τῶν Μακεδότων. τὸ δὲ Στρατήγιον ὠνομάσθη παρὰ
τοῦ λαοῦ. ἴστυτο δὲ, ὡς εἴρηται, ἣ στήλη εἰς τὴν Χρυσόπολιν,
ὡς ἀνήγειραν αὐτὴν οἱ λαοί, χρόνους ἑξακοσίους τισσοῦράκοντα
ὀκτώ. ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος ἔγειρεν αὐτὴν ἐν τῇ πόλει.
ἐκείσιν δὲ ἐπιδοκιμάζοντο οἱ στρατιῶται, ὅτι παδίον ἦν ὁ τόπος.
B ἔκ δὲ τοῦ στρατοῦ ὠνομάσθη Στρατήγιον.

Τὸ δὲ μονώλιθον τὸ ἰστυμνικὸν ἐκείσιν ἀπόκλασμα ἦν τοῦ
ἰστυμνικῶν εἰς τὸ ἰαπικόν, ἣ καὶ ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν παρὰ Πρύ-
τανον πατρικίον ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ μικροῦ Θεοδοσίου.

ἴστυτο δὲ εἰς τὸ αὐτὸ Στρατήγιον καὶ ὁ τρίπους, ἔχων τὰ
πυρροχηκότα τὰ ἰστυμνικὰ καὶ τὰ μέλιοντα ἴστυθαι, καὶ ὁ νότιος

3 Βηγλίον πρωτοασπερήιον C. 4 τῆς κ.] τῆ; ἔξωθεν ἰστυ-
μνικῆ καὶ κ. C. ἄνωθεν] p. 276 ima Greta. 7 p. 28 Band.
p. 277 summa Greta. 8 πρώτορον C. 13 ὡς ἀνήγειραν
αὐτὴν] ἦν ἀνήγειραν Vat. 14 ἔγειρον C. 16 ἔκ — στρα-
τηγιον] haec supra post ἕνα χρόνον B, ommissis τὸ δὲ στρατή-
γιον — λαοῦ. 17 p. 28 Band. ἀπόκλασμα C. 18 ἰστυ-
μόριον C. 20 p. 28 Band. εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τὸ 2τρ. C.

statuas in porta aurea posuit Vigilus a secretis et astronomus; uti
etiam statuam mulierem coronatam, quae urbis figuram refert. sunt
praeterea supra et infra alia quaedam parva simulacra, quae eius rei
perilis magnam praesentiam scientiam.

Statua in Strategio supra magnam columnam posita Alexandri
Macedonis est, quae prius Chrysepoli stetit, quoniam ibi exercitui suo
duplex stipendium uno eodem tempore erogavit; quare illud oppidum a
Macedonibus Chrysepolis nominatum fuit. annis autem 647, postquam
haec statua Chrysepoli erecta est, Cpolim eam transponi curavit Con-
stantinus magnus. propter planitiem vero loci milites ibi exerceri sole-
bant, unde Strategii sive campi militaris a milite nomen accepit.

Monolithum ibidem positum fragmentum erat illius quod in Hippo-
dromo stat. allatum autem est Athenis a Proclo patricio, tempore Theo-
dosii iunioris.

In eodem Strategio collocatus erat Tripes, praeteritarum praesentium et futurarum rerum notitiam continens; item polus australis,

πόλις, καὶ ἡ λεκάνη τοῦ Τρικακκάβου, ἡ τεθεῖσα εἰς τὰ Τζίρου· εἰς μαντεῖον γὰρ ἦν ὁ τόπος. πλησίον δὲ ἐκεῖσε καὶ ἡ τέχνη τῆς πόλεως. ὁ δὲ Βάρδας ὁ Καῖσαρ, ὁ θεῖος Μιχαὴλ τοῦ βασιλέως, μετέθηκε καὶ παρέλυσεν αὐτὰ καὶ συνέτριψε. περὶ δὲ τοῦ μονολίθου ὁ χρονικὸς δηλοῖ τὴν αὐτὴν ἱστορίαν. ὁ δὲ μι- C
κρὸς Στρατήγιος ὑπάρχει στήλη τοῦ Λεωμακέλλον.

Ὁ λιμὴν τῶν Σοφῶν ἐκτίσθη παρὰ Ἰουστίνου τοῦ ἀπὸ κοροπαλάτων, τοῦ ἀνδρὸς Σοφίας τῆς λωβῆς. μέσον δὲ τοῦ λιμένος ἴστανται τέσσαρες στήλαι, Σοφίας καὶ Ἰουστίνου, Ἀρα- 10
βίας καὶ Βιγλεντίου τῆς μητρὸς αὐτοῦ. καὶ αἱ μὲν δύο ἀγγερέθρουν παρὰ Φιλιππικοῦ. εἶχον δὲ καὶ γράμματα τῶν μελ-
λότων.

Ὁ δὲ λιμὴν τοῦ Ἐλευθερίου ἐκτίσθη παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. ἴστατο δὲ καὶ στήλη λιθίνη Ἐλευθερίου ἀση- 15
κρήτου, φέρουσα ἐπ' ὤμων σκαπούλιον καὶ πτόνον ἐν τῇ χειρὶ, ἀμφότερα λίθινα. κτισθεῖσθαι δὲ τῆς στήλης τοῦ Θεοδοσίου ἐπὶ D
τοῦ κίονος τοῦ Ταύρου, ὁ χοῦς ἐχίνετο εἰς τὸν λιμένα καὶ ἐγε-
μίσθη.

Τὸ δὲ σταυρίον τὸ ἰδρυμένον ἐπὶ κίονος πλησίον τῶν 20
Ἀρτοπωλείων, ἐν τῇ αὐτῇ τῇ λιθοστρώτῳ, ἀνηγέρθη παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ὅτε ἐκτίσθη ἡ πόλις. εἰς δὲ τὸ παλαιὸν ἔφερον ἐκεῖσε τοὺς ἵππους ἐκατέρων τῶν μερῶν ἡνίοχοι,

1 τετρακκάβου Vat.
13 p. 46 Band.

5 p. 27 Band.
14 πρωτασηκρήτου C.

6 λέω μακέλη Βαν.
19 p. 16 Band.

et catinus Tricaccabi, qui positus est in loco nuncupato Tziri: his enim pro oraculo erat. eidem loco propinqua erat fortuna urbis, quam Bardas Caesar, patruus imperatoris Michaelis, in alium locum transposuit; reliqua vero confregit. de monolitho chronicon auctor eandem refert historiam. caeterum Strategium parvum dicitur statua Leonis Macelli.

Portus Sophianus constructus est a Iustino eucropalate, marito Sophiae cognomento Lobes. in medio huius portus visuntur quattuor statuae, Sophiae nempe et Iustini, Arabiae et Vigilantiae matris eius. earum duae ablatae sunt a Philippico: continebant autem notas rerum futurarum.

Portum Eleutherii exstruxit Constantinus magnus: in eo stabat lapidea statua Eleutherii a secretis, scapulare super humeros et ligonem manu gestans, utrumque lapideum. cum autem erigeretur statua Theodosii supra columnam in Tauro, terra fossili in hunc portum ingesta totus oppletus est.

Crucem collocatam supra columnam prope Artopolia, in aula lapidibus strata, erexit Constantinus magnus, quo tempore urbem condidit. antiquitus autem utriusque factionis aurigae equos ibi agitabant,

ἀβλαβής, ἡ δὲ διεφθαρμένη, ἤνικα ἐπὶ τὸν κίονα τοῦ ἀγάλματος ἐπλησίαζεν ἄκουσα καὶ μὴ βουλομένη, ἐπιστασία ἀθρόα ἐσηκοῦντο τὰ ἱμάτια αὐτῆς, καὶ ἐδείκνυε τὸ ἑαυτῆς αἰδοῖον. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ ἔχουσαι ἄνδρας, ἐὰν λαθροῖως ἐμοιχεύοντο· τοῦτο καὶ ἐπ' αὐταῖς ἐγένετο, καὶ οὕτως ἀπηλέγχοντο. καὶ ἐθαύμαζον πάντες, καὶ ἐπίστευον τῇ γενομένῃ πορνείᾳ· ἐκείναι γὰρ παρεθὺς ἁμο- C λόγουν. ἡ δὲ γυναικαδεληγὴ Ἰουστίνου τοῦ ἀπὸ κουροπυλατῶν συνέτριψε τὴν στήλην διὰ τὸ καὶ αὐτῆς τὸ αἰδοῖον φανῆναι μοιχευθείσης, καὶ διερχομένης ἐκεῖσε ἐφ' ἵππῳ ἐν τῷ λούματι τῶν Βλαχερνῶν διὰ τὸ ἐξαίσιον ὄμβρον γενέσθαι καὶ μηκέτι δύνα- σθαί τινα περιπατεῖν πλὴν ἐν τοῖς βασιλικαῖς δρόμοισιν.

Τὰ δὲ λεγόμενα Κοντάρια, βίγλα ἦν ἐκεῖ μεγάλη τὸ πρό- τερον, καὶ ἕως ἐπτὰ χρόνους ἐφυλάττετο ἐκεῖσε. πολέμου δὲ γινομένου δύο ἔτη ναὸς ἠικοδομήθη εἰδώλου μικρὸς ὑπὸ Γαληνοῦ, ὃν καθελὼν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τῇ θεοτόκῳ ναὸν ἀνήγειρε, D καὶ ἐχάραξε τὸν Χριστὸν καὶ τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον καὶ τὴν αὐτοῦ μητέρα καὶ ἑαυτὸν, καὶ ἐτέλεσε πανήγυριν ἡμέρας δώδεκα· ὅστις ναὸς μετωνομάσθη ἡ ἁγία Θεόκλα. τότε δὲ καὶ τοῦ μιλίου ἡ καμάρια χερσαία πόρτι ἦν, καὶ εἰς τὸ διίππιον ἦν ἡ ἀλλαγὴ.

2 ἠσκοῦντο Bav. 7 γυνή C. 10 καὶ μηκέτι] μὴ δυναμένης διὰ θαλάσσης ταύτης ἐν τοῖς βασιλικαῖς δρομάσις ἐκεῖ ἀπελθεῖν C. 12 p. 46 et 97 Band. ὅτι τὰ λεγόμενα Κοντάρια βίγλαν εἶχον ἕως ἔτη ζ'. καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ πόλεμος ἕως ἔτη β'. καὶ ναὸς εἰδώλων μικρὸς πάνυ, ὃν ἔλεγον Γαληνοῦ εἶναι. F. 14 γινομένου] γεγονότος C. εἰδωλείον μικρὸν C.

venerant, quae extra culpam erat, illaesa accedebat: contra vero si qua vitata appropinquaret columnae eius statuae, illi licet repugnanti subito quodam impetu vestes discerpebantur, ita ut pudenda palam apparerent. idem eveniebat uxoribus adulteratis, eodemque indicio convincebantur. huic violatae pudicitiae testimonio omnes cum summa admiratione fidem adhibebant, ipsis quoque accusatis factum postea non amplius negantibus. soror autem uxoris Iustini curopalatae statuem hanc confregit, eo quod ipsa quoque denudatis pudendis adulterii convinceretur equo illac transvehens ad balneum Blachernarum: etenim adeo ingens fuerat pluvia ut alia via non nisi in dromonibus imperatoris eo adire posset.

Quae nunc Contaria vocantur, prius vigilum erant excubiae, quae ibi durarunt annos septem. post bellum autem bienne fanum illic a Gallieno aedificatum est, quo destructo Constantinus magnus S. deiparae templum eius loco erexit, eique incidi curavit imaginem Christi et sanctae eius matris et sui ipsius, et celebravit festum dedicationis integras duodecim dies. hoc templum postea S. Theclae cognominatum fuit. tunc temporis fornix milliarum porta erat terrestris, et in loco nuncupato Diippio mutatio equorum cursus publici. ipsa vero Contaria

αἰτὰ δὲ τὰ λεγόμενα Κοιτάρια μέγα ὄρος ἦν, καὶ ἐγνήλασσετο ὑπὸ τῆς θούλης τῶν Βυζαντιῶν, πτωσμένων τοῖς δικτατοῖς.

Ὅτι τὰ λεγόμενα Βηλέντια ἦν ἰσχυροτάτη γαλακτὴ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, ὅτι τὸ Βηζόντιον ἐπέφθι.

¶ 29 Ὅτι τὸ Νιάριον ὁ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἐστοιχίωσεν, ἐν ᾧ καὶ ἀγορὰ τῶν Θυλασσίων ἐπέφθι ἦν. ἐπὶ δὲ τοῦ Ἰουστινιανοῦ μεταπέφθι εἰς τὸν τοῦ Ἰουλιανοῦ λιμένα.

Ὁ ἀγορὸς τῶν μεγάλων ἀψίδων ὑπὸ τοῦ Θεοδοίου ἐκτίσθη, ὡς ὁρᾶται.

Ἡ καλομένη Ἀσπάρου κισίρινα ὑπὸ Ἀσπάρου καὶ Ἀρδαβουρίου ἐκτίσθη ἐπὶ τοῦ μεγάλου Ἀθωνος, καθ' ἣν ἀγορῆσιν πετροθίσις αὐτῆς ἀνετίσθησιν. ὁ δὲ οἶκος τοῦ Ἀσπάρου ἦν ἐπιερ ἄχι Βασίλειος ὁ παρακοιμώμενος.

Ἐν δὲ τῇ τοῦ Αἰτίου κισίρινη, ἦτις ὑπὸ Αἰτίου πατριτίου ἐκτίσθη, στήλη ἵσταται ἐκτίσι τοῦ αἰτοῦ Αἰτίου.

B Τῆν δὲ Βώρου κισίριναν ἐκτίσι Βάνος πατριτίος, ἀνέκθων ἀπὸ Τάμεως, καὶ ἐκτίσασιν αὐτῆν διὰ κλιδορῶν θόλων.

Ὅτι ἀπὸ Τάμεως πολλὰ κομίσουτις εἰδωλα τὰ μετ' ἵστησαν ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ, ἔξαιρίτως δὲ ἐξήκοντα, ἐν οἷς καὶ τὸ τοῦ

8 p. 49 Band.

10 p. 49 Band.

12 ἀνετίσθησαν παρὰ

τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, οἷσις ἱερούσαντο μετὰ τοῦ θύμον καταβήσασιν ἴσταται τῆς βασιλείας, εἰ μὴ ἐξ ἀρχιερείος οἷος τοῦτοις οἷσις δέξω. ὁ C.

14 p. 49 Band.

16 p. 49 Band.

17 αὐτῆς κλιδορῶν θόλω. ὁ δὲ οἶκος αὐτοῦ ἐκτίσι ἦν. ὁ αὐτός δὲ ἦν ἐπὶ Πρακλείου βασιλέως. C.

18 p. 41 Band.

magnus mons erat, ubi Byzantii populorum occidentalium invasionem metuentes excubias agebant.

Biglontia, ut vocant, firmissima erat custodia Constantini magni, cum Byzantium occupavit.

Nearii sive natalis prima fundamenta posuit Constantinus magnus. illic forum erat eorum qui maritimas negotiationes exercebant, quod postea sub Iustiniano translatum est in partem Iuliani.

Aquae ductum maguorum arcuum Valens exstruxit, qualem nunc videre est.

Asparis cisterna sub Leone magno ab Aspare et Ardaburio patriciis condita est: qua absoluta ambo inibi interfecti fuere. domus autem Asparis erat quam deinde possedit Basilius accubitor.

Ad cisternam Aetii, quam Aetius patricius construxit, ipsius Aetii statua posita erat.

Cisternam Boni Bonus patricius Roma rediens condidit, eamque cameris cylindricis texit.

Ex simulacris Roma advectis aliquot multa in Hippodromo collocata sunt, in primis vero sexaginta, inter quae etiam Augusti est.

Αἰγούστου. ἀπὸ Νικομηδείας στήλαι πολλαὶ ἤκασιν, ὅθεν καὶ ἡ τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ σώζεται ἕως νῦν, ἐπίκουρος οὕσα, ἀναμείσον τοῦ καθίσματος ἰσταμένη τοῦ βασιλικοῦ. ὁμοίως καὶ ἀπὸ Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ Κυζίκου καὶ Καισαρείας καὶ 5 Τράλλης καὶ Σάρδης καὶ Μωκισσοῦ, καὶ ἀπὸ Σεβαστείας καὶ Σατάλων καὶ Χαλδείας καὶ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης καὶ Κόνρου, C καὶ ἀπὸ Κρήτης καὶ Ῥόδου καὶ Χίου καὶ Ἀτταλίας καὶ Σμύρνης καὶ Σελευκείας καὶ ἀπὸ Τυάνων καὶ Ἰκονίου καὶ ἀπὸ Βιθυνῶν Νικαίας καὶ ἀπὸ Σικελίας, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων ἀνατολῆς 10 τε καὶ δύσεως ἤκασι διάφοροι στήλαι καὶ θεάματα παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἃ καὶ ἐτέθησαν καὶ ἐστηλώθησαν.

Ἀρτέμιδος ἡ στήλη ἐν τῷ ἵππικῷ ἐστίν, ἔνθα οἱ παλαιότες δοκιμάζονται.

Οἱ δὲ τέσσαρες κεχρυσωμένοι ἵπποι, οἱ ὑπερθεῖν τῶν καγ- 15 κέλλων ὀρώμενοι, ἐκ τῆς Χίου ἤκασιν ἐπὶ Θεοδοσίῳ τοῦ μικροῦ.

Ἐν τῷ περιπάτῳ τῶν δύο μερῶν ἔφιπποι στήλαι καὶ πεζαὶ Γρατιανοῦ καὶ Οὐαλεντινιανοῦ καὶ Θεοδοσίου καὶ τοῦ κυρτοῦ D Φιρμιλιανοῦ πρὸς γέλωτα ἔστησαν.

Αἱ δὲ γεννώσαι θῆρας καὶ ἀνθρώπους ἐσθίουσαι ἐν τῷ 20 ἵπποδρομίῳ, ἡ μὲν μία ἐστὶν Ἰουστινιανοῦ τοῦ τυράννου, δη-

4 καὶ post Kais. om C. 5 καὶ Μωκισσοῦ om C. 11 ἐστηλώθησαν, ἵνα οἱ διερχόμενοι ταῦτα καὶ πεπειραμένοι ἔχωσι τὸ ἀλάθητον τῶν ἐσχάτων. C. 12 p. 41 Band. 14 p. 41 Band. 16 p. 42 et 86 Band. 17 γένος Γρατιανοῦ ἅπαν F. 19 p. 42 Band.

Nicomedia quoque multae allatae sunt statuae, quarum una, nempe Diocletiani, hucusque in Hippodromo superest; stat autem ad medium tribunal imperatoris. praeterea magna statuarum et signorum copia a Constantino magno deducta est Athenis, Cyzico, Caesaria, Tralibus, Sardibus, Mocisso, Sebastia, Satalis, ex Chaldia, Antiochia magna, ex Cypro, Rhodo, Chio, Attalia, Smyrna, Seleucia, Tyanis, Iconio, Nicaea Bithyniae et ex Sicilia omnibusque aliis tam orientis quam occidentis urbibus, quae sua quaeque in columna erectae et collocatae fuerunt.

Dianae statua in Hippodromo posita est, ubi palestritae exercentur.

Quattuor inaurati equi supra cancellos positi ex Chio allati sunt sub Theodosio iuniore.

In ambulacro duarum factionum stabant equestres statuae et pedestres, Gratiani, Valentiniani, Theodosii, ut et Firmiliani gibbosi, risus concitandi gratia.

Ex duabus Hippodromi statuís, quae belluas gignunt, homines devorant, una denotat Iustinianum tyranum et quae recuperato impe-

λοῖσιν τὴν ἱστορίαν τῶν διατέρων αὐτοῦ πράξεων· ἣ δὲ ἱστορία, ἐν ἧ καὶ πλοῖον ἐπιόρχη, οἱ μὲν λέγουσιν εἶναι τὴν Σκύλλα ἵστορίαν ἣ ἐκ τῆς Χαρισσίδος ἰσθμοῦσα τοῖς ἀθροῦτοις, καὶ ἵστορία ὁ Ὀδυσσεύς ἐν καύχῃ ἐν τῇ χειρὶ ἐκ τῆς κορυφῆς. ἕτεροι δὲ λέγουσιν οἷα ἣ γῆ καὶ ἡ θάλασσα καὶ οἱ ἐπὶ τῶν αἰώνων ἴσθμῳ αἱ ἰσθμιαὶ καὶ ἰσθμοὶ, οἱ δὲ κατακλισμών, ὁ περιών δὲ ὁ ἔσδομος αἴτος τῶν.

Ἡ δὲ καθιζομένη εἰς τὸ αἰλίον, οἱ μὲν Βηθῶναι τὴν γεωγραφικὰ τοῦ μεγάλου Αἰώντος ἱστορίαν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι εἰς Ἑλλάδος ἄλθοῦσαν.

P 30

Ἡ δὲ ἕνα ἀπὸ τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας ἔχθη ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. τὰ δὲ λοιπὰ ἀνάμνητα τοῦ ἱππικοῦ τὰ 11 ἄρματα καὶ τὰ θῆλια, καὶ οἱ διάφοροι ἵπποι, καὶ τῶν κυματέρων οἱ λιθνοὶ κίονες, καὶ οἱ χαλκοὶ ἐβλίτικοι τῶν κυματέρων, καὶ αἱ ἱστορίαι τοῦ μυκάδου, καὶ αἱ ἱστορητικαὶ αἰτίαι οἷα ταῖς βίαισιν αὐτῶν ταῖς ἱστορίαις, καὶ τῶν περιπατῶν αἱ κίονες μετὰ τῶν κισσῶν καὶ ποδίσκων αἰμάτων, καὶ τῶν ἐν σφαιραταῖς πηδῶν καὶ σφαιροματῶν καὶ σκαλίων καὶ σφαιρῶν, ὁπόθεν ἐκαστοὶ ἐφορεῖται γραφή. καὶ ἔξαιρετον εἰς τὰς χαλκῆς πύλας τῶν ἰσθμῶν ἡμερῶν καὶ τῶν μελλόντων ἵστορίας αἱ ἱστορίαι, ἃς ἰσθμῶσιν Ἀπολλωνίως ὁ Τυανεὺς εἰς

4 ἐν τῇ χειρὶ om C.

6 οἱ δὲ — αἰών om C.

8 p. 42

Band.

11 p. 42 Band.

14 οἱ κίονες οἱ τε ἰσθμοὶ

καὶ οἱ χαλκοὶ, καὶ οἱ ἐβλίτικοι τῶν κυματέρων οἱ χαλκοὶ C.

17 οἷα ταῖς κορυφαῖς καὶ ποδίσκων αἰμάτων καὶ ταῖς ἐν τῷ Σφαιροματῶν καὶ τοῖς σφαιραταῖς καὶ σφαιροματῶν καὶ σφαιρῶν καὶ ἀπὸ τῶν ὁπόθεν C.

ris cecisset, altera vero, quae navim appositam habet, secundum aliquos Scylla est, homines a Charybide absorptos devorans; atque ille quem capite prehensum tenet, Ulysssem referunt. non autem iam de veterate terrae et mare septemque saecula, vel ut alii volunt, diuinitatem annuere, illum qui solus superest, septimum hoc saeculum significare vident.

Statuam soliae insidentem alii Verinam uxorem Leonis magni esse dicunt, alii Minervam ex Graecia deductam.

Statua hyaenae ex magna Antiochia a Constantino magno advecta est, quae praeterea in Hippodromo spectantur signa vicina et muliebria, et variae equorum statucae, et lapideae columnae instarem earumque obolisci aerei, et monolithi sculpturae, et statucae curules cum eorum basibus figuratis, et porticum columnae cum suis sibi capitulis et spiris, item pectera statuarum in sphendone et gradus et solia, haec omnia unde eo perlata fuerint adscriptum est. sed praecipue in partibus aereis omnes videntur historiae ulimerum dierum, quas Ibi statuit Apollonius Tyaneus in sempiternam et indelebilem rerum quae futurae

μνήμην τῶν ἐντυγκαρόντων διὰ τὸ ἀνεξάλειπτον εἶναι. ὁμοίως καὶ ἐπὶ πάσης τῆς πόλεως τὰ ἀγάλματα ἐστοιχειώσατο. οἱ δὲ ἔχοντες δοκιμὴν τῶν στηλωτικῶν ἀποτελεσμάτων εὐρήσουσι πάντα ἀλαθῆτως. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ τρίποδες τῶν Δελφικῶν κακκάβων β καὶ αἱ ἔφιπποι στῆλαι γράφουσι δι' ἣν αἰτίαν ἔστησαν καὶ τί σημαίνουσιν.

Ὁ Αὐγουστος ὁ Ὀκταβιανὸς Αὐγουσίῳ μηνὶ ὑπάτευσεν, καὶ ἐτίμησεν αὐτόν, Σεξιτίλιον τὸ πρότερον λεγόμενον, ὀνομάσας Αὐγουστον. ἐν αὐτῷ δὲ καὶ ἐτελεύτησε τῇ 19^ᾠ τοῦ μηνός. τῷ 10 δὲ Σεπτεβρίῳ ἐγεννήθη εἰς τὰς κγ', καὶ τῇ δευτέρῳ Σεπτεβρίου Ἀντώνιον ἐτίμησε καὶ ἤρξατο τῆς μοναρχίας, καὶ ἐτίμησεν αὐτόν C ἀρχὴν ἰνδικίου ποιησάμενος ἦτοι ἀρχὴν χρόνου, ὅθεν ὁ Σεπτέβριος τετίμηται.

Λέγουσιν οἱ τὰ Ῥωμαϊκὰ ἱστορήσαντες, Ἀππιανὸς Δίων τε καὶ ἄλλοι τινὲς ἱστορικοί, ὡς ὁ Καῖσαρ ἀπὸ Νικοπόλεως εἰς τὸ Δυρράχιον διαπερῶν μεγάλου κλύδωνος γενομένου, καὶ τοῦ κυβερνήτου ἔξαπορήσαντος, ἀγνοῦντος δὲ ὅτι τὸν Καίσαρα φέρει (ἦν γὰρ κεκαλυμμένος τοῦ μὴ γνωρίζεσθαι), ἀνακαλυψάμενος εἶπε πρὸς τὸν κυβερνοῦντα "πάλαιε πρὸς τὸν κλύδωνα· Καίσαρα D 20 φέρεις καὶ τὴν Καίσαρος τύχην." ὥστε τὸν κυβερνήτην ἐπιμελέστερον προστεθέντα, καὶ τῆς τύχης διδούσης, γαλήνην γενέσθαι καὶ διασωθῆναι.

4 ἀληθῆ C. 7 p. 8 Band. 11 αὐτὸν ἄρχοντα ἰνδικτιῶνος ἦτοι ἀρχὴν χρόνου, ὅθεν Σεπτέμβριος τετίμηται C.

sunt memoriam. similiter etiam per totam urbem statuas consecratas erexit; et qui eius generis apotelesmatum peritiam habent, omnia manifesto deprehendent. praeterea quoque in tripodibus Delphicis et statu is equestribus inscriptum est, quam ob causam positae sint et quid significant.

Augustus Octavianus mense Augusto primum consulatum inivit, eamque ob causam hunc mensem, qui Sextilis antea vocabatur, Augustum appellavit. eiusdem mensis die 19 obiit. die autem 23 Septembris natus fuit, et secundo die eiusdem mensis Antonio devicto solus imperium obtinuit: quare hunc mensem honoravit, et indictionem ab eo inivit sumere voluit.

Narrant Appianus Dio atque alii historiae Romanae scriptores, Caesarem aliquando Nicopoli Durrachium navigantem, cum magna tempestate coorta gubernator, Caesarem dissimulato habitu non cognoscens, animo consternaretur, aperientem se gubernatori dixisse "obluctare tempestati: nam Caesarem vehis et Caesaris fortunam," eoque dicto animum gubernatori reddidisse, et tempestate fortuito sedata evasisse incolumem.

Κράνος ὁ φιλόσοφος, εἰς τῶν ἐπὶ τῆ φιλοσοφῶν τεχνάνων
 τῶν τῆ Ἐκδοσίμ συνιδόντων ἐξ Ἀθηνῶν, ἐπὶ ἱερῶσατο ἐπιπέ
 εἰς γενεῆκι Θεοδόσιος ὁ μικρός, ἤμει τὸν βασιλέα θύσασθαι
 τὰ ἐν τῇ ἰπποδρομίῃ στοιχία. καὶ δὲ πάντα ἰδὼν, ἀλλὰ καὶ
 τὸν Περικλίτη λεγόμενον, καὶ ἡμπεροσθε αἰτοῖ τὸν ὄντι κερτιό-
 μοι, σιραγῆς ἱερῶτα τίς ὁ στήσις· καὶ μαθὼν ὅτι Οὐαλι-
 τισιανός, "ὦ σιραγῆς" γησί, "καὶ οἰώ, ὅτι αἰτίας καὶ ὄντος
 προσημαθῆσθαι, τῶν ἀνθρώπων ἐν ταλαιπωρίαις ὅμοιο ἀπο-
 λυθῶσθαι." ἦσαν δὲ οἱ φιλόσοφοι κατονομαζόμενοι οἷτως.

P 31 Κράνος, Κάρος, Πέλου, Νίρωνος, Σάβανος, Ἀπέλλης καὶ 10
 Κερδος. ἰαπύαντος δὲ τοῦ βασιλέως, καὶ αἰτῶν ὄρωντων καὶ
 θαιμάζοντων, ἔφη ὁ βασιλεὺς "τί ὄρωντες θαιμάζετε;" ἀπο-
 κριθῆς δ' ἐκ τοῦτοι ὁ Ἀπέλλης εἶπεν "θαιμάζομεν, ὦ βασιλεῦ,
 ὅτι τῶν Ὀλυμπίων ἀλλοσεσμέντων ἴσσοι γενήσονται ἀνθρώπων
 ἐπιθάται." Νίρωνος ἔφη "κακὸν τῇ βασιλείᾳ τῶν πόλιων, ὅτι 15
 τῇ στοιχίῃ τῆς τέχης στοιχίον σιντρέχει." Σάβανος τὸ ἐπιθά-
 ζον ζῶδων ἰδὼν ἔφη "ταῦτο διλοῖ ὅτι ἴσονται καιροὶ ἀγόνιατοι."
 ὁ δὲ Κέρδος καὶ πρὸς τὸν δῆμον ἰδὼν "ὦ δῆμι" ἔφη, "δὲ σὺ
 δῆμοι περισσίοισι." ὁ δὲ Πέλου ἰδὼν τοὺς ὄρους τῶν ἴππων

1 ὁ δὲ Κράνος ἰδὼν τὸ γενεῆκι ἀνθρώπων, περιελάσας τῇ
 νεφελῇ περιήλθε, καὶ τὸν ὄντι ἡμπεροσθε, εἶπεν "ὄντος κερτιό-
 μοι ἀνθρώπων ἴσσοι καὶ ὦ τῆς σιραγῆς ὅτι ἀνθρώπων ἐπὶ ἀπο-
 λυθῶσθαι ἀπολύνεται." ἐκδ. ed. quibus Lamb. ὁ περισσίοισι Reg.
 περισσίοισι Val. 13 ὅτι το στοιχίον τοῖς στοιχίοις σιντρέχει
 Reg. 17 καιροὶ ἐπὶ τούτου ἀγ. R.

Cranus unus septem philosophorum, qui Athenis comitati sunt
 Endocim uxorem Theodoti junioris, petiit ab imperatore ut sibi lice-
 ret videre signa quae in Hippodromo asseruantur: cumque post caetera
 omnia vidisset quaeque statuum distantiam vulgo perichyton et asinum ipsi
 praesentem, hic ille ad praesentes se convertens, quis eam posuerit
 interrogavit, atque ubi Valentianum esse cognovit, "o miserum" inquit
 "totum statum, quando ita asini praesententur hominibus, ut lra a tergo
 illos acutissimo subsequi cogantur." nomen autem illorum septem
 philosophorum haec erant, Cranus, Carus, Pelops, Nerva, Silvanus,
 Apelles et Curvus. hisce praesentibus imperator aliquando equitum
 vidit eos admirabundos: sed admirationis causam quaerenti imperatori
 ita respondit Apelles: "miramur, imperator, quod cum mutatis Olympiis
 equi homines consendant." item Nerva dixit "nolum praesagii tempore
 urbem, quod cum signo fortunae aliud signum concurrat." post hunc
 Silvanus videns signum genuflexum, "hec" inquit "denotat tempora
 enervata instare." at Curvus oculos in populum referens exclamavit
 "o populum carnificibus aliquando abundanturum." Pelops autem car-
 ceres Hippodromi conspicuus, cuiusnam illud regagulum esset interro-

ἤρώτησε τίνος τὸ πρόβλημα· τινῶν δὲ Θεοδοσίου εἰπόντων ἐκεῖ- B
 νον φάναι “ἢ φιλόσοφος ἄκυρος ἢ βασιλεὺς οὐκ ἀληθής.” εἴωρα
 Κάρως θηλύμορφόν τι ζώδιον τετραμερέσει ζωδιακοῖς γράμμασι
 γεγραμμένον, καὶ εἶπεν “ὦ τετραπέρατε, ὅτι ἐκ σοῦ κορυφαὶ καὶ
 5 ἀπείρατοι ἔσονται.” Κάρως δὲ καὶ αὐτὸς προτραπεῖς λαλῆσαι
 εἶπε “δυστυχῆ μοι τὰ πάντα φαίνεται· εἰ γὰρ ταῦτα τὰ στοιχεῖα,
 ὡς πειρῶνται, ἀληθεύουσιν, ἵνα τί ἡ πόλις διὰ τούτων δοκεῖ
 συνίστασθαι;”

Καὶ ἐπὶ Ἀναστασίου τοῦ μεγάλου βασιλέως ὁ Ἀσκληπιό-
 10 δωρος ἰδὼν τὸ ζώδιον τὸ μέγα τὸ ἐν τῷ ἱππικῷ χεῖρα ἐπὶ προσώ- C
 πον κατέχον “ὦ βία” ἐβόησεν, “ὅτι πᾶσα ἀνθρωπίνη ἔνδεια εἰς
 μίαν ἀνθρώπου φρόνησιν ἐξημώθη.” καὶ τις αὐτῷ ὑποδείξας
 γράμματα ἐν τῷ μαριμάρῳ, ὑπαναγνοὺς φησὶν “ἀγαθὸν μὴ φρά-
 σαι τὰ τότε μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ ὡς ἐμοὶ ἄρα κέρδος ἦν τοῦ
 15 μὴ ἀναγῶναι.”

Θησαυρὸς θεὸς σέβεται, Ἀραβες δὲ μάλιστα τιμῶσι. τὸ
 δὲ ἄγαλμα αὐτοῦ λίθος ἐστὶ μέγας τετράγωνος, ἀτύπωτος, ὕψος
 ποδῶν δ', εὗρος β', βῆθος ἕν. ἀνάκειται δὲ ἐπὶ βύσειως χρυση-
 λάτου. τούτῳ θύουσι, καὶ τὸ αἷμα τοῦ ἱερείου προχέουσιν·
 20 τοῦτο αὐτοῖς ἐστὶν ἡ σπονδή. ὁ δὲ οἶκος ἅπας ἐστὶν ὀλόχρυσος·

1 τοῦ δὲ Θεοδοσίου εἰπόντος κωνσταντίνου Reg. 4 ὁ τετρα-
 πέρατος κόσμος ἐστὶν Reg. 9 ἀσκληπιάδης Reg. 12 ἐλ-
 μώθη Reg. 13 μὲν φθάσαι Reg. 16 Ἀραβες] ἄριστον Reg.

gavit; quibusdam vero Theodosii affirmantibus respondit “aut philoso-
 phus sine auctoritate, aut non verus imperator.” porro Carus signum
 videns muliebri quadratis Zodiaci figuris conscriptum dixit “versuti
 pariter atque inexperti ex te procedent.” idem ille ut pergeret admo-
 nitus, “omnia” inquit “infortunata mihi videntur: et si haec signa, uti
 experimento constat, vera pronuntiant, quare ergo haec urbs earum
 virtute videtur consistere?”

Sub imperatore Anastasio magno Asclepiodorus philosophus ma-
 gnum illud signum in Hippodromo videns, quod manu faciem sustulit,
 repente exclamavit: “o vim ingenii et prudentiae, cui uni omnium ho-
 minum necessitas incumbit.” cum vero quidam ei litteras marmori in-
 cisas ostendisset, iste perlectis illis dixit “melius est non enuntiare
 quae futura portenduntur; et quantum ad me attinet, felix essem si
 eas non legissem.”

Thesaurum deum Arabes maxime colunt, cuius simulacrum est
 lapis quadrangulus, non figuratus, quattuor pedum altitudinem, duarum
 latitudinem et unius profunditatem habens. collocatum vero est supra
 basin inauratam. huic sacrificant sanguinemque victimae profundunt:
 hoc enim illis pro libamento est. tota aedes eiusque parietes ex auro

D οἱ τε γὰρ τοῖχοι χρῆσιμοι καὶ τὰ ἀναθήματα πολλὰ εἶσιν. ἴσται δὲ τὸ ἀγῆλιμα ἐν Πέτρῃ τῆς Ἀραβίας, καὶ αὐτοῦ σίβονται αὐτόν.

Ἐκ τοῦ Ἰκονίου Περσῆος καὶ Ἀνδρομίδης στήλαι ἐγέρσαν· καὶ γὰρ ἐν τῇ τοιαύτῃ πόλει ἱστορεῖται τὸ παρὰ Περσῆος πρὸς τὸν δράκοντα γιγνόμενος θάνατος. δράκων ἦν ἐπιγεωμενῶσι ἐπιπύ, καὶ κατὰ καιρὸν ἀντιθέτως ἰδίδουσι κόρην περιφανῆ καὶ ὠραίαν. τότε παροῖχον τῆς Ἀνδρομίδου, παρθέτου ὠραίου καὶ καλῆν. διασχόμενος οὖν ὁ Περσῆος, καὶ τῆς κραιναῆς ἀπὸ τοῦ τῆς παρθέτου, ἐπιπύθαιτο τί ἂν ὀδύνηται. καὶ αὐτὴ ἐξηγήσατο "ὅτι τῷ

P 32 θανάτῳ προῖθιμαι εἰς βορᾶν." καὶ ὅς ἡμῖν τῷ ἀκούσει Γοργόνῃ ἐπιπύθαι καὶ τῆν κραιναῆν αὐτῆς ἀμαρῶν. τῇ κόρῃ τι μὴ προσβῆλαι τῇ Γοργόνῃ παραγγῆλιας, καὶ αὐτὸς στραμῆς ἀπισθοφανῶς δεικνύσι αὐτῆν τῷ δράκοντι, καὶ ἄμα τῷ βλεῖναι ἀπὸ τοῦ θάνατος. καὶ διὰ τοῦτο ἴσται τῆν τοιαύτην ἱστορίαν ὁ τόπος, παρὰ Φιλοδώρον λογιστοῦ, διὰ τὸ δεῖξαι τῆν εἰκόνα τῆς Γοργόνῃς τῷ δράκοντι τὸν Περσῆα. εἶχε δὲ ἡ πόλις πρὸ τοῦτον ὄνομα Δαναία. εἶτα ἐπὶ τῷ θανάτῳ θρηνηθῆς, καὶ οὕτως ἐκλήθη Θρήνος, παρὰ Φιλοδώρου δὲ Ἰκόνιον. ἐνθα καὶ σιμ-

B βῆσαντες Περσῆος καὶ ἡ Ἀνδρομίδου ἐπιπύθαισι. ἐπὶ αὐτῷ οὖν τῆς πόλις τῆς πόλιος ἱστοροῦσθαι ἀμφοτέρω. αὐτῆς στήλαι

4 p. 24 Hand. ἀνδρομίδης θυγατρὸς βασιλέως ἑσπεροῦστος
στ. Vat. 9 ὁ οὖν προσηγορῆστος Περσῆος ἴσται οὕτως πύ-
θαισι κραιναῆς τῆς Ἀνδρομίδου τί ἂν ὀδύνηται. ἡ δὲ τὴν σφαιρῶν
ἐξηγήσατο. τοῦ δὲ κατ' ἑσπερῶν καὶ Γοργόνῃς κραιναῆν ἐν πύθαι
καταχρῆστος, ὅτι ἐσπερῶν στραμῆς δεικνύσι τῷ θάνατος τὸ δεῖξαι
τῆσιν. ὅθεν ἴδου ἐπιπύθαισι ἀπὸ τῆσιν. Vat. 17 ἡ δὲ τῇ πόλει
ὄνομα ἀπὸ γυναικὸς δαναία Vat. δαναία alius.

eunt, et plurima illic offeruntur donaria. habet eius simulacrum colit-
que Petra Arabiae civitas.

Iocundus statue Persei et Andromedae delictioe suat: ibi enim mirabile illud certamen Persei cum dracone accidisse referunt. stabula-
batur illic draco, cui stato tempore virgo dabatur nebula et pulchra.
obiecta ei fuit Andromeda virgo forma imprimis conspicua, cuius lamenta
cum Perseus illic transiens audisset, pugnandi causam querenti ipsa
omnem rem enarravit, nempe quod esca immobili bestiae exposita esset.
hoc audito Perseus abscissum Gorgonis caput, quod Virginem intueri
nutes viderat, obtendit et versa retrorsum facie draconi monstravit,
qui simulatque illud vidit perit. hinc locus ille, ut tradit Philodorus
logista, dictus est Iconium, quod Perseus ibi Gorgonium caput draconi
ostenderit. nuncupabatur autem prius illa urbs Danaia, deinde, quoniam
impleta erat lamentationibus, Threnus cognominata fuit: et tandem Ico-
nium ob praemissam Philodori narrationem. in hac urbe Perseus et
Andromeda vitam exegerunt, unde ipsorum statue portae civitatis

ἤχθησαν ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔστησαν δὲ ἐν τῷ μεγάλῳ
λουτρῷ τοῦ Κωνσταντίνου, πλησίον τοῦ τζυκανιστηρίου.

Ἐν δὲ τῇ κατωγείῳ πόρτῃ τῇ νῦν πληρεσιτάτῃ στοιχείῳ
ἴστατο τῆς Φειδαλίας Ἑλληνίδος, οἶμαι δὲ τῆς ἀρχαιοτάτης
5 ἐκείνης, τῆς γυναικὸς τοῦ Βυζαντος. ἀρθείσης δὲ κελεύσει τοῦ
βασιλέως τῆς στήλης θάψαι ἢν ἰδέσθαι, τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐπὶ
πολὺ εἶναι σειόμενον, ὥστε πάντας, ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν βασιλέα
θαυμάσαι καὶ λιτὴν ἐπελθεῖν, καὶ μόλις πανθῆναι τὸν σεισμόν,
Σάββα τοῦ ὀσιωτάτου τῷ τότε ἐνδημοῦντος καὶ ἐξυαμένου ὑπὲρ
10 τούτου.

Ἐν τῇ λεγομένῃ Νεολέᾳ εἰς τοὺς πλεκτοὺς κίονας στήλη C
γυναικεία χρυσέμβυθος ἴσταται ἐπὶ ἄρματος καὶ βωμὸς μετὰ
μοσχαρίου. ἐν οἷς καὶ ἵπποι χρυσολαμπεῖς τέσσαρες, καὶ διαφο-
15 λάτης ἐπὶ τοῦ δίφρου, ἐν τῇ δεξιᾷ γέρον χειρὶ στηλοειδὲς τι
ἄγαλμα, ὅπερ, ὡς προειράφη, εἰς τύχην τῆς πόλεως ὁ μέγας
Κωνσταντῖνος ἐτίμησε, καὶ ἕως τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου θέαμα
παρὰ τῶν πολιτῶν γενόμενον. μετὰ κρηῶν λευκοφοροῦντες οἱ

1 ἦμασιν ἐπὶ Κωνσταντίνου μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὴν Ἀντιοχείαν
ἐκκλησίαν C. 3 p. 82 Band. forte πληρεσιτάτῃ. Lamb.
11 p. 43 et 82 Band. ἐν τῷ ἄρματι εἰς τοὺς πλ. κ. ἐν τῇ
λεγομένῃ Νεολείᾳ C. πλεκτοὺς] λευκοὺς Vat. 1½ δίφρου.
οἱ δὲ πολλοὶ Ἑλλήνων καὶ Ἀρμενίων ὑπάρχουσι κερωσμένοι· καὶ
ἄλλα εἰς πληθὺς σκηνώματα. F, omissis reliquis. στηλίδιον τι
ἀγαλμα διατρέχον. τούτο οἱ μὲν λέγουσι Κωνσταντίνου κατασκευῆν
τὴν (οἱ δὲ τὴν?) ξεῦξιν μόνην, τὴν δὲ λοιπὴν ἀρχαίαν εἶναι καὶ
μηδὲν παρὰ Κωνσταντίνου κατασκευασθῆναι. ἕως γὰρ Θεοδοσίου
τοῦ μεγάλου θέαμα παρὰ πολιταῖς γέγονεν ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ,
ἀνὰ κρηῶν λευκῶν καὶ γλαυδῶν φοροῦντας πάντας εἰσερχεσθαι
τὴν αὐτὴν στήλην ἐπάνω ἄρματος ἤγουν κροῦχας ἕως τοῦ
στ. C.

fuerunt impositae, quae postea Cpolim deductae collocatae sunt in
thermis Constantinianis prope Tzycanesterium.

In subterranea porta, nunc oppleta, signum stabat Phidaliae,
Graecae illius, ut opinor, antiquissimae, quae uxor fuit Byzantis.
cumque iussu imperatoris statua inde auferretur, terribile visu erat
quam locus ille aliquamdiu terrae motu concuteretur. hoc uti omnes,
ita ipse quoque imperator valde admiratus processionem instituit; quo
facto vix tandem precibus sancti Sabae, qui tunc temporis Cpoli com-
morabatur, terrae motus desiit.

In Neolea supra columnas albas posita est inaurata statua mulie-
bris currui insistens, et iuxta ipsam ara cum vetulo. ibidem quoque
conspiciuntur quattuor aurati equi et auriga currum agitans, dextera
gerens parvam statuam, quam, ut ante dictum est, Constantinus magnus
pro fortuna urbis coluit et cives usque ad Theodosium magnum solenni
celebritate honorarunt. albis enim omnes induti vestibus statuam illam

πόλλαι καὶ ἀσκήτονες, ἰπάνω ἄρματος γέροντες ἔχον ἕως τοῦ
στάματος ἀπὸ τῶν καρχήλιων. τοῦτο δὲ ἔξευθον, διὰ τῆς
D πόλεως ἰέρτατον τὸ γυνήθειον. ἰκίαι δὲ ἐξῆσθαι ἰατρικὴν
εἰς τοὺς δύο κόστους ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Ἐνα, καὶ ἡ Ἐνθρηία καὶ
ὁ Αἰώς.

Ἐν τῷ λεγομένῳ ἰκίαι τοῦ Νιμφίου βουὴς ἵστατο χαλκοῦς
παιρηγυθίσματος. κράζον δὲ αὐτὸν ἔλεγον ὡς βουὴ μίαν τοῦ
ἰκίαι, καὶ γίνεσθαι παράσταμα τι ἐκ ἐπιπέδῃ τῇ ἡμέρῃ ἢ
ἔκραςιν.

Μαυριζίων στήλη καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ 10
ἵστατο ἐν τῇ χαλκῇ, ἀποδοτὴ τῆς θαυρακτικῆς τέχνης, ἰκίαι-
μίνας τὸς χίμας ἔχουσαι. ἐπ' αὐτοῖς δὲ τοῦ Μαυριζίων κατε-
σκηνώσθησαν. αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκ τῆς τῶν Ἀθηναίων ἔκαστ' ἑξ.
γένησθαι δὲ φασὶ αἶναι, ὡς λέγει καὶ ὁ Αἰήριος. αὐτὰ τὸ
P 33 σφραγίσαι παρὰ τοῦ κεράνιον Φωκᾶ Μαυριζίων, εἰς τις διασκευῶν 15
τῶν μαθητῶν ἔπειθον τοῦ αἰρητικοῦ, ὄνοματι Ἀκατος, ἰδὼν
ἔπιτηθέντας τοὺς περὶ αὐτοῦ διδασκαλίαις, κάκιστος ἀπαθρόσας
καταλαβὴ κάστρον τι καλοῦσθαι Σιρακίοντα. τοῦτο δὲ ἐπιγχα-
νω δὲ ἐν τῷ παρὰ Πύραους οὐκίον. καταπηγνίει δὲ Περικτιῶν
τῷ φροσφάσθω τὰ τῆς ἀσθενείας τῶν ἐν τῇ Χαλκιδάτῃ αἰωνόντων, 20

4 ἰκίαι Vat.

6 p. 30 Band.

ἔτι ἡ λεγομένη ἰκίαι

τοῦ Νιμφίου βουὴ ἔχον ἰσταντες χαλκοῦς παιρηγυθί C.
9 ἔκραςιν. ἰατρικὴ δὲ ὁ αἰὶς ἔλεγον, ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἀπὸ τῶν
θαυρακτικῶν ἰκίαι τὸ πρόσταμα ἦν. ἐπὶ δὲ ἵσταται κατεπεθε-
νὴ τῶν γυναικῶν κίαι C. 10 p. 8 Band. 11 ἀσθε-
νεί, Vat.

15 σφραγίσαι ἀποθνήσκον μαθητῶν τῶν βασιλέων Vat.
16 ἀκατος διασκευῶν ἰκίαι τοῦ ἐπὶ τῆς ἀγίας ἐκφρασίας, ὡς
ἔλεον Vat. 17 τοὺς κατ' ἰκίαιον Vat. 19 ἐν τῇ τῶν
περὶ τὸν ἔκραςιν Vat. 20 φροσφάσθω] καστροφάσθαι Vat.

curru impositam cum cereis deducebant a cancellis usque ad solium
imperatorium Hippodromi. hoc autem fiebat quotannis die urbis nastali.
ibidem supra duas columnas collocata erant simulacra Adami et Evae et
Prosperitatis et Famis.

In portu Nuario hos maximus ex nere stabat, quem ferunt semel
in anno magis solitum, eoque die mali quid urbi accidere.

Mauricii eiusque uxoris et liberorum statue ad portam aeream
supra imaginem Christi manibus extensis positae erant, quas ipse Mau-
ricius fueri curaverat, reliquae vero statue illic collocatae ex terra
Attica deducere sunt; inter quas una est philosophi eumidam, ut Irosit
Ligurius, postquam vero Mauricius a Phoca tyranno interfectus fuit,
discipulus quidam nomine Acatius, unus ex sectatoribus Eustachii haere-
tici, videns victos magistros suos et ipse profugit ad castellum regno-
mento Serapionis situm in regione Persarum, atque statim Peristio
praefecto praesidiario significavit debilitatem civium Chalcedonensium,

προσθεῖς ὅτι ἅμα τῷ καταλαβεῖν αὐτὸν τούτους χειρώσεσθαι. καὶ δῆτα ἀμηντι στρατεύσας ὁ ῥηθεὶς Πέρσης, καὶ ἔχων στρατιωτῶν ἑβδομήκοντα χιλιάδας, καταλαμβάνει τὴν Χαλκηδόνα· οἱ δὲ μόλις ἴσχυσαν διαφυγεῖν εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ τῶν
 5 τιμίων λειψάνων τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ἐπὲρ ἧς τὸ πλεόν ἐσπούδαζεν ὁ προδότης καὶ ἀνίερος Ἀκατος, θέλων ἀμῖναι αὐτήν, B
 διότι τοὺς αἰρίσεως αὐτῶν τόμους κατήσχυνεν, ἅμα δὲ καὶ διότι οὐ συνεχωρήθη Εὐτύχιον τὸν ἀτυχῆ τὴν τοιαύτην εὐτυχῆσαι μητρόπολιν. λεηλατήσαντες δὲ τότε τὰ ἐκείσε πάντα οἱ Πέρσαι
 10 ἔλαβον καὶ τὸ χρυσέγναστον ἄγαλμα τοῦ ἡλίου θεοῦ τοῦ λεγομένου Κρόνου, καὶ ἀπήγαγον εἰς Περσίαν, καὶ ἐτίμησαν ὡς θεόν.

Ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου πολλὰ θεάματα ἄρχαῖα παρελύθησαν καὶ ἡφανίσθησαν διὰ τὸ παντελῶς ἀλόγιστον αὐτοῦ.

15 Ἐν τῷ ναῦ τοῦ ἁγίου Μωκίου ἐν τοῖς Κούφοις ἦν τὸ λεγόμενον Τριζῶδον κάτωθεν, ἐν ᾧ καὶ ἀστρονόμουν ποτὲ οἱ Ἕλληνες, εἰδωλείου καὶ τοῦ ναοῦ ὄντος. ἀλλ' ἐπάρθη καὶ ἡφανίσθη ἰερωθέντος τοῦ ναοῦ. καὶ τύμβοι δὲ πολλοὶ Ἑλλήνων καὶ Ἀρειανῶν ἐπῆρχον ἐν τῷ πάτω, καὶ σκηνώματά τινα συγκεχωσμένα εἰς
 20 πλῆθος.

2 καὶ δῆτα] ὃς πορευθεὶς, τοῦ ἄρματος ἐπιβάς (οὕτως γὰρ τοῖς ἐν ῥηγίῳ καστροφύλαξι πέφικε) μετὰ ἑβδομήκοντα χιλιάδων ἐρχεται ἐπὶ τὴν χαλκηδόνα μητρόπολιν. οἱ δὲ ἐκείσε προγνόντες ἔφυγον ἐν τῷ βυζαντίῳ, ἄραντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὰ τίμια λείψανα τῆς ἁγίας εὐφημίας. Vat. ἀμνητι? ἀμνητι C.
 14 ἀλόγιστον εἶναι αὐτόν Vat.

addens insuper ipsum primo accessu facile eos subingere posse. quare supradictus Persa sine mora se cum septem mile militibus in viam dedit, tantaque celeritate invasit Chalcedonem, ut civibus vix satis relinqueretur temporis ad transferendum reliquias S. Euphemiae Cpolim, quam in primis impius ille proditor Acatius ultum ibat pro dedecore Euty-chianae sectae scriptis illato, et quod infortunato Eutychi istam metropolim concedere noluerant. inter caetera quae tunc temporis Persae praedando abstulerunt, fuit quoque aureum illud et encausto elaboratum signum solis cognominati Croni, quod in Persiam deductum pro deo coluere.

Sub Leone Isauro multa antiqua signa eversa et ablata sunt, quod is omnino irreligiosus esset.

In cavis subterraneis templi S. Mocii locus erat nuncupatus Triexodum, ubi olim, cum templum illud idololatriae adhuc serviret, gentiles sacra sua peragebant: post templi vero consecrationem destructus et eversus fuit, multaque gentilium et Arianorum sepulcra in eius solo reperta sunt.

Ἐν δὲ τῇ πρὸς βορρᾶν πόρτι τοῦ κάστρου Πανόριον, ὃ ἐπὶ Πανόριος τοῦδ' Ἑλλήσιος ἐκτιθέσθαι, διὰ σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἀναμιγνυμένου ἴσταιτο σιδήρην γυναικίαν δικάρητος. Ἰδοὺ δὲ καὶ κυλὸν τι πρᾶγμα ἐγγόνει ἑμπροσθεν γὰρ ποιεῖ τὸ κάστρον κατιληφένος, καὶ πάσης τῆς πόλεως μετὰ καὶ τῶν τειχῶν αὐτῆς ὁ ἀφανισθείσης, τὸ πρῶτον ἐκίθη τῆς πόρτις, οὗ ἢ μεθίσταται σιδήρην ἴσταιτο, οὗ μόνον ὅτι οὐκ ἐβλάθη ὅλως, ἀλλὰ καὶ τὸ πρὸ βορρᾶς δικαλίτι ἐπιγύρει τοῦ τοιαύτου ἑσθίου. ἔτις τοῦ Χωσροῦς παλιωρήσαντος τὴν πόλιν περιέβηθε ἐπὶ Πανοῦν, καὶ ἴσται ἕως τοῦ τῶν ἑμπροσθεν ἐν Πανοῦν, καὶ ὅν γρό-
 D τον ἐχρησάσθησαν Χωσροῦς καὶ τὰ ἑπιπέδον, ἑλθὼν μετ' αὐτοῦ καὶ τὸν τιμὸν καὶ ἑσθίου σιμῶν οὐκ ἐπὶ παρῶν Ζαχαρία. ὅν ἀπὸ τῶν ὁ μῆτις βασιλεὺς Ἡράκλειος Ῥωμαίων ἐν τῷ αἰκοσῶν ἴτι τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἀνελήθη τὰ μεθίσταται τοῦ τιμὸν σιμῶν ἑλθὼν μετὰ καὶ τοῦ παρῶν καὶ τῆς αἰμα-
 λωσίας ἀπάσης, καὶ ἐγγόνει ἐς Κωνσταντινούπολιν, εἰς βορρᾶν καὶ γύρει, καὶ δε' ἐγγόνει Μοδίσιον τοῦ παρῶν τῆς τοιαύτης πόλεως.

P 34 Τὸ δὲ Σιμῶν καλοῦμενον ἔχει ἐποκάτω τῆς τῆς ἐν τῷ πρὸς βορρᾶν μῆτις δικαί, ἐν ᾧ οὐκ οὐκ ἐπὶ ἑσθίου, ὅν αὐ μὴ μὴ ἐπὶ ἑσθίου Κωνσταντινούτου τοῦ μεθίσταται, τῆς γυναικίαν αὐτοῦ

1 p. 82 i. Band. τοῦ δικαίον κάστρου Vat. F. 3 ἑσθίου σιμῶν ἐμπροσθεν (ἐγγόνει F. σιμῶν Lamb.) καὶ σιμῶν γυναικίαν δικαίον Fvat. 6 ἑσθίου Vat. F. 19 p. 60 et 83 Band. ἔχει πῆτις τοῦ Τετρακονταετηρίου, σιμῶν τοῦ ἀγίου Θεοδοῦτος τοῦ Σφρακίου, ἔχει C.

In septentrionali porta Castrī Panormi, quod a pagano quodam Panormo ferro atque aere permixto constructum fuit, posita erat muliebris status bicora. ibi res memoranda contigit. cum enim adstante illud castrum saevo arderet incendio, totaque urbs una cum muris igne esset consumpta, turris illa, in cuius porta stabat supradicta statua, non tantum non fuit laesa, sed flamma viginti quinque ulnas inde refugit. post, ubi Chosroes urbem expugnavit, in Persiam hoc signum deductum est, atque ibi a Persis etiam nunc adoratur. eodem tempore cepit Chosroes Hierosolyman, auferens inde sanctam et salutarem crucem Christi cum Zecharis patriarcha, quam devicto Chosroe Horacius Romanorum imperator vigesimo imperii sui anno una cum sacrosancto ligno crucis et omnibus captivis recepit atque Capadum reduxit, dei gratia adjuvante, nec non precibus Modesti, tunc patriarchae illius urbis.

Locus nuncupatus Smyrnum habet septentrionem versus concavitatem subterraneam decem ulnarum. ibi posita sunt novem status, interque ess Constantini magni et Faustae uxoris eius et Hilarionis

Φαύστης, καὶ τοῦ πραιποσίτου Ἰλαρίωνος, καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ
 Κρίσπου, ὃν Ἡρόδοτος καὶ Ἱππόλυτος οἱ χρονογράφοι λέγουσιν
 ἀποκεφαλισθῆναι παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου τοῦ ἰδίου πα-
 τρὸς διὰ τὸ εἰς ὑποψίαν ἐλθεῖν μοιχεῦσαι ζητεῖν τὴν μητριαν
 5 Φαύστην, ἣν τινα βαλανεῖον πυρωθὲν ἐδέξατο καὶ ἐκεῖ ἀνηρέθη.
 Ἐλένη δὲ ἡ μήτηρ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, μὴ φέρουσα τὴν
 τοῦ νέου ἄδικον ἀναίρεσιν, ἤδη τῆς τοῦ Καίσαρος ἀξιωθέντος
 τιμῆς, ἠδολέσχει ἐπὶ τῇ ἀκρίτῳ ἀποφάσει τούτου. διὸ καὶ B
 μεταμεληθεὶς ὁ τούτου πατὴρ ἐπένηθ' ἡμέρας τεσσαράκοντα,
 10 μὴ λουσάμενος ὄλως τὸ σῶμα, μηδ' ἐπὶ κλίνης πεσών. ἐποίησε
 δὲ καὶ τὴν στήλην αὐτοῦ ἐξ ἀργύρου καθαροῦ, ἐπιγράψας ἐν τῷ
 μετώπῳ οὕτως "ὁ ἠδικημένος υἱός μου." ταύτην δὲ ποιήσας
 μετάνοιαν πολλὰ καὶ τὸν Θεὸν ἐξελιπάρχησεν, ἵνα ἀφεθῇ αὐτῷ
 15 τὸ ἁμάρτημα. αἱ δὲ λοιπαὶ στήλαι ὑπάρχουσι Σεβήρου, Ἀρμα-
 τίου, Ζευξίππου, Βίγλεντος τοῦ τὰ βιγλέντια κτίσαντος, καὶ
 Ἐλευθερίου τοῦ τὰ ἐν τῷ σενάτῳ παλάτια κτίσαντος. καὶ οὗτοι

1 τοῦ τρίτου παιδὸς C. τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ὁμωνύμου κωνσταντίνου
 καὶ ἑτέρου κρίσπου ὀνομαζομένου Vat. alii κρίσκου et κρήσκουτος.
 9 ἐπένηθ' ἡμέρας] μετενόησε καὶ ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῷ μ' ἡμέρας καὶ
 μ' νύκτας Vat. 10 μηδ' ἐπὶ] μὴ ἀναψύξας ἐν κοίτῃ F.
 13 ταύτην στήσας, μετάνοιαν βαλῶν, ἐλιπάρχει θεῷ ὑπὲρ ὧν
 ἐπλημμέλησεν F. 16 Βιγλεντίου CF. 17 τοῦ εἰς τὸ
 σένατον τὸ παλάτιον F. οὗτοι πάντες ξίφει παρεδόθησαν,
 καὶ ὑπὸ ἀδικήσαντος στηλωθέντες συγχώρησαν παρὰ τοῦ πλημμε-
 λήσαντος ἐδυσωποῦντο. παρέλαβον δὲ καὶ τὰ οὐκεία τέκνα τοῦτο
 αὐτὸ ποιεῖν. καὶ ἐκ τούτων πολλοὶ ἕως Οὐαλῆ τοῦ Ἀρειανοῦ.
 οἱ οὖν Ἀρειανοὶ μὴ φέροντες τὴν ἤταν τὴν διὰ Κωνσταντίνου
 ἐν τῷ εἰρημένῳ Τετραδισίῳ ἐμβόλῳ, πλησίον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου,
 ταύτας κατέχουσαν. F.

praepositi, et Crispi filii Constantini, cui Herodotus et Hippolytus
 chronographi tradunt caput fuisse amputatum a patre Constantino magno,
 quod falso suspicaretur ipsum Faustae novercae pudicitiam sollicitasse,
 quae postea balnei aestu suffocata est. Helena vero Constantini mater
 aegre ferebat iniustam mortem illius iuvenis, dignitatem Caesaris iam
 adepti, et assiduo nil aliud vel loquebatur vel meditabatur quam praeci-
 pitem et iniudicatam eius condemnationem; quare tandem quoque pater
 sera permotus poenitentia integros quadraginta dies ipsum luxit, tanta
 animi aegritudine ut nunquam nec lavaret corpus nec lecto recumberet.
 praeterea statuam ei posuit ex argento puro et ex parte inauratam,
 praeter caput, quod ex puro puto auro confectum erat, inscriptis in
 fronte his verbis "filius meus iniuria affectus." hac igitur ratione poe-
 nitentiam agens, deum quoque multis et assiduus precibus illius peccati
 veniam exoravit. reliquae statucae sunt Severi, Harmatii, Zeuxippi,
 Vigilantii et Eleutherii, qui palatium senatus condidit. hae omnes sta-

C πάντες παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἱατηλώθησαν, οἷς οἱ Ἀριωνοὶ καὶ Οὐάκιντος τοῦ πυρρῆμον κατέχουσαν ἔχουσι.

Ἐν δὲ τῷ σιναίῳ ἀπειθήσαν οἱ ἡνίοχοι ζευξιατων, καὶ διέθσαν ἐν τῷ ἀστρονομικῷ ὄργάνῳ, οὗ καὶ αἱ τῆς Ἀρτίμιδος καὶ τῆς Ἀφροδίτης στήλαι ἵσταντο καὶ σκευάλας ἀπεικονίσθησαν παρὰ τῶν Ἀριωνῶν Ἀρεάδιος ἀρχιδιάκονος τῆς ἡμέρας Γεφυρίας. αἱ δὲ κερύχαι τῶν ἀπειρηθέντων ἡνίοχων καταγνώσθησαν ἐν τῷ εἰδήματι τοῦ ἱεροδομοῦ παρὰ Θεοδοσίῳ τοῦ μεγάλου.

Οἱ δὲ εἴ κέρουσι τῶν περισημῶντων πρότερον μὲν ἐν τῷ παλατίῳ τοῦ σιναίου κατέκλιτο, εἶτα ἐν τῷ εἰδήματι τοῦ ἡρόου καταγνώσθησαν.

D Ἐν δὲ τῇ μεγάλῃ ἑκκλησίᾳ τῆς ἁγίας Σοφίας, δορυμνὴ τὸ πρότερον οἶσος, εἰς οὐδωλίαν τέλεισος, τιτρακώσαι ἔκαστοι ἐπὶ στήλαι ἵσταντο, ὡς ὁ μέγας βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐν τῷ μύλλῳ κτίσαι τὸν θάϊον τοῦδε ἀφελίτε καὶ διαιρησάτω τῆ πόλι. οἱ δὲ πεπυρραμένοι τῶν προσημῶντων τὴν πόλιν περιγύμναιτο οἱκ ἐλίγας ἐπέσειον. αἱ ἀλιόνες δὲ ἐπέχρον Ἑλλήνων, ὡς προει-

3 p. 14 et 83 Band. ἡνίοχοι ἐν ἑκκλησίᾳ ἐν τῷ ἀστρ. ὄργάνῳ. ἔφα τῆς Ἀρτίμιδος καὶ τῆς Ἀφροδίτης δεσται στήλαι, ἐν αἷς σκευάλας ἀπεικονίσθη ὑπὸ Ἀριωνῶν Ἀρεάδιος ἀρχιδιάκονος τῆς ἁγίας Εἰρήνης, omisiss reliquis, C. F. vero additis his: ἔφα καὶ λέγουσι οὐκ εἶναι τὸς στήλας ἕως ἡμερῶν τριῶν τοῦ θαυτάτου τέτρον. 9 p. 14 et 83 Band. β] δίασ CF. πρότερον] εἶτα ἐν CF. τῷ εἰδήματι παλ. F. 10 εἶτα] μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τῆν βάσειν τοῦ κίουου κατ. C. 11 καταγνώσθησαν, Μητροπολίτης ἐπιπέκτων Κωνσταντινουπόλεως τοῦτο εὐνοβασιλεύσαντος τῷ μεγάλῳ βασιλεὶ Κωνσταντίνῳ. F. 12 p. 14 et 84 Band. δορυμνὴ — τέλεισος om C. 13 ὡς — 17 ἐπέσειον] haec post p. 66 v. 13 προσεπιγύμναιτος CF. 17 εἰλησικαὶ ἐπέχρον, αἱ τριες ἐκ τῶν πάλαιον ἐπέχρον, τοῦ τε Διὸς καὶ Κέρου τοῦ πατρὸς καὶ Διοκλητιανοῦ CF.

tuae a Constantino magno erectae erant, quas sub Valente haeretico Ariani in eo loco terra obruerunt.

In senatu statucae aurigarum circensium positae erant, in organo scilicet astronomico, ubi etiam Dianae et Veneris statucae erant collocatae. ibidem Arcadius archidiaconus S. Irenae ab Ariano occisus fuit. caeterum currus peremptorium aurigarum sub porticu Hippodromi a Theodosio imperatore depositi fuerunt.

Duodecim corbes reliquiarum primum quidem in palatio senatus collocati erant, postea vero in porticum fori transpositi fuerunt.

In ecclesia magna S. Sophiae, quae prius forma oblonga erat et idolorum cultui serviebat, stabant 427 statucae, quas magnus imperator Iustinianus, templum illud divino cultui aedificaturus, inde abstulit et per urbem distribuit. harum non paucas docti urbem perambulantes inveniunt. maior autem earum pars, ut supra dictum est, erant genti-

ρηται, Ἀπόλλωνος τοῦ τε Διός, καὶ Καρατόν τοῦ πατρικίου, Διοκλητιανοῦ, καὶ τὸ δωδεκάζωον, καὶ ἡ Σελήνη καὶ ἡ Ἀφροδίτη, καὶ ὁ ἀρκτοῦρος ἀστήρ παρὰ δύο Περσικῶν στηλῶν βυσταζόμενος, καὶ ὁ νότιος πόλος, καὶ ἡ ἱέρεια τῆς Ἀθηνᾶς, ἀπὸ
 5 τοῦ πλευροῦ τὸν Ἰέρωνα φιλόσοφον μαντευόμενον ἔχουσα. οὐκ ὀλίγαι δὲ Χριστιανῶν· καὶ δέον ἐκ τῶν πολλῶν ὀλίγων ἐπιμνη- P 35
 σθῆναι, Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ Κώνσταντος καὶ Γάλλου καὶ Θεοδοσίου καὶ Ἰουλιανοῦ Καίσαρος, καὶ ἕτερον Ἰουλιανοῦ ἐπάρχου, Λικινίου Ἀγνούστου, Οὐαλεντινιανοῦ, καὶ Θεοδοσίου,
 10 καὶ Ἀρκαδίου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ Σεραπίωνος ὑπάτου, καὶ Ἑλένης τῆς μητρὸς Κωνσταντίνου τρεῖς, ἡ μὲν μία πορφυρᾷ διὰ μαρμάρων, ἕτερα διὰ ψηφίδων ἀργυρῶν ἐν χαλκῷ κίονι, καὶ ἡ ἄλλη ἐλεφαντώδης, Κύπρου ῥήτορος προσενέγκαντος.

Ὁ Μαναΐμ στρατηγὸς μετὰ τὸ νικῆσαι τοὺς Σκύθας κατὰ
 15 κράτος στήλῃ ἠξιώθη τιμηθῆναι ἐν τῷ καλουμένῳ ὠρεῖῳ, ὃ τινες B
 καὶ μόδιον καλοῦσιν. ἦν δὲ καλὸν ὠρολόγιον, ἔνθα νῦν ἴστανται κίονες καὶ ἀψὶς πρὸς τὸν λεγόμενον οἶκον Κρατεροῦ. ἔνθα ἴστατο καὶ μόδιος χαλκοῦς καὶ ὠρεῖον καὶ δύο χεῖρες χαλκαῖ ἐπὶ ἀκοντιῶν. τὸν δὲ μόδιον δέον ἐστὶ μὴ παραδραμεῖν ἡμῶς, ὅτι ἐπὶ

2 καὶ τὰ δώδεκα ζῴδια C.

4 ἡ ἐριδία et ἡ ἱερῖβοια alii.

5 τὸν Ἰέρωνα] τὴν Ἰριν ἀφιλοσόφως μαντεύουσαν ἔχουσα. ἐκ δὲ τῶν Χριστιανῶν οὐκ ὀλίγαι μὲν, ὡς εἶπον (C, ὡσεὶ ὀγδοήκοντα F). καὶ δέον CF.

6 ὀλίγας μνημονεύσαι F.

7 prius καὶ]

Κωνσταντίνου F.

Γάλλου Θεοδοσίου τε καὶ Ἰουλιανοῦ καὶ

Θεοδοσίου τοῦ ἕτερου καὶ Ἀρκαδίου C, Γαληνοῦ κναίστορος

Ατ. F. Γαληνοῦ Lamb.

10 ὑπατικοῦ F.

12 μαρμάρων C.

14 p. 19 et 84 Band.

Μαναναῆν F.

16 καλὸν]

πάλαι Lamb.

17 ἴσταται C.

18 ὠρολόγιον Lamb.

lium, Apollinis nempe, Iovis, Carī, Diocletiani et duodecim signorum caelestium, item Lunae, Veneris et Arcturi sideris, quod duae Persicae columnae sustinent, et poli australis, et sacerdotis Minervae, a cuius latere stabat Hero philosophus fatidicus. Christianorum etiam statucae inter eas erant non paucae, ex quarum numero quarundam facienda est mentio, Constantini magni, Constantis, Gallieni, Theodosii, Iuliani Caesaris et alterius Iuliani praefecti, Licinii Augusti, Valentiniani, Theodosii eiusque filii Arcadii, et Serapionis consulis. Helenae matris Constantini tres inter eas erant statucae; una ex marmore porphyretico, altera ex crustis argenteis supra columnam aeream, tertia vero ex ebore, quam posuit Cyrus rhetor.

Manaim praefectus militum post Scythas fortiter devictos statuum meruit in loco nuncupato Horreo, quem quidam etiam vocant Modium, erat autem olim Horreum, ubi nunc stant columnae et arcus ante domum quae appellatur Crateri: ibidem collocata erant modius aereus et horologium et duae manus aereae hastis infixae. neque hoc silentio

Οθαλιτινιανοὶ ἐνυπόθη· εἴτε γὰρ καὶ ἀρχὴ μολίων ἐπὶ τῶν ἐν
 Κωστατινουπόλει οἰκούντων ἀνηννήθη. τοῦτο τοῦ ἀργυροῦ
 τεταπώσιτος. ἀργυρος δὲ ἀπ' ἀρχῆς ἐνυπόθη τὸ νόμισμα. τοῦτο
 δὲ καὶ Θεοδώριτος διασαφεῖ τρανότηα. αἱ δὲ χαλκαὶ χιῆρις
 ἴκισσι ἀνωθι προτιπώθησαν. τοῖ βασιλέως τὸ κοινοῦ
 C μολίων κομισθέντων, μὴ ἀντιπῶ δὲ τοῖς ναυτιώσι προσατά-
 ξαντος, ἐν τῇ ναυτιῳ μολίω τῆν διξίω χιῆρα ἀπώλειαν· ἔδει
 καὶ ἐνυπόθησαν αἱ χιῆρις τοῖς λαμβάνουσι καὶ τοῖς δίδουσι,
 ἀμφοτέρω ἐκ τῶν προτιπώθησιν μὴ ἀνασक्तिῶν. ἔδει τοῖς ἀέ-
 τοῦ Βασιλιτινιανοῦ στήλη ἴσισιτο ἐξ τῆν ἀνάδα. Ἰσομοῦ ἀργυροῦν 10
 τῆ διξίῳ κατῆχασα, ὃ καὶ ἔρηπῆη εἰς πάντων παρὰ τοῦ προ-
 τίπωτος ἐπιχωρίαι, ἐν τῆ διτιπῳ ἀρχῆ Τουστινιανοῦ τοῦ ριο-
 τμήτῳ.

Μηνάδρον μάντιος στήλη ἐπιγέθη ἐν τῆ πόλι, καὶ ἴσθη
 D ἐπὶ τῶν Ἀρσιουριανῶν οἰκοι, ἧ εἰς τὸ ἀρσιουρίαιον. ἦν δὲ ἀργυ- 15
 ροφιλατος, πλίσιος ἔχισσι πιχῶν ἧ καὶ μῆκος πιχῶν ἧ. ἦν

- 1 ἀργυροῦ Μολίων τῶν ἐν C, ἀργυροῦ παρὰ τῶν ἐν F.
 2 τοῦτο] διὰ τοῦτο CF. 3 τεταπώσιτος C. 4 διασαφεῖ F.
 5 κοινοῦ C. 6 τοῖς αὐτοῦ νόμοις προσατάξοντας, εἰς ἐκ
 τῶν παρὰ τὴν κἀπῆσιν καὶ ἄλλοις παρὰ τὴν γῆρας
 ἀπώλειαν C, τοῖς ναυτιώσι προσατάξοντας, καὶ τὸ ἀστυρίαιον εἰς
 ἐξ ἀμφοτέρω τῶν ναυτιῶν τῷ βασιλεῖ αἰσιν ἀστυρίαιον ἐν τοῖς
 ἔσθῃσι ἔχει ἀδίκον καταρτήσοντας, ἐν τῷ κατ. F. τοῖς ναυτιώσι
 προσατάξοντας, εἰς τῶν ναυτιῶν τοῦτο παρὰ τὸ κατ. Lam-
 bedius u Sauid. 9 ἀμφοτέρω F, ἀμφοτέρω, μετὰ τῶν
 στήλησιν κἀπῆσιν διδοῦσαι τὰ νόμοι. ἔδει καὶ ἧ τοῦτον
 στήλη C. ἔδει τοῖς] ἐν δὲ τῆ ἀνάδα τῶν γῆρας καὶ τοῦ
 μολίου στήλη ἔσθῃσι τοῦτον οἰκιστινιανῶν, καὶ ἐν τῆ διξίῳ
 κατῆσιν ἔχασιν ἀργυροῦν, ὃ καὶ ἔρηπῆη ἐπὶ αἰσιν προτιπώτος
 ἐν ἔσθῃ διτιπῳ τῆν βασιλιῶν ἰσιστινιανῶν Reg. 11 παρὰ
 ἰσιστινιανῶν ἐν C, κατῆσιν, ἀργυροῦ εἰς πάντων διὰ τὸ καὶ
 στήλη ἴσισιν ἀργυροῦν μικρῶν ἀπὸ τοῦ κομῆσιον προτιπώτος ἐπὶ
 ἰσιστινιανῶν τὸ διτιπῳ. F. 14 p. 80 Band. μάντιος]
 μάντιος Κρητῶν F. 16 ἦν] ἦντινα χυμῆσιν ἀπώλειαν Vat.

praeter eundem est, modium sub Valentiniano ibi statutum fuisse; tunc enim modiorum usus Cypri coepit. principio autem modius ille ex argento factus erat, ut perspicue declarat Theodoretus. dactylorum manus aeneae propterea supra modium positae sunt. cum imperator sanxisset ut modius frumenti cumulate venderetur et naviculario vestisset obiecto obistere, uni eorum contra facienti dextra manus impunita est. hinc igitur manus illae formatae sunt; ut neque dantes neque recipientes statutis contradicerent. Ibidem supra arcum eiusdem Valentiniani statua collocata erat dextra gerens examen argentum, quod ad pactam barbaris pecuniam solvendam a Cyro proestore ablatum est, quo tempore recuperato imperio Iustinianus Rhinometus secundum imperabat.

Menaedei vasis statua Cypri deducta fuit et collocata ad aedes sive in Artopolio. erat autem tota ex argento ductili confecta, latitu-

κατεΰξας ὁ εὐσεβῆς βασιλεὺς Μαρζιανὸς ἐχάραξεν εἰς ἀργυρία καὶ διένειμε τοῖς πένησι.

Ἄρδαβούριος στρατηγὸς ἐπὶ τοῦ μεγάλου Λέοντος τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως, ἐν τοῖς Θρακίκοις μέρεσιν, Ἡρωδιανοῦ στήλην εὐρῶν ἐπίκρυτον πάνυ καὶ παχεῖαν, καὶ θυρωθεὶς διὰ τὸ ἀνείδειον αὐτῆς, κατέτριψεν αὐτήν· ἐν δὲ τῷ καταθροῦναι εἶπεν ἐν αὐτῇ χρυσίον λίτρος ἑκατὸν τριάκοντα τρεῖς, καὶ αὐτίκα μετὰ προθυμίας κατεμήντισε περὶ τούτου τῷ βασιλεῖ. καὶ ὁ βασιλεὺς εὐρῶν ἀπορητὴν ἀνῆλθεν αὐτόν. ἐν δὲ τῷ σφάζεσθαι ὀδυρόμενος

10 ἔλεγεν “οὐδεὶς μολύβδῳ χρυσίον καταμύξας ἐπιζῆμιος εὐρίσκειται, P 36 οἷα παρὰ τῷ κρυτῷ τούτῳ βασιλεῖ εἰς ἐμὲ συμβέβηκεν.” καὶ οὕτως ἀπεκτάνθη. ἔνθα καὶ οἱ διερχόμενοι τὸν τόπον μάλιστα φιλύσοφοι οὐ τοῖς προτέροις κακοῖς τὸν θάνατον Ἄρδαβουρίου ἐνέβαλλον, ἀλλ’ ἕνεκα τῆς στήλης Ἡρωδιανοῦ καταλύσειως.

15 ἅμα δὲ καὶ Ἄσπαρ ὁ παραδυναστεύων τῷ τότε καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ σὺν αὐτῷ τὸ πέρας ἀδελφικῶς ἐδέξατο· οὗ καὶ στήλη ἐν τοῖς Ταύρον μέρεσιν ἕως τῆς δεῦρο ἐσώζετο, ἐν ἵπῳ καθημένη. τὸν οἶκον τοῦ Ἄσπαρος εἶχε Βασίλειος ὁ παρακοιμώμενος.

Κατὰ τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ φόρον στήλαι ἐν μαρμαρίοις B
20 πορφυροῖς ἦσαν δώδεκα, καὶ Σιέρηνες δώδεκα, ὡς οἱ πολλοὶ

1 ἐχάραξεν] εἰς ὀβολοὺς ἐλάσας τοῖς δημοσίοις προσέδωκεν. F. 3 p. 85 Band. ἐπὶ λέοντος τοῦ πάνυ F. 7 χρυσίον λιτρῶν ὀλίγ’ ἑκατὰ F. 10 ἐπὶ ζημίας ἠνθορίζετο Vat. 15 ἅμα — ἐδέξατο] ὅτε καὶ ἄσπαρ σὺν αὐτῷ τὸ πέρας ἐδέξατο. Vat. 19 p. 14 et 85 Band. κατὰ] ἐν δὲ τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ φόρον τῆς ἀνατολῆς ἐδέξαντο στήλας πορφυρᾶς διὰ μαρμαρίων ἰβ’ καὶ σιέρηνας ἰβ’. CF.

dine octo cubitorum, et quindecim longitudine. hanc confregit pius imperator Marcianus, et nummos ex ea cusos pauperibus distribuit.

Ardaburius praefectus militum sub Leone magno imperatore, in regione Thracia. Herodiani statuam invenit incurvam prorsus et obesam. quare eius deformitate permotus eam confregit; quo facto in ea invenit 133 libras auri. hoc vero statim cum magno gaudio imperatori nuntiavit, qui arrepta occasione ipsum e medio sustulit. ille autem cum iam interficeretur, ultima haec verba cum lacrimis et lamentis protulit: “nemo unquam, qui aurum plumbo admiscuit, poenam meruit, ut nunc mihi evenit.” haec ubi dixit, continuo occisus est. equidem philosophi illac transeuntes non aliam causam mortis Ardaburii fuisse putant quam demolitionem statuæ Herodiani. simul etiam cum Ardaburio Aspar eius frater et collega praefecturae fraterno plane animo mortem obiit; cuius statuæ equestris in Taurina regione urbis hucusque integra servatur. domum vero Asparis postea possedit Basilius accubitor.

Ad dextram fori partem statuæ duodecim ex marmore porphyretico erant, et totidem Sirenes inauratae, quas vulgus equos marinos

θαλασσίους ἄποικους ἐκάλουν. ἦσαν δὲ χρυσόβουροι, δύο ἕξ αὐτῶν ἑγ' ἑμῶν καθιρέθησαν, καὶ τρεῖς ἐν τοῖς μέρεισι τοῦ ἁγίου Μάμαντος ἀπειλήθησαν· αἱ δὲ λοιπαὶ σῶζονται.

Ἡ δὲ τύχη τῆς πόλεως ἰσάσιοι χαλκῆ μετὰ μοδίον ἐν τῇ ἀκροπόλει ἔπειθε τοὺς γόρον, ἦν Μιχαὴλ ὁ Πατριάρχης παρὰ τοῦ βασιλέως χιλιεσθίαις ἡμεροκόστησι, ἵνα μὴ ἰσχύουσι τὰ δημοτικὰ μέρη ἐπαρτίσασθαι κατὰ βασιλείαν.

Τὸ τῶν γόρων ὁ στωϊκὸς ὁ μίγας γράμμ' "ἄγιος, ἄγιος, ἄγιος." αἷτος δὲ ἰσάσιο ἀντίπλοος οἱ ἐθιόσατο ὁ μίγας Κωνσταντίνος ἐν τῷ οὐρανῷ. οἱ δὲ χρυσόβουροι τῶν αὐτοῦ ἰσάσιο. καὶ ἐν τοῖς 10 ἐπαρτίσας μέρεισι πλείονα τῆς μεγάλης στήλης ἑλέσθαι χαλκοῦς ἵστατο, ἕστα καὶ παραδοῦσαι ἐδίχθη δίασμα. σιωπῶν γάρ ποτε γεγονότις καὶ πεπρωκότις αὐτοῦ, καὶ τὸ ἑνὸς τῶν ἰσάσιου ποδῶν καταγέτις, αἱ ταξῶσαι ἵστος γάρ ἦν παρ' αὐτῶν τὸν γόρον φιλάττωσθαι) ἀνδραμόντις τοῦ ἡγέραι τὸν ἵερωστα ἴστος 15 ἰσάσιου αὐτοῦ ἀνδραμόντις ὁσά ἀνιλλετῆ ὄσος τοῦ σώματος, καὶ πῆξιν μικρὸν, ἐν ᾧ γήγρηστο "Ἀφροδίτης παρθένου ἱεράς οὐδὲ

1 δύο] ἰσάσιο δὲ ἑμῶν ἰσάσιο μέρει καθιρέσθαι. τὰς δὲ τρεῖς ἕξ αὐτῶν ἐν τοῖς τῶν ἁγίου Μάμαντος μέρεισι ἴσθαι, καὶ αἱ λοιπαὶ στήλαι σῶζονται. CF. 4 p. 15 Bond. μὲν οὖν C. 5 ἦν ἰσάσιου Μιχαὴλ ὁ Πατριάρχης χρυσόβουροι δὲ αὐτῶν τὸ μὴ ἰσχύειν τὰ δημοτικὰ μέρη κατὰ τὴν ἀκροπόλιν. C. 8 p. 15 et 85 Bond. ἐν τῷ] ἴστος οὐδὲ ὁ στωϊκὸς ὁ μίγας Κωνσταντίνος καὶ ἀνδραμόντις ἄγιος ἄγιος ἄγιος παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου (πρεσβυτέρου, F) τῶν γόρων ἀνδραμόντις ἰσάσιου, F). ἰσάσιου καὶ αὐτῶν ταξῶσαι καὶ αὐτῶν τοῦ Κωνσταντίνου καὶ ἵστος, ἐκ δὲ αὐτῶν καὶ ἕξ ἰσάσιου σῶζονται στήλαι. ἕξ δὲ τῶν ἀκροπόλεων ὁσά τοῦ Κωνσταντίνου γόρον στωϊκὸς ἀνδραμόντις, καὶ ἐν τοῖς ἀκροπόλεων στωϊκῶν μέρει ἐν αὐτῶν τῶν στωϊκῶν ὄσος Κωνσταντίνου, ὡς ἰσάσιου αὐτῶν ἐν τῷ οὐρανῷ, αἱ δὲ 20— CF. 14 οἱ τοῦ ἰσάσιου ταξῶσαι CF. 17 ἐν ᾧ] οἱ ἐν τῇ κεφαλῇ F. ἀφροδίτη παρθένου ἱεράς Vat.

vocat. harum duae subversae sunt, tres ad S. Mamantem translatae: reliquae etiamnum ibi existant.

Fortuna urbis aerea cum medio posita erat in orientali arcu fori. hinc Michael Rangabe iussu imperatoris manus amputavit, ne factiones populi quicquam contra imperatores melius possent.

In magna cruce fori scriptum est "sanctus, sanctus, sanctus;" eamque Constantinus magnus ad instar illius fieri curavit quam viderat in caelo, statuac vero mauratae quae ibi conspiciuntur filiorum eius sunt. praeterea olim ad sinistram magnae statuac elephas aereus stabat, ubi res visu mirabilis accidit. cum aliquando terrae motu collapsus unus pedum posteriorum casu diffringeretur, Taxeotas, quos mors erat forum custodire, accurrentes ad erigendum elephantum ossa imminuta in eo invenerunt carperis humani integri, et tabellam cui inscriptum erat "a Venere virgine sancta ne mortua quidem separor." praefectus au-

θανοῦσα χωρίζομαι." ὁ δὲ ἔπαρχος ἔθνους τῷ βασιλεῖ καὶ τῇ πόλει τυγχάνων, λαβὼν ὅλον τὸ τοιοῦτον ζῶδιον, εἰς προσθήκην τῷ δημοσίῳ νόμῳ ἐγράψεν. ἀλλὰ καὶ χοῖρος ἵστατο ἄνωθεν D τῶν κατὰ συστάδην ἱσταμένων κίωνων, σημαίνων τὴν κραυγὴν 5 τῆς πανηγύρεως, καὶ γυνὴ στήλη πλησίον αὐτοῦ, σημαίνουσα τὸ ἀναίσχυντον τῶν πωλούντων καὶ τῶν ἀγοραζόντων.

Συστημάτια δὲ ἵστανται μέσον τοῦ φόρου ἐνζῶδα ἐπὶ κίωνων, ἐν οἷς δηλοῦνται ἐν ἱστορίαις τὰ μέλλοντα γενήσεσθαι ἐν τῇ πόλει. ταῦτα δὲ πάντα ἐστήλωσεν Ἀπολλώνιος ἐκεῖνος ὁ 10 Τυανεύς, ὁ σοφὸς καὶ ἄριστος ἀστρονόμος, καὶ ἐστοιχειώσατο ὀνόματα ἐπικρατείας ἕως τέλους αἰώνων.

Ἐν δὲ τῷ μεγάλῳ μιλίῳ Θεοδοσίου στήλῃ ἵσταται ἐφ' ἵππου χαλκοῦ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ μῆλον καὶ σιτησοειδὲς τι στεφανοῦν ἀνδροεικελον ἀγαλμα ἔχοντος, ἣν ἀνεγείρας τῇ πόλει πολλὰ σιτη- P 37 15 ρήσια δέδωκεν. οἱ δὲ ἐκεῖσε ὀκτὼ κίονες καὶ οἱ ποδίσκοι, ὁμοίως καὶ τῶν ἀρτοπωλίων ὀκτὼ κίονες καὶ τῶν τζυκαλιῶν καὶ τῆς χαλκῆς, ἔχουσιν ἱστορίας πολλὰς, ὡς καὶ καλλιῶνας ἐχρῶσεν.

1 ὁ — 3 ἀλλὰ] ὅπερ ὁ ἔπαρχος τῷ δημοσίῳ προσέθηκεν εἰς νομῆν αὐτῷ προαναδηλωσάν. CF. 3 ἄνωθεν — κίωνων om C. 7 p. 15 Band. συστημάτων δὲ μέσον τοῦ φόρου ἐνζῶδον ἐπὶ κίωνων ἱστάμενον καὶ ἐν αὐτῷ δηλοῦν τὰς ἱστορίας τῶν μελλόντων ἐσχάτως γίνεσθαι ἐπὶ ταύτῃ τῇ πόλει. οἱ δὲ σιτησοειδοὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ταῦτα πάντα συνίασιν. ἐστήλωσε δὲ αὐτὰ Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς παρακληθεὶς παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, καὶ εἰσελθὼν ἐστοιχειώσατο τὰ ὀνόματα τῆς ἐπικρατείας ἕως τέλους αἰώνων. C. μετὰ ζωδίων pro ἐνζῶδα Vat. 12 p. 11 et 86 Band. μεγάλῳ] λεγομένῳ C. 13 καὶ σιτῆ. — ἔχοντος] κρατοῦντος C. 16 tertium καὶ add C. 17 ὡς ὁ αὐτὸς καλλ. C.

tem, qui imperatori et urbi bene volebat, totum illud signum augendo aerario publico in nummos rededit. ibidem etiam stabat porcus supra columnas contiguas, multitudinis strepitum denotans; et prope visebatur alia statua nuda, significans impudentiam eorum qui vendunt et qui emunt.

In medio foro compages quaedam seriesque figurarum columnis impositae visuntur, quae res urbi aliquando eventuras indicant. illas vero omnes erexit Apollonius Tyaneus, astronomiae scientissimus, iisque nomina successiva imperatorum usque ad saeculorum finem insculpsit.

In magno miliario collocata est Theodosii statua equestris ex aere, manu gerens pomum et parvam statuam ipsam coronantem. in eius dedicatione annonam largissimam populo praebuit. octo autem quae illic sunt columnae cum suis spiris, totidemque aliae in Artopulis positae, atque columnae Tzycaliorum et quae stant in Chalce, omnes illae multas continent historias, quas Callivas inauravit.

Ἐν δὲ τῷ Ξερολόφῳ, ἐν πρώτῃ θείμᾳ τινος ἐκάλιστο, ἴσθησαν κορλιᾶδες εἰς καὶ σάνδιτος Ἄρτιμις καὶ ἑτάροι πολλοὶ σιῆλαι εἰς τὰς ἀγῆδας. Ἰσχυατοὶ δὲ ἐκλήθη Θεοδοσιανὸς γένος.

Οἱ Μητροφάνους καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Παύλου ἐκόντες ἐν αἰαῖσι γηθῶσαι ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ ἴσταντο
 B ἐν τῷ μεγάλῳ κίσει τῷ πορφυρῷ, πλησίον κατὰ ἀνατολὰς ἄστυς οἱ Ἀρριανοὶ μετὰ τὸ κρατῆσαι περὶ παρῖδοικαι ἐν τῷ Κορωνίῳ μίληθ, μετὰ καὶ τοῦ τῆς θιοτόκου ἀπικουσίματος καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ ἐγκρίσιματος οὐρκί Τησοῦ Χριστοῦ, καθὼς Ἀγκυριανὸς χροιογράφος ἐν τῷ δεκάτῳ λόγῳ αὐτοῦ καὶ Ἀναστασίου
 10 ἡμῖν παραδιώκασιν.

1 p. 20 et 86 Band.

2 κορλιᾶς CF.

3 καὶ Ἄρτιμις

συνθετῆ στήλι, καὶ Σιμήρον τοῦ κτισαντος καὶ διαρῖδου τροποῦ. ἴσθα καὶ θηοαῖσι παύλαι παρὰ τοῦ αἰετοῦ Σιμήρον γηθῶσαι. ἴσθα καὶ γρησάσι πολλοὶ ἐν αὐτῷ τῷ τῷ πορφυρῷ. καθ' ὃν καὶ ἄλλοι παρῖδους ἴσθη καὶ ἀπορρησῆθαι θηοαῖς εἰς εἰς γρότους διήκασιν. F.

3 γένος. καὶ ἦν μέχρι Κωνσταντίνου τοῦ κορυνθίου. C.

4 p. 60 et 84 Band.

5 ἐν

τῷ μεγάλῳ] ἐν τῷ γένῳ πλησίον τῆς μεγάλης στήλις τῆς ἐν τῷ κίσει κατὰ τὴν ἀνατολὴν F.

6 Ἀγκυριανὸς] ἀγκυρῶν C, αἰετο

10 ἡμῖν παραδιώκασιν καὶ ἀπικουσίαν ἡμῖν παρῖδοικαι αἰ. addit F: τὸ δὲ αὐτὸ καὶ αὐτὸς Ἀναστασίου.

In Xerolopho, quem prius theama sive spectaculum quidam vocabant, erant testulinae sedecim, et Dianae statua composita, et complures aliae supra arcus, tandem vero denominatus est forum Theodosianum.

Imagines Metrophanis Alexandri et Pauli a Constantino magno tabulis lignis incisae erant et collocatae supra magnam columnam porphyriticam ad Orientem, quas Arrianus rerum petiti in melleo aureo combusserunt una cum imagine S. dēiparac et ipsius Iosai Christi infantis, ut Ancyranus chronographus libro decimo et Anastasius memoriae prodiderunt.

Π Ε Ρ Ι Κ Τ Ι Σ Μ Α Τ Ω Ν

ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ὁ ἄγιος Ἀγαθόνικος ὑπὸ Ἀναστασίου πρότερον καὶ Ἰουστινιανοῦ C τοῦ μεγάλου τὸ δεύτερον ἀνεκαινίσθη. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ναῷ καὶ πατριάρχαι ἐπισκόπησαν ἑπτὰ ἐπὶ χρόνους πενήκοντα, καὶ βασιλεῖς ἐστερηφόρον ἐκέϊσε τέσσαρες. δι' ἣν δὲ αἰτίαν μετε-
5 ποιήθη ὑπὸ Τιβερίου, οὐ γινώσκειται. καὶ παλάτιον δὲ ἦν πλησίον τοῦ αὐτοῦ ναοῦ μέγιστον. ὑπὸ δὲ Τιβερίου τοῦ πενθεροῦ Μαυρικίου μετεποiehθη, διολισθὲν εἰς τὰ βασίλεια.

Τὰ δὲ τεῖχη τῆς δύσεως τῶν μεγάλων πορτῶν ἐπὶ Λέοντος τοῦ μεγάλου καὶ εὐσεβοῦς ἀνεκαινίσθη, ὅτε καὶ ἐλιτάνευσαν καὶ

1 p. 47 et 82 Band. 4 στεφηγοροῦσιν ἐκέϊσε. δι' F. 5 Τιβερίου CF: vulgo θυμοῦ. καὶ] τοῦτο δὲ παρέδωκαν οἱ πρὸ ἡμῶν ὄντι καὶ παλάτιον μέγιστον πλησίον τοῦ παλατίου τούτου ἦν F. 6 πενθεροῦ Μαυρικίου] πρῶτον Vat. 7 τὰ νῦν β. C, τὰ παλάτια Vat. 8 p. 82 Band. τὰ δὲ — p. 72 v. 3 ἐνίκησαν post p. 72 v. 5 πάν F. δύσεως] πόλεως Vat. τῶν μεγάλων πορτῶν] τὰ μεγάλα πρῶτον Reg. 9 εὐσεβοῦς Vat. ὅτε] καθ' ἣν C.

DE AEDIFICIIS

CPOLITANIS.

Templum S. Agathonici primo ab Anastasio, secundo autem ab Iustini-
niano magno renovatum est. in hoc templo intra quinquaginta annos
septem patriarchae episcopatum gessere et quattuor imperatores coro-
nati sunt. ob quam vero causam mutatum sit non novi. vicinum huic
templo erat palatium maximum. caeterum sub Tiberio socero Mauricii
mutatum est et inclusum intra palatium imperatorium.

Murus occidentalis magnarum portarum sub Leone magno et pio
renovatus est; quo tempore supplicatio habita fuit, et cantatum qua-

τὸ κέρι διέχσον πασσαρακοντάκις ἔξιβήσαν, καὶ ὁ δῆμος τῶν Πρωσίτων ἔκρυξεν "Κωνσταντῖνος καὶ Θεοδοσίος ὁ μέγας καὶ Λέων ὡς κράτος ἐπέκτισαν."

D Τὰ δὲ τεῖχη τὰ πρὸς τὴν θάλασσαν ἀνεκαίνιστον ἐπὶ Τιβεριῶν Ἀρμιάρων (ὡς γὰρ αὐτοὶ ἐπιπέμματα ἦσαν πύργων) καὶ ἐκ διαιτέρων ἀνεκαίνισθη ἐπὶ τοῦ Θεοφίλου.

Τὸν ἅγιον Μόκιον καὶ τὸν ἅγιον Μηνᾶν ἐποίησαν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ναοὺς ὄντας τὸ πρὶν ἐκείνων· καὶ τὸν μὲν ἅγιον Μηνᾶν καθὼς ἦν ἴασιον, ἐκδιώξας δὲ τὰ ἀγάλματα ἐκπέμψασιν τὸν ναὸν ὄντως. τὴν δὲ τελλίαν αὐτοῦ ἐκδομαίην ἐποίησαν μετὰ 10 χρόνοις ῥεῖθ' Ποιλλίχρια καὶ Μαρκανός, οἱ τούτους πρῶστίους καὶ ἱεροὺς σκίπτοι. τοῦ δὲ ἁγίου Μοκίου ἐπέργοντες ἄλλα δύο οἴκη, μῆζονος παρ' ἃ ἴσται τῆν, ἐπέκτισε τὸ δαύριον τοῦ ναοῦ

P 35 ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, καὶ ἀπέκρυξε τὸ θριαμιστήριον. δῶτε δὲ ἀγγράφῃ ὁ ἅγιος Μόκιος ἐπέκτισε, τοῦτον χάρι ἀπέκρυξε καὶ τὸν ναὸν ὡς ἴδιον αὐτοῦ, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπέκτισε ἑστῆν, ἕπιρ κῆται ἐπεκῆτω τοῦ θριαμιστήριον. ἐν δὲ ταῖς ἐπίροις Θεοδοσίος τοῦ μεγάλου ἐκπέκτισον αἱ Ἀρμιανὰ ἀπὸ τῆς μαρμαρῆς ἐπέκτισε, καὶ ἐκείνους πᾶσι κατέκτισαν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μω-

1 ἔβησαν C. τῶν Πρ.) τοῦ πρῶτου ἐκπέκτισε "Λέων Κωνσταντῖνον ὡς κράτος ἐπέκτισε" C. 3 Λέων) ἐπέκτισε Vat. ἔκτισαν. ὁ γὰρ μέγας Κωνσταντῖνος ἐκπέκτισε τῆν κωνσταντῖνον ἀπέκτισε τῆν ἐπέκτισε· καὶ γὰρ αὐτοῦ καὶ κατὰ τῆν κωνσταντῖνον πύργων ἐπέκτισον. Reg. Vat. 4 τὴν ἐπὶ F. ἀνεκαίνιστον C. 7 p. 61 et 81 Band. 13 τὸ δαύριον οἴκος C. 17 p. 61 et 81 Band. ἐν δὲ ταῖς] Λέων κωνσταντῖνον ὁ ἅγιος Μόκιος πρῶτον μὲν ἐπὶ Κωνσταντῖνον τοῦ μεγάλου πρῶτον ἐπέκτισε ἔκτισε πᾶσι ἐπέκτισε κατέκτισται πᾶσι, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ ναοῦ, καὶ ἐκ τῶν αὐτοῦ Λέων ἐπέκτισε. ἐν CF. 18 ἐκπέκτισον οἱ Ἀρμιανὸι τῶν ἁγίων ἐπέκτισε, καὶ ἐκείνους ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μοκίου ἐπέκτισε, καὶ παρακαλοῦσι τῷ βασιλεῖ F.

deogies "Lyrie cleason," acclamante factione Prasina "Constantinus et Theodosius magnus et Leo fortiter vicerunt."

Muros maritimos antea neglectos Tiberius Apsimaros renovavit, secundo autem restauravit eosdem Theophilus.

Templa SS. Mocii et Menae dicavit Constantinus magnus, cum prius essent fana idolorum, et quidem S. Menam, vicinis dumtaxat simulacris et novo indito nomine, uti erat reliquit. integram vere ipsius structuram cum vestibulis et sacris vasis annis 169 post praecurrerunt Pulcheria et Marcianus. templum S. Mocii duplo tunc maius quam nunc est, media parte contraxit Constantinus magnus, et altare ibidem crexit, quoniam vero ibi olim S. Mocius interemptus fuerat, ea re templum hoc ipsius nomini dicavit eiusque corpus illic transtulit. tempore Theodosii magni cunctabantur Ariani ecclesia magna: posteaque reversi permisso imperatoris occuparunt templum S. Mocii. septimo

κίου, καὶ παρεκάλουν τὸν βασιλέα κατοικεῖν αὐτοὺς ἐκεῖσε, καὶ γέγονε· καὶ εὐθὺς ἀνεγείρουσι τὸν ναὸν οἱ Ἀρειανοί, καὶ δοξάζεται παρ' αὐτῶν ἔτη ζ', καὶ πίπτει λειτουργούντων αὐτῶν ἐν τῷ ἐξόδιῳ ἔτει, ὅτε καὶ Ἀρειανοὶ ἀπεκτάνθησαν πολλοί. ἐν δὲ 5 ταῖς ἡμέραις Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἀνεγείρεται ὁ αὐτὸς ναὸς καὶ ἴσταται μέχρι τῆς σήμερον.

Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἀνήγειρε τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τὴν Β παλαιάν, καὶ τὴν ἁγίαν Σοφίαν δρομικὴν, καὶ τὸν ἅγιον Ἀγαθόνικον, καὶ τὸν ἅγιον Ἀκάκιον τὸν ἐπτάσκαλον. τοὺς δὲ 10 ἁγίους ἀποστόλους ἔκτισεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ σὺν αὐτῷ, δρομικὸν ἐυλόστερον ποιήσασα, καὶ μνημεῖα τῶν βασιλέων, ὧν ἐντὸς κεῖται μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ οὗτος.

Τὴν μονὴν τῆς Βεθλεὲμ ἔκτισεν ἡ ἁγία Ἐλένη, καὶ τὰ 15 Γάστρια. καλοῦνται δὲ οὕτως, διότι κομίσασα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ τὸν τίμιον σταυρὸν εἰσήγαγεν αὐτὸν διὰ τῆς πόρτης τοῦ Ψαμάθου, καὶ τὰ εὐρεθέντα ἐκεῖσε ἐπάνω τοῦ σταυροῦ κρίνα τε καὶ φύλλα καὶ βουσιλικὰ καὶ τριακοντάφυλλα καὶ κώστους καὶ σάμψυχα καὶ βάλσμιμα ἐφύτευσεν εἰς γάστρους πρὸς τὸ διασωθῆναι. ἐκεῖσε 20 δὲ ἀπληκείσασα ὠνόμασε τὸν τόπον Γάστρια, καὶ μονὴν ἀνήγειρεν.

3 πίπτει, ὡς λόγος, ἔτι λ. F.

4 ὅτε καὶ] καθ' ὃν F.

6 ἴσταται ἕως ἡμῶν. ἐν δόλῳ (ἐν δ' λόγῳ Combesis.) Μάρκελλος ἀναγνώστης φησὶν ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας Κόνανος τοῦ Ἰσαύρου πίπτει ὁ ναός. F.

7 p. 32 Band.

8 παλαιάν τὸ πατριαρχεῖον καὶ C.

9 ἐπτάσκαλον] πλησίον τῶν οἰκημάτων τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου C.

11 μνημεῖα] μνημοθῆσιον C.

13 p. 54 Band. τῆς] τὴν C.

καὶ τὰ] καὶ τὴν μονὴν τὰ

Reg. 15 ψαμαθῶ C.

17 σάμψυχα κώστους καὶ β. C.

19 ἀππληκείσασα Vat.

autem anno, postquam hoc templum ab Arianis aedificatum et possideri coeptum fuerat, corruii, dum sacra fiunt, plurimosque illorum oppressit. tempore autem Iustiniani magni denuo templum illud exstructum fuit, et hucusque saluum permansit.

Constantinus magnus aedificavit ecclesiam veterem S. Irenae, et templum S. Sophiae oblongum, et S. Agathonicum, et S. Acacium cognominatum Heptascalum sive ad septem gradus. templum vero SS. Apostolorum una cum ipso mater eius extrui curavit, forma oblonga et tecto ligneo opertum. item monumenta imperatorum, in quorum uno ipse cum matre conditus est.

Monasterium Bethleem condidit S. Helena; item aliud nuncupatum Gastria. causa autem eius denominationis haec est. Helena Constantini mater sacram Christi crucem Hierosolymis afferens ingressa est Cpolim per portam quae vocatur littorea, et quae supra crucem reperta erant, lilia phylla basilica triacontaphylla rampsucha balsama, ea omnia, quo conservarentur, in vasis plantavit atque ibi deposuit, et monasterium in eodem loco nomine Gastria extruxit.

Τῷ δὲ Φαμίθου τὰ παλάτια καὶ τὸ γυροκομίον ἐκτίσθησαν καὶ αἱ τὰ παρὰ τῆς ἁγίας Ἐλένης. ἡμῶος καὶ ὁ ἄγιος Θεόδωρος τὰ Κλειδίον.

Τὴν δὲ ἄγων Ἰουλιανὸν ἀνέστην Οὐρβίζιον, ὃ παραστάμηνος ἕς τὰ κτίσματα ἐξ οὐκείων ἐξόδον, ἐν ᾧ καὶ ἦσαν ἀσπικτι τῶν Ῥωμαίων.

Ἐς τὸ καλοῦμενον Ἀλωνίζιον, τὸ πλείσιον τοῦ Ταύρου, παλάτια ἦσαν χειροῖα, παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου κτισθέντα πρὸς τὸ ἀσπικτιν τῶς προσημαίας τῶν Ῥωμαίων. ἐν
 D οἷς καὶ Θεοδοσιος ὁ μέγας, πάντες ὡς καὶ ἀνωθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔσω τοῦ παλαιῶν ἐπέλεκεται ἕς τὰ Ῥουφια τοῦ σκυτοῖμου, ἕς τὴν βῆσιν τοῦ κισσοῦ τοῦ Ταύρου. ὁ δὲ αἰεὶς Ῥουφίος ἰσχυρὸς ἰγύντο παρὰ Θεοδοσίῳ μαγιστρὸς, ὃς ἔκτισε τὰς Ῥουφιανὰς.

Τὰ δὲ Μάγγαρια ὁ μέγας Κωνσταντίνος ἔκτισε λόγῳ τῶν
 βασιλικῶν ἐγγυθωσίων· ἐπέλεθη δὲ Μάγγαρια διὰ τὸ τὰ μάγγαρια πάσης τῆς πόλεως καὶ τὰς μηχανικὰς ἔλας ἐκίσει ἀποκισθῆναι, καὶ τὰ πρὸς τὴν μηχανισίαν ἀκίει.

P 39 Τὴν ἄγων Ἐυφημίαν τὴν πανήγησον, τὴν ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ, ὃ αἰεὶς μέγας Κωνσταντίνος ἔκτισε, κομίσας τὸν τῶν
 διὰ πολιτικῶν ἔλας. μετὰ δὲ ἡμεῖς ἐπὶ ὁ μισθῶος Κωνσταν-

1 p. 47 Band. τῷ δὲ Φ.] ἀλλὰ καὶ παλάτια καὶ τὸ γυροκομίον τὸ αἰεὶς τὸ Φαμίθου ἢ ἄλλο ἕτερον ἀνέστην. ἕκτισε καὶ τὸν ἄγιον Θεόδωρον τὸν Ἀλωνίον. C. 4 p. 47 Band.
 13 ἰσχυρὸς Vat. 15 p. 26 Band. 17 ἔλας | ἀποκισθῆναι
 Reg. et Mich. Glycas p. 468 B Bonn. 19 p. 33 Band.
 21 εἰς C.

Palatium et Geronionium nomine littoreum condidit eadem S. Helena; similiter et S. Theodorum cognominatum Clamon.

Urbis, qui praefuit structurae, aedificavit templum S. Iuliani propolis sumptibus. Ibidem erant castra Romanorum.

In loco nuncupato Alontzio, prope Theorum, palatium terrestre exstruxerat Constantinus magnus ad recipiendum Romanos proceres. Theodosius magnus, tenuerit adhuc fortuna, ut primum Cephin venis, divertit extra hoc palatium ad Rufinum autorem, ad basin columnae Tauri. hic Rufinus ultimo a Theodosio magister creatus fuit, et edificavit thermas Rufinianas.

Mangana quoque exstruxit Constantinus magnus eou officinas imperiales, dicta autem sunt Mangana quod illic repasata essent ensia instrumenta bellica et materiae mechanicæ et apparatus necessarius ad oppugnanda moenia.

Item templum S. Euphemiae in Hippodromo condidit Constantinus magnus, et pretiosa exornavit materia; quod post 448 annos Constan-

τινος ὁ κοπρώνυμος ἀρμαμέντα καὶ κοπροθέσιον αὐτὸν ἐποίησε, καὶ τὸ λείψανον τῆς ἁγίας σὲν τῇ λάσπῃ εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης κατέβηκεν. μετὰ δὲ χρόνους 15 Ἐιρήνη ἢ εὐσεβεστάτη Ἀγούστα ἢ Ἀθηναία τοῦτον πάλιν ἀνοικοδόμησε, καὶ 5 τὸ ἅγιον λείψανον ἐν Λέσβῳ εἰροῦσα ἀνεκόμισε.

Μέλλων κτίσαι τὴν πόλιν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος καὶ πῆξαι τὸ θεμέλιον κατὰ τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην σχηματογραφίαν, περὶ δὲ ἐξῆλθε μετὰ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ B εἰς τὸν φόρον, ἐπέβη αὐτῷ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ “ἐπαῖθα ποίησον τὸ τέλος τοῦ τεύχους.” ἐκεῖνος δὲ ἔφη “ἕως οὗ σὺ ἢ ὁ προαγωγός μου, ἐκέῖσε πληρώσω.” μόνος γὰρ ἐκεῖνος εἴωρα τὸν ἄγγελον προπορευόμενον αὐτοῦ. ἀπελθὼν οὖν μέρος τοῦ Ἐξωκονίου περὶ 10 δὲ μετὰ πάσης τῆς συγκλήτου, ἐκέῖσε ἐθέσατο τὸν ἄγγελον τὴν ῥομφαίαν πῆξαντα καὶ μὴνύσαντα ἕως ἐκεῖ στήναι αὐτόν. διὰ 5 οὖν τοῦτο ἐπέβη ἕως ἐκεῖσε τὸ τεῖχος, καὶ ἔστι μέρος τοῦ τῶν τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Λέγουσι δὲ περὶ τοῦ φόρου ὅτι εἰς μίμησιν τοῦ Ὀκεανοῦ ἐκτίσθη κυκλοειδής, καὶ ψεύδονται οἱ τοῦτο λέγοντες· τὴν γὰρ αἰτίαν τῶν σχήματος τούτου ἤδη προλαβόντες εἶπομεν. ἐκεῖσε C 20 δὲ ἦν καὶ ὠρολόγιον χαλκοῦν, ὅπερ ἤχθη ἀπὸ Κυζίκου.

3 15]	τριάκοντα ἕξ χρόνους C.	6 p. 16 Band.	8 περὶ
ἐξῆλθε]	κατεμίτησεν αὐτὴν περὶ δὲ ἐξελθόντων C.		10 προαγωγός μου]
	ὁ προοδοποιός μου, οὗ ποιῶ στάμα Reg.		17 p. 12
Band.	18 καὶ — εἶπομεν om C.		20 ἤχθη]
ἔφερεν C.			

tinus Copronymus mutavit in armentarium et sterquilinium publicum, reliquiis S. Euphemiae cum loculo in mare projectis. post annos vero 37 pene Atheniensis hoc templum reaedificavit, et sanctas reliquias apud Lemnum insulam repertas eo iterum transtulit.

Constantinus magnus urbis suae fundamenta positurus iuxta formam quam designaverat, ipse pedibus circumivit. comitantibus eum proceribus suis; qui, ubi usque in forum perventum fuit, monuere ut illic pomaerio finem statueret. ille vero respondit “non nisi ubi is qui me praecedit ductor constiterit, finem faciam.” videbat nimirum solus angelum praeeuntem. progressus igitur pedibus cum toto senatu usque ad Exocionium, vidit ibi angelum. defixa in terram romphaea, stationis indicium facere; quare ipse quoque ibi substituit, et finem pomaerio statuit.

Forum ad imitationem Oceani circulari forma constructum esse quidam falso referunt. veram autem formae eius causam nos supra diximus. ibidem horologium aeneum, Cyzico deductum, collocatum erat.

Εἰρὴν δὲ ὁ μῆγας Κωνσταντῖνος τὰς φιλακὰς τοῦ Βυζαντίου εἰς τὸ Στρατήγιον, ἔκτισε καὶ αὐτὸς τοὺς κατακρήτους ἐρηφίους. διέρκισεν δὲ χρόνους σπὺ' ἄχρι τῆς βασιλείας Φωκᾶ τοῦ Καππάδοκος.

Τὸ τῶν καλούμενον Πραιτώριον οἶκος ἦν πατρικίᾳ χέρας ἐδύρατο Μάρκας· διὰ γὰρ τὸ εἶναι ἀνετηλὸς τὰς φιλακὰς καὶ λογάδας καὶ ἀλέγεις ἀνωδίας πάσης, καὶ μὴ ἐπισημίαν τοὺς ἔκτισε ἰγκλικισμῶνους, δίδωκεν αὐτὸν εἰς μισθὸν Φωκᾶ τῷ βασιλεῖ, καὶ οὕτως ἐποίησεν αὐτὸν πραιτώριον.

D Τὰ δὲ Νοῦμια καὶ τὴν χαλκὴν ὁ μῆγας Κωνσταντῖνος ἔκτισε, καὶ δὸν τὸ εἶναι ἀρχὰ ἐποίησεν αὐτὰ φιλακῆν ὁ Ἡράκλειος καὶ οἱ καθεστῆς.

Τὸν ἄγιον Φώδμονα καὶ τὸν ἄγιον Εὐδόκιον ἀνέστησεν Εὐδόκιος πατρικίως καὶ ἑπαρχος τοῦ μεγάλου Κωνσταντινίου.

Ὁ δὲ ἄγιος Ἀναστάσιος παρὰ Εἰρήνης καὶ τοῦ εἰσοῦ αὐτῆς Κωνσταντινίου τῷ τετραστῷ ἐκτίσθη, ἐπὶ ὃ ἄγιος Ἀναστάσιος ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Ἡρακλίου ἐμαρτύρησεν μετὰ τῆς σῆ' τοῦ μεγάλου Κωνσταντινίου.

Τῆς Νυβίων τὸν ἄγιον Προκόπιον, καὶ τὸν ἄγιον Ἀκάκιον τὸν ἐπιτάκταλον ὁ δὲ ἄγιος μῆγας Κωνσταντῖνος ἔκτισεν· **P 40**

2 τοὺς τιμαρμονίους Vat. 4 τοῦ τερτίου Reg. 10 p. 7
 Band. 11 ὁ Ἡράκλειος] οἱ πρὸ τῶν Ἡρακλίου Reg. 19 p. 33
 Band. ἄγιον Ἀκάκιον τὸν om C. 20 ἀνήγαγεν C.

Cum Constantinus in Strategio carceres antiquas Byzantii invenisset, ipse etiam eodem in loco res asservari voluit. permonasterium istis carceres publici annos 283, usque ad imperium Phocae Cappadocis.

Aedificium quod nunc vocatur Praetorium, olim domus erat viduae patriciae, nomine Marciae, quae sortem averbam carceribus inclusorum miserata, quod factore caligine et angustia loci exerceriarentur, accepto pretio domum suam Phocae imperatori concessit, qui ex ea fecit Praetorium.

Numeri et Chalcen Constantinus magnus extruxit: sed quoniam nulli usui erant, ideo Heraclius et reliqui deinceps imperatores ea in custodiam mutarunt.

Templa S. Philemonis et S. Eudoxii aedificavit Eudoxius patricius et praefectus magni Constantini.

Templum S. Anastasii Irene cum filio Constantino caecato extruxit. martyrium vero consummavit S. Anastasius tempore Heraclii, annis 208 post Constantinum magnum.

S. Procopium in Chelone et S. Acacium Heptascalum condidit

ὁ δὲ Ἰουστινιανός, ὁ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας κτίστωρ, ἐκάλεσεν αὐτὸν ἅγιον Ἀκάκιον.

Τὸ καλούμενον Μεσόλοφον μέσον ἔστι τῶν ἐπὶ τὰ λόφων, ἄγουν ἢ μία μοῖρα τῆς πόλεως ἔχει τρεῖς λόφους, καὶ ἡ ἕτερα 5 τρεῖς, καὶ τοῦτό ἐστιν μέσον, ὃ καλοῦσιν οἱ ἰδιῶται μεσόμφαλον.

Ἐν τῇ λεγομένῃ χαλκῇ στήλῃ χαλκῇ ἦν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου σταθεῖσα. ὁ δὲ Λέων ὁ πατὴρ τοῦ Καβαλλίνου ταύτην κατήγαγεν. ἡ δὲ νῦν διὰ ψηφίδων ὀρωμένη εἰκὼν τοῦ Θεοῦ ἱστορήθη παρὰ 0 Εὐφρόνης τῆς Ἀθηναίας. ἡ δὲ χαλκῇ ἐτύγγανε χρόνους νιέ· ἔξ ἧς γυνὴ αἰμορροοῦσα λάθη καὶ ἕτερα πολλὰ θαύματα ἐπετε- B λούντο.

Τὰ λεγόμενα Εὐγενίου οἶκος ἦν Εὐγενίου πατρικίου ἐν τοῖς χρόνοις Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ὅς καὶ ἀνήγειρεν αὐτὸν εἰς ναὸν 5 τῇ Θεοτόκῳ.

Τὰ λεγόμενα Οὐρβικίου ἢ Θεοτόκος παρ' ἄλλον Οὐρβικίου ἐκτίσθη, πατρικίου καὶ στρατηλάτου τῆς ἀνατολῆς βαρβάτου, τοῦ ἱστορήσαντος τὰ στρατηγικὰ ἐν τοῖς χρόνοις Ἀνιστασίου τοῦ δικόρου, μετὰ χρόνους ρπ' τοῦ κτισθῆναι τὴν Κωνσταντι- 0 νούπολιν. ὁ δὲ οἶκος αὐτοῦ ἦν εἰς τὰ καμίνου, καὶ ἕτερος αὐ- τοῦ οἶκος εἰς τὸ στρατήγιον.

3 p. 33 Band. μεσόμφαλον C. 11 καὶ ἕτερα δὲ θαυμαστά ἐπιτελοῦνται μέχρι τοῦ νῦν εἰς ὄνομα τοῦ σωτήρος χριστοῦ Reg. 16 p. 27 Band. 20 χαμένον C.

B. Constantinus magnus; posteriori vero primus nomen imposuit Iustinianus S. Sophiae conditor.

Mesolophum sive meditullium in medio situm est septem collium urbis: tres scilicet ab utraque parte sunt, et inter utrosque Mesolophum, quod vulgo etiam Mesomphalum sive urbis umbelicum vocant.

In Chalce statuam aeream domini nostri Iesu Christi erexerat Constantinus magnus: Leo autem pater Caballini sive Constantini Copronymi eam evertit, quae hodieque illic visitur musivi operis imago dei, posita fuit ab Irene Atheniensi. prima autem illa aerea statua annos 415 ibi stetit, cuius virtute mulier sanguinis profluvio laborans sanata fuit et multa alia facta fuerunt miracula.

Locus nuncupatus Eugenii domus erat Eugenii patricii, qui vixit tempore Theodosii magni; et mutata fuit ab eo in templum S. deiparae.

Templum S. deiparae cognominatum Urbicii aedificavit alius quidam Urbicii patricius et magister militum Orientis, qui de re militari scripsit tempore Anastasii Dicori, 180 annis post conditam Cpolim. domuum vero eius una erat in Tauro, altera in Strategio.

C Τὰ καλοῦμενα Προτασίον, ὃ μὲν τόπος ἐκ τοῦ ἀνωτέρου ἠελίου Προτασίον ἐκλήθη, ἢ δὲ τῶν ἐκλήσια τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐκτίθη παρὰ Τυσιμάνου τοῦ βασιλέως, τοῦ ἀδελφοῦ Σοφίας τῆς ἁγίας, τοῦ ἀπὸ κοινοκαλαίων, ἀνεγὼ τοῦ μεγάλου Τυσιμάνου, καὶ ἀπὸ τοῦ Προτασίον ἕως τοῦ κτιστοῦ Τυσιμάνου διέδρα χρόνοι σιξ.

Τὰ ἐπὶ μὲν Σιρίον, ὃ καὶ τῶν ἀρχιερέων, ἀπὸ εὐρύτου γυναικὸς ἑαθε τῆν προσεφθάν, πατριζία αἰσὶς καὶ παιδοποιήσεις, καὶ ἐν τοῖς χρόνοις Ἀσούτος τοῦ Μακκίου ἐκτίθησαν μισθὸν ἦν. ἀπὸ δὲ τῆς γυναικὸς ἀνομάθη ὁ τόπος, καὶ τὸ ἐκτίθησιν διέδρα χρόνοι σιξ, καὶ ἐκτίθη ὁ καὶ παρὰ

D Τυσιμάνου τοῦ κτιστοῦ τῆς μεγάλης ἐκλήσιας, περὶ τωμέντοι δὲ αἰτέ ἐπὸ τοῦ σικουῖ, μιὰ χρόνος τῆς ἀνεκτίθη αἰτέ βασιλέως ὁ βασιλέως, ὅστις καὶ ἐκ τοῦ στρατηγίου ἄρας τῆς γαίης τῆν γαίην πῆθισιν αἰτέ ἐκτίθη. παρὰ δὲ καὶ τὸν Κοστωπίου, ὅς ἦν ἐπιτηλωμένος κατὰ μισθὸν καὶ κωνότοι καὶ ἐμπίδων καὶ κωφίδων.

Ὁ ἄρας Τυσιμάνου ἢ Ἀρκαδιανὴ παρὰ Ἀρκαδίου ἐκτίθη.

1 p. 27 Band. τὰ καλοῦμενα] Ὁ μὲν τόπος τοῦ Οὐροβίου ἐκλήθη Προτασίον, ἢ δὲ Θεοτόκος ὁ καὶ ἀπὸ ἐκτίθη C.
 2 πῆθ] τῶν ἐκτίθη ἀνομάθη Reg. ἢ ἁγίας, γυναικὸς Reg.
 7 p. 25 Band. τὰ ἐπὶ μὲν] ὅτι ὁ Σιρίον καὶ τὰς C, τὰ ἐπὶ μὲν τῶν οἰ τῶν τῶν Reg. 12 κωνότοι αἰτέ δὲ τῶν κωνότοι C. 13 ἐκτίθη, καὶ τριημέριον κωνότοι τὸ ὄνομα κωνότοι σικουῖ τὸ ἔργον τὸ καὶ ἀνεκτίθησιν καὶ ἐκ τῆ πόλι, ἀνεκτίθη τὸ καὶ κωνότοι καὶ τὰς κωνότοι καὶ τῶν κωνότοι καὶ κωνότοι καὶ κωνότοι, κωνότοι χρόνος σιξ μὲ ὄνομα ἐν τῆ πόλι. C. 16 κατὰ μισθὸν] κατὰ μισθὸν κωνότοι κωνότοι καὶ κωνότοι Reg. 17 ἢ Ἀρκαδιανὴ] τὰ καλοῦμενα Ἀρκαδιανὴ Reg., καὶ ἀρκαδιανὴ alius.

Locus dictus Protasii nomen habet a Protasio magistro, cuius supra mentionem fecimus. quae vere hodieque ibi videtur ecclesia S. Sophiae, aedificata est ab imperatore Iustino caesopala, marito Sophiae cognomento Labiae, Iustiniani magni ex sorore nepote, annis 522 post Protasii tempora.

Templum archangelorum nominatum Sterilis a patricia quadam sterili cognomen accepit, et fuit tempore Leonis Macelli parvum oratorium. annis autem 75 postquam illa mulier obiit, construxit illi templum Iustinianus magna ecclesiae conditor; quod ternae motu subversum post annos 338 renovavit Basilius Imperator, et insuper oblatam ex Strategio phialam aeream illic transposuit. idem exortit statuan dictam Conspionem, quae muscis culicibus dimicibus lendinisque obsita istis creta fuerat.

Ecclesia S. Iohannis, cognomento Arcadiana, condita fuit ab Ar

ἐπιλεξαμένον καὶ ἐκ τῶν πολιτῶν χιλιάδας ἕξ εἰς ὄψικιον εἰς τὰ πρόκενσα αὐτοῦ. ἐκάλεσε δὲ αὐτοὺς Ἀρκαδιανούς· πάνν γὰρ ἐφίλει αὐτὰ καὶ ἡνεργέει.

Οἱ δὲ λεγόμενοι Τόποι οἱ πλησίον τοῦ ἁγίου Λαζάρου διὰ P 41
 5 τοῦτο ἐκλήθησαν οὕτως. ὁπότε ἐπανέστη Βασιλίσκος δρουγγά-
 ριος καὶ πατριίκιος Ζήνωνι τῷ βασιλεῖ, δευτέρῳ ἔτει καὶ δεκάτῳ
 τῆς βασιλείας αὐτοῦ μηνί, καὶ ἐδίωξεν αὐτόν, καὶ ἐκράτησε
 Βασιλίσκος τῆς βασιλείας ἔτη δύο. ἵποστρέψας δὲ ὁ Ζήνων
 μετὰ δυναστείας στρατοπέδων ἀπὸ τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας ἦλθεν
 0 μετὰ τυραχῆς ἐν τῇ πόλει. τοῦ δὲ Ἀρματίον τὸν στρατὸν τοῦ
 Βασιλίσκου προδώσαντος τῷ Ζήνωνι, ἔφυγε Βασιλίσκος σὺν τῇ
 γυναικὶ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτοῦ εἰς τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τὴν παλαιάν.
 ὁ δὲ Ζήνων ὥρισεν ἐκεῖσε γενέσθαι τόπους κριτηρίων καὶ θρόνους
 τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου καὶ τῆς συγκλήτου, καὶ καθεσθέντων B
 5 ἐκεῖσε πάντων ἐνώπιον κατεδίκασε τὸν Βασιλίσκον, καὶ ἐξώρισεν
 αὐτὸν εἰς Λίμνας, γῶρον Καππαδοκίας, ἕσωθεν καστελλίου.
 τῆς δὲ θύρας σφραγίσσης ἀπὸ λιμοῦ καὶ θύμης ἐξέλιπε. τούτου
 χάριν ἐκλήθησαν Τόποι, διὰ τοὺς καθεσθέντας ἐκεῖσε κριτάς.
 ἔφθانون δὲ ἐκεῖσε τὰ κτίσματα τῶν τρικλίνων παρὰ τοῦ μεγάλου
 0 Κωνσταντίνου κτισθέντα.

1 ἐπιλεξαμένον] οὗτος γὰρ ἐπιλεξαμένος ἐν τ. π. χ. ἕξ εἶχεν αὐ-
 τοὺς ὀψικεύοντας εἰς πρόκενσα ἤγουν τὰ μεταστάσια. Reg. Vat.
 4 p. 25 Band. 8 δύο ἡμισυ Reg. 9 στρατοῦ C. ἦλθεν
 ἀταράχως Reg. 13 τόπον κριτηρίων C. 14 καθεσθέντων]
 καθίσαντες ἐκεῖσε πάντες κατεδίκασαν Reg. 16 λῆμον Reg.
 ἕσωθεν] ἀποκλείσαντες ἕσωθεν τοῦ πύργου Reg. 17 δίψης
 καὶ ψύχους παρέδωκαν τὰς ἐναντῶν ψυχὰς C. 19 ἔφθانون]
 διήμον δὲ ἕως ἐκεῖσε Reg.

cadio, qui sex milia civium sibi ad processionis obsequium elegit, eos-
 que vocavit Arcadianos: summo enim amore et beneficentia illos prose-
 quebatur.

Topi prope S. Lazarum propterea ita vocati sunt. Basiliscus
 drungarius et patricius insurrexit adversus Zenonem imperatorem decimo
 mense post secundum imperii eius annum, et fugavit ipsum, eiusque loco
 duos annos imperio praefuit. his exactis Zeno cum potenti exercitu ex
 urbe Antiochia rediit Cpolim. Basiliscus autem, ubi Harmatium cum
 omnibus suis copiis ad Zenonem transivisse cognovit, continuo cum
 uxore et liberis in ecclesiam antiquam S. Irenae confugit. quare Zeno
 ibi curavit fieri loca iudiciaria et sedes pro universo clero et senatu,
 in quorum omnium consessu et praesentia condemnavit Basiliscum, et
 relegavit eum in Limnas castrum regionis Cappadociae, ubi reserato
 ostio inclusus fame et siti enectus fuit. ob hunc igitur iudicium con-
 sessum locus ille Toporum nomen adeptus est. eousque vero pertin-
 gebant triclinia magni palatii a Constantino magno condita.

Τὴν ἐπιτομίαν διοτάκων τὴν ὀδὴν Μιχαὶλ ὁ μεθιστὴς
 ἔκτισεν, ὅς καὶ ἀνεγέρθη ἐπὶ Βασίλειον τοῦ Μακεδόνος. πρῶ-
 τρον δὲ ἐκτίθειον ἐκτίθει πολλῶν τεγλῶν ἐν τῇ ἐκείνῃ πηγῇ
 C τεγαμῶν καὶ βενεμάτων. διὰ τὸ ἀναβλέπειν οἱ ἐκτίθει τοὺς
 τεγλοὺς ἐκτίθει ὀδῶν.

Τὸ Κυροβίτιον τὴν διοτάκων ὁ αὐτὸς ἔκτισε Μιχαὶλ.
 ἐκτίθει δὲ αὐτως, ὅτι γὰρ γινέσκει ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ
 βασιλέως Θεοφίλου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔχουσα κοιμητήριον
 παρμαγίδι, καὶ καθίσταται ταύτην Νικηφόρος πραιπόσιτος ὁ
 εὐκτιὸς ἀνθρώπος τοῦ βασιλέως. ἡ δὲ γὰρ πολλὰς ἐγκαλλί-
 σαια τὸν βασιλέα ἑαυτὸν ἀδικήσας, κοινωμένη ἐπὶ τοῖς ἁγίοις
 πραιποσίτων. ἔκτισε ἔχουσα οἱ ἐκτίθει τὰς τῶν παρμαγιδῶν
 οἱ ἔχουσι ἐκτίθει τοῦ βασιλέως ἐκτίθει παύσει, πραιποσίτων
 D τὴν βοήθειαν. αἱ δὲ ἐκτίθειον διὰ μιχαὶλ τὸς διλομοῦσαι
 τῷ βασιλεῖ, καὶ δὲ ἐκτίθειον ἐκτίθειον καροβίτιον ἀγορεύει
 μιτὰ ἀρμύνη, καὶ ἐκτίθει τῶν τεγλῶν τῆς ἀρμύνης θησαυρίων.
 αἱλοὶ ἀπὸ τῶν καροβίτιων μιχαὶλ τοῦ βασιλέως οὐκίμης, καὶ

1 p. 24 Band.

τὴν ἐπιτομίαν] ἐκτίθει τοὺς ὀδῶν ἐκτίθει
 Μιχαὶλ ὁ ἀναγεθὴς ἐπὶ Βασίλειον, πρῶτον τὸν τεγαμῶν
 καὶ τεγλοὺς πολλῶν τῇ ἐκτίθει ὀδῇ πηγῇ Βενεμάτων καὶ τεγλῶν
 παύσει Θεοφίλου γινόμενον ἐκτίθει ὀδῶν. C. τὴν ὀδῶν
 τοὺς ὀδῶν Reg. τὴν ὀδῶν Reg. 6 p. 32 Band.
 τὸ καροβίτιον τὴν ἀγορεύει D. Reg. 8 καροβίτιον Vat.
 9 ἐκτίθει Vat. 12 ἐκτίθει Reg. παρμαγιδῶν τοῦ ἐκτίθει
 Reg., τοῦ ἐκτίθειον Vat. 13 ἐκτίθειον] ἐκτίθει
 τῇ, καροβίτιον παρμαγιδῶν Reg. 14 ἐκτίθειον] ἐκτίθει
 ἐκτίθει Reg. 15 ἐκτίθει λαγαμῶν Reg., γινόμενον
 ἐκτίθει γινόμενον Vat. καροβίτιον] καροβίτιον μιχαὶλ ἐν
 ἐκτίθει πλοῖον C.

Templum S. deiparae cognomine viae ductricis aedificavit Mi-
 chael Methysta, quem Basilius Macedo interendit. prius vere oratorium
 erat conularium caecorum, qui in fonte eius loci se lavantes vitam
 recuperant; quamobrem ipsam quoque templum viae ductricis cognomi-
 natum est.

Ecclesiam S. deiparae nuncupatam Carabitzin sive navicellam
 idem Michael exstruxit. caeterum et hanc causam ita cognominata est.
 erat vidua quaedam tempore Theophili patris eius, quae tricenon ha-
 bebatur mirae magnitudinis, canque vi ipsi eripuit Nicephorus praepo-
 situs, domesticus imperatoris, et licet vidua ea de re saepius ad im-
 peratorem appellaret, adeo tamen a suprascripto praeposito impediebatur
 ut ius suum contra ipsum obtinere non posset, quare ad extremam
 detrusa desperationem in auxilium vocavit aliquot ex nimis, qui coram
 imperatore iocari solebant: illi vero promiserunt ei se dolo quodam hanc
 rem imperatori indicaturos esse, cum igitur ludii circenses agerentur,
 introduxerunt naviculam cum carbaso, quam currui impositam a can-
 cellis usque ad solium imperatoris protraxerunt, et coram imperatore

στήσαντες ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἐπεβίων εἰς τῷ ἄλλῳ “χάνε, κατάπιε αὐτό.” τοῦ δὲ μὴ δύνασθαι τοῦτο ποιῆσαι ἀντιλέγοντος, ὁ ἕτερος μεγάλη φωνῇ εἰς ἐπήκοον τοῦ βασιλέως ἐβόησεν “ὁ πραιπόσιτος Νικηφόρος τῆς χήρας τὸ κομπάριον γεμάτων κατέπιε, καὶ σὺ οὐκ ἰσχύεις τοῦτο καταπιεῖν; χάνε, κατάπιε αὐτό.” τοῦτο τοίνυν ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἠρώτησεν “ἄρα γε ἀκμὴν οὐκ ἐδιοικήθη ἢ γυνή;” καὶ μαθὼν μὴ διοικηθεῖσαν P 42 ἐκάλεσεν αὐτίκα Θεόδωρον πρωτοσπαθάριον καὶ ἑπαρχον τὸν λεγόμενον Μυάρχην, καὶ ἐκέλευσεν αὐτῷ κομίσει ξύλα καὶ φύγωνα, καὶ ποιῆσαι κάμινον ἐν τῇ σφενδόνη, καὶ κατακαῦσαι ἐν αὐτῇ τὸν πραιπόσιτον μετὰ καὶ τῆς στολῆς αὐτοῦ. λάθρα οὖν τὸν πραιπόσιτον ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἑπαρχον διὰ τινα ὑπόθεσιν. κρατήσας δὲ αὐτὸν ὁ ἑπαρχος ἠκόντισεν εἰς τὸν κάμινον. εἴτα προσέταξεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀπῆρεν ἡ χήρα τὸ ἴδιον κομπάριον 15 καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ὑποστάσεως τοῦ πραιποσίτου. ἐν δὲ τῷ τόπῳ ὅπου ἐστὶν ἡ ἐκκλησία, ἣν ἡ οἰκία τῆς χήρας, καὶ ἔλαβε προσηγορίαν καλεῖσθαι τὸ καραβίτζιν.

Τὸ τῆσανιστήριον ὁ μικρὸς Θεόδωσιος ἔκτισε. τὸ δὲ B

4 γέμον C cum Vat.

7 ἐδιοικήθη] οὐ διακήθη Reg., οὐκ ἐδικαιώθη Vat.

καὶ μαθὼν] ἢ δὲ γυνὴ παροισταμένη πλησίον καὶ πεσοῦσα ἐπὶ πρόσωπον ἐδέετο τοῦ βασιλέως ἐνδικηθῆναι. ὁ δὲ βασιλεὺς πάνυ λυπηθεὶς καὶ ὀργισθεὶς ἐκάλεσε τὸν Μυριάριον λεγόμενον τὸν ἑπαρχον ὀνόματι Θεόδωρον. C. καὶ τότε ἡ γυνὴ προσελθοῦσα ἴστατο εἰς τὰς βαθμίδας καὶ ἐδέετο τοῦ βασιλέως δικαιωθῆναι. ὁ δὲ βασιλεὺς πάνυ χολέσας ἐκάλεσε Vat.

11 στήλης codd. aliquot. αὐτοῦ. ὁ καὶ παρατὰ γέγονε. καὶ ἡ γυνὴ ἀπέλαβε τὸ ἴδιον καὶ ἐν τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ οὐκ ὀλίγα.

διὰ δὲ τὸ καταμίειν ἐκτίσε εἰς τὸν ἀπὸ Βαρβάρου οἴκου τοῦ Μανριανοῦ τὴν γυναῖκα ἐκάλεσε Καραβίτζιν. C. 18 p. 23

Band. alterum τὸ] τὸν δὲ τρ. στ. C.

collocantes unus alteri acclamabat “aperi os, et degluti illam naviculam.” cumque alter se id facere posse negaret, respondit ille magna voce, ita ut ab imperatore exaudiri posset, “Nicephorus praepositus plenam trimem viduae deglutire potuit, et tu ne tantillam quidem?” quo audito interrogavit imperator an nondum ius suum illa mulier obtinisset, et cum cognosceret nondum factum esse, illico ad se vocavit Theodorum protospatharium et praefectum nuncupatum Myarchen, et eum iussit apportare ligna et virgulta, et ignem parare in sphendone, et praepositum uti erat amictus comburere. clanculum igitur imperator praepositum sub alio quodam praetextu ablegavit ad praefectum, a quo ille comprehensus et in caminum proiectus est. postea autem, ut iusserat imperator, vidua propriam navem recepit, et insuper dimidiam partem bonorum praepositi. caeterum ubi nunc est ecclesia, domus antea erat illius viduae, et hinc locus ille Carabitzin vocatus est.

Tzycanisterium primo condidit Theodosius iunior. postea vero Georg. Cod. de Orig. Cp. 6

σιαῦλον τὸ τρουλλιστὸν ἔκτισε Μιχαὴλ ὁ υἱὸς Θεοφίλου, κοσμή-
σας αὐτὸν διὰ μαρμάρων πολυτελειῶν. ὁ δὲ Βασίλειος ὁ Μακε-
δῶν παρεξίβαλε τὸ ἱεροποιεῖν καὶ ἐπιλάττειν. ὁ αὐτὸς βα-
σιλεὺς ἔκτισε τὴν νῆαν ἐκκλησίαν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ
παλατίῳ καὶ τὴν ἐν τῷ φόρῳ καὶ τὴν ἁγίαν Λιαμίδην. 5

Τὸν ἁγίον Θεόδωρον τὰ Σφωρακίον Σφωράκιος πατριῖος
ἔκτισεν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀρκαδίου καὶ Θεοδοσίου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.
εἰς δὲ τι μέρος τῶν πτωχῶν τῶν κατεχουμένον τῆς ἐκκλησίας
C χρυσαίου κεντητάρια τρία ἀπέδωκε. μετὰ δὲ ῥῆγ' ἐπὶ ἐν τοῖς
χρόνοις τοῦ Μαυρικίου ἐπικαίθη μέρος τι τοῦ ναοῦ, καὶ ἀνο- 10
κοδομήθη παρ' αὐτοῦ. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ σο-
φοῦ ἔλθων τις Ῥωμαῖος ἐξέμισθαι εἰς τὸν ναὸν ἰδοὶ Ῥωμαῖα
γράμματα ἐπὶ τῶν πτωχῶν, καὶ ἀναγνῶνς αὐτὰ ἠγνόησε
τῷ βασιλεῖ τὴν δόξαμιν αὐτῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδιωρήσατο αὐτῷ
κτῆματα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἑλιούστριον. 15

Τὸν πρόδρομον τὸν εἰς τὴν κόγχην ὁ αὐτὸς Σφωράκιος
ἀνήγειρεν.

3 παριζήσαι] ἐποίησε τὸ τῆς μέγα Vat. ὁ — ὁ Λιον.] ἐν δὲ
τοῖς ἡμετέροις χρόνοις πλείον τοῦτον ἐπιλάττει Κωνσταντῖνος ὁ
Δούκος, κτίσας καὶ τὸν μέγαν τεκέριον, τὸν ἱεροδωμον καὶ τὸν
ἐνα κορυφαίων C. 6 p. 11 Hand. 8 δι τι μέρος] δι
μέρος τῆς ἐκκλησίας εἰς τὴν πτωχῶν τῶν κατ. ἐπ. σφωρ. Vat. δι τὸ
μέρος τῆς ἐκκλησίας ἀπέσπον τοῦ κτίσει πτωχῶν τῶν χρ. alius.
11 αὐτοῦ, κτίσας καὶ ἐκτίθειον τοῦ ἁγίου Γεωργίου. ἐπὶ C.
12 ἐξέμισθαι] τοῦ προσηυρήσει εἰς τὸς ἐκκλησίας τῆς πόλεως Vat.
13 γραμματα ἔλθων ἐπὶ τῶν πτωχῶν τῆς τοῦ σφωρακίου
ἐκκλησίας Vat. 14 βασιλεῖ] βασιλεῖ Λέοντι πρὸς χρυσαίου πτωχ.
καὶ σιελαντος καὶ ἀνακουφισόμενος ταῦτα ἐποίησεν αὐτὸν ἑλιού-
στριον, δοῦς αὐτῷ κα. γέμισμα λίθων Ἱ. C. 15 ἑλιούστριον,
ἀλλὰ καὶ χρυσαίου κτῆματα ποίησ Reg. 16 p. 12 Band.
κόγχην τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Θεοδοῦρου C.

Michael Theophili filius trullatum addidit stabulum, quod pretioso ma-
more exornavit. demum autem Basilius Macedo Theophrastorium am-
pliauit. idem imperator praeterea castruxit ecclesiam novam S. dei-
parae in palatio et alteram eius aedem in foro et S. Dionisium.

S. Theodorum cognomento Sphoracii Sphoracius patricius tem-
pore Arcadii et filii eius Theodosii castruxit, et in illa templi parte,
ubi Pinsi Catechumenorum sunt, addidit tria centenaria auri. huius
templi pars quaedam post 33 annos sub Mauricio conflavit, et ab
eodem reaedificata est. imperante autem Leone sapiente Romanus qui-
dam templum illud orandi causa ingressus vidit literas Latinas in uno
Pinsorum scriptas, legitque et imperatori earum significationem decla-
ravit; a quo ille magna remuneratus pecunia, allectus insuper fuit in
ordinem illustrium.

Idem Sphoracius aedificavit quoque templum sancti Iohannis prae-
cursoris, in Conche.

Τὸ εὐκτήριον τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἔκτισε Μανρίκιος ὁ βασιλεύς.

Τὸ δὲ τετραδίσιον τὸ ὀκτάγωνον, τὸ πλησίον τῆς χαλκῆς, D
στοαὶ ἦσαν ὀκτώ, ἤγονν καμαροειδεῖς τόποι, ἐν οἷς ἦσαν διδά-
5 σκαλοι πάσης γραφῆς, οὓς εἶχον εἰς συμβουλὴν οἱ κατὰ καιροῦς
βασιλεύοντες, καὶ δέχα τῆς αὐτῶν συναινέσεως οὐδὲν ἐπράττετο·
ἐξ ὧν καὶ πολλοὶ ἐγένοντο πατριάρχαι καὶ ἀρχιεπίσκοποι. καὶ
κατὰ διαδοχὰς οἱ τοιοῦτοι διδάσκαλοι διήρκεσαν ἔτη νιδ' μέχρι
τοῦ δεκάτου χρόνου Λέοντος τοῦ Συρογενοῦς τοῦ πατρὸς Κων-
10 σταντίνου τοῦ Καβαλλίνου. οὗτος γὰρ παρατραπέις τῆς θείας
χάριτος καὶ γυμνωθεὶς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ μὴ συγκοινωνεῖν τοὺς
τοιούτους διδασκάλους τῇ παρανομίᾳ αὐτοῦ πλησθεὶς ὀργῆς,
κατέκασεν αὐτοὺς ἅμα τοῖς οἰκήμασι, δεκαεξ' ὄντας, σχήματι
μοναχοῦς.

Εἰς δὲ τὰ Χαλκοπρατεῖα ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου P 43
Ἰουδαῖοι κατέχουν χρόνους ἑκατὸν καὶ τριάκοντα δύο, καὶ ἐπί-
πρασκον τὰ χαλκώματα. ὁ δὲ μικρὸς Θεοδοσίος ἐξέωσεν αὐτούς,
καὶ τὸν τόπον ἀνακαθάρισεν ναὸν τῆς Θεομήτορος ἀνήγειρε.
συμπτωθέντα δὲ ὑπὸ σεισμοῦ Ἰουστίνος ὁ ἀπὸ κουροπαλάτων
20 ἀνήγειρε, καὶ κτήματα ἐπεκύρωσεν αὐτῷ ἀκίνητα.

Τὰ δὲ καλούμενα Ἰλλου, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ πρόδρομος,
οἶκος ἦν μαγίστρου τοῦ Ἰλλου, πολλὰς ἀρχὰς διανύσαντος μετὰ

3 p. 12 Band. χαλκῆς] βασιλικῆς C et Vat. 4 ἐν οἷς
ἦσαν] καὶ διδασκαλεῖον ἐκεῖσε ἐτήγγανεν οἰκουμηνικόν Reg. Vat.
15 p. 28 Band. ἐπὶ] ἀπὸ C. 20 ἀπεκύρωσεν C.
21 p. 44 Band. Ἰλου Vat. constanter.

Oratorium S. Georgii aedificavit Mauricius imperator.

Tetradisium octangulum prope Chalcen octo erant porticus sive
loca concamerata, in quibus commorabantur doctores omnium scientia-
rum, quos semper imperatores in consilium adhibebant, neque fiebat
quicquam absque eorum consensu. multi etiam ex illis creabantur pa-
triarchae et archiepiscopi. duravit autem ista doctorum successio 114
annos, usque ad decimum annum imperii Leonis Syri, patris Constan-
tini Copronymi. hic enim divina privatus gratia doctores illos impro-
bitati eius assentiri nolentes prae ira omnes cum toto aedificio com-
bussit, sedecim nempe numero, professione vero monachos.

In Chalcoprateis tempore Constantini magni habitabant Iudaei,
et vendebant ibi aeramenta. post centum vero et 32 annos expulit eos
inde Theodosius iunior, et loco repurgato templum S. deiparae extru-
xit. hoc autem templum terrae motu deiectum reaedificavit Iustinus ex
curopalata creatus imperator, et insuper ei possessiones immobiles lar-
gitus est.

Locus nominatus Illi domus erat Illi magistri, qui multos gessit

πολλῆς δόξης ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Αἰτωμαχίδου καὶ τοῦ Ζήνωνος.
 τριαντήσας δὲ ὁ αὐτὸς Τίλος καὶ λαοῦ ἀθροίσας ἰθαλακίχοντα
 χιλιάδας εἰς Ἀντιόχειαν τῆς μεγάλης ἀνήγει κατὰ Ζήνωνος.

B ὁ δὲ Ζήνων ἀπίστους Ἀσσυρίους μάχιστρον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
 πόλεμῳσι αὐτῷ, καὶ συμβολῆς γινουμένης ἐπιήθη Ἀσσυρίας
 πλείους Ἀντιοχίας τῆς μεγάλης, καὶ μόλις μόλις διακώθη ἐν
 τῇ Ἀντιοχίᾳ, τοῦ λαοῦ αὐτοῦ παντός κατασημαγέτος. καὶ
 καταδεικνύουσιν ὁ Τίλος σφόδρα. ἀλλὰ καὶ πάντα ἀπίστους
 ὁ Ζήνων Ἰωάννην πατριάρχη, ἐπίκλην κερύβη, μετὰ Σαυθῶν καὶ
 Μασκεδόνων. καὶ ἐν Σιλενσίᾳ συμβολῶν πόλεμῳ μετὰ Τίλον
 ἐνίκησεν αὐτὸν κατὰ κράτος. καὶ γινῶν ὁ Τίλος εἰς τι φρούριον
 παραδεδῆ ἐπὶ τῶν οἰκίῳ αὐτοῦ δούλων, καὶ ἀπειθήθη τὴν
 κρηλῆν παρὰ Ἰωάννην τοῦ ἐσθίνου. ἀλληθρόσας δὲ τοῖς
 C ἄσσυτοις, καὶ τὴν κρηλῆν Τίλον ἐπὶ δόρατος ἤρκει Ζήνωνι.
 ἐπιράντησι δὲ ὁ Τίλος μόλις ἴσχυεν εἶ.

Τὸ δὲ κυλομένην Φωκίαν ὄντων ἡρώσι τοῖς οἰκίῳ κλη-
 θῆναι, οὗ Φωκῆ τοῦ τεγάρτου ἐφ' ἕπαιε βαδίζοντος ὠλοῦσθαι
 τὸ αἶμα αὐτοῦ ἐκείνη καὶ ἔπειτα. ὁ δὲ Πανόδωρος ὁ Αἰγύπτιος
 καὶ Θεόδωρος ὁ Θεβαῖος γένεσθαι φασὶν οὐκ ἀπὸ τοῦ μεγάλου
 Κωνσταντίνου ὁ ἰσχυρὸς οἶκος ἔσθαι τῆς πόλεως ἐν, καὶ ἔχεται
 πολλοὶ ἦσαν ἐκείνη καὶ πολλοὶ τῶν Βυζαντιῶν ἐγένοντο. ὁ δὲ
 μέγας Κωνσταντίνος μετὰ τὸ κρατηθῆναι καὶ κτεῖσθαι τῆς πόλεως πολ-

12 δούλων] ἀθροίσας C. 16 p. 44 Band. 15 ὁ δὲ Π.]
 παρὰ τῆς φρούριον Πανόδωρος ὁ Αἰγύπτιος. ὁ δὲ Θεόδωρος — φασὶν C.
 ὁ Αἰγύπτιος] ὁ κρηλῆν τῆς Αἰγύπτου Vat.

magistratus tempore Leonis Macelli et Zenonis. idem illis imperium
 inuast, et collectis ex populo 70000 militum aduersus Zenonem insur-
 rexit, qui ad ipsum detollendum adlegauit fratrem suum Longinum ma-
 gistrum. commisso autem praeficio apud magnam Antiochiam victus est
 Longinus, et uix solus uniuerso dolore exortito Antiochiam fuga ser-
 uatus est. uerum Zeno iterum Iouanem patricium eugamentis Curuum
 misit cum magna Scytharum et Macedonum manu: cum quo congressus
 illus in Seleucia omnino deuictus est: sed fuga in quosdam castrum
 elapsus, et a propriis seruis proditus, insu superdicti Iouanis comita-
 tus est. reliquos etiam eius proceres comprehendit, et una cum capite
 illi hastae infixo ad Zenonem deduxit. cacterum imperauit illis men-
 ses 26.

Locus dictus Phocolistum, ut quidam referunt, et nouentum
 ex eo habet quod Phocae tyranni equus ibi caespitauerit et occiderit.
 Panodorus autem Aegyptius et Theodorus Thebanus pholosus tra-
 dunt hunc locum olim extra Byzantium fuisse multis frequentatum latro-
 nibus, Constantinum uero magnum, cum urbe potitus esset, summa eum

λὴν ποιησάμενος ἔρευναν, καὶ κρατήσας τινὰς τῶν τοιούτων λη- D
στῶν, ἀνεσκολόπισεν ἐκεῖσε αὐτοὺς ἤγουν ἐφούλκισεν, ὅθεν καὶ
ὁ τόπος ἐκλήθη φουλκόληστος.

Εἰς δὲ τὸν τόπον τῆς ἁγίας Θεέκλης, ὅστις ἐπιλέγεται τὰ
5 Κοντάρια, ὄρος λέγουσιν ἦν ἐπὶ τοῦ Βύζαντος. καὶ τοῦ Αἴμιου
τῆς Θράκης βασιλέως ἐλθόντος πολεμηῆσαι αὐτῷ, ἔκοψαν οἱ
Βυζάντιοι ἐκ τοῦ τοιούτου τόπου τοῦ ὄρους κοντάρια, καὶ ἔλαβεν
ὁ τόπος τὴν παρωνυμίαν. ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος ἀνήγειρεν
ἐκεῖσε ναὸν τῆς Θεοτόκου. ὁ δὲ Ἰουστινός ὁ ἀπὸ κουροπαλάτων
10 εἰς κάλλος καὶ μέγεθος ἐπλάτυνεν αὐτόν, καὶ ἐπωνόμασε τῆς
ἁγίας Θεέκλης.

Ὁ ἀρχιστρατηγὸς τοῦ Ἀδᾶ ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἰου-
στίνου, τὸ δὲ ἐπώνυμον εἴληφεν ἀπὸ τοῦ Ἀδᾶ μαγίστρου ἔχοντος P 44
ἐκεῖσε οἶκον.

15 Τὸν δὲ λιμένα τῆς Σοφίας Σοφία ἢ λαβὴ ἢ γυνὴ Ἰουστίνου
ἔκτισεν, ἔνθα καὶ τὸν οἶκον αὐτῆς εἶχεν. πρὸ δὲ τοῦ κτισθῆναι
στοὰ ἦν ἐκεῖσε μακροειδής, παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου
κτισθεῖσα, ἐν ᾧ καὶ ἀνήρχοντο οἱ φιλόσοφοι Θηβαῖοι Ἀθηναῖοι

4 p. 44 Band. εἰς δὲ τὸν] ὅτι τὰ λεγόμενα Κοντάρια, ὁ ἅγιος
Γεώργιος, ὅτε ἤλθεν ὁ βασιλεὺς Θράκης πρὸς Βύζαντα, ἔκο-
ψαν — C. 9 ὁ ἀπὸ κουρ.] ὁ πρωτοκουροπαλάτης ὁ ἀνὴρ
Σοφίας τῆς Λαβῆς C. 12 p. 46 Band. 15 p. 45 Band.
Σοφία] Ἰουστίνος ἔκτισεν εἰς πρόσωπον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σο-
φίας CVat. 17 μακροειδής C. 18 οἱ φιλ. Θηβ.] οἱ τε
Θηβαῖοι καὶ Ἀθηναῖοι καὶ διελέγοντο μετὰ τῶν πολιτῶν φιλοσό-
φων C, οἱ φιλόσοφοι δυσικοί, θηβαῖοι τε καὶ ἀθηναῖοι καὶ διελ.
Vat.

diligentia eos pervestigasse, multosque ex iis captos ibi furcis affi-
xisse, atque exinde locum nominatum esse Fulcolestum sive Furcam
latronum.

Ubi nunc est templum S. Theclae, quod dicitur ad Contaria,
ibi olim tempore Byzantis mons fuit. quo vero tempore Haemus Thra-
ciae rex ad ipsum debellandum venit, Byzantii hastas ceciderunt ex
illa montis parte, quae etiam nunc ex ea re Contaria nuncupatur. sed
Constantinus magnus templum ibi aedificavit virgini deiparae, quod
postea Iustinus ex curopalata creatus imperator ampliavit et exornavit,
addito cognomento S. Theclae.

Templum S. Michaelis archangeli cognominatum Adae ab eodem
Iustino conditum est. cognomen vero habet ab Ada magistro, cuius
domus ibi erat.

Portum Sophianum Sophia cognomento Lobe sive mutilata, uxor
Iustini, condidit, quo loco ipsius palatium fuit. id antequam in eo loco
construeretur, erat ibi oblonga porticus a Constantino magno condita,
in qua philosophi Thebani Athenienses et reliquae Graeciae disserebant

καὶ Ἑλλαδικοί, καὶ δαλίγοντο μετὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει
 ὄντων. καὶ δέχονται τοῦτο μέχρι Ἰουστίνου, καὶ πάντοτε ἐπίκων
 οἱ δετικοί. Ἰπὶ δὲ τούτου ἤτεθίεντες ἄλλοτε οὐκ ἀνῆλθον. περὶ
 δὲ τοῦ λιμένος τοιαῦτό τι φέρεται. λέγονται γὰρ ὅτι τῆς ῥηθίστης
 Αἰγυπτίας ἐν μῆ χειμῶνος ἰστιμίνης εἰς τὸν ἡλιακὸν τοῦ παλα-
 B τίου, καὶ ὁρώσης τὰ πλοῖα κλιδωνίζοντα ἐν τῷ ἀγυαλῷ διὰ τὸ
 μὴ εἶναι λιμένα, σπλαγχνισθεῖσαι ἤρξατο ὑδέρισθαι, καὶ ἐπιλ-
 θεῖσαι πρὸς τὸν βασιλέα τὸν ἄνδρα αἰτῆς ἐκίτευαι αὐτὸν ὅπως
 αὐτῇ παύσῃ χρυσίον ἰκωδὸν καὶ βασιλικὴν χίτρα ἰκωδὴν εἰς
 τὸ ποῆσαι λιμένα. καὶ κωμῳδίαις τῇ αἰτήσῃ αἰτῆς ὁ βασιλεὺς 10
 προσείπετο Ναρσῆ τῷ παιρικῷ καὶ πραιποσίτῳ καὶ Τρωσίῳ τῷ
 πρωτοβυστιαρῷ κτίσαι λιμένα. οἳ καὶ βόδιονοί μίθῃ ὄρεσαντις
 ἐποίησαν τοῦτον κτιστόν. διὸ καὶ προσεγοραῖα εἴλεψε τῆς Σο-
 φίας. μέσον δὲ τοῦ λιμένος ἀνέστηρε Ἰσοκάρου κίονας, ἐφ' ὧν
 ἴστησε ἰάσδε τὰς στήλας, ἰαίτης τε καὶ Ἀραβίας τῆς ἀστυίας 15
 C αἰτῆς καὶ Ἰουστίνου τοῦ ἀνδρός αἰτῆς καὶ Ναρσῆ τοῦ ἐκίσει
 παριστιμίνου. ἔξ ὧν αἱ δύο ἀνηκμήθησαν παρὰ Φίλιππου.
 εἶχον δὲ γράμματα τῶν μιλόντων. μετὰ δὲ τὸ κτισθῆναι τὴν
 πόλιν οὐδ' ἔχοντων δαλδόντων ἐκίσθη ὁ τοιαῦτος λιμὴν.

Τὸ λιγόμενον Βύκιον οὕτως ἐκλήθη. τὸ πωλικὸν γὰρ 20
 σάλπιγγις ἦσαν χαλκαὶ ἐπάνω τοῦ τείχους, ὁ δὲ πέργος ἦν κου-

3 ἤτεθίεντες οὐδέποτε ἀνῆλθον μέχρι τῆς σήμερον C. 13 ἐπίση-
 κας] ἀνθρωποποιήσαν τοῦτον. διὰ C. 20 p. 45 Band. [ἐκίτευαι]
 βουχίαν Vat. 21 ὁ δὲ πέργος] τὸ δὲ τείχος ὑποκίτω ἦν
 σφραγγίδης κόψου. καὶ ὅτι ἦν τότες ἡ μαρμάς, ἡραδῶς ἐκ τῶν
 κρητῶν τῆς Φιλίσσης ἀποκρονοῦσης ἐκίσει ἀνέστηρε βίαια πνεῦμα
 καὶ ἔστ' μείωδιαι δ. κ. π. σφραγγίτης. καὶ ἀντίκειται ὁ πέργος πέργος
 ὁ ἀστυίας. C. pro σφραγγίδης alii σφραγγίδης et σφραγκουίδης.

cum Cpolitano, et semper superarunt occidentales philosophi usque ad
 Iustinum, sub quo semel victi nunquam postea reversi sunt. caeterum
 de structura portus haec narratur. stans aliquando hiemali tempore
 supradicta Augusta in solario palatii vidit navas in lictore fluctibus agi-
 tari, quod nullus ibi esset portus. quare permota commiseratione im-
 peratorem adivit, rogavitque daret sibi necessariam auri copiam et re-
 giae manus sufficiens adminiculum ad faciendum portum. imperator au-
 tem eius petitioni annuens, Narsae praeposito atque Troilo protove-
 stiarario portus condendi curam iniunxit, qui magnam fossientes fossam
 struxere portum, qui a supradicta Augusta Sophiae nomen accepit. in
 medio huius portus quattuor erexit columnas, quibus statuas superim-
 posuit, suam nempe et Arabiae filiae suae et Iustini mariti et Narsae
 praefecti structurae. factus autem est ille portus 252 annis post condi-
 tam Cpolim.

Buccinum locus ex eo ita appellatus est, quod ibi olim supra
 murum essent buccinae aereae; turris autem in fistularam modum con-

φός καὶ συριγγώδης, καὶ νότου γεγονότος ἢ βορρᾶ σφοδροῦ καὶ τῶν κυμάτων τῷ τείχει προσκρουόντων ἀνήρχετο τὰ πνεύματα βίαια ἀνωθεν πρὸς τοὺς αὐλίσκους τῶν σαλπύγγων, καὶ ὑπηχεῖτο μέλος ξενίζον ἀκοάς, ὅλον Σειρήνιον. ἦν δὲ ἄντικρυ τούτου καὶ 5 ἕτερος πύργος, καὶ δεχόμενος τὴν ἤχῃ τοῦ τοιοῦτου μέλους ἀπεδίδον καὶ αὐτὸς ἤχον τὸν αὐτόν. ὅτε δὲ ἤθελε κινῆσαι Ῥωμαϊκὸς στόλος, ὁμοῦ πρῶτον ἐκεῖσε ἤθροίζετο, καὶ κατὰ τὸν ἤχον τῶν πύργων ἐσάλπιζον αἱ νῆες καὶ ἀπεκίνουν.

Τὰ δὲ καλούμενα Ὀρμίσδου λιμὴν ἐτίγγανε μικρός, ἐν ᾧ 10 ὄρμουν αἱ νῆες πρὸ τοῦ κτισθῆναι τὸν λιμένα τῶν Σοφῶν. ἐκ δὲ τῶν πολλῶν χρόνων ἀμεληθεῖς ἐγεμίσθη. ἐκεῖσε δὲ Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας κατώκει πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι. ἀπὸ δὲ τοῦ κτίσαντος αὐτὸν Ἰουλιανοῦ εἴληφε τὴν ἐπωνυμίαν, καὶ καλεῖται Ἰουλιανοῦ λιμὴν.

Τὸν ἄγιον Πλάτωνα Ἀναστάσιος ὁ δίκωρος ἐκτίσεν, ἐναρχομένον ἤδη τοῦ ἐβδόμου αἰῶνος. τοὺς δὲ κίονας τοὺς δέκα, P 45 τοὺς ἐνζώδους γλυπτούς, ἔφερεν ἀπὸ Θεσσαλονίκης εἰς τὸν ναόν, ὧν οἱ μὲν ὀκτὼ ἴστανται ἐν τῷ ναῷ, οἱ δὲ δύο ἤρθησαν παρὰ Ῥωμανοῦ βασιλέως τοῦ Λεκαπηνοῦ καὶ ἐτίθησαν εἰς τὴν χαλκῆν.

3 αὐλίσκους Lamb. pro αὐλιακούς. 8 καὶ ἀπεκίνουν] μετα-
 πινούμεναι Reg. 9 p. 45 Band. τὰ δὲ καλ.] ὅτι τὰ
 καλούμενα Ὀρμίσδου λιμὴν ἦν μικρός, ἐν ᾧ ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς
 ἐχορημάτισε κοιτῶνα καὶ ἀνόμασε Σέριμον καὶ Βάκχον. ἀσαύτως
 καὶ ἕτερον ναὸν τῶν ἀγίων ἀποστόλων, ὅτε τὸν χρυσὸν ἔλαβεν
 ὑποκάτω τῶν βαθυΐδων, ὅτε καὶ τὴν σφαγὴν εἰς τὸ ἵπικιον
 ἐποίηι. ἐκλήθη δὲ Ἰουλιανοῦ λιμὴν ὅτι ὁ κτίσας οὕτως ἐκαλεῖτο. C.
 15 p. 30 Band. ἐκτίσεν] ἀνήγειρεν C. ἐναρχομένον]
 εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Reg., εἰς μίμησιν τοῦ Vat. 17 γλυπτούς
 om C. 19 τὸν χαλκόν Vat.

cava erat. austro igitur vel aquilone vehementius spirante et fluctus maris ad murum allidente spiritus intus cohibitus ascendebat usque ad foramina buccinarum, et Sirenium instar edebat concentum auditu admirabilem; cuius sonum inde resultantem opposita turris excipiebat et similiter resonabat. quando autem profecturae erant navales copiae Romanorum, congregabantur prius in hunc locum, et iuxta sonum turrium in navibus quoque tuba canebant, atque ita demum discedebant.

Locus nominatus Hormisdae parvus erat portus, in navibus stationem praebens, antequam conderetur portus Sophiae. postea autem per multos annos neglectus et tandem totus oppletus fuit. hic olim habitabat Iustinianus magnus, priusquam ad imperium pervenit. caeterum a conditore eius Iuliano appellatus fuit portus Iuliani.

Templum S. Platonis condidit Anastasius Dicorus, sub principium septimi saeculi. decem vero columnas sculptura ornatas Thessalonica in hoc templum transtulit; quarum duae ab imperatore Romano dicto Lecapeno in Chalcen transpositae fuerunt.

Εἰς δὲ τὴν καλομένην Ἀγγελσταίαν ἄγίαν Ἄνναν ἀθροίσαι ἐγένετο πάλαι τῶν δι' δημοτικῶν μυστῶν, καὶ τράχιστος ἦν ἰαῖσι παρηγηθεύσας, καὶ οἱ ἐθελῶν ποιῆσθαι οἱ δέμαρχοι ἐκαστὴν, ἰαῖσι ἐθροίσαντο. διέφυκον δὲ χρόνους, ποντακκοῖνας. Θεόδωρος δὲ εἰς Ἀγγαστίαν τοῦ ἑσπερίου ἐγένετο ἄσκις, καὶ ἀπεργασθεὶς δὲ τοῦ ἡρώου εἰς Βλαχιστίαν, καὶ τοῦ ἑσπερίου Β αἰτῆς ἰαῖσι ἀλωθῆσαντος ἡμπερὸν τοῦ τάρβητος τοῦ παῖ, πάλιν δὲ ἰσοστροφώσας εἰς τοὺς αἰτῶν ἰαῖσι τοῦ αἰτῶ ἀλωθῆσαντος ἰαῖσι, δι' ἀποκαίνεσας ἢ ὁράματι παρηγηθεύσας ἀπέφυκον τῶν τῶν ὄντων τῶν εἰς ἄγίαν Ἀννης. 10

Εἰς δὲ τὰ τὴν καλομένην Μαυριανῶν ἄγος ἢ Μαυριανὸν τοῦ βασιλέως ἦν ὄντως πατριῶν καὶ κλητῶν τῶν ἑσπερίων. μετὰ δὲ τὸ βασιλεύσαι αὐτὸν ἐνομιάζθη ὁ τόπος τὰ Μαυριανῶν.

Τοῦ δὲ θαυμαστοῦ καὶ τῆς ἄγίας ἀναστάσεως, τοῦ εἰς τὰ Μαυριανῶν, Μαυριανῶς ὁ ὄντως ἔγρηται ἐκ τῆς πατριῶν 11 καὶ τοῦ κλητῶν αὐτοῦ. τῶν δὲ αἰτῶν τῶν ἐθελῶν κίττω πρὸς τοῦ εἰς τὰ ἑσπερία, ὅσα φησίδας ὄντως ἦν ποῖον, ὡς ἔδει τοῦ τόπου εἰς διὰ χιλιάδας τοῖα καὶ ἰσομῆματα ἰαῖσι ἀπεθῆναι τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ διοκλήσαν πρὸ ἑπὶ γ' γρά- C

I p. 31 Band.

εἰς δὲ τὴν καλ.) εἰς ὁ καλομένητος Ἀγγελσταίαν ἀθροίσαι ἦν C. τὸν καλομένητος εἰς Reg. 4 ἑσπερίων

εἰσάγει Vat.

7 ἀπεργασθεὶς ἐκ τῶν ἐσπερίων, ἐθροίσαντο τὸ

πρὸ τοῦ Reg.

14 p. 31 Band.

12 κλητῶν ἐσπερίων

Reg.

14 p. 31 Band.

ἀναστάσεως CVat.

15 τῶν

ἀπεργασθεὶς Reg.

ἔγρηται ἰαῖσι ἐκ τῶν κλητῶν Ἀγγελσταίαν

ἀπεργασθεὶς παρὰ ἑσπερίων τοῦ διοκλήσαν, ἀπέφυκον δὲ ὁ ὄντως κίττω αἰτῶν εἰς C Reg.

16 φησίδας ἐσπερίων Reg. Vat.

18 εἰς τοῖα καὶ χιλιάδας

διὰ τὸ ἰαῖσι τῶν τόπων μυστῶν καὶ

διὰ C.

19 ὁ C.

In templo S. Annae nominato Diogenes maximus erat trichinidum, in quo antiquitus demarebi delictum habituri duo populi facientes congregabant; eaque consuetudo duravit annos quingentes. accidit autem, cum Theodora Augusta Theophrasti uterum generis per porticum Bacher-nas adiret, equum eius ibi caespitare ante narthecum ecclesiae, ibidemque cum reverteret in eodem loco ipsi evomere; quare per revelationem in somno monita aedificavit templum S. Annae, quod nunc ibi visitur.

In loco cui nomen Mauriano habitabat olim Marcianus, cum adhuc patricius esset et comes exhibitorum, postea vero, ubi imperio petitus est, Mauriani nomen locus accepit.

Admirandum templum S. resurrectionis in Mauriano aedificavit sua impensa beatus Marcianus; et solum ubi illud exstructurus erat, ubi tessellae olim vendebantur, duobus milibus nummorum emit, eo quod S. Gregorii theologi commentaria ibi inventa essent, in quibus

φροντι οὕτως "ἀνακαινισθήσεται ὁ ναὸς οὗτος εἰς κάλλος καὶ μέγεθος, εὖ οἶδα· τάδε μοι λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον." πρῶην γὰρ εὐκτίριον μικρὸν ἦν ἡ ἅγια ἀνάστασις καὶ ξυλότρουλλος· ὁ δὲ Βασίλειος ὁ Μακεδῶν ἐσκέπασεν αὐτὴν δι' ὀρόφου χρυσοῦ. 5 ἀλλὰ καὶ τὴν ἅγιαν Εἰρήνην τὸ πέριμα ὁ αὐτὸς ὅσιος Μαρζιανὸς ἔκτισε καὶ ἐτελείωσεν, εἰδωλεῖον πρῶην ὑπάρχουσαν. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ νοσοκομεῖον.

Τὸν δὲ ἅγιον Θεόδωρον τὰ καρβοννάρια Ἰλαρίων τις πα-
τριζιος ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Λεωμακέλου ἀνήγειρε.

10 Ὁ ναὸς τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα πραιτώριον ἐτύγγανε. D
Τιβέριος δὲ ὁ Θράξ σὺν τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀναστασία τοὺς
δεομίους ἔξαγαγών, καὶ τὸν τόπον ἀνακαθαρίσας, θειμελίωσε
τὸν ναὸν τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, καὶ ἐξέβαλε τὰ τεῖχη μέχρι
πηγῶν τεσσάρων. τελετήσαντος δὲ αὐτοῦ Μαρζιανὸς ὁ γαμβρὸς
15 αὐτοῦ κρατήσας ἀνεπλήρωσε τὸν ναὸν καὶ ἐθρόνισεν αὐτόν.

Τὸν ἅγιον Παῦλον τὸ ὀρφανοτροφεῖον Ἰουστίνος καὶ Σοφία
ἀνήγειραν οἱ ἀείμνηστοι. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν ὅσιον Ζωτικόν,

3 Ἀναστασία C. 6 ἔκτισε — νοσοκομεῖον] ἀνήγειρεν. ὁ δὲ
ἅγιος Γρηγόριος ὁ θεολόγος ἐδίδασκεν ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ τοὺς
ὀρθοδόξους, ἐνκτηρίῳ οὕσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἀνάστασιν δὲ ταύτην
ὁ ἱστορῶν φησὶν ὀνομάζεσθαι ἢ διὰ τὴν τῆς ὀρθῆς πίστεως ἀνά-
στασιν, ἢ διὰ τὸ γυναικῆ ἐγκύμονα πεσοῦσαν τελετηῆσαι· κοινῆς
δὲ ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων γενομένης εὐχῆς ἀνέστη. C. 8 p. 17
Band. καρβοναρεία Vat. 9 χρόνοις Λέοντος τοῦ Μα-
κέλου C. 10 p. 17 Band. 12 ἔξαγαγών] ἐξεώσας C.
ἀνακαθάρσας καὶ διαμετρῆσας καὶ τὴν ὕλην ἐναποθέμενος καὶ ἐκ-
βαλὼν τὸ χῶμα ἔθεμ. C. 15 ἐνεθρόνισεν C. 16 p. 30
Band.

ante quingentos annos ita scriptum erat "bene novi fore olim ut hoc templum maius et pulchrius renovetur, ut mihi praedicat spiritus sanctus." ecclesia autem sanctae resurrectionis prius parvum oratorium erat et ligneo trullo tecta; postea vero Basilius Macedo aureo laqueari eam operuit, idem Marcianus sanctam Irenem ad trajectum condidit et absolvit, cum antea idolorum delubrum fuisset, uti et nosocomium sive valetudinarium.

S. Theodorum ad Carbonaria Hilarion quidam patricius tempore Leonis Macelli condidit.

Ecclesia SS. quadraginta martyrum praetorium erat. Tiberius vero Thrax cum Anastasia uxore eductis inde captivis locum purgavit, et novo posito fundamento muros extruxit usque ad altitudinem quatuor cubitorum. quo mortuo Mauricius eius gener, imperio potitus, structuram ecclesiae absolvit soliumque in ea posuit.

Orphanotrophium S. Pauli sempiternae memoriae imperator Iustinus cum Sophia uxore aedificavit; uti etiam nosocomium sancti

καὶ ἐπέπεσαν ἀναπαύεσθαι τοὺς λωβοὺς ἑκαῖσι καὶ σιτηρέσιον λαμβάνειν.

P 46

Ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου Ζωτικός πατρικίως καὶ πρωτοβυστιάρχως κτίει τοὺς ἐν κερύφῃ ἀδελφοὺς κατοικίας, τροφὰς αὐτάρχεις αὐτοῖς ἐπιγορηγίους καὶ ἄμφω. διὸ καὶ παρὰ τοῦ Κωνσταντίνου ἡμῶντος ἀγρίως προσδίδεις, κέντροις ἀλειψόμενος καὶ βιαζόμενος τρέχειν, τίθει τοῦ βίου ἰχρήσαιο.

Τὰ Καρπιανοὶ τὴν θιοτικὴν ἀπέχρησι Καρπιανὸς πατρικίως ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ πορφυροῦ. τὰ δὲ Βάσιον 10 ἀπέχρησι Βάσιος πατρικίως ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, ἔχων αὐτοῦ καὶ τὸν ἴδιον ὕκον· αἱ τινὸς εἰς ἐχθρὰν Ἐλενοῦ Θεοδώρα ἡ γυνὴ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἱσχυρίζεται τὴν μεγάλην αὐτοῦ μετὰ χόρδας καὶ ἐπιζῆα αὐτοῦ.

B

Τὸν ἅγιον Ἀρτίμιον Ἀναστάσιος ὁ δίκωρος εἰς ὄνομα τοῦ 15 προδρόμου πρότερον ἀπέχρησι· ἐπὶ γὰρ πρωτοασκετήτης ὡν ἐκείνῃ καιφίαι. μετὰ δὲ τὸ κομμοθῆναι εἰς αὐτὸν τὸ λιγυανὸν τοῦ ἁγίου Ἀρτιμίου ὑπομάσθη ὁ ναὸς τῷ ὀνόματι τοῦ ἁγίου. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ ὁ αὐτὸς Ἀναστά-

1 τοὺς ἀδελφοὺς Vat.

2 post λαμβάνειν παρίστατο δι Ζωτικός ὁ πρωτοβυστιάρχως ἀπὸ τοῦ κείνου κ. C. 9 p. 33

C

Band. 14 καὶ ἐπιζῆα αὐτοῦ] καὶ ἐπιζῆσαν αἱ τοῦτον ἐκθαλαμῶν C. ἐπιζῆσαν ἔξω αἱ ἐκθαλαμῶν αὐτοῦ Reg. Vat. 15 p. 33 Band.

ὁ δίκωρος ὁ ἀπὸ αὐτοῦ ὁ πρωτοασκετής Vat. 19 τὸν ναὸν τοῦ] τὸν ἀρχιεπισκοπικὸν τὸν ὄντα εἰς τὸν ἅγιον Ἰουλιανόν Vat.

Zotici, ubi debilibus quies et alimenta ex eorum constituto praebentur.

Sub Constantio Constantini magni filio Zoticus patricius et protovestiarius monachorum fraternitatibus habitacula exstruxit, victum quoque et amictum sufficienter subministravit, quare a Constantio silvestribus mulis alligatus, usque ad cursum stimulis, interemptus fuit.

Ecclesiam S. deiparae cognominatam Carpiani aedificavit Carpianus patricius tempore Constantini Pogonati. quae vero Bassi dicitur, eam Bassus patricius, cuius domus ibi erat, sub imperatore Iustiano magno condidit, huic indignata Theodora Iustiniani uxor caput fidiculis constringi iussit, ut praefocaretur.

Templum S. Artemii Anastasius Dicorus titulo S. Iohannis praecursoris primum erexerat, ubi ipse, cum protoascretis adhuc esset, habitavit. postquam vero reliquiae S. Artemii eo translatae fuerunt, nomen eius sancti templo impositum fuit. praeterea idem Anastasius

σιος ἀνήγειρεν, ὅτι ὅταν ἦλθε μετὰ τῶν γονέων αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Δυρραχίου ἔτι παῖς τυγχάνων, ἐκεῖσε ἐμάνθανε τὴν γραμματικὴν.

Ὁ δὲ ἅγιος Προκόπιος τὸ κονδύλιον ἐκλήθη οὕτως διὰ τὸ Κωνσταντῖνον τὸν πατέρα Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥηνοτιμήτου κονδυ-
5 λίσαι ἐκεῖσε τὸν ἵππον αὐτοῦ καὶ ῥῖψαι αὐτόν.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ πρόδρομος τὰ λεγόμενα κινθῆλια ἀπὸ C
τοῦ κάμνειν ἐκεῖσε τὰ μικρὰ καρφία τὰ καβαλλαρικὰ οὕτως
ἐκλήθη· καὶ γὰρ τὰ τοιαῦτα καρφία λέγεται κινθῆλια.

Ὁ Ἀναστάσιος μετὰ Ἀριάδνης ἔκτισε τὸν ναὸν τὸν ὄντα εἰς
10 Κωνσταντιανὰς τῶν ἁγίων μ'. ἀνήγειρε καὶ ναὸν ἕτερον ἐπ' ὀνό-
ματι τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου, ἔνθου καὶ τὸ ἔγιον
αὐτοῦ λείψανον ἐτέθη.

Τὸν ἅγιον Πολύευκτον Ἰουλιανῆ ἢ θυγάτηρ Οὐαλεντινιανοῦ
τοῦ κτίστορος τοῦ ἀγωγοῦ ἔκτισεν ἐπὶ χρόνους τέσσαρας καὶ ἥμισυ,
15 τῶν τεχνιτῶν ἀπὸ Ῥώμης ἐλθόντων. γυναικαδελφῆ δὲ ἦν ἡ
τοιαύτη τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου.

Τὰ δὲ Μεγεθίας ἀνήγειρε Μεγεθία δέσποινα ἐν τοῖς χρό-
νοις Τιβερίου τοῦ Θρακός.

Ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος ἢ Πονολύτρια οὕτως ἐκλήθη, ὅτι
20 μεγάλαι λύσεις ἐκεῖσε ἐτελοῦντο καὶ πόνοι πολλοὶ ἐλύοντο.

3 p. 34 Band.   κόνδυλον Reg.   διὰ τὸ Κωνστ.] ὅτι διε-
χόμενος Κωνσταντῖνος — ἐκεῖσε ἐκονδύλισεν ὁ ἵππος αὐτοῦ καὶ
ἔπεσεν C.   6 p. 34 Band.   συνθῆλια Vat.   9 p. 34
Band.   10 Κωνσταντιανὰς C.   13 p. 37 Band.   14 ἐπὶ]
εἰς C.   17 p. 37 Band.   19 p. 37 Band.   ἡ πονολύτης C,
τὰ πονολύτου Vat.   20 πολλοὶ] τῶν πολλῶν C.

ecclesiam S. Iuliani condidit, quoniam puer cum parentibus suis Dyrrha-
chio veniens grammaticam ibi didicerat.

Ecclesia S. Procopii cognominata Condulium inde nomen accepit,
quod Constantinus Iustiniani Rhinotmeti pater in eo loco equum suum
pugnīs instigans praecipitaverit.

Templum S. Iohannis praecursoris cognominatum Cinthelia ita
appellatum est, quod ibi parvi clavi affigendis equorum soleis cude-
rentur. eiusmodi enim clavi vocantur cinthelia.

Templum SS. quadraginta, quod est apud thermas Constantianas,
Anastasius cum Ariadna condidit. idem aliud quoque titulo protomar-
tyris Stephani aedificavit, ubi sanctae eius reliquiae positae sunt.

S. Polyeuctum Iuliana Valentiniani filia exstruxit intra quattuor
annos cum dimidio, evocatis Roma architectis. fuit autem haec Iuliana
soror uxoris magni Theodosii.

Aedificium Megethiae exstruxit domina Megethia tempore Tiberii
Thracis.

Ecclesia S. deiparae Ponomolytrae ita cognominata est, quod magna
istic sanationum dona fierent, multique dolores et languores solverentur.

Τὰ Ἀριοζίνδου τὴν ἄριαν θροῦνον ἀνήγειρε Πέτρος μέγιστος καὶ κοινοποιήτης, ὁ αἰτιάδιχος Μασσακέα τοῦ βασιλέως· δὴ δὲ τὸ εἶναι τὸν οἶκον Ἀριοζίνδου ἐκείνῳ ἐκλήθη οἶκος. μετὰ δὲ ἐπιτιμία δὴν χρόνος τῆς Τροισίνου τοῦ Θρακῆς ἐκείνη καὶ τὸ λοῦμα.

P 47 Τὴν ἄριαν Εἰρημίαν τὰ Ἰανζήριον ἢ Πισμαίης Εὐδοκία κτίειν ἀπέχεσται, καὶ ἔχουσιν ἀπὸ γῆς τὸ ἱερόνῳ μέχρι περὶ δύο. παρὰ δὲ θυσίῳ ἀπολαύσις ἀπεπέφθη παρὰ Πιλάδου μαγίστρου τοῦ Ῥωμαίου, ἐκείνῳ τὸν οἶκόν οἶκον ἔχοντος. ἐβόαινοι δὲ αὐτὴν δὴ πολιτικῶν μαριμῶν, καὶ κτίματι δέδωκεν 13 πολλὰ καὶ ἱερὰ σκεῆ.

Τὰ δὲ Ἀρμαίον οἶκος ἢ Ἀρμαίον μαγίστρου τοῦ οἰκίου ἀνθρώπου Ζήμωνος, ὃς καὶ προσέδωκε τὸν οἶκον ἀνθρώπου Βασίλειου κατὰ Ζήμωνος· ἐπεὶ αὐτὸν καὶ ἀπεπέφθη παρὰ Ζήμωνος, ἀποχόμενος τὸν κοίτην τὸν ἀπόγονον εἰς τὸ κάθισμα 15 τοῦ ἐπιπορευομένου.

B Τὰ δὲ λιβάνα Πράσινα δὴ τὸ εἶναι τοὺς σταύλους τοῦ Πρασίνου οἶκος ἐκλήθη. τὸ δὲ γερουσιαστὴν ἀνήγειρε Μαρκεσιῶν καὶ Πυλῆρια. Ἀτάξασδος δὲ ὁ βασιλεὺς ὁ γαιζῶν Που-

1 p. 37 Band.

ὁ ἀδελφὴ Val.

2 καὶ κοινοποιήτης, καὶ ἡ κοινοποιήσις

3 δὴ δὲ ὁ δὲ Ἀριοζίνδου, δὴ ἡ ἐπιτιμία

ὁ οἶκος τῆς προσεγομένης, ἢ τῶν χρόνων ἢ τῶν οἰκίων τοῦ

Θρακῆς τοῦ μαγίστρου, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ ἢ οἶκος C. 4 ὁ

χρόνος ἢ τῶν οἰκίων τοῦ μαγίστρου καὶ μαγίστρου τοῦ Θρακῆς.

αὐτὸν δὲ δέδωκεν γῆν, ἐκείνη καὶ τὸ λοῦμα Val. 5 /π. 7.

τοῦ 69] δὴ ἡ οἶκος τοῦ ἱεροῦ C. 12 p. 36 Band.

17 p. 30 Band. 13 καὶ ἱερὰ σκεῆ C. 19 δὲ ὁ βου.]

δὲ ὁ τῶν οἰκίων Ἀρμαίον καὶ προσεδοκῶν χρόνος τῶν καὶ τυφλωθεὶς ἀπύγη C.

Ecclesiam S. disparae cognominatam Aroschini Petrus magister et curpalata, germanus frater Mauricii imperatoris, condidit: sed quod Aroschini, domus illi esset, inde ecclesia ita appellata fuit. huiusmodi vero ecclesiam huiusmodi annis 92 post sub Justino Thoma extractum est.

S. Euphensiam dictam Olybrii deo eximia Eudoxia condere incipit, et fundamentum ad altitudinem duorum cubitorum supra terram perduxit, postquam autem illa acerba morte subdita fuit, magister quidam Olybrius Romanus ibi habitans structuram absolvit, multisque pretiosis marmoribus exornavit, et fundis sacrisque vasis ditavit.

Locus vocatur Harmatii domus erat Harmatii magistri, qui domesticus fuit Zenonis, et Basilicenses exercitum ei prodidit, quare ipsius Zenonis iussu interemptus est, cum per testudinem ascenderet ad tribunal Hippodromi.

Prasina autem eo quod Prasinae factionis stabula essent, sic appellatur. Geroecium a Marciano et Pulcheria conditum est. Artabasus autem imperator, qui adversus Constantinum Caballinum insur-

σταντίνοιο τοῦ καθυλλίνου, ὅστις ἐπεβούλευεν αὐτῷ καὶ ἐκράτησε τῆς βασιλείας χρόνους τρεῖς, ἐτυγλώθη δὲ παρὰ τοῦ κοπρωνίου ἠπιήσαντος αὐτὸν καὶ τῆς βασιλείας πάλιν κρατήσαντος, ὅστος ἀκίνητα πολλὰ κτήματα ἐπεκέρωσε τῷ ἐχθρῆντι γηροκομείῳ, διότι οἶκος αὐτοῦ ἐκεῖσε ἦν. μετὰ δὲ σπ' ἔτη τῆς κτίσεως τοῦ γηροκομείου ἦν ὁ Ἀρτάβαδος.

Τοὺς δὲ κριοὺς τὴν κιστέρναν καὶ τὸ γηροκομεῖον καὶ τὸ C
λοῦμα τὸ ὄν εἰς τὰ Ἀρματίου ἔκτισε Στέφανος παρακοιμώμενος Μαυρικίου τοῦ βασιλέως, μετὰ δώδεκα χρόνους τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶν ἀνήγειρε.

Τὸ δὲ καλούμενον Ζεῦγμα κατὰ τὸν τρόπον τοιοῦτον ἐκλήθη, τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου ἀνακοιμισθέντος καὶ μέχρι τοῦδε τοῦ τόπου ἀχθέντος, ἐκεῖσε ἐξέχθησαν μούλαι καὶ ἦσαν αὐτὸ καὶ ἤγαγον μέχρι τῶν Κωνσταντιανῶν.

Οἱ δὲ ἄγιοι ἀνάστροι οἱ ἐν τῷ Ζεῦγματι παρὰ Πρόβλου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, μαθητοῦ τοῦ Χρυσοστόμου, ἐκτίσθησαν ἐν τοῖς χρόνοις Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ.

Τὸν ἄγιον Ἡλίαν τὸ Πέτριον. ἔποστρέψαντος Ζήνωνος D
ἐκ Περσίδος συνέδωκαν τὰ τμήματα αὐτοῦ καὶ ὁ στρατὸς χορσίον πολὺ, καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔδωκεν αὐτοῖς σινδρομὴν μετὰ τῆς Ἀριάδνης ὁμοίως, καὶ ἀνήγειρεν τὸν καὶν, ὅτι ἐνεφανίσθη ἐν τῷ ταξειδίῳ.

7 p. 37 Band. τοὺς δὲ] τὴν δὲ κιστέρναν εἰς τὰ τοῦ κριοῦ
καὶ C. 11 p. 35 Band. 14 ἕως Κωνσταντινιανῶν C.
15 p. 35 Band. 18 p. 35 Band. πετρίον Reg. 19 τὰ
τμήματα] αἱ σχολαὶ καὶ τὰ τμήματα Vat.

gens tres annos imperium obtinuit, et postea ab eo debellatus oculisque privatus fuit, is multas immobiles possessiones supradicto Gerocomio confirmavit eo quod domus eius ibi sita esset. caeterum vixit Artabasdus annis 280 post conditum Gerocomium.

Cisternam cognominē arietariam, et Gerocomium, et balneum quod est in loco dicto Harmatii, exstruxit Stephanus accubitor Mauricii imperatoris duodecim annis post eius imperium.

Locus appellatus Zengma ex eo nomen habet, quod reliquiis S. protomartyris Stephani in urbem allatis usque ad hunc locum deductis, mulae ibi curru iunctae sunt, quae eas porro ad thermas Constantianas vexerunt.

Templum SS. Anargyrorum sive Cosmae et Damiani, in Zeugmate situm, aedificavit sub Theodosio iuniore Proclus patriarcha Cpolitanus, discipulus sancti Ioannis Chrysostomi.

Templum S. Eliae, quod Petrion dicitur, legiones totusque exercitus Zenonis ex Perside redux collata magna auri summa, accedente etiam ipsius Zenonis et Ariadnae auxilio, exstruxerunt, quibus ille in castris apparuerat.

Τὴν δὲ ἄγίαν Εὐφροσύνην τὴν Πέτρων Ἀναστάσιος ὁ δίκορος καὶ ἡ Ἀριάδνη ἀπέχρισαν.

Τὰ Γεραγάθης τὸ γεροκομίων Πέτρων πατρικίον θυγάτηρ ἔκτισε τοῦτον Ἀγάθη, ὠραισιώτη οἶσα πάντ. ἐκλήθη δὲ Γεραγάθη διὰ τὸ φιλάσσειν τὴν παρθενίαν αὐτῆς μέχρι γήρατος. ἔστιρον δὲ δούθειρον αὐτῆς ὁ κοπρώνιμος. δούξ αὐτῆς πλοῦτον πολύν. ἰταπικὸν δὲ ἀγούησι ἔκρυξεν ὁ δῆμος "ἡ Ἀγάθη ἐτήρασι, σὺ δὲ αὐτὴν ἀνιόησας." ἦν δὲ ἐν τῷ κρυπτῷ σιζουμένη τὰς ἀγίας εἰκόνας. ἀλτριωδίντος δὲ τοῦ γεροκομίων ὁ Θεοσιτηξ κοπρώνιμος ἀθροίσας τὰς εἰκόνας κατέκαυεν ἐκὺ. 10

Ὁ δὲ ἄγιος Τσιλιανὸς ὁ καλοῦμενος Πέρδιξ καὶ οἱ καθήμενοι ἐκίσι μοσιχοί, σιζάσμιον ὄντες καὶ ὄσαι, διὰ τὸ μὴ κοινοῦν τῆς μοσιχῆς θυρακίης τοῦ κοπρώνιμον κατικαίθησαν παρ' αὐτοῦ ἄνω τῷ γαῖ. ὁ δὲ μολιβδος ἀνωίτους κατῆλθε μέχρι τοῦ αλγυιολῶ τῶν Σοσιων. ἐκλήθη δὲ Πέρδιξ, ὅτι ἴστυο 15

B πέρδιξ γαλκοῖς ἐξ μίαν τῶν καμάρων, σιζαλωθῆς παρὰ τοῦ μύλλον Κωνσταντινῶν.

Τὰ δὲ καλοῦμενα Ἀντιόχων οἶκος ἦν Ἀντιόχων τοῦ πατρικίον καὶ πραιποσίτον καὶ βουσίλον Ἀρκαδίον τοῦ βασιλέως.

1 p. 36 Band. 3 p. 36 Band. 4 Ἀγάθη γασῆς ὠμοσιώτη τῷ ἴδιον σφῆρα· ἐκὺ δὲ αὐτὸ εἶλον. C. 5 μέχρι γήρατος | γασῆς οὐκ ὄητος C. 8 κατῆλθε Reg. 9 εἰκόνας ὡς ὁρθοδῶξον Vat. 11 p. 47 Band. ὁ δὲ ἄγιος | ἐξ τὸν ὄγιον Τσιλιανὸν μοσιχοῖς ὄσαι κατέκαυεν ὁ Καβαλιῆρξ διὰ C. 18 p. 40 Band. [μύλλον Ἀντιόχων] ἀνιόησας Reg. 19 Ἀρκαδίου] Θεοδοσίον C.

S. Euphemia cognomine Petream Anastasius Dicorus et uxor eius Ariadna edificarunt.

Gerocomium Geragathae condidit Agatha Petri patricii filia, femina longe pulcherrima. propterea autem Geragatha nomenclata fuit, quoniam virginitatem suam usque ad senectutem illibatam servavit. hanc tandem Constantinus Copronymus vidavit et maximis ditavit opibus. quare cum celebrarentur ludii circenses, acclamavit ei populus "Agatham iam vetulam tu renovasti." caeterum ipsa obnubilum colebat sanctas imagines, absolute autem Gerocomio impius ille Copronymus omnes collegit imagines, easque in loco combussit.

Ecclesia S. Iuliani nominata Perdix, et qui eam inhabitabant sancti et venerandi monachi, assentiri volentes detestabili sectae Constantini Copronymi, ab eo simul combusti fuerunt; et plumbum templi calore dissolutum ad littus Sephianum defluxit. cognomen vero Perdixis ei dedit perdix aerea in uno eius arcu ab ipso olim Constantino magno posita.

In loco qui vocatur Antiochi, domus erat Antiochi patricii et praepositi, qui baiulus fuit Theodosii iunioris, filii Arcadii imperatoris.

πολλὰς ἐπ' αὐτοῦ ἀρχὰς διανύσαντος. πλούσιος δὲ γενόμενος σφόδρα πένης ἐτελεύτησε διὰ τὸ ἄδικον καὶ ἐπιβαρὸν γενέσθαι καὶ δόλιον.

Ὁ δὲ ἅγιος Ἡσαΐας καὶ ὁ ἅγιος Λαυρέντιος ἐκτίσθησαν παρὰ Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας τῶν αἰοιδίμων βασιλέων, ὅτε ἤχθη καὶ τὸ ἅγιον σῶμα Ἡσαΐου τοῦ προφήτου ἀπὸ Ἱερουσαλήμ.

Τὰ δὲ καλούμενα Δεξιοκράτους οἶκος ἦν Πατρικίου οὕτως καλουμένου ἐν τοῖς χρόνοις Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, ἐν ᾧ ναὸν καὶ γηροκομεῖων ἐδέξατο.

Τὰ Καριανοῦ καὶ τὸν ναὸν καὶ τὸ γηροκομεῖον Μαυρίκιος ὁ βασιλεὺς σὺν τῷ ἐμβόλῳ ἀνήγειρεν. οἶκος δὲ ἦν πρότερον ἐκεῖσε Καριανοῦ πατρικίου, ἐξ οὗ καὶ προσηγορεύθη ὁ τόπος.

Τὸν ναὸν τὸν μέγαν τῶν Βλαχερνῶν Μαρκιανὸς καὶ Πουλχερία ἀνήγειραν, κοσμήσαντες αὐτὸν διὰ πολυτελῶν μαρμάρων καὶ ποικίλων. Βλαχέρναι δὲ ἐκλήθη τοιαῦτε τρόπῳ, ἢ ὅτι βλάχαι ἦσαν ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ καὶ ἐκόπησαν, καὶ οὕτως ἐκτίσθη ὁ ναός, ἢ ἐκλήθη λακέρνα καὶ βλαχέρνα, ὅτι λακκώδης ἦν ὁ τόπος, καὶ

2 πένης] πτωχὸς C. 4 p. 39 Band. lemmate hoc: Περὶ τῆς πλατείας. 8 p. 34 Band. δεξιοκράτου Reg., δεξιοκράτια Vat. 9 ἐν ᾧ] ἐν ᾧ Μαυρίκιος γηροκομεῖον ἀνήγειρε σὺν τοῖς ἐμβόλοις. ἦν δὲ ἐκεῖ οἶκος Καριανοῦ πατρικίου, καὶ ἐξ αὐτοῦ εἴληφεν ὁ τόπος τὴν προσηγορίαν Καριανοῦ C, omisso de Cariano loco. 11 p. 34 Band. 14 p. 40 Band. 18 ἢ ἐκλήθη] ἢ ὅτι λάκκος ἦν ὁ τόπος καὶ ποτε ἐναποκλιθέντα λακέντια ἤγρευθησαν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη Βλαχέρνα καὶ λακαῖρνα διὰ τὸ εἶναι πολλὰ ὕδατα. C.

et multos sub ipso magistratus gessit. hic licet valde dives fuerit, attamen obiit pauper, propterea quod iniustus esset et damnosus et fraudulentus.

Templa SS. Esaiæ et Laurentii ab imperatore Marciano et eius uxore Pulcheria aedificata fuerunt, quorum tempore sanctum corpus Esaiæ prophetae Hierosolyma allatum fuit.

In loco qui vocatur Dexiocratis, domus erat Patricii ita nominati, qui vixit sub Theodosio iunioris et ibi templum atque Geroconium exstruxit.

Templum et Geroconium, quae vocantur Cariana, una cum porticu Mauricius imperator condidit. quia vero antea ibi domus erat Cariani patricii, locus inde cognomentum accepit.

Magnam ecclesiam Blachernarum Marcianus et Pulcheria aedificarunt, variisque et pretiosis marmoribus exornarunt. Blachernae autem dictae sunt vel quasi Blachernae, quod locus filicibus esset consitus;

διὰ τὸ εἶναι ἐν αὐτῷ πολλὰ ἕδατα, ἢ οὐ Βιάζον τινὸς κίοντι
ἐν λαίσι.

D Τὴν ἀγίαν σοφὴν τὸν τῶν τῆς θαλάσσης ἀντίμαχον Αἰών ἢ
Μακίλης, ἴσθα κτετακτιστὴν τὴν ἰσθμὸν σοφῶν, ἢ ἢ θαλάσσης τῆς
θαλάσσης ἰσθμῶν. ἰσθμῶν πολλὰ ἰσθμῶν καὶ θαλάσσια γίνονται. 5
οἷος λαίσι καὶ τὸ ἰσθμῶν καὶ ἰσθμῶν κτήματα πολλὰ καὶ
σπιῆ καὶ κτετακτιστὴν γινώσκῃ τε καὶ ἀσπυρῶ. ἴσθα δὲ τῆς αἰσθητικῆς
ἐπιγινώσκῃ, ἴσθα δὲ Ἡρακλείου πικρακλιστῆ, πολλῶν γινώσκῃ
θαλάσσιων καὶ ἰσθμῶν ἐν αὐτῷ.

Τὸ Χρυσόβαλλαντον αἶμας ἢ Νικόλαον πατριάρχην καὶ δομ- 10
στίαται τῆς ἀσπυρῆς, ὅτι ἀντίμαχον ἐξ ἰσθμῶν διὰ τοῦ ἀσπυρῆ-
τηγῶν καὶ τοῦ ἀγίου Παντοκλήμωνος. διὰ δὲ τῶν αἰσθητικῶν
ἀντίμαχον αἰσθητικῶν. τοῦ ἰσθμῶν δομῶν ἐν τῷ πατριάρχῳ χρυ-
P 49 σόβαλλαντον ἢ γινώσκῃ αἰσθητικῶν. ἴσθα ἰσθμῶν ἐν τῷ αἰσθητικῶν
καὶ ἰσθμῶν τὸ δομῶν αἰσθητικῶν, ἀσπυρῆς ἀσπυρῆς αἰσθη- 15
τικῶν κατεκτιστῆ. ἰσθμῶν δὲ ἐξ ἰσθμῶν αἰσθητικῶν τοῦ αἰσθητικῶν χρυ-
σῶν ἀντίμαχον αἰσθητικῶν αἰσθητικῶν. πατριάρχῳ δὲ τὸ τῶν αἰσθητικῶν
πατριάρχῳ, καὶ ἀσπυρῆς διὰ τὸ αἰσθητικῶν χρυσῶν, ἀσπυρῆς αἰσθη-
τικῶν καὶ ἰσθμῶν ὁ ἀσπυρῆς ἰσθμῶν ἀσπυρῆς ἐξ ἰσθμῶν τῶν αἰσθη-
τικῶν τῆς τοῦ ἀσπυρῆς κατεκτιστῆ, καὶ ἀσπυρῆς ἀσπυρῆς 20
χρυσῶν ἰσθμῶν ἰσθμῶν. ὁ δὲ ἀσπυρῆς καὶ αἰσθητικῶν αἰσθη-
τικῶν

3 p. 40 Band.	ὁ ἀσπυρῆς C.	9 ἰσθμῶν ἀσπυρῆς
εἰς ἀγίαν σοφῶν C.	10 p. 50 Band.	χρυσῶν αἰσθητικῶν
Reg.	πατριάρχῳ Reg.	17 πατριάρχῳ αἰσθητικῶν C.
εἰς χρυσῶν C.	19 ἀσπυρῆς αἰσθητικῶν C.	15 ἀσπυρῆς αἰσθη- τικῶν

vel quasi Lacernae, quod locus esset lacunosus et abundaret aquis; vel
ob Viachi cuiusdam caedem.

Ecclesiam S. Cyprianae, quae nuncupatur conditorium sacrum,
extruxit Leo Mactianus ubi aedem illam arcem collocavit, in qua di-
vina vestis S. matris dei reposita erat. idem quoque baironem in aedi-
ficavit, multasque possessiones et aurea argenteaque vasa et diamia ei
largitus est. hoc templum olim extra portam erat: postea vero Hera-
clius mare illud circumdedit, eo quod multa ibi fierent miracula et plu-
rimi a morbis liberarentur.

Chrysobalandum sive auricrumena domus erat Nicolai patricii et
domestici Orientalium, quam ille mutavit in duo templa S. archangelii
Michaelis et S. Pantoleonis, ob hanc epusum, uxor supradicti dome-
stici marito in castris commorante ab aëo quaedam adulterabatur, qua
de re ipse certior factus improvise in urbem rediit, et ambos simul
deprehensus articulatim consecuit, postea autem recedens et metu
extremi iudicii duo haec templa condidit, cum vero absolutam iam fere
structuram defectu pecuniae plurimum augetetur, apparuit ei in somno
archangelus dicens "ubi ad illum locum vinum Asparis sisternae, et
invenies crumenam centum auri libras continentem." domesticus igitur

ἀνεπλήρωσε τοὺς ναοὺς καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον, καθὰ γράφομεν, χρυσοβάλαντον.

Ἡ μονὴ τῆς ἁγίας Εὐφροσύνης, ἣτις λέγεται τὰ Λιβιάδια, Β ἐκτίσθη παρὰ Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας μικρὰ καὶ πενηχρά. ὁ δὲ 5 Μιχαὴλ ὁ υἱὸς Θεοφίλου τοῦ βασιλέως, εἰς ἔχθραν ἑλλῶν μετὰ Θεοδώρας τῆς ὀρθοδόξου τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν, κατεβίβασεν αὐτὰς ἀπὸ τοῦ παλατίου καὶ εἰσῆγαγεν εἰς τὴν τοιαύτην μονήν, καὶ μεγαλύνας καὶ κτήματα πολλὰ δωρησάμενος. ἐκλήθη δὲ Εὐφροσύνης ἀπὸ μιᾶς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Εὐφροσύνης 10 τοῦνομα, καλῶς βιωσάσης καὶ ὑσκησάσης.

Εἰς τὸ λεγόμενον Δεύτερον ἐν τῷ κίονι ἴστατο στήλη Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥινοτιμήτου. ταύτην δὲ κατεβίβασε Βάρδας Καῖσαρ ὁ θεῖος Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου, καὶ συνέτριψεν. ἐκλήθη C δὲ ὁ τόπος τὸ Δεύτερον κατὰ τὸν τρόπον τοιούτου. Λεοντίου πατρι- 15 ζίου καταδυναστεύσαντος καὶ κρατήσαντος, ἐξόριστον ἔπεμψε τὸν Ἰουστινιανὸν εἰς Χερσῶνα, ὅστις ἐποίησε ἐκεῖ χρόνους δέκα. γρηῃ δὲ μετὰ ταῦτα χρησάμενος ἦλθεν εἰς Τέρβελιν τὸν ἀρχηγὸν τῶν Βουλγάρων, καὶ ἤγαγε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα, Θεοδώραν τοῦνομα. ἔλαβε καὶ στρατὸν παρ' αὐτοῦ, ἄνδρας 20 πολεμιστὰς χιλιάδας ἑ, καὶ ἐστράτευσεν κατὰ τῆς πόλεως, ζιτῶν τὴν οἰκίαν ἀρχήν. μὴ δεχθεῖς δὲ παρὰ τῶν πολιτῶν ὑπέστρεψε πρὸς τὴν παλαιὰν καλουμένην πόρταν, καὶ εἰσῆλθε διὰ τοῦ ἀγω-

3 p. 52 Band. λιβαδίον Vat. 11 p. 38 Band. εἰς τὸ
λεγόμενον] εἰς τὴν ἁγίαν Ἄνναν τὸ δευτερον στήλη ἴστατο Reg.
14 λέοντος Reg. Vat. 22 πόρταν] πέτραν et πάτραν nonnulli.

eo accedens crumenam invenit, et consummata templorum structura locum, ut antea diximus, nominavit Chrysobalandum.

Monasterium S. Euphrosynae cognominatum Libadia primum ab Irene Atheniensi exiguum valde et paupertinum conditum fuit: postea autem, ubi Michael Theophili filius cum Theodora matre et sororibus suis simultatem habere coepit, e palatio illas in hoc monasterium detrusit, quod ampliatum multis possessionibus ditavit. caeterum ab una Euphrosyna, quae bene et religiose vivebat, ita cognominatum est hoc monasterium.

In loco nuncupato Deutero sive secundo stabat Iustiniani Rhinotmeti statua, quam postea Bardas Caesar patruus Michaelis filii Theophili deiectam confregit. appellatus autem est locus Deuteron ob hanc causam. Iustinianus Rhinotmetus a Leontio patricio rerum potiente exsul in Chersonem relegatus fuit, ubi cum decem mansisset annos, profugit tandem ad Terbelim Bulgarorum principem, qui filiam suam Theodoram ipsi in uxorem dedit et insuper exercitum 15 militum milia subministravit. hunc ille contra Cpolim duxit ad repetendum imperium suum. cum vero cives eum recipere nollent, simulata fuga, apud por-

γοῦ, καὶ ἐξήλθον εἰς τὸν τόπον οὗ ἵσταται ὁ κίον· αἰτιόθεν γὰρ
 D εἶχε τὴν διάπνοιαν ἐ ἀγωγός. καὶ δεύτερον βασιλείους τὴν ἰδίαν
 ἀρχὴν τὴν σιγήν ἰαυτοῦ ἴδιον ἐπὶ τοῦ κίονος, καὶ ἐκύλισε τὸν
 τόπον Δεύτερον. ἀνέστηρε δὲ καὶ τὸν ἐκείνου τοῦ τοῦ ἁγίου
 Ἄννης διὰ τὸ εἶναι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἕξνον, καὶ ὀπταθῆναι 5
 παρὰ τῆς ἁγίας εἰς τὸν τοιαῦτον τόπον χύσαι αὐτῆ καὶ. ἀλλὰ
 καὶ τὸ ἅγιον αὐτῆς σῶμα καὶ τὸ ἀμασώριον ἐπὶ ταῦτα ἔχει.

Τὸ δὲ Ξηροκίτων ὁ ἅγιος Γρηγόριος ἐκτίσθη παρὰ τινος
 πατριάρχου ἐν ταῖς γῆραις τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου.

Τὸν ἅγιον Ῥωμαῖὸν ἢ ἁγία Ἐλίη ἔκτισε, καὶ πλησίον 10
 P 50 αὐτοῦ τὴν ἁγία σοφῶν καὶ τὸ ἕξνον καὶ τὸ τοῦ προφήτου
 Δανιὴλ καὶ τοῦ μεγάλου μάρτυρος Νικήτα καὶ ἕξνον πολλῶν
 προφητῶν ἕξνον, ἅπτε ἔχει ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ἀντιθέσασιν εἰς
 ἐκτίσθησαν τοῦ πρώτου σιαιροῦ. ἕξνον δὲ ὅτι οἱ ποιητῶν τῶν
 κατότων, ὁ ἅγιος Ἰωσήφ καὶ Θεόδωρος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ 15
 Σιουδίτης, διὰ τὸν φόβον γῆραις τοῦ Σιρογίτου Ἀίσιος
 τοῦ ἐκονοκείσιον, ἐκίσει ἐκτίσθη καὶ ἕξνον ταῖς κόνοντας.
 πεντακόσια δὲ ἔτε δὲ ἕξνον, ἀφ' οὗ ἐκτίσθη ὁ τοῦ, μέχρι τῆς
 τῶν φηθέντων ποιητῶν κατοικίας.

Ἀλλὰ καὶ τὴν μοῖην τῶν ἁγίων Κάρπον καὶ Παύλου ἢ 20

1] ἐξήλθον εἰς τὸ θεῖον τοῦ κίονος ἕξνον τῆς πόλεως C.
 7] ἕξνον] ἐκτίσθη εἰς τὴν πόλιν C. h] ἐκτίσθησαν et ἐκτίσθησαν
 alii. 10 p. 16 Band. 16 τοῦ] Αἰσιος τοῦ ἀμασώριον Reg.
 18 πεντακόσια δὲ] μετὰ δὲ σ' ἔτε τοῦ ἐκτίσθησαν τὸν τοῦ ἕξνον
 ἕξνον καὶ Θεόδωρος οἱ ποιητῶν Reg. 20 p. 50 Band.

iam urbis quam vocant antiquam, clandestinam per aquae ductum in urbem
 introrupit, eo loco ubi nunc columna superest, quod ibi aquae ductus
 spiraculum esset. Ita secundum adeptus imperium statum suam illic
 crexit, et locum vocavit Deuteron sive secundam. Iidem quoque tem-
 plum S. Annae aedificavit, quod uxorem eius gravidam per visum mo-
 nuit ut in eo loco templum sibi conderet. quo postea etiam sanctum
 eius corpus una cum eius humerali translatum fuit.

Templum S. Gregorii, quod cognominatur Xerocepium, extruxit
 quidam patricius sub Theodosio maiore.

Ecclesiam S. Romani B. Helena aedificavit, et prope eam de-
 posuit capsam cum reliquiis prophetarum Danielis et magni martyris Ni-
 cetiae, uti et aliorum prophetarum reliquias, quas Hierosolyma secura
 attulit. in hac ecclesia ferunt canones auctores S. Iosephum et fra-
 trem eius Theodorum Studitam metu Leonis Armenii Iconomachii pro-
 fugos latuisse et canones composuisse. ex quo autem ecclesia illa con-
 dita fuit usque donec supradicti poetae ibi habitarent, praeterierunt
 anni quingenti.

Praeterea etiam aedificavit S. Helena monasterium SS. Carpi et

ἅγια Ἐλένη ἔκτισεν, εἰς μίμησιν τοῦ τάφου τοῦ Χριστοῦ, μετὰ Β
ποικίλων καὶ θαυμαστῶν μαρμάρων, καὶ κτήματα πολλὰ ἐπεκύρωσε.

Τὴν κινστέρναν τοῦ Βῶνου Βῶνος ὁ μάγιστρος ἔκτισεν,
ὁ οἰκείος ἄνθρωπος Ἡρακλείου, ὃν καὶ κατέλιπεν εἰς φυλακὴν
5 τῆς πόλεως ἀντ' αὐτοῦ, ὅτε ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς πόλεως κατὰ Περσῶν.

Τὴν δὲ Μωκισίαν Ἀναστάσιος ὁ δίκωρος ἔκτισεν. ὅτε δὲ
αὐτὴν ἔκτισεν, λεῖψις ἦν ἐν τῇ πόλει ὕδατος καὶ σίτου, ὡς
πιπράσκεσθαι τοῦ σίτου μόδιον ἕν εἰς τὸ νόμισμα. ἔλαβε δὲ
τὴν τοιαύτην ἐπωνυμίαν ἢ κινστέρνα διὰ τὸ πλησίον εἶναι τοῦ
10 ἁγίου Μωκίου.

Εἰς δὲ τὸ καλούμενον Πορφυροπόλιον τὸ παλαιὸν πορ-
φύρας ἔβαπτον.

Τὸν δὲ ξενῶνα τὸν λεγόμενον τοῦ Σαμψῶν ὁ ὄσιος Σαμψῶν C
ἔκτισε συνεργεῖα Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, διότι ὁ ὄσιος Σαμ-
15 ψῶν αὐτὸν ἰάσατο ἐκ τῆς νόσου.

Τὰ δὲ Εὐβούλου παρὰ Εὐβούλου πατρικίου ἐκτίσθη ἐν τοῖς
χρόνοις Ἰουστίνου τοῦ Θρακός, ἐπεὶ οἶκος ἦν αὐτοῦ ἐκεῖσε.

Τὰ δὲ Ἰσιδώρου ὁ ὄσιος Ἰσιδώρος ὁ ἀδελφὸς Εὐβούλου
ἔκτισεν.

3 p. 49 Band. τὴν κινστέρναν] τὴν δὲ Βῶνου κινστέρναν
ἔκτισε Βῶνος πατρικίος ἀνελεθὼν ἀπὸ Ρώμης, καὶ ἐσκέπασεν αὐ-
τὴν κωνινδρικῶ θόλω. ὁ δὲ οἶκος αὐτοῦ ἐκεῖσε ἦν. ὁ αὐτὸς δὲ
ἦν ἐπὶ Ἡρακλείου βασιλείας C. 6 p. 49 Band. 7 λεῖψις]
λιμὸς, omissis ὕδατος καὶ σίτου, Reg., λήμνη Vat. 13 p. 27
Band. 14 συνεργεῖα] προτροπῇ C. 16 p. 27 Band.
τὰ δὲ Εὐβ.] ὁ ξενῶν τοῦ εὐβούλου Reg. 18 p. 27 Band.
τὰ δὲ Ἰσιδ.] Ὁ δὲ Ἰσιδώρος ὁ τοῦ Εὐβούλου ἀδελφός, τὸν ἐαυ-
τοῦ οἶκον ποιήσας ναόν, ἔκτισε καὶ τὸν ἅγιον Τρύφωνα, ἐπιμη-
ρώσας καὶ κτήματα πολλὰ. C. 19 ἔκτισεν καὶ ἀνήγειρεν τὸν
οἶκον αὐτοῦ εἰς ναὸν καὶ γηροκομεῖον Reg.

Babylae ad imitationem sepulcri Christi ex vario et admirando marmore,
multisque possessionibus ditavit.

Cisternam Boni Bonus magister condidit, domesticus Heraclii
imperatoris; cui etiam imperator adversus Persas profecturus custodiam
urbis et vices suas demandavit.

Cisternam Mocensem Anastasius Dicorus extruxit, cum tanta in
urbe aquae et frumenti esset inopia ut unus modius integro nummo ve-
niret. nomen vero haec cisterna habet a vicino templo S. Mocii.

Locus nuncupatus Porphyropolium antiquitus vestibus purpureis
tingendis destinatus erat.

Hospitale nominatum Sampsonis condidit S. Sampson auxilio Iu-
stiniani magni, quem ille a morbo liberavit.

In loco appellato Eubuli domus erat Eubuli patricii, ab ipso ex-
structa tempore Iustini Thracis.

Aedificium dictum Isidori B. Isidorus Eubuli frater condidit.

Τὸν ἅγιον Τρύφωνα τὸν εἰς τὰ Εὐβοῖλον Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας ἀνήγειρε, τὸν δὲ εἰς τὰ Βασιλικὸν Ἰουστίνου καὶ Σοφία.

Τὰ δὲ Βασιλικὸν αἶκος ἦν Βασιλικὸν πατρικίον καὶ δρογγαρίον, ὅστις βασιλικίους ἐποίησεν αἰτῶν τριῶν παλᾶτιον, οὐπὲρ ἐκ τοῦ χρόνου ἀφανισθέντος ὁ ἴδιος περιουσίαις ἀκμῆν τὴν ἐπισημῶν.

Τὰ παλαιὰ παλάτια τῶν Σοφῶν Μαυρίκιος ἀνήγειρε εἰς τὸ ὄνομα Ἀναστασίας τῆς παιδιδῶς αὐτοῦ, γυναικὸς Τιβεριῶν. μετὰ δὲ εἴκοσι καὶ ὀκτώ ἔτη Ἡράκλειος, πρὸ τοῦ βασιλεύσαι αὐτόν, τὴν κατοικίαν ἐκίσει ἐποίητο· πάντα γὰρ ἐγὼν τὴν 10 τοιαύτην κατοικίαν. ἴσθεται δὲ ὅτι καὶ ἐκίσει ἀπικαλέσθη ὅτι μίλλαι κρατῆσαι.

Τὰ ἑπάνω τοῦ τείχους παλάτια τοῦ Βουκαλιόντος ὁ μικρὸς ἀνήγειρε Θεοδοσίος. ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ἀνήγειρε τρικλίον, καὶ καλεῖται εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. οὗτος ἐποίησε καὶ τὸν χρυσωτρί-15 κλίον καὶ τὸν Λαυσιακόν.

P 51 Τὰ δὲ παλάτια τοῦ ἰππικῆ καὶ τοῦ κοιμίστορος ὁ μέγας ἀνήγειρε Κωνσταντῖνος.

Ἡ δὲ Δάφνη ἐκλήθη διὰ τὸ ἴσταισθαι ἐν τῷ τόπῳ στήλην,

9 εἴκοσι] κβ χρόνος Reg. 12 κρατῆσαι. μετὰ γούν το βασιλεύσαι αὐτόν ἴσταισθαι τὸ αὐτοῦ ὄνομα καὶ τὸ καὶ αὐτοῦ εἰς τὰ τείχη. Reg. 13 p. 9 Band. 14 πρὶν ἀνήγειραι] παρὰ βίβλιν CReg. 15 χρόνος. τοῦ μεγάλου παλατίου καὶ Vat. 17 παλάτια κοιμίστορος τοῦ ἰππικῆ C. 19 p. 9 Band. στήλην ὄνομα φέρουσαν Δάφνης, ἣτις ἔχθη ἀπὸ Γάλης, ὅπου καὶ μαντίον ἦν. ἐκίσει γὰρ καὶ τοῖς στασίαις τῆς δάφνης οἱ ἀρχόντες ἐλάμβανον κατὰ τὸν Ἰανουάριον μήνα. C et Reg.

Templum S. Tryphonis, quod prope Eubuli est, Iustinianus magnus aedificavit: alterum vero, quod est in loco nuncupato Basilisci, Iustinus et Sophia condiderunt.

In loco vocato Basilisci domus erat Basilisci patricii et drungarii, quam imperio potitus in amoenissimum palatium mutavit: quo vetustate abolito locus cognomentum retinet.

Antiquum palatium Sophianum Mauricius aedificavit nomine Anastasiae uxoris Tiberii, socrus suae. post annos autem 82 Heraclius, antequam imperaret, ibi habitavit: plurimum enim illo loco delectabatur; et ferunt ibidem ei revelatum fuisse fore ut aliquando imperio praesesset.

Palatium quod est supra murum et vocatur Buceleonicis, iunior Theodosius condidit: Iustinianus autem Triclinium extruxit, quod ab eo nomen habet. item aedificavit Triclinium aureum et Lausiacum.

Palatia Hippodromi et Quaestoris Constantinus magnus aedificavit.

Suburbium Daphnae sic dictum est, quod status ibi collocata esset

ἦτις ἦν ἡ μαντικιωτάτη ποτὲ Δάφνη τοῦ Ἀπόλλωνος. ἀλλὰ καὶ τύπος ἦν ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τῇ πρώτῃ καλανδῶν Ἰανουαρίου λαμβάνειν τοὺς συγκλητικούς δάφνας παρὰ τοῦ δήμου.

Ὁ δὲ ἐν τῷ παλατίῳ ἵππόδρομος ἐκλήθη οὕτως, ὅτι τύπος 5 ἦν τοῖς βασιλεῦσιν ὅτι κατ' ἰδίαν γυμνάζοντες ἔτρεχον δι' ἵππων ἐκεῖ. καὶ ἦν τὸ ἔθος κρατοῦν ἀπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου μέχρι Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας.

Ἡ δὲ τύχη τῆς πόλεως, τὸ ἄγαλμα, ἦν ἐπάνω τῆς ἀψίδος B τοῦ παλατίου ἰσταμένη, ἀχθεῖσα ἀπὸ Ῥώμης παρὰ τοῦ μεγάλου 10 Κωνσταντίνου. ὁ δὲ Μαυρίκιος συνέτριψεν αὐτήν.

Ἡ δὲ σιδηρᾶ πύρρα ἐκλήθη οὕτως. ὁ πορφυροῦς μέγας κίων τοῦ φόρου πλοιζόμενος ἀπὸ Ῥώμης διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους αὐτοῦ τρεῖς χρόνους ἐποίησεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐνταῦθα. εἰς δὲ τὴν ὤφθεισαν πύρραν τῶν Σοφῶν μέλλοντος ἀχθῆναι τοῦ 15 κίονος ἐκ τῶν σχεδίων, καὶ τοῦ τόπου χαίνου καὶ ἀλσώδους ὄντος, δεδοικότες μὴ ὁ κίων χωσθεῖς οὐ δύνησεται ἐξελθεῖν, διὰ σιδηρῶν μοχλῶν κατέστρωσαν τὴν περὶ τὴν πύρραν ὁδόν, καὶ οὕτως ἐκλήθη πύρρα σιδηρᾶ.

4 p. 9 Band. ὁ δὲ ἐν] ὁ δὲ ἵππόδρομος ἐκλήθη διότι ἀπὸ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου ἕως τῆς Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας ἐκείσε κατ' ἰδίαν ἐπὶ ἄρματος ἔτρεχον οἱ βασιλεῖς. ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ἔκτισε τὸν Λανθαικόν. C. 8 p. 9 Band. 11 p. 46 Band. 12 τοῦ φόρου τοῦ ἀηλίου C. 14 εἰς δὲ τὴν] καὶ εἰσελθὼν εἰς τὰς Σοφίας, ἐν τῇ πόρτῃ θειόντων ἐμβαλεῖν τὸν κίονα ἀπὸ τῶν σχεδίων, ἐχώσθη εἰς τὸν αἰγιαλὸν πήχεας δ' διὰ τὸ χαίνου καὶ ἀλσώδη (τελματώδη Reg.) εἶναι τὸν τόπον. μέλλοντες δὲ τοῦτον ἀποσπᾶν μετὰ ξύλων οὐκ ἠδύναντο, ἀλλὰ μετὰ σιδηρῶν μοχλῶν μεγάλων. καὶ διὰ τοῦτο οὕτως ἐκλήθη. CReg. 15 ἀλσώδους] ἰλυώδους Lamb. an ἀσώδους?

fatidicae Daphnes Apollini adamatae. adhaec moris erat ut in eo loco calendis Ianuariis populus senatui laurea offerret.

Hippodromus palatii ex eo nomen habet, quod moris esset imperatoribus ibi privatim ludos circenses exercere. haec consuetudo duravit a Constantino magno usque ad Irenem Atheniensem.

Signum fortunae urbis stabat supra arcum palatii, quod olim Roma a Constantino magno delatum Mauricius postea confregit.

Porta ferrea ob hanc causam ita nominata est. cum columna porphyretica fori Roma adveheretur, triennium integrum ob enormem magnitudinem in via fuit. cum vero tandem per supradictam portam ex navibus in urbem introducenda esset, et timerent ne, quia locus fungosus esset et humectus, columna in terram depressa ulterius non posset provehi, ideo ferreis vectibus viam straverunt circa portam. quae inde nomen retinuit.

C Τὸν ἅγιον Λουκᾶν, ἐν ᾧ οἱ τεθνηῶτες θάπτονται, Εὐφρόνη ἢ Ἀθηναία ἔκτισεν, ὅπως δωριάν ἐν αὐτῷ θάπτονται οἱ πίνητες. πάντες γὰρ ἐπιβισιάτη ὕδασι πολλὰ γεροκόμια καὶ ξηνοδοχίῳ καὶ πτωχοτροφίῳ ἐποιήσιν εἰς ἀποστραγήν τῶν πινέτων. ἀλλὰ καὶ γόφῳν βάρη ἐξίκοιτο. τρία δὲ μάλιστα ταῦτα τὰ κριώτερα ἐποιήσιν θανάτου καὶ ζωῆς καὶ ἰγίας, θανάτου μὲν ξηνοδόχου τοῦ ἁγίου Λουκᾶ, ζωῆς δὲ τὸ πιστοριῶν, ἰγίας δὲ τὸν ξηνοδοχίον, τὰ καλοῦμενα τῆς μακαρίας Εὐφρόνης.

Τὸν ἅγιον Λιωμαδέην ἔκτισε μὲν ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος, Βασιλεὺς δὲ ὁ Μακεδὼν διὰ τὸ λαβῆναι ἀπ' ἐκείνου τὸν περὶ τῆς βασιλείας χρησὸν ἐτάξαντι καὶ ἐκάλουν καὶ χρήματα πολλὰ ἀπιχαρίσαστο.

D Τὰ Στωδῖον Στωδῖος πατρικῖος ἔκτισεν ἐν τοῖς χρόνοις Λέοντος τοῦ Μακεδόν, καὶ κτήματα πολλὰ ἐπέκτισεν, καὶ μοναχοὺς χιλίους ἀπέκτισεν.

Ἡ καλομένη τοῦ ἁγίου Ἀμιλιανοῦ πόρτα οὕτως ἐκλήθη διὰ τὸ εἶναι πλησίον τῶν τῶν τοῦ ἁγίου Ἀμιλιανοῦ, ὃς πρότερον μὲν ἦν ἐκτέριον μικρὸν, ὅτι δὲ ἔχθη εἰς τὴν πόλιν τοῦ Μωσίου ἢ ῥάβδος ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἰδέξατο αὐτὴν ἡ βασι-

1 p. 51 Band. ἐν ᾧ] ἔθθη οἱ νεκροὶ θάπτονται, καὶ τοὺς τρομάτους καὶ αὐτὸν τὸν τῶν C. 4 ἀποστραγήν] ἀπέπαισι C. ἡ γόφῳν κορυφῶδες ἔξικοιτο. ἔκτισεν καὶ εἰς τὴν πόλιν τοὺς πίνητες καὶ εἰς τὴν πόλιν τοὺς τρομάτους τοῦ πιστωριῶν, τῆς ὀφείας τῶν ξηνοδοχίον τὰ Εὐφρόνης καλοῦμενα C. 7 ζωῆς δὲ] τῶν λουκῶν καὶ τὰ πιστορία Vat. 9 p. 21 Band. ἡ μοναχῶν] ἐπέκτισεν C. κτήματα C. 13 p. 21 Band. 14 τοῦ Λιωμαδέου C. καὶ μοναχοὺς] καὶ πρῶτον (α?) μοναχοὺς ἐποίησεν C. 15 ἀπέκτισεν] ἐπέκτισεν Reg. 16 p. 49 Band.

Coemeterium S. Lucae condidit Irene Attica, ut gratis ibi sepelirentur pauperes. eadem singulari pietate mota complures domus senibus peregrinis et pauperibus sustentandis aedificavit. item tributorum onera remittit. imprimis autem tria haec morti vitae et sanitati exstulit, morti Xenotaphium sive coemeterium peregrinorum, vitae pistoriam, sanitati hospitale quod beatae Irenae dicitur.

Templum sancti Diomedis primus aedificavit Constantinus magnus: post eum autem Basilus Macedo id maius et pulchrius reddidit, multisque donavit divitiis, propterea quod inde oraculum de futuro imperio acceperat.

Monasterium Studii Studius patricius condidit tempore Leonis Macellae, et plurimis ditavit possessionibus, atque monachos mille in eo instituit.

Porta S. Amiliani nomen accepit a proximo templo S. Amiliani, quod prius parvum erat oratorium, cum autem sub Constantino magno virga Moysis in urbem afferretur, pedes eam in hoc loco excepit im-

λιὺς ἐκέισε πεζός, καὶ ἀνήγειρε μέγιστον ναὸν τῆς Θεοτόκου, ἔνθα κατετίθειτο τὴν ῥάβδον. ἔκτισε δὲ μελζονα καὶ τὸν ἅγιον Αἰμιλιανόν. μετὰ δὲ ταῦτα ἀπηνέγκατο τὴν ἅγιαν ῥάβδον ἐν τῷ παλατίῳ.

5 Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἤχθη ἑλέφας μικρὸς P 52 ἀπὸ Ἰνδίας καὶ ἐτέρεφετο εἰς τὰ βασιλεια. ἵππικῶν δὲ ἀγομένον, καὶ ἀπαγομένον αὐτοῦ πρὸς αὐτό, καταλλάκτης τις διερχόμενον αὐτὸν διὰ τοῦ μιλίου ἔπαισε μετὰ ῥάβδον σφοδρῶς. χρόνων δὲ διελθόντων δέκα ἀνατραφεῖς ὁ ἑλέφας συνέβη καὶ αὐθις, ὡς ἔθος, 10 ἀπάγεσθαι εἰς τὸ ἵππικόν. περὶ δὲ τὸν τόπον τοῦ μιλίου γενόμενος καὶ τοῦ ποτὲ τύψαντος αὐτὸν ἀναμνησθεῖς, καὶ ἰδὼν ἐν τῷ τραπεζίῳ καθεζόμενον καὶ γνωρίσας, ἀθρόως δραμῶν πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπιβρυχησάμενος ἔκρουσε μετὰ τοῦ ὀδόντος αὐτοῦ, καὶ ἔσχισεν εἰς μέσον ἄνθρωπον, καὶ ἐθαύμασε πῶς τὸ φύσει 15 μνηστικὸν τοῦ θηρίου. B

Τὰ δὲ Κλαυδίου οἶκος ἦν Κλαυδίου πατρικίου καὶ κοιὰστορος ἐν τοῖς χρόνοις Βασιλίσκου τοῦ βασιλέως.

Τὰ δὲ κανικλείου οἶκος ἦν Θεοκτίστου μαγίστρον καὶ ἐπὶ κανικλείου, τοῦ σφαγέντος εἰς κοῖλα τοῦ ἵπποδρομίου παρὰ 20 Βάρδα Καίσαρος τοῦ θείου Μιχαὴλ τοῦ μεθυστοῦ.

2 μελζονα] μέγαν, idque post Αἰμιλιανόν, C. 5 p. 60 Band. μικρὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀνέτρεφον αὐτὸν εἰς τινα οἰκήματα C. 7 καταλλάκτης] τραπεζίτης C. 8 μετὰ στυρακίου C, μετριάζων μετὰ τοῦ στυρακίου Vat., μετὰ σνύξεως Reg. 14 ἔσχισεν αὐτὸν παραυτίνα μέσον τοῦ Μιλίου, omissis reliquis, C. 16 p. 43 Band. 17 βασιλέως, ὃς καὶ παλάτιον ἀνήγειρεν ἐκεῖσε C et, qui παλάτια, Reg. Vat. 18 p. 52 Band.

perator, et magnam condidit ecclesiam S. deiparae, ubi eam deposuit, atque templum S. Aemiliani valde ampliavit. caeterum postea sacram illam virgam in palatium transtulit.

Tempore Theodosii magni iuvenis elephas ex India adductus fuit, qui alebatur in palatio imperatoris. hic cum ad ludos circenses deduceretur, collybista quidam ei per miliarium transeunti fustem impexit quam vehementissime. post annos vero decem elephas, qui iam succreverat, iterum pro more ad Hippodromum ducebatur, et ubi ad miliarium pervenit, reminiscens eius a quo olim ibi erat caesus, et fortuito ipsum mensae videns assidentem et recognoscens, subito impetu illuc accurrit, et hominem cum barritu adorsus dente eum ferit mediumque discerpsit. unde omnes in eo animali naturalem offensae recordationem admirati sunt.

In loco nominato Claudii domus erat Claudii patricii et quaestoris tempore Basilisci imperatoris.

In loco dicto Caniclei domus erat Theoctisti magistri et praefecti caniclei, qui capite plexus fuit in caverna Hippodromi iussu Bardae Caesaris, qui patruus fuit Michaelis cognomine Ebriosis.

Τὸν τοῦ Ἐλευθερίου λιμένα ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἀνή-
γειρε, κτίων τὴν πόλιν. Ἐλαβε δὲ τὴν πρωταρχορίαν ταύτην ἀπὸ
Ἐλευθερίου πατρικίου καὶ παρισταμίνοιο εἰς τὸ κτίσασθαι. Ἰστατο
C δι ἐν τῷ αὐτῷ λιμένι στήλη μνημόριος Ἐλευθερίου, γέροντα
πίστον καὶ νόστον. ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδοσίος ὁ μικρὸς τὸν 5
ἀνεγνωματισμὸν τοῦ κτισθέντος παρ' αὐτοῦ κίονος ἐν τῷ Ταύρω
χίους ἐν αὐτῷ κτιίχῳσι, καὶ ἐγάνησι τὸν λιμένα πλακωτὸν ὅτι
κάτωθεν καὶ βαθύτατον.

Τὸν ἅγιον Παντιλέιμονα Θεοδώρα ἡ γενὴ τοῦ μεγάλου
Ἰουστινιανοῦ ἀνήγειρε, δόμι δι ἐλθὼν ἀπὸ Παφλαγονίας, ἐκίωσθαι 10
ἐν τῷ ἑμβάλλῳ κτιίχῳσι πίστες οὐσα καὶ ἴρια ἐγέθησα. ἐξ ὧν ἔλα
καὶ διασκευήν. μετὰ δὲ τὸ βασιλεῦσαι ἐκίωσθαι τὴν κτιίχῳσι ἐκί-
ωνην οὐκίαν εἰς ταύθ.

Τὰ Ναρσῶ οἶκος ἦν Ναρσῶ πατρικίου καὶ πρωτοπίστοιο
D ἐκίωσθαι ἐν τοῖς χρόνοις Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ μετὰ τὴν 15
εἰς ἐκίωσθαι καὶ γηροκομίαν παρ' αὐτοῦ.

Τὸν ἅγιον Πρόβον Τάραχον καὶ Ἀνδρόνικον ὁ αὐτὸς Ναρ-
σῶς ἀνήγειρε.

1 p. 46 Band. 4 Ἐλευθερίου πρωταρχορίαν ἀναστὰς ἐκί-
ων τὸν ἅγιον ποσειδίον καὶ πτόστον ἐν τῇ γῆρι οὐκίῳ, διασκευήν
κτιίχῳσι. κτισθέντες δὲ καὶ τῆς στήλης τοῦ κτισθέντος, ἡ ἐκίωσθαι
κτιστὸς τοῦ Ταύρου ἦν. ὁ γὰρ ἐκίωσθαι τὸν λιμένα, καὶ ἐγ-
γέθησα. C. 9 p. 47 Band. ποσειδ. τοῦ κτισθέντος Reg.
11 ἴρια ἐγέθησα] ἐγέθησα ἴρια ἐκίωσθαι οὐκίῳ καὶ ἐκ τῷ κτιί-
χῳσι οὐκίῳ διασκευήν Reg. 14 p. 48 Band. 15 Ἰουστινιανόν
καὶ Σοφίαν. τὸν δὲ ἐκίωσθαι καὶ τὸ γηροκομίαν καὶ τὴν ἐκίω-
σθαι ἀνήγειρε ὁ αὐτὸς καὶ τὰ μετὰ τοῦ οὐκίῳ καὶ τὸν ἅγιον
Πρόβον. C.

Portum Eleutherii Constantinus magnus struxit eodem tempore
quo ipsam urbem condidit. nomen vero accepit ab Eleutherio patricio,
qui eius structurae praefuit. eiusdem statua ibi posita erat, manu ge-
rens ligonem et cephalum. caeterum imperator Theodosius iunior cum
columnam cum statua sua in Taure erigeret, terram fodiendo erutam in
hunc portum ingressit atque eum opplevit; qui antea fundum lapide qua-
drato pavitum et altissimum habuit.

Ecclesiam S. Pantelemonis Theodora uxor Iustiniani magni ex-
struxit, quoniam ex Paphlagonia Cpolim veniens ibi habitaverat in per-
ticiu, paupercula tunc et lanificio sibi victum quaeritans, sed postquam
ad imperium pervenit, aedes illas paupertinas in ecclesiam mutavit.

Quam vocant Narsedis, domus erat Narsedis patricii et prae-
positi eunuchi tempore Iustiniani magni, quam ipse postea mutavit in
hospitale et gerocomium.

Idem Narses templa SS. Probi Tarachi et Andronici aedificavit.

Ὁ δὲ ἅγιος Θωμᾶς, ὁ τὰ Ἀμαντίον καλούμενος, οἶκος ἦν Ἀμαντίον παρακοιμωμένου ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ δικόρου. κακεῖνος τὰν ἀνήγειρεν. Ἔσπερον δὲ προποληθέντα ὁ υἱὸς Βασίλειος ἀνήγειρεν.

5 Τὴν μονὴν τοῦ Μαρτινάκου ἀνήγειρε Μαρτινάκης πατρικίος ὁ θεῖος τῆς δεσποίνης Θεοφανοῦς ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ μεθυστοῦ καὶ Βασιλείου Μακεδόνο.

Τὸν πρόδρομον τὰ Πρόβου Πρόβος πατρικίος ἀνήγειρε, P 53. καὶ παλάτια ἔκτισε θαναμαστὰ πάντ.

10 Τὰ λεγόμενα Τοξαροῦ οἶκος ἦν Τοξαροῦ μαγκλαβίτου τοῦ ἀνελόντος κατ' ἐπιτροπὴν τοῦ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνο Μιχαὴλ τὸν μεθυστὴν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα.

Τὰ Κουράτορος ἐκτίσθη παρὰ Βηρίνης γυναικὸς Λέοντος τοῦ Μακέλου εἰς τύπον τοῦ τάφου Χριστοῦ. πυρίστατο δὲ 15 Κουράτωρ ὁ ἄνθρωπος οἰκεῖος αὐτῆς εἰς τὸ κτίσμα.

Τὰ διακονίσσης ἔκτισε Κυριακὸς ὁ πατριάρχης ἐν τοῖς χρόνοις Μαρικίου τοῦ βασιλέως. ἐπεκλήθη δὲ οὕτως, ὅτι ὁ πατριάρχης ἔτι διάκονος ὦν ἐκεῖσε ὄκει, καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἐκεῖσε B ἦν διακόνισσα.

1 p. 48 Band. Ἀμάντου C. 2 Ἀμαντίον] μαγίστρον τινὸς
 Ἀμάντου παρ. C. 3 Βασίλειος] Λέων ὁ υἱὸς Βασιλείου τοῦ
 Μακεδόνο. C. 5 p. 55 Band. τοῦ Μαρτινάκου] τὰ
 Μαρτινακίου C, τὰ μαρτίνου Reg. Μαρτινάκης] Μαρτινά-
 κιος C, μαρτίνος Reg. 6 δεσποίνης] ἀγίας C. 10 p. 17
 Band. 13 p. 18 et 38 Band. τοῦ Λεωμακέλου C, altero
 loco τοῦ Λεωμακέλλου. 16 p. 18 Band. 17 βασιλέως
 τοῦ συντέκνου αὐτοῦ C.

Templum S. Thomae dictum Amantii domus erat Amantii accubitoris tempore Anastasii Dicori, quam ipse mutavit in ecclesiam. incendio autem consumptam restituit filius eius Basilius.

Monasterium appellatum Martinacae condidit Martinaces patricius, avunculus dominae Theophanus, sub Michaelē Methysta et Basilio Macedone.

Templum S. Ioannis praecursoris cognominatum Probi Probus patricius exstruxit; item palatium aedificavit admiratione dignum.

Toxara, ut vocant, domus erat Toxarae manclavitae, qui iussu Basilii Macedonis Michaelē Ebriosum in templo S. Mamantis occidit.

Templum Curatoris condidit Verina uxor Leonis Macelae ad instar sepulcri Christi. structurae autem Curator quidam domesticus eius praefuit.

Ecclesiam diaconissae exstruxit Cyriacus patriarcha tempore Mauricii imperatoris. ita vero denominata est, quod patriarcha adhuc diaconus ibi habitaret et soror eius ibidem esset diaconissa.

Τὴν ἁγίαν Ἀνουστασίαν τὴν φαρμακολύτριαν Ἀναστάσιος ὁ δίκωρος ἀνέγειρεν. ἦν δὲ ἐκίσει οἶκος πατρικίος τινὸς Φαρμακοῦ καλομένου.

Τὸ λεγόμενον Λιωμακέλλον τρόπον τοιοῦτον ἐκλήθη οὕτως, διὰ Λίων ὁ Μακίλης, ὃς ἐρμηρεύεται σφαγίως, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι λέγεται ἔτι πρὸς ἰσὼλι καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔπλεκε χορδὰς ἐν τῷ στήθεϊ τόπῳ.

Τὰ Φλωρητιῶν οἶκος ἦν Φλωρητιῶν πατρικίος καὶ δονκὸς Ἀντιοχίως, τοῦ ἐν τοῖς χρόνοις Ἀρκυδίου τοῦ βασιλέως, ὅστις πλεονῶν ἰσώησεν τὸν οἶκον αὐτοῦ γερουσιῶν.

C Τὰ Ἀθηναῖοι οἶκος ἦν Ἀθηναῖα μαγίστρον τοῦ ἐν τοῖς χρόνοις Μαρκετιῦ, ὃς καὶ ἵστανεν αὐτὸν ἐν τῇ πόλει, διδοικώς αὐτῷ τὴν ἐκ πρώτης γυναικὸς αὐτοῦ θυγατέρα, καὶ ἀπίστανεν εἰς Ῥώμην βασιλεῖα. ὁ δὲ τὸν αὐτοῦ οἶκον εἰς τὸν καὶ γερουσιῶν ἀνέγειρε καὶ λώμα.

Τὰ Σπαιδῆς Ἄννα ἡ Αἰγοῖστα ἔκτισεν, ἡ Λιόντος τοῦ Σερογινοῦς. Ἰγκος γὰρ οἶκος καὶ σπαιφόμενῃ ἀπὸ τῶν Βλαχεριῶν, τῆς τοῦ μικροῦ αὐτῆς ἄρας παραστάσης, ἠσώθη κατὰ σποιδῆν εἰς οἶκόν τινος πρωτοσπαιθαρίου καὶ ἀπίστανε, καὶ ἐποίησεν τὸν οἶκον ἐκίσει μοιῆν, καὶ ἐπωνόμασε Σπαιδῆς διὰ τὸ κατεπίδωκεν αὐτῆν καὶ ἐπισπείδωκεν τὸν τοκετόν. ἀλλὰ καὶ τῆς μοιῆς τὰ Ἄννης ἡ αὐτῆ ἀνωσσα Ἄννα ἐποίησεν.

1 p. 3^a Band. 2 φαρμακὸς C. 4 p. 3^a Band. 8 p. 50
 Band. 11 p. 37 Band. secundum Ἀθηναῖοι] ἀπὸ Λιόντος
 Vat. 12 ὅς καὶ ἵστανεν τὴν πόλιν καὶ ἀπίστανεν Reg.
 16 p. 39 Band. τὰ Σπαιδῆς] τῆς μοιῆς τὰ σποιδῆς Reg.

Ecclesiam S. Anastasiae pharmacolytrae Anastasius Dicorus aedificavit eo loco ubi Pharmaci curiam patriam domus locit.

Locus dictus Leonacellum ita denominatum fuit, quod Leo Macelas, antequam imperio potiretur, carnes ibi vendiderit et uxor ejus chordas torqueret.

In loco nominato Florentii domus erat Florentii patricii et ducis Antiochiae, qui vixit tempore Arcadii imperatoris, et domum suam mutavit in geroconium.

Anthemiana domus erat Anthemi magistri, quem Marcianus imperator in urbe coronavit, et data ei in uxorem filia, quam ex prima uxore susceperat, imperatorem Romam misit. is vero domum suam in templum geroconium et baneum mutavit.

Monasterium Festinationis condidit Anna Augustae Leonis Isauri, cum enim gravida esset et revertens ex Blachernis in via parienti necessitate urgeretur, praefestine divertit ad quendam protospatharium, et ibi peperit, domumque in monasterium mutatam Festinationis vocavit ob acceleratum partum. eadem Augusta monasterium Annae aedificavit.

Τὰ Σεβήρον τὸ γηροκομεῖον Σεβήρος πατρίκιος ἔκτισεν, D
ὁ ἀδελφοποιητὸς Κώνσταντος βασιλέως τοῦ ἐγγόνου Ἡρακλείου,
ὃς ἀνηρέθη ἐν τῷ βαλανεῖῳ εἰς Σικελίαν. ἀλλὰ καὶ ναὸν ἀνή-
γειρεν, ἐπεὶ οἶκος αὐτοῦ ἐνταῦθα ἦν. μετὰ γοῦν τὸ σφαγῆναι
5 τὸν ῥηθέντα βασιλέα ἐν Σικελίᾳ παρέλαβεν αὐτὸς τὸν Ῥωμαϊκὸν
στόλον, καὶ ἀνῆλθεν ἕως τοῦ καλουμένου Φοίνικος.

Τὰ Γαῖνᾶ οἶκος ἦν Γαῖνᾶ πατρικίου τοῦ τυραννήσαντος εἰς
τὰ Θρακῶα μέρη ἐν τοῖς χρόνοις Ἀρκαδίου καὶ σφαγέντος ἐκεῖσε. P 54

Τὰ Εὐσεβίου Εὐσέβιός τις ἔκτισε πατρίκιος ἐν τοῖς χρόνοις
10 Ἰουστίνου καὶ Σοφίας τοῦ εὐσεβεστάτου ζεύγους.

Τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον τὰ Κύρον Κῦρος πατρίκιος καὶ
ἐπαρχος ἔκτισεν ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, ὃς καὶ παρίστατο εἰς
τὸ κτίσμα τοῦ χερσαίου τείχους, ὅτε ἐκτίζετο παρὰ τῶν δύο με-
ρῶν, καὶ ὑπὸ τῶν δημοτῶν ἀγαπηθεὶς ἦν, ὅτε καὶ φωνῇ μεγάλῃ
15 εἶπον “Κῦρος καὶ εἰς ἄλλο νικήσει καὶ προκόψει.” ὅπερ ἀκού-
σας ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν αὐτὸν μητροπολίτην εἰς Σμύρναν.

Εἰς δὲ τὸ χρυσοκάμαρον τὸ ὄπισθεν τοῦ μυρελαίου ζώδιον B
ἴστατο χρυσοῦν, ἐξ οὗ ἐκλήθη χρυσοκάμαρον. ἐν δὲ τοῖς χρό-
νοις Βάρδα Καίσαρος τοῦ Θείου Μιχαὴλ ἐκλάπη. εἰς δὲ τὸ

1 p. 39 Band.

3 ἀλλὰ καὶ ναὸν ἀνήγειρεν] ἔκτισε δὲ αὐτὸ
γηροκομεῖον διότι οἶκος ἦν αὐτοῦ· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ναὸν ἀνή-
γειρε, διότι μετὰ τὸ C.

7 p. 37 Band.

11 p. 34 Band.

12 ἐξάρχος Vat.

17 p. 48 Band.

19 p. 38 Band.

Gerocomium Severi condidit Severus patricius, frater adoptivus
Constantini imperatoris, qui nepos Heraclii fuit et in Sicilia in balneo
occisus est. idem templum quoque extruxit, quo loco domus eius sita
fuerat. imperatore autem supradicto in Sicilia interempto sumpsit sibi
hic Severus Romanam classem, et cum ea usque ad locum cui Phoen-
nicis nomen est pervenit.

Gainae quae vocatur domus erat Gainae patricii, qui tempore
Arcadii imperatoris imperium affectavit in Thraciae partibus, atque ibi
occisus fuit.

Aedificium nominatum Eusebii Eusebius quidam patricius extruxit
tempore Iustini et Sophiae coniugum piissimorum.

Ecclesiam S. deiparae cognominatam Cyri Cyrus patricius et prae-
fectus sub Theodosio iuniori condidit. idem structurae terrestriis muri
praefuit, et a populo adeo dilectus fuit ut publice exclamaret fore ut
ad maiorem proveheretur dignitatem. quo audito imperator eum metro-
polititanum episcopum Smyrnae fecit.

In Chrysocamera, quae sita est post Myrelaeum, stabat olim
signum aureum, a quo Chrysocamera nomen accepit. hoc autem tem-
pore Bardae Caesaris furto inde ablatum fuit. in altera Chrysocamera,

Χριστοκάμαρον τὸ πλεῖστον τοῦ ἁγίου Ἀκακίου, ὅπου ἐστὶ τοῦ
Μωσῆλι ὁ ὄλκος, Χριστοῦ ἐπιπέσειν εἰκονισμός.

Εἰς τὰ δύο μυρέλια μύρα ἔρρι καὶ ἰάματα πολλὰ ἴησιντο
ἐπὶ τῆς Θεοτόκου, καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθησαν.

Τὸ ἀνεμοδούλιον τὸ χαλκοῖν ἐπιπέσειν παρὰ Ἡλιοδώρου 5
ἀστρονόμου ἐν τοῖς χρόνοις Λέωντος τοῦ Σαραγγιστοῦ· ἐν ᾧ εἰσὶν
ἐπιηλωμένοι οἱ δώδεκα ἄνθρωποι. τὰ δὲ χαλκοπέσματα τὰ μι-
C γὰλα ἔχθη ἀπὸ τοῦ κάστρου Συρραχίου, ὅχι δὲ αὐτὰ τις γυνή
τις προῖκα ἀπέηξ.

Τὸν ἁγίον Ἀκάκιον τὸν Χαρίαν ἔκτισεν ὁ ἀδελφὸς Ναρσῆ 10
πατριάρχου ἐν τοῖς χρόνοις Ἰουστινίανου καὶ Προκοπίου.

Ὁ ἁγίος Προκόπιος τὰ Βαγλεντίας εἰς τὸν Ταῦρον ἐπέπεσε
παρὰ Ἰουστινιανῷ, ὃς καὶ ἄλλα πολλὰ αἰτιάθη παλάτια ἔκτισεν
λόγῳ τῆς ἀπειθείας αὐτοῦ Βαγλεντίας. ἐπὶ δὲ ἑμπεριουσιῷ
ἀφανισθῆντα Ἀντωνίνα ἢ γυνὴ Βελισσίου τοῦ κατ'ἄστρον, ἣτις 15
ζωοῖτ' ἦν Θεοδώρις τῆς γυναικὸς Ἰουστινιανῷ τοῦ μεγάλου,
μετὰ τὸ χειρῆσαι αὐτὴν κατόπι μετὰ Βαγλεντίας, καὶ οὐκ αἰσίου
D ἀπέηξ πάλιν ἀπέηξε τὸν πῦρ τοῦ ἁγίου Προκοπίου τὰ Βαγλεντία
καλοῦμενον.

5 p. 17 Band. [ἐπιπέσειν] [ἐπιπέσειν] Reg. 6 ἀστρονόμου]
τοῦ ἀστρονόμου (Reg. 7 δὲ χαλκ.] δὲ τρεῖς χαλκοπέσματα C.
8 γυνὴ 11ρα C. 9 post ἀπέηξ: μετὰ ποσὸς δὲ ἐπιπέσειν
καὶ ἀστρονομίας ἰποῖσι τοῦτο. C et, qui τοῦτο ἐπέηξ, Reg.
10 τῆν χαρίαν Reg. 12 p. 37 Band. 14 βαγλεντίας καὶ
ναὸς ἐπέηξε τὸν παλατίων Reg. 15 ἀντωνία Reg.

quae est prope S. Acacium, ubi est domus Mosele, Christi imago
asservabatur.

In duobus illis locis quae vocantur Myrelaea, unguenta scaturi-
bant, et multi sanitati restituebantur ope virginis deiparae; unde etiam
nomen obtinuerunt.

Anemodulium aereum, in quo duodecim ventorum signa posita
sunt, tempore Leonis Isauri ab Heliodoro astronomo erectum fuit.
magna autem eius simulacra aerea Dyrrachio allata sunt a muliere
quadam, quae in dotem illa acciperat.

Ecclesiam S. Acacii dictam Chaream aedificavit frater Narsetis
patricii tempore Iustini et Procopiae.

Templum S. Procopii cognominatum Vigilantiae, quod situm est
in Tauro, primus extruxit Iustinianus, qui etiam multa alia palatia ibi
aedificavit nomine Vigilantiae germanae suae sororis, sed istam eccle-
siam incendio absumptam reaedificavit Antonina uxor Belisarii magistri,
quae vestitrix fuit Theodora uxoris Iustiniani magni, suasu ipsius
Vigilantiae, cum qua post mariti sui mortem habitavit.

Τὸ δὲ λεγόμενον Κοντοσκάλιον ἢ πόρτα ἀπὸ Γαληνοῦ τοῦ παρισταμένου εἰς τὸ κτίσμα τοῦ λιμένος ἔλαβε τὸ ὄνομα· καὶ γὰρ ἐκεῖνος κοντόσκελος ἐπιωνομάζετο.

Ἡ λεγομένη τοῦ Ψαρελαίου μονὴ πρότερον Μυρόδωνος ἐκαλεῖτο. ὁ δὲ κοπρῶννος διερχόμενος ἐκεῖ ἠρώτησε τὸν πατρικιον τὸν Καμουλιανὸν πῶς κέκληται ἡ μονή· τοῦ δὲ μὴ εἰδέναι εἰπόντος, αὐτὸς εἰδὼς καὶ ἐνυβρίσαι θέλων τὴν τῶν μοναχῶν βρωσιν ψαρελαίου καλεῖσθαι ταύτην ἐκέλευσε, καὶ γέγονε τὸ τούτου ῥῆμα κύριον ὄνομα τῇ μονῇ. οἱ δὲ ἐκέισε μοναχοὶ την- P 55
καῦτα ἔξέγγονο.

Ὁ χορτοβολῶν ὁ ὢν εἰς τὸ Βύκινον ἐκκλησία ἦν τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, ἣν ἀνήγειρεν Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας. ὁ δὲ Κυβαλλῖνος ἐποίησεν αὐτὴν χορτοβολῶνα.

Εἰς τὴν καλουμένην Ψαμαθέαν εἰδῶλον ἴστατο σεβόμενον παρ' Ἑλληρὸς τιος. ἔλεγον οὖν οἱ Χριστιανοὶ πρὸς τὸν σέβοντα αὐτό "κατὰ ψεῦσμα θεός ἐστι τοῦτο τὸ σὸν εἰδῶλον," καὶ ἐκ τούτου ἔλαβεν ἡ πόρτα τὴν τοιαύτην ἐπίκλησιν. ἢ ἀπὸ τοῦ ἕψωμα θεῖον, διὰ τὸ ἄνωθεν ἴστασθαι τὸν τίμιον σταυρόν.

1 p. 34 Band.	Κοντοσκάλη C.	Γαληνοῦ] Ἀγαλλιανοῦ
τουρμάρχου π. CReg.	4 p. 48 Band.	ψαρελαίου Vat.
Μυρόδωνος]	μυρέλαιον C,	μυρίδονα Vat.
Reg.	8 ἐκέλευσεν ὁ	χοῖρος Reg.
χορτοβολῆς Vat.	12 Ἰουστινιανὸς	ἐκέισε ἐρχόμενος C.
14 p. 48 Band.	ψαμαθὰν C.	16 κατὰ ψεῦσμα]
εἰδῶλον, ὁ σέβη	ὡς θεόν, ψεματινός	ἐστι. C et, qui ψευμα-
θεινός, Reg.		

Porta quae vocatur Contoscalium, nomen accepit a Galeno, qui structurae portus praeerat et cognominabatur Contoscelus.

Monasterium Psarelaii antea nominabatur Myrodonis, cum autem quodam tempore Constantinus Copronymus illud praeteriens Camulianum patricium interrogaret, quomodo id monasterium vocaretur, atque is se nomen eius nescire responderet, imperator, qui bene illud noverat, nominari iussit monasterium Psarelaii, illudens scilicet monachis, quod semper comederent pisces. et monasterium quidem hoc nomen retinuit, monachi vero propterea inde profugerunt.

Foenile quod est in loco nuncupato Buccino, prius ecclesia erat S. apostoli Andreae, quam extruxerat Iustinianus magnus. Constantinus vero Copronymus eam mutavit in foenile.

In porta quae vocatur Psamathea, idolum stabat, quod colebatur a quodam gentili: propterea igitur, quod Christiani eius cultori dicere solerent "falsus est et ementitus deus hoc tuum idolum," ideo porta sic nominata est; vel propter exaltatum ibi sanctae et venerandae crucis signum, quod supra eam positum erat.

B Ἡ πέμπτη λεγομένη πόρτα ἐκλήθη διὰ τὸ εἶναι τὸν ἀριθμὸν τῶν πέμπτῃ.

Ἡ δὲ Χαρσίον πόρτα ἐκλήθη ἀπὸ Χαρσίοι τοῦ δευτερείου τοῦ μέρους τῶν Βυλίων, οὗ παρίστατο ἐκείνη, οὗ ἐκίετο τὸ χειμαῖον τῆς πόλεως.

Ἡ Ἐπιλόκιος πόρτα διὰ τοῦτο ἐκλήθη οὕτως, ὅτι αἱ τεχνίται ἐν τῷ τόπῳ ἐργάτης ἴδιαι πολλά, καὶ μὴ διγνάμηναι θύσαν τῆς πόλεως διὰ τῆς πολλῆς ἀληθείας, κέρτους καὶ πατισσώματα μετὰ ζύου ποιήσαντες ἐπιλόκασιν τὸ θυμάλιον.

C Τῶν θειοτόκων τῆν κυλομένην πηλὴν ὁ μῦθος Ἰουστινιανὸς ἐκείνην ἀποκρίσας γὰρ αὐτῷ ἐλάλησεν ἐπὶ τῷ κεινῆσαι εἶδη πλῆθος λαοῦ ἐπιρρόντων ἐκ τοῦ ἐκείνη γαυθῶ, μακροῦ ἐπι ἔτος ἀετιρίας, καὶ ἐργάταις τί ἴστω· Στρατηγὸς δὲ τις μάλιστα καὶ γούης τῶν βασιλικῶν χρημάτων ἔπειν αὐτῷ "ἢ πηλὴ τῶν λαμάτων ἐστὶ, δὲ περὶ." καὶ ὁ βασιλεὺς θυμάλιας ὄρισεν, καὶ ἐκίεθη γὰρ μάλιστα καὶ περικυλλῆς ἐκ τῆς περισσιόσεως ἔλης τῆς μεγάλης ἐκλήσεως. ἐπὶ οὐρανοῦ δὲ συμπρωθείς ἐκίεθη πάλιν παρὰ Ἐφένης τῆς Ἀθηναίας, ἔχων ὁ γαυθῶς ὅτι ἐκίεθη ἴσως τῆς Ἀθηναίας Ἐφένης ἐπὶ δακρύσιν ἰσοδομήσαντα ἐπιτά.

1 p. 48 Band.

τὸν ἀριθμὸν] κατ' ἀριθμὸν πέμπτης C.

3 p. 50 Band.

6 p. 50 Band.

ἐπιλόκιος et ἐπιλοκικός

ubi. ἑξοκέρτος Reg.

8 παντοπόλιος C.

9 μετὰ] ἐκ

Reg. 10 p. 58 Band.

13 ἐκτελέσεν καὶ μοιραῖον τῆς

ἐκείνη καθιζομένην Reg.

19 ἰση] εἰς χρόνοι Reg.

Porta quae vocatur Quinta, ex eo nomen habet quod numero quinta sit.

Porta Charsiae ita dicta est a Charsia secundo factionis Venetae, qui structurae eius loci praefuit, cum conderetur murus terrestris.

Porta quae vocatur Xylocercos, nomen ex eo habet quod artifices eam structores, propter magnam aquae copiam ibi repertam et crebram maris inundationem, roboreis tignis et palis in aqua delixis fundamentum superposuerunt.

Ecclesiam S. despargae, quae cognominatur ad fontem, Iustinianus magnus condidit. cum enim aliquando in Thraciam venatum iret, et ex hoc templo, quod tunc temporis parvum oratorium erat, magnam videret prodire populi multitudinem, interrogavit quidnam illud sibi vellet; Stratego autem quodam magistro et custode imperialis pecuniae respondente fontem ibi esse merbas sanantem, valde hoc admiratus est imperator, et ex superflua materia magnae ecclesiae ingens ibi et splendidum aedificavit templum, quod terrae motu collapsum Irene Attica reaedificavit 277 annis post primam eius aedificationem.

Ἡ δὲ ἀχειροποίητος καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος παρὰ D τοῦ ἐν ἁγίοις Κωνσταντίνου ἐκτίσθη.

Ὁ δὲ πρόδρομος ὁ στρογγυλόστεγος ἐκτίσθη παρὰ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ὅτι ἐπὶ ἡμερῶν αὐτοῦ ἤχθη ἡ τιμία κἀρα τοῦ 5 προδρόμου εἰς τὴν πόλιν, ἣν καὶ ἐδέξατο ἀπὸ τοῦ Ἐβδόμου μετὰ Νεκταρίου πατριάρχου καὶ κατέθετο εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεολόγου. εἶτα διὰ τοῦ μαγίστρου Ρουφίνου ἐκτίσει τὸν ναὸν τοῦ προδρόμου.

Ἡ μονὴ τοῦ Παυλίνου ἐκτίσθη παρὰ Παυλίνου μαγίστρου τοῦ οἰκιοτάτου ἀνθρώπου τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ· 0 σύντροφος γὰρ αὐτῷ ἐπῆρχεν. ὅς καὶ ἀνήγειρε τὸν ναὸν τῶν P 56 ἁγίων ἀναργύρων. οὗτος ὁ Παυλῖνος ἀνῆρέθη παρὰ Θεοδοσίου ζηλοτηπῆσαντος αὐτὸν διὰ τὴν ἰδίαν γυναῖκα Εὐδοκίαν τὴν βασιλισσαν. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ ἠρέθη μῆλον παμμεγεθέστατον, ἀπὸ Φρυγίας κομίσαντος αὐτό τινας, ὅπερ λαβῶν ὁ 5 βασιλεὺς καὶ θαυμάσας δέδωκε τῷ κομίσαντι ὑπέρπυρα ἑκατόν. τὸ δὲ μῆλον ἀπέστειλεν Εὐδοκίᾳ τῇ βασιλίσσει ἐκ τῆς ἁγίας Σοφίας· ἐκείσε γὰρ ὄντι τῷ βασιλεῖ ἐκομίσθη. κάκεινῃ λαβοῦσα κατεῖχε, καὶ ἐθαύμασεν ἐπὶ τῷ μεγέθει καὶ κάλλει αὐτοῦ. προσελθὼν δὲ Παυλῖνος καὶ ἰδὼν παρὰ τῇ δεσποίνῃ τὸ μῆλον B

1 p. 56 Band. ἡ δὲ ἀχειροποίητος ἐκτίσθη παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου εἰς τὸ καθέζεσθαι Ἀβράμιον τὸν μοναχὸν ἐκεῖσε· διὸ καὶ ἐκλήθη Ἀβραμίον. C, ubi lemma Τὰ ἔξω μοναστήρια. 2 τοῦ μεγάλου κωνστ. Reg. 3 στρογγ. ὁ ἔχων τὰς κόγχας ἐκτ. Reg. 4 τιμία] ἁγία κεφαλὴ Reg. 5 ἀπὸ τοῦ Ἐβδ.] εἰς τὸ ἔβδομον Reg. 8 p. 55 Band. τοῦ Παυλίνου] τὰ Παυλίνης CReg. 9 οἰκιοτάτου] φίλου Reg. 11 ἀναργύρων. οὗτω δὲ ἐτελείωσεν αὐτόν C. 13 παμμεγεθέστατον] μῆλον ὀπίρας δίκην ἐπέχον μοδίου τὸ μέγεθος C, μοδίου μέγεθος ἔχον Reg. 15 ὑπέρπυρα] νομίσματα CReg.

Templa imaginis non manufactae et S. Ioannis theologi a beato Constantino primo exstructa fuerunt.

Ecclesiam S. Ioannis baptistae Theodosius magnus condidit, quia ipso imperante sanctum eius caput in urbem allatum fuit, quod imperator cum patriarcha Nectario in Hebdomo suburbio excepit, et in S. Ioannis evangelistae templo deposuit, usque dum per Rufinum magistrum ecclesia supradicta S. Ioannis baptistae aedificaretur.

Monasterium Paulini Paulinus magister condidit, qui valde familiaris fuit imperatori Theodosio iuniori et una cum ipso educatus. hunc postea Theodosius zelotypia ob coniugem Eudociam Augustam. quippe offerebatur aliquando imperatori pomum mirae magnitudinis e Phrygia allatum, quod ipse plurimum admiratus eum qui attulerat centum hyperpyris remuneravit. pomum vero ex templo S. Sophiae, ubi hoc ipsi oblatum erat, ad Eudociam Augustam misit, quae illud accipiens aequae magnitudinem atque pulchritudinem eius mirata fuit. accedens autem ad eam Paulinus, et idem pomum simili cum admiratione

ἰθαίμασιν, ἰσχυρῶς αὐτῆ "πόθεν τοῦτο τό ἀγαθόν ἤρξθη, δίοποιά μου;" ἡ δὲ ἰρῶσα αἰτιοῦ "λάβη τοῦτο" ἔφη. ὁ δὲ λαβὼν ἔπιμνε δῶρον τοῦτο τῷ βασιλεῖ, μὴ ἰδῶς ὅτι παρ' αὐτοῦ ἰδύθη τῆ δίοποιᾳ. ὁ δὲ βασιλεὺς λαβὼν, καὶ γινῶς ὅτι ἕπερ ἀπίστους τῆ βασιλείᾳς μῆλός ἐστι, προσεκάλει τὴν Ἀν-6
 ροῖστιαν, καὶ ἐπιρώτησε αὐτὴν "ὅτιν ἴστυλά σοι μήτιον, ποῦ ἴστατο;" ἡ δὲ εἶπεν "Παυλίῳ τῷ πιστοτάτῳ ἱμῶν δίδου." ὁ δὲ αὐτῆ μὴ ἱκανῶσι ρωμῶσι αἰσχυρῶς, Παυλίῳ δὲ προσέ-
 C ταξε φωνεῖσθαι ἰσχυρῶσι ὡς τὸ παλάτιον, καὶ δῆτα ἀνιρ-
 χόμενον τὸν σπουδαῖον κοχλίαν ὡς ἔδειξεν, ἔπειτα αὖ πρῶσι χθῆτις 10
 τοῦτο φωνεῖσαι, εἰ μὴ τὰ ὅσα αἰτιῶ μῶσι ἔπειτα. καὶ γινῶς ἱκανῶσι τῆ ἐπιρωτῆ ἔφη. τοῦτο δὲ ὡς θαύμα τῶν ἁγίων ἀναγῆσι ρῶσι, ὡς ἂν τιμῶσι τὸν ταῦν αἰτιῶ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπίστους ὅπως αἰτιῶ ἔφη. τῆ προσκλήσει φωνῶν, καὶ ἀσχυρῶσι ἁγίων προβαλλεῖτο καὶ τοῖς τοῦ ἁγίου ἁμῆται 15
 ἔλεγον. ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἔδη τετελειωκότα τὸν ταῦν τῶν ἁγίων ἀναγῆσι ἀπικηγῆσι αὐτόν.

4 δίοποιον] ἀγροῖον ἄλλο.

7 εἶπεν] εἶπε φωνῆν αὐτό. καὶ

πάντα ἐφώτησεν αὐτὴν εἰς τὴν σπουδαῖον αὐτῶ. ἡ δὲ καὶ πάντα εἶπε φωνῆν αὐτό. ὁ οὖν βασιλεὺς ἰσχυρῶσι τὸ ἁγίον ἔφη καὶ τοῦτο εἶπεν καὶ ταῦτα μὴ ἱκανῶσι ἔπειτα ἀπικηγῆσι, τὸν δὲ βασιλεὺς τῶ πιστοτάτῳ αὐτῶ ἁγίῳ προσέταξε ἰσχυρῶσι εἰς τὸ παλάτιον κατακοθῆσαι, καὶ δῆτα Reg. 9 φωνεῖσθαι] ἰσχυρῶσι φωνῆσι C.

17 αἰτιῶ] αὐτὸν φωνεῖσθαι. ἡ δὲ δίοποιον ὡς δῆτα ἀπικηγῆσι ἔπειτα τὸν βασιλεῖα ἀπικηγῆσι εἰς τοῦ ἁγίου τόπος, καὶ ἀσχυρῶσι ἔφη. ἡ δὲ ἁγίων ἡ φωνῆσι καὶ ἰσχυρῶσι τὸν ταῦν. ἔν δὲ τῷ βασιλεῖ τετελειωκότα ἰσχυρῶσι ἢ σπουδαῖον τι μετὰ Παυλίῳ. Reg.

spectans, dixit "ubinam, domina, egregius ille fructus repertus est?" et ipsa, quae eum amabat, "tu" ait "accipe illum." Paulinus igitur pomum ab ea acceptum imperatori remisit, ignoscens ab eo prius Augu-
 stae illud donatum fuisse. Imperator autem pomum recipiens, et cognos-
 cens idem esse quod antea Augustae miserat, ipsam ad se vocatam interrogavit "ubi est pomum quod tibi misi;" illa vero respondit "Paulino nostro fidelissimo dedi." tunc imperator illum quidem se vera interminatione increpuit, Paulinum autem, dum ingrederetur palatium, interfecit inscit. constituti igitur insidiatores eum in ascensu testudinis tenebrae aggressi sunt: cui tamen, solis auribus praesectis, vitam adimere non potuerunt: ipse enim, simulatque per insidias se circum-
 ventum sensit, recta inde profugit. ceteram hoc ita evenit miraculose auxilio SS. anargyrorum Cosmae et Damiani, nempe ut inhecatum eorum templum exaedificaret. Imperator vero audiens eum vitae periculum effugisse, prae pudore nil sibi hac de re cognitum fuisse simulavit, et insuper aggressores se puniituro promisit. nihilominus, post abso-
 lutum templum SS. anargyrorum, caput ei praecidi iussit.

Τὴν ἁγίαν σορὸν τὴν ἐν τοῖς χαλκοπρατείοις Ἰουστίνος καὶ
 Σοφία ἀνήγειρεν. ἐν δὲ τῇ ἀγρυπνίᾳ ἀνεγίνωσκον μεγάλοι ἄν- D
 θρωποι, ὃ τε Μιχαὴλ ὁ Ῥαγγαβὲ ὁ κουροπαλάτης πρὸ τοῦ βυσι-
 λεῦσαι, καὶ Βάρδας Καῖσαρ ὁ θεῖος Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου,
 5 καὶ πολλοὶ τῶν μαγίστρων· ἐκεῖσε γὰρ ἐναπόκειται ἡ τιμία ζώνη
 καὶ ἡ ἐσθῆς τῆς θεοτόκου, τὸ δὲ ὠμοφόριον ἐν Βλαχέρναις.

Τὸν ἅγιον Ἰακώβον τὸν πλησίον αὐτῆς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς
 ἀνήγειρεν, ἔνθα εἰσὶν ἐν σοροῖς λείψανα τῶν ἁγίων νηπίων καὶ
 τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ θεοδόχου, τοῦ προφήτου Ζαχαρίου καὶ
 10 Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου. ἐν δὲ τῷ δεξιῷ μέρει τῆς ἁγίας σο-
 ροῦ εἰσὶ κείμενα τῶν ἁγίων μυροφόρων γυναικῶν τὰ σώματα, ἐν P 57
 δὲ τῷ εὐωνύμῳ αἱ τρίχες τοῦ τιμίου προδρόμου.

Τὸ λοῦμα τοῦ Γερμανοῦ Γερμανὸς ἐν τοῖς χρόνοις Οὐαλεν-
 τινιανοῦ στρατηγὸς γενόμενος Πελοποννήσου ἀνήγειρε, οἶκον αὐ-
 15 τοῦ ἔχων.

Περὶ δὲ τῆς τοῦ Βοσπορίου ἐπιωνυμίας ταῦτα φησὶν Ἰωάννης
 Ἀντιοχεύς, ὅτι εἰς τὸ σιγματοειδὲς τοῦ τεύχους εἶχον ἔθνος πωλεῖν
 τοὺς βόας, ὃ καὶ ἐκράτει μέχρι τοῦ κοπρωνώμου, εἷς δὲ ποτε

1 p. 28 Band.

7 p. 28 Band.

2 ἐν δὲ] ἐκεῖσε ἦν ἀναγινώσκων Μιχαὴλ C.

16 p. 29 Band.

περὶ δὲ] ὅτι τὸ Βοσπό-
 ριον, καθὼς φησιν Ἰωάννης ὁ Ἀντιοχεύς, ὅτε Βύζας ἔκτισε τὸ
 Βυζάντιον, βοῶν ἀπέστειλεν ἀπὸ τοῦ προσφορίου, καὶ ἀπῆλθεν
 εἰς Χρυσόπολιν, καὶ οὕτως ἐκλήθη Βοσπόριον. ἐκεῖ δὲ ἐπωλοῦντο
 οἱ βόες καὶ εἰς τὸ σιγματοειδὲς τεύχος μέχρι τοῦ Κοπρωνώμου.
 ἐκεῖνος ὤρισεν εἰς τὸν Ταῦρον πωλεῖσθαι. C. προσφορίον
 Vat. 17 σιγμ. τεύχος Reg.

Templum sacri conditorii in Chalcopratiis Iustinus et Sophia
 aedificarunt. in vigilia autem viri magni lectorum officio ibi funge-
 bantur, nempe Michael Rangabe curopalata. antequam imperio potiretur,
 et Bardas Caesar, patruus Michaelis filii Theophili, et complures mag-
 istri. ibi enim deposita est veneranda zona et vestis S. deiparae:
 humerale vero in Blachernis asservatur.

Prope supradictum templum idem imperator ecclesiam S. Iacobi
 extruxit, ubi suis in conditoriis asservantur reliquiae sanctorum inno-
 centium et Simeonis Theodochi et prophetae Zachariae et Iacobi fratris
 Christi. caeterum in dextra parte sacri conditorii posita sunt corpora
 sanctarum mulierum, quae unguenta ad Christi sepulcrum tulerunt, in
 sinistra vero coma B. Ioannis praecursoris.

Thermas Germani Germanus, qui sub Valentino praetor fuit
 Peloponnesi, extruxit, quod domus eius ibi esset.

De Bosporii portus denominatione refert Ioannes Antiochenus, in
 illa muri parte quae a similitudine fabricae Sigma nuncupatur boves
 olim venisse, quod etiam moris fuit usque ad Constantinum Copronym-
 um. accidisse autem aliquando ut bos quidam oestro percitus in mare

βοῖς οὐστρηλατίσας ἐσθλθε τὴν θάλασσαν καὶ ἐπέρασαν εἰς Χρυσόπολιν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη Βοσπόριον.

B Τὸν δὲ πύργον οὗ καλεῖται τὸ κεντηνάριον, μέγαν καὶ περιφανῆ ἀνέγειρεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, καὶ ἰδρυπάνησι κεντηνάριον. σιαμῶ δὲ γνημίον καὶ τιλίως χαλκοθάνιος, ἐκτίσθη ἔκ παρὰ Θεοφίλου, καθὰ τῶν ἐρῶται. γίρει δὲ τὸ ἀρχαῖον ἐπιώπυμον.

Τὸ παλαιὸν Πιτρίον Πίτρος τις πατριχίος ἐπὶ τοῖς χρόνοις Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἐκτίσεν. ἕτερον δὲ αὐτὸν καὶ Βαρναμυιὸν τὸν Σίρον, πολλὰς ἀρχὰς τῷ τότε ἀνίσταται. 10

Ἡ δὲ μονὴ Ῥωμαίων ἐκτίσθη ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Λέοντος **C** Μακίλου παρὰ Ἀμμωνος πατριχίου τοῦ Ῥωμαίου· ἐκτίσθαι γὰρ εἰς τὴν πόλιν ἐκίσει φησι.

Ἡ μονὴ ἡ καλομένη Προκοπίου παρὰ Προκοπίου ἐκτίσθη τῆς θνητοῦς Νικηφόρου τοῦ Σιληπριοῦ καὶ γυναικὸς Μιχαὴλ **15** Ῥαγγαβί τοῦ ἀπὸ κυροπαλατίων.

Τὸν ἅγιον Ἐσθλάθιον ἐκτίσεν Εὐφρόνη ἡ Ἀθηναία.

Τὰ δὲ ἀρμαμέντα ἡ μονὴ ἔχουν ὁ ἅγιος Παντιλέμων.

1 ἐπέρασαν ἐν τῶν ἐκίσει εἰς Reg. 3 p. 56 Band. 4 ἰδα-
πάνησι] ἐκτίσσει Reg. 5 χαλκοθάνιος C. 6 ὀράται] ὡς
ὀράται μικρὸς C. ὀράται. ἐπιφάνησι γὰρ καὶ τὸ ἔρουα αὐ-
τοῦ Reg. 8 p. 40 Band. τὸ παλαιὸν Πιτρίον οἶκος ἦν
Πίτρον πατριχίου ἐν (Vet. vulgo τὸ παλιότιον Π. 9 Βαρνα-
μυιὸν C, Βαρναμυιανὸν Vat., Βαρναμύος Reg. 11 n. 50
Band. Αὐγουστίνου C. 13 φησι. ἔχει δὲ ἀπὸ τοῦ κεν-
τήθαι χρόνου γρηβ. C. 14 p. 63 Band. ἡ μονὴ]
ἡ καλομένη μονὴ τὰ Προκοπίου C. 18 p. 57 Band.
τὰ ἀρμαμέντα C.

desliret et tranaret usque Chrysopolim, atque hinc Bosporium nominis originem traxisse.

Turrin quae vocatur Centenaria, Constantinus magnus magnifice et splendide extruxit, et in eius structuram centum librarum milia impendit. hanc postea terrae motu delictam reaedificavit Theophilus ita ut hodieque visitur. caeterum retinuit cognomen pristinum.

Palatium quod vocatur Petrium, Petrus quidam patricius tempore Iustiniani magni condidit, idem qui dictus etiam alio nomine Barnamianus Syrus multos eo tempore gessit magistratus.

Monasterium Romae sive Romani condidit tempore Leonis Maccelae Haemon quidam patricius Romanus: ibi enim in urbem veniens habitavit.

Monasterium Procopiae extruxit Procopia filia Nicephori Seleucensis, uxor Michaelis Rangabe ex europalata imperatoris.

Templum S. Eustathii aedificavit Irene Attica.

Monasterium ad Armamenta sive sancti Panteleemonis primo qui-

πρώην μὲν ὁ Μαυρίκιος ἀρμαμενταρεῖον αὐτὸ ἔκτισε, μετὰ δὲ χρόνους σμῆ Θεοδώρα ἡ γυνὴ Θεοφίλου τοῦ βασιλέως μονὴν αὐτὸ ἐποίησε.

Τὰ Πικριδίου ἔκτισε Πικρίδιος ὁ κοιτωνάριος ἐν τοῖς χρό- D
5 νοῖς Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας.

Τὸ δὲ Καστέλλιον Τιβέριος ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς ὁ πενθερὸς Μαυρικίου διὰ τὸ μὴ καῦσαι τὸν στόλον αὐτοῦ Χάγανον τὸν ἄρχοντα Βουλγαρίας· ἐκεῖσε γὰρ τὰ πλοῖα ἤγαγε καστελλώσας καὶ ὀχυρώσας αὐτὰ ἐκείσε.

10 Τὸν ἀρχιστράτηγον τὸν εἰς τὸν Ἀνάπλον καὶ τὸ Σωσθένιον ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἔκτισε.

Τὸν ἅγιον Μάμαντα ὁ Λεωμακέλης ἀνήγειρε, διότι ἐκαίετο ἡ πόλις μῆνας ἕξ. ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς καὶ παλάτια ἔκτισε καὶ ἵπποδρόμιον, ἐν ᾧ οἱ βασιλεῖς ἠνιόχενον, ὅπου καὶ Μιχαὴλ ὁ P 58
15 υἱὸς Θεοφίλου τοῦ βασιλέως ἀνηρέθη παρὰ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνοσ. λέγεται δὲ ὅτι κατὰ τὴν τότε μονὴν τοῦ ἐμπρησμοῦ καὶ χειμῶν γέγονεν οἶος οὐκ ἐγένετο ἄλλοτε ποτέ. ἀλλὰ καὶ στακτὴν

1 πρῶτον ἐπὶ Μαυρικίου ἀρμαμέντον ἦν C. 3 ἐποίησε καὶ κτήματα πολλὰ ἐπεκύρωσε C. 4 p. 56 Band. *lemmate hoc: Περὶ τῶν μοναστηρίων τῶν περατικῶν. κοιτωνίτης Vat. 6 p. 57 Band. 10 p. 58 et 59 Band. τὸ Σωσθ.] τὴν μονὴν τοῦ Σωσθένιον τὸν ἀρχιστράτηγον C. 12 p. 57 Band. λεομάκελος C. ἀνήγειρε καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ παλάτια, διότι ἐνεπρόξετο ἡ πόλις μῆνας 6. καὶ ἐξελεθῶν ὁ Λεομάκελος ἔκτισεν αὐτὰ καὶ μόνον ἐποίησε καὶ ναὸν ὡσαύτως, καὶ ἑώρα ἀπεκείσε τὴν πόλιν ἐμπροσθομένην. εἶδ' οὕτως ἔβρεξε στάκτην ἐπ' αὐτῇ ὡς σπιδαμὴν τὸ πάχος. ἔκτισε δὲ καὶ ἵπποδρόμιον, ἐν ᾧ καὶ Μιχαὴλ ὁ βασιλεὺς ἀνηρέθη ὑπὸ Βασιλείου. C, omissis reliquis.*

dem a Mauricio in armamentarium exstructum fuit. Theodora autem uxor Theophili imperatoris in monasterium mutavit post annos 248.

Aedificium quod vocatur Picridiū, condidit Picrides cubicularius tempore Irenae Atticae.

Castellum aedificavit Tiberius imperator socer Mauricii, ne Chaganus Bulgarorum princeps classem eius combureret: ibi enim naves suas subduxit, et locum munivit castello.

Templa B. archangeli Michaelis in Anaplo et Sosthenio Constantinus magnus aedificavit.

Templum S. Mamantis Leo Macelas aedificavit, cum urbs sex integros menses continuo incendio flagrasset. ibidem quoque palatium exstruxit et Hippodromum privatae imperatorum aurigationi destinatum; ubi etiam Michael Theophili imperatoris filius a Basilio Macedone occisus fuit. ferunt autem durante illo incendio adeo saevam fuisse hiemem ut alias nunquam. eodem quoque tempore puram putam stacten pluit,

καθαράν ἴβριξιν, ὡς κίσθαι ἐν τοῖς κεράμοις μέχρι σπιθαμῆς· τότε δὲ καὶ ὁ ὄσιος Δανιὴλ ἐν τῷ Ἀνάπλω ἦν.

Τὸν ἅγιον Τυράσιον τὴν μονήν, λήγουσιν ὅτι ὁ ἅγιος Ταράσιος ὁ πατριάρχης Ἰκίσις ἐτίθη καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐγένετο μονή. 6

B Τὴν μονήν τὰ Δαμιανοῦ Δαμιανὸς παρακοιμώμενος ὁ Σθλαβὸς ἔκτισεν ἐν τοῖς χρόνοις Θεοφίλου τοῦ εἰκονομάχου καὶ Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

Τὸν ἅγιον Φιωῦν πέρα Βασιλῆος ὁ Μακεδὼν ἔκτισεν ὁμοίως καὶ τὴν Διοτόκον ἐν τῷ θέρῳ, καὶ τὴν εἶναι εἰς τὸ πα-10 λῆτιον, καὶ τὰ παλῆτια πέρα τῶν περῶν.

Ἡ δὲ πύρρυν τοῦ σινοῦ λιγαμίτου ἐκκλησία χοροσκήραμος παρὰ Ἰουστίνου καὶ Σοφίας τῶν εὐσεβιστάτων βασιλέων ἔκτισθη, καὶ ὁ ἅγιος Παῖλος τὸ ἔρηματοποιήσας, καὶ ὁ ὄσιος Ζωτικός ὁ εἰς τοὺς λαφθαί, ἀλλὰ καὶ ὁ λιμὴν τῶν Σοφῶν καὶ αἱ Σοφίαναι 15 τὰ παλῆτια πέρα τοῦ σινοῦ.

C Τὰ δὲ λιμνὰ κίονα παρὰ Ῥωμανοῦ τοῦ γέροντος ἀπεγλήφθησαν καὶ ἔχον τοὺς τιμίους σταιροῦς.

Τὰ δὲ Εὐτροπίου ὁ λιμὴν ἔκτισθη παρὰ Εὐτροπίου πρωτοσπαθαρίου καὶ κοιμιστορος ἐν τοῖς χρόνοις Ζήρωνος καὶ Λιουστα-20

3 p. 58 Band.

τὸν ἅγιος] τὸν δὲ ἅγιον Ταράσιον λήγουσιν εἶναι πρόσκιμον τοῦ πατριάρχου Ταράσιου, καὶ ἔκτισεν ἐν αὐτῷ μετῆς. C.

6 p. 38 Band.

τὰ Δαμιανοῦ] τὴν Δαμιανοῦ κολομύτην Reg.

7 εὐλίφης Vat.

9 p. 58 Band.

πέρα om C.

11 πέρα om C.

17 p. 58 Band.

ζωτικῶν Vat.

18 σταιροῦς τῆς ὄρας τῆς εἰς τὰ παύρον Reg.

19 p. 59 Band.

20 χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως C.

ita ut ad arithamae altitudinem vasa eo replerentur. eodem 8. Daniel in Anaplo degabat.

Monasterium S. Tarasii nomen habet a Tarasio patriarcha, qui sibi sepultus est, post obitum vero illius in monasterium constitutum fuit.

Monasterium Damiani Damianus accubitor natione Sthlavus condidit temporibus Theophili Iconomachi et Michaelis filii eius.

Ecclesiam S. Phocae trans fretum Basilius Macedo aedificavit; item S. deiparae templum in foro, et ecclesiam novam in palatio, et palatium ultra fontes.

Ecclesiam trans fretum sitam et auratis tegulis tectam piissimi principes Iustinus et Sophia condiderunt. item orphanotrophium S. Pauli et domum mutilatis recipiendis destinatum, quae dicitur S. Zotici, et portum Sophiae, et palatia Sophiana trans fretum.

Columellas iunctas, quibus signa crucis imposita erant, Romanus senior erexit.

Portam Eutropii condidit Eutropius protospatharius et quaestor

σίον τῶν βασιλέων· ἐν ᾧ λιμένι ἀπειμήθη τὴν κεφαλὴν Μαυρίκιος καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ παρὰ Φωκᾶ τοῦ τυράννου.

Τὰ Μακελίας ἀνήγειρε Λέων ὁ πρωτοασεκρήτης.

Ἐν δὲ τῇ μονῇ τῇ λεγομένῃ Πηλαμίδου στήλη ἴστατο μαρμαρίνος, ἦν ἀνήγειρε Θεόφιλος ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ πορφυρογεννήτου.

Τὰ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ παλάτια ἐκτίσθη παρὰ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ· ὁ δὲ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Ἰουστίνος ἐκαλλώπισεν. Ἡραϊον δὲ ἐκλήθη, ὅτι πάλαι τῆς Ἡρας ἦν ὁ ναὸς ἐκεῖ. ἢ Ἡρίον, ὅτι τὸ παλαιὸν ἐκεῖ ἐθύπτιοντο οἱ πολῖται· καὶ δηλοῦτο τὸτο τὰ πολλὰ μαρμάρια κιβούρια.

Τὰ εἰς τὸν Βρύαντα παλάτια Τιβέριος ὁ βασιλεὺς ἔκτισε καὶ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ Μαυρίκιος. ἐκλήθη δὲ Βρύας προφητικῇ ῥήσει διὰ τὸν μέλλοντα αὐτόθι ἀκουσθῆναι βρυγμὸν τῆς πόλεως· καὶ γὰρ ὁ ταύτης τῆς πόλεως ἔσχατος βασιλεὺς μέλλων ἐξελθεῖν προστάξει θεοῦ καὶ ἀπελθεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀποδοῦναι τῷ κυρίῳ τὴν βασιλείαν τῶν Ῥωμαίων ἡμῖν τῷ διωδήματι αὐτοῦ, ἐπειδὴν γενήσεται ἐν τῷ τοιοῦτῳ βουνῷ τῷ Βρύαντι, μέλλει ἀκοῦσαι μετὰ πάντων τῶν ἀκολουθούντων αὐτῷ τὴν βοήν καὶ P 59

3 p. 59 Band. τὰ Μακ.] τῆς δὲ Μακελίας τὴν μονὴν ἀνήγειρε Μακίλιος ὁ πρωτοασεκρήτης οὕτως καλούμενος C. μηλίας Vat. 4 p. 59 Band. ἐν δὲ] τὴν δὲ πηλαμίδα ἀνήγειρε Λέων ὁ φιλόσοφος ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου C. 7 p. 59 Band. 8 Ἰουστίνος] Ἰουστίνος καὶ Σοφία ἐκαλλώπισαν αὐτά C. 12 p. 59 Band. τὰ εἰς] τοῦ δὲ Βρύαντος τὰ παλ. C. 13 Βρύας ὅτι μέλλοντος τοῦ ἔσχατου ἐξελθεῖν βασιλέως καὶ κατοικίσαι εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν αὐτῷ Βρύαντι μέλλει ἀκοῦσαι βρυγμὸν καὶ τὴν βοήν τοῦ κλαυθμῶνος τῆς πόλεως. C. 18 ἐν τῷ τοιοῦτῳ] ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τοῦ βρύα Reg.

temporibus Zenonis et Anastasii imperatorum; ubi Mauricio et uxori eius atque liberis capita praecisa sunt.

Aedificium quod vocatur Maceliae, Leo protoascretis extruxit.

In monasterio dicto Pelamidae statua marmorea collocata erat, quam erexit Theophilus philosophus tempore Constantini Porphyrogeniti.

Palatia sita in Heraeo Iustinianus magnus aedificavit, quae postea exornavit Iustinus eius nepos. vocatur autem locus ille Heraeum, quod antiquitus ibi templum Iunonis esset; vel Erium, quoniam cives olim ibi sepeliebantur, uti etiam nunc testantur multa marmorea monumenta.

Palatia quae sunt in Bryante, Tiberius imperator et Mauricius eius gener aedificarunt. dictus autem est ille locus Bryas propheticus praesagio futuri urbis fremitus, qui ibi olim exaudietur. cum enim ultimus huius urbis imperator iussu divino ex urbe discedet et proficiscetur Hierosolymam, traditurus deo una cum suo diademate imperium Romanorum, tunc in hoc colle nominato Bryante ipse et omnes, qui eum

τὸν βραγμὸν τοῦ ἐνακομίνουτος λαοῦ, τῆς πόλιως ἤδη ποτιζομένης.

Τὰ τοῦ Δαματρίου παλάτια οἱ αὐτοὶ βασιλεῖς ἔκτισαν. ἴσται δὲ ἐκίσει τὸ πῆδημα Κωνσταντίνου τοῦ εἰσὺ Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας, τοῦ τελευθάντος παρὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. 5

Τὰ Φλωρετιον καὶ τὰ Καλλιστράιον ἀπὸ δέο αἰταδιλῶων οὕτω καλομένων ἐκτίσθη. μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῶν ἰγένειο δέο ποτιστήρια ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου. μετὰ δὲ τετρακόσια καὶ ἑκοσι ἑκτῶ ἐτη Παῖλος πατριάρχης ἐν τοῖς χρόνοις Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας παρετίθειτο, καὶ κατελθὼν 10 τοῦ πατριαρχίου ἐκίσει ἰσυχίους μετὰ μῆνας ἰσαυρὺς ἰδθνηκι.

Τὰ παλάτια τῶν Ἐλευθερίων καὶ τὰ ἰεροδόσια ἢ αὐτῆ Εἰρήνης ἔκτισιν. ἀπὸ δὲ τῶν Ἐλευθερίων παλατιῶν μέχρι τοῦ Ἀμαστριανοῦ ἰσποδρόμιον ἔη, παρὰ τοῦ διαιτέρου κτίστωρος τῆς πόλιως τοῦ μικροῦ Θεοδοσίου κατασκευασθέν, ὅπερ κατελθεῖν ἔβ 15 Ἀθηναία καὶ ἔκτισιν ἐν αὐτῷ τὰ πιστώρια.

Τὸ δὲ καλομένον μέγα λουτήριον πλησίον τοῦ βυδὸς ἐκτίσθη παρὰ Νικήτα ἐπιτόχου καὶ ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐπὶ τοῖς χρόνοις Θεοφίλου τοῦ βασιλέως.

Ὁ ἀρχιεπιτάμιος τὰ Ἀβάνια, ὁ πλησίον τοῦ Ξερολόγου, 20 ἐκτίσθη παρὰ Λιωματίλου. ἐκτίσθη δὲ οὕτω διὰ τὸ ἐπιθεῖσθαι ἐκίσει ἀβάνια πυρμαγίθη καὶ ἀξιοθαύμαστα.

3 p. 59 Band.

Δαματρίος C.

6 φιλῶρον Reg. Vat.

12 p. 47 Band.

15 μικροῦ] μεγάλου Reg.

17 p. 133

Band.

20 p. 133 Band.

τὰ ἀβάνια Vat., τοῦ ἀβα

μου Reg.

comitabantur, clamorem audient et strepitum populi remanentis in urbe.

Palatia Damatrii iidem imperatores aedificarunt. visitur autem ibi πῆδημα Constantinii, qui a matre Irene Attica exhaecatus fuit.

Aedes Florentii et Callistrati duo germani fratres ita nominati exstruxerunt; quae post eorum mortem in monasteria mutatae fuerunt. hic post 428 annos tempore Irenae Atticae Paulus patriarcha, deposita patriarchali dignitate, requievit et post quattuor menses mortuus est.

Palatia Eleutheriana et officinas eadem Irene condidit. Hippodromum vero, qui inter aedes Eleutherianas et Amastrianas a secundo urbis conditore Theodosio iuniore exstructus erat, demolita est Augusta, eiusque loco pistrina aedificavit.

Thermas magnas, quae sunt prope Borem, exstruxit Nicetas eunuchus et praefectus mensae tempore Theophili imperatoris.

Templum B. archangeli Michaelis nuncupatum ad Abacos, quod est prope Xerolephum, aedificavit Leo Maccellus. ita vero nominatum est, quod ibi inventi fuerint Abaci magnitudinis admirandae.

Ἡ παναγία Θεοτόκος τὸ Κρύσταλλον διὰ τοῦτο οὕτως C
ἐκλήθη, ὅτι τοῦ Λεωμικέλου ἐκεῖσε διερχομένου ἐφ' ἵππῳ χει-
μῶνος ὄντος κρύσταλλον ἔπεσε καὶ ἔδωκεν αὐτόν.

Περὶ δὲ τῶν Ἡρώων λέγεται ὅτι οἱ ἀποθνήσκοντες τῶν πο-
5 λιτῶν πρὸ τοῦ κτισθῆναι τὸν ἅγιον Λουκᾶν ἐκεῖσε ἐθάπτοντο.
ἔκτισε δὲ ἐκεῖσε ναὸν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ὁ μέγας Κωνσταντῖνος.
Ἰστίον ὅτι καὶ πρῶτον εἰς τὸ Βυζάντιον ἔλθῶν ὁ ἅγιος Ἀνδρέας
ἐκεῖσε ἐκάθισε καὶ ἐδίδασκεν, εἶτα ἐχειροτόνησε τὸν ἅγιον Στάχυν
εἰς τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τοῦ Γαλάτου πέραθεν· ἐκλήθη δὲ οὕτως
10 ἀπὸ τινος Γαλάτου ἀνδρὸς ἐκεῖσε οἰκοῦντος. ὁ δὲ ἅγιος Ἀνδρέας
πρὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ εἰς
τὰ λεγόμενα Ἀρματίου ἐποίησε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ καὶ ἐκάθητο D
διδάσκων. ἐποίησε δὲ καὶ σταυρὸν ἰδιοχείρως, λατομήσας αὐ-
τὸν καὶ γλύψας, ὃν ἔστησεν εἰς τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τὴν παλαιάν.
15 μετὰ δὲ ταῦτα ἦλθεν εἰς τὸ νεώριον, εἰς τὸ καλούμενον κερα-
τέμβολον, καὶ ἐδίδασκε κακῶς. ἐκλήθη δὲ οὕτως ὁ τοιοῦτος
ἔμβολος, διότι στήλη τις ἦν, καὶ ἐπάνω αὐτῆς ἴστατο ζώδιον
ἔχον ἐν τῇ κεφαλῇ τέσσαρα κέρατα, καὶ θαῦμα ἐγένετο ἐν αὐτῷ·
ὅστις γὰρ εἶχεν ὑπόληψιν τοῦ εἶναι κερατίαν, ἥνικα ἔλθῶν
20 προσήγγιζε τῇ στήλῃ, εἰ ἦν ὡς ὑπελαμβάνετο, ἐγύριζεν ἢ στήλη P 60
ἐκ τρίτου, εἰ δὲ οὐκ ἦν, ἴστατο σιγῇ.

1 p. 133 Band.

5 πρὸ — Λουκᾶν om Reg.

9 πέραθεν

om Reg.

17 διότι χαλκῇ ἀψὶς ἦν ἐκεῖσε καὶ ἐπάνω στήλη

ἴστατο ἔχουσα ἐν Reg.

21 σιγῇ] σιωπηρῶς Reg.

Ecclesia S. deiparae ad glaciem inde cognomen habet, quod Leonem Macelam equo illac transvehentem hiemali tempore glacies delapsa afflixerit.

De loco nuncupato Erio referunt olim cives ibi sepeliri solitos, antequam conderetur coemeterium S. Lucae. ibidem Constantinus magnus templum S. Georgii condidit. sciendum est quod S. Andreas apostolus Byzantium veniens primum in eo loco consederit atque docuerit, et deinde ordinaverit S. Stachyn episcopum ecclesiae S. Irenae trans fretum, in loco qui a Galata quodam ibi habitante Galata vocatur. S. Andreas autem ante Constantinum magnum Byzantium venit, et in loco qui dicitur Harmatii tabernaculum struxit, atque ibi docuit. sculpsit etiam propria manu signum crucis ex lapide, collocavitque in ecclesia antiqua S. Irenae. postea migravit in Neorium, et ibi quoque docuit in porticu quae cornua ob hanc causam vocatur. stabat ibi columnae imposita statua quattuor cornua in capite gerens. quisquis igitur suspectam habebat pudicitiam uxoris, ad hanc statuam accedebat, et si res ita se haberet ut suspicabatur, ter in gyrum se vertebat statua; sin minus, stabat immobilis.

Ὁ τρίκλιτος τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου λέγεται Μαναιῖρα διὰ τὸν τρόπον τοιοῦτον. Ἀνασιάσιος βασιλεὺς ὁ δίκουρος τῷ κς' ἔτη τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τῷ πεντήκω μηνί, βροτιῶν καὶ ἀστρουπῶν περὶ τὸ παλάτιον ἐλουμένων, ἀδμοσιῶν καὶ μὴ γέμων ἐκ τόπου εἰς τόπον ἔηνεγε. καὶ δὲ εἰσιέδοντα εἰς τὸν τοιοῦτον 5 τρίκλιτος κατέλαθεν ἐκείσε αἰτὸν ἢ ἕρηγ' τοῦ θεοῦ· ἐπὶ γὰρ βροτιῆς βουλίας καὶ κερυντοῦ ἀπέλαξε καὶ ἔγένετο περικαιστος.

B ὅτι δὲ ἀπέδησκι, φωνῇ μεγάλῃ ἔφη "ὦ Μανᾶ, ἐπὶ αἴρας ἀπολλυμι." καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη ὁ τρίκλιτος Μαναιῖρα.

Τὸ Σῆμα τῆν θεοτόκων πρῶτον μὲν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος 10 ἔκτισεν, ἵνα δὲ Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας ἀνέκτισε. μιὰ δὲ τριακόσια ἕκαστοι ἔκτισε ἔτη ἐν τῇ αὐτοκρατορίῃ Βασιλείῳ τοῦ Μακεδόνοιο, σισιῶν μεγάλου γενοῦστος, σισιπῶν παντιῶς ὁ τυός, ἐν ἡμέρῃ κρημικῇ, μηνὸς Ἰανουαρίου 9', τοῦ ἡγίου Πολυεύκτου, καὶ τοὺς ἑκείσε ἀνθρώπους δίδωμι, καὶ ἕκαστοι ἐκλήθη οἰσμοι 15 ἢ σῆμα. Ἰδιωτικῶς δὲ καλοῦσι σῆμα.

C Τὸν μικρὸν ἀρχιερέμηνον τῆν νύκτ' Ἐφρων καὶ Ἐφριδῆ ἀνήμεραν.

Τῆν γυναικίαν μωστὴ τῆς Προκοπίας ὁ θεῖος τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ ἕκτισε ὄν τῇ γυνικαί αὐτοῦ Λαφρηῆ, ἐνθα καὶ 20 θανὼν ἐτάφη.

1 p. 10 Band. Μαγναῖρα C. 7 καὶ κερυντοῖ] κερυντοῦστος περιφανέστερος γέγονεν. ὅτι δὲ Ἰουλιε θεοτόκων. Reg. 8 ὡ μωστὴ αἴρας ἐπὶ αἴρας Reg. 10 p. 52 Band. τὸ Σῆμα] τῆν Προκοπίαν τῆν τῆς το σῆμα C. 16 σῆμα ἔχον τῆστος Vat. 17 p. 133 Band. 18 ἀνῆμεραν vulgo. 19 p. 133 Band. γυναικίαν Bl.

Triclinium magni Constantini propterea Manaura dicitur. cum imperator Anastasius Dicomus 26 annos et 4 menses imperasset, accidit ut tonitrua et fulgura circum undique palatium vehementer impeterent. quare consternatus imperator, et hinc inde prae formidine cunctans, in hoc demum triclinio numinis ira percussus et penetrabili fulminis ictu ambustus fuit. moribundus autem extrema haec verba magna voce protulit "o Mana, aura pereoo," atque hinc triclinium illud Manaurae nomen retinuit.

Ecclesiam S. dei genitricis quae vocatur Sigma, Constantinus magnus primo condidit, deinde Iustinianus magnus restauravit. post annos autem 328, imperante Basilio Macedone, magno terrae motu totum hoc templum collapsum est. die dominico, qui nonus erat Ianuarii et 8. Polyucto sacer. hac ruina omnes, quotquot in eo erant, oppressi sunt, et templum inde cognominatum fuit Sisma, id est: conquisitio, sive Sema, id est sepulchrum. vulgo autem vocatur Sigma.

Ecclesiam novam R. archangelii Zeno et Ariadne aedificaverunt.

Monasterium Procopiae sanctimonialium patris Iustiniani magni cum uxore Euphemia condidit, et post obitum ibidem sepultus est.

Ἡ χώρα πρῶτον μὲν εὐκτήριον ἦν, Πρίσκος δὲ ὁ ἑπαρχος καὶ γαμβρὸς Φωκᾶ τοῦ τυράννου περιορισθεὶς ἐκεῖ παρὰ τοῦ ἰδίου ἔκτισε ταύτην μονὴν εἰς κάλλος καὶ μέγεθος, ἀποχαρισάμενος καὶ κτήματα πολλά. ἐκλήθη δὲ χώρα, διότι τῶν Βυζαντιῶν χωρίον ἦν ἐκεῖ, καθὰ καὶ ἡ τοῦ Στουδίου μονὴ ἔξω τῆς πόλεως ὑπῆρχεν, καὶ ἡ μονὴ τοῦ Ξηροκεράμου.

Ὁ ἅγιος Μάμας ἐκτίσθη παρὰ τῆς ἀδελφῆς Μαυρικίου τοῦ βασιλέως· μετὰ γὰρ τὸ ἀναιρεθῆναι παρὰ τοῦ Φωκᾶ τὸν Μαυρικίον ἅμα τοῖς τέκνοις αὐτοῦ λαβοῦσα τὰ σώματα αὐτῶν κατέθετο ἐκεῖσε. ἡ δὲ σύμβιος Μαυρικίου μετὰ τῶν θυγατέρων αὐτῆς ἐφρουρεῖτο παρὰ τῶν τοῦ Φωκᾶ ἐν τῇ νέᾳ καλουμένη μονῇ πρὸς ὀλίγον τινα καιρὸν. ὕστερον δὲ ἀνηρέθη παρ' αὐτοῦ καὶ αὐτὴ διὰ ξίφους ἀποτιμηθεῖσα, καὶ πᾶσα ἡ συγγένεια Μαυρικίου, καὶ τῇ θαλάσῃ ἐρρίφησαν.

Τὴν μονὴν τῆς ἁγίας Εὐφημίας καὶ τοὺς τάφους τοὺς ὄντας ἐν τῷ Πετρίῳ καὶ τὸ λουτρὸν Βασίλειος ὁ Μακεδὼν ἀνήγειρε, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ ἐκεῖσε ἀπέκειρε.

1 p. 54 Band. Κρίσπος C. 2 Φωκᾶ] τοῦ Καππάδοκος καὶ ἀπηνούς Φωκᾶ C. περιωρισθὴ ἐκεῖσε, ὅτι ἐν ὑπολήψει γέγονε τοῦ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως. καὶ γὰρ καὶ αὐτῶ συγκροτήσας ὁ αὐτὸς Κρίσπος, καὶ κρατήσας διὰ τῆς θαλάσσης τὴν βασιλείαν, γαμβρὸς τυγχάνων Φωκᾶ. καὶ μετὰ τοῦτο βασιλέως ῥάματα κατ' αὐτοῦ δεξιόμενος ὁ Ἡράκλειος ἔφη αὐτῶ οὕτως "ἄθλιε, γαμβρὸν οὐκ ἐποίησας, καὶ πῶς ἀληθῆ φίλον ποιήσεις;" διὰ ταῦτα οὐκ ἐκεῖσε περιορισθεὶς C. 5 χώρα Reg. καὶ τὰ Στουδίου χωρίον καὶ αὐτὸ ὑπῆρχεν C. 6 ἡ μονὴ τοῦ ξηροκ. ὁ ἅγιος μάμας uno tenore Vat. 7 p. 54 Band. ὁ ἅγιος] ἡ δὲ μονὴ ἡ ξυλόκερκος ὁ ἅγιος C. 8 παρὰ τοῦ Φ.] εἰς τὸν εὐτροπίου λιμένα C. 15 p. 39 et 133 Band.

Monasterium Chorae prius oratorium erat. postquam vero Priscus praefectus et gener Phocae tyranni eo relegatus fuit, sua impensa magnum et pulchrum monasterium eius loco extruxit, multasque possessiones ei largitus est. cognominatur autem hoc monasterium Chora, quod ibi olim ager seu praedium esset; quemadmodum etiam monasteria Studii et Xerocerami extra urbem sita erant.

Templum S. Mamantis condidit soror Mauricii imperatoris. illa enim, Mauricio et liberis eius a Phoca tyranno interfectis, corpora eorum collegit atque ibi deposuit. caeterum uxor Mauricii cum suis filiabus primum quidem a Phoca aliquantulum in monasterio dicto novo inclusa fuit. postea autem et ipsa et universa Mauricii cognatio ferro ab eo interempta est et in mare proiecta.

Monasterium S. Euphemiae et sepulcra, quae sunt in Petrio, Basilii Macedo condidit, et filias suas ibidem attondit.

P 61 Τὴν ἁγίαν Ζωὴν τὴν οὖσαν εἰς Μωκισίαν ὁ ἕσσιος ἀνήγειρε Μαρκιανός, οὗ καὶ θανάτων κατείδθη.

Τοὺς ἁγίους νοταρίους ὁ μέγας Θεοδοσίος ἀνήγειρε καὶ κτίσματα πολλὰ ἐπικίρωσι.

Τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Μαρτίνου, Σαβίλ καὶ Ἰσααὶλ ἐπὶ τὸ 5 χειροῦσιον τιχρος ὁ μέγας ἀνήγειρε Θεοδοσίος· μετὰ γὰρ τὸ κανθῆραι αὐτοῖς παρὰ τοῦ παραβίου Ἰουλιανοῦ τὰ σώματα αὐτῶν ἐκεῖ κατέθιτο, ἐπὶ ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ ἀνεγέρθησαν οἱ ἅγιοι.

Τὴν δὲ παλαιὰν λεγομένην πόριαν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἀνήγειρε, καὶ ἕως ἐκεῖ ἦν τὸ ἀρχαῖον καὶ παρ' αὐτοῦ κτισθὲν 10 χειροῦσιον τιχρος.

B Τὸν ἅγιον Ἐλευθέριον Βασιλιός τις ἐν τοῖς χρόνοις Ἀρκαδίου ἀνήγειρε.

Αἱ δύο μοναὶ τῆς ἁγίας Λομίνης, ἣ τι ἱστοροῦνται τὰ Μιλιάνδρον, καὶ ἡ ἄλλη ἣ λέγεται τὰ Μαύρας, ἐν τοῖς χρόνοις 15 τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἐκτίσθησαν. Ἐδοῦσαν γὰρ ἀπὸ Ῥώμης εἶρον ἄσικον τὸν τόπον, καὶ αἰτησάμενοι τὸν βασιλεῖα, δίδωκεν αὐταῖς τὸν τόπον καὶ σπυρομένην, καὶ ἀνήγειραν τὰς μονάς.

1 p. 51 Band. 3 p. 52 Band. 4 πτ. π. ἐπεκ.] τὰ σώματα
 εντων ἁγίων ἴθιτο C. 5 p. 52 Band. 7 Ἰουλιανοῦ τοῦ
 χοιρον Reg. 9 p. 52 Band. τὴν δὲ] τὸν δὲ πρόδρομον
 τὴν παλαιὰν ἀνήγειρεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος. τὸ δὲ κτίσμα
 ἐκτίσθη εἰς τὸ χειροῦσιον τιχρος. CReg. πόριαν] πύριαν
 nounulli. 12 p. 52 Band. Βασιλιός] πατριός C.
 14 p. 53 Band. αἱ — p. 123 v. 2 Δίον κλιουμένην om Vat.
 15 Μαύρας] Γρηγορίας C. 16 καὶ σπυρομένην om C.

Keclesiam S. Zotici prope cisternam Mocisiam prius imperator Marcianus extruxit; in qua etiam mortui corpus depositum fuit.

Templum S. Notariorum Theodosius aedificavit et multis ditavit possessionibus.

Keclesiam SS. Manuel Sabel et Ismael, quae sita est ad murum terrestrem, Theodosius magnus condidit. postquam enim a Juliano apostata fuerunt cremati, reliquiae eorum ibidem in loco supplicii depositae sunt.

Portam quae vocatur Antiqua, Constantinus magnus extruxit. eo enim usque antiquus et ab eo erectus murus terrestri pertingebat.

Templum S. Eleutherii Basilus quidam tempore Arcadii aedificavit.

Duo monasteria, quorum unum S. Dominae cognomento Alexandri, alterum vero S. Maurae dicitur, tempore Theodosii magni condita fuerunt. tunc enim sanctae illae feminae Roma venerunt, et impetrata ab imperatore loci huius tunc inhabitati copia monasteria ibi aedificarunt.

ὡσαύτως καὶ ὁ ὄσιος Δίος αἰτησάμενος τὸν βασιλέα, τόπον λαβών, ἔκτισε τὴν μονὴν τοῦ Δίου καλουμένην.

Ἡ μονὴ ἡ λεγομένη τὸ Μυροκέρατον ἐκτίσθη ἐν τοῖς χρόνοις Μαρκιανοῦ τοῦ βασιλέως. φασὶ δὲ πολλοὶ τῶν ἱστορικῶν C 5 ὅτι τὸ κέρας ἐκίνο τοῦ ἐλαίου, ᾧ ἔχοιε Σαμουὴλ ὁ προφήτης τοὺς βασιλέας, εἰς τὴν τοιαύτην μονὴν ἐκρεμάτο, καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη Μυροκέρατον.

Ἡ μονὴ τοῦ Ξυλινίτου ἐκτίσθη παρὰ μαγίστρου Νικήτα ἐν τοῖς χρόνοις Λέοντος τοῦ Συρογενεῦς τοῦ πατρὸς Καβαλίνου, 10 παρ' οὗ καὶ ἀπεκεφαλίσθη εἰς τὸν σφενδόνα. ἔχει δὲ τὸ ὄνομα ἡ μονὴ διὰ τὸ τὰς μοναζούσους χρῶσθαι εἰς ὑπόδεσιν τοῖς οὕτω καλουμένοις ξυλίνοις.

Ἡ μονὴ τῆς Εἰκασίας ἐκτίσθη παρὰ Εἰκασίας μοναχῆς εὐσεβεσιότητος καὶ παρθένου ὡραίας τῷ εἶδει, ἧτις σοφωτάτη 15 οὕσα καὶ κανόνας πολλοὺς καὶ στιχηρὰ καὶ ἄλλα τινὰ ἀξιοθαύμιστα ἐποίησε καὶ ἐμελώδησεν ἐν τοῖς χρόνοις Θεοφίλου τοῦ βασιλέως. D

Τὰ Σμαράγδου ἐκτίσθη παρὰ Σμαράγδου πατρικίου καὶ στρατηγοῦ ἐν τοῖς χρόνοις Τιβερίου τοῦ Θρακός. οὕτως δὲ 20 ἐκλήθη, ἐπεὶ οἶκος ἦν αὐτοῦ ἐκεῖ.

3 p. 53 Band. μυροκέρατον plerique. 4 Μαρκιανὸν C.
8 p. 53 Band. 10 τὴν σφενδόνην δι' ἐπιβουλήν Reg.
13 p. 53 Band. παρὰ [Ἰλκ.] παρ' αὐτῆς μοναχῆς γεγονούσας, ὅτι τῆς βασιλείας ἀπέτυχε παρὰ Θεοφίλου βασιλέως, σεβασμίας καὶ ὡραίας τυγχανούσης. ἧτις καὶ κανόνας καὶ στιχηρὰ ποιήσασα ἐν τοῖς χρόνοις Μιχαὴλ καὶ Θεοφίλου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔζη ἐν αὐτῇ. C. 18 p. 133 Band. τὰ σμ. σὺν τῷ λουτρῷ ἐκτ. Reg.

similiter etiam S. Dius locum ab imperatore petiit, et monasterium in eo exstruxit, quod vocatur Diū.

Monasterium quod vocatur Myrioceratum, tempore Marciani imperatoris conditum fuit. referunt autem multi historici fuisse in hoc monasterio suspensum cornu olei, quo propheta Samuel reges Iudaeorum inunxit, atque hinc ita nominatum esse monasterium.

Monasterium Xylinitae Nicetas magister condidit tempore Leonis patris Constantini Caballini, a quo etiam decollatus fuit in sphendone Hippodromi. nomen vero Xylinitae inde habet hoc monasterium, quod monachae loco calceorum soleis ligneis uterentur.

Monasterium Icasiae aedificavit Icasia virgo sanctimonialis piissima et pulcherrima, quae valde erudita fuit, et multos hymnos et stichera et alia quaedam admirabiliter composuit tempore Theophili imperatoris.

Monasterium Smaragdi Smaragdus patricius et praefectus militum tempore Tiberii Thracis condidit, cuius illic domus fuit.

Ὁ ἅγιος Μάρκος ὁ πλησίον τοῦ Ταύρου ἐκκλησία ἐν μεγάλῃ ξιλόβορρῳ, κτισθεῖσα ἐπὶ Θεοδοσίῳ τοῦ μεγάλου. αὐτὰ ἐπὶ οὐρανοῦ κατενεχθεῖσαν ἀνήγειρεν αὐτὴν Ῥωμανὸς ὁ γέρων ὁ Λακαπηνός.

Χαλκοῖς δὲ πόρται καὶ μύια καὶ ἄλλα μικρὰ ζῴδια ἐπάνω 5
 τῆς δευτέρας ἀπόδος τοῦ Ταύρου ἵσταται, ἰστοιχισμένα παρὰ
 Ἀπολλωνίου τοῦ Τριανίου. καὶ ὡς μὲν οὖν ἵσταται, οὐκ ἐγεί-
 P 63 των τῆ πόλι μύια ἢ ψύλλοι ἢ κένουσι· ὁ δὲ βασιλεὺς Βασι-
 λειος ἐξ οὐραίας ἀγνοίας κατέχευε καὶ ἐγνώρισεν αὐτά.

Ἡ δὲ γυναικιδίς στήλη ἢ χαλκῆ, ἢ ἱσταμένη εἰς τὴν 10
 στήλην τοῦ ἵπποδρόμου, εἰς τὸ σιφύριον, Εἰρήνης ἰσὶ τῆς
 Ἀθηναίας, ἐν ἀθήραις Κωνσταντίνος ἰ εὐδὸς αὐτῆς εἰς Θιρα-
 πύαν αὐτῆς.

Ὁ τόπος δὲ καλεῖται τὰ νεκρά, οὕτως ἴδασθι τὸ ἐπάνωμον,
 δεῖ τὰ σώματα τῶν ἀνιερθεῖτων πολιτῶν εἶναι Ἰουστινιανοῦ τοῦ 15
 μεγάλου ἐν τῷ ἵπποδρομῷ ἐκίσει ἐπίθῃσαν διὰ τὸ μὴ χωρεῖν
 ἀλλαχόθεν θάψαι αὐτά. ἀπέχευε δὲ καὶ τὰ σκάλια ἀπὸ τοῦ
 B πυραθῖρον καὶ μέχρι τοῦ κομιλατικίου, καὶ οὕτως εἶδουν τὰ
 σώματα τῶν νεκρῶν.

1 p. 36 Band. 5 p. 36 Band. χαλκοῖς] ἀλλὰ καὶ κωνο-
 πίων ἐπιτοχισθῆ καὶ ἵσταται ἰστοιχισμένος χαλκοῖς ἐπάνω τῆς δε-
 υτέρας ἀπόδος τοῦ αὐτοῦ ταύρου. ἐν δὲ κατὰ καὶ μύια καὶ τὰ
 ἄλλα ζῴδια, καὶ ἐξ αὐτῶν εὐν ἀπεροῖτα τὴ τῆ πόλι. ἀλλ' ὁ
 βασιλεὺς Κωνσταντίνος ἠγνώρισεν αὐτῆς. Reg. 10 p. 42 Band.
 14 p. 42 Band. ὁ τόπος δὲ καλ.] ἢ δὲ καλομένη νεκρά
 C Reg. 17 τὰς σκάλας Reg. 18 πρωτοθύρου C, πρώτης
 θύρας Reg. κομιλατικού C.

Ecclesiam S. Marci prope Taurum primo Theodosius magnus cum
 trullo ligneo exstruxit: postea terrae motu collapsam reaedificavit Roma-
 nus senior cognomine Lecapenus.

Aereus culix et musca et alia insecta supra occidentalem arcum
 Tauri ab Apollonio Tyaneo posita erant. quamdiu autem illa perman-
 serunt integra, nec muscae, nec pulices, nec culices urbem intrarunt.
 caeterum imperator Basilius Macedo ea deiecit atque confregit.

Statua muliebris aerea, posita in Phiala Hippodromi, Irenae At-
 ticæ est, quam in honorem eius Constantinus filius posuit.

Locus nuncupatus Necra sive Cadaverum, ex eo notum habet,
 quod sub Iustiniano magno civium supplicio affectorum cadavera ibi
 deponerentur, alibi enim ea sepeliri vetitum erat, idem vero scalias
 ab ostio laterali usque ad Camillaucium muro seiunxit atque ita defun-
 ctorum corpora ibi condebant.

Τὰ δὲ παμμεγεθέστατα κτίσματα εἰς τὸν ἅγιον Σέργιον οἴκοι ἦσαν Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἔτι ὄντος αὐτοῦ πατρικίου.

Εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου τὰ Πατρικίαις, γέγραπται ὅτι ὅτε ἤρχοντο οἱ βασιλεῖς μετὰ τῶν δεσποινῶν ἐπὶ προελύσεως εἰς 5 τὴν ἁγίαν Σοφίαν, ἐν τῷ τοιοῦτῳ τόπῳ ἴσταντο· ἦν γὰρ οἶκος ἐκεῖσε μέγας κτισθεὶς παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. καὶ οἱ μὲν πατρικιοὶ καὶ πριυπόσιτοι ἐκεῖσε ἤλυσαν καὶ ἐζῶννον τὸν βασιλεῦ. ὁμοίως καὶ αἱ ζῶσαι ἐζῶννον τὴν δέσποιναν.

Τὰ Βασιλίδου ὁ ἅγιος Νικόλαος οἶκος ἦν πατρικίου Βασι- C
10 λίδου καλουμένου καὶ κοιαιστόρος τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ.

Αἱ χαλκαὶ πύλαι, αἱ πρότερον μὲν ἰστάμεναι εἰς τὸ Τρι- κίμβυλον τοῦ τζυκανιστηρίου, ἐπήρθησαν παρὰ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνοσ ἀπὸ τοῦ ἐμβόλου τοῦ φόρου εἰς τὴν νέαν.

Ἡ μονὴ τῶν Δαλμάτων παρὰ Δαλμάτιου πατρικίου ἐκτίσθη, 15 ἐξ οὗ καὶ Ἀψίμαρος, ὃς καὶ Τιβέριος, ὅτε ἀνῆλθε μετὰ τῶν χελανδίων καὶ ἐκράτησε τῆς βασιλείας, τὸν βασιλεῦ Λεόντιον καταγαγὼν καὶ περιορίσας ἐκεῖσε, εἴτα ῥινοκοπήσας ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐφρούρει μονῇ.

1 p. 42 Band. 3 p. 29 Band. γέγραπται ὅτι] ὀπισθεν
τῆς ἁγίας Σοφίας C. 5 ἁγίαν τοῦ θεοῦ λόγον σοφίαν Reg.
8 καὶ] καὶ αἱ πατρικίαι C. 9 p. 30 Band. τὰ Βασι-
λίδου] τὰ Βασιλίδος, omissis ὁ ἅγιος Νικόλαος, C. 11 p. 23
Band. τὸ] τὴν C. 13 τῶν ἐμβόλων τοῦ φόρου τῶν
χαλιναρίων. ἰστάθησαν δὲ παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἀν-
τικρὸ τοῦ Σενάτου. κτίσας δὲ τὴν νέαν ἐπήρε ταύτας καὶ ἀπῆγεν
ἐκεῖσε. C. 14 p. 50 Band. τῶν] τὰ C. 15 ἐξ]
ἀνεψιοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐξ C. 16 τὸν βασιλεῦ]
τὸν Λέοντα Vat., τὸν Ἰουστινιανὸν Reg.

Maxima illa aedificia, prope templum S. Sergii, aedes fuerunt Iustiniani magni, cum patricius adhuc esset.

De ecclesiae S. deiparae cognomine Patriciae memoriae proditum est imperatores et Augustas tempore processionis ad S. Sophiam ibi stationem facere consuevisse. etenim illic amplissimum erat palatium, a Constantino magno exstructum. huc igitur accedebant patricii et praepositi, et succingebant imperatorem: matronae vero, quae vocantur Zostae, imperatricem.

Templum S. Nicolai cognominatum Basilidae, domus erat Basilidae patricii et quaestoris Iustiniani magni.

Portae aerae, quae prius stabant in Tricymbalo Tzycanisterii, a Basilio Macedone ex porticu fori in ecclesiam novam translatae fuerunt.

Monasterium Dalmatae, Dalmata patricius condidit. quare etiam Tiberius Apsimarus, postquam cum chelandiis suis Byzantium pervenit, et imperio potitus est, Leontium imperatorem, naso praeciso, in hoc monasterio inclusum custodivit.

D Τὸν ἅγιον Γεώργιον τὰ Χαλκίδου Σέργιος ὁ πατριάρχης ἔκτισεν ὁ αἰρητικός. ἐν ᾧ καὶ τὸ βίβλιον αὐτοῦ σῶμα κείται. ὁμοίως καὶ τὰ ἐν ταῖς κατεχουμένοις ἐκτίθει πάντα ὁ αὐτὸς ἔκτισε, δοὺς ἐπι χριστῶ κειμήλια καὶ ἀργυρῶ καὶ πορφύρας διασφύσσας.

Τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν πλεσιόν τοῦ Σήματος ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἔκτισεν. ὁ δὲ βασιλεὺς Αἰων ὁ φιλόσοφος ἐμίχρυνε τοῦτον, καὶ τὴν εἴην πῦσαν, τὰ τε μάρμαρα καὶ κίονας καὶ τὰς χρυσαῖς ψευδῆς, ἀπέθιτο εἰς τοὺς ἁγίους πάντας, ὅπου κείται τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Ἰσακίου.

P 63 Τὸν ἅγιον Μετροφάνην ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἀνέμυρνε. ὡσαύτως καὶ τὴν ἁγίαν τριάδα τὴν οὖσαν εἰς τὸ Ἐξωκίονιον, τὴν τὴν δὲ ἁγίους ἀποστολῆς ἡτοιμαζομένην. συμπρωθένης δὲ ἱστῆρον ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς ἔκτισε.

Περὶ δὲ τοῦ προδρόμου τοῦ Ἰλλου λέγεται ὅτι πηγὴ ἦν ἐν 15 τῷ τόπῳ, καὶ δράκων ἠρώλησε παμμυγεθέσιαιτος (ἦν δὲ ταμιῶν βασιλικῶν ἐπι) καὶ πολλοὺς ἀσπίτως ἰσχυομένους κατέσθην. ὁ δὲ ἅγιος Ἰπάτιος προσελθὼν ἰπάταξεν τὸν θῆρα μετὰ τῆς

1 p. 69 Band. τὰ Χαλκ.] τὸν ἐν Χαλκηδόνι C. 2 ἔκτισεν ὁμοίως καὶ τὴν Θεοτόκον τὰ Μαρονακίον. ἐν ᾧ καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κείται, omisso reliquis. 6 p. 21 Band. σχήματος Val. 8 τὴν εἴην πῦσαν τῶν χρυσαῶν ψευδῶν, ποικιλοκίτων ὕψων καὶ κίονας ἀπέθιτο εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστολῆς, καὶ τὴν ἀσπίτως τοῖς ἁγίοις πάντας C. τὴν add C. 9 ἁγίους ἀποστολῆς καὶ τῶν ἔκτισε τοῖς ἁγίοις πάντας καλεόμενος Reg. 11 p. 134 Band. 15 p. 43 Band. 18 προσελθὼν] παρασημασμένος μετὰ τῆς ἑρῶδου αὐτοῦ ἰσχυοῦς κατέσθην ἁγίους εἰδήσεως, καὶ σπαραξίας καὶ κρούσεως τὸν δράκοντα ἀσπίτως, καὶ ἰσπίως αὐτὸν μίσην τοῦ φόρου προέθιμεν σικρὸν καὶ ἰουστινιανὸν αὐτόν. (Reg.

Templum S. Georgii cognominatum Chalcidae Sergius patriarcha haereticus extruxit: ubi etiam profanum eius cadaver sepultum est. idem quoque aedificavit oratoria, quae sunt in catechumenis, et multa templo largitus est aures et argentea cimelia, et purpureas vestes auro distinctas.

Aedem S. Stephani, prope Sigma, Constantinus magnus condidit: Imperator vero Leo philosophus ad minorem formam redegit, et omnem eius materiam, marmora, columnas et aureas crustulas in templum omnium sanctorum transtulit, ubi depositae reliquiae S. Isaacii.

Ecclesiam S. Metrophanis Constantinus magnus extruxit: uti etiam aedem sanctae trinitatis, quae sita est in Exocionio, et nunc vocatur SS. apostolorum, utramque vero vetustate collapsam Iustinianus magnus restauravit.

De templo S. Ioannis praecursoris cognomine Illi tradunt maximum draconem olim in eo loco latitasse, ubi tum aerarium imperiale erat, et multos incaute illac transeuntes devorasse. tandem vero S. Hypatius eo accessit, et sustem subtus clavatum draconi impexit.

ράβδον αὐτοῦ, ἐχούσης ἧλον κάτωθεν σιδηροῦν, καὶ ἐφόνευεν αὐτόν, ἐξ οὗ καὶ ἔσχεν ὁ τόπος τὴν ἐπωνυμίαν. ἢ καθότι καὶ ἀνώτερον εἶπομεν, ἀπὸ Ἰλλου μαγίστρου τοῦ τυραννήσαντος καὶ ἀναιρεθέντος παρὰ Βασιλίσκου.

B

Τὴν ἁγίαν Θεοφανώ, τὴν οὖσαν ἐξωθεν τῆς παλαιᾶς κόγης τῶν μνημοθεσιῶν τῶν βασιλικῶν εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους, ἀνήγειρεν Κωνσταντῖνος ὁ πρῶτος πορφυρογέννητος, ὁ υἱὸς Λέοντος τοῦ σοφοῦ.

Τὸν σωτήρα εἰς τὴν χαλκῆν Ῥωμαῖος ὁ γέρον ἀνήγειρεν, ὃ ὑπὸ στυρακίων μικρῶν δύο, ὡς ἔστιν ὀρώμενον τὸ Φυσιαστήριον, ποιήσας κληρικούς ιβ'. ὁ δὲ Τζιμισκης Ἰωάννης ἀνήγειρεν αὐτὸν εἰς ὅπερ ὀράται νῦν μέγεθος καὶ κάλλος, τυπώσας κληρικούς πενήκοντα. πολλοῖς δὲ ἱεροῖς ἀναθήμασιν αὐτὸν κατεφαιδρυνε, προσκυρῶν ἄπερ ἀπὸ τοῦ ταξειδίου κατενοδοῦμενος ἐκτάτο. ἀπέθετο ἐκεῖσε καὶ τὴν ἐκ Βηρυτοῦ ἁγίαν εἰκόνα καὶ τὰ σανδάλια τοῦ Χριστοῦ, καὶ θανῶν ἐτάφη ἐν αὐτῷ.

5 p. 36 Band.

6 τῶν μνημ.] τοῦ μνημοθεσίον ἀνήγειρεν C.

7 πρῶτος om C.

9 p. 10 Band. τὸν σ.] τὸν χριστὸν Reg.

10 ὑπὸ] ὑπὲρ Lamb.

στυρακίων] στυλῶν Reg. ὀρώμενον]

φαινόμενον C.

11 ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ Τζιμισκης ἐπλάτυνε

καὶ ἀνήγειρεν αὐτὸν καλλύνας ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου πολλοῦ. ἐποίησε δὲ καὶ κληρικούς ιβ', τιθεὶς αὐτοῖς καὶ ὄρους καὶ ἀννόνας καὶ ἀνά νομισμάτων λ'. τὰ δὲ ἱερά καὶ τὰ στέμματα καὶ τὰ σηπτρα καὶ τοὺς δίσκους καὶ τὰς λυχνίας καὶ τὰς ἐσθῆτας καὶ τὰ ἄμφια τὰ βασιλικά ἰδιόκτητα αὐτοῦ ὄντα ἀπεχαρίσατο πρὸς τὸν παόν. ὡσαύτως καὶ τὰ ἀκίνητα αὐτοῦ κτήματα ἐπεκύρωσεν αὐτῷ, ἐν ᾧ ἀπὸ τοῦ ταξειδίου ἐφέρετο τὴν τιμιαν εἰκόνα τῆς ἁγίας σταυρώσεως τῆς ἐν τῇ Βηρυτῷ καὶ τὰ ἅγια σανδάλια τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν ἐν ποικίλοις χρυσεῖς καὶ διὰ λίθων κιβουρίοις. ἐποίησεν οὖν καὶ τὸ ἑαυτοῦ μνήμα ἐκεῖσε ὀλόχρυσον μετὰ χρυμύσεως, ἐν ᾧ καὶ ἐτέθη. CReg.

atque eum interemit. hinc igitur locus denominatus est, vel, ut supra quoque diximus, ab Illo magistro, qui ob affectatum imperium ab imperatore Basilisco occisus fuit.

Ecclesiam S. Theophanis, quae sita est extra veterem testudinem monumentorum imperialium in templo SS. apostolorum, aedificavit Constantinus primus Porphyrogenitus, filius Leonis sapientis.

Templum salvatoris in Chalce Romanus senior condidit, et sub duabus parvis columellis altare, ut nunc conspicitur, instituit ibidem 12 clericis. deinde vero Ioannes Tzimisces illud in praesentem magnitudinem et pulchritudinem provexit, et 50 clericos in eo instituit. praeterea multis sacris donariis exornavit, et quicquid bonorum post reditum ex suo praesidio possidebat, ibi obtulit. collocavit etiam in eo sacram Christi imaginem Beryto allatam, et eius sandalia. ipse quoque ibidem sepultus est.

Τὸ ἅγιον λούμα τῶν Βλαχρινῶν ὁ υἱὸς Βασίλειος ὁ υἱὸς Ῥωμανοῦ τοῦ καλοῦμένου παιδίου τοῦ πορφυρογενήτου πολυτελειώτως ἐκόσμησε, χρυσῶσας καὶ ἀργυρῶσας πλῆθον παρ' ὃ ἦν.

Ἡ μὲν τοῦ ἁγίου Λαζάρου παρὰ Λίοντος τοῦ σοφοῦ ἐκτίσθη, μοναχὸς δὲ ἐνούχους ἐν αὐτῇ τετέλεικε. ἤμερ καὶ τὰ λούματα ἀπὸ Κύπρου καὶ Βιθυνίας τῆς ἡμεροπόρου Βλαρίου καὶ Λαζάρου, καὶ ἐκεῖ ἀπέθανε.

Ἡ μὲν τοῦ Τζασιζίου ἐκτίσθη παρὰ Τζασιζίου μαγίστρου, οὗ τὸς τῆν θημιζιμα ἡμιζιμασι Λιων ὁ σοφός, Ζωὴν ἑνομαζομένην.

Ἡ μὲν τοῦ Ἀθῶς ἐν ταῖς χρόσις Ῥωμανοῦ τοῦ γέροντος καὶ Κωνσταντίνου τοῦ πορφυρογενήτου ἐκτίσθη παρὰ Ἀθῶς πατριάρχου καὶ ἀρχιεπισκοπῆς τῶν πλῶθιων, ὅς καὶ ξητῶσα ἐποίησε.

Περὶ δὲ τῶν παρμιγεθιασίων πατρῶν τῶν ἑξωθεν κτιζόντων τοῦ πυρῶλου τῆρας λέγεται διη, κτελούμενης τῆς πόλιως παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ σφιδῶν ἀπάσης πατρῶδους ἐπιρχοῖσας, λαζόντις τοῖς τόποις οἱ λιθοβολοί, ὡς αἱ κτίσασι τοῖς τε ἱεβέλοισ καὶ τὰ ἑξαιρα, ἑκοπιον τῆς κορηγῆς τῶν

1 p. 40 Band. ὁ υἱὸς] ὁ ἐγγύμενος υἱὸς Ῥωμανοῦ τοῦ υἱὸς πορφυρογενήτου πατρίσ καὶ ἀρχιεπισκοπῆς πολυτελειώσας καὶ χρυσῶσας ἀργυρῶσας πλῆθον παρ' ὃ ἦν, καὶ ἡ ἀρχιεπισκοπὴ καὶ ἡμερ καὶ τὰ λούματα ἀπὸ Κύπρου καὶ Βιθυνίας τῆς ἡμεροπόρου Βλαρίου καὶ Λαζάρου, καὶ ἐκεῖ ἀπέθανε. C. 8 p. 23 Band. Ἡ μὲν] ὁ δὲ ἅγιος Λαζάρου ἐκτίσθη μὲν παρὰ τοῦ Μασκεδόνου, ἑκοπιον δὲ παρὰ Λίοντος τοῦ υἱὸς ἀπὸ ἐκτίσθη, ἀρχιεπισκοπῆς ἐν τῷ τοῦτοῦ τοῦ καὶ κτελούμενης τῆς πόλιως παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ σφιδῶν ἀπάσης πατρῶδους ἐπιρχοῖσας, λαζόντις τοῖς τόποις οἱ λιθοβολοί, ὡς αἱ κτίσασι τοῖς τε ἱεβέλοισ καὶ τὰ ἑξαιρα, ἑκοπιον τῆς κορηγῆς τῶν C. 8 p. 134 Band. μαγίστρου καὶ βασίλειου Reg. 11 p. 52 Band. 14 p. 61 Band. 18 τὰ ἑξαιρα] τὰ ξηρα Vat.

Sacrum balneum in Blachernis Basilii junior filius Romani Porphyrogeniti, cognominis pueri, pretiosius quam ante fuerat exornavit et auro argentoque obdixit.

Monasterium sancti Lazari imperator Leo sapiens condidit, et monachos eunuchos in eo instituit. eo etiam transfuit reliquias S. Lazari et Mariae unguentiferae, ex Cypro et Bithynia abbas.

Monasterium Tzoutzae tempore eiusdem Leonis Trantzes magister extraxit; cuius filium Zoen Leo sapiens concubinam habuit.

Monasterium Libis tempore Romani senioris et Constantini Porphyrogeniti aedificatum fuit a Libe patricio et drungario classis navalis, qui etiam hospitale condidit.

De ingentibus istis saxis quae sita sunt extra murum maritimum, haec narratur. cum Constantinus magnus urbem hanc conderet et fere totus eius situs saxosus esset, lapicidae ad porticus extruendas loca

πετρῶν καὶ τῶν ὀρέων καὶ κατεκύλιον πρὸς τὴν θάλασσαν.
 πανταχόθεν οὖν τοῦ αἰγιαλοῦ ῥιφέντες ἐποίησαν εἶργεσθαι τὴν P 64
 ἐπιφορὰν τῶν κυμάτων. διὸ καὶ ἔσωθεν αὐτῶν ἔκτισαν τὸ
 παράλιον τεῖχος, ὡς ἵνα κινουμένη ἢ θάλασσα καταθρυνῆται
 5 ταῖς πέτραις καὶ γαληνιώσα προσπελάξῃ τοῖς τεύχεσιν.

1 κατεκύλιον τοὺς λίθους τοὺς κειμένους ἔξω τῶν τειχῶν ἀπὸ τῆς
 Βαρβάρως μέχρι τοῦ παλατίου καὶ τῶν Σοφιῶν καὶ τῶν Ἐλευ-
 θερίων μέχρι χροναίας, καὶ ἔσωθεν τῶν αὐτῶν λίθων ἔπηξε τὰ
 τεῖχη εἰς διάσειξιν τοῦ τεύχους καὶ πῆξιν αὐτοῦ, ὅπως κυμαινο-
 μένη ἢ θάλασσα εἰς τὰς πέτρας κρούσασα γαληνιά. CReg.

deplanantes montium apices exciderunt, iisque ad mare devolutis et
 undique disiectis totum littus adversus irruentem fluctuum violentiam
 communierunt; ideoque murus maritimus intra hasce petras erectus fuit,
 ut mare turbatum eis illisum frangeretur et tranquille muris afflueret.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ.

Τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἔχοντι τῆς ἁγίας Σοφίας ἰδιωτικόν τὸ
B πρὶν οὖτος, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν ἐκείσε ἰσχυρῶν, ἀφ' ἧν
αὐτά, καθὼς προΐρηται, ὁ μέγας Κωνσταντῖνος καὶ Ἰουστι-
νιανός, καὶ ὁ μὲν μέγας Κωνσταντῖνος πρῶτον αὐτὴν ἀνέγειρε
δρομικῆν, ὁμοίαν τοῦ ἁγίου Ἀγαθονίου καὶ τῆς ἁγίας Ἀννά-
μως. ἀνέγειρε δὲ καὶ τὴν ἁγίαν Ἐιρήνην τὴν παλαιὰν πλησίον
αὐτῆς τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἔχοντι τῆς ἁγίας Σοφίας, καὶ
πληρώσας αὐτὴν τὴν ἁγίαν Σοφίαν στήλας ἰσχυρὰς, ὡς
προΐηται. διέκρισε δὲ τὸ κτίσιον ἐκείνο μέχρι τῆς βασιλείας
Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου. Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις ἐκείνου, κατὰ τὴν
δευτέραν ἐν Κωνσταντινουπόλει σέσηλον, στασιάζοντες οἱ Ἀρμα-
τοὶ κατέσβησαν τὸ στήγιον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ὅστις πατριάρχ-

cf. Band. p. 65—80 cum notis.

DE STRUCTURA

TEMPLI S. SOPHIAE.

Cum olim magna ecclesia, videlicet S. Sophia, idolorum esset deie-
brum, simulacra ibi collocata Constantinus magnus et Iustinianus, ut
antea dictum est, inde abstulerunt. primum quidem Constantinus ma-
gnus eam instar circi oblongam extruxit, templi S. Agathonici et
S. Potentiae similem. aedificavit quoque prope magnam ecclesiam sive
S. Sophiam templum S. Irenae, quod cognominatur antiquum. post-
quam vero S. Sophiam absolvit, multas in ea collocavit statuas, ut iam
ante diximus. structura autem illa duravit usque ad imperium Theo-
dosii magni: huius enim tempore, cum secunda synodus Oculi haberetur,
Ariani seditione excitata tectum magnae ecclesiae exusserunt, sub pa-

γου Νεκταρίου τοῦ ἀγιωτάτου, εἰς τὴν Εἰρήνην καθεζομένον τὴν C
 παλαιάν. διήλθουσαν δὲ χρόνοι δεκαεῖς, καὶ ἦν ἀσκεπὴς ἡ ἀγία
 Σοφία. προστάξας δὲ ὁ βασιλεὺς Θεοδοσίος Ρουφῖνον τὸν μά-
 γιστρον ἐσκέπασε τὸ στέγος διὰ κυλινδροειδῶν καμάρων. καὶ
 5 διήρκεσεν οὕτως μέχρι τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ. εἰς δὲ τὸν
 πέμπτον χρόνον τῆς αὐτοῦ βασιλείας, μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν σφα-
 γὴν ἐν τῷ ἱππικῷ τῶν τριακονταπέντε χιλιάδων, ἀναιρεθέντων
 ἐκεῖσε διὰ τὸ ἀνυγορευθῆναι παρὰ τῶν δημοτικῶν δύο μερῶν
 Ἰππάτιον τὸν πατριζιον καὶ δήμαρχον μέρους τῶν Βενέτων, ἐνέ-
 10 πνευσεν ὁ πανάγαθος Θεὸς καὶ φιλόανθρωπος εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ
 βασιλέως Ἰουστινιανοῦ τοῦ οἰκοδομῆσαι ναόν, οἷος οὐκ ἐγένετο
 ἀπὸ Ἀδάμ οὔτε γενήσεται. ἔγραψε δὲ καὶ τοῖς στρατηγοῖς το- D
 πάρχαις καὶ σατραπαῖς καὶ δοχεῖ καὶ πᾶσι τοῖς οὖσιν ἀρχηγέταις
 πάντων τῶν βασιλικῶν θεμάτων ἀνατολῆς τε καὶ δύσεως, ἄρχικον
 15 καὶ μεσημβρίας, πέμψαι αὐτῷ ἕλην ἀνήκοσαν εἰς τὸ ἀνεγείρωμι
 τοιοῦτον ἄξιωθαύμαστον καὶ θεοφροῦρητον καὶ θεοφύλακτον καὶ
 περικαλλῆ ναόν, ὅπου δηλαδὴ ἐρεθῶσι, κίονάς τε καὶ συστη-
 μάτια στῆθεύ τε καὶ ἀβύχια καὶ καγκελοθύρια. πάντες δὲ οἱ
 παρ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ὄρισθέντες χαίροντές τε
 20 καὶ ἀγαλιώμενοι ἐπεμπον τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ τὴν τοιαύτην
 ἕλην, συναγαγόντες αὐτὴν ἀπὸ τε ναῶν εἰδωλικῶν καὶ παλατιῶν
 λουτρῶν τε καὶ οἰκῶν ἀπὸ πάντων τῶν θεμάτων τῆς οἰκονομίας. P 65
 καὶ τοὺς μὲν οὐκὼν κίονας τοὺς Ῥωμαίους, καθὼς φησι Πλού-
 ταρχος πρωτασεκρητῆς καὶ ἐπιστολογράφος Ἰουστινιανοῦ, μετὰ

triarchatu sanctissimi Nectarii, in antiqua Irene praesidentis. exinde
 totis sexdecim annis tecto S. Sophia caruit. imperator vero Theodosius
 Rufinus magistrum operi praeficiens tecto ex cylindrace fornibus
 composito eam operuit; et ita permansit usque ad imperium Iustiniani.
 quinto autem anno eius imperii post illam stragem in qua 35 hominum
 milia in Hippodromo interfecti sunt, quia duae populi partes Hypatium
 patricium et praefectum Venetae factionis imperatorem salutarant, deus
 optimus et humanissimus imperatori Iustiniano mentem dedit ut tem-
 plum, quale ab Adamo non fuit neque fiet, aedificaret. scripsit etiam
 praesidibus, toparchis, satrapis, ducibus et omnibus praefectis omnium
 provinciarum imperii ad Orientem Occidentem Septentrionem et Meri-
 diem, ut sibi mitterent materiam ad exstruendum tam mirabile et dei
 praesidio munitum custoditumque et pulchritudine conspicuum templum,
 ubiunque videlicet invenirent columnas lapides tabulas et clathratas
 ianuas. omnes igitur ei rei ab imperatore Iustiniano destinati alacres-
 que imperatori materiam eiusmodi summiserunt, collectam ex delubris
 idolorum, palatiis balneis et aedibus omnium provinciarum universi ter-
 rarum orbis. caeterum octo columnas Romanas, ut refert Plutarchus
 primus a secretis et ab epistolis Iustiniano, vidua quaedam nomine

σχιδίων ἀπιστάλασαν παρὰ γυναικὸς χήρας ἀπὸ Ῥώμης, ὀνόματι Μαρτίας· ὅς τις εἶχεν εἰς προίκα αὐτῆς. ἴστατο δὲ εἰς τὴν Ῥώμην εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἑλισίου τὸν κτισθέντα παρὰ Οὐαλιριανῶ τοῦ βασιλέως Ῥώμης, τοῦ προδότου ἐναντὶν Πέρσῃσι. ἰθρυσθε δὲ τῷ βασιλεῖ οὕτως "ἀπίστειλά σοι, διάποτα βασιλεῦ, ὅτι ὡς κίονας Ῥωμαίους, Ἰσμήθεις, Ἰσοκτέλλους, τυλιμῶ ἐπιεῖν καὶ ἰσοσιτάθμοις, ἕλην ψαχικὴς μου σπειρηίας." τοὺς δὲ εἰήρους ἕλιῶ

B πρᾶσιους κίονας τοὺς ἀξιοθυμώστους ἐκόμοιεν ὁ στρατηγὸς Κωνσταντίνος ἀπὸ Ἐφέσον λιλατομημίους. ἡ δὲ λοιπὴ πῦσα εἴλη καὶ πάντες οἱ κίονες ἀπὸ Κεζζικον ἔχθησαν. εἰήρους δὲ ἀπὸ 10 Τρωάδος καὶ ἄλλοις ἀπὸ Κεκλάδοι ἤσαν καὶ ἀπὸ Ἀθηνῶν οἱ ἀρχοντες βασιλείως ἐπιμπον. συνέχθη δὲ πᾶσι ἡ εἴλη γρότους ἐστὶ ἡμῶν. τῷ δὲ δεκάτῳ δευτέρῳ ἔτι τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ ἐκ Θιμιόλων κατέλιπον τὸν ναὸν. τὴν δὲ ἄπυσαν εἴλην αὐτοῦ ἰδίως ἀπίθῃτο· οὐ γὰρ εἶχον χροίαν αὐτῆς τὸ σέκλον 15 διὰ τὸ πολλὴν καὶ ἄπειρον κρείττονα εἴλην ἀθροῖσαι καὶ ἰσομῆσαι.

Ἦρξάτο γοῦν ἐξωνιῶθαι οἰκίματα τῶν ἐκίσει οἰκόντων **C** καὶ πλησιάζοντων, καὶ πρῶτον μὲν γήρας τινὸς γυναικὸς, ὀνόματι Ἄντης. ἐκίσει δὲ μὴ βουλομένης ταῦτα πρᾶσαι τῷ βασιλεῖ, εἴλη "μέχρι νομισμάτων λίτρας γ' ἰάν μοι παρασχεῖς, οὐ δίδωμι σοι ταῦτα." ὁ δὲ βασιλεὺς πολλοὺς τῶν μηισιάντων αὐτοῦ ἀποστῆρας πρὸς Θιραπῆας τῆς γυναικὸς οἰδὴν ἔπει. παραγιόμοτος δὲ ὁ βασιλεὺς εἰς ἐκίσειαν τῆς γυναικὸς ἰδίῳ αὐ-

Marcia, quae in dotem illas acceperat. Roma curavit eo ratibus pervehi. stabant autem Romae in templo solis, quod Valerianus Romanus imperator, qui seipsum Persis in manum dedit, construxerat. sic vero imperatori scripsit: "mitte tibi, domine imperator, octo columnas Romanas, longitudine et rotunditate, audeo dicere, et pondere aequales. pro animae meae salute." alias octo columnas admirandas, coloris praesini, Constantinus dux e latuniis excisas secum Epheso adduxit. reliqua omnis materia et columnae Cyzico advectae sunt: alias ex Troade, alias ex Cycladibus insulis et Athenis praefecti imperatoris miserunt. omnis autem haec materia septem annis cum dimidio collecta est. anno vero duodecimo imperii Iustiniani templum a fundamentis everterunt. omnem autem eius materiam seorsim deposuunt: nullo enim modo ea opus habebat, quoniam multo meliorem coacervaverat et ad manus habebat.

Coepit igitur emere domos illae atque in contiguas aedibus habitantium, ac primum cuiusdam viduae nuncupatae Annae, quae cum recusat imperatori vendere, dixit "etiam si quingentas libras nummum mihi obtuleris, tamen eam non tibi tradam." imperator vero cum multos ex proceribus suis misisset, ut blanditiis mulierem demulcerent, nihil impetravit. ipse autem mulierem accedens obnixè rogavit ut suam domum

τῆς περὶ τῆς διαπράξεως τῶν οἰκημάτων αὐτῆς. ἡ δὲ Θεασα-
μένη τὸν βασιλεῖα ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ δεομένη καὶ λέ-
γουσα “δέσποτα βασιλεῦ, ἐγὼ μὲν χάριν τιμῆς τῶν οἰκημάτων

5 εἰς τὸν κτιζόμενον ναόν, ἵνα ἔχω καὶ γὰρ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως μισθὸν D
καὶ μετὰ θάνατόν μου ταφῶ πλησίον τῶν οἰκημάτων μου, καὶ
διηνεκῶς μνημονεύεσθαι με ὡς κτῆμα δοῦσαν αὐτά.” ἔστι δὲ
ὁ τόπος τῶν οἰκημάτων αὐτῆς, ὃν δέδωκεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκ-
κλησίαν, τὸ σκευοφυλάκιον ὅλον σὺν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Πέτρου.

10 τὸ δὲ ὀνομαζόμενον ἅγιον φρέαρ καὶ τὸ ἅγιον θυρσιαστήριον ὅλον
καὶ ὁ τόπος τοῦ ἄμβωνος, ἕως τῆς μέσης τοῦ ναοῦ, ἔπληρην
οἶκος Ἀντιόχου τινὸς ὀστιάριου καὶ εἰνούχου, ὃς ἀπειτιμήθη εἰς
ἐπέρηνρα λίτρας ν'. τοῦτου δὲ δυσχεραίνοντος τοῦ μὴ προῦσαι
ἀξίως τὸν ἴδιον οἶκον τῷ βασιλεῖ, ὁ βασιλεὺς φιλοδίκαιος ὢν
15 καὶ μισοπόνηρος πρὸς τὸ μὴ θέλειν τινὰ λυπῆσαι ἢ ἀδικῆσαι, P 66
ἠθέλει ἀδελφονομίᾳ τὴν ἀντιόχου εἰς αὐτόν. Στρατήγιος δὲ μάγι-
στρος καὶ φίλαξ τῶν βασιλικῶν χρημάτων, καὶ τοῦ βασιλέως
ἀδελφοποιητός, ὑπέσχετο τῷ βασιλεῖ τοῦ νικῆσαι αὐτόν διὰ τινος
μηχανῆς καὶ πιπρῶσαι τὰ οἰκήματα αὐτοῦ καὶ μὴ βουλομένον.

20 ὁ δὲ ῥηθεὶς Ἀντιόχος καὶ ὀστιάριος ἐφίλει τὸ κτάνειν χρῶμα
φιλιππόδρομος ὢν, καὶ ἀντεποιεῖτο αὐτοῦ λίαν καὶ ἔχαιρεν ἐπ'
αὐτῷ. ἵππικῶν δὲ μέλλοντος γίνεσθαι, ὁ μάγιστρος Στρατήγιος
τὸν ὀστιάριον ἐφροῖρησεν καὶ καθεῖρξεν αὐτόν εἰς τὸ προσιτώριον

venderet. illa cum vidisset imperatorem, cecidit ad pedes eius suppli-
citer dicens “domine imperator, non quidem par est me sero aedium
pretio quicquam a te accipere, volo autem me in partem venire sum-
ptuum structurae huius templi, ut et ego in die iudicii habeam merce-
dem et post mortem meam sepeliar prope aedes meas, et identidem
meae donationis memoriam fieri.” locus autem aedium eius, quem de-
dit magnae ecclesiae, totum sceuophylacium cum templo S. Petri con-
tinet. porro locus nuncupatus puteus sacer et sanctum altare et locus
suggesti, usque ad mediam partem templi, erat domus cuiusdam An-
tiochi ostiarii et eunuchi, quam quinquaginta nummorum libris aesti-
mabat. indignante vero ipso quod non posset iusto pretio suam domum
imperatori vendere, imperator iustitiae et probitatis amans. quod nollet
quemquam iniuria vel damno affici, moestus animo cogitabat quid cum
illo ageret. Strategius autem magister, thesauri imperatoris praefectus
eiusque adoptivus frater, imperatori promisit se aliquo commento illum
victurum, ut aedes suas etiam invitus vendere cogeretur. praedictus
enim Antiochus ostiarius Circensium studio flagrans venetum colorem
sive ceruleum amabat, illoque admodum delectabatur. cum igitur ludī
Circenses exercendi essent, magister Strategius ostiarium comprehendit,

τῆ ἡμέρᾳ τοῦ ἵππικοῦ. ἑκείνος δὲ ἰβίου μετὰ κλαυθμοῦ ὄδυν-
 B ρως, καὶ ἄλλιν "ἴδω τὸν ἀγῶνα τοῦ ἵππικοῦ, καὶ τὸ θίλημα
 τοῦ βασιλέως ποιήσω." ἑπορευθέντος δὲ τοῦ βασιλέως ἔργον
 αὐτῶν ἐν τῷ καθίσταται καὶ ἵπποισιν ἐκὶ τῆς πρῆσις, παρόντος
 καὶ τοῦ κομιστοροῦ καὶ ἵπποφυλάκων πάσης τῆς συγκλήτου. 5
 ἐπράθησαν δὲ εἰς χρυσίον λίτρας π'. τὸ δὲ δεξιὸν μέρος τοῦ
 γυναικίου ἕως τοῦ κίονος τοῦ ἀγῶνος Βασιλείου ἐπέθετον οὐδέ-
 ρματα Χαρίτωνος ἀποίγῃ τοῦ ἀέλιου Χρυσοπόδη, ἃ καὶ μετ'
 εὐχαριστίας πολλῆς δίδωκε τῷ βασιλεῖ, διὰ τῆς τιμῆς ἀποτι-
 μεθῆναι λίτρας β'. τὸ δὲ ἀριστερὸν μέρος τοῦ γυναικίου μέχρι 10
 τοῦ κίονος τοῦ ἀγῶνος Γρηγορίου τῷ θανάτοισι ἐπέθετον οὐδέ-
 ρματα Ἐποφῶντος ἵππος ῥαπτοῦ, καὶ ἔθεσαν τὸν βασιλεῖ ἕνα
 C λίτρῃ διὰ τὸν τὸν τιμῆς λίτρας δ', καὶ πρὸς αὐτῶν τῆ ἡμέρᾳ
 τοῦ ἵππικοῦ καθιζόμενοι προσκυνῆσαι ἐπὶ τῶν τιμῶν ἡνώ-
 γων. τῶν δὲ δήμων καὶ πάσης τῆς συγκλήτου ἀρίστων τῷ βα- 15
 σιλεῖ "οὐκ ἔστιν προσκυνῆσαι αὐτῶν αὐτως, ἢ μὲν νότον τὸν
 βασιλεῖ," προστάζειν ὁ βασιλεὺς ἐξέπεσθαι προσκυνῆσαι αὐ-
 τὸν καὶ δεοῦσθαι ἀρχοντα τῶν καταχθονίων· καὶ τοῦτο ηγ-
 λῆσσαι μετρί τοῦ νόου. τὸ δὲ ἐπίπιδον τοῦ ναοῦ καὶ ὁ λοιπὸν
 καὶ οἱ ἐφόδεις καὶ τὰ πέρα αὐτῶν οἶκος ἦν Δανιανοῦ πατρι- 20
 κίου Σελυκίως, αἷνα ἀπειμῆθαι εἰς λίτρας ς'· καὶ μετὰ
 πολλῆς εὐφροσύνης δίδωκεν αὐτὰ τῷ βασιλεῖ.

D Ὁ δὲ βασιλεὺς κατιμετρήσας τὸν τόπον ἦρε στιβαμαίαν

eumque in praeterium inclusit ipso ludorum die. at ille cum cinctu et
 dolere clamans dicebat "Circenses spectem, et quicquid imperator ius-
 serit faciam." imperatoris igitur iussu statim in caveam adductus est,
 ibique acies suas praesente quaestore et universo senatu exhibente
 vendidit, idque 85 libris auri. dextera pars, ubi gymnasocoidis, usque
 ad columnam S. Basilii erat domus Charitonis eumachi, cognomento
 Anseripedis, quam cum grata animi dignificatione imperatori obtulit,
 duplo pretio, 12 libris aestimatum. sinistra vero pars gymnasocoidis
 usque ad columnam S. Gregorii thaumaturgi erat acies eiusdem
 Xenophontis sutaris, qui ab imperatore duplum pretium, libras 14 pe-
 tit, et ut Circensium die in circo sedentem quattuor agitatoꝝum factio-
 nes adorarent, sed populo et universo senatu imperatori dicentibus
 "non licet nobis ipsi cum honorem soli imperatori debitum exhibere,"
 iussit imperator eum a tergo adorari et vocari principem inferiorum,
 quod etiam ad hoc usque tempus observatur. tempore vero areo, lava-
 crum et porticus nartocis, et quae in ambitu eius sunt, erat domus
 Damiani patricii Seluciae, quam sex libris aestimatum lubentissimo
 animo imperatori obtulit.

Imperator vero cum locum dimensus esset, invenit rotundum lapi-

πέτραν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου ἕως τῆς κάτω ἀψίδος, καὶ ἐθεμελίωσεν ἐκεῖ γύρωθεν τὰ θεμέλια τοῦ μεγάλου τροῦλλου· ἀπὸ δὲ τοῦ βήματος μέχρι τοῦ ἕξω νάρθηκος εὔρε τόπον ἀλώδῃ καὶ χαῦνον, καὶ ἐθεμελίωσεν. ἀρξαμένου δὲ τοῦ θεμελιοῦσθαι,

5 προσκαλεσάμενος Εὐτύχιον τὸν πατριάρχην ἐποίησεν εὐχὴν περὶ συστάσεως ἐκκλησίας. ὁ δὲ βασιλεὺς οἰκείαις χερσὶ λαβὼν ἄσβεστον μετὰ ὀστράκου ἔβαλεν εἰς τὸν θεμέλιον πρὸ πάντων. καὶ ἔκτισε τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν ὄντα εἰς τὸ ὠρολογεῖον, τὸν λεγόμενον βαπτιστήρα, καὶ τὰ πλησιάζοντα τοῦ Μετατώριου, ἵνα

10 ἐκεῖσε παραμένῃ μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ καὶ πολλάκις ἐσθίῃ· ἐν ᾧ καὶ τὰ διαβατικά σκεπαστὰ τοῦ παλατίου ἐποίησεν, ἵνα P 67

διέρχεται ὁσάκις ἂν ἐθέλῃ. ὑπῆρχον δὲ μαῖστορες τὸν ἀριθμὸν ἑκατόν, ἔχοντες ἀνὰ ἑκατὸν μισθίους προσχειριάρχους. ὁμοῦ οἱ κάμνοντες χιλιάδες δέκα. καὶ αἱ μὲν πέντε χιλιάδες τὸ δεξιὸν

15 μέρος ἤρξαντο, αἱ δὲ πέντε τὸ εὐώνυμον. εἶχε δὲ αὐτοὺς ἔρις καὶ πολλὴ σπουδὴ εἰς τὸ ταχέως κτίζεσθαι. τὸ δὲ σχῆμα τοῦ ναοῦ ἄγγελος κατ' ὄναρ ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ. ἦν δὲ μαῖστωρ εἷς μηχανικὸς καὶ πολλῆς γνώσεως γέμων εἰς τὸ ἀνεγείρειν ναοὺς ἐπιτηδεύους. ἡ δὲ κριθὴ ἴστατο βράζουσα εἰς κακάβους εὐμε- H

20 γέθεις, καὶ τὸν ζωμὸν αὐτῆς ἐμίγνον μετὰ τοῦ ἀσβέστου καὶ τοῦ ὀστράκου. ἀντὶ δὲ ὕδατος αὐτοῖς ὑπῆρχεν ὁ ζωμὸς τῆς

3 ἀλώδῃ] Ἀλώδῃ Lamb.

7 καὶ] πρὸ δὲ τοῦ ἀρχεσθαι κτίζειν αὐτὸν τὸν ναὸν ἔκτισεν ἐκτεῆριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ λεγομένου προδρομοῦ, πλησίον τοῦ ὠρολογίου, ὁμοίως καὶ τὸ μετατώριον, ἵνα cod. Lamb.

dem ab altari usque ad inferiorem arcum, et circum illum fundamenta iecit apsidis maioris sive trulli magni. a suggesto vero usque ad exteriorem narthecem solum palustre et fungosum invenit. cum autem fundamenta ponere ordiretur, Eutychio patriarcha accersito pro structura ecclesiae precatus est. postea imperator primus omnium calcem cum testa accipiens fundamenti initium posuit. condidit etiam oratorium S. Ioannis, iuxta horologium. baptisterium vulgo dictum, et aedificia vicina Metatorii, ut ibi subinde cum proceribus suis commoraretur et cibum sumeret. inde etiam usque in palatium porticum transitoriam tectam fecit, ut quoties vellet eo accederet. erant autem magistri numero centum, centenos singuli manuarios opifices mercenarios sub se habentes, ita ut summa decem milia operariorum essent; quorum quinque milia a dextera, quinque a sinistra parte opus coeperunt. magno autem studio contendebant ut quam celerrime opus absolvent. caeterum templi formam angelus per somnium imperatori ob oculos posuit. erat autem machinator quidam summae peritiae in exstruendis templis. stabant etiam cacabi magni hordei bullientis, cuius liquorem calce et testa miscebant: liquor autem ille hordei tepidus aquae vicem supplebat.

χρυθῆς χλιαρός. ἔκοπτον δὲ καὶ τοὺς γλοιυὺς τῆς πτελέας, καὶ
 ἱμῆγνον μετὰ τοῦ ἀσβέστιου, καὶ ἰποῖον μάζας. καὶ οὕτε ἄγαν
 θρυμνὸν εὐτε κίβαν ψυχρὸν ἰτίθουν, ἀλλὰ χλιωρὸν διὰ τὸ κολλη-
 τικώτερον εἶναι καὶ τοὺς λίθους κολλᾶν δίαιην σιδήρου. δύο δὲ
 πέγχις τοῦ θυμαλλίου ἀπὸ τῆς γῆς ἑσθωθέντος, ὡς φησὶν ὁ ἀρη-
 μίνος ποιητὴρ καὶ ἀπογραφομῖνος τὴν ἔξοδον, ἔσθωδιάσθησαν
 χρυσοῖον κινιτάρω ἐν γ. μιλιαρῖσια δὲ ἡμερον καθ' ἑκάστην,
 C καὶ ἱμῆγνον τὸν χοῦν καὶ ἔχνητοι εἰς τὸ ὠρολογεῖον καὶ τῶν πείρῃ
 κτισμάτων. καὶ ἴριχα ἑμυλλον ἰποχωρεῖν, γυρεῖοντες τὸν χοῦν
 ἔκαστος αὐτῶν διάφορα ἴριχαι, καὶ ἀπῆμι χαιρων. καὶ ἴτερα
 μιλιαρῖσια ἀπείκντο εἰς τὸ ὠρολογεῖον, καὶ ὅσαι ἀνιθρασον καὶ
 ἐκόμισαν λίθον ἢ ἔστρακον μετὰ ἀσβέστιον ἢ βροσίον, ἐπι ἐκό-
 στω ἑκ τοῦ μοδοῦ αὐτοῦ ἰδίθουν ἀργύριον διὰ τὸ μὴ βλασηη-
 μῆσαι ἢ σινιάζει τινά. ἐξ αὐτῶν δὲ εἰς σινιάζης καὶ ἐπιπὼν τὸ
 οὔαι ἴπιοιν ἀθρόως καὶ ἀντιριβῆ καὶ ἀπῆγαξι. τῶν δὲ πινσῶν
 ἑσθωθέντων καὶ τῶν μεγάλων κίβων σιαθέντων ἑμυλλον μετ' ἀ-
 D τῶν καὶ τοὺς Ῥωμαίους κίβων σιῆσαι. ἀλλ' οὐκ ἰποῖον, ἀλλ'
 ἴσθησαν τοῖτοις εἰς τὰς τίσαρας κόγχας. ὁ δὲ βασιλεὺς τὸ
 διελθὸν οὐκ ἐκάθηδιν, ἀλλὰ πολλὴν σπουδὴν ἰποῖτο τοῦ ἔρ-
 γου, καὶ ἰποριέτο βλίπων τοὺς λιθοξόους καὶ τοὺς οἰκοδόμους.
 ἔρχητο δὲ μετὰ Τρωῖλου κοιβικουλαρίον αὐτοῦ. τὴν δὲ ἔξοδον
 κινιτῆρι Στρατήγιος ὁ ἀδελφοποιητὸς τοῦ βασιλέως, ὁ καὶ φελαξ
 τῶν βασιλευδῶν χρημάτω. ἰπγγυῖλατο δὲ αὐτῶ ὁ βασιλεὺς καὶ

quin etiam dissectos ulmi cortices admiscebant calci et in massam redi-
 gebant: qua nec calida nimis neque frigida ad structuram utebantur,
 sed tepida, quo tenacius adheserent et lapides instar terræ congluti-
 naret. fundamento hominem duobus cubitis supra terram elevato, ut ortus
 nudior et expensae rationum scriba referat, 352 auti contentoria expensa
 fuerant. marmorea verò quotidie afferbant, terraeque ea permixtae
 iuxta horologium et circumscripta aedificia humo obruebant. ita eas ab
 opere altitudinem suam singuli terram circumscripta instruant, multa hinc
 inde inveniebant, et loci discedebant. alia etiam miliaria in horologio
 reposita servabantur, et singulis qui lapideis calce operulis aut docto
 latere onusti ascendebant, pro labore argentum distribuebatur, ne cui
 convulsandi aut compingendi occasio esset, quidam vero ex his cum
 ingenuisens voc exclaimasset, statim praecipit dilapsus et casu contusus
 expiravit. caeterum post pilarum eductionem et erectionem magnarum
 columnarum decreverant etiam una cum illis Romanas columnas collo-
 care; quod tamen minime factum fuit, sed eas quatuor conchis fucien-
 dis apposerant, imperator autem somno pomeridiano abestans magno-
 que stadia operi incumbens fabros et quadratarios circumspicendo inspe-
 ctabat, comitante eum Troilo cubiculario. verum Strategius adeptivus
 imperatoris frater eiusque pecuniarum custos expensarum rationibus
 praecerat, praesecerat autem ei imperator ut circa mercedem ei diar-

ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ αὐτῶν καὶ τῶν καθημερινῶν ἀργυρίων δις τῆς ἑβδομάδος εὐεργετῆν αὐτούς. ὁσάκις δὲ ἤρχετο εἰς θεωρίαν, ἐφόρει λευκὸν κωλόβιον, καὶ ῥάβδον λεπτὴν κατεῖχε τῇ χειρὶ.

P 68

Σκεπάσαντες δὲ ἐπάνω τὰς ὑψίδας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν
 5 τῶν ἐμβόλων τῶν γυναικίτων, καὶ ἀναλαβόντες εἰς τοὺς πινσοὺς
 μέχρι τῶν κατηχουμένων, προσέταξε Στρατήγιος ἡμέρα ἑβδόμη
 ὥρα τρίτη μιλιαρίσια προσαγαγεῖν εἰς πλῆθος, καὶ τοὺς μαί-
 στορας κατελθεῖν εἰς τὸ ἄριστον. ὁ δὲ μαίστωρ Ἰγνάτιος κατέ-
 10 ἦν δὲ ὁ παῖς ὡσεὶ χρόνιων δεκατεσσάρων. καθιζόμενον δὲ αὐ-
 τοῦ ἐφώνησεν αὐτῷ λευκοφόρος τις, εὐνοῦχος δῆθεν ἐκ τοῦ πα-
 λατίου πεμφθεὶς, λέγων αὐτῷ “τίνος χάριν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ B
 ταχέως οὐκ ἐπλήρωσαν οἱ κάμνοντες, ἀλλὰ καταλιπόντες αὐτὸ
 ἀπῆλθον πάντες καὶ ἐσθίουσιν;” ὁ δὲ παῖς λέγει “ταχέως, κύ-
 15 ριέ μου, παρηγίνονται.” καὶ αὐτὸς πάλιν εἶπεν “ἀπελθε ταχέως,
 φώνησον αὐτούς.” τοῦ δὲ παιδὸς φοβουμένου διὰ τὸ μὴ ἀπο-
 λέσθαι τι τῶν ἐργαλείων, ὁ φανείς ἄγγελος ἔφη μεθ’ ὄρκου τῷ
 νέῳ “ἀπελθε, λάλησον αὐτοῖς· ἐγὼ δὲ ἀπὸ τῶν ὧδε οὐχ ὑπο-
 χωρῶ, ἕως ἂν ἔλθῃς, μὰ τὴν ἁγίαν Σοφίαν, ἣτις ἐστὶν ὁ λόγος
 20 τοῦ θεοῦ, τὴν νῦν κτιζομένην.” τοῦτον οὖν τὸν ὄρκον ἀκούσας
 ὁ παῖς κατέβη, καὶ εὗρε τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰγνάτιον, καὶ ἐξη-
 γήσατο αὐτῷ ταῦτα, καὶ αὐτὸς ἤγαγεν αὐτὸν τῷ βασιλεῖ ἐκεῖσε C
 ἐσθίουσι τότε ἐν τῇ βαπτιστῆρι. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς

num argentum bis illos singulis septimanis stipe aliqua muneraret. quoties vero spectandi causa accedebat, albam gestabat tunicam, et exiguum baculum manu tenebat.

Cum vero fornices porticum muliebrum utrinque tegerentur, et a pelis usque ad catechumenia opus iterum inchoaretur, iussit Strategius die septimo, hora tertia, miliarisiorum summam magnam afferri et magistros ad prandium accedere. magister autem Ignatius filium suum reliquit, ut omnia instrumenta opificum sua inspectione custodiret: erat vero puer annorum circiter quattuordecim. puerum autem sedentem quidam candida veste indutus compellavit, quasi eunuchus e palatio missus, dicens “qua de causa fabri opus dei celeriter non perfecerunt, sed eo relicto omnes ad comedendum abierunt?” respondit puer “primo quoque tempore, mi domine, aderunt.” at ille “abi cito” inquit, “et accerse eos.” puero autem metuente ne qua ferramenta perirent, angelus, qui ei apparuerat, cum iureiurando dixit “abi et voca illos: nam ego hinc non discedam donec redieris. testor sanctam Sophiam, quae est verbum dei, nunc aedificari coeptam.” tale igitur iuramentum puer audiens descendit, et invenit patrem suum Ignatium, cui haec omnia enarravit. pater autem eum ad imperatorem in baptisterio tunc prudentem duxit. ille his auditis omnes eunuchos ad se vocavit, cumque

μιτικαλλάσατο πάντας τοὺς ἐνούχους. καὶ μὲν ἄρα ἐξ αὐτῶν
 γνωρίσας ὁ παῖς, τότε ἴγνω ὁ βασιλεὺς ὅτι ἄγγελός ἐστι κυρίου.
 ἐσημνίωσατο δὲ τὸν ἔρκον ὃν ἔλεν ὁ παῖς, καὶ ὅτι λευκοφόρος
 ἐστὶν ὁ λαλῆσας τῷ νήφ, καὶ αἱ παρῆναι αὐτοῦ πῦρ ἀπέπιμπον,
 καὶ ἐνπλάγμινθη ἔτι ἡ ὄψις αὐτοῦ. μετὰ τὸν δὲ χαρῆς ὁ βασι-
 λεὺς ἐδόξασι τὸν θεόν, ὅτι ἐδόκαί τις τὸ ἔρκον αὐτοῦ. καὶ ἔκ-
 τοι ἐλαβεν ὁ ναὸς τὴν προσκυροίαν ἢ ἁγία σοφία, καίτηρ δια-
 σκεπτιμῆτον τοῦ βασιλείως τί καλῆσι τὸν ναόν. **Β**οιλευσαμένος
 δὲ ὁ βασιλεὺς πολλοὺς δούλους καὶ ἀριτῆν μειωτάς, ἔλεον μὴ
 δεῖν ἱποστρέφειν τὸ παιδίον ἐκείνῳ· ἂν γάρ στραση, ὁ σφέλαξ 10
 ἄγγελος ἐποχωρήει τοῦ τόπου. ὅ καὶ ἐποίησι· πλουτίσας γάρ
 τὸν παῖδα εἰς τὰς γῆρας ἐξέταμνε διαίτην αὐτόν, ὥστε φυλάσ-
 σουν τὸν ἄγγελον μέχρι τῆς σήμερον κατὰ τὸν ἔρκον αὐτοῦ.
 ἐγένετο δὲ τὸ ρῆμα τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὸν παῖδα εἰς τὸ δεξιὸν
 μέρος τοῦ πτεροῦ πλησίον τοῦ Συλλαγόμου. 11

Φθασάντων δὲ εἰς τὰ δευτέρα καιρηγούμενα καὶ τοὺς κί-
 νης ἀτηγρόθυρον αἱ κομῆραι. σκεπασθέντων δὲ τῶν πέριξ ἴγ-
 νισο τὸν βασιλέα ἀθηνῶν διὰ τὰ μὴ ἔχειν χρυσικὴν ποσότητα.
P 69 ἱσταμένον δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγίδι ἐπερθεῖν καὶ ἑρῶντος τὰ κτί-
 σματα, ἰσάτη αὐτῷ ἐνούχος ἰωραῖος ἰρακικῶς αὐτῷ "τί λυπῆ 20
 περὶ χαράγματος; δός μοι τινος αἴριον πρὸς ἕκ τῶν μεγιστάνων
 σου, καὶ κομίσω σοι χάραγμα ὅσον ἂν βούλης." τῇ δὲ ἐστῆς

9 ἀρετῆ vulgo.

neminem ex his puer agnosceret, intellexit imperator angelum domini
 fuisse. caeterum iuramentum quod puer retulerat observabat, tum quod
 albis vestibus amictus fuisset is puer cum adolescente licentus erat; et
 quod genae eius ignem spirassent, aliusque ab humano fuisset adpectus
 eius. imperator igitur valde laetatus, et cum, quod opere ipsius obiecta-
 retur, colobravit; et exinde nominatum fuit templum S. Sophiae, tametsi
 imperator de nomine illi imponendo delibecasset. cum vero imperator
 a multis sanctitate et virtute praecedentibus viris consilium petisset,
 suaserunt ipsi ne puerum eo reverti permitteret: si enim reverteretur,
 fore ut angelus custos inde recederet. herum ergo consilio paruit, et
 puerum numerosis ditatum allegavit in insulas, ut ibi vitam transigeret.
 angelus itaque iuxta seum iuramentum usque in hodiernum diem locum
 tenetur. alioquum vero angeli, quo puerum compellavit, in dextera
 pilae parte prope Syllagenum contigit.

Caeteram cum usque ad secunda catechumenia eorumque columnas
 pervenissent, fornices castruxerunt; quibus circum undique tectis impo-
 rator propter inopiam auri vehementer angī coepit. stante autem ipso
 in superiori fornice parte et structuram inspicente, apparuit ei eunu-
 chus facie venusta, dicens "quid de pecunia sollicitus es? da mihi eras
 mane quosdam ex tuis proceribus, et afferam tibi pecuniae quantam

πορευομένον τοῦ βασιλέως καὶ ὁρῶντος τὰς κτίσεις, ἰδοὺ ὁ εὐ-
 νοῦχος ὤφθη τῷ βασιλεῖ λέγων “δός μοι ἄνθρωπον καὶ πορευ-
 θῶμεν.” δέδωκε δὲ αὐτῷ τὸν εἰρημένον Στρατήγιον καὶ Βασι-
 λίδην κοιαίστωρα καὶ Θεόδωρον πυτρίκιον καὶ ἔπαρχον καὶ Κολο-
 5 κύνθην, καὶ ὑπηρέτας μέχρι τῶν ὀκτώ, καὶ ἡμιόνους μετὰ βουλ-
 γιδίων εἴκοσι. τούτους λαβὼν ὁ εὐνοῦχος ἐξῆει τῆς πόλεως, καὶ
 ἔλθων εἰς τὸ τριβουνάλιον, ἐφάνησαν παλάτια ἀχειροποίητα θαν- B
 μαστὰ ἐκτισμένα. ἐκ δὲ τῶν ἵππων καταβάντες, ἤνοιξεν ὁ εὐ-
 νοῦχος κουβούκλιον ἓν, καὶ ἦν τὸ ἔδαφος πεπληρωμένον χρυσοῦ
 10 χαράγματος. καὶ λαβὼν πτόν ὁ εὐνοῦχος ἔβαλεν ὑφ’ ἓν ἕκα-
 στον σαγμάριον κεντηνάρια δ’, ὁμοῦ κεντηνάρια π’. καὶ ἀπέ-
 στειλεν αὐτὰ πρὸς τὸν βασιλέα, κλειδώσας πάλιν ἔμπροσθεν
 αὐτῶν τὸ κουβούκλιον. κομισάντων δὲ τὸ χρυσίον τῷ βασιλεῖ,
 ἐπληρώτησεν αὐτοὺς πόθεν ἀπῆλθον καὶ τίς ὁ οἶκος καὶ ὁ ἄν-
 15 θρωπος. ὅσα οὖν ἐθεάσαντο εἶπον τῷ βασιλεῖ. ἐκδεχόμενος
 οὖν ὁ βασιλεὺς τὸν εὐνοῦχον, οὐκ ἤλθεν. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βα-
 σιλεὺς πρὸς αὐτόν. οἱ δὲ ἀπελθόντες εὔρον ἄοικον τὸν τόπον,
 πεδίον ὄντα. γνωρίσαντες οὖν ταῦτα τῷ βασιλεῖ, ὑπέλαβεν ὅτι C
 Θεοῦ θαυμά ἐστι, καὶ ἔδωκε δόξαν τῷ Θεῷ.

20 Μελλόντων δὲ τὸ θυσιαστήριον οἰκοδομεῖν, προσέταξεν ὁ
 βασιλεὺς γενέσθαι τὸν μύακα διάφωτον διὰ τὸ μὴ δέξασθαι βάρ-
 ρος τὸν τόπον, ὅτι ἐκεῖσε ἰκριώματα οὐκ ἔθεντο. οἱ δὲ τεχνῖται

10 ἐφ’ ?

velis.” sequenti vero die cum imperator ad structuram contemplandam
 prodisset, ecce eunuchus illi apparens dixit “da mihi aliquem virum,
 et ibimus.” dedit autem illi praedictum Strategium, Basilidem quae-
 storem, Theodorum patricium et praefectum urbis, et Colocynthen,
 octo praeterea famulos, et mulos cum bulgis viginti. eunuchus his
 secum ductis urbe egressus est, cumque ad tribunal venisset, palatia
 mirabilia non manu facta apparuerunt. cumque ex equis descendissent,
 eunuchus unum cubiculum aperuit, cuius pavimento aureis nummis ple-
 num erat; acceptaque pala, eunuchus singulis iumentis centenaria quat-
 tuor, quae simul octoginta conficiunt, imposuit et ad imperatorem misit,
 claudens iterum coram ipsis cubiculum. sed ut imperatori aurum attu-
 lerunt, interrogavit eos unde redirent, quis ille vir, quae domus fuisset.
 retulerunt itaque imperatori quae viderant. imperator autem, cum eunu-
 chus diu exspectatus non venisset, misit ad illum quosdam, qui cum eo
 venissent, invenerunt aream planam nullis aedibus occupatam. hac de
 re certior factus imperator divinum miraculum esse intellexit, deoque
 gloriam tribuit.

Cum vero altare aedificaturi essent, iussit imperator concham
 eius perlucidam fieri, ne locus nullis suffultus tignis nimio pondere gra-

Πλεον μίαν καμάραν φωτίζεν τὸ θυσιαστήριον. ἔδημόνι οὖν ὁ μαισιωρ δεῖ ἐπὶ μὲν λέγει ὁ βασιλεὺς δύο καμάρας, ὅτι δὲ μίαν. ἰσιώπιος οὖν αἰτοῦ καὶ κτιζοῖτος ἄγγελος κυρίου ἐν ὁμοίωματι τοῦ βασιλέως Ἰουσαιανοῦ, καὶ τοιαῦτα ἔμφησμένος
D μέχρι ποδῶν οὕα ἐπίθεος, καὶ ἔπεν τῷ μαισιωρι "τρεῖς καμάρας ἔγχευε διὰ τὸ ἑλαφρότερον." παρὲνθός δὲ ὁ Ἰηράτιος ἀπελθὼν ἐν τῷ παιατιῷ ἔφη τῷ βασιλεῖ μὴ ἔχειν λόγον ἔνα. τότε ἔγνω ὁ βασιλεὺς δεῖ ἄγγελοι τὰ φήματά ἴσοι, καὶ ἔπεν δεῖ εἶ τι ἄν σοι εἴποι τῆν χθίς, ποιήσου, καίτοι τοῦ βασιλέως μὴ ἀπελθόντος ἐκείσοι.

Πάντες δὲ οἱ μοχλοὶ ἐπὶ σιδηρῶν μοχλῶν κατέχονται, ἐγγλισμένοι οὖν μοιζήδω. ἔξωθεν δὲ τοῦ συνεδρίου τοῦ ὄλου κήσματος ἢ ἀβιστος μιτὰ ἑλαίον χριστοῦ ἰσὶ πεπλασμένη ἀντὶ ἔδατος διὰ τὸ ἰδραῖον καὶ πάγιον. οὕτως ἴσισαν τὰς ὀρθομαρμύσεις. ἀπίστου δὲ ὁ βασιλεὺς Τρωίλων κοιβικολάριον καὶ
P 70 Θιδῶρον ἱπυρχοὶ καὶ Βασιλίδην κοιμιστωρα εἰς τὴν νῆσον τὴν Ῥόδον, ὥστε κίμων ἐκείσοι βήσικα πυρμιγίθη, σταθμὸν ἔχοντα ἐπ' ἴσικ. ἰσφράγιζον δὲ αὐτὰ σημεῖσι περικοίσοις οὕτως "ὁ θεὸς ἐν μίσῳ αἰτήσ, καὶ σὲ σαλεῖθήσεται. βοτθήσοι αὐτῆ ὁ θεὸς τὸ πρὸς πρῶτ πρῶτ." καὶ σφραγιζόντες ταῦτα μιμιτη-
 μίνα ἀπίστου ἐπὶ βασιλεῖ. ὁ δὲ σταθμὸς τῶν πῖστι βησάλων ἐκείων ἰθὺς βησάλου ἡμίτερον εἰρίσικται διὰ τὸ εἶναι ἐκείνα κοῦφα καὶ σπογγώδη καὶ λεπτὰ καὶ λευκά. ἔξ οὗ παρὰ τῶν

varetur. opifices autem dicebant unam cameram altari illuminando sufficere. agebatur itaque magister fabrum, quod imperator quandoque de uno, quandoque de duobus fornacibus loqueretur. stante autem ipso et edificante venit angelus domini, Iustiniani imperatoris similis et eiusmodi vestibus quibus ille usque ad pedes indutus, danteque magistro "tres cameras propter levitatem castrae." Ignatius statim palatii ingressus dixit imperatorem in eodem proposito non manere. tunc imperator intellexit angeli ista verba fuisse, et dixit "si tibi heri quid dixi, facias," quamvis imperator eo non venisset.

Omnes vero trabes ferreis vinculis cohibitae et plumbo ferruminateae sunt. extrinsecus autem universo aedificio consolidando calx cum oleo, loco aquae, ista est propter firmitatem. Ita domum parietes marmore incrustaverunt. caeterum imperator misit Trodum cubicularium, Theodorum praefectum et Basilidem quaestorem in insulam Rhodum, ut ibi lateres maximos pondere aequales fieri curarent. his lateribus impressa fuere haec verba: "deus in medio eius, non commovebitur. adiuvabit eam deus mane diluculo." lateres his verbis inscriptos et ad eandem mensuram exactos imperatori miserunt. quinque autem istiusmodi lateres unum laterem nostratem pondere aequant: nam illi leves sunt, spongiosi, tenues et candidi. hinc vulgus falso credit trullam

ἰδιωτῶν φέρεται λόγος ὅτι ὁ τροῦλος κισσῆρινός ἐστιν. οὐκ ἔστι B
 δέ, ἀλλ' ἑλαφρὸς ὁ πηλὸς καὶ λευκός. μετ' αὐτοῦ δὲ ἐξήγειρε
 τὰς τέσσαρας ἀψίδας εὐμεγέθεις, εἶθ' οὕτως τὸν τροῦλον ἀνὰ
 δώδεκα τιθέντες βησάλων. ἐποίησε δὲ ὁ ἱερεὺς εὐχὴν περὶ συ-
 5 στάσεως ἐκκλησίας, καὶ ἐποίουν ὅπας, βάλλοντες διάφορα λεί-
 ψανα ἁγίων πάντων, ἕως ἂν τρουλωθῇ ὁ τροῦλος. ἦν δὲ νεω-
 τερικὸς ὄρθιος ἰστάμενος. εἶθ' οὕτως ἐμουσίωσαν καὶ ὄρθομαρ-
 μάρωσαν αὐτόν, καὶ εἰς τοὺς πινσοὺς καὶ εἰς τὰς στοῦς καὶ εἰς
 τὰ μεγάλα κίονια ἔβαλον λείψανα ἁγίων ἐπισήμων. τὸν δὲ πά-
 10 τον διὰ ποικίλων καὶ πολυτελῶν μαρμάρων κατέστρωσαν, διὰ τε C
 Ῥωμαίων πηγαουσιῶν καὶ τῶν λοιπῶν ῥοδοποικίλων. τὴν δὲ
 ἁγίαν τράπεζαν, προσκαλεσάμενος τεχνίτας, ἐβουλεύσατο βυλεῖν
 χρυσοῦν καὶ ἄργυρον λίθους τε τιμίους ἐκ πάντων, μαργαρίτας,
 χαλκόν, σίδηρον, μόλιβδον, ὕελον καὶ πῦσαν ὕλην τετριμμένην.
 15 καὶ καταμιξάντες ἀμρότερα καὶ χωνεύσαντες ἔχωσαν ἀβάκιον.
 καὶ ἐγένετο θανμιστὸν καὶ ἀτίμητον, καὶ ὀρώμενον ἦν ἔκθαμβον.
 καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν ὁ βασιλεὺς δύο ἡμισυ χιλιάδας ἀργύρια
 ἔχυνεν εἰς τὸν χοῦν· καὶ ὅτε ἐπλήρουν ἕκαστος αὐτῶν τὸ ἔργον,
 ἐξ αὐτῶν ἐλάμβανεν. ἐβούλετο δὲ ὁ βασιλεὺς τὰς ὄρθομαρ-
 20 μαρώσεις καὶ τὸν πάτον εἶλον χρυσοῦν ποιῆσαι. ἀντεῖπον δὲ
 αὐτῷ Μαξιμιανὸς καὶ Ἱερόθεος ὁ καὶ σύμβουλος, Ἀθηναῖοι, D
 φιλόσοφοι ὄντες καὶ ἀστρονόμοι, λέγοντες ὅτι μέλλουσιν ἐλθεῖν

18 ἔχυνεν] ἐκρυσφεν εἰς τὸ χῶμα cod. Lamb.

esse pumiceam, quia lutum illud leve est et candidum. quin etiam
 quattuor magnos fornices eadem materia exstruxit; et deinde ipsam
 trullam duodecim lateribus eadem serie positis erexerunt. interim
 sacerdos pro structura ecclesiae preces fundebat. fecerunt etiam fora-
 mina, quibus varias omnium sanctorum reliquias indiderunt. donec trulla
 armato opere perficeretur. quam, simul atque erecta fuit, recentem
 adhuc musivo opere et marmorea incrustatione exornarunt. intra pilas
 vero et porticus magnasque columnas reliquias celebrium sanctorum
 abdiderunt. pavimentum quoque diversis et pretiosis straverunt mar-
 moribus. Romanis, scilicet rutae colore virentibus, et caeteris roseo
 rubore variegatis. ad sacrae vero mensae structuram de communi arti-
 nicum concilio, auro argento lapidibus pretiosis et margaritis, aere quo-
 que et ferro. plumbo et vitro, omnisque generis materia comminuta
 invicem permixta et conflata, abacum sive tabulam fuderunt adeo admi-
 rabilem et pretiosum ut spectantibus stuporem iniiceret. imperator vero
 quocumque bis mille quingentos argenteos tumulo condebat, unde quisque
 opere suo absoluto mercedem accipiebat. caeterum volebat imperator
 parietaria marmora et totum pavimentum auro obducere: refragabantur
 autem ipsi Maximianus et Hierotheus consiliarius, Athenienses, philo-
 sopher et astronomi, qui dicebant postremo saeculo venturos pauperes

ἐν τῇ ἰσχυρῇ γυνῇ ἄτακτος πίνους, καὶ ἐξιδασίαι τὸν ταύν.
 εἰ δὲ ἰσοὶ λίθοι, συνίστασθαι μύλιον ὁ ταύς ἕως τῆς συντελείας
 τοῦ κόσμου. καὶ ἐκ τῆς συμβουλῆς ἐγένετο οὕτως.

Καὶ ἡ μὲν ἔλη, ὡς εἴρηται, συνήχθη εἰς ἐπιτὰ χρόνους
 καὶ μῆνας δέκα, πολλοὶ δὲ τῶν χειρογράφων λέγουσιν εἰς δεκα-
 ἐπὶ ἑπτὰ κτισθῆναι, καταριθμοῦντες, ὡς ἴσκει, τοὺς ἐπιτὰ χρό-
 νους αὐτῆς συνήχθη ἡ ἔλη. Ἰσοῦσαι δὲ καθώριον καὶ τοὺς κιστας
 καὶ τὰ στήθια τοῦ θεσμοθετητοῦ ἐξ ἀργύρου, καὶ χρυσώσας αὐτά,
 τὸ δὲ πῆλον καὶ τὰ κρημνὰ καὶ τὸν σταιρῶν τοῦ κελύφου ἐπέχρησα.

P 71 τὸν δὲ ἄρθρον καὶ τὸν σπῆλαιον χρυσῷ. σφιδόντας καὶ σαρφεί- 10
 ρους λίθους διὰ μαρμάρων καὶ χρυσοῦν χρυσαῖον. ἐποίησι καὶ
 ἐπιτὰ χρυσῷ τῶν δεκάκων ἰσχυρῶν, καὶ δισκούς χρυσαῖους, καὶ θυ-
 μιαιτέρια χρυσῷ προσκίρησι καὶ προύσθη, ἑστὶ ποιήσας, καὶ
 κληρικῶς χύλους. τὰ δὲ πῆρις κίβητα ἦσαν τῶν κληρικῶν. τὸ
 δὲ σπῆλαιον τὸ λίθον ἔρχη ἀπὸ Σαμαρείας· αὐτὸ δὲ ἦν ὡς ὅτι 15
 ἐκαδέσθη ὁ Χριστὸς διατεγόμενος τῇ Σαμαρειτῶν. αὐτὸ δὲ σπῆ-
 ληγιος ἀπὸ Ἰεριχῶ ἔλασιν, αἰνίτις ἔχουσαν, καὶ ἐπισσον τὰ τεύχη
 αὐτῆς. ἡ δὲ σπῆλαιον τοῦ ἁγίου Κοστασιανῶν ἐπιρθεῖ ἵστατο τοῦ

B φράτος τοῦ ἁγίου ἐπιτὰ τῶν σαρφείων. ὁ δὲ τίμως σταιρῶς 20
 ὁ ἰσχυρῶς εἰς τὸ σκηνοκλακίον ἀπὸ Ἰεροσολύμων τὸ μίτρον
 ἔλαβεν τῆς ἡλικίας Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν. εἰς δὲ τὸν ἄρθρον
 καὶ τὸν σπῆλαιον ἐγένετο ἔξοδος, χρόνον πέντε τῆς Αἴγυπτου,

22 χρόνον eod. Lamb.

reges, qui templum solo aequaturi essent: si vero lapidum fieret, fore
 ut usque ad consummationem mundi permaneret. eorum ergo consilio
 obtemperatum fuit.

Materia autem, ut dictum est, collecta fuit spatio septem anno-
 rum et decem mensium. multi vero historici septendecim annis esse
 conditum templum affirmant, numerantes, ut videtur, septem annos,
 quibus materia congesta est. fecit etiam ciborium, columnas et fasciata
 altaris ex argento deaurato, pomum vero et ἔλη et ornata ciborii ex
 auro, suggestam item et solium ex auro, addens etiam lapides sardo-
 nychas et sapphirus unionibus et auro fusili ornatas. vasa etiam aenea
 duodecim festerum et discos aureos et turibia aurea fecit. praeterea
 365 praedia suburbana ei assignavit, et mille clericos constituit, qui
 cellas in circuitu templi habitabant. operculum vero lapideum ex Sa-
 maria allatum fuit: erat autem illud cui insidebat Christus, quando cum
 Samaritana loquebatur. praeterea tubae ex Hierichonte allatae sunt,
 quibus sonantibus muri eius corruerant. supra has sella B. Constantini
 in superiori parte sancti putei collocata erat: veneranda vero crux in
 Scenaphylacio posita ad modum statuæ Christi dei nostri adaptata
 Hierosolymis allata est. cacterum in ambonem et soleam 365 centenaria

κεντηνάρια τξέ', καθὼς ἐτυπώθησαν παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταν-
τίνου ἀπὸ τοῦ Σαβάρου βασιλέως Περσῶν. ὁ δὲ ναὸς ἔχει ἕξο-
δον, χωρὶς τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ἐνδύτων καὶ τῆς ὕλης τῆς ἐλθού-
σης δωρεάν τοῦ βασιλέως, κεντηνάρια γσ'.

5 Ἐτελειώθη δὲ ὁ ναὸς τῇ κβ' τοῦ Δεκεμβρίου μηνός. καὶ
ἦλθεν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ παλατίου ἕως τῆς πύλης τοῦ Ἀγνου- C
στεῖωνος ἐπὶ ἄρμυτος τετραίππου, καὶ εἰσώδευσε μετὰ τοῦ σταν-
ροῦ καὶ τοῦ πατριάρχου Εὐτυχίου. ἔδραμε δὲ ἀπὸ τῶν βασι-
λικῶν πυλῶν μέχρι τοῦ ἄμβωνος, καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας ἀν-
10 τοῦ εἶπε "δύξα τῷ Θεῷ τῷ κατιζιώσαντί με τελέσαι τὸ τοιοῦτον
ἔργον. νενίκηκά σε, Σολομών." καὶ ἐποίησεν ἰπάτια, καὶ ἔδωκε
κεντηνάρια τῷ λαῷ διὰ Στρατηγίου μαγίστρου. ὁ δὲ Ἰουστι-
νιανὸς μόνος ἔξετελείωσε τὴν ἐκκλησίαν, μηδενὸς ἑτέρου οἰανδῆ
ποτε συνδρομῆν ποιήσαντος. Θαῦμα δὲ ἦν ἰδεῖν· ἀπὸ γὰρ τῆς
15 πολυποικιλίας τοῦ ἐδάφους δίκην θαλάσσης ἐφαίνετο ἐκ τῆς
χρυσῆς θεῆς τῶν κόσμων καὶ λαγαρικῶν καὶ τῶν κεφαλοκιονίων D
πάντων.

Διήρχεσε δὲ ὁ νεωτερικὸς κύκλος ὁ ἐπ' αὐτοῦ κτισθεὶς
χρόνους δεκαεπτά. μετὰ δὲ τὸν θάνατον Ἰουστινιανοῦ ἐκρά-
20 τησεν ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Ἰουστίνος ὁ ἀπὸ κουροπαλάτων ὁ δικαιο-
τατος, καὶ εἰς τὸν δεύτερον αὐτοῦ χρόνον ἡμέρᾳ ἕκτη ὥρᾳ πέμ-
πτη συνέβη πεσεῖν τὸν τροῦλον, καὶ συντρεῖσθαι τὸν ἀξιοθαύμα-

6 ἀγουστείου cod. Lamb.

16 χρυσοθεοῦ θεῆας cod. Lamb.

annūi tributū Aegyptiī impensa sunt, quae olim a Constantino magno cum
Sapore Persarum rege constituta fuerant. in templum vero sine appa-
ratu sacro, indumentis et materia, quae gratis imperatori mittebatur,
3200 centenariorum expensa sunt.

Vigesimo autem secundo die mensis Decembris totius templi stru-
ctura absoluta est. imperator itaque ex palatio usque ad portam Augu-
stei quadrigis vectus, inde cum cruce et patriarcha Eutychio ad tem-
plum processit: a valvis autem regis usque ad ambonem curriculo
transcurrit, et manibus extensis in haec verba erupit "gloria deo,
cuius dignatione tale opus ad finem perducere merui. vici te, Salomon."
fecit igitur sparsiones consulares, populoque centenaria per Strategium
magistrum distribuit. Iustinianus vero solus ecclesiam absolvit, nulla
alterius cuiusquam ope adiutus. erat autem res mira visu, templum
quodammodo maris similitudinem referre ob varietatem pavimenti et
auri fulgorem, quo ornamenta intercolumniorum et columnarum capitella
obducta erant.

Caeterum duravit novus ambitus ab illo conditus annis septen-
decim. post obitum vero eius Iustinus curopalates, Iustiniani ex sorore
nepos, cognomento iustissimus, imperio potitus est; secundoque eius
imperii anno, feria sexta, hora quinta, trulla corruit, mirabilemque

στον ἄμβωνα καὶ τὸν πολυέμμιον σωλίαν καὶ τὸν πολυποίκιλον πάιον. αἱ δὲ τίσουρις ἀψίδες καὶ οἱ κίονες πάντες καὶ τὰ λοιπὰ κτίσματα ἴμινον ἀσάλευτα. ὁ δ' αὐτὸς βασιλεὺς προσκαλισάμενος τεχνίτας ἐν τότε περιόντας ἐκ τῶν ἐκείνοι καμύοντων ἐπε-

P 72 θάητο τί ἂν εἴη τοῦτο. οἱ δὲ εἶπον "σπουδαίως ἔχων ὁ βασιλεὺς ἰλαρῶν τοῖς ἀντιπέκτας καὶ τὰς παντοειρώσεις, ἄνω ἰδέχοιο τὸν τροῖλον, ἀπέφρασε ταῦτα τεχνίως πρὸς τὸ μυσταῖσαι. καὶ ὅτι ὁ τροῖλος ἐψηλὸς ἐγένετο πολὺ πρὸς τὸ ἀρᾶσθαι πανταχόθεν, καὶ ὅτι τὰς σκυλιώσεις κότιοντες οἱ τεχνίται ἱερρίπτον εἰς τὸ ἴδαφος, καὶ ἀπὸ τοῦτοι ἔτισιν ὁ τροῖλος." εἶπον δὲ οἱ τεχνίται ἵνα γένηται ἐπιπέδος ὁ τροῖλος καὶ κενβαλικάς καθὼς εἰσι κῆν. ἔπειτα δὲ ὁ βασιλεὺς εἰς τῆν Ῥόδον, καθὼς καὶ ὁ θεῖος αὐτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ πρώην πηλοῦ καὶ τῶν σφραγίδων ἐποίησε βήσικα, καὶ ἔτισιν τὸν τροῖλον. στοχαζόμενοι δὲ οἱ τεχνίται

B ἵνα μὴ καὶ αὐτὸς τεχνίως χαλάσῃ, ἔκοσαν ἐκ τοῦ πρώην ἔργου ὀρθιῶς αἰ, ἵπασιν δὲ τὰ ξύλα, τοῖς ἀντιπέκτας καὶ τὰς παντοειρώσεις, χρόνον ἵνα, ἵως ἴλαθιν τὸ ἔργον πῆξιν. τὸν δὲ ἄμβωνα καὶ τὸν σωλίαν μὴ ἀνεάμμιος ποιῆσαι καθὼς ἔσαν κρότιρον, ἐποίησαν ὡς ὁρᾶται τῶν ἀσφραγίδων. ὁμοίως καὶ τὸν ἄμβωνα. καὶ μὴ ἀνεάμμιος εἰρῶν σκίλωνποιήλους ἕδους, ἀπὸ σκυλῶν Ναρσῶν τὸν πατρίκιον ἐν Προκοννήσῳ, καὶ ἔκοσαν ἐκείθεν μάρμαρα τῆς γῆς ὁμοία. τὰ δὲ ἀνάσιν τίσουρα ποιήματα

6 τοῖς ἀντιπέκτας] τὰ ξύλα σφραγίστα cod. Lamb. 7 ἐπέφρασε
κασι? II κενβαλικός] κενβαλικάς cod. Lamb.

ambonem cum pretioso solio et pavementum variegatum contrivit. quattuor autem fornices, omnes columnae et structurae reliquae salvo manebant, quare imperator, accitis architectis qui adhuc superstites erant, sciscitabatur quid hoc rei esset, responderunt illi, cum imperator omnino urgeret ut destinatae et fulcimenta quae trullam sustinebant tollerentur, citius quam par erat sublata fuerunt ad musicum opus perficiendum: tum quaed trulla altior esset quam ut undique conspici posset, quodque artifices scalas in terram proficiscent: indeque trullam corruisse, susceperunt autem epifices ut trulla plana et cava exstrueretur, sicut nunc visitur, imperator vero, quemadmodum avunculus eius, in Rhodum misit, et ex eodem illo luto lateres eodem sigillo impressos fieri curavit, trullamque condidit, epifices vero operam dantes ne et illa cito corrueret, priorem altitudinem ad orgyas quindecim praeciderunt; ligneas autem substructiones et fulcimenta annum integrum reliquerunt, donec firmius opus consolidaretur. caeterum ambonem et solium, cum non posset in pristinam formam restituere, argento obduxit, ut nunc videre est; similiter etiam ambonem, cum vero non posset variegatos lapides invenire, Marsen patricium in Proconnesum misit, ut illinc lapides terrae colore similes adveheret. quattuor autem Pra-

κατὰ μίμησιν τῶν τρισάρων ποταμῶν ἐγένοντο, τῶν ἐκβαίνόντων ἀπὸ τοῦ παραδείσου εἰς τὴν θάλασσαν. ὅτε δὲ ἔκοψαν τὰς σκαλώσεις καὶ ἔμελλον ἐπαρεῖν τοὺς ἀντινίκτας τοῦ τρούλου, ἐγένετο C
μισαν τὴν ἐκκλησίαν ὑδατος ἕως τῶν πρώτων καιτηρουμένων, καὶ οὕτως ἔρριπτον τὰ ξύλα. τοῦτον δὲ χάριν λέγουσί τινες ὅτι
καὶ ὁ Ἰουστίνος αὐτὴν ἔκτισεν. ἀλλὰ ψεύδονται. ἔχει δὲ ὁ ναὸς ἀφ' οὗ ἐκτίσθη χρόνους νηΐ.

Πλησίον δὲ τοῦ ναοῦ ἔστηκεν τὴν στήλην αὐτοῦ εὐχαριστοῦσαν τῷ θεῷ, καὶ δεικνύουσαν τοῖς ἀνθρώποις τοῖς πολίταις
ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ κτίστωρ. τὸν δὲ εἰρημένον μαίσιτωρα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸν Ἰγνάτιον, διὰ τὸ ἀγαπᾶσθαι παρὰ πάντων ἔνεκεν
τῶν θανμαστῶν ἔργων αὐτοῦ ὧν ἐποίει, φοβηθεῖς ὁ βασιλεὺς μὴ ποτε φημισθῆναι καὶ ἀναγορευθῆναι ὑπὸ τῶν δημοτικῶν δύο με-
ρῶν, μὴ θέλων δὲ τοῦτον ἀποκτεῖναι, καθὰς πολλοὶ συνεβού- D
λευον αὐτῷ, βλέποντες αὐτὸν ἀθυμοῦντα, συνήνεσαν αὐτῷ ἐκ
δευτέρου ἵνα κτιζομένης παρ' αὐτοῦ τῆς στήλης τοῦ Ἀγρονστεῖως
ἐάσει αὐτὸν ἐκείσε καὶ ἄρῳσι τὰς σκαλώσεις, ὡπως ὑπὸ τοῦ λιμοῦ
τελευτήσῃ. ὁ καὶ ἐποίησε. γρούς τοῖνον ὁ Ἰγνάτιος, μετὰ τὸ
τελειῶσαι καὶ στήσαι τὴν ἔμπροσθεν στήλην τοῦ βασιλέως, ὅτι
εἰάθη ἐκείσε, ὠδύρετο. ὑψίας δὲ ἤδη γενομένης εἶρε ἐπιτή-
δευμα ἄριστον. τὸ λεπτὸν σχοινίον ὅπερ εἶχεν εἰς τὸ περσίκιον
αὐτοῦ, τὸ ὡσεὶ ὀργυιῶν πενήτηντα πέντε, καὶ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ
καὶ τὸ ἑποκαμισοβράχιον καὶ τὸ σκιρτούριον καὶ τὸ φακιώλιον

2 τὰ σκαλώματα cod. Lamb.

sini coloris fluvii ad imitationem quattuor fluminum ex paradiso in mare exeuntium facti sunt. cum vero scalas conscendissent et destinas ad trullam suffulciendam erecturi essent, ecclesiam aqua impleverunt usque ad prima catechumenia, et ita ligna in aquam proiecerunt. huius rei gratia quidam dicunt Iustinum quoque eam condidisse: sed falluntur. caeterum 458 anni. ex quo templum conditum est, elapsi sunt.

Prope templum statuum suam collocavit, quae deo gratias agens civibus indicat quod ipse tanti operis conditor. cum vero praedictus Ignatius magnae ecclesiae aedificator propter mirabilia opera, quae faciebat, ab omnibus diligereetur, metuens imperator ne quando a duabus populi factionibus imperator salutaretur (neque tamen eum volebat occidere, sicut multi ipsi anxio suadebant), contentus fuit ut statuae ab ipso in Augusto erectae, scalis ablati, inclusus relinqueretur et ita fame periret. cognoscens itaque Ignatius, cum equestrem imperatoris statuam iam perfectam erexisset, se ibi derelictum, vicem suam deplorabat. vespere autem facta prudens commentum excogitavit: tenuem nempe funiculum, quem in suo marsupio habebat, circiter 55 orgyiarum, et pallium et subindusiale et interculam et tiaram suam connexuit et

- αἰτοῦ λαβῶν συνίδρσιν αὐτῷ καὶ ἔκλυσαι καὶ ἰδοκίμασιν εἰ 99ά-
 P 73 ποιῶσιν ὡς κάτω. ἡρώδης δὲ αὐτῶς ταῦτα, ἰδούσας τῆς γυναι-
 κὸς αὐτοῦ μετὰ κλισμοῦ πολλοῦ καὶ ἔδωκεν ἡρώδῳσιν αὐτῆ,
 κοιμησάσας πάσας τῆς πόλεως (οὐκ γάρ ἦν βασιλῆα) οὗτις ἔδοξε
 καταλύθην ἀποθανεῖν. ἀλλ' ἔπαυε καὶ κρημῶς ἀγόρασον
 παχὲ σχοινίων, καὶ ἄλλισιν ἀπὸ ἡγεροπίασιν, καὶ πάλιν ἰδου-
 μισαίσας νεκρῶς. καὶ καταλαβοῦσας τῆ ἑπιπέσιν νεκρῶ ἰχθυάσιν
 ἑκείνως ἀπὸρ ἔχεν, καὶ συνδέσασα ἡ γυνὴ τὸ σχοινίον. ἔουρεν
 ἑκείνως ἐκάνω καὶ προσέδρασε εἰς τὸν πόδα τοῦ ἵππου, καὶ κρα-
 τῶσιν αὐτὸ κατέβη ἰχθύς. ἑκάνωσιν δὲ ταῦτο, ὅσα καλλῶ τὸ σχοι-
 νίον ἐκ τοῦ ἡγεροπίασιν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ὅπως μὴ σφραῖς
 B ἀθρόως πῖος καὶ τριβύση, καὶ ὅσα τὸ σχοινίον καταθροῦσται ἐπὸ
 τοῦ πηρῶς μετὰ τὸ καταβῆσαι. λαβῶσιν ταῦτα τῆν γυναικῶ αὐτοῦ
 καὶ τοῖς παιδάσιν νεκρῶς κατελάσθην τῆν Ἀδριανοῦ πόλιν, μετασχη-
 ματισθῶσιν κατὰ μοιχαλῶς, χρόνως τρεῖς, πάντων οἰουμένων καὶ
 λεγόντων οὗτις ἑπὶ τοῦ κῆπος ἐπιπέσιν ἐπὸ τοῦ λιμοῦ. μετὰ
 δὲ ταῦτα ἔλθην ἐν τῆ ἑκαστατοῦσιν πόλιν, καὶ ἦν διατριβῶσιν ἐν
 αὐτῆ. καὶ διαγομῶσιν τοῦ βασιλέως εἰς προῦσιν τῶν ἀγίων
 ἀποστάλων ἡγήθησιν αὐτῶ ἑκείσιν, αὐτῶν λόγον σφραγῶσιν τοῦ
 μὴ φασθῆναι. γνοῦσας οὗτις ταῦτα ὁ βασιλεῦς ἰδοκίμασιν, καὶ
 C πᾶσα ἡ οὐκλειτος αὐτοῦ. προβαῦσιν δὲ ὁ βασιλεῦς ἄγνωσιν
 ἐπὶ τῶ γηροῦσιν ἐπὶ τὸν Ἰγναῖον, καὶ πολλὰ δῶρα δούσιν αὐτῶ
 ἀπέλυσιν ἐν ἀφῶσιν, εἰπὼν "ἴδοι, ὃν θεῶσιν ὁ θεὸς ἔχεν, χεῖσιν
 οὐκ ἀποκτεῖνονσιν." καὶ ἔκτοσιν ἔχουσιν ἐν ἀφῶσιν πολλῶ.

glomeravit, tentavitque num ad terram usque pertingerent. interim uxori suae cum magno ciulatu et planctu supervenienti conquestus est, universam civitatem quiescente (erat enim profunda nox), eisdem istis moricandam esse: dixitque ei "abi et cianculum crassum funiculum eme et liquida pice inunge, media autem nocte revertere." cumque sequenti nocte illa venisset, dimisit ipse quae habebat, et funiculum ab uxore annexum sursum ad se retravit, et pedis statuae alligavit, eoque prehensio incedens inde descendit. fecit autem hoc eo ut funiculus liquida pice inunctus manibus tenacius haereret, ne aliqui praecipis in terram delatus contunderetur: et ut funiculus postquam se donduisset comburetur. proinde assumpta uxore et liberis noctu Adrianopolim profectus est, ibique tres annos in habitu monastico transegit, omnibus credentibus dicentibusque eum apud statuam fame enectum esse. postea Cypolim rediit, ibique commemoratus est. imperatori vero in processione ad templum SS. apostolorum obviam occurrit, petens ab illo ut eius miseretur et absque metu vivere permetteret, imperator tandem illum agnoscens cum universo senatu miratus est. verum imperator facte ignoracionem praetendit, et multis beneficiis Ignatium afficiens indemnem dimisit, dicens "ecce quem deus vult vivere, nulle homines non interficient." ex eo igitur tempore Ignatius magna cum tranquillitate vixit.

Καὶ ἕως μὲν ᾧδε τὸ πέρασ τῶν κατὰ τὴν μεγάλην ἐκκλη-
 σίαν· τοὺς δὲ ἁγίους ἀποστόλους τοὺς μεγάλους, καθὼς προεί-
 ρηται, εὔρε δρομικὴν ἐκκλησίαν, ξυλόστεγον, ξυλότρουλον, κτι-
 σθεῖσαν παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης. ἡ Θεο-
 5 δώρα δὲ ἡ γυνὴ τοῦ αὐτοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, ἡ καὶ πολλὴν
 σπουδὴν θεμένη διὰ τὸ διέρχεσθαι κάτωθεν τὸν ποταμὸν τὸν
 Λύκον, ἀνεγείρασα θεμελίους παμμεγέθεις καὶ λίθους μεγίστους,
 ἔκτισε τὸν ναόν. τὰ δὲ σκάριφα καὶ τὸ σχῆμα ἀπῆρε τοῦ ἁγίου
 Ἰωάννου τοῦ θεολόγου ἀπὸ Ἐφέσου. τὴν δὲ ὕλην ἄπυσαν ἔλα-
 10 βεν ἀπὸ τῆς ἁγίας Σοφίας μετὰ τὸ τελειωθῆναι αὐτὴν καὶ τὰ D
 εὐκτῆρια αὐτῆς· ἀφ' οὗτου γὰρ ἤρξατο κτιζέσθαι ἡ ἁγία Σοφία,
 μετὰ τέσσαρα ἔτη ἤρξατο καὶ αὐτὸς κτιζεσθαι ὁ ναός. ἐν δὲ τῷ
 καιρῷ τοῦ μουσιώματος ἔλειψε τῇ δεσποίνῃ χρυσοῦ ποσότης.
 καὶ ἀδημονούσης ἐπὶ τοῦτο τῆς Ἀνγούστης κατ' ὄναρ ἐφάνησαν
 15 οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι λέγοντες αὐτῇ “μὴ λυποῦ περὶ χαράγματος
 χρυσοῦ, μηδὲ Ἰουστινιανῷ τῷ ἀνδρὶ σου ἐπιζητήσης νομίσματα·
 ἀλλὰ ἀπελθοῦσα ἔξωθεν τῆς πόρτης Δεξιοκράτους εἰς τὸν αἰ-
 γυαλὸν εὐρήσεις δώδεκα κεράμια γέμοντα χρυσοῦ κεχωσμένα.” P 74
 ἡ δὲ Ἀνγούστα ἀποστείλασα εὔρεν αὐτὰ γέμοντα, καὶ ἔχοντα
 20 ἕκαστον αὐτῶν ἐπιγραφὴν τῶν ἁγίων ἀποστόλων τὰ ὀνόματα.
 καὶ λαβοῦσα ταῦτα, δοξάσασά τε θεόν, ἔξωδίασεν αὐτὰ εἰς τὸν
 ναόν. καὶ πολλὰ κτήματα καὶ ἀναθήματα καὶ σκεύη χρυσᾶ τε
 καὶ ἀργυρᾶ προσεκύρωσε. τελειώσασα δὲ τὸν ναὸν ἔμελλεν κρε-

7 Λύκον] λῶτιμον cod. Lamb.

Hucusque autem pertinet narratio eorum quae ad magnam eccle-
 siam spectant. templum magnum SS. apostolorum, sicut dictum est,
 forma oblonga, trulla lignea, tectoque ligneo opertum invenit, quod
 Constantinus magnus et Helena condiderunt. verum Theodora magni
 Iustiniani uxor multam curam adhibuit, eo quod Lycus amnis istac
 subterlaberetur, magnisque fundamentis positus templum renovavit.
 formam quidem et delineationem a templo S. Ioannis theologi quod
 Ephesi est desumpsit; omnem vero materiam a S. Sophia, postquam ea
 cum oratoriis suis perfecta esset, accepit: nam quadriennio post inchoa-
 tam S. Sophiae astructuram templum hoc condi coeptum est. caeterum
 cum iam musivo opere incrustandum esset, aurum Augustam defecit;
 cumque ob hoc angeretur, SS. apostoli per somnium ipsi apparuerunt
 dicentes “de pecunia ne sollicita sis, neque a Iustiniano marito tuo
 nummos pete; sed abi extra portam Dexiocratis ad litus, et ibi inve-
 nies humo condita duodecim vasa fictilia auro impleta.” Augusta igitur
 eo mittens invenit ea plena, et singula nominibus SS. apostolorum in-
 scripta. illaque accipiens gratis deo actis in templum expendit, et
 multos fundos, ornamenta, vasa aurea et argentea ei donavit. templo

μάσαι τὰς χαλκᾶς ἀλείψεις καὶ τὰς λεχνίας, ὅπως ἐνθρονιάσῃ
 τὸν ναὸν καὶ ἐγκαινίῃ αὐτόν. γνοὺς δὲ ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς
 B ἐβρόντησεν, ἵνα μὴ προλάβῃ καὶ ἐγκαινισθῆ ἡρὸ τῆς ἁγίας Σο-
 φίας, καὶ παρέγγειλε πανταχοῦ τῆς πόλεως ἵνα μὴ ποιήσωσιν
 ἀλείψεις καὶ κριμάσσωσιν ἑκείνοι. ἡ δὲ βασίλισσα ἐποίησεν ἀπὸ
 μεικτῆς πλεικτᾶ σχολία πίστιν καὶ μόχθῳ, καὶ κριμάσσωσα τὰς
 πολιεώτους ἀργιρᾶς λεχνίας ἐνκαίνισαι καὶ ἐνθρονιάσαι τὸν ναόν,
 προλαβοῦσα τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. τὰ δὲ ἱεῖρατα τὰ κείμενα
 κείμενα τῆς ἁγίας τροπικῆς τῶν ἁγίων ἀποστολῶν ἔχθησαν παρὰ
 Κωνσταντινίου βασιλέως, υἱοῦ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, διὰ
 C τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου. τὸ δὲ βίμα, καθὼς ἴσται
 μίσην, οὕτω καὶ γίγεται παρὰ τῆς Ἀγρούσις Θεοδώρας. τὸ δὲ
 μνημοθίσιον τῆς ἁγίας Θεοφανῶ ὁ μέγας Κωνσταντίνος ἐποίησε.
 τὸ δὲ ἔξω μνημοθίσιον τῶν τε ἁρθοδοξῶν καὶ τῶν αἰρετικῶν ὁ
 μέγας Ἰουστινιανὸς ἐποίησε, καὶ διὰ μοισίον ἐκυλιώπισεν αὐτό,
 καὶ ἑκείνοι ἐτάφη. ὡσαύτως καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Θεοδώρα ἔ-
 κτισσα τὸν ναόν. τὸ δὲ μοισίον ἑκείνο καὶ τὰ μάρμαρα ἀπῆρε
 Βασίλειος ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἠποκόμησεν τὴν εἰαν καὶ τὸν φόρον.

18 καὶ τῆς εἰς τὸν φόρον Lambecius, coll. p. 82 v. 5 et p. 116 v. 10.

itaque absoluto ut dedicari et consecrari posset, aereas catenas lucernis
 sustinentibus in eo suspendere cogitavit. verum imperator Iustinianus,
 hoc intellecto, concedere noluit ut prius quam S. Sophia consecraretur;
 et proposuit tota urbe edictum ne quis catenas fabricaret et ibi suspen-
 deret. verum Augusta funiculos ex serico bona fide multaque industria
 contexit, et argenteis candelabris suspendens consecravit et dedicavit
 templum, magnam ecclesiam avertens. reliquias vero SS. aposto-
 lorum sub altari repositae Constantino imperatore, magni Constantini
 filio, opera sancti martyris Artemii allatae sunt. suggestum autem uti
 etiamnum in medio situm est, ita a Theodora Augusta castrum fuit.
 memoriam S. Theophanus magnus Constantinus posuit; monumentum
 vero exterius orthodoxorum et haeticorum magnus Iustinianus con-
 didit, et musivo opere ornavit, ibidemque sepultus est cum coniugo
 Theodora, quae templum aedificavit. caeterum musivum opus et mar-
 mora eius templi Basilius imperator abstulit, cum ecclesiam cognomine
 novam forumque aedificaret.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟ ΚΤΙΣΕΩΣ ΚΟΣΜΟΥ
 ΕΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΥΣΑΝ-
 ΤΩΝ ΕΝ ΑΥΤΗ ΤΗ ΒΑΣΙΛΙΑΙ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ
 ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑ ΤΩΝ
 ΑΓΑΡΗΝΩΝ ΤΑΥΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ.

Ἀπὸ Ἀδάμ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ἔτη β.σμβ'. P 75

ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως τῆς πυργοποιίας ἔτη φκεί.

ἀπὸ τῆς πυργοποιίας ἕως τοῦ Ἀβραάμ ἔτη φλ'.

ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύ-
 5 πτου ἔτη υλ'.

ἀπὸ τῆς ἐξόδου ἕως τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ τοῦ Σολο-
 μῶντος ἔτη ψ'.

ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ ἕως τῆς αἰχμαλωσίας
 ἔτη υκέ'.

DE ANNIS AB ORBE CONDITO,

USQUE AD IMPERIUM CONSTANTINI MAGNI: ET DE HIS,
 QUI IN IPSA URBIUM REGINA REGNARUNT, USQUE DUM
 AB AGARENIS CAPTA EST.

Ab Adamo usque ad diluvium sunt anni 2242.

A diluvio usque ad turris aedificationem sunt anni 525.

A turris aedificatione usque ad Abraham sunt anni 530.

Ab Abrahamo usque ad exitum filiorum Israel ex Aegypto sunt
 anni 430.

Ab exitu usque ad aedificationem templi Salomonis sunt anni 700.

Ab aedificatione templi usque ad captivitatem Israelitarum sunt
 anni 424.

B ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἕως Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδότος ἔτη ιθ'.

ἀπὸ Ἀλεξάνδρου ἕως τῆς συγκυριαβύσιως Χριστοῦ ἔτη τλα'.

ἡμοῦ χρόνοι μέχρι τῆς ἐνανθρωπήσιως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔτη μϛ'.

Αὐτὸ δὲ εἰδέναι οὐκ ἔστι σωτήριος σιτήρισις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ γίγνεται κατὰ τὸ μϛλδ' ἔτος. κέκλιος τοῦ μὲν ἡμῶν αἴ', τῆς δὲ αἰλήτης πίμπτος. ἡμῖρα ἔκτη, ὥρα ἐνιάτη, τῷ ἡρόδω καὶ δεκάτῳ ἔτι τῆς βασιλείας Τιβερίου. [ὅν δὲ 10 τισσαρεσκωδικάτη τῆς αἰλήτης, τονίσι τὸ νομικὸν φάσκα, μῖρος Ἀπολλίων αἴ', ἣ δὲ ἅγια ἀνάστασις τῆ ἰκωσιῆ.]

C Ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἕως τοῦ μεγάλου Κωνσταντινίου ἔτη κκί'. ἡμοῦ τὰ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἕως τοῦ μεγάλου Κωνσταντινίου ἔτη μωκί'. 15

Ὁ μὲν μέγας Κωνσταντῖνος ἐκράτησι τῆς βασιλείας τῷ ἡρόδω ἔτι μωκί', καὶ ἐν τῷ δωδεκάτῳ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔκτισι τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐβασίλευσι δὲ τὰ ἕλα ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ Κωνσταντινουπόλει ἔτη λγ'.

Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ εὐδὲς αὐτοῦ ἐβασίλευσιν ἔτη α' ἡμῶν 20 ρας κδ'.

Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ὁ βίβηλος καὶ θιήλιτος ἔτη δύο ἔμωσιν ἡμῶν α'.

20 κωνσταντῖνος codd.

immo ἔτη κδ' ἡμέρας ια'. Lamb.

A captivitate usque ad Alexandrum Macedonem sunt anni 318.

Ab Alexandro usque ad descensionem Christi sunt anni 331.

In summam vero usque eo dum Christus humanam induit naturam anni sunt 3500.

Sed sciendum est quod salutaris crucifixio domini nostri Iesu Christi facta sit anno mundi 5534, cyclo solis 18, lunae quinto, feria sexta, hora nona, decimo octavo anno imperatoris Tiberii.

A Christo autem usque ad Constantinum magnum sunt anni 325, et in summa ab orbe condito usque ad Constantinum magnum anni sunt 5825.

Imperio igitur potitus est Constantinus magnus supra dicto anno 5825, et duodecimo anno sui imperii Cpolim aedificavit. simul autem Romae et Cpoli imperavit annos 33.

Constantinus filius eius imperavit annos 24 dies 11.

Julianus apostata profanus et deo repugnans annos 2 dies 15.

Οὐαλεντινιανὸς ὁ εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος σὺν Οὐάλεντι τῷ
δυσσεβεῖ καὶ Ἀρειανῷ ἔτη ιδ'.

Γρατιανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ ῥηθέντος Οὐάλεντος ἔτη γ'. P 76

Θεοδόσιος ὁ μέγας ὁ ἐξ Ἰσπανίας, ὁ εὐσεβέστατος καὶ
μισοπύργητος, ἔτη ιζ'.

Ἀρχάδιος καὶ Ὀνώριος οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἔτη ιγ'.

Θεοδόσιος ὁ μικρὸς ὁ υἱὸς Ἀρχαδίου, ὁ καλλιγράφος, ὁ
εὐσεβέστατος καὶ φιλάγαθος, ἔτη μβ'.

Μαρκιανὸς ὁ ἀποκαλυφθεὶς ἀπὸ Θεοῦ, ὁ πάσης καλοκαγα-
θίας ἔμπλεος, ἔτη ε' καὶ ἡμισυ.

Λέων ὁ Μακέλης ὁ εὐσεβὴς καὶ πιστότατος ἔτη ιη'.

Λέων ὁ μικρὸς ὁ ἔκγονος αὐτοῦ, υἱὸς Ζήνωνος, ἔτος α'. B

Ζήνων ὁ ἐπικληθεὶς ἀγόνυτος, ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἔτη β' καὶ
ἡμισυ, ἡμέρας κδ'.

Βασιλίσκος ὁ εὐσεβὴς ἔτη β' μῆνας η' ἡμέραν α'.

Καὶ πάλιν Ζήνων ἔτη ια' ἡμέρας ιε'.

Ἀναστάσιος ὁ δίκορος, ὁ ἀπὸ Σελέτριων, ἔτη κζ' μῆνας δ'
ἡμέρας γ', ὁ πυρρίκυστος καὶ αἱρετικὸς.

Ἰουστίνος ὁ Θραξ ὁ κράτιστος καὶ εὐσεβὴς καὶ εὐμετά-
δοτος ἔτη η'.

3 Οὐαλεντινιανοῦ Lamb. γ'] ις' Lamb. 17 μελέντων
cod. Vallicell. σιλεντιαρίων Lamb.

Valentinianus pius et dei amans, cum Valente impio et Ariano,
imperavit annos 14.

Gratianus filius supradicti Valentiniani imperavit annos 16.

Theodosius magnus ex Hispania oriundus, piissimus et mali osor,
imperavit annos 17.

Arcadius et Honorius filii eius annos 13.

Theodosius iunior, filius Arcadii, calligraphus, piissimus et vir-
tutis amans, annos 42.

Marcianus, a deo declaratus, omni probitate plenus, imperavit
annos sex cum dimidio.

Leo Macela, pius et religiosissimus, annos 18.

Leo iunior ipsius nepos, filius Zenonis, imperavit annum unum.

Zeno cognominatus Agonatus, pater Leonis iunioris, imperavit
annos duos cum dimidio, dies 24.

Basiliscus imperavit annos 2, menses 8.

Iterum Zeno imperavit annos 2, dies 15.

Anastasius Dicorus, ex Silentiario, imperavit annos 27, menses 4,
dies 3. hic haereticus fuit et fulmine combustus.

Iustinus Thrax, potens pius et liberalis, imperavit annos 5.

C *Ιουστινιανὸς ὁ ἀδελφός τις αὐτοῦ, ὁ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἔτη ἑξή και ἕμιον.*

Ιουστινός ὁ ἀπὸ κοιροπαλάτιον, ὁ ἀδελφός τις αὐτοῦ, ὁ δικαιοσίαιος, ἔτη ἰγ'.

Τιβέριος ὁ Θραξ ἔτη ε'.

Μαυρίκιος ὁ γαμβρός αὐτοῦ ὁ ἐπιβίστατος καὶ μισοπόσηρος ἔτη κ'.

Φωκάς ὁ Καππάδοξ ὁ τύραννος καὶ αἱμαθόρος καὶ δισσεβής ἔτη η' καὶ ἕμιον, ἕμιον η'.

Ἡράκλιος ὁ στρατηγός τῆς Ἀφρικῆς ἔτη λ'.

Κωνσταντίνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτος α'.

Κωνσταντίνος ὁ ἔκτος Ἡρακλίου, ὁ δισσεβής καὶ μισογόνος, ἔτη κβ'.

D *Κωνσταντίνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πορωνίτος, ὁ τοῦ Λιρραχίου, ὁ ἐπιβίστατος καὶ πρῶσιαιος, ἔτη ιε'.*

Τὰ ἀπὸ κίσιως κόσμον ἕως τῆς βουσιλίας Ιουστινιανοῦ τοῦ ῥοσιμίου ἔτη ζκα'.

Ιουστινιανὸς ὁ ῥοσιμίου, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ ἀγριώσιτος καὶ ἀκρατὴς θυμοῦ τυραννομένηον, ἔτη ι'.

Λεόντιος ἔτη γ'.

Ἀψίμαρος ὁ καὶ Τιβέριος ἔτη ζ.

Ιουστινιανὸς τὸ δεύτερον ἔτη ε'.

Iustinianus magnus, nepos eius ex sorore, magnae ecclesiae conditor, imperavit annos 38 cum dimidio.

Iustinus, ex caesopalata, Iustiniani ex fratre nepos, iustissimus, imperavit annos 13.

Tiberius Thrax imperavit annos 5.

Mauricius eius gener, piissimus et probissimus, imperavit annos 20 menses 4.

Phocas Cappadox, tyrannus sanguinarius et impius, imperavit annos 8 cum dimidio, dies 8.

Heraclius praefectus Africae imperavit annos 30.

Constantinus eius filius imperavit annum unum.

Constantinus nepos Heraclii, impius et homicida, imperavit annos 27.

Constantinus filius eius dictus Pogonatus, Dyrrhachinus, piissimus et mansuetissimus, annos 17.

A creatione mundi usque ad imperium Iustiniani Rhinotmeti anni sunt 6121.

Iustinianus Rhinotmetus, Constantini Pogonati filius, ferox et animi tyrannici impotens, annos 10.

Leontius annos 3.

Tiberius Apsimarus annos 7.

Iustinianus secundum annos 6.

Φιλίππικὸς ὁ καὶ Βαρδάνιος, ὁ δυσσεβῆς καὶ αἰσχρὸς καὶ
μιαρὸς, ἔτη β'.

Ἀναστάσιος ὁ καὶ Ἀρτέμιος, ὁ εὐσεβέστατος καὶ πρωτοα- P 77
σηκρήτης καὶ φιλόσοφος, ἔτη β'.

5 Θεοδοσίος ὁ Ἀδραμυτηνός, ὁ πραότατος καὶ συμπαθέ-
στατος, ἔτος α'.

Λέων Ἰσαυρος ὁ Κόνων, ὁ Συρογενής, ὁ μισάγιος καὶ
ἐναγής καὶ ἀντίθεος, ἔτη κδ' καὶ ἡμισυ, ἡμέρας ε'.

Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ κοπρώνυμος, ὁ δυσσεβῆς
10 καὶ παμμίαρος, γεγονὼς καὶ σκωληκόβρωτος πρὸ τοῦ τεθνάναι,
ἔτη λδ' μῆνας γ'.

Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ ἐκ τῆς Χαζύρας, ὁ βέβηλος καὶ
ἀποτρόπαιος, ἔτη ιε'.

Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ νεωτερίζων τυφλωθεὶς, ὁ B
15 υἱὸς τῆς Εἰρήνης, ἔτη ιε'.

Εἰρήνη μόνη ἔτη ε'.

Νικηφόρος ὁ Σελευκῆς, καὶ συμπαθῆς καὶ φιλοδίκαιος
καὶ φιλόδακρυς, ἀπὸ γενικοῦ, ἔτη θ'.

Στανράκιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτος α' μῆνας δ'.

10 Μιχαὴλ ὁ Ραγγαβὲ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, ὁ φιλάγαθος καὶ
εὐσεβέστατος, ἔτη β'.

Λέων ὁ παραβάτης, ὁ Ἀρμένιος, ὁ δυσσεβῆς καὶ ἀνή-
μερος, καὶ Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη ζ' μῆνας ε'.

Philippicus Bardanes, impius impurus et scelestus, annos 2.

Anastasius, qui et Artemius, piissimus, protoascretis et philo-
sophus, annos 2.

Theodosius Adramytenus, mansuetissimus et misericors, annum
unum.

Leo Conon ex Isauria oriundus, impurus, deoque et sanctis ini-
micus, annos 24 cum dimidio et dies 5.

Constantinus Copronymus, filius eius impius et impurus, qui a
vermibus corrosus periit, annos 34 menses 3.

Leo filius eius, ex Chazara natus, profanus et abominandus,
annos 5.

Constantinus Leonis et Irenes filius, a matre excaecatus, an-
nos 16.

Irene sola annos 5.

Nicephorus ex Seleucia oriundus, misericors, iustus, ex generali
logotheta, annos 9.

Stauracius filius eius annum unum menses 4.

Michael Rangabe, gener Nicephori probus et piissimus, annos 2.

Leo ex Armenia oriundus, impius et ferox, cum Constantino
filio, annos 7 menses 5.

Μιχαὴλ ὁ τριτλός, ὁ Ἀμωριῦος, ὁ καὶ ἀγροσίτης καὶ ἀπειροκαλιμας ἰμπλιος καὶ ἰκονομαχός, σὲν Θεοφίλῳ τῷ νιῷ αὐτοῦ, ἴτη ε' μῆνας γ'.

Θεόφιλος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἴτη ιβ' μῆνας γ'.

C Μιχαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ μεθυστιὸς μετὰ Θεοδώρου τῆς μη-5
τρὸς αὐτοῦ, τῆς ἐπίσβησιτάτης καὶ ὀρθοδόξου, ἴτη μ'. ὁ τοιοῦτος ἀπηγορεύθη κατὰ τὸ ε' ἔτος. καὶ μόνος ὁ μεθυστιὸς ἴτη ε'.

Ὁ αὐτὸς Μιχαὴλ σὲν Βασιλείῳ τῷ Μακεδόνι ἔτος α' μῆνα α'.

καὶ Βασιλείου ὁ Μακεδών, ες ἀπηγορεύθη κατὰ τὸ 57' 1
ἔτος, ὁ μὲν η'. ἴτη ιβ'.

Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ σοφὸς σὲν Ἀλεξάνδρῳ, κατὰ τὸ 51ξέ' 1
ἔτος, ἴτη κς' μῆνας η'.

Κωνσταντῖνος ὁ πρῶτος πορφυρογέννητος, ὁ υἱὸς Λέοντος 1
τοῦ σοφοῦ, σὲν τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἴτη ε', κατὰ τὸ 51κβ'.

Ῥωμαῖος ὁ υἱὸς Ἀβυστιάκιου ὁ Λακατηρός, ὁ πρίσβης,
D ὁ πρῶτος τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντῖνου, σὲν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς 1
αὐτοῦ ἴτη κς'. ὁ τοιοῦτος Ῥωμαῖος ἀπηγορεύθη μετὰ Δικτι-
βρίῳ ια', Ἰνδικτιῶνος η', ἔτος 51κγ'. μετὰ δὲ δαιτῇ χρόνον 2
τῆς βασιλείας αὐτοῦ, κατὰ τὴν πρώτην Ἰνδικτιῶνα τοῦ 51λ'
ἔτους, ἔξιθιτο τὴν περὶ προσημίωσιν νιαράν. κατὰ δὲ τὴν

1 i. e. ὁ ἀμοριεύς. Lamb. 3 γ') Θ' Vallicell. 10 51κδ'
Lamb. 13 η'. ἀλεξάνδρος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ μόνος κατὰ τὸ
51κα' ἔτος τε α' μῆναν α'. cod. Vallicell. 19 ια') ες' Vallicell.

Michael Balbus, Amoraetus, amens, ineptus et imaginum hostis,
cum Theophilo filio, annos 8 menses 3.

Theophilus filius eius annos 12 menses 3.

Michael filius eius, cognomento ebriosus, cum Theodora matre
sua piissima et orthodoxa, annos 15. hic imperare coepit anno 6349,
et imperavit solus annos 10.

Idem Michael cum Basilio Macedone annum unum et mensem
unum.

Basilus Macedo, qui imperator creatus est anno 6374, imperavit
solus annos 19.

Leo filius eius cognomento Sapiens, cum Alexandro, anno 6397,
imperavit annos 27 menses 8.

Constantinus primus Porphyrogenitus, filius Leonis sapientis,
imperavit cum matre annos 8, anno 6422.

Romanus filius Abastacti Lacapenus, cognomento scilicet, socer
Constantini Porphyrogeniti, imperavit cum ipso et filia suis annos 26.
hic Romanus imperator creatus est die undecimo Decembris, octava in-
dictione, anno 6428. postquam vero biennium imperavit, prima scilicet
indictione anni 6430, edidit novellam de iure praclationis. indictione

δευτέραν ἰνδικτιῶνα τοῦ ,σϋλζ' ἔτους τὸ περὶ τῶν ἐπεισερχομένων
 δυνατῶν εἰς ἀνακοινώσεις πενήτων. ἀνακλῆ δὲ καὶ ἡ τοιαύτη
 τιαρὰ καὶ εἰς τὴν παρελθοῦσαν τηρικαῦτα πρώτην ἰνδικτιῶνα,
 τοιτέστι τὸν τοῦ λιμοῦ τοῦ μεγάλου καιρὸν. κατὰ δὲ τὴν πέμ- P 78
 πτην τοῦ ,σϋνέ' ἔτους ἐπεκίρωσεν τοιαύτην νομοθεσίαν ὁ βασι-
 λεὺς κύριος Κωνσταντῖνος. τὰ δὲ ἡ' ἔτη, ὧν ὁ Δεκαπόλιτης
 ἐν τῇ λυ' μένεται, οὐκ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς πρώτης ψηφίζονται
 νομοθεσίας, ἥτιοι τοῦ ,σϋλζ' ἔτους, ἀλλ' ἀπὸ τῆς πρώτης ἰνδι-
 κτιῶνος τοῦ ,σϋλζ' ἔτους ἥτιοι τοῦ λιμοῦ, εἰς ὃν καὶ ἀνακλῆ ἡ
 τοιαύτη νομοθεσία, μέχρι τῆς αὐτοῦ αὐτοκρατορίας τοῦ αὐτοῦ
 βασιλέως Κωνσταντίνου.

Καὶ ἄλλιν Κωνσταντῖνος ὁ πορφυρογέννητος μετὰ Στεφάνου
 καὶ Κωνσταντίνου, οἳ ἐπ' αὐτοῦ τῆς βασιλείας ἐξεβλήθησαν καὶ
 ἐξωρίσθησαν.

Ὁ οὖν ὀρθεὺς Κωνσταντῖνος ὁ πορφυρογέννητος σὺν τῇ B
 μητρὶ αὐτοῦ, ὡς εἴρηται, ἐκράτησε τῆς βασιλείας ἔτη ζ'. καὶ
 ἄλλιν μετὰ Στεφάνου καὶ Κωνσταντίνου τῶν γυναικαδέλφων αὐ-
 τοῦ ἡμέρας μβ'. καὶ μονοκράτωρ σὺν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ῥωμανῷ,
 κατὰ τὴν τρίτην ἰνδικτιῶνα τοῦ ,σϋλζ' ἔτους, ἔτη μ' ἡμέρας ιθ'.

Ὁ κύριος Ῥωμανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τὸ παιδίον, σὺν τοῖς
 υἱοῖς αὐτοῦ Βασιλείῳ τῷ Βουλγαροκτόνῳ καὶ Κωνσταντίνῳ τοῖς
 πορφυρογενήτοις ἔτη γ' μῆνας δ'. ὁ δὲ Βασίλειος καὶ Κων-
 σταντῖνος οἳ τούτου υἱοί, πάμβρεφοι ὄντες, ἡμέρας ς'.

1 ,σϋλζ' Vallicell. 3 τηρικαῦτα i. e. τοῦ ,σϋλ' ἔτους. Lamb.
 12 Στεφ.] σεβαστοκράτορος Vallicell.

autem secunda anni 6437 edidit novellam de potentibus in consortia
 pauperum succedentibus; quae etiam ad praeteritam primam indictionem
 sive tempus magnae famis pertinet. eandem novellam indictione quinta
 anni 6455 imperator Constantinus confirmavit. caeterum 18 anni, quo-
 rum Decapolita in *** meminit, numerantur a prima indictione anni
 6437. sed ab indictione prima anni 6430 sive tempore famis, ad quod
 haec quoque constitutio refertur, usque ad imperium imperatoris Con-
 stantini.

Iterum Constantinus Porphyrogenitus imperavit cum Stephano et
 Constantino, qui ab ipso imperio detrusi et in exsilium acti sunt.

Imperavit igitur, ut supradictum est, Constantinus Porphyro-
 genitus cum matre annos 7. et iterum cum Stephano et Constantino
 uxoris suae fratribus dies 42; et solus cum Romano filio annos 15
 dies 19, indictione tertia anni 6437.

Dominus Romanus filius eius, cognomento Puer, cum filiis suis
 Basilio et Constantino Porphyrogenitis imperavit annos 3, menses 4.
 Basilius autem et Constantinus filii eius, infantes, imperaverunt dies 6.

Νικηφόρος ὁ Φωκῆς ὁ ἅγιος, ὁ σφαγὴς ἐπὶ τοῦ Τζιμισχῆ,
ἔτη ε' μηνος γ' ἡμέρας ε'.

C Ἰωάννης ὁ Τζιμισχῆς ἔτη ε' μῆνα α'.

Ὁ κύριος Βασίλειος ὁ πορφυρογέννητος ἔτη ιβ' μηνος ια'
μιτὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου τοῦ πορφυρογεννήτου, 5
ἔχουν ὁ κύριος Βασίλειος χρόνους ε', ὁ δὲ κύριος Κωνσταντίνος
μιτὰ τὴν πλειετὴν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ μοναρχίῳ χρόνους β'
μῆνας ια'. [καὶ προστάξας γινέσθαι τὰ λωδικὰ ἐπιλιῶσαι ταῦτα
ἐν ἔτη τῷ ,σμγ'. τὴν δὲ παρὰν αὐτὸς τὴν μεγάλην ἐκδήμιον
ἔξιστώσεται ταύτην μετὰ Ἰανουαρίῳ, ἰδικτιῶνος θ', ἡμερῶν ,σμδ'.] 1

Κωνσταντίνος ὁ πορφυρογέννητος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη β'
μῆνας ια'.

D Ῥωμαῖος ὁ Ἀργυρόπουλος σὺν Ζωῇ τῇ θυγατρὶ τοῦ αὐτοῦ
Κωνσταντίνου ἔτη ε' μηνος ε'.

Μιχαὴλ ὁ Παφλαγῶν ἐν ἔτη ,σμγ' σὺν τῇ αὐτῇ Ζωῇ 1
ἔτη ζ' μηνος θ'.

Μιχαὴλ ὁ ἀπὸ Καίσαρ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ, ὁ καὶ Καλασάτης
λεγόμενος, ὁ τετλωθὴς εἰς τὸ σῆγμα, μῆνας δ' ἡμέρας ιθ'. ὅς
καὶ ἐκπαιδὴν τῆς βασιλείας προσέειπε τῇ μονῇ τῶν Στουδίου,
κἀκίσει παρὰ τοῦ λαοῦ καταχθίς ἐν τῷ κισίῳ τοῦ σήματος 2
ἐτεφλώθη παρὰ Νικηφόρου ἐπύρχου τοῦ Καπῶνιος.

Αἱ δὲ δύο ἀδελφῆαι καὶ θέσπισαι, ἧ τε κυρὰ Ζωῇ καὶ
κυρὰ Θεοδώρα, μοναρχήσουσαι μῆνας τρεῖς, ἀπεκάλλεσαντο Κων-

9 αὐτοῦ Vallicell.

Nicephorus Phocas, qui a Trimisce interfectus est, imperavit
annos 6 menses 3 dies 6.

Ioannes Trimisces annos 6 et mensem unum.

Dominus Basilius Porphyrogenitus cum fratre Constantino Por-
phyrogenito imperavit annos 52 menses 11, nimirum dominus Basilius
annos 50, et dominus Constantinus post mortem fratris solus annos 2
menses 11.

Constantinus Porphyrogenitus, frater eius, annos 2 menses 11.

Romanus Argyropylos cum Zoe filia supradicti Constantini annos 5
menses 6.

Michael Paphlago ab eadem Zoe ad imperium vocatus anno 6541
imperavit annos 7 menses 9.

Michael Calaphates, nepos eius, ex Caesare imperator creatus
et excaecatus in Sigmate, imperavit menses 4 dies 19. hic imperio
detrusus confugit in monasterium Studii, et inde a populo extractus et
in columna Sigmatis excaecatus est a Nicephoro praefecto.

Caeterum duae sorores et Augustae, nimirum domina Zoe et
domina Theodora, postquam solae imperaverant menses 3, accessive

σταντῖνον τὸν μονομάχον, ἐξόριστον ὄντα ἐν τῇ νήσῳ τῇ Μιτυ-
λήνῃ, καὶ ἐποίησαν αὐτὸν βασιλέα συζυγέντα τῇ Ζωῇ, μηνὶ P 79
Ἰουνίῳ ια', Ἰνδικτιῶνος ι', ἔτους ,σφν'· καὶ ἐκράτησε τῆς βασι-
λείας ὁ μονομάχος ἔτη ιγ' μηνας ζ'.

5 Ἡ κυρὰ Θεοδώρα ἡ πορφυρογέννητος ἔφθασε μοναρχῆσαι
ἔτος α' μηνας ἧ' ἡμέρας κ'. εἶτα τὸν κύριον Μιχαὴλ τὸν γέ-
ροντα, τὸν ἀπὸ στρατιωτικοῦ, βασιλέα ἀναγορεύσασα, καὶ ζή-
σασα μετ' αὐτοῦ ἡμέρας ε', ἐτελεύτησε κατὰ τὴν κβ' τοῦ Ἀυγού-
στου μηνός, τῆς ϑ' Ἰνδικτιῶνος τοῦ ,σφξδ' ἔτους.

0 Ὁ κύριος Μιχαὴλ ὁ γέρον ὁ στρατιωτικὸς ἐκράτησε κατὰ
τὴν κβ' τοῦ Ἀυγούστου μηνός, τῆς ϑ' Ἰνδικτιῶνος τοῦ ,σφξδ' B
ἔτους. ἐξεβλήθη δὲ τῆς βασιλείας κρατήσας ἔτος α' ἡμέρας ια'.

Ὁ κύριος Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνὸς μετὰ Αἰκατερίνης τῆς γυ-
ναικὸς αὐτοῦ ἔτη β' μηνας β' ἡμέρας κδ'.

5 Ὁ κύριος Κωνσταντῖνος ὁ Δούκας ἔτη ζ' μηνας ε'. καὶ
τελευτήσας κατέλιπε βασιλεύουσαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τὴν δέσποι-
ναν, τὴν κυρὰν Εὐδοκίαν τὴν Μακρεμβυλίτισσαν, σὺν τῷ νιῷ
αὐτοῦ τῷ κυρῷ Μιχαὴλ καὶ τῷ κυρῷ Κωνσταντῖνῳ τῷ πορφυρο-
γεννήτῳ. ἐκράτησεν οὖν καὶ ἡ κυρὰ Εὐδοκία ἡ δέσποινα σὺν
0 τοῖς δυσὶν νιοῖς αὐτῆς μηνας ζ' ἡμέρας ι'. εἶτα λαβοῦσα ἄνδρα
γνώμη τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς συγκλήτου πάσης τὸν κύριον

8 κβ' τοῦ] κζ' τοῦ αὐτοῦ μ. Vallicell. 13 ὁ κύριος κωνσταν-
τῖνος ὁ νιὸς αὐτοῦ μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἔτη β' μηνας β'
ῶρας κδ' alii.

runt Constantinum Monomachum, in insula Mitylene exulantem, et Zoe
ei in matrimonium data imperatorem creaverunt, die Iunii undecimo,
indictione decima anni 6550. imperavit autem Monomachus annos 13
menses 7.

Domina Theodora Porphyrogenita imperavit sola annum 1 men-
ses 8 dies 20; postea dominum Michaellem seniozem Stratioticum de-
claravit imperatorem, et cum eo vixit dies 5. obiit autem die 22 Au-
gusti, indictione nona anni 6564.

Dominus Michael Senior ac Stratioticus dictus imperare coepit
die 22 Augusti, indictione nona anni 6564. detrusus autem est im-
perio, cum imperasset annum 1 dies 11.

Dominus Isaacius Comnenus cum Haecaterina uxore sua impe-
ravit annos 2 menses 2 dies 24.

Dominus Constantinus Ducas imperavit annos 7 menses 6, et
moriens imperii heredes reliquit Augustam Eudociam uxorem suam et
filios dominum Michaellem et dominum Constantinum Porphyrogenitum.
imperavit igitur domina Eudocia Augusta cum duobus filiis menses 7
dies 10. postea assensu patriarchae et universi senatus nupsit domino

C Ῥωμανὸν τὸν Διογένη ἀνεγέρουσιν αὐτὸν βασιλεὺς κατὰ τὸν Μάρτιον μῆνα τῆς ε' Ἰνδικτιῶνος τοῦ ςηοί' ἔτους.

Ὁ κίριος Ῥωμανὸς ὁ Διογένης μετὰ τῆς κερῆς Εὐδοκίης ἔτη γ' μῆνας τ'. καὶ διαφόρους ἰσχυρατιῶνας κατὰ Περσῶν. ἐν τῇ τρίτῃ αὐτοῦ ἰσχυρατιῇ ἐκρατίθη ἀχμαῖλωτος παρὰ τοῦ σοιλιάνου καὶ τῶν Τοῦρκων. ἀνεγερθεὶς δὲ βασιλεὺς ὁ κίριος Μιχαὴλ ὁ Δούκας, καὶ ἐκράτησε τῆς βασιλείας ἅμα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Εὐδοκίᾳ, καὶ σινηβασιλευσὶ τοῖσδε μῆνα α'. κατεβίβασε δὲ πάντας καὶ ἀπέκρινε, μόναρχος αὐτὸς κληθείς.

Ὁ οὖν κίριος Μιχαὴλ ὁ Δούκας, ὁ υἱὸς τοῦ κερῆου D Κωνσταντίνου καὶ τῆς Μικριμυζολταίσσης κερῆς Εὐδοκίης, μετὰ Μαρίας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἔτη ς' καὶ ἕμισον. καταβίβασθῆς δὲ παρὰ τοῦ Βοτανιάτου ἀπὸ προδοσίας τῆς συμβίον αὐτοῦ, καὶ τὸ μοναχικὸν σχῆμα Ἰνδιθῆς, ἀπιστάλη εἰς τὴν μονῆν τῶν Στουδίου. ἴσχυρον δὲ γέγονε καὶ μητροπολίτης Ἐφέσου.

Ὁ κίριος Νικηφόρος ὁ Βοτανιάτης ἔτη γ' καὶ ἕμισον. κατεβίβασθῆς δὲ τῆς βασιλείας κατὰ τὴν πρώτῃν τοῦ Ἀρμυλλίου μηρὸς τῆς δ' Ἰνδικτιῶνος τοῦ ςηπθ' ἔτους, καὶ ἀποσταλέως ἐν τῇ μονῇ τῆς περιβλήτου ἀπέκρινε.

Ὁ κίριος Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός, ὁ πάππος τοῦ χρυταῖοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως, ἐβυσιλευσιν ἐκείβως ἔτη λζ' μῆνας δ' P 80 καὶ ἕμισον, ἐπιτέτισε δὲ κατὰ τὴν α' τοῦ Ἀγούστου μηρὸς.

9 μόναρχος καταληφθεὶς Vallicell.

18 δ'] ς' Vallicell.

Romano Diogeni, et imperatorem eum declaravit mense Martio, indictione 5 anni 6575.

Dominus Romanus Diogenes cum domina Eudocia imperavit annos 3 menses 8; et diversis expeditionibus Persas aggressus, in tertia ipsemet a sultano et Turcis captus est. eius loco imperator creatus est Michael Ducas, et una cum matre sua Eudocia imperavit mensem 1; postea vero eam in monasterium detrusit, et solus imperium administravit.

Imperavit igitur dominus Michael Ducas, filius domini Constantini et dominae Eudociae, cum Maria uxore sua annos 6 cum dimidio. dein prodicione coniugis a Botaniate imperio deiectus et in monasterium Studii detrusus et postea Ephesi metropolita factus est.

Dominus Nicephorus Botaniates imperavit annos 3 cum dimidio. amisit autem imperium primo die Aprilis, 4 indictione anni 6589. et ablegatus est in monasterium deiparae cognomento Spectabilis seu admirandae.

Dominus Alexius Comnenus, avus potentis et sancti imperatoris nostri, imperavit pie annos 37 menses 4 cum dimidio. obiit

ἦτοι τῆς ἡμέρας τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἰνδικτιῶνος ια' τοῦ ςχκς' ἔτους.

Ὁ κύριος Ἰωάννης ὁ Κομνηνὸς ὁ πορφυρογέννητος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἐκράτησε μηνὶ Ἀυγούστῳ ιε', ἰνδικτιῶνος ια' τοῦ ςχκς' 5 ἔτους, καὶ εὐσεβῶς ἐβασίλευσε καὶ θεαρέστως ἔτη κδ' μῆνας ζ' ἡμέρας κγ'.

Ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πορφυρογέννητος κύριος Μανουὴλ ὁ Κομνηνὸς ἐκράτησε μηνὶ Ἀπριλίῳ α', ἰνδικτιῶνος ε' τοῦ ςχνα' ἔτους, καὶ ἐβασίλευσεν εὐσεβῶς ἔτη λζ' μῆνας ε' ἡμέρας κγ'. ἐξεδήμησε 10 δὲ πρὸς κύριον τῆ κδ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, τῆς ιδ' ἰνδικτιῶνος τοῦ ςχπθ' ἔτους, ὥρα α', διὰ τοῦ μεγάλου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος Ματθαῖος μοναχὸς μετονομασθεὶς. κατὰ δὲ τὴν ι' B μηνὸς Σεπτεμβρίου, ἰνδικτιῶνος γ' ἔτους ςχρη', ἤγουν ἐν τῷ κη' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐγεννήθη ὁ κάλλιστος υἱὸς αὐτοῦ ὁ 15 πορφυρογέννητος κύριος Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός. ἐστέρθη δὲ παρ' αὐτοῦ ὁ τοιοῦτος εἰς βασιλεία κατὰ ἰνδικτιῶνα ε' τοῦ ςχπ' ἔτους. μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιζ', ἰνδικτιῶνος ι' ἔτους ςχπέ' γέγονεν ἐν τῷ ** κατάλυσις τοῦ βασιλέως κυρίου Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ. κατὰ δὲ τὴν ιγ' ἰνδικτιῶνα τοῦ ςχπη' ἔτους, μηνὶ Μαρτίῳ β', ἡμέρα 20 κυριακῇ, συνέζευξε τὸν κύριον Ἀλέξιον τὸν υἱὸν αὐτοῦ γυναικὶ τῇ κυρῇ Ἄννῃ, τῇ θυγατρὶ τοῦ εὐγενεστάτου ῥηγῶς Φραγγίας, μετὰ ἀραβῶνος εὐχῆς τούτοις δοθείσης παρὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυροῦ Θεοδοσίου τοῦ Ἀντιοχείως. κατὰ δὲ τὴν κδ' τοῦ

17 μηνὸς σεπτεμβρίου ια' Vallicell.

18 μιχαήλ plerique.

die 15 Augusti, seu vespera assumptionis B. deiparae, indictione 11 anni 6626.

Dominus Ioannes Comnenus, Porphyrogenitus, filius eius, imperare coepit die 15 Augusti, indictione 11 anni 6626, et pie imperavit annos 24 menses 7 dies 23.

Filius eius Porphyrogenitus Manuel Comnenus imperare coepit primo die Aprilis, indictione 6 anni 6651, et imperavit pie annos 37 menses 5 dies 23. obiit 24 die Septembris, indictione 14 anni 6689, hora tertia, et mutato nomine dictus fuit Matthaeus monachus. decimo autem die Septembris, indictione 3 anni 6678, sive anno 28 imperii eius, natus est pulcherrimus filius eius Porphyrogenitus dominus Alexius Comnenus. coronatus autem est a patre indictione 5 anni 6680. die autem 17 Septembris, indictione 10 anni 6685. imperio decessit dominus Manuel Comnenus. indictione vero 13 anni 6688, secundo die Martii, die dominica, domino Alexio filio suo in matrimonium dedit dominam Annam, nobilissimi regis Franciae filiam, cum arrhabone orationis, opera domini Theodosii patriarchae Antiochiae. caeterum die 24 Se-

- C** Σεπτεμβρίου μηνός, τῆς δ' ἰνδικτιῶνος τοῦ γρηθ' ἔτους, ὥρα α' τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ ἀείμνηστος πατὴρ αὐτοῦ τῆς ἐκράσιος βασιλείας ἐλλάξαστο τὴν σφάνιον, ἀληγορέθη αὐτοκράτωρ, καὶ ἰθασιλίαισι ἐσιζῶς σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ τῇ διοποίνῃ τῇ κερῶ Μαρίῃ, τῇ διὰ τοῦ θείου καὶ ἀγγέλικου σχήματος Ξίῃ μετανομοσθεύσῃ, ἔχουσιν παραδυναστεύοντα τὸν πρωτοσεβαστὸν καὶ πρωτοβεσιτώριον κέρων Ἀνδρόνικον τὸν Κομνηνὸν ἔτος α' μηνος α' ἡμέρας γ'. εἴτα δεῖθεν μένεις ἀναμειθίσας τῆς ἁγίας γυναικὸς ἐκινήσας παρὰ τοῦ τεράντου ἐκεί, καὶ αὐτοῦ τοῦ τεράντου αἰδεντικῶς ποιῶντος ὅσα ἐβούλετο χροῖται ἕνα μηνος α' ἡμέρας κδ', εἴτα ἀπονομήσας καὶ αὐτοῦ τοῦ πομφροζυμῆτον καρὰ τοῦ
- D** τεράντου, ἰθασιλίαισι ἀνηγαγίς ὁ αὐτὸς Ἀνδρόνικος ἔτος ἕν μηνος ε' ἡμέρας ι'. μετὰ ταῦτα ἐσιζῶς αὐτοῦ ὁ κέρως Ἰσαάκιος ὁ Ἀγγέλιος προσεγγὼν τῇ ἐκκλησίᾳ, κάλειθιν ἀπὸ θῶν σὺν τῷ σιρρητιῶδι λαῶ καὶ τοῖς θελίαισι καὶ τισὶ τῶν σιρρητιῶν καὶ γῶων αὐτοῦ καὶ αὐτῷ τῷ πατριῶρχῃ κερῶ Βασίλειῳ τῷ Κομνηνῷ εἰς τὸ μέγα παλάτιον, καὶ ἐσιζῶν ἐν αὐτῷ καὶ τῆς βασιλείας δεξάμενος, τοῦ Ἀνδρόνικου γηγάτος. τάλω δὲ ἀνέμων βιών ἀντιπροσάριων αὐτῷ ἐν τῷ ἐκείνῳ πόντῳ ἔτοι τῇ μεγάλῃ θαλάσσῃ, καὶ ἐσιζῶν ὅσα αὐτῷ ἔως ἰδὺ καθεῖν.
- F 81** ἰθασιλίαισι ὁ κέρως Ἰσαάκιος ὁ Ἀγγέλιος ἰτη θ'. ἐπ' αὐτοῦ ἔσχιν ἀρχίη ἣ ἐν Ζαγορίᾳ Βλάχων καὶ Βουλγάρων κατὰ τῶν

7 ια' } ζ Vallicell.

10 ἡμέρας } ὥρας Vallicell.

ptembris, indictione 14 anni 6689, hora tertia diei quo pater eius imperium terrestre cum caelesti commutavit, imperator renunciatus est, et sic imperavit cum matre sua domina Maria, quae post assumptum ordinem monasticum Xenoe sive Peregrina nominata fuit, et imperii collegam habuit dominum Andronicum Comnenum protosebastum et protovestiariam, annum 1 menses 11 dies 3. postea vero sanctam illam feminam Andronicus tyrannus clanculum interfecit, et annum 1 menses 11 dies 24 omnia pro lubite administravit, atque demum ipso Alexio Porphyrogenito strangulato aperte imperavit annum 1 menses 10 dies 10. deinde Isaacius Angelus ad ecclesiam confugit, et inde cum incomposita pupuli colluvie et custodibus atque quibusdam suis cognatis et amicis, ipsoque patriarcha domino Basilio Camatero, ad magnum palatium ivit, atque eo ingressus imperium suscepit. Andronicus autem quamvis sese in fugam dedisset, attamen ventorum adversorum vi impeditus et captus est in Ponto Euxino sive mari magno, atque illa passus est quae ipsum quidem pati par erat, Christianos vero et Romanos agere non conveniebat. imperavit igitur dominus Isaacius Angelus annos 9. eius tempore in Zagoria initium coepit bellum Walachorum

Χριστιανῶν Ῥωμαίων ἐπανάστασις, καὶ ἐλεηλατίσθη πᾶσα ψυχὴ καὶ ἠφανίσθη πᾶσα σχεδὸν δυτικὴ χώρα, ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν οὔσα ἐπικράτειαν. ὁπὲ δέ ποτε ἐγεροθέντες δῆθεν ἐκείνοι καὶ ὀρμήσαντες ἐκστρατεῦσαι κατ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ὀλίγα ἐπισυναγα-
 5 γόντες στρατεύματα, ὅμως καὶ οὕτως μετὰ τῆς συνήθους νω-
 θρείας ἢ δειλίας περιπατοῦντες, ἢ ὃ τι ἂν εἶποι τις, καὶ διὰ
 τῶν κατ' αἰγιαλῶν κατερχομένου κάστρων, καὶ ἀπελθόντες μέχρι
 τῶν Κυψέλων, ὃ αὐτάδελφος αὐτοῦ κύριος Ἀλέξιος ὑποποιήσα-
 0 ταῦτα αἰτιᾶσθαι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἄπερ αὐτὸς μετὰ τὸ ἐγκρατῆς B
 γενέσθαι τῆς βασιλείας πολλαπλασίονα ἐνεδειξάτο, ἀνηγορεύθη
 βασιλεὺς αὐτοκράτωρ καὶ ἀμάχως ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ
 τῆς κλίνης αὐτοῦ, ἐκείνου πρὸς κνηγέσιον ἀπελθόντος. ὃ καὶ
 μαθὼν ἐκείνος φηγῆ ἔχρησατο. ἄλοὺς δὲ παρὰ τῶν οἰκείων αὐ-
 5 τοῦ, καὶ οἷς ἐν τάξει μεγάλων ἀνθρώπων εἶχε καὶ πιστοτάτων
 ἀνθρώπων, ἀπετυγλώθη ἐν τῇ κλεισοῦρα τῆς Μάκρης, καὶ ἐβα-
 σίλευσεν ὁ κύριος Ἀλέξιος ἔτη ζ'. οὐαὶ δὲ τὴν Ῥωμανίαν ἐν
 ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· αὐτοῦ γὰρ Σαρδαναπάλου διάγοντος, καὶ
 μηδ' ὕλως μήτε αὐτοῦ μήτε τῶν θεραπευτῶν αὐτοῦ οἰανδὴ τινα
 στρατιωτικὴν ἢ ἀρχοντικὴν οἰκονομίαν ἐνησχολημένων, τὰ μὲν C
 περιλειφθέντα κάστρα καὶ αἱ χῶραι τῆς δύσεως λεῖα Βλάχων
 γεγόνασι καὶ Κομάνων, μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν παραλίων, καὶ τὰ
 πλείω δὲ ὑπὸ τὸν Ἰωαννίτζην γεγόνασι καθ' ὀλόκληρον. τέλος

3 ἐγεροθέντος δῆθεν ἐκείνου καὶ ὀρμήσαντος — ἐπισυναγαγόντος —
 περιπατοῦντος — ἀπελθόντος? 9 μετὰ τοῦ αὐτοῦ? an αὐτὰ?

et Bulgarorum adversus Christianos Romanos, quo omnis anima prae-
 dando abacta, et tota fere occidentalis regio potestati Romanae subiecta
 devastata est. sed cum longo tandem post tempore Romani expergefacti
 expeditionem in eos pararent, et non mediocres coegissent exercitus,
 et nihilominus tamen cum solita pigritia et timiditate procederent, cum
 ad Cypsela perventum esset, frater imperatoris dominus Alexius, con-
 ciliato sibi favore exercitus et quorundam eorum qui ei praeerant, fra-
 trem suum earum rerum incusare coepit quas ipse, postquam imperio
 potitus est, multo amplius commisit, et imperator salutatus solium eius
 sine controversia occupavit. quo audito imperator Isaacius, qui venatu
 iverat, fugam tentavit: sed captus a familiaribus suis, quos prae
 caeteris magni aestimaverat sibi que fidissimos, excaecatus est in clau-
 stro Macrae, imperavitque dominus Alexius annos 7. vae autem Roma-
 niae in illis diebus! imperatore enim Sardanapali instar vivente, et
 neque ipso neque ministris eius ad militarem disciplinam et gubernationem
 imperii intentis, multa ex reliquis castris et regionibus occiden-
 talibus et maritimis in Walachorum et Comanorum potestatem deven-
 runt, plurima vero integre a Ioannitze occupata sunt. tandem quoque

δὲ καὶ αὐτὴν τὴν μόντην περιλήθηθῆσαν εἰς βασιλείαν αὐτοῦ βασιλεύουσα τῶν πόλεων τοῖς Λατίνοις προέδοτο, αὐτὸς ἀπέδωκε καὶ ἀρχαίως γράσει. τοῦ γὰρ ἀνεγνώσθη αὐτοῦ κερμαίνοντες, τοῦ ἐκείνου τοῦ κερμαίνοντος Ἰσαακίου, γράφοντες ἐπιπέθει, ἀπέδωκετο εἰς Ἀλαμανίαν εἰς τὸν ἐπ' ἀδελφῆ γυμνασίον αὐτοῦ τὸν Φίλιππον τοῦ μετὰ στέλλον Λαϊτικοῦ βαρέως ἀπέδωκετο, μετὰ τὸ ἐπιστραφεῖναι παταχθῆναι τοῖς στρατιώταις καὶ σφραδαῖν ἐκείνου

- D τῆς πατρὸς αὐτοῦ, ἐγκρίντο αὐτὸς ἐμῶν ἐξ ἐμῶν τὸν πρότερον τοῖς Λατίνοις ἐπιβλήματος πόλεμον. ἔλλος ἔκτιστο ὡς ὡς τὸν ἀπέδωκε ἀδελφάδοιο. ἀπέδωκε ὡς δὴ τῆς νεότητος ἐκείνου εἰς τὸ ἐπιβλήματος παλάτιον ὁ ἀνεγνώσθη αὐτοῦ κερμαίνοντες, καὶ ἀνεγνώσθη ὡς τῆς πατρὸς αὐτοῦ κερμαίνοντες, καὶ ἐπιβλήματος ἔτι * μῆνας ἑ. ὅτι δὲ ἔτι ὁ χιδαῖος δῆμος ἀπεβλήματος πατρὸς ἐν τῇ μεγάλῃ παλάτιον τοῖς Λατίνοις καὶ μῆλα κερμαίνοντες ἐξ αὐτῶν ἐπιβλήματος, ὁ καὶ ἐξ ἀποβλήματος ἀπέδωκε ἐγκρίντο, ἀνεγνώσθη ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκείνου, καὶ μετὰ πολλὰς ἀρχαίως καὶ ἀνεβλήματος ἀνεγνώσθη βασιλεύουσα τὸν σφραδαῖν κερμαίνοντες Νικόλαον τὸν Κανυθόν, καὶ δῆλον ὅτι καὶ ἐκείνου ἀδελφάδοιο
- P 82 ποσὶς κερμαίνοντες ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκείνου ἀνεβλήματος τινὲς ἐμῶν μαθόντες γὰρ ταῦτα οἱ ἐν τῇ παλάτιον τὸν μὲν κερμαίνοντες Ἀλέξιοι παρβλήματος τῆς ἀρχαίως, τὸν δὲ Ἀλέξιοι κερμαίνοντες Ἀλέξιοι τὸν ἐγκρίντο Ἀλέξιοι ἀνεβλήματος ἀνεγνώσθη, καὶ αὐτὸς κατὰ μικρὸν ἀνεβλήματος τὸ πᾶν ἀπὸ τῆς ἐκείνου εἰς τὸ παλάτιον πρὸς τὸν

4 εἰς δὲ εἰς?

9 ἐπιβλήματος?

6 τοῦ — ἀπέδωκετος | καὶ — παρβλήματος

10 δι' ἀρχαίως νεότητος κλι.

ipsa urbium regina Caplio, quae sola in imperatoris potestate supererat, tunc ipsius et in tanta fuga Latinis prodita est. cum enim nepos eius dominus Alexius domini Isaacii filius, qui in Alemaniā confugerat ad Philippum sororis suae maritum, celsentis tandem manibus cum magno Latinorum classe inde revertentur de patria sibi erepta dimicaturus primo quidem imperator bellum adversus Latinos de die in diem differre videbatur, domum vero per noctem quasi venale mancipium aufugit quare nepos eius dominus Alexius noctu palatium Blachernarum ingressus et cum patre suo domino Isaacio imperator substitutus est, imperavitque nepos S. pieta vero cum Latinis pro hinc magnum palatium intrare videret, et quod postea evenit comprobavit, se magnum malum ab his passuros esse conlisteret, in magnam ecclesiam convenit, et post multas turbas et tumultuationes imperatorem salutavit dominum Niceam Canabum, qui paucissimos dies acrumnose in ecclesia magna permansit, his enim de rebus certiores facti qui erant in palatio, dominum Alexium imperio abdicarunt, et eius loco imperatorem creaverunt dominum Alexium Ducam Martzophium. paulo itaque post populus ab ecclesia in palatium discessit ad dominum Alexium Ducam; capto

Δούκαν Ἀλέξιον· ὁ δὲ Καναβὸς ἐάλω. καὶ ἐβασίλευσεν ὁ Δού-
 κας κύριος Ἀλέξιος μῆνας β'. ἐκτότε οὖν ἀναισχυντότερον καὶ
 ἀναφανδὸν ἤρξαντο οἱ Λατῖνοι τὴν ποτε βασιλίδι πολιορκεῖν τῶν
 πόλεων, καὶ εἰς ἔργον τὸ προβουλευθὲν διὰ βραχείας ἐξηνέχθη,
 καὶ ὁ βασιλεὺς ἠγματοπίσθη, καὶ δούλη γέγονεν ἡ κυρία καὶ Β
 παντάπορος ἢ πολύολβος, καὶ ἐβεβηλώθησαν, οἴμοι οἴμοι, τὰ
 ἅγια, αἱ ἅγαι εἰκόνες κατεπατήθησαν, ἵπποστάσια γέγονουσιν οἱ
 θεοὶ ναοί, εἰπεῖν δι' ὀλίγου τὸ πᾶν, ἐγκατελείφθη ἡ θυγάτηρ
 Σιών ὡς σικηνὴ ἐν ἀμπελῶνι καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν σικυηλάτῳ,
 ἔρημος παντὸς ἀγαθοῦ, πλήρης παντοίων κακῶν.

Θεόδωρος ὁ Λασκάρης, ἀνὴρ γεννάδας καὶ κραταῖός.
 οὗτος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν μέχρι τοῦ πρώτου Παλαιολόγου κυ-
 ρίου Μιχαὴλ διῆγον ἔχοντες τὰ βασίλεια ἐν τῇ Ἀσίᾳ τῇ ἀντι-
 πέραν δηλαδὴ Κωνσταντινουπόλεως, φυγάδες ὄντες τοῖς Λατί- C
 νοις, ἔτη ιθ'.

Μετὰ τοῦτον ἐκράτησεν Ἰωάννης ὁ Δούκας ὁ λεγόμενος
 Βατάτζης, συνετὸς καὶ βριαρόχειρ ἀναφανεὺς, ἔτη λγ'.

Ὁ κύριος Θεόδωρος ὁ Λασκάρης ὁ δεύτερος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ
 ὁ πορφυρογέννητος, ἔτη γ' καὶ ἤμισυ.

Μετὰ τοῦτον ἐκράτησεν καὶ ἐβασίλευσεν ὁ κραταῖός Μι-
 χαὴλ ὁ πρῶτος τῶν Παλαιολόγων, ὃς ἐξέωσε τοὺς Λατίνους τῆς
 βασιλίδος τῶν πόλεων, καὶ ἀπέδωκεν αὐτῇ πάλιν τὸν οἰκεῖον αὐ-
 τῆς κόσμον, ἔτη κδ' μῆνας β' ἡμέρας κ'.

que Canabo imperavit dominus Alexius Ducas menses 2. tunc Latini
 Cpolim, olim reginam urbem, gravius et manifestius obsidere coeperunt,
 et brevi coeptum ad finem perductum est, captoque imperatore urbs
 domina in servitutum redacta est et omnigenis oppleta miseriis: nam
 sacra profanata sunt, et sanctae imagines conculcatae, et deo sacrata
 templa in stabula equorum mutata, et ut summatum omnia dicam, dere-
 licta est filia Sion ut umbraculum in vinea et sicut turgurium in cucu-
 merio, vacua omni bono et referta omnigenis miseriis.

Theodorus Lascars, vir generosus et potens, et caeteri post
 ipsum usque ad primum Palaeologum dominum Michaellem, fugati a
 Latinis, imperii sedem posuerunt in Asia, e regione scilicet Cpoleos;
 imperavitque Theodorus Lascars annos 19.

Post hunc imperavit Ioannes Ducas cognomento Batatzes an-
 nos 33.

Dominus Theodorus Lascars secundus, filius eius Porphyro-
 genitus, imperavit annos 3 cum dimidio.

Post hunc imperio potitus est Michael primus Palaeologorum,
 qui Latinos Cpoli expulit, eique pristinum splendorem restituit, impe-
 ravitque annos 24 menses 2 dies 20.

Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ εὐσεβίστατος καὶ τοῦς ἀσέ-
χρητος, ἔτη μ' μηνῶν 5'.

D Μιχαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ δεύτερος, ὁ λόγιος καὶ πράξι βασι-
λεὺς ὄντως, ἔτη 7' ἡμέρας 23'.

Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πορφυρογέννητος, ἡ τῶν χαρί-
ων ἀνδρομή, ἔτη 14' μηνῶν τριῶν.

Μανουὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πορφυρογέννητος, ὁ στρατηγικώ-
τατος καὶ τῶν ἀνακτόρων κείος, ἔτη μ'.

Ἰωάννης ὁ Κωνσταντινουπόλις, ὁ τῶν σχήματι μιτονομασθεὶς
Ἰωασάφ μοναχός, ἔτη 14'.

Ἰωάννης τῶν Παλαιολόγων ὁ δεύτερος ὁ ἕκτος, ὁ διὰ τοῦ
Θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μιτονομασθεὶς Ἰωασάφ μοναχός,
ὁ πορφυρογέννητος, ἔτη β' καὶ ἕμισι.

Μανουὴλ ὁ δεύτερος, ὁ υἱὸς Ἰωάννου, ὁ πορφυρογέννητος,
ἔτη 15' μηνῶν 4' ἡμέρας κί'.

P 83 Ἰωάννης τρίτος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ πορφυρογέννητος, ὁ πη-
κροτήσας τὴν σίνδοον ἐν τῇ Φλωρεντίᾳ καὶ συγκλήσας κατ' ἀνά-
γκην τοῖς Λατίνοις, συμπρόσθετος τῶν τε ἄλλων λογύδιων καὶ
αὐτοῦ τοῦ κερῶδ' Μάρκου τοῦ ἀγγελικοῦ καὶ μετροπολίτου Ἐφέ-
σου, ἔτη κγ' μηνῶν γ' ἡμέρας 1'.

11 Ἰωάννης ὁ β', ὁ ε' τῶν παλαιολόγων, Lamb.
δόγμασι τῶν λατίνων Vallicell.

18 τοῖς

Andronicus filius eius, piissimus et animi incomparabilis, impe-
ravit annos 45 menses 6.

Michael filius eius, secundus istius nominis ex Palaeologis, no-
mine et re ipsa imperator, imperavit annos 13 dies 22.

Andronicus filius eius Porphyrogenitus, gratiarum compendium,
imperavit annos 31 menses tres.

Manuel filius eius Porphyrogenitus, militum flos et imperatorum
decus, imperavit annos 41.

Ioannes Cantacuzenus, qui postquam factus fuit monachus, nomi-
nari voluit Ioasaph, imperavit annos 14.

Ioannes filius nominis secundus, Palaeologorum sextus, Porphyro-
genitus, assumpto habitu monachi dictus Ioasaph, imperavit annos 2
cum dimidio.

Manuel secundus eius nominis, filius Ioannis Porphyrogenitus,
imperavit annos 12 menses 4 dies 25.

Ioannes eius nominis tertius, filius Manuelis Porphyrogenitus,
qui synodum convocavit Florentiae, et necessitate coactus ad Latinos
inclinavit, una praesentibus cum aliis viris doctis tum vero etiam ipso
domino Marco metropolita Ephesino, imperavit annos 23 menses 3 et
dies 10.

Κωνσταντῖνος τῶν Παλαιολόγων ὁ ἕσπερος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὁ πορφυρογέννητος, ὁ δικαιοτάτος, μόνος ὢν δεσπότης ἀπάσης τῆς Πελοποννήσου, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ Β αὐτοῦ κυροῦ Ἰωάννου εἰς τὸ τῆς βασιλείας ἕψος ἀρθεῖς, ἔτη δ' 5 μῆνας ἔ'.

Ἐπὶ τούτου ἐγένετο, οἴμοι, ἡ ἄλωσις τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως παρὰ τῶν ἀθέων Ἀγαρηνῶν ἐν ἔτει 5795α', καὶ ἐγένετο δορυάλωτος ἡ πρὶν βασιλις πασῶν τῶν πόλεων. ὃς καὶ ἀπεκτάνθη τότε παρ' αὐτῶν ἐν τῇ γενομένῃ χαλάστρῃ, αὐτὸς τε 0 καὶ πάντες οἱ λογάδες σχεδόν, καὶ ἐκομίσατο τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον, μὴ θελήσας προδοῦναι τοῖς ἀνόμοις τὰ βασίλεια, μήτε μὴν θελήσας τὸν κίνδυνον διαφυγεῖν, δυνατοῦ ὄντος.

4 ἀρθεῖς] ἐναχθεῖς Vallicell.

Constantinus Palaeologorum ultimus, frater Ioannis Porphyrogenitus, iustissimus, solus totius Peloponnesi dominus fuit, et post mortem fratris domini Ioannis ad imperii fastigium evectus est, imperavitque annos 4 menses 5.

Sub hoc imperatore anno 6961 Cpolis ab impiis Agarenis expugnata est, et quae prius omnium urbium regina fuerat, hostili manu capta est. ipse etiam imperator cum omnibus fere proceribus inter illam urbis desolationem ab iis occisus est et martyrii coronam obtinuit, cum neque palatium imperatorium impiis illis prodere vellet, neque periculum effugere, quamvis posset.

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΜΟΙ
ΧΡΟΝΙΚΑΙ.

BREVES ENARRATIONES
CHRONOGRAPHICAE *)

INCERTO AUCTORE,

FRANCISCO COMBEFISIO

INTERPRETE. **)

Περὶ Θεαμάτων.

Θλασα δ΄.

P 90 **Τ**ὸ ἐν τῇ βασιλικῇ κωστήρῃ τῆ χρυσοφόρῃ ἀνδριάντων, χρυ-
D σίμβυτον ἀγάλμα ἑπάρχον, ἴσθα τὸ Ἐξαμὸν Ἡρακλίου τοῦ
βασιλέως κατασκευάσθη, τὸ γοητικόν, Ἰουστινιανῶ ἰσὶ τοῦ
κατὰ τὸ δεύτερον τῆς Κωνσταντινουπόλεως τυραννήσαντος, καὶ
πλείστον αἰτιῶ τῆς γενναίας αἰτιῶ ἀδελφῆς Βουσίρου Γλα-
βάρον, μιὰ τὴν ἑταρ Τιβερίον τοῦ Ἀγυμάρου, ὅτι καὶ

*) Lambecio Anonymi Collectanea Chronica.

**) in Manipulo originum rerumque Cpolititanarum, edito Parisiis a. 1664, 4°.

De spectaculis.

Spectaculum primum.

Simulacrum auro obductum in Basilica cisterna auro laqueata, ubi
Heraclii imperatoris Exanum constructum est, virili specie, in genua
provolutum. Iustiniani est, secundo Cpoli tyrannidem exercentis, ac
prope cum uxoris eius, sororis Buseri Gliabari, devicto Tiberio Aps-

Φιλίππικὸς ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τῆς χρυσοφόρου βασιλικῆς ἀπεδοκιμάσθη, Τερβελὶ τοῦ Βουλγαρίας ἐκεῖσε πολλάκις καθίσαντος, καὶ Γλιαβάρου Χαζάρου. πάντα οὖν οὐκ ὀλίγα ἐκεῖσε ἐδόθησαν, ἔνθα αὐτοῦ τοῦ τυράννου καὶ τῆς γυναικὸς τὰ ἀγάλματα. ἐν οἷς ἐλέφας ἴσταται παμμεγέθης, ὡς οἱ θηριοδέκται ἡμῖν ἐβεβαίωσαν μὴ γενέσθαι ἐπάνω αὐτοῦ τὸ μέγεθος τῶν ἐλεφάντων, τῶν δὲ μεγάλων ἕως οὕτως. οὗτος ὁ ἐλέφας ὑπὸ Σεβήρου τοῦ Κάρου Ἑλληνοσ ἐτυπώθη θέαμά τι κατὰ τὴν παραδόσιν. ἐν γὰρ τῇ αὐτῇ χρυσοφόρῳ βασιλικῇ τὸν ἐλέφαντα παραμένειν εἰς θέαμα ἕξαίσιον· ὅρον γὰρ εἶναι πρὸς τοῦ μέρους τῶν ἀναβαθμῶν τῶν οὐκ ἔλεγον, ἔνθα καὶ σχολὴ φυλαττόντων πόλιν. ἐν αὐτῷ δὲ φασὶ τὸν ἐλέφαντα παραμένειν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ Καρκινήλῳ ἀργυροκόπῳ ἐν πλαστοῖς ζυγοῖς τὴν πρῶσιν ποιουμένῳ· ὥστε τῷ διατρέφοντι τὸν ἐλέφαντα, φασίν, ἀπειλεῖν, ὅτι καὶ ἐπορθεῖτο τούτου τὸ οἶκημα· καὶ πολλάκις διαβεβαιωσαμένου θάνατον τῷ θηριοτρόφῳ, εἰ μὴ τοῦτον κρατήσειεν· αὐτὸς δὲ διὰ τὰς βαγύλας ἐλαιοφόρους κρατῆσαι οὐκ ἐνεδίδου. ὃν καὶ φονεύσας ὁ αὐτὸς ζυγοπλάστης τῷ ἐλέφαντι εἰς βρῶσιν προέθηκε. τοῦ δὲ θηρίου ἀτιθάσσου ὕψος, καὶ αὐτὸν ἐξηγάλωσεν. ὃ καὶ Σεβήρος ἀκούσας θυσίας τῷ θηρίῳ οὐκ ὀλίγας προσήνεγκεν. ἐν αὐτῷ γὰρ τῷ τόπῳ παρευθὺ καὶ ἀπειτυπώθησαν· ἔνθα καὶ Ἡρακλῆς ἐλατρεύθη, παμπόλλας θυσίας δεξάμενος, καὶ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ μετετέθη εἰς θέαμά τι μέγιστον. τὸ δὲ πρότερον ὑπὸ

10 πρὸς τοῦ] πρώτου alii.

mare, quando et Philippicus eodem ipso in loco Basilicae auro laqueatae abrogatus est; ubi plerumque Terbelis Bulgarus et Gliabarus Chazarus sederunt. ibi non paucae pactae pecuniae datae sunt, quo loco item tyranni et uxoris eius statuae sunt. inter quas stat elephas tantae magnitudinis, ut asserentibus belluarum custodibus nullus maiore mole elephas reperiat. elephas autem ille a Severo Caro Graeco effictus est ad spectaculum, ut aiunt. in illa quippe Basilica auro laqueata statutum fuerat ut elephas consisteret ad ostentum singularissimum. collem enim esse aiebant ante partem graduum octoginta duorum, ubi et schola custodum urbis excubabat. ibi, ut narratur, Carcinelo argentario, iniquis lancibus vendenti, elephas molestiam creabat, ita ut ille gubernatori elephantī plerumque interminatus sit, additis etiam necis inferendae minis nisi elephantum, qui sibi tabernam evertabat, cohiberet. ille vero quod oleum conveheret, elephanto imperare non poterat. quem tandem occisum iniquus argentarius elephanto devorandum apponit. bestia vero nondum cicurata illum quoque interemit. quo audito Severus hostias bestiae non paucas obtulit; atque eo ipso loco confecta statua fuit, ubi etiam Hercules multis hostiis et sacrificiis cultus fuerat. utque multo magis spectaculo esset, in Hippodromum invectus est, cum

Ῥώμης ἐπὶ Ἰουλιανοῦ ἑσπαιτικοῦ ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ἐλάτθθη, μετὰ
καρούνας καὶ τῆς καὶ στυλῶν δώδεκα. αὐτῆ, ἡσόν, ἡ ἱστορία
τοῦ διατάματος Σαύρου ἢ ἕτερος γέγονεν ἐπὶ Ἀσθίμου ἑσπαιτου· οὗ
τοῦς τὰ Ἀσθίμου κατὰ τὴν κλίμασιν Νουζαμίτου ἑσπαιτου τῆς
πόλεως, τοῦ ἀπὸ Περσῶν, ἀπὸ πάκτων ἰσχυρισμοῦ, ἐν
C ταῖς ἡμέραις Βυζα καὶ Ἀντιῶν, καὶ ἕως τῆς σήμερον τοῖς φιλο-
σοφοῖσιν ἐν πύρῳ προτίθεται διάμα.

Θίαμα β

τῶν ἐν τῷ ὠρεῷ μιλιῷ.

D Ἐν τῷ ὠρεῷ μιλιῷ ἔστι ἄσμα ἐν τέρμασιν ἑσπαιτου πύρῳ 10
ἑσπαιτουσιν παρὰ δύο στυλῶν ἐκ παλαιῶν χρόνων ἐσπαιτου. ἔσθα
Κωνσταντίνος ἐσπαιτουσθι μετὰ τὸ κτεῖσαι Ἀσθίμου καὶ Βυζαν καὶ
Ἀντιῶν, κράτος τοῦ Βυζαντῶν ἡμέρας

ἕως κτεῖσαι ἡμέρας.

ὡς δὲ δις ἡμέρας μακρῶν ἐν σταδῶν.

15

τοῦ δὲ Περσῶν ἡμέρας ἕως "οὐ χρεῖσθαι σι. λαβί. οὐ
E θιὸ ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἡμέρας." τοῦ δὲ ἡμέρας ἕσπαιτουσθι κατεσπαιτουσθι
τοῦ ἐν τῷ ἑσπαιτουσθι, ἑσπαιτουσθι στυλῶν κατεσπαιτου, 20
παρὰ Κωνσταντίνου κατεσπαιτουσθι. ἐπὸ ἡμέρας ἑσπαιτουσθι, Τίχη
πόλεως ἐν βραβῶν πύρῳ ἕως τὸ σταῖμα ἑσπαιτου, καὶ ἑσπαιτου
ἄσθια παρὰ τοῦ βραβῶν Κωνσταντίνου, καὶ στυλῶν ἑσπαιτου,

prius Roma Byzantium Iuliano consule cum carruca et nave ac decem
aliis statuis translatus fuisset. contigit vero stupenda huius spectaculi
Severiana historia Anthimo consule; cuius Anthimi bona, inibente Nuzza-
mete urbis praefecto Persa, pro pacta pecunia solvenda vendita sunt,
in diebus Byzac et Antii; hodieque philosophantibus ad experimentum
huc spectaculum prostat.

Spectaculum secundum

de iis quae in aureo miliario erant.

In aureo miliario iam inde ab antiquis temporibus currus solis
trahente quadriga equorum ignei coloris quasi volantium a duobus colu-
mnis vischatur; ubi Constantinus post victos Azotium Byzantem et
Antem Venetae factionis acclamantibus exoptus est:

verti-ti retro flagellum.

ac velut his pubescens, insanis in stadiis

Prasina ex opposito factione dicente, "non te opus habemus, iniuriose:
dii illo superiores traxere." solis autem curru in Hippodromum de-
ducto statua illa exigua, urbis scilicet fortuna, quam Constantinus
fabricaverat, sole vecta, multis braviis instructa in Hippodromi tri-
bunal veniebat, receptisque a Constantino imperatore victoriae praemiis

καὶ ἐτίθετο ἐν τῇ Σενάτῳ ἕως τῶν γενεθλίων τῆς πόλεως. ἐπὶ δὲ Ἰουλιανοῦ, διὰ τὸν χαραχθέντι σταυρὸν ἐν αὐτῷ, βοθύνῳ, ὅπου τὰ πλεῖστα θεάματα, καὶ αὐτὸ παρεδόθη. F

Θέαμα γ'

τῶν ἐν τῷ φόρῳ.

Βαλμισὰ κεντυρίων φίλος εἰδώλων πάντ κατέαξε τὸ εἶλημα τοῦ φόρου ὠρολογίου, θεῆς χάριν, ὡς ἔλεγεν· ὡς δὲ ἐν τῷ δο- P 92
κεῖν μᾶλλον ἔνεκα τοῦ κλέμματος καὶ τοῦτο ποιήσας, ἔκλεψε τὸ Παλλάδος εἶδωλον ἀργυροῦν. καὶ τὰ βαλαντία Ἀσκληπιοδώρου ἐφέθησαν τῶν τριῶν λιτρῶν, καὶ ἡ κορωνὶς Κλεοπάτρας κατασκευασθεῖσα σμαραγδινὰς πάντ ἀλάβαστρος. τοῦτο γνοὺς ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τὸν αὐτὸν κεντυρίωνα Βαλμισὰ ἐπέτιμησεν ἄξιον θανάτου. τοῦ δὲ ἀναισχυνοῦντος καὶ θεοὺς ἐπικαλουμένου, ἀπειμήθη εἰς ἓν τῶν σκαλίων τοῦ αὐτοῦ φόρου, ἔνθα τὰ ἄριστα τὰ πρῶτα ὑπῆρχεν. τὸ δὲ ἐν τῇ δευτέρῃ καμάρῃ B
γεγονὸς ἀθεσμον οὐ σιωπήσομεν. τὸ τοῦ μοιχοῦ Μαξεντίου εἶδωλον ἐκεῖσε προσεκυνεῖτο λατρευόμενον, καὶ τοῖς πολλοῖς εἰδωλολάτροις ἀγροούμενον θεὸς ἰππόσυνος ἐλατρεύετο. διὸ Κωνσταντῖνος αὐτὸ μὲν κατέβαλε, τοὺς δὲ τοῦτο τοιμήσαντας ἀπεκεφάλισεν. ἔνθα καὶ Ἄρειος μετὰ ταῦτα τὸν μακρὸν θάνατον ὑπέστη, χεῖρονα Ἑλλήνων βλασφημεῖσαι ἀποτολήσας ὁ δαίλιος,

inde coronata exhibit, atque in Senatu usque ad diem urbis natalem reponebatur. a Iuliano autem, quod insculptam crucem haberet, in eam fossam proiecta et terra obruta est, in quam plurima quoque alia spectacula.

Spectaculum tertium

de iis quae in foro exstant.

Balmasa centurio, idolorum studiosissimus, horologii in foro stantis involucrium spectandi causa, ut aiebat, confregit; ut autem vero similis erat, furandi causa id egit: Minervae quippe signum argenteum furatus est, Asclepiodori quoque marsupia trium librarum reperta sunt, item corona Cleopatrae ex smaragdis colore alabastrino. re cognita imperator Constantinus centurionem morte damnavit. etsi autem impudenter negaret ac deos obtestaretur, capite truncatus est in uno e gradibus fori, ubi olim epulae ac prandia fiebant. scelus vero in altero fornice perpetratum non tacebimus. Maxentii moechi simulacrum divinis honoribus illic colebatur; et quod multi idololatrarum ignorabant, deus eques adorabatur. quapropter Constantinus simulacrum evertit, ac eos qui id temere ausi essent capite multavit. ubi etiam Arius postea foeda morte periit; qui cum blasphema dicta Graecanicis peiora

μετὰ λειψῆς καὶ τριτῆς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ βυσι-
 C λικῇ χειρὶ καθαρῶσαι βουλόμενος. ἀλλ' ὅτε Ἀλέξανδρος ὁ
 πρῶτος ἐν διασκευῇ τοῦτο παρισ... ἔως τῷ βιθρῷ θανάτῳ
 τοῦτον παρέδωκεν. ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ, ἀπὸ τῆς καμάρας ἔως
 κθ' πολεμιστῶν ἔχοντι. ἐπὶ θιοφιλοῦς Θεοδοσίου ἀπεικασθῆ 5
 Ἄριος ἐν μνημῆρι συζητιῶσιν τῆ γῆ, καὶ οἱ αὐτῷ Σαβί-
 λιος Μακεδόνας Εὐνόμιος, πρὸς ἀόχνην τοῖς διαζωῶνται σφι-
 τιστῶν τοῖτον, καὶ κόρη καὶ αἶμα καὶ λιπιδόσωναι καὶ ἀτι-
 μίαις ἀποδεδωχθαι τοῖς τῶν τοῦ ἀποφάντα. ἅ τινά καὶ
 D καθαρῶνται οὐα ἔως τῆς σήμερον τοῖς τῶ γρηγοριῶναι παρ' 10
 τῶν μετὰ ἡμόνοφίας καὶ πόνη διαφανῶσαι.

Θέμα δ'

τὸ ἐν τοῖς Ἀρτοπολίοις πόροις ἑπάρχοι.

E Κενάρον ἀπὸ μνημῆρι, αἰθερα πλάστη ἐν τῇ τρυφῇ
 περιήρησ, ὡς ἐκαστὸν μαρμαρικῶν λιπιδῶν ἐπιχρῶσιν, τῶς θιω- 15
 ρῶν κατὰ πόρ ἐπέσσει, τοῖς πόρσι ἡρώδιστο· τασὶ δὲ καὶ ἀποσῶ
 καὶ λιαίας λογιῶν τι καὶ κριῶν κέραι, καὶ στροφῶν καὶ κροσ-
 τῶν καὶ τριτόν, μὲν καὶ γὰρ, καὶ δαυδῶν, λιπιδῶν καὶ
 Γοργονίδε, δια ἀμαρῶναι ἐκ δεξῶν καὶ ἐξ ἑσπέρων, ἡ μὴ
 τῆ εἰρη κατ' ὅρα βλεπῶσαι, ἀπὸ μνημῆρι, ἀναγεγραμῶναι. 20
 τὰ γρηγοριῶναι κατὰ τῶν αὐτῶν πόροις ἔστι Ἀρτοπολίον, θιω
 F τοῖτον Κωνσταντιῶναι θέμα. ἀλλὰ γὰρ καὶ Βοῦργουρ ἐπιρ

ruiser pronuntiasset. cum comitatu et pompa Cpolitannum thronum, im-
 peratoria manu stipatus, raptam processeret. verum Alexander, vir
 divina scientia praeditus, non minus cessavit quam Ilium fossas morti
 tradidit. eodem loco, qui a feruice viginti novem pedibus habet, sub
 religiosissimo imperatore Theodosio Arius marmorea statua effigies est, quae
 solo tantum sublimior est, ac cum illo Sabellius Maccedonia Eno-
 mius, ut eos qui praeterirent tales sibi magistros adesse possent;
 utque si qui filio honorem detraxerant, sterpos utroque spatio et ludibris
 deturparentur. quae hactenus integra conspiciuntur ab his qui scripta
 nostra philosophice et studioso scrutantur.

Spectaculum quartum

de iis quae in Artopoliis exstant.

Catellam marmoream, multis mammis distribuendis muneribus
 praeditam, confectim animantes aderare tentant; quod his qui consi-
 derare vellent erat expositum, pavonis scilicet, aquinae, leonae, leporis
 arietumque capita, passerum item, cornicum, uirturis, muris et fells;
 itemque buculae mugientes, Gorgones duae a dextris et sinistris, ob-
 versa mutuo facie, ex marmore sculptae. quae in Artopolis sculpta a
 Constantino ad spectaculum facta sunt. sed etiam bulgarus mundus

βοὸς καθαρὸς ὑπάρχων, ὡς τῇ γῇ διορύττειν ἐθέλειν τοῖς ὀρώσι
 θέαμά τι μέγιστον. δέκετο δὲ τοῦτο ἕως τῶν πολλῶν, καὶ
 μέχρι Ζήνωνος ἀρκέσει τὴν ἱστορίαν. Γαληνὸς δὲ τις ἰατρὸς
 καὶ φιλόσοφος ὑπάρχων, ὡς αὐτὸς ἐδίδαξεν, ἀπὸ χρονογράφων
 5 περρωθέντες, ἐβεβαιώθη τὰς Γοργονίδας τὰς μαρμαρίνους, ἅτε P 93
 τὴν μίαν ἐκ δεξιῶν, ἅτε δὲ τὴν ἐξ εὐωνύμων, ἱερογλυφικά τινα
 καὶ ἀστρονομικὰ ἐχίθνια σὺλλαβοῦσας τῶν βασιλέων γράφειν τὰς
 ἱστορίας, Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου τοῦτο ποιήσαντος. τοῦ δὲ
 αὐτοῦ Γαληνοῦ ἐπὶ πλεῖστον συγχύσαντος καὶ τοῖς ἀναγνώσμασι
 10 ταύτου προσέχοντος, τὰ μέλλοντα συμβαίνειν Ζήνωνι παρὰ Βηρί-
 νης ἐγέλασε. Καλλίστρατος δὲ τις, σφοδρὸς μὲν τῷ γένει κά-
 πηλος δὲ τῇ ἀξίᾳ, ἐμβατεύοντι τῇ ἱστορίᾳ τῶν Γοργονίδων Γα- B
 ληνοῦ καὶ μάλιστα συγχύων, μετὰ τὴν ἀνάκαιψιν Ζή-
 νωνος τὴν ἀπὸ Ἰσαυρίας τὸ δεύτερον φατειασθεὶς ὁ αὐτὸς Γαλη-
 15 νὸς παρὰ τοῦ αὐτοῦ Καλλιστράτου τοσοῦτους ἐμπαιγμοὺς ἐπ’
 ἐνιαυτοῦ καὶ βολίδας ὑπέμεινε, ὥστε μέχρι τέλους τὸ πέρασ ἐν
 τῇ αὐτῇ Ἀρτοπολιῶν καλενδία, ἐν αὐτοῖς τοῖς ζῶδιακοῖς τετρα-
 πόδοις καὶ πετεινοῖς, Σελεντίου ἐπ’ ἀρχοντος ξίφει ἀποκεκαλι-
 σθῆναι, κρούσαντος τοῦ Πρασίνου μέρους καὶ τοῦ ὄχλου “δικαία
 20 ἢ κρίσις.” Ἀριστιδέης δὲ φιλόσοφος ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ τόπῳ C
 τοῦδε, ὃ καὶ φαίνεται ἕως τῆς σήμερον, “Γαληνοῦ θηρία,
 ἀδικία νεμομένη Ζήνωνι.” καὶ τυπώσας τὴν γρασίδα ἀπέδρα ἐν
 Χερσῶνι, καὶ ἐσώθη ἕως τῆς σήμερον.

7 συλλαβῶν alii.

bovi insidens, qui quasi spectaculum videntibus maximum humo defodi
 voluerit. haec multis temporibus consistere, et usque ad Zenonem ocu-
 lis contemplari licebat. Galenus vero quispiam medicus et philosophus,
 ut ipse docuit ex chronographis mutuatus, asseverabat Gorgones mar-
 moreas, quarum alia a dextris, a sinistris alia erat, hieroglyphicas
 quasdam et astronomicas viperulas continentes, imperatorum historias
 complecti, magno Constantino eius rei auctore. cum vero idem Gale-
 nus eo crebrius ventitaret et lectioni attenderet, de iis quae a Verina
 Zenoni eventura erant in risum effusus est. Callistratus vero quidam
 ex infima plebe caupo Galenum Gorgonas saepius adeuntem easque assidue
 considerantem apud imperatorem Zenonem ex Isauria secundo rever-
 10 ~~sum~~ accusavit; qui Galenus multa ludibria et plagas per annum susti-
 nuit, donec tandem in ipsa Artopoliorum calendia et ad ipsam qua-
 drupedum animalium atque voluerum statuam a Silentii praefecto ca-
 pite plecteretur, clamante Prasina factione ac plebis promiscua turba
 “iustum iudicium.” Aristides vero philosophus eiusmodi nomen loco im-
 posuit, hodieque manet, “Galenii bestiae, Zenoni iniquitas attributa.”
 scriptaque lamina in Chersonem aufugit, hactenusque incolumis est.

Θίαμα ἰ

τὸ ἐν τοῖς Ἀρεστριανοῦ Καρακάλλου
πραιβοίτου.

- D Θιματίων ἔστι ἰδωλῶν τῆς Βηζαντίας πόλεως προσημαίνων ἀπὸ Τρωανῶν, Μιζῆς καὶ Γλαύκος. ἔξ ὧν Θεόδωρος χρονολογία ἀναμνηστικῆς ἀναμνηστικῆς. Ζεὺς, Ἥρας ἢ αὐτῆ τῆ τῶν ἐν ἀρασει μαρμαρινῶν. Αὐτὸς σκευαλῶδες Ἀριστιδῆς Ἡρακλῆς, ὁ ἀνακίματος ἥρωος. Ζεὺς ἱεραρχῶν, Ἀπόλλων παγκρασιαστής. Ἰδὼν ὁ ποιητὴς ὁ Κεῖλαι, Ἀίτιος ὁ ἀπὸ Αἰ-
E καὶ μετακλιμακίοντος. ἐν αὐτῶν γὰρ αὐτῶν μυστα ἰσχυρῶν ἢ 10 αὐταῖς δρᾶσαι αἱ, καὶ Ἀκαίριος ἡρώδης ἰδωλῶν προσημαίνων καὶ θεῶν, γυναικῶς καὶ δῖο ἴκτων, μητρὸς Ἀγλαδῆς καὶ ἀδελφῆς Γραφεντίας. ἐν αὐτῶ τῆ τῶν διαμῶν ἰσχυρῶν αὐτῶ καὶ πτόσις, ἔτι βασιλῶν, τοῖς ἡρώδης αὐτῶ μύθισια, ἐὰν πόρνοι αὐτῶ τῆ γυναικῆ ἢ τῆ σπαρῶ, αἱ βασιλῆς ἐκείνων. 15 δὴ τούτῳ τῆ γυναικῆ προσημαίνων Λωδῶν, καὶ αὐτῶν βοτῶν
F σὶν κοιλίᾳ περὶ αὐτῶ καὶ τοῖς μυστα αὐτῶν, γυναικῶν αὐτῶ ἡρώδης αὐτῶ ἀνακίματος καὶ ἔν γυναικῶ ἐκ τοῖτων ἰσχυρῶν θύλαται, εἰς αὐτῶν γυναικῶν ἡμῶν. πόρνοι δὲ ἡρώδης καὶ μύθισια ἀνακίματος καὶ αὐτῶν αὐτῶν, αὐτῶ δὲ καὶ θησαυρῶς χρονολογία, 20 εἶν, ὅτι θύλατον ἐκείνων, καὶ τοῖς πολλοῖς θύλατον ἐκείνων

7 παρακρίψ ἐκείνων Lamb.

Spectaculum quintum

ad Amastriani Caracallae praepositi.

Quod a Traiano spectaculum seu idolum Byzantinae urbis primum occurrit Meas et Glaucus; ex quibus Theodorus chronographus lectionibus clarus. Iupiter; Sol eodem in loco, marmoreo curru in-
ectus. Iovis scuticam ferens Aristides. Hercules, auriga recumbens, hoc deum titulo donans, "Apelle pancratiastes." ubi Cytli fluvius; Aëtius, a Lyco impuro cultore adocatus. in eo testudines plenae avibus, et dracones octodecim. Acuntius item philosophus, idolorum antistes, uxoris immolator ac duorum liberorum, matris Aglaidis et sororis Graphentiae. eodem in loco daemones (quippe regum) visiones afflatusque philosophis obtingunt; maxime si lingua semineve adulteris reges fuerint exitiosi. idcirco ad nudam oculos conicientes statuam. siderumque herbam cochleari concalescentes atque naribus adurentes, regis amicos lactari; ac si forte ex his innotescere velit, divinum eos responsum accipere. ingens pecuniae vis, praesertim denariorum humo defossa, quin et auri thesaurus, quod cum theatrum esset die Iovis, po-

Διὸς θυσίας καὶ θανμάζουσιν· σειμοῦ δὲ γενομένου ἀποθανεῖν
 ἐν αὐτῷ τῷ πέλματι, ὡς ἐπὶ Βύζᾳ καὶ Ἄντιη, πρὶν Κωνσταντῖνος P 94
 τῆ πόλει, ἀλλὰ τῆ Ρώμῃ, θεὸν γινώσκων ἐφαίνετο. οἱ δὲ Ἴπποι
 καὶ αἱ κινύρες Γαληνδουχίου τοῦ δουκός. ἃ τινα καθορῶνται
 5 ἐν τῷ πρὸς Ἀρτεμισίῳ ἕως τῆς δεῦρο. ὅθεν, φιλόκαλε, πολλοὺς
 κόπους διὰ τὴν σὴν ἀρετὴν ὑπομείναντες, οὐδὲν ἡγανακτήσαμεν.

Θέαμα ς'

τ ο ὦ β ο ό ς.

Τὸ δὲ ἐν τῷ βοῖ θεάμα τρανῶς σοι ὑποδείξομεν, ὅπερ B
 10 πλειστάκις δι' ἐπιστολῶν ἡμῖν ἐσήμανας δηλόν σοι γενέσθαι,
 ὃ φιλόκαλε. Βαλεντινιανοῦ τοῦ πραιποσίτου Κώνσταντος ἐν τῷ
 ἵπποδρομίῳ οἰκοδομηθῆναι γινώσκομεν. κάμινος δὲ παμμεγέθης
 μεγάλη ἕως ἡμῶν διασωθεῖσα, ἔνθα Ἰουλιανὸς ὁ θεοστηγῆς προ-
 φάσει τῶν καταδίκων πολλοὺς ἐν αὐτῇ Χριστιανοὺς κατέκασε.
 15 ἦν δὲ ἡ κάμινος φέρουσα βοδὸς χαλκοῦ παμμεγεθεστάτου θεάμα τι, C
 οὐπερ κατὰ μίμησιν ἐν τῷ Νεώρισίῳ λιμῆνι κατετυπώθη. τῷ δὲ
 αὐτῷ βοῖ τῷ χαλκῷ ἕνεκεν καύσεως παρηκολούθησέ τι μωμὸν
 ἕως Φωκᾶ τοῦ ἀνάξιου. καὶ μετὰ τὸ κενθῆναι τὸν αὐτὸν Φω-
 κᾶν, ὑπὸ Ἡρακλείου χωνευθῆναι τὸν βοῦν εἰς ἀκουλκατιμίον,
 20 καὶ εἰς τὸν Πόντον περάσαι ἕνεκεν στρατολογίας. ἦν δὲ τὸ

pulus conferta multitudine spectaculi admiratione defixus, terrae motu,
 circa tempus Byzae et Antis, in ipsa cavea absorptus sit. contigit
 vero cum necdum Constantinus dei cultor urbi innotuisset; sed Romae.
 equi autem et aviculae Galinduchii ducis sunt, quae ad Artemisii ignem
 hodieque conspiciuntur. idcirco, quanquam multis laboribus tuae vir-
 tutis causa, vir probe, perfuncti, nihil tamen indigne tulimus.

Spectaculum sextum

δ ε φο ρ ο βο υ ς.

Spectaculum quod in foro bovis positum erat, clare tibi descri-
 bebamus, quando id saepe saepius, vir studiose, missis ad nos litteris
 efflagitasti. novimus sane Valentinianum, Constantis imperatoris sacri
 cubiculi praepositum, in Hippodromo illud aedificasse. fuit vero fornax
 ingens et ad nostra usque tempora duravit. ibi deo perosus ille Iulia-
 nus multos Christianos quasi maleficos combussit. erat autem caminus
 bovis aenei immanis staturae figuram referens, cui similis in Neorio
 portu postea confectus est. huic autem deinde bovi aeneo ad nequissi-
 mum usque Phocam quaedam infamia inhaesit, eo nomine quod exuren-
 dis reis usurparetur. postquam vero ab Heraclio ipse Phocas exustus
 est, bos in Aculcati aerarium conflatus est, atque ad conscribendum
 militem in Pontum missus. erat autem in Ponto, quod Aculcatum vo-

D ἀκμυλάτοι ἐν τῷ Πόντῳ, σταθμῶν τοῦ ἀργυρίου κδ'. διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ χρυσοχρῆτον. ὑπερ καὶ ἐνταῦθα σώζονται ἕως τῆς σήμερον τοῖς ἑσθῶσιν, ἕξ λιγνία χωνετὰ σκεθροῦνὰ πάντ.

Z. Ἐκ τοῦ μιλίου θεάματος τοῦ ὀφθαλμίου Διοσκόρον, ἐκ τῶν καθ' ὄραν Μαυρικίου⁵ Αὐγούστου.

E Ὅτι τὸ Σάτιον τὸ ἐπιπέπτον τοῦ γόφου οὐδὲν ἄλλο ἐπιπο-
λοῦνται ἢ μόνον Σάτιον οὐκ ἐκδοκίμουτος τὸν Σάτιον καὶ τὸ ἐν
αὐτῷ τοῦδετον Σάτιον ἔστιν ἰσχυρῶταλον παραφροσινδῆ. ὁ Διγῶ
ταῖς Κωνσταντιῶν τὸν μίγαν μίσθω, Κωνσταντῶν τὸν μίσθω.¹⁰
Κόνσταν ἐν ταῖς ἀξίαις μίθωσιν, ὡς πόδας ἀρσενίμου δύο, ἕξ
F δὲ χίλιας ἕξ, ἔστιν ταῖς ἑσθῶσιν θάλαμα, ἄλλοι ἀλλοχρῆτον ἑσθῶν,
καὶ ἡ νεφέλη μίθω. ἐπιπορῶν ἐν αὐτῷ δὲ ποιεῖται ἰσχυρῶταλον ἐν
αὐτῷ τῷ τόπῳ, καὶ πάντων ἐπιπορῶν ἀσχυρῶταλων, ὡς αὐτῶν,
πλατῆται τὸ θανάσιον ἐπιπορῶν, ἐπὶ θανάσιον τοῦ μικροῦ τοῦ¹⁵
Ἀρκαδίου, ὡς εἰδῆς διὰ ταχυφῶσιν ἐν ταῖς διαστάσιαις καὶ ἐν
ταῖς θανάσιαις μίθωσιν μετὰ ἀντιλήξ, εἰ μὴ γάνωσιν τὸ θάλαμα,
καὶ οἱ τοῦτο τοῦ μίσθωσιν οὐκ ἰσχυρῶταλον ἕξ τὴν ἰδίαν παρῶτα
P 95 ἀπινε; κιδ, φθουζῶσιν δὲ τῷ δρόμῳ τῷ βασιλικῷ, ἀποπορῶ-
μῶσιν ἰαντοῖς, τὸ τε θάλαμα καὶ ἰαντοῖς ἐν τῷ βιβλῷ ἑσθῶσιν²⁰

4 μίλιον] βιβλίον Lamb.

17 φανῆς?

cent, argenti pondo quattuor supra viginti, eo quod ipsum esset auro
collatum. quod sic quoque hodieque servatur ac cernitur, in fusi lech-
nais tetricum valde vultum praefertentibus.

VII. *Ex miliario spectaculi officii Dioscori, ex Mauricii Augusti diario.*

Quod vocant fori Senatum, a nullo alio tale nomen obtinuit quam
quod Senatus a Senato adificatus sit, necnon illud trium lapideum opus,
id est triceps porphyreticum simulacrum, quod quidam in medio Con-
stantinum inegnum, a sinistris Constantium, a dextris Constantem re-
praesentare dicebant, erat illud duobus fultum pedibus, sexque manibus
instructum, spectaculum plane novum et insolens, alium aliunde con-
spiciens: nam unum caput erat, incendio autem ibidem grassante, cum
omnes una emiterentur ut mirum illud signum sulfurarentur. Theodosio
iuniore Arcadii filio imperante, is statim misso cursore in loca remota
et ad maris oras iis qui sustulerant interminatus est, ni repraesentarent,
qui vero auferre ausi fuerant, cum non possent in patriam illud redu-
cere, occupante imperatorio cursore, desperatione ducti sese cum si-

κατεποντίσθησαν· ὡς πολλῶν πλοίων καὶ σαργάνων ἐλθόντων καὶ κολυμβητῶν τινῶν, διὰ τὸ ἀδημονεῖν τὸν βασιλέα, δῶρά τε εἰς πλῆθος ταπτομένου, καὶ ὡς φ' κεντηναρίων μεθ' ὄρκων φρικτῶν βεβαιουμένου τοῖς μέλλουσιν αὐτὸ ἐκβάλλαι ἐκ τῆς θαλάσσης, οὐκ ἴσχυσέ τις. τότε ὀργισθεὶς ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος καὶ τὸν Σινάτου οἶκον τῷ πυρὶ παραδέδωκεν, ὑπὸ τεσσάρων κίωνων **B** βασταζόμενον. καὶ μετέθρηκεν τὴν στήλην Ἑλένης μητρὸς Κωνσταντίνου, καὶ αὐτοῦ, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Φαύστης, θυγατρὸς [Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἐρκουλίου, γαμβροῦ] Διοκλητιανοῦ, ἐν **10** τῷ αὐτῷ Σινάτῳ, αὐτοῦ μὲν καὶ τῆς γαμετῆς χαλκενχύτων καὶ μέρος λιθενδύτων, αὐτῆς δὲ ἐκ πορφυροῦ μαρμάρου περιέχουσα· ἃ τινα καὶ σώζονται ἕως τῆς δεῦρο.

Π Α Π Ι Α.

Ἐν τῷ λεγομένῳ Στατῆρι, ὅτι λέγεται Μόλιον ἄλωπὸν **C** εἶναι ἐκ μαρμάρου πηγανουσίου εἰς μῆκος ὀργυίας ε', πλάτος δὲ ὀργυίας δύο ἡμισυ, πρὸς νότον ἐν τοῖς ἀνακτορικοῖς οἴκοις, πρὸς δὲ βορρῶν πρὸς τὸν παλαιὸν ναόν, ὅπερ ἐν τῷ στήθει ἔγραφεν, δι' ἐμπλαστῶν χρυσέων καὶ ἀργυρέων γραμμμάτων, Ἀφροδίτη Σέληνη, ἐδόθη Πέρσαις εἰς πάκτον ἐπὶ Ἀναστασίῳ βασιλέως **D** ἀντὶ σταθμῶν χιλίων χρυσοῦ. καὶ τοῦτο δὲ ὁ αὐτὸς Παπίας ἐδίδαξεν ἐκ τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων, ὅτι αἱ γοργονοειδεῖς κε-

13 Papiæ historici meminit Nicephorus Callistus 1 1. *Lamb.*

mulacro in mare praecipitarunt, ita ut multis adductis naviculis et funibus urinatoribusque, quod id imperator molestissime ferret, multisque donis propositis usque ad quinquaginta centenaria horrendis cum iuramentis promissa si quis ex mari extrahere posset, nemo id praestare potuerit. quamobrem ardens ira Theodosius quattuor columnis fultam Senatus aedem flammis dedit; atque Helenae matris Constantini, ipsius item Constantini, et uxoris illius Faustae, Maximiani Herculii, Diocletiani generi, filiae, statuas in eundem Senatum transtulit, ipsius quidem et uxoris statuas ex aere fusas partimque lapillis ornatas; illius autem ex marmore porphyretico; quae hodieque supersunt.

Ε Χ Π Α Π Ι Α.

In loco quem Staterem vocant, quam Molium vulpinam appellant, ex marmore Peganasio ulnarum quinque longitudinis duarumque cum dimidio latitudinis, ad austrum in Palatii aedibus, ad aquilonem vero veteris ecclesiae respectu, in cuius pectore haec inscriptio aureis et argenteis insertis litteris legitur, "Venus Luna," Anastasio imperatore Persis pro pacta pecunia data est, pro mille auri librarum pondere. quod ipsum suis in scriptis Papias docuit. Gorgonum capita in Chalces

φαλαί ἐν τῇ χαλκῇ πύλῃ, πρὸς μὲν τὸ πρόσθιον περιπατοῦντι
εἰσπύμων, πρὸς δὲ τὸ ὀπίσθιον διέξωσ, τῆς Ἀρτιμυδος θυᾶς,
ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἐφισίου ἦρται· τὰς μὲν τέσσαρας ἐν τοῖς Ταύ-
ροι μέρεισιν, ἐν τοῖς πυλαίοις πυλαίοις προσπιχθέντα Κωνσταν-
τίνου, Ἰουλιανοῦ καὶ τῆς τοῦτον γαμητῆς, ἀλλὰ καὶ 3

- E** Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ τῶν αὐτῶν αὐτοῦ καὶ Γάλλον
καθαρῶνται ἀγάλματα· τὰς δὲ τέσσαρας ἐν τῆς προσηγμένης
πύλης εἰσπύμων μέρει, Ἰουλιανὸς καὶ σταυρὸς πεπτωὸς ἐπὶ Ἰουστι-
νιανοῦ τοῦ πάλαι καὶ Βελισαρίου, κεινορηθῆναι ἴστανται.
ἐν ἧ καὶ αὐτὸς Βελισάριος καθαρῶνται χρυσαύρατος, ἡλιοκί- 10
σφύλος, καὶ Τέλλουρ ὁ κερτυοιδὴς Θυρῆς, καὶ Ἰουστίνου ὁ πρῶ-
τος λεπτοειδὴς ἐπιγραφὸς κατ' Ἰδέαν πάντ, καὶ τῶν συγγενῶν
F ἐπιτά, αἱ μὲν ἐκ μαρμαῶν αἱ δὲ καὶ χαλκῆ, ἐκ τῶν ἑσσημάτων
ἐπιγραφασκόμεναι ἀκριβῶς τοῖς παρῶσι.

- Πολὺ δὲ τῆ βασιλείᾳ Πολιχερίας Αἰών ὁ μέγας ἑμακάριζεν· 15
ἔδει καὶ μόνον αὐτῆς τῆς τελευτώσεως ἐπιπέλι, καὶ ἐν τῷ τάφῳ
P 96 αὐτῆς αὐτὸς ἐστῆρται τὸ ταύτης ἑσθάλμα, καὶ ἐν τοῖς βασιλείου
δὲ θυρωρῶν αὐτῆν ἐν ἱστορίᾳ, τὸν βίον ὅλον αὐτῆς ἑμακάριζεν.
Μαρκιανὸς δὲ στήλην καὶ Πολιχερίας ὁ αὐτὸς Αἰών ἐν τοῖς
Θεοδοσιανοῖ ἐμβόλῃσι μεταστήσας τῆ βασιλείᾳ πάλιν προσέθηκεν. 20

- Ἰουλιανὸς χαραγὰς Θεοδοσίου ὁ μέγας ἑμαίρωσι. μὲν
B ὦν καὶ τῆν τοῦτον στήλην ἔξω τῆς χαραγῆς ἱστικίαν διασά-
μιτος ἑρεθρίασι, καὶ τοῖς σινοδιόνοσιν ἐπέθετο, τῆος ἂν ἐν

porta a sinistris quidem ante, a dextris vero retro Dianam deam ambu-
lanti, ab Ephesino temple advecta sunt, quattuor quosdam in Tauri par-
tibus in Palatio veteri Constantini affixa, ubi etiam Iuliani eiusque con-
iugis, Constantini quoque magni et filiorum eius nomen Gaei statuæ
conspiciuntur: quattuor autem in memoratae portae laevo latere, ubi
etiam crux defixa sub Iustiniano et Belisario restaurata consistunt,
ibi quoque ipse Belisarius conspicitur decoratus, capite solaribus radiis
micante, et Tiberius gildulus Thrax, Iustinus senior exigua statura,
vultu admodum concitato: Itemque ex cognatis septem statuæ, partim
marmoreæ partim æneæ, quæ ex cingulis facile est adstantibus co-
gnoscere.

Leo magnus beatissimam Pulcheriam Augustam multam celebrare
solebat: unde etiam eius consummationis sive exitus memotiam venera-
batur, eiusque imaginem sepulchro ipsius opposuit, atque in aedibus im-
peratoris eius depictam effigiem contempnens totam vitam eius depræ-
dicabat. Marciani vero et Pulcheriæ statuæ idem Leo in Theodosianos
embolos translatas imperatoris urbi adiecit.

Iuliani monetam Theodosius magnus abrogavit; ac postea eius
statuum extra monetariam officinam statuem conspicias eruluit, earque
comitibus cuius esset figura sciscitatus est, illis autem respondentibus

τὸ χάραγμα. τῶν δὲ Ἰουλιανοῦ φησάντων, εὐθὺς ἐκείνος εἶπεν ὅτι μέλανος ἀνθρώπου στήλην τεθεάμαι. καὶ πάνν ἠρῶθη, καὶ πυραντικά ταύτην κατέαξεν, καὶ δόγμα προέθηκεν, ὅτι ὅπου ἐὰν εὔρεθῇ ἐν χαραγαῖς νομίων τὸ τοιοῦτον ὑπόδειγμα, καὶ μὴ τῷ δημοσίῳ καταμηνεθῇ, δημευθεὶς ὁ τοιοῦτος ἐξόριστος Κωνσταντινουπόλεως γένηται.

Πολὺς ἦν Ἰουλιανὸς ἐν μαγανίαις· ὅθεν καὶ τοῖς εἰδώλοις C εἰς στήλας βασιλικάς, φασίν, ἐξεικόνιζε, καὶ προσκυνεῖσθαι ταύτας ὡς βασιλείων εἰκόνας ἠνάγκαζε. μεθ' ὧν καὶ ἐν τῇ Νικομηδέων μητροπόλει τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἄγαλμα χρυσέγκαστον κατασκευάσας καὶ τῆς Θεᾶς Ἀρτέμιδος, νόμοις ὁμοίοις ἐνομοθέτει προσκυνεῖσθαι, ὡς αὐτοῦ φησὶν εἶναι καὶ τῆς γαμετῆς ἰνδάλματα· ὅθεν καὶ ἄπειρον πλῆθος κλαπὲν εἰς εἰδωλολατρείαν κατέ- D πεσεν.

Ἐν τοῖς Πανεάδος μέρεσι τῇ ἐπονομαζομένη Καισαρεία τῇ 5 Φιλίππου, διερχομένου Ἰουλιανοῦ, τὸ τῆς αἰμορροοσύνης ἰνδαλμα Θεασάμενος, καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ τὸν ἀνδριάντα, ὡς ἔλεγον, ἐπ' αὐτῆς κατασκευασθέντα· ἐν οἷς κεκυφῖα ἢ γυνή, καὶ τῇ δεξιᾷ τοῦ κροσπέδου τοῦ ἀνδριάντος Ἰησοῦ ἀπτομένη. μέσον 0 που βοτάνης εἶδος, ἀλέξητήριον φάρμακον πρὸς πᾶσαν νόσον K ἐπιτήδειον, ἐκφυέν, καὶ τυφλοὺς, ὡς φασι, τοὺς ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐξεληθόντας ἰάσασθαι. τοῦτο δὲ καὶ Εὐσέβιος ὁ Παμ-

2 μέλας hic idem est atque κακός. sic inter Latinos Horatius eo vocabulo utitur: *hic niger est; hunc tu, Romane, caveto.* similiter hodieque Itali hominem improbum vocant *furbum*, quasi *fur- vum* i. e. nigrum. Lamb.

Iuliani esse, statim ille "nigri hominis" ait "statuam conspexi;" multumque rubore suffusus eam statim confregit, edictoque iussit "si quis usquam huiusmodi figuræ obsignatos nummos repererit, nec publice denuntiaverit, is proscriptis bonis, extra Cpolim exsulatum mittatur."

Multum Iulianus præstigiis deditus erat; unde aiunt idolorum statuas imperatorum specie effingere solitum, ipsas velut imperatorum adorare coegisse. inter hæc vero Apollinis statuam inauratam Nico-mediae, quæ metropolis est, ac similiter Dianæ deæ fabricatus, lata lege adorari sanxit quasi suam et coniugis effigiem; quæ causa fuit ut innumera multitudo vel inscia in idololatriam laberetur.

In Paneadis, quam Caesaream Philippi vocant, partibus, cum Iulianus iter haberet, hæmorroissæ et ipsius Iesu statuam, quam, ut fertur, illa posuerat, conspicatus est. erat vero mulier venerantis more inclinata, fimbriamque statuæ Iesu dextera contingebat. in medio autem herbae species quaedam curandis quibuscunque morbis apta nascebatur, tantæ virtutis, ut aiebant, ut etiam caecis ab utero visum tribueret. quam rem Eusebius Pamphili, et qui hæsitantium sectæ est.

ἡλόν και ὁ διακροβύμενος ἀκροβύσιτον μίμηται. ταῦτα Ἰουλιανὸς διασώμενος ἐπέθιτο τὸ μυστήριον, και μαθὼν Τηροῦ ὄναι τὸν ἀνδράντα κατέκλειον. ὡσαύτως δὲ και τῆς Βιρονητης, ὡς ὁ διακροβύμενος μίμηται καλιῖσθαι τῆς αἰμορροῦσται. και τὸ φριτὸν δὲ κατέκλειον, και Ἀδὸς εἰδοῦλον και Ἀφροδιτης ἐν τῷ ὅσῳ ἀνατιθιτικὸς και λαυτοῖ· ἐν οἷς και καθὲρ εἰσοδομῆσους ἐπέ-
 P 97 γραφε "τάδε θιψ̄ Ἀἰ πατιλόσση Ἰουλιανὸς Παναῖδι ἄς δῶροι ἄρη." ὅσα και Μαρτίριος ἐπισκοπος πολλὰ ἔσοθιγῆσους αἰτὸν ἐκῆρ πλῆσιον τοῦ καθῶ, ὡς Πιτρον, ἄς θυαῖας θυοῖς.

Ἰουλιανῶ βασιλέσσιος, πρὶν ἢ τῆν Ῥωμην καταλαθεῖν, 19
 B σιγγῆν ἐν Βυζαντίῳ τῶσται ἀποστεισαν ἐν τοῖς Κοροσταντιουαῶ ἐπιβόλοισ, και ὁ στρατιλάτης δὲ Λιμόφιλος, γαῖρων τῆ τῶν εἰδοῦλον θρησκείῃ, ἐν πορθητῶ κίσσι ταῖσται ἀνιθῆσι, "μήγης θυοσῆῆς ἐπῆρσων Ἰουλιανός." δῶ ταῖτο, ἢ μῶσσι Ἰουλιανῶν, και ἐν Ῥώμη και ἐν Ἀσισυῖῃ ἀκόσας αἰτῶ ὁ π 10 σιγγῆ και χαλκοισφῆσσαι μῆσιτος ἀνιθῆσι.

C Γρατιανὸς μετὰ τὸ γῆμαι ἐν Ῥώμη παρῆγιστο, και λαυτὸν και τῆν γαμητῆν ἐν ἀργυροῖς στήλαις εἰς ἄλλο θῆσαι τῆ Ῥώμη προέθῆκεν.

Ουαλιντιουαῶ τοῦ κωτίρον ἐν τοῖς Ἀισυῖῃ ἐπιβόλοισ 20
 ἐπῆρσ στήλη θυομῆσους, ὅσα Ζῆτων τῆς ἐκροῖας ἐκωαῖτο. Ζῆτων Ουαλιντιουαῶ τῆρ στήλην θυομῆσους, ἀπχῆρ ἔρησι
 D τοῖς μῆ ἀκόσιν εἰς μῆσσην καθερεῖσθαι Κωσῆσους.

diligentius memorat. haec ut vidit Iulianus mysterium seisciscitatur, utque edidit esse Iesu statnam, confregit illam; similiter Veroniceae (haemorrhoidiam sic vocant) profuit idem haesitans; phostam autem illam igni tradidit, erectoque fidesm Iovis et Veneris simulacro, non sui ipsius, templum etiam cum hac inscriptione excitavit "Iovis deo Iovi omnium inceptor Iulianus Pansadi dono dedit." ibi etiam Martyrius episcopus multa per contemptum in eum locutus, proxime templum flammis traditus atque, ut aiunt, diis immolatus est.

Iuliani imperatoris, antequam Romam occupasset, statnam Byzantii ad Constantini fori porticus collocarunt, quam Demophilus dux exercitus, idolorum cultus studiosissimus, columnae porphyreticae cum hoc titulo imposuit "magnus et religiosus Iulianus." ideo statim atque imperium Romae et Antiochiae adeptus est, in tabulis magnaeque molis aeneis operibus imagines eius collocabat.

Gratianus postquam uxorem duxerat Romam venit, ac sui uxorisque statuas argenteas ad aliud spectaculum Romae propositas.

Mira Valentiniani iunioris statua in Leonthi portibus viscebatur, quem locum invisens Zeno, Valentiniani statnam conspiciens, infolicea, inquit, Caesares, quorum imagines ad memoriam non conspicerentur.

Ἐν τῷ Βοῖ τοῦ Κωνσταντίνου φωσάτον παρεσκευάσθη μέγιστον, καὶ πόλεμον αὐτῷ Βύζας παρετάξατο, καὶ ἀπέθανον Ἕλληνες, ὡς ὁ Σωκράτης φησὶν, εἴκοσι χιλιάδες. παρευθὺ δὲ ἐν τῷ αὐτῷ Βοῖ σταυρὸς ἀργυρὸς κεχρυσωμένος ἐτυπώθη, καὶ 5 Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης εἰκόνες, ἀμφοτέρων αἱ χεῖρες τὸν σταυρὸν κατέχουσαι, φησί, τῶν Θεοδούλων. E

Ἵτι τὰ λεγόμενα Κοντάρια βίγλαν εἶχον ἕως ἔτη ζ'. καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ πόλεμος ἕως ἔτη β'. καὶ ναὸς εἰδώλων μικρὸς πάνυ, ὃν ἔλεγον Γαληνοῦ εἶναι· ὃν καθελὼν Κωνσταντίνος 10 τῆς Θεοτόκου οἶκον ἀνήγειρε, καὶ ἑαυτὸν ἐγχαράξας καὶ τὴν μητέρα καὶ Ἰησοῦν καὶ τὴν παρθένον πανηγυρικὰς ἑορτὰς ἐπιτελεῖ ἕως ἡμέρας ιβ'. F

Ἐν τοῖς Βιγλεντίου ὑπῆρχεν ἡ ὀχυρωτάτη βίγλη Κωνσταν- P 98 τίνου, ἣν πρὸ τῆς ὀπτασίας [τῆς τοῦ σταυροῦ ἐπὶ] τῆς πόλεως 15 ἔστησεν· ἐκεῖ γάρ, ὡς ἔλεγον, καὶ τὸν σταυρὸν περὶ δειλινὸν ὀφθαλμοφανῶς ἐθεάσατο. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ τόπῳ τοῖς Βιγλεντίου Σευῆρος Γάζους κατώκισεν, οὗς καὶ πολεμήσας Μαξιμῖνος στρατηγὸς Κωνσταντίνου ὡσεὶ ὀκτὼ χιλιάδας ἀπέκτεινεν. καὶ τότε οἱ λοιποὶ καταβάντες τῶν ἵππων καὶ τὰ ζῆφη κλάσαντες, τοῖς 20 ποσὶ Μαξιμῖνου ἐγκυλινδούμενοι, σωτηρίας τυχεῖν ἰκέτεον· καὶ τυχόντες ἐκ τῶν ἰδίων χαλκουρρημάτων Κωνσταντίνῳ στήλην II ἀνέθεντο.

Ἐν τῇ φόρῳ μ' ἡμέρας Κωνσταντίνος ἐδοξάσθη καὶ εὐφη-

In Constantini Bove maximum commissum praelium est: aciem contra illum instruxit Byzas, ubi, narrante Socrate, Graecorum viginti milia ceciderunt. statimque in eodem ipso Bove crux argentea deaurata confecta est, necnon servorum dei Constantini et Helenae imagines, crucem manibus complectentes.

Contaria, ut vocant, excubias ad annos septem habuerunt, eodemque loco ad biennium bellum gestum fuit. erat idolorum delubrum exiguum, quod Gallieni esse dicebant. quo diruto Constantinus deiparae aedem excitavit, seseque cum matre Iesuque ac Virgine nummo insculpentes festa publica diebus duodecim celebravit.

Ad Viglentina validissimae erant Constantini excubiae, quas ante crucis visionem in urbe habitam locavit: nam illic, ut fertur, etiam crucem ipsis oculis circa vesperam conspexit. eodem quoque loco ad Viglentina Severus Gazaeis sedes et domicilium praescripserat; in quos instructo bello Maximinus Constantini exercitus dux quasi octo milia eorum concidit. tum reliqui equis exsistentes, contractisque gladiis Maximini pedibus advoluti, vitam supplices deprecati uactique ex proprio armorum aere statuas Constantino posuere.

In foro Constantinus per quadraginta dies faustis plebis senatus-

μίσθη παρὰ τοῖς μέγιστοι καὶ παρὰ τοῖς ἄρχουσι τῆς αὐτῆς πόλεως. Κωνσταντῆς δὲ φρόσωνος ἐν ἐπιπέδῳ τόπῳ ἀνελθὼν μετὰ τὸ παύ-
 C ται τοῖς ἄλλοις μεγάλη φωνῇ ἔκραξεν "ἐπὶ προσόντων μὴ φρό-
 νου ὁ τῶν προσόντων καθαιρέτης." ὃν ὁ Κωνσταντῆτος μετακα-
 λισάμενος ἀνιέρχεται, καὶ παρικόλλει τοῖσι παύσασθαι ἑλληνί- 5
 ζισιν. ὁ δὲ ἰσχυρῶς τῆ βοῇ ἐπὶ προσόντων καὶ ἀποθνήσκει ἑλό-
 μινος, ἑκαρτωμένθης ἐν τοῖς αἰνῶς Βεργεντίου ἑμφάτοις, εἰς
 φῶτον τῶν κατὰ τὴν θύρῃ Γάσον.

D Ἡ στήλη ἣ ἐν τῷ φῶτον πολλὰς ἐμορφίας ἰδιόζωτο. ἐν
 αὐτῇ τὸ πολίτευμα, καὶ Ὀβριανὸς ἑμπερχος, καὶ οἱ οὐαθάριοι, 10
 οἱ κοινάκλιοι, καὶ μὴν καὶ αἰλιτιῶφοι μετὰ κερῶν ὀγκυ-
 σσῆτις, λιγκῶς στολῶς ἀμφότεροι περιβόητοι, ἀπὸ τοῦ κα-
 λωμῆτον ἀφίως Φιλαδέλφου, τότε δι Πρωτόγισμα καλοῦμενοι.
 ἐν οἷς καὶ πόρτι ἐν τῷ πρώτῳ ἐπὶ Κῆροι κατασκευασθῆσα,
 ἀνιέρχεται ἑκαρτωμένθης εἰς καρῶν. ὡς δὲ ὁ διακροῦμενός 15
 E φωνῆ, ὅτι ἐα τῆς καλοῦμενός Μαγνίφρας· ἐν οἷς ἐν τῷ φῶτον
 πῶσον, καὶ πολλὰς, ὡς περιέρχεται, ἐμορφίας δικασμένη, εἰς
 Τίχην τῆς πόλεως προσεκοιμήθη παρὰ πάντων, ἐν οἷς καὶ τὰ
 ἑδραία. ἰσχυρῶς πάντων ἐγείρετο ἐν τῷ κίονι, τοῦ ἑρῶος μετὰ
 τῆς ἐπιθῆς παρσιχῆτος, καὶ τὸ "κίονι ἑλλησον" πάντων βοῶν- 20
 τω ἐν ᾧ μίφοις. πολλὰ οἶν ὁ διακροῦμενός ἀνοδοῖ τοῦ κί-
 νου φῶσον κρήματα πῶσον, ἑδοῦ ἣ στήλη ἵσταται, ἐν οἷς
 καὶ χυμῆ ἑ βασιλικῇ Κωνσταντῆτος ἣ λιγοῦνη σσηρῆκος. χῆλα
 F κρητῆρια. τότε ἑφρημῶθη ἣ πόλις κληθῆσα Κωνσταντινῶ-

que acclamationibus exortus ac celebratus est. Canonaris autem philo-
 sophus eodem in locum conscendens, cessante turba, alta voce clamavit
 "ne plus quam maiores corporis, qui maiores sustulisti." quem evocatum
 Constantinus lenibus hortabatur dictis ut paganismum proferendi immo
 fregit. Ille vero dum edita voce clamat ac pro maioribus meritis appre-
 tationem, capite cassus in eodem ad Vigilantia perticulis residuis Gazaeis
 timendi exortus fuit.

Statua in foro posita multis cantibus exornata fuit. hanc populi
 coetus, Obrianosque praefectus, spatharii, cedicellares ac silentiani cum
 ceteris omnibus, cunctis utrique ancti, a loco nunc Philadelphum,
 tunc autem Antoniarum dicto, ubi etiam porta erat a Curia structa,
 curru vectam extulerunt: ut autem haesitans ille narrat, a Magnaura,
 ut vocant, illidem in foro constituta laudibus canticisque multis, ut iam
 dictum est, exornata, ab omnibus ab ipsoque exortita, tanquam Fortuna
 urbis adorata est. demum in columna erecta, adstante ac supplicante
 sacerdoti, cunctisque "domine miserere" centies acclamantibus, sit
 petre haesitans multa super columnam, qua statua imitabatur, fuisse
 reposita: in laeque signatae Constantini mentae, quam soterisium vo-
 cant, mille centenaria. tunc multis acclamationibus Cpolis appellata fuit,

πολις, τῶν ἱερέων βοῶντων “εἰς ἀπείρους αἰῶνας ἐδόδωσον ταύτην, κέριε.” καὶ οὕτω μετὰ πολλῆς δορυφορίας ἐμμέτρως μὴμέρας πανηγυρίζαντες, τοῦ βασιλέως σιτηρέσια πόμπολλα τοῖς ὄχλοις χαρισαιμένοι, ἀπῆλθεν ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ οἰκίᾳ. καὶ 5 οὕτως τῇ ἐπαύριον τὸ γενέθλιον τῆς πόλεως γέγονεν καὶ ἵπποδρόμιον μέγα, πολλὰ κάκεισε χαρισαιμένοι, κατυλείψας τὰ τοιαῦτα P 99
γενέθλια εἰς μνήμην αἰώνιον.

Ἐν τοῖς πλησίον τοῦ Ταύρου μέρεσι Κωνσταντίνος ὁ μέγας ἐν τῷ θεοῖ ἀδεῶς διέτριβεν· ἐνθα Σεβήρου τοῦ υἱοῦ Κάρου 10 ὑπῆρχε παλάτιον, καὶ γὰρ εἰδώλων θεοῦ Σεβήρου ὀνομαζόμενος· ἐνθα καὶ τέσσαρες συνθεταὶ καμάραι παρμεγέθεις καὶ αὐταὶ ὑπὸ B Σεβήρου κατασκευασθεῖσαι, πολλὰς μαντίας εἰς χρῆσιν αἰώνιον θεῶν μακάρων καὶ θεῶν Βητγύμων ἔχουσαι εἰδῶλα, ἀστροῦ τε καὶ χαλκῆ καὶ ἐξ ἐλεφαντίνων καὶ μαρμάρων λόγος φέρει πολλῶν· 15 ὡς εἶχέ, φησὶν, ἐν αὐταῖς ταῖς καμάραις· καὶ πόλεμος Κωνσταντίνου γέγονε, καὶ Σευῆρον τὸν Ἐρχούλιον ἐνίκησε, καὶ ἐν ταῖς καμάραις τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τε καὶ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ ἐπὶ ἐπτὰ ἡμέραις ἐκρέμασε· καὶ μετὰ ταῦτα τὰ εἰδῶλα συγκλάC σασ εἰς μέρος, αὐτουργικὰ ὑπάρχοντα ἐκ τῶν αὐτῶν μαρμάρων, 20 εἰς θέαν εἴασιν. ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἕως Ἰουλιανοῦ ἐτιμωροῦντο κατάδιχδι. ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ὑπερκειμένη πλάξ εἰς μῆκος ἄγαν καὶ ζωδίοις ἀναγεγλυμμένοις τοὺς πολέμους Κωνσταντίνου ἕως τοῦ τρίτου σεισμοῦ πρόέκειτο δεικνύουσα. Κωνσταντίνου στήλη

clamantibus sacerdotibus “in infinita saecula eam prospere agere facito, domine.” sic cum multo militum satellitio per dies quadraginta solennia celebrassent, imperatore copiosam plebi annonam elargiente, singuli domum abierunt. atque insequente luce urbis natalia peracta sunt, maioresque circenses editi, ubi etiam largissimam distributionem fecit imperator, eiusmodi natalia in aeternam rei memoriam celebranda relinquens.

In partibus Tauro vicinis Constantinus magnus aestate securus agebat; ubi Severi, Cari filii, palatium erat, ac templum idolorum, “dei Severi” nuncupatum; ubi etiam quattuor fornices maximi, alii aliis impositi, ab ipso Severo exstructi, in quibus, ut multorum narratu fertur, ad divinandi usum erant beatorum aeternorum deorum et deorum inferorum simulacra, argentea aenea eburnea et marmorea, quod, ut aiunt, in iisdem fornibus vota conceperit; moxque conserto praelio Constantinus Severum Herculium vicit, atque in fornibus eius procerumque ipsius capita ad septem dies suspendit; deindeque partim confRACTIS idolis, alia iisdem ex marmoribus casu coaptata ad spectaculum reliquit. eodem autem loco usque ad Iuliani tempora rei plectebantur. ibidem tabula superposita longissima figuris insculpta ad tertium usque terrae motum stetit, bella Constantini declarans. illic item Constantini

ἐπίσφι ἀνωθεν τῆς κυράρας τῆς πρὸς τὸ ἀνωθεν μέρος ἐπιπέδιτο, τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ κατέχουσα.

- D Ἐν ταῖς Φιλαδέλφειαι τῆς καλομένης πόριτος πόρσιον ἐν-
 υπεισέσθη Κωνσταντῖνος. ἑκτὸν πρῶτον πάντων τὸν τύπον τοῦ
 σταυροῦ ἰδέσθαι, πεποιθὼς αὐτὸν εἰς μῆκος καὶ πλάτος, ὃς 5
 αἶψα, ἐν κλίονι πορφυρῷ περιβαλλέσθω, χρυσοῦσας αὐτὸν, καὶ
 σημειῖον ἀνέγραψεν ἐν ταῖς πρὸς τοῦ σταυροῦ ἀμφαλισμένους. τῆς
 μετρώς Ἑλλήνας καὶ αἰθῶν καὶ τῶν ἰσθμῶν ἐξ αὐτῶν τοῦ περιβαλλέσθω
 κίονος ἀναισθησάσας, εἰς θρόνους ἵθυσεν. πολλὰς ἑπαυῖας ὁ
 E μῆκος Κωνσταντῖνος ἐν αὐτῷ τῷ τύπῳ πεποίηκεν. ἐν αὐτῷ δὲ 10
 τύπῳ ἐπιπέδιται κεντημένους, διὰ τὸ τὸν σταυρὸν ἐν προσημείῳ
 βασιάτω γινόμενοι, ἐπιπέδιον τοῦ λαβάρου καταστήσαντες.

- Πολλὰς Κωνσταντῖνος στήλας ἐν τῷ φόρῳ προέθηκεν, μεθ'
 ὧν καὶ ἐξ ἰδίας κατασκευῆς ἴσως ἔ. πρῶτον ἑπαυῖος ἐν τῷ φόρῳ
 F Καλλίστρατος ἐπιπέθηκε καὶ ἴσως βασιλείας Κωνσταντῖνου ἑπαυῖος 15
 κωδικιῶσας ἐν τῷ φόρῳ ἱλάσθαιον. ὁ δὲ Καλλίστρατος ἑπαυῖος
 μεγάλως ἐπιπέθηκε ἐν τῷ φόρῳ, ὡς πρῶτος τῆν ἄσταν τοῦ ἑπῶσι
 δεξιμένους, τοῦ Πρασίνου μέρους βοῶντος "Καλλίστρατος ἐπι-
 P 100 χῆς, καὶ εἰς ἄλλο προέθηκεν." ὁ δὲ φοβηθεὶς τὸ τοῦ ἄσταν ... 20
 τίμητος καταλαμπάνει, καὶ ἰσαλιθῶν ἐν αὐτῷ ἔζην ἄδων. 20
 πολλὰ Κωνσταντῖνος τῷ Καλλίστρατῷ ἐπιπέθειτο μὴ ὑδαῖσαι.

status in superiori parte supremi fornicis efficta erat, crucis signum
 manū dexterā tenens.

Ad portam quom Phildadelphii vocant Constantinus in somnis vi-
 sum habuit, ille primum omnium crucis figuram conspexit, quom eo
 qua videbat longitudine et latitudine confectam columnam porphyreice
 quadrangulari deauratam impressit, spangisque signum in omni parte
 firmam repessit; matris ites Helenae, suam et filiorum imagines ex ipso
 quadrangulati columna efformavit, ac thronis honoris omnia imposuit.
 multa quoque Constantinus magnus eodem loco consularis nunciis oblit.
 ibidemque centuriones honore aucti, quod crucis in labaro gestandae
 praerogativa donati fuerant.

Multas in foro Constantinus statuas locavit; quibusum etiam
 triginta reposuit ab se fabricatas, primus in foro Callistratus consul
 renuntiatus est; et usque ad Constantini imperatoris tempus caedulos
 in foro consules accipiant. Callistratus vero consul magnificis in foro
 honoribus auctus, quod ibi primum consulari dignitate ornatus fuisset,
 Prasina factione clamante "Callistratus fortuna favente insuper ad aliud
 provehetur," ille vere perterritus ad sancti . . . . . templum se prae-
 puit, eoque ingressus securitatem poposcit. multa vero se Constantinus
 iuramentis obstrinxit, nihil iniuriae accepturam illum esse. ille vero non

ὁ δὲ οὐκ ἠρέσχετο, καὶ χειροτονηθεὶς πρεσβύτερος τῆς ἐκκλησίας ἐξέσχηται· ὃς καὶ ἐπισκόπησεν ὕστερον, ὅθεν μοι τὰ πολλὰ ἐμφέρεται διηγήματα.

Ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ ἀπειτέθησαν εἰδωλα ἐκ τῆς Ῥώμης B
5 ἦκοντα ὡσεὶ ἕξ, ἐν οἷς καὶ Ἀγούιστον, ὡς οὐ γέγραπται μὲν, λέγεται δέ, τὸ ὁμοίωμα.

Πολλὰ ἡμῖν διεβεβαιοῦτο Φίλιππος ἑπαρχος, ὅτι τὸ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ ὑπάρχον ὁμοίωμα Θετταλὸν κατισκεύασμα ὑπάρχει C
Ποντίου τινός, τὸ ἄνωθεν τῆς βασιλικῆς καθέδρας ἰστάμενον.

10 ἐν δὲ τοῖς γυναικείοις ὁμοιώμασι τῶν Μήδων τοῦ ἐλεγίου αἱ γεν-
νῶσαι θῆρας καὶ ἀνθρώπους ἐσθίουσαι. τὴν μὲν μίαν Ἡρωδίῳ
μοι ἐτράνωσεν, Ἰουστινιανοῦ τοῦ ἀθέου δηλοῦσαν τὴν ἱστορίαν
τὸ δεύτερον· ἐν οἷς καὶ πλοῦτον ὑπάρχει μὴ πληρωθῆναι ἀλλὰ
περιμένειν. ὅπερ ἀκούσας ἐδάκρυσα, εἰ ἄρα γε τοιοῦτον πάλιν

15 τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐπέλθῃ ἀλόγημα. Ἰουστινιανὸς ὁ μέγας D
ἐν τοῖς τοῦ καθίσματος κατεπωχεῖτο ἐν ἵππῳ χαλκῷ μετὰ τὴν
ρίκην Μήδων. ἢ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ καθιζομένη γυνὴ ἐν σελλίῳ
χαλκῷ, καὶ αὐτὴ ἄνωθεν, ὡς προείπομεν, ὁ μὲν Ἡρωδίῳ
ἐδίδαξε Βηρίναν εἶναι τοῦ μεγάλου Λέοντος· ὡς δὲ ἐγὼ παρὰ
20 πλείονων ἤκουσα, ἕξ Ἑλλάδος εἶναι τὸ εἶδωλον μᾶλλον τῆς
Ἀθηνᾶς, ὅπερ καὶ ἐπίστευσα.

Πολλὰ Φίλιππος ἰστορήσεν ὁ δυνάστης μαθὼν, καὶ τοῦτο E
παρέδωκεν, ὅτι τὸ δρακονταῖον Ἀρκαδίου μὲν ἐκτύπωμά ἐστιν,

acquievit, atque presbyter ordinatus ex ecclesia egreditur; qui etiam postea episcopus fuit. qua de re multa enarrari comperi.

In Hippodromo depositae sunt statucae Roma exportatae circiter sexaginta: in quibus Augusti, non quod scripta ulla monumenta habeant, sed ut ferunt, vera effigies.

Affirmabat Philippus praefectus ac certum esse narrabat simulacrum ex Thessalico marmore in Hippodromo supra imperatorium thronum constitutum opus esse Pontii cuiusdam. inter simulacra vero mulierum Elegii Medorum sunt, quae belluas gignunt et homines devorant. unam mihi Herodio explanavit, quae impii Iustiniani secundum imperatoris historiam referat. in quibus et navis est, non ut impleatur, sed ut exspectet. quo audito collacrimatus sum, mecum reputans num id etiam absurdi Cpoli contingere debeat. Iustinianus magnus in circi sedibus aeneo equo vehebatur post victoriam de Medis partam. mulier in Hippodromo in sede aerea sedens, eaque superiori loco, ut iam dictum est, ut quidem narrat Herodio, Verina magni Leonis uxor est; ut autem ego pluribus narrantibus audivi, statua est Minervae ex Graecia advecta, quod etiam verum arbitror.

Multa Philippus dynasta enarravit ut didicerat, draconis scilicet statuam Arcadii figuram esse, Honorii autem fratris eius Romae impe-

καὶ Σελβάριος ὄρων τὸ πρὸς μεσημβρίαν ζώδιον, εἰς τὸ ἄνω τὸ γόνυ καμύλου δίκην κεκμηκότος, ἔφη “καλὸς ὁ στοιχειωσάμενος· καιροὶ γὰρ ἐπὶ τούτου ἀγόντατοι ἔσονται.” ὁ δὲ Κίρβος ἐν τῷ δήμῳ ὄρων εἶπεν “ὦ δῆμιε, δι’ ὃν δῆμιοι περισσεύουσιν.”

5 Πέλωψ δὲ τοὺς ὄρους τῶν ἰσπων ὄρων εἶπε “τίσος τὸ πρόβλημα;” Θεοδοσίον δὲ ἀφῆσαντος “Κωνσταντίνον,” εἰπεῖν ἐκεῖνον “ἢ φιλόσοφος ἄκυρος ἢ βασιλεὺς οὐκ ἀληθής.” ἔωρα γὰρ Κράνος ὁ φιλόσοφος θηλίμορφόν τι ζώδιον, τετραμερῆσι ζωδια- D
κοῖς γράμμασι γεγραμμένον, καὶ εἶπεν “ὦ τετραπέρατε, ἐξ οὗ

10 ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἀπέροται ἔσονται.” Κάρως δὲ προτραπείς παρὰ τοῖς φιλοσόφοις λαλήσει φησὶν “δυστιχῆ μοι τὰ πάντα φαίνεται, ὅτι εἰ ταῦτα τὰ στοιχεῖα, ὡς περὶ ὧνται, ἀληθεύουσιν, ἵνα τι ἢ Κωνσταντινούπολις συνέστηκε;” Κράνος δέ, ὅστις καὶ λογιστὴς τῆς Ἀθηναίων φιλοσοφίας ἐλέγετο, μειδιῶν ἐπεκοκχῶ.

15 τοῦ δὲ βασιλέως περὶ θανομένου “τίς ἢ αἰτία;” ἀπεκρίνατο ἐναντία, τὸ πλεῖον γελῶν καὶ σκώπτων. Νάρκισσος δὲ πραιπόσιτος E
δίδωσι τῷ φιλοσόφῳ ῥαπίσματα, εἰπὼν πρὸς αὐτόν “τῷ ἡλίῳ ὡς ἡλίῳ ἀποκρίνον, σκότος ἐπύρχων.” τοῦ δὲ καὶ τὴν ἄλλην στρέψαντος, δίδωσιν ὁ Νάρκισσος. ὁ δὲ φιλόσοφος τῷ Ναρ-
20 κίσσῳ ἔφη “οὐ διὰ σὲ λαλήσω, ἀλλὰ τοῖς γράμμασι δυσωπούμενος.” τὸ δὲ πρόβλημα τοῦ Κράνου τοιοῦτόν ἐστιν. ἤτησε τὸν βασιλέα τὰ ἐν τῷ ἰππικῷ στοιχεῖα θεάσασθαι. εἶλετο εὐθὺς ἐκεῖνος. ἔστι δὲ ἀνδροεικέλον τι ἄγαλμα, ἐπικεφυλαίαν τῆ κε-

fortunaе concurrere.” Sylvanus videns signum ad meridiem positum elato genu cameli instar fessi ait “praeclarus es, cuius hoc signum ac figura est: nam tempora aderunt queis genua desint.” Curvus populum conspicatus dixit “o popule, cuius causa multi futuri carnifices.” Pelops equorum metas intuens “cuius problema?” inquit. respondente Theodosio “Constantini.” reponit ille “aut philosophus vanus aut imperator non verus.” porro Carus muliebri quoddam signum videns quadratis Zodiaci figuris conscriptum, dixit “o quadritermine, ex quo Constantini infiniti emergent.” idem autem Carus ut loqui pergeret a philosophis admonitus. ait “infortunata mihi omnia videntur, quia si haec signa, ut conantur asserere. vera dicunt. cur Cpolis consistit?” Cranus vero, qui et Atheniensis philosophiae logistes dicebatur, subridens coccyzabat. sciscitante autem imperatore quid causae esset, contraria respondit, multum ridens et cavillans. Narcissus vero praepositus philosopho alapas impexit, talia loquens “soli ut soli responde, qui tenebrae es.” illo autem alteram maxillam tendente, alteram Narcissus dat alapam. philosophus vero Narcisso dixit “non tua causa loquar, sed quia figuris reverentiam habeo.” Crani problema tale est. rogavit imperatorem ut sibi signa in Circo posita spectare liceret. ille propositionem accepit. est autem ibi virilis statua, galeato capite,

P 102 *γαλῆ περιέβην, γυνόν ται ὄλιος, καὶ ἐν τοῖς θρηνησίοις διδύ-*
μοις ἐπιεικαλισμέντοι. τοῦ δὲ φιλοσόφου πεποιμένου "τίς ἄν"
ἔρη ὁ στήσας;" ἔρη τις ἀναγνώστης ἐπὶ Οὐαλιαντινωτὸς τοῦτο
προσέθηκεν. εἶπεν δὲ ὁ φιλόσοφος "πότε καὶ τὸν ὄναι;" τοῦ δὲ
γῆστωτος "ὄνοσ," εἰαῖν ἔχειν "ὅτι ὄνος ὡς ἀνθρώπος ἴσται,
ᾧ σιμφροῦς, ὅτι ἀνθρώπος ὄνῃ ἀπέλοσθεῖ. ἀλλὰ μὴ ἴσται."
 τοῦ μῦθου τοῦτο τὸ πρόβλημα ἐπέθηκε ἐν τοῖς τόμοις τοῦ
 Β *Αἰώντος τοῦ μεγάλου, ὃ ἐπιλοσόφησαι Κράνος, παρὰ Αἰγυπτίον*
ἀστρωνόμου καὶ ἐπάται τοῦ αἰτοῦ βασιλέως Αἰώντος.

Ἀσκληπιόδωρος ἐπὶ Ἀναστασίον ἰδὼν τὸ ἑδῶν τὸ μῦθα,
 τὸ ἐν τῷ ἱππικῷ τὴν γῆρα ἐπὶ τοῦ προσώπου κατήγον, ἔρη
 "ὦ βίη, ὅτι πᾶσα ἀνθρώπων ἰδῶνα εἰς μίαν ἀνθρώπου φρέ-
 νου ἐνωθῆσαι." καὶ τις αὐτῷ ἐπίδειξε γράμματι ἐν τῷ
 μαρμαρῷ τοῦ δὲ ἐπινοητότος, ἔρη "ἀγαθὸν μὴ γέσσαι τοῖς
 C *τότε μύθουσι ἴσται, ὡς κῆρὸς τι κέρδος τοῖ μὴ ἀναγνώται."*

Αἰων γυνώσκων ὅτι ἡ καλομένη Ταῦρος Θεοδοσίας ἴσται
ὁ μῦθος: ἐν ᾗ ποιε ἰδύγιστο ὁ βασιλεὺς τὰς ἀπὸ τῶν ἰδῶν
δικασίας. ἀργηθεῖα δὲ τις ἔν ἀρώτη, ὡς ὁ Σωζόμενος διδάσκει.
Κέλιος δὲ τὰς ἡμῶν καὶ πολυμήρους μαρμαρῶνας Κωνσταντίου
εἶναι γάρου, τοῦ τοῦ Κωνσταντίνου.

D *Ὁ Πατιάτης ὁ λεγόμενος Αἰων ὁ μῦθος ἴσται, ὃ παρὰ*
πολλοῖς Μακιλάριος λεγόμενος. καθ' ἣν ... τὰ δειξήματα τῶν

8 pro Aegypcion scribo Olybion. consul autem fuit hic Olybrius
 anno octavo imperii Leonis Macedae, anno post Christum 464.
 Lamb.

nudo proceris corpore, oblectis solus modo veremis. cogante philosopho
 quae statum possideret, respondit quoniam hoc est Valentinianum proferre.
 cui philosophus "quando etiam asinum?" ille vero "quod." tum philo-
 sophus "quando asinus ut homo erit, o calandram? quippe asinum
 homo corporatur, verum elicit." vacis hoc problema in tomis Leonis
 magri, quod Cranus philosophus edidit, reportum est a Ligurio astro-
 nomo et viro primario eiusdem Leonis imperatoris.

Sub Anastasio Asopiodicus conspiciatur signum magis in Cires
 cogitantia more expili adnotam manum tenens, ait "o vin! quod omnis
 humana intelligentia tua hominis praesentia contemnat." cum autem ipsi
 aliqds literas marmori insculptas extenderet, iis perlocutis "optandum
 est" ait "ad ea quae tunc futura sunt non pervenire; adeoque nulli
 non legisse utilius fuisset."

Sciendum statuum Taurum dictam magnum Theodosium esse.
 ad eam olim imperator exteros dynastas excipere solebat erat autem
 quondam argentea, ut docet Sozomenus; Chrysus vero similis variae-
 que formae marmoreas Constantii Constantini illi esse ait.

Quam Pittacem statuum vocant, Leo magnus est, quem vulgo
 Macelam nuncupant, ad quam libellos supplices imperatores accipiebant.

βασιλέων ἐκεῖσε ἐγένοντο. ἀλλὰ καὶ παλάτιον ἦν ποτὲ συνιστάμενον, πλησίον παιλαιᾶς ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Εἰρήνης, καθὼς Ἰωάννης ὁ διακρινόμενος λέγει.

Λέον γνώσκειν ὅτι τὸ λεγόμενον Ἀύγουσταῖον στήλας τρεῖς E διαδέχεται, Κωνσταντίνου τοῦ πρώτου ἐν ᾧ... καὶ βασιλικαὶ ἦσαν κάτω ἐ τοῦ κίονος, Κωνσταντίνου Κώνσταντος καὶ Κωνσταντίου, Κωνσταντίας τε καὶ Λικινίου· ἀλλὰ καὶ ἕστερον Ἰουλιανοῦ. ἐπὶ Θεοδοσίου οὖν τοῦ μεγάλου στήλη ἑτέρα τῷ κίονι διαδέχεται, ἄργυρέα καὶ αὐτή. ἀλλὰ καὶ Ἀρκαδίου καὶ Ὀνορίου 0 πρ... τῆ γῆ, ὡς ὁ Θεόδωρός φησι. ἐν δὲ τοῖς Σωζομενοῦ γράμμασι φησὶν, Ἰουστινιανός ἐστιν ὃ νῦν καθορᾶται, τὸ μέγιστον τοῦ φόρου ζώδιον. καθὰ φησι Θεοδώρητος καὶ Εὐσέβιος, F ἐν οἷς δοκοῦσι σοράλεισθαι βιβλίους, Ἕλληρος εἶναι στήλην, καθ' ἣν ἀφιερῶσας ὁ μακάριος Κωνσταντῖνος δι' εὐχῆς ἔστησεν. ἐν δὲ τοῖς Ἀπολιναρίου καὶ Ἀλεξάνδρου συγγράμμασιν Κωνσταντίνου εἶναι τοῦ μεγάλου, καθὰ καὶ Μιλίχιος ὁ χρονογράφος ἐξηγήσατο.

Ὁ τρίπους ὁ ἐν τῷ Στρατηγίῳ τῷ μεγάλῳ, καθὰ Προ- P 103 μούντιος Ἀλεξάνδρον λέγει εἶναι τὸν Μακεδόνα. ἐπίστατο δὲ 0 καὶ ἐκ τῶν γραμμάτων, καὶ ὅσοι τοῖς γράμμασιν αὐτοῦ ἐμφιλοχωροῦσι, μάλιστα οἱ ταῖς μαντείαις στοιχειοῦντες, ἐπιγινώσκουσι τὸν Ἀλεξάνδρον εἶναι. γράφει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ Κωνσταντῖνον τὸν ἅγιον ἐκεῖ πρῶτον φόρον τῇ πόλει ταύτῃ ἀναστήσαι.

imo et palatium illic olim erat, proxime veterem ecclesiam sanctae Irenes, ut narrat Ioannes haesitans.

Sciendum est Augustaeum, ut vocant, tres successive statuas habuisse, Constantini primum . . . . erantque subter columnam imperatoriae statuae quinque, Constantini scilicet Constantis et Constantii, Constantiae et Licinii; quin et postea Iuliani. sub Theodosio itaque magno statua alia primam excepit, quae argentea et ipsa erat; sed etiam Arcadii et Honorii . . . ., quemadmodum Theodorus ait. in scriptis vero Sozomeni dicitur Iustinianum esse qui nunc conspicitur, quae est maxima Circi figura. ut aiunt Theodoretus et Eusebius, quibus libris eorum videntur collectae sententiae, hominis Graeci esse statuam, quam beatus Constantinus fuis precibus dedicavit. in scriptis vero Apollinariū et Alexandri Constantini magni esse traditur, ut etiam Milichius chronographus enarrat.

Tripus qui in Strategio magno visitur, Alexander Macedo est, narrante Promuntio. id vero noverat ex perscriptis literis, itemque quotquot in eius versati sunt libris, maximeque qui divinationibus dant operam, cum pro Alexandro agnoscunt. refert idem scriptor sanctum Constantinum ibi primum forum urbi excitasse.

- B Τὸ καλούμενον Φιλαδέλφειν Κωνσταντίνου ἐστὶν τοῦ μεγάλου τοῖς υἱοῖς, ἀπὸ Γαλλίας τὴν ἴνα πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔδωκεναι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς, μεγάλῃς ἐπισημότησι καὶ χαρᾷ γιγνόμενης, ἀπαύσασθαι ἀλλήλους, καὶ κυριαθὶ στήλιος αὐτῶν ἀνεγείρειν τῆ πόλιν τὸ σχῆμα ἰσοπεδίουσας. Τουλιανὸν δὲ στήλη καὶ Ἀναστασίας τῆς αὐτοῦ γαμητῆς. ἔν δὲ τὸ ἴνα
- C Χριστιανῶν Ἐξέβαλε τῆς βασιλείας. αὐτῆ δὲ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῶν Πρωμαῖοι ἀπεικονίσθη. αἱ δὲ αὐταὶ στήλαι μᾶλλον τοῖς αὐτοῖς αἰσῶνται ἐν τῷ Φιλαδέλφειν.

Ὁ λεγόμενος Ξερόλοφος στήλην μὲν ἔχει, καθὼς ὁ διακροθέντος λέγει, καὶ μικρὰ Θεοδοσίον καὶ Βαλντινιανῶν κατωθεῖν τοῦ πόντος καὶ Μαρζιανῶν. σιωνοῖ δὲ γαμητῶν πεποιηκέναι στήλην, καὶ ἰὸς λέγος λέγει, ἀναδιδῶ τῶν ἐπιτὰ κίονων,

D καὶ ἰσοπεδίσθαι Μαρζιανῶν καὶ Βαλντινιανῶν ἐν τῷ τριζοκαυλίῳ.

Ὁ λεγόμενος Νεώριος, ὁ καὶ Ἀρκάδιος, ἐν Κόνων ἱστοζυῖσθαι, ἰερὸν τοῖς ἰσίων ἀλλοίσιος πόντος Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ποιηθέντα· ἐν ᾧ καὶ ἀγοραὶ τῶν θαλάσσιων ἱερουργμάτων πρώτῃ ἐπέτερον ἐκεί· ἐπὶ Τουσιθῶν δὲ μεταποιήθησαν ἐς τὸν Τουλιανοῦ λιμένα.

- E Ὁ Ζεξιππος τὸ λοιτρὸν Σιβήρος καλεῖται· ἐπὶ Σιβήρον γὰρ ἐκτίσθη. σὺν αὐτῷ δὲ καὶ τὸ Ἱπποδρόμιον τὸ πρῶτον ἔλαβε κτίσμα ἐν ἑλίῳ, καὶ Κωνσταντιανῶν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ με-

Quod vocant Philadelphium, aiunt esse filios Constantini magni, quorum alter ex Gallia post patris obitum Cypellum venit; magnosque et hostilia plenus occursum habet, eosque illi matris amplexati sunt. statuasque statuac illis in urbe erectae sunt, quibus haec epistolaia representarentur. Iuliani item et Anastasiae uxoris eius statuam, quam illa quod Christiana esset repudiavit; illa vero in Proumali monasterio detenta est; illae, inquam, statuac hodieque in Philadelphio videntur.

Quom vocant Xerolophum, Theodosii minoris, haec tanto auctore, statuas habet; itaque Valentiniiani infra columnas et Marciani. terrae mox autem corruisse illam aiunt, utque vulgo dicitur, septem columnas conuulsit; Marciani vero et Valentiniiani statuac in campum tribunalis redierunt.

Neorius ita nuncupatus, qui et Arcadius, quem Conon, ubi locum plurimis Constantini magni laboribus excoltum offendit, magice consecravit, in quo et marinarum mercium fora antea erant; Iustino autem imperante in Iuliani portum transiata sunt.

Zeuxippus balneum Severus appellatur, quippe a Severo aedificatum est, cum illo item Hippodromus paulatim assilicari coepit. Constantianae thermae a Constantino magno exstructae sunt, necnon

γάλον ἐκτίσθησαν, καὶ ἡ λεγομένη Φοῦσσα. στήλαι δὲ πολλαὶ οὗσαι ἐν Κωνσταντιαναῖς διέπεσαν ἄξια θαύματος.

Ὁ ἀγωγὸς ὑπὸ Οὐάλαντος τοῦ Ἀρειανοῦ ἐκτίσθη, καθὼς F
γράφει Θεόδωρος, ἡ βασιλικὴ κινστέρον ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ
5 μεγάλου. ἡ δὲ χαλκῆ στήλη ἡ ἐν τῇ βασιλικῇ κινστέρον καθη-
μένη Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἐστίν. ἡ στήλη ἡ ὀπισθεν τῆς P 104
Μαгнаύρας, κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ Ἡλιακοῦ μετεώρου,
Φωκᾶ ἐστὶ, καθ' ἣν ἐν τῷ ἐβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ
σπουδῆν πολλὴν περὶ τοῦ ἀνελθεῖν ἐπεδείξατο. μοναχὸς δὲ τις
8 ἐκ τῆς τοῦ ὀσίου Θεοδώρου τοῦ λεγομένου Συκεώτου μοιῆς·
κατὰ ταῦτόν γάρ καὶ ὁ μακάριος Θεόδωρος ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις
τοῦ αὐτοῦ Φωκᾶ, ἐπὶ Θωμᾶ τοῦ νέου πατριάρχου Κωνσταντινου-
πόλεως, ὃς καὶ σύνθεμα ἐποίησε, παρακαλέσας τὸν ὄσιον Θεό-
δωρον εἰπεῖν τῷ Φωκᾶ παύσασθαι ἐκ τῶν ἀκαίρων φόρων· ὃ καὶ B
9 ποιήσας ὁ ὄσιος παρῶναι τῷ βασιλεῖ μὴ ἀπανθρώπως χρῆσθαι
τοῖς ὑπηκόοις. ὁ δὲ βασιλεὺς ἤτησε σημεῖον παρὰ τοῦ πατρὸς
εἰς αὐτὸν γενέσθαι διὰ τὴν ποδάγραν, καὶ παύσασθαι τῶν πολ-
λῶν φόρων. εὐξαμένον δὲ τοῦ ὀσίου ἐροῦν τῆς νόσου. αὐτὸς
δὲ οὐδὲ οὕτως ἐπαύσατο ἀποκτείνων. ὁ δὲ προειρημένος μονα-
10 χὸς ἐθάρρησέ τι περὶ τοῦ Φωκᾶ ὅτι μετὰ τὸν καιρὸν τοῦτον
δεινῷ θανάτῳ θνήσκει, ἔτι φιλοσοφοῦντος Σεργίου τοῦ μετὰ τὸν C
νέον Θωμᾶν ἐπισκοπήσαντος· αὐτὸς γὰρ καὶ τῷ μοναχῷ ἐθάρ-
ρησεν. ἔρχεται οὖν τοῦτο ἐν τοῖς ὡσὶ τοῦ βασιλέως Φωκᾶ, ἔτι

fossa, ut vocant. multae vero statuae mirabili forma, quae in thermis Constantianis erant, corruerunt.

Aquaeductus a Valente Ariano aedificatus est, uti scribit Theodorus. basilica cisterna a Constantino magno. aenea vero statua in basilica cisterna sedens Theodosii iunioris est. statua pone Magnauram. ad orientalem partem sublimis solarii, est Phocae, qui septimo imperii anno, multam in evehenda illa operam posuit. tum vero monachus quidam monasterii Theodori Syciotae (nam eodem tempore beatus Theodorus in vivis erat, Phoca principe, Thoma recentis memoriae Cpoleos patriarcha) evocato S. Theodoro consilium cum eo iniit, ut Phocae renuntiaret abstinendum esse ab immanibus illis caedibus: quod etiam vir sanctus praestitit, imperatorem cohortatus ne immiti adeo crudelitate subditis abuteretur. imperator vero, qui podagra laborabat, signum petiit a patre in se circa podagram exhiberi, quo peracto se a caedibus temperatum ait. ac sancti viri precibus morbo ereptus est. at ne sic quidem ille desitit carnificinam exercere. memoratus autem monachus cuidam praedicere ausus est brevi fore ut Phocas dira morte periret, cum adhuc Sergius philosopharetur, qui post Thomam recentis memoriae episcopalem sedem nactus est; nam et ipse monacho detexit. ea vero fama ad aures Phocae imperatoris pervenit, cum adhuc columnae opus

τῆς στήλης Ἰαννουμένους· καὶ τοσαύτη σπουδῇ ἐχρήσατο περὶ τῆς ἀναβάσεως τῆς στήλης ὥστε, καθὼς εἰ τότε ἐξετέλειτο, ἴτε καὶ εἰ πάλιν γένοιτο, αὐτὸν πιποικίαι. ἀλλὰ καὶ γράμματα πύμ-
 D ἰμίους τῷ σταδῆρι τὴν αὐτὴν στήλην κατατέθεικε τῆς θωακίνας, αἰδὴν ἄμισοι ὡς ἐκράζει ἀπειρηκόμισος ἢ τὸν κινεθὲ θάνατοι.

Ἐν τοῖς Μαρτυροκίον στήλῃ ἵσταται, ἐν $\frac{1}{2}$ καὶ παραδέξον θήρα γήρων. αὐρισθὲ γὰρ γινούσιν, καὶ ποτιὸς τῷ τῶσι ἔμισον ἀπὸ θμιλλῶν φθαρῖνος, καὶ τῆς στήλης πικροῖσιν γάτω τοῖ κίνοσ, σταδῆρι αὐτὴν ἄρδῆν, ὡς αἰ πρὸ ἐκῶν ἐξετέλειτο
 E τιν ἀρχαῖς θωακίνας ἴσταται. τῆτο δι ἴσταται γινούσιν ἴσιν πικροῖσιν κινεθὲ. τὴν δὲ στήλην ἰστάσιν τῶσι Βαλντινιανῶ τοῦ κινεθὲ, ὡς τῶν γάτωσιν δεικνύσιν τῶσι διὰ τὸν ἀδισον ἴσταται Βαλντινιανῶ τοῦ κινεθὲ σμιπιδῆρι τὴν στήλην· ἴσιν γὰρ τότε δικίαι κινεθὲ ἀπὴντος τὸν θάνατοι τοῦ Μίτιου.

F Ἐν τῆς λιγυρῶσιν Νικητοκίνας στήλῃ πικροῖσιν ἐν τῆ Κωσσιαντοκίνας ἴσταται. ἴσιν καὶ Μωλιτιανῶ ἐν τῷ Ἰουδοκίνας στήλῃ ἴσιν τῆς δειρο, ἐκίνοσ, ἴσιν, ἴσιν
 μίσι τῷ λιγυρῶσιν καθῆσιν.

P 105 Μαξιμιανῶ στήλῃ ἐν τοῖς τῆς Χαλκῆς μίσιον ἴσταται θωακίνας ἴσιν. ἴσιν καὶ τὸ γῆρος ἴσιν Θεοδοκίνας τοῦ Σιπ-
 ἴσιν καθῆσιν ἐν στήλῃ ἴσιν τῆς σίμιον.

promoveretur, in quod tanto usus studio est ut, sicut affirmarunt qui tum praesentes erant, plures alias ideo excoleretur; sed etiam multas effudit servie pecunias ut opus maturaret. post deciduum octavum vero diem ab erecta statua imperio ipse collectus est; quoniam ea acerbitate actum, quo ipse tons fuerat; non diu usque potuit.

In tractu Martiniāi erigebatur statua in qua stupendum contigit spectaculum. nam terrae motu facto, tanquam loco a fundamentis jam exverso, statua e columna demissa recta stetit, ut in lateres nostri retulerunt: nam ubi tentatum est statuae prislinam in bonam reponere, ea gravissime pendere illa innoxia monstravit. simul multo tempore ita se rem habuisse, statua vero Valentiniani ientoris esse comparandus: ut ut quidam philo-sophus tunc renuntiaret ob imperium Valentiniani necem conflatae statuae fuisse, eoque enim ob interfectum Actium iure sublatam fuisse putabant.

Nismedia statuae bene multae Cpsolim advectae sunt. ex quibus Diocletiani statua levis hactenus in medie imperatoris throni in Hippodromo servatur.

Maximiani statua in Chalcos partibus longe gravissima visitur; ubi etiam tota Theodosii Hispani familiae statuis hactenus repraesentatur.

Αἱ Γοργονίδαι λεγόμεναι τέσσαρες ἐκ τῆς Ἐφέσου ἤκασιν ἀπὸ τοῦ τῆς Ἀρτέμιδος ναοῦ· αἱ κατὰ τὸν σηκὸν τῆς Χαλκῆς περιφέρονται, ἔνθα καὶ σταυροῦ σημεῖον ἄνωθεν αὐτῶν ἴστανται.

Τῆς λεγομένης Ἀρτέμιδος ἡ στήλη ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ B ἴστανται, ἔνθα γυμνάζονται οἱ παλαιότες.

Ἐν τῇ Χαλκῇ πύλῃ τοῦ παλατιοῦ Ζήνωνος καὶ Ἀριάδνης τῆς σώφρονος ἔσχατον καὶ αἰσχροῦς τὸ πρότερον ἐν κίονισιν ἴστανται περὶ στήλαι, ἰάμβους ἐλεγείους ἔχουσαι, παρὰ Σεκούνδου φιλοσόφου μερισθῆσαι.

Ἡ στήλη ἡ πρὸς τὸ Ζεύξιππον θεωροῦσα, ἥτοι ἔμπροσθεν, C Ἰουστινιανοῦ καὶ Θεοδώρου ἐστὶ· καθ' ἣν καὶ ἐδοξάσθη Ἰουστινιανός, ὅτε ἐτίθειτο ἡ αὐτῆ, κράζοντος τοῦ Πρωσίνου μέρους "Ἰουστινιανὸς καὶ Κωνσταντῖνος νέοι ἀπόστολοι." ἐν οἷς καὶ Σοφία ἡ αὐτοῦ γαμετὴ παρὰ Πλουμβάτου φιλοσόφου ἰαμβικοῖς D μέτροις τοῖς ἐπαινοῦς ἐδέξατο.

Ἡ ἐν τῷ παλαιστάτῳ λουτροῦ ἐπάρχουσα στήλη ἐκ χω- D μάτων, ἥτοι τῷ Ζευξίππῳ, Φιλιππικοῦ τοῦ πρώτου ἐστὶ, τοῦ κατ' ἀγνοίαν πλανηθέντος. ὡς δ' ἔχει ὁ λόγος, τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι οἷον τὸ πρωτότυπον· μεγάλως γὰρ ἐπῆγεσαν οἱ ξωγράφοι τὸν γράψαντα, ὅτι οὐκ ἐχώρησε τὴν τοῦ βασιλείως μορφήν πρὸς τὸ ἀρχέτυπον.

Ἐκ τοῦ λεγομένου Ἰκονίου στήλαι ἤκασιν ἐν Κωνσταντι- E νουπόλει πλείσται, καθ' ἣν καὶ τοῦ Αἰὸς ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ σώζεται.

Quattuor Gorgones, ut vocant, Epheso ex Dianae templo ad-
vectae sunt, in Chalces delubro locatae, ubi signum crucis iis imminens
erigitur.

Dianae statua in Hippodromo erecta cernitur, ubi pugiles exercentur.

In Chalce palatii porta Zenonis et Ariadnes, quae cum prius
impudica fuisset, casta demum evasit, pedestres statucae columnis im-
positae sunt, iambis tristibus a Secundo philosopho exornatae.

Statua ad Zeuxippum respiciens, quae scilicet e regione posita
est, Iustiniani est et Theodorae; quam Iustinianus cum erigeret, faustis
acclamationibus exceptus est, vociferante Prasina factione "Iustinianus
et Constantinus novi apostoli." ubi etiam Sophia uxor eius a Plumbato
philosopho iambicis versibus celebrata est.

Statua in vetustissimis thermis coloribus depicta, id est in
Zeuxippo, Philippici mansueti est, qui ex ignorantia erravit; atque,
ut vulgo fertur, talis est quale exemplar fuit, artificem quippe picteres
magnis laudibus extulerunt, quod effigiem ab exemplari non discrepan-
tem ediderit.

Iconio Cpolim plurimae statucae transmissae sunt, e quarum nu-
mero est illa Iovis, quae in Hippodromo superest.

Τὰ τέσσαρα ἵππία τὰ χρυσόβραχα, τὰ γιγάντια ἀνο-
διν τοῦ Ἰππικοῦ, ἐκ τῆς Χίου ἤσαν ἔχασιν ἐπὶ Θεοδοσίῳ τοῦ
μικροῦ.

Ἐκ τοῦ προσηρμάνου Ἰωνίου Περσείως στήλη καὶ Ἀνδρο-
P 106 μέδης θηγατρὸς βασιλέως, ἰσογερόντος, ἦν οἱ μαθεῖσθαι καὶ τις
τῶν ἱστορικῶν δίδωσθαι θύειαι τῷ Ἰκόνι ἰσχυρότατοι δρῶσιναι.
αἴτιος γὰρ ἦν ἐκ παλαιῆς ἀντιθέσεως, δίδωσθαι παρθέτου κόρη
τῷ θηγατρὸς κατ' ἤν' Ἀνδρομέδα δίδωσθαι θύειαι αἴτιαι τῷ θηγατρ
ἰσχυροῦ δίδωσθαι. ὁ γὰρ προσηρμάνος Περσεὺς ἔχασιν ἔχων πύ-
θωναι κλαυίον τῆ Ἀνδρομέδης, τί ἂν ἐπὶ δίδωσθαι καὶ θηγα- 10
τρόφου. ἡ δὲ τὸ σκελετὸν ἰσχυροῦ, τοῦ δὲ καθ' ἑαυτὸν ἔχει
B τὸ θύειαι. αἴτιος δὲ Γεργόντις χιγαίης ἐν πύθωναι κλαυίον,
ἀντιθέτως ἀντιθέτως, δίδωσθαι τῷ θηγατρὸς ὅτι τῷ ἴδιον ἰσχυροῦ
ἀντιθέτως. ἔχασιν οὖν Ἰωνίον παρὰ Φιλόδορον ἡ πόλις διὰ
τὸ ἔχασιν τὸν Περσεὺς καὶ σκελετὸν τῆ Ἀνδρομέδης. [ἡ γὰρ 15
ἀντιθέτως τῆ πόλις ἐκ τοῦ ἔχασιν Περσεὺς.] ἦν δὲ θύειαι τῷ
πόλις τὸ ἀπὸ γιγάντιος Λογία ἔχασιν ἔχασιν ἰσχυροῦ παρὰ
δὲ Φιλόδορον τοῦ ἰσχυροῦ, ἐκ τοῦ ἔχασιν τὸν Περσεὺς, ἔχασιν
'Ἰωνίον. ἔχασιν ἰσχυροῦ ὁ αἴτιος Περσεὺς οὖν τῆ Ἀνδρομέδης.
C ἔχασιν δὲ τῆς πόλις τῆς πόλις ἰσχυροῦ ἰσχυροῦ κατ' ἤν' 20
καὶ θύειαι πόλις γιγάντιος ἔχασιν παρὰ Λογία καὶ Λογία-
τροφὸς καὶ Μαξιμιάνα. ἔχασιν πόλις ἰσχυροῦ ἰσχυροῦ.
ἔχασιν οὖν τοῦ τι Περσεὺς καὶ Ἀνδρομέδης αἱ στήλαι, ὡς

Quattuor illi equi decorati, in supernis Hippodromi partibus col-
locati, ex Chio insula Theodosio iuniore imperante adducti sunt.

Ex Iconio supra memorata urbe Persaei statua et Andromedae
regiae filiae, quae, ut fabiose fertur et etiam a quodam hist-rico pro-
ditum est, draconi illic in latibulis agenti victima data fuit. hic quippe
mos olim erat, ut ferae virgo traderetur; quare vinceta Andromeda dra-
coni, cui mortis causa fuit, tradenda erat. memoratus vero Persaeus
cum istac haberet iter, lugentem Andromedam personatatur cur sic vinceta
lugeret, rem illa narrat ut contingat. Illo autem sedente fera irruit,
tum Persaeus Gorgonis caput, quod in pera habebat, retro conversus
ferae ostendit, quo illa conspecto exspiravit. unde urbs a Philodoro
Iconum vocata est, quia Persaeus eo ivisset Andromedamque liberasset,
nomen autem urbis a cunctis sua Doria fuerat: hinc Thronodia nuncu-
pata est, donum ab adventu Persaei Iconum a Philodoro logista appu-
lata fuit. in qua tum Persaeus tum Andromeda mortem obierunt, quo-
rum statuae supra portam urbis eriguntur; quo loco multa a Decio
Diocletiano et Maximiano oblata sunt sacrificia, ubi item sancti multi
martyrio perfuncti sunt. advectae itaque sunt. ut fertur, Persaei et

λόγος ἔχει, ἐπὶ Κωνσταντίου, μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὴν Ἀντιο-
χέων ἐκκλησίαν.

Ἐν τῷ Κωνσταντιαναῖς λουτρῷ Ἀναστασίου στήλη ὑπάρ- D
χει, ἣ ὄπισθεν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μηνᾶ, ἣτις στήλη ἐσιτάθη
5 μετὰ τὸ παύσασθαι τὴν βοοθυσίαν τῶν εἰδώλων καὶ γενέσθαι
πορνεῖον τὸν τόπον, τοῦ βασιλέως τοῦτο κελεύσαντος ἐπὶ τὸ
ἄτιμασθῆναι τὸν τόπον.

Ἐν τῇ καλουμένῃ Ἀετίου κινστέρη, ἣτις ὑπὸ Ἀετίου
πατρικίου κτισθεῖσα ἐν ταῖς ἡμέραις Βάλεντος· ἔνθα ἡ στήλη
10 αὐτοῦ τοῦ Βάλεντος ἐν τῇ κινστέρη σώζεται, δορυφοροῦντος αὐ- E
τὴν τοῦ Ἀετίου.

Ἡ λεγομένη Ἀσπαρος ὑπὸ Ἀσπαρος καὶ Ἀρδαβουρίου
τῶν ἐπὶ Λέοντος τοῦ μεγάλου οἰκοδομεῖται· καθ' ἣν Ἀσπαρ
καὶ Ἀρδαβούριος πληρωθείσης αὐτῆς τὸν ὕλεθρον ὑπομένουσι.

15 Τὴν λεγομένην Κράνον νῆσον ἐστοιχειώσατο Βηρίνα, καθ' ἣν F
ἦν οὐδεμία εὐρίσκειται φροντίς, τίνος χάριν ταύτην στοιχειοῦται.
ἐν δὲ τῷ στοιχειωθῆναι τὴν αὐτὴν νῆσον ἀθρόως θάνατοι γιγ-
νασι πλεῖστοι, ὅθεν ἐρημοῦται διαρκέσασα μέχρι τῶν χρόνων
Ἰουστινιανοῦ τοῦ τρίτου, τὴν θάλασσαν προστάξαντος ἀναπλοῦσαι
20 ἐν αὐτῇ εἰς τέλειον ἀφανισμόν.

19 ἀναπλῶσαι?

Andromedae statuæ Constantio imperante, postquam Antiochena eccle-
sia absoluta est.

In Constantianis thermis Anastasii statua consistit, pone sanctum
Menam martyrem, quae ibidem locata est, postquam boum sacrificia
idolis fieri solita sublata sunt ac locus in lupanar versus fuit, ita iubente
imperatore ad locum infamia notandum.

In cisterna quam Aëtii vocant, ab Aëtio patricio exstructa Va-
lente imperatore, eiusdem Valentis statua visitur, adstante ac satelliti-
um agente Aëtio.

Cisterna quae Asparis vocatur, ab Aspare et Ardaburio structa
est, qui Leone magno imperatore vixerunt; qua absoluta Aspar et Arda-
burius necati sunt.

Quam vocant Cranum insulam, Verina magice consecravit; nec
ulla eius consecrationis ratio excogitari potest. dum autem magice con-
secratur, complures repente exstiterunt mortes; quamobrem deserta
mansit usque ad tempus Iustiniani tertii, qui illam, ut penitus aboleret,
mari obrui iussit.

ΦΩΤΙΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΕΚΦΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΙΣ
ΝΕΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΤΗΣ ΤΗΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ,

ΥΠΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΟΣ
ΟΙΚΟΔΟΜΗΘΕΙΣΗΣ.

P 117
C Φιλίππων ὁρῶ τῆς παροίας ἡμέρας ἰὸν ἀέλλογον, καὶ ὅσον οὐκ
ἂν τις ἀνθρωπίνῳ ἀποδάσσειται καὶ χωρὶς ἐπιτοίας θείας ἀγ-
χρῶσθαι καταχέσται. διὸ καὶ τρυφᾷ τῆς χάριτος ἐποδίχουμι
τὰ χαρίσματα, καὶ τῷ Χριστοῦ ποιῶν ἡμιθρησκόμενον καὶ χαί-
ροντι ἀναγλαζόμενος ἐπαγύλλουμι, οὐ μέχρις ἡμῶν περιγραφο-

PHOTII PATRIARCHAE
CONSTANTINOPOLITANI

NOVAE SANCTISSIMAE DEI GENITRICIS
ECCLESIAE,

IN PALATIO A BASILIO MACEDONE
EXSTRUCTAE,

DESCRIPTIO,

ANSELMO BANDURIO POST FRANC. COMBEFISIUM
INTERPRETE.

Lucundum video praesentis diei coetum, qualem nemo humana opera studioque, nec nisi divini afflatu numinis, cogere valeat. quare suavia gratiae munera lubens excipio, ac laeto florentique Christi gregi cunctus laetitia exulto, gnarus alacritatem laetitiamque sollemnitatis huius

μένην τὴν τερονότητα καὶ θυμηδίαν τῆς πανηγύρεως ἐπιστάμενος,
 ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν κοινὸν δεσπότην ἀναφερομένην εἰδὼς τὴν σεβα-
 σμιότητα· λαμπρότης γὰρ πανηγύρεως ὕσον ἡμῶν τῶν πανηγυρι- D
 ζόντων τὸ σεμνολόγημα, τοσοῦτον τῆς δεσποτικῆς ἀγάπης ἐναργῆ
 5 παρέχεται τὰ γνωρίσματα. ὅταν δὲ μηδὲ τῶν ἐτησίως καὶ συνή-
 θως ἐπιτελουμένων εἴη τὴν ἀνάμνησιν ἐορτάζουσα, ἀλλὰ και-
 νήν τινα καὶ ἀρτιφανῆ τὴν εἰς θεὸν τιμὴν ἐγκαινίζουσα, πῶς οὐ
 μᾶλλον ἔτι καὶ τὸν θεῖον ἔρωτα διαδειχθεῖη ἐκπυρσεύουσα καὶ
 τὴν τῶν ἐορταζόντων κοσμιότητα καὶ τὸ κλέος ἐπιπλέον ἀναπτύσ-
 10 σουσα; ἀλλὰ τίς ἢ τοσαύτη τοῦ πλήθους συνδρομὴ καὶ συνέλευ- E
 σις; τίς ἢ πανήγυρις; τί τὸ συγκαλέσαν καὶ συγκινήσαν ἡμᾶς
 ἅπαντας; βούλεσθε εἶπω; ἢ καλὸν ἐκείνω παραχωρῆσαι καὶ εἰ-
 πεῖν καὶ διδάξαι τῆς πανηγύρεως τὴν ὑπόθεσιν, τῷ χορηγῷ τε
 ἅμα ταύτης καὶ σοφῷ γε ἀρχιτέκτονι. ἐκείνος γὰρ ἱκανὸς καὶ
 15 λόγοις παραστήσαι τὸ προκείμενον, ὃς τοὺς τύπους τῶν πραγμά- P 118
 των ἐν τῇ ψυχῇ προενθήμενος ἀμίμητον ἔργον ἐπὶ γῆς πανσόφως
 ὑπεστήσατο.

Λέγε τοιγαροῦν ἡμῖν, ὃ βασιλέων φιλοχριστότατε καὶ
 θεοφιλέστατε καὶ πάντας τοὺς ἔμπροσθεν νικῶν τε ἅμα καὶ λαμ-
 20 πρῶς φαιδρύνων τῇ κοινωνίᾳ τοῦ ἀξιώματος, λέγε προθύμως,
 ὡς ὁρῶς, τοὺς ἀκουσομένους ἔχων, ἐφ' ὅπερ ἡμᾶς συνεκάλεσας.
 δεῖξον τοῖς λόγοις ἃ τοῖς ἔργοις προῦπέδειξας. ἄρα γὰρ πάλιν B
 κατὰ βυρβάρων νίκας ἀνυστήσας καὶ τρόπαια, οἷς πολλάκις ἄλ-
 λοις ἐπ' ἄλλοις ἡμᾶς ἐδεξιώσω φιλοφρονούμενος, ἐπὶ τούτοις

non apud nos solum circumscrip̄tam esse, sed eius venerationem ad
 communem usque dominum referri: nam solennitatis splendor quantum
 nobis celebrantibus gloriae confert, tanta praebet nostrae erga dominum
 dilectionis argumenta. quando autem non eorum quae annuo ritu per-
 aguntur memoriam celebrat, sed novi cuiusdam recentisque deo collati
 honoris encaenia persolvit, quis non ardentiorum amoris flammam osten-
 dat celebrantiumque ornatum et gloriam clarius explicet? at quis tan-
 tus multitudinis concursus, quis conventus, quae celebritas? quis nos
 omnes evocavit? quis concivit? vultis dicam? annon e re fuerit ei
 potius dicendi ac celebritatis causam explanandi remittere, qui eius au-
 ctor et sapiens architectus fuerit? ille quippe praesens argumentum
 opportunius recenseat, qui animo prius conceptis rerum formis inimita-
 bile in terra opus sapientissime condidit.

Dicas igitur nobis, imperator Christi amatissime ac religiosissime,
 qui decessores omnes una et antecellis ac dignitatis consortio praeclare
 exornas, dicas auditoribus alacri, ut vides, animo adstantibus, qua de
 causa nos invitaveris. ostende verbis ea quae operibus praemonstrasti.
 num rursus devictis barbaris tropaea erexisti, qualibus nos frequentis-
 sime, amore nostri commotus, liberaliter excepisti, nosque convocasti

αινήματα ἐφθάρται· τι ἅμα καὶ τῷ δεδοκῆτι τὴν νίκην κοινῶς
καὶ πάδημον ἀναπέμψαι τὴν εὐχαριστίαν; ἢ λαβὼν ὑποσπόν-
δους ἄλλοις, καὶ ταπεινώσας ἐν γλῶσσει καὶ γαῖραι καὶ ἀλλόθελον
φρόνημα, ὡς ἐπὶ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ ἐσιβουρήσας
ἀναγέρων πάντα τὰ σοὶ κατορθώματα; ἢ πόλις ὑπεκρίσας τὰς
C μὲν πόλιν κάτω κηρύττας ἀνορθώσας, τὰς δὲ καὶ ἐκ βύθρων αἰ-
τῶν ἀνεγέρων, καὶ ἄλλων ἀνοικισμῶν ἐργασίμους, καὶ ταῖς
πολιτικαῖς πενήσας τὰ ὄρια; ἢ πλοιοτῶν, καὶ ποιῶν εὐδαίμονας
τὸ ἐπιλοῦν; διδάξον ἡμᾶς, πρὸς αἶ τὸν κοινὸν τῆς οἰκουμένης
ἀφροσύνας ὀφθαλμῶν, ἐπὶ τὴν τοῦτον ἡμᾶς σινικαίλους; ἢ 10
σηφῆς μὲν αἰτὸς ἱστικαῖς τρέσας, καὶ τῷ μὲ βουλοσθαί σε τὰ
σὺ ἡμῶν διγυῖσθαι κατορθώματα, οὕς ἀνάγκη τοῖς ἐπαύσας
σινεγαῖσθαι· ἡμεῖς δὲ παρῆμους ἐπιγχεῖσαι τῷ λόγῳ τοῖς σοῖς
D ἔργοις ἱμπυῖσθαι, τοῦ πυρόσας σιλλῶσον τὸ αἶτιος;

Ἄλλη ταγοροῖν, ὡ γῆλοι, τιλετὴ καὶ ἄλλο μιστήριον σῆ- 15
μρον. ναὸς πυρδοτικὸς ἐπὶ γῆς ἰγκυκῆσαι σήμερον, καὶ τῆς
θιομήτορος, ὑπερ ἄλλο τι τῶν ἰκασμῶν, ἐπάξιον οὐκ ἐτήριον.
ναὸς πυρδοτικὸς ἐπὶ γῆς ἰγκυκῆσαι σήμερον, βασιλικῆς μεγαλο-
πρεπείας ἔργων ὡς ἀλεθῶς ποινῆμῶν. ναὸς ἐν μέσοις αἰτοῖς
E ἀνακτόροις, ἀνάκτορον ἄλλο θιῶν καὶ αεθάσμον ἀνιστάμῶν, 20
καὶ τῆ πρὸς αἰτὸ παραβόλῃ καὶ σιγῆσῃσι ἰδιωτικῶς οἰκίαις ἀπο-
γυῖσων τὰ ἀνάκτορα, μᾶλλον δὲ τῷ οὐκίῳ κάλλι καὶ τῆ ἐνοῖσῃ
λαμπρότητι καὶ ταῦτι περιασιστράπτων καὶ σμυδρῶνων κεί πολὺ

ut una laetemur ac largitori deo communes gratiarum actiones referamus? an ut, cum alias dediticias acceperis, ac superbum et arrogantem alienigenarum animum depresseris, omnia praecelare gesta in rebus tam dei manum pie referas? an solitis urbibus, quae tandem collapsae iacebant restauratis, aliorumque domiciliis extractis, imperii fimbrias vario praesidio munitis, an portis divitiis subditisque felicitate donatis? nos, quaeso, duceas, qui ad te communem orbis oculum respicimus, cuius tandem horum gratia nos invitaveris? an siles modestiae causa, quod praecelara gesta tua recensere nobis non lubeat, quibus laudes enarrare tuas in officio est; mihi quae praestas, ut gestis animatus tuis praesentis conventus causam celebrare possim?

Alia igitur, amici, solennitas, aliud hodierna die mysterium. virginalis in terra templi encaenia hodie peraguntur, deque matre dignum, si quod aliud in mundo, habitaculum consecratur: virginale templum in terra hodie dedicatur, imperatoriae magnificentiae opus, vere multis laudum canticis celebrandum, templum in medio ipso palatio, divinum nempe aliud venerandumque palatium excitatur, eiusmodi scilicet ut comparatione facta imperatoria ipsa palatia pro privatis aedibus habeas; imo vero ea qua pollet venustate et pulchritudine ea

παρασκευάζων τοῦ προτέρου κόσμου σεμνότερα. εἶποις ἂν εἰς αὐτὸν ἰδὼν οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργον, ἀλλὰ θεῖαν τινὰ καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς δύναμιν τὸ κάλλος αὐτῷ ἐπιμορφώσθαι. προπύλαια μὲν γὰρ τῷ ναῷ περικυλλῆ δισκεύασται· καὶ γὰρ μαρμά- **F**
 5 ρων διαλεύκων πλάκας λαμπρόν τι καὶ χύριεν ἀποστίλλουσαι, ὕλην ἐναπολαβοῦσαι τὴν πρόσοψιν, καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους θέσιν καὶ τὴν τῶν περᾶτων συνάφειαν τῷ ὁμαλῷ καὶ λείῳ, καὶ τῷ προστριβῆσθαι λίαν ἀποκρέψασαι, εἰς ἐνὸς λίθου συνέχειαν γραμμαῖς εὐθείαις ὥσπερ ἐπιγεγραμμένον, θαῦμα καινὸν ὄραθῆναι **P 119**
 10 καὶ ἥδιστον, τὴν τῶν ὀρώτων φαντασίαν ὑπάγουσιν. ἔξ οὗπερ τὰς ὕψεις καὶ συνέχουσαι καὶ πρὸς ἐντὰς ἐπιστρέφουσαι οὐκ ἐθέλειν ποιοῦσι τὸν θεατὴν μεταχωρῆσαι πρὸς τὰ ἐνδότερα, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ προτιμενίσματι τοῦ καλοῦ θεάματος ὁ προσιών ἐμπι- **P 119**
 15 ῥοιζωμένος τῷ θαύματι ἔστηκεν. Ὀρφεῖ μὲν οἱ μῦθοι τῷ Θρακί κιθάραν κροτοῦσι, κινῶσιν τοῖς φθόγγοις τὰ ἄψτχα. εἰ δὲ καὶ ἡμῖν ἔξῃν εἰς μύθους ἀπαίρειν καὶ φοβερὰν ποιεῖν τὴν ἀλήθειαν, εἶπεν ἂν τις τοὺς προσιόντας τῷ προτιμενίσματι εἰς φτυῶν ἀπο- **B**
 20 δεινδρομένους φέσειν τῷ θαύματι μεταβάλλεσθαι· οὕτως ἅπαξ **B**
 20 τις ἰδὼν δυσσποσπάστως κατέχεται.

Ἐπειδὴν δὲ τις ἐκείθεν μόλις ἀποσπασθεὶς εἰς αὐτὸ παρα-
 κήνη τὸ τέμενος, ἡλικῆς καὶ ὕψους οὗτος χαρᾶς τε ἅμα καὶ ταρα-
 χῆς καὶ θαύματος ἐμπύλλεται! ὡς εἰς αὐτὸν γὰρ τὸν οὐρανὸν

ipsa palatia illustrat, magnamque affert pristinis eius ornamentis acces-
 sionem. hoc templum conspicatus dicas non humanae artis opus esse,
 sed divinam quandam nobisque superiorem virtutem eam ipsi pulchritu-
 dinem indidisse. templi vestibulum egregio ornatu et decore concinna-
 tum: candidi enim marmoris tabulae cum splendore et venustate fulgent,
 unoque conspectu singularum iuncturas et positiones leni subtilique com-
 missura obtegunt, ita ut lapidem unum rectis distinctum lineis (res mi-
 raculo nova!) esse dixeris, ac intuendum oculi suavissime capiantur.
 indeque visum ita demulcent ac devinciunt, ut ad interiora conspicienda
 spectator accedere nolit, sed in ipso templi vestibulo spectaculi pulchritu-
 dine attonitus, fixis ad rem oblatam oculis, positus ceu radicibus prae
 stupore maneat immotus. Orpheo Thraci fabulae lyram assignant. quae
 soni venustate res inanimas moveat. quodsi nobis veritatem in fabulis
 transferre atque figmento stupendam reddere fas esset, dixerit aliquis
 eos qui vestibulum adeant in plantarum arborumque naturam miraculo
 attonitos concedere: ita qui semel coniecit oculos, aegre a spectaculo
 avellitur.

Postquam autem quis vix inde avulsus in ipsum delubrum pro-
 spexerit, quanto ille gaudio perturbatione et admiratione repletur!

μηδινός επιπροσδοῦντος μεθαμόθῃ λαβηθεκώς, καὶ τοῖς ποιε-
 μέθοις καὶ πανυχόθεν ἐποθαινομένοις κάλλειν ὡς ἄστροις
 περιλαμπόμενος, ὅλος ἐκπεπληγμένος γήνται. δοκεῖ δὲ λοιπὸν
 C ἐπιπῆθεν τὰ τε ἄλλα ἐν ἐκσίῳσι ἰδῆναι καὶ αὐτὸ περιδοιῆσθαι τὸ
 τίμητος· ταῖς γὰρ οὐκίαις καὶ παντοδαπαῖς περιστροφαῖς καὶ δ
 σιτησίαι κινήσειν, ἃ πάντως πῦθῃν ἰδὸν θιατῆρ ἢ πανυχόθεν
 ποικιλία βῶνται τοῦ θιάματος, εἰς αὐτὸ τὸ ὄραμον τὸ οὐκίον
 φοιτῶνται πάθημα.

Ἄλλὰ γὰρ χρυσὸς τε καὶ ἀργυρος τὰ πλεῖστα τοῦ ναοῦ διει-
 λέθησαν, ὁ μὲν ψηφίον ὑπαυληόμενος, ὁ δὲ εἰς πλάκας ἀποξέ- 10
 μνος καὶ τεποῦμνος, ἄλλος ἄλλοις λατεπλασάμενος μέρσιον.
 D ἐπιπῆθα λακκομοίμενι κωνάρανα, ἐπιπῆθα δὲ διὰ χρυσῶν
 περιλάματα· ἀλλαχόθῃ δὲ ταῖς ἀλέσειν ἐπιπλίκόμενος χρυσὸς
 ἢ χρυσὸς τε θαιμασιώιτρον, ἢ θία τράπιζα, σένθημα. ἀργυρος
 δὲ πρὶ τὰς κελίδας καὶ σιλίδας τοῦ θαιμασιηρίου σὲν τοῖς περι- 15
 στίοις· καὶ αὐτὸς ὁ κωνοιδῆς καὶ τῆ θία τράπιζῃ λακκόμενος
 σὲν τοῖς ἐπιπῆδοισι σιλίσκοις καὶ ὑποφόροις. καὶ μαρμάρων
 δὲ ποιεχρῶμων ὅσα μὲ χρυσὸς ἐπίδμεν ἢ ἀργυρος περιλάθῃν,
 E ἀμείωνόν τε καὶ τερπὸν γέλοισγνημα, τὰ ἐπίλοιπα τοῦ ναοῦ
 δικόσμεσιν. ἢ δὲ τοῦ ἐδάφοις θία, εἰς ζῶων μορφὰς καὶ δ
 σχημάτων ἄλλας ἰδίας ταῖς ποιετρόφοις ψηφίαι διαμορφησθῆσαι,
 θαιμασιῆν ἴσα τοῦ τυχίου τῆ σοφίαι παριστήσονται, παιδας
 ὡς ἀλεθῶς καὶ πλασμαίων πλάστιας τοῖς Φειδίας ἐκίους καὶ
 Παρροσίους καὶ Πρωξίπλους καὶ Ζεῦξιδας ἐν τῇ τέχῃ ἀπείγ-

tanquam enim in ipsam caelum nullo obstante adscenderit, variis et
 undequaque fulgentibus veluti astrorum splendoribus illustratus, totus
 in stuporem agitur; iamque et alia omnia loco moveri et ipsum delu-
 brum circumvolvi putat. nam cum sese frequentibus motibus et conver-
 sionibus circumquaque vertat, quod spectatorem pati cogit spectaculi
 varietas, id in ipso spectaculo accidere spectator sibi contingit.

Atenim aurum et argentum plerasque templi partes occupant:
 aliud tessellis obductum est, aliud in laminas tabulasque diductum et
 efformatum, aliud aliis partibus adhibitum. hic columnarum capitella
 ornata, istic circumposita aurea perizonata: alibi aurum catenis com-
 plicatum. at quae vel auro mirabiliore compositione struitur, sacra
 mensa est. argentum ad portulas et columellas altaris visitur cum
 peristyllis; ipsumque conicum divinae mensae tectum columnis fultum
 et fornicibus, varii coloris marmora, quae nec auro nec argento ob-
 tecta sunt, miro iucundoque artificio concinnata reliquis templi partibus
 ornamentum praebent. pavimenti species, in animalium abasque rerum
 figuras varie concinnata, adeo miram artificis sapientiam exhibet,
 ut huius comparatione Phidias illi, Praxiteles Parrhasii et Zeuxides

ξασα. Δημόκριτος εἶπεν ἄν, οἶμαι, τὴν τοῦ ἐδάφους λεπτορ-
 γίαν ἐνιδῶν, καὶ ταύτῃ τεκμηριῶ χρώμενος, μὴ ἂν πόρρω εἶναι F
 τὸ μὴ οὐχὶ καὶ τὰς ἀτόμους αὐτοῦ καὶ ἐπ' ὄψιν πιπτούσας
 ἀνευθεῖσθαι· οὕτω πάντῃ πεπλήρωται θαύματος. ἐνὶ δέ μοι
 5 ὁδοκεῖ μόνον ὁ τοῦ τεμένους ἀρχιτέκτων δημιουργημένοι, ὅτι περ
 εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν χῶρον ἅμα πάντα σπλῆξας τὰ κάλλη οὐκ
 ἔβ' τὸν θευτὴν καθαρῶς ἐντροφῆσαι τοῦ θαύματος, ἄλλων ἂν
 ἄλλων ἐφελκόντων τε καὶ μετασπώντων καὶ μὴ πυροχωροῦντων
 ὅσον τις ἐθέλει τοῦ ὀρωμένου κορένυσθαι.

10 Ὁ δέ με παρέδραμε καὶ πρῶτον ζηθῆναι ἔδει (ἀλλὰ γὰρ P 120
 οὐδ' ἐν τοῖς λόγοις τοῦ τεμένους τὸ θαῦμα παρέχει τῷ λέγοντι
 καθαρῶς τὸ οἰκεῖον τελεῖν ἔργον), καὶ δὴ νῦν εἰρήσεται. ἐπ' αὐ-
 τῆς γὰρ τῆς ὀροφῆς ἀνδρείκελος εἰκὼν μορφῆν φέρουσα τοῦ Χρι-
 στοῦ πολυανθεῖσι ψηφῖσιν ἐγγέγραπται· εἰποῖς ἂν αὐτὸν τὴν γῆν
 15 ἐφορᾶν καὶ τὴν περὶ ταύτης διανοεῖσθαι διακόσμησίν τε καὶ κυ-
 βέρνησιν· οὕτως ἀκριβῶς ὁ γραφεὺς καὶ τοῖς σχήμασι καὶ τοῖς
 χρώμασι τὴν τοῦ δημιουργοῦ περὶ ἡμῶν κηδεμονίαν ἐπίπλους γέ- B
 γονεν ἐντυπώσασθαι. τοῖς δὲ περὶ αὐτῆ τῆ ὀροφῆ τοῦ ἡμισφαι-
 ρίου τμήμασιν ἐγκύκλοις πληθὺς ἀγγέλων τῷ κοινῷ δεσπότη ὀρο-
 20 φοροῦντες διαμεμόρφωνται. ἡ δ' ἀπὸ τοῦ θνυσιωστῆριον ἀνεγει-
 ρομένη ἀψὶς τῆ μορφῆ τῆς παρθένου περιωστράπτειται, τὰς
 ἀχράντους χεῖρας ὑπὲρ ἡμῶν ἐξαπλούσης, καὶ πραττομένης τῷ
 βασιλεῖ τὴν σωτηρίαν καὶ τὰ κατ' ἐχθρῶν ἀνδραγαθήματι.
 χορὸς δὲ ἀποστόλων καὶ μαρτύρων, καὶ δὴ καὶ προφητῶν καὶ C

vere pueri figmentorum artifices videantur. Democritus sane, ut puto, conspecto tanti artificii pavimento, parum abesse dixisset quin suas atomos ob oculos versantes hic deprehenderet: sic cuncta plena miraculo. in uno tamen peccasse mihi videtur architectus, quod omni pulchritudinis genere unum in locum collecto spectatorem miraculo rerum frui non sinat, aliis subinde alio trahentibus ac pellicientibus, nec inentibus ad libitum rei spectaculo satiari.

At quod me fugiebat primumque dicendum fuerat (nam admirandus templi ornatus oratorem suas exsequi partes non sinit), id iam dicturus sum. in ipsa namque superiori fornice virilis imago, Christi formam praeferens, lapillorum vario flore depicta nitescit. dixeris eum terram inspicere, eiusque ornatum ac gubernationem mente agitare: sic accurate pictor ipso habitu et gestu creatoris erga nos providentiam, afflante numine, expressit. in circularibus tholi, qui in hemisphaerii formam erigitur, sectionibus angelorum communem stipantium domitium multitudo depingitur. apsis vero quae ab altari assurgit, virginis forma resplendet, expansis nostri causa intemeratis manibus, ut imperatori salutem et victorias de inimicis pariat. chorus apostolorum et martyrum,

πατριάρχων, ἔλεον πληροῦντες τοῖς ἀκόσι τὸ τίμιον ἔξωραί-
 ζουσι· ἴων ὁ μὲν καὶ σιγῶν, δι' ὧν πύλαι ἀνηθέξαιτο, βοῶ
 ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκευήματά σου, κέρι τῶν δυνάμεων· ἐπιποθεῖ
 καὶ ἐκλίθει ἢ ψυχὴ μου εἰς τὴς αἰλὰς τοῦ κυρίου. ὁ δέ, ὡς
 θαυμασιὸς ὁ τόπος οὗτος· οὐκ ἴσθι τοῦτο, ἀλλ' ἢ ὄκος Θεοῦ.
 ἐπιποθεῖ δέ τις ἴσως καὶ τῶν σὺχ ἡμετέρων οὐδ' ἰγγεγραμμένων,
 καὶ ἄκων ἐπιθεῶν τὰ ἡμέτερα, ὡς καλοὶ σου οἱ οἴκοι, Τακάβ,
 D αὶ σκευὰ σου, Τερσίλ, ὡσὶ παράδεισοι ἐπὶ ποταμοῖς, καὶ ὡς
 αὶ σκευὰ ἃς ἐπιζει ὁ κέριος καὶ οὐκ ἀνθρώπος.

Πάσαι μοι σὺν τῷ Θεῷ τῆς Μωσῆς θεῶν προστάγματι σκευὴ 10
 κατασκευαστο θεοῖαν τι θεῶσι θεῶν καὶ ἀμαρτίας λαοῦ ἐξιλίασ-
 αθαι, καὶ τῷ Σολομῶντι δὲ βασιλεῖ ὁ ἐν Ἱερουσαλήμεις καὶ ἐστι-
 ρει, τιραῖο τι χρῆμα καὶ πάντας τοὺς ἡμεροσθιν τῷ κάλλι καὶ
 μεγάλῃ, καὶ τῆ σολεττιλίμ ἀποκρυψάμετος. ἀλλ' ἔσθι σκιά καὶ
 E τίπος αἰεθείας καὶ πραγμάτων αἰῶν ἐποβίβηκι, τοσοῦτοι ἐκίνα 15
 τοῦ τῶν ἱεροδομοθίντος τασὺ τῷ πιστῷ καὶ μεγάλῃ βασιλεῖ
 ἡμῶν, σὺχ ὅτι ὁ μὲν τῆς χάριτος καὶ τοῦ πνεύματος τὰ δὲ τοῦ
 λόγου καὶ τοῦ γράμματος, ἀλλ' ὅτι καὶ τῷ κάλλι καὶ τῆ ἄλλῃ
 τυχνοσθίη καὶ δεζώτην τὰ διέτιρα φέρουσι.

Καὶ τί ἂν τις ἐν οἴτῳ βραχὺ καιρῷ τὰ τοῦ περιωνήμου 20
 τιμίως λόγῳ περιῶται περιέρχωνθαι θαύματα, ἔσθι γε οὐδ'
 αὐτῆ ἢ ὕψος οὐδ' ἐν σιγῶν χρόνον, καὶ τοι τὰς ἄλλας ἀποθέ-
 F σεις τῷ τάχει κατόπι ὄγουσι, ἀτιλάφειθαι τοῦτων οὐδαμῶς

prophetarum item et patriarcharum, qui totum templum pictis imaginibus
 replent, egregium ipsi ornatum concipient, horum alius, tametsi sileat,
 haec quas alius protulerat vociferatur, "quam dilecta tabernacula tua,
 domus virtutum! concupiscit et dehinc anima mea in atria domini;"
 alius vero, "quam mirabilis est locus iste! non est hoc nisi domus dei."
 concipit fortasse alius, qui nec ex nostris nec in libro descriptus, vel
 invitus nostra divinitus celebrat, "quam pulchrae domus tuae, Jacob;
 tabernacula tua, Israel! tanquam paradisi super flumina, et sicut taber-
 nacula, quae fixit deus et non homo."

Quam quidem a dei conspectore Moysae dei ipsius iussu taberna-
 culum excitatum est ad hostias deo immolandas ac populi delicta ex-
 pianda. Salomon vero rex templum deinde Hierosolymis condidit, opus
 aspectu delectabile, quod omnia priora pulchritudine amplitudine et
 sumptu longe obscuraret. at quantum umbra et figura veritati rebus
 que ipsis concedunt, tantum illa huic templo, quod iam fidelis magnus-
 que imperator noster exstruxit; non quia hoc gratiae et spiritus, illa
 vero legis et literae opus sunt, sed quia pulchritudine arte et aedificii
 elegantia vetera illa secundas ferunt.

Equis vero tam brevi temporis spatio celeberrimi tempore mira-
 cula tentet oratione percurrere, quando ne ipsum quidem visum, etsi
 reliquos sensus celeritate longe superet, haec longo temporis intervallo

ἐλέγχεται κατισχύουσα. χαίρω γοῦν ἔγωγε οὐδὲν ἤτιον, εἰ καὶ τὸ ἔλαιτον ὁ λόγος ἀπηνέγκατο, ἢ εἰ καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ μέτρον τῆς ἰκανῶς ἰσχύσεως ἀφίκετο διηγήσεως· οὐ γὰρ τῆς ἐν λόγῳ δυνάμειος ἐπίδειξιν, ἀλλὰ τὸ κάλλιστόν τε εἶναι τὸν ναὸν καὶ ὠραιότατον καὶ νικῶντα νόμους ἐκφράσειος παρυστήσαι προή- P 121
ρημαι.

Ἀλλὰ μοι πρὸς σέ ὁ τοῦ λόγου δρόμος τὸν τοῦ σιλλόγον αἴτιον ἐπιστραφεόμενος ἰθνήσθω. χαῖρε τοιγαροῦν, ὦ βασιλεῦ θεοχαριτώτατε καὶ θεοφιλέστατε, καὶ ἀνακαινίζου τὴν κατὰ τε 10
σῶμα καὶ ψυχὴν ἐπ' ἔργοις ἀγαθοῖς ἀκμάζων νεότητα· τοῦ τε περιωνύμου ναοῦ καὶ τῶν τῆς σῆς σοφίας ἔργων καὶ χειρὸς ἐορτάζων τὰ ἐγκαίνια ἔντεινε καὶ κατευοδοῦ, καὶ βασιλεύε, ἔνεκεν B
ἀληθείας καὶ πραότητος καὶ δικαιοσύνης. ὁδηγεῖ γάρ, ὡς ἔνεστιν ἰδεῖν ἐναργῶς, καὶ ὁδηγήσει σε ἢ τοῦ ὑψίστου δεξιὰ τοῦ κτίσαν- 15
τός σε καὶ ἐξ αὐτῶν σπαργάνων εἰς βασιλεύ τοῦ οἰκείου καὶ περιουσιῶν λαοῦ χρισάωτος. συνεφραίνου καὶ συνακαινίζου καὶ αὐτός, τῶν ὅσους ἥλιος ἐπέιδε Καισάρων τὸ ἐγκαλλώπισμα, σοφία τε καὶ συνέσει τοὺς ἔμπροσθεν παρενδοκιμῶν καὶ τῆ θείᾳ σε ψήφῳ, ἀλλὰ μὴ σπουδαρχήσαντα, μηδ' ἀνθρωπίναις περι- 20
δρομαῖς τὴν τρικαύτην ἀρχὴν ἀναδέξασθαι. συνεφραίνου τοί- C
την καὶ συνακαινίζου τῷ μέτοχόν σε προσειληφότι καὶ κοινωνὸν τῆς βασιλείας ἐπὶ κοινῇ τε σωτηρίᾳ τῶν ἀρχομένων, καὶ ἀξίως τῆς εἰς αὐτὸν εὐνοίας καὶ ἀψευδεστάτης ἀγαπήσεως. διὰ γὰρ

satis percipere vel comprehendere posse liquet? non itaque minore gaudio repleor, etiamsi rebus ipsis minor oratio videatur, quam si haec pro rei dignitate enarrassem. non enim id propositum fuit ut dicendi vim ostentarem, sed ut templum pulcherrimum ac venustissimum esse longaeque descriptionis leges vincere comprobarem.

Verum ad te, celebritatis auctorem, orationis cursus dirigatur. gaude itaque, imperator deo acceptissime ac religiosissime, ac renovare, tum iuventute corporis et animae in bonis operibus florens, tum celeberrimi templi operumque sapientiae manusque tuae encaenia celebrans: intende, prospere procede, et regna propter veritatem et mansuetudinem et iustitiam; nam deducit, ut palam videre licet, deducetque te dextera altissimi, qui creavit te et ab ipsis incunabulis in proprii ac peculiaris populi sui imperatorem unxit. collaetare pariter atque innovare ipse, omnium quos unquam sol aspexit gloria Caesarum, quippe sapientiae ac prudentiae laude maioribus longe praecellens, quodque divino suffragio, non ambitu et humanis machinationibus tantum imperium excipias. laetare igitur et innovare cum eo qui te imperii socium atque consortem ad communem subditorum utilitatem, ut affectum verissimamque erga eum dilectionem tuam decebat, allegit. per vestram

τῆς ἐπιτέρας δυνάδος ἢ τριῶς ἐπιβίως λατρευομένη τε καὶ προσκυνουμένη, τὴν ἐαυτῆς πρόνοιαν εἰς πάντας ἰσαλοῖσά τε καὶ διαπορθμεύουσα, σοφῶς πεδαιιογῆ καὶ διακυβερῆ τὸ ἐπὶ ἕκαστον.

- D** Χαίρειτε καὶ ἐμεῖς, ὧ τῆς βουλῆς πατέρις, πολὺ σιμῆ καὶ αἰδέσιμος, πιστῶ καὶ μηδ' ἄλλω βουσιλεῖ καὶ οὐβαστῶ συνου-
κασιζόμενοι Καίσαρι, τοῦ περιωτόμου ναοῦ σιτισορτάζοντι τὰ
ἐγκαινίσματα. χαίρει δὲ καὶ συνετηραίνεται καὶ ὅσον ἡροφωτι-
κόν τε καὶ ἀρχιερίων πλήρομα, οἰκτιρὸν κλέος καὶ καίχημα τῆν
τοῦ ναοῦ ποσέμενοι καθάρωσι. χαίρειτε δὲ καὶ συγχορεύετε
καὶ ἐμεῖς, ὧ ἐπὶ οὐρανῶν καὶ γαῖᾶς ἀθροισμα, ἄλλον οὐρανὸν
E ὁρῶντες ἐπὶ τῆς τὸν τῆς παρθένου καὶ ἐγκαινίσματος σήμερον
ἔς τὰς προσηβύτας τέχουμιν ἁπαντες καὶ τῆς μακρυῆς ἐκείνης καὶ
ἀνιλετήτου χάριτος καὶ ἀγαλλιάσιως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ
ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.
ἀμήν.

enim duorum societatem trinitas pio culta et adorata, suam ad omnes providentiam explicans et transmittens, sapienter subditos regit atque gubernat.

Vos quoque gaudete, patres conscripti, gravis venerabilisque senatus, qui cum fidei atque magno imperatore et Augusto ac cum Caesare clarissimi templi encenia pari voto celebrante renovamini. gaudet vero et una laetatur totus episcoporum et antistitum coetus, qui templi consecrationem decus sibi atque gloriam conferre ducit. gaudete item ac choros agite vos, o religiosa multitudo, alius caelum in terra videntes, virginis templum, cuius hodie encenia colimus; cuius intercessionibus utinam omnes beatæ illius et immortalis gratiæ ac exultationis competes efficiamur in Christo Iesu domino nostro, cui gloria et imperium nunc et semper et in sæcula. amen.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΑΦΩΝ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

ΤΩΝ ΟΝΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΝΑΩ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ. *)

Ἐν τῷ ἡρώῳ τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Κωνσταντίνου ἔμπροσθεν
κατὰ ἀνατολὰς κεῖται ἡ λάρναξ τοῦ αὐτοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου P 122
πορφυρᾷ, ἐν ᾗ ἀπόκειται αὐτὸς μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἑλένης.

Ἐτέρα λάρναξ πορφυρᾷ, ἐν ᾗ ἀπόκειται Κωνσταντῖνος ὁ
υἱὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου.

Ἐτέρα λάρναξ πορφυρᾷ, ἐν ᾗ ἀπόκειται Θεοδόσιος ὁ
μέγας.

Ἐτέρα λάρναξ πορφυρᾷ, ἐν ᾗ ἀπόκειται Θεοδόσιος ὁ
μικρὸς.

Ἐτέρα λάρναξ πράσινης Θειταλῆ, ἐν ᾗ ἀπόκειται Ζήνων. B

*) Libellum hunc ex codice Regio (C) sumptum primus edidit
Bandurius Imp. Orient. t. 1. Antiq. Cpolit. lib. 6 p. 121.

DE SEPULCRIS IMPERATORUM

QUAE SUNT IN TEMPLO SS. APOSTOLORUM.

In heroo sancti et magni Constantini versus Orientem iacet urna eiusdem magni Constantini porphyretica, in qua depositus est ipse cum matre sua Helena.

Alia urna porphyretica, in qua depositus est Constantinus, filius magni Constantini.

Alia urna porphyretica, in qua depositus est Theodosius magnus.

Alia urna porphyretica, ubi tumulatur Theodosius iunior.

Alia urna prasina Thessalica, in qua iacet Zeno.

Ἐπίφω λάρναξ πρώσιος ἱερωνίης, ἐν ᾗ ἀπόκειται Λίω
ὁ μέγας.

Ἐπίφω λάρναξ πορφυρεῖα, ἐν ᾗ ἀπόκειται Μαρκεῖος καὶ
Πολυχρῖα.

Ἐπίφω λάρναξ Νικητιωνή, ἐν ᾗ ἀπόκειται Ἀνισιόσιος ὁ
δίκυρος μετὰ Ἀριάδνης.

C Ἐπίφω λάρναξ πρώσιος Θιπταλή, ἐν ᾗ ἀπόκειται Βασί-
κός ὁ Μακεδών, Εἰδοκίμω καὶ Ἀλέξανδρος.

Ἐπίφω λάρναξ Σαγγαρινή φλεγμηνούσιος, ἐν ᾗ ἀπόκειται
Λίω ὁ φιλόσοφος καὶ Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

Ἐπίφω λάρναξ λευκή, ἢ λευκωμένη βασιλική, ἐν ᾗ ἀπόκειται
Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

D Ἐπίφω λάρναξ πρώσιος Θιπταλή, ἐν ᾗ ἀπόκειται τὸ
λίφωσιον τῆς ἀγίας Θεοφανούς καὶ Εἰδοκίμω τῆς θυγατρὸς
αὐτῆς.

Ἐπίφω λάρναξ Βιθυνή, ἐν ᾗ ἀπόκειται Ζωὴ ἡ δευτέρα
μετὰ Λίωσιος τοῦ φιλοσόφου.

Ἐπίφω λάρναξ πρώσιος Θιπταλή, ἐν ᾗ ἀπόκειται ἡ τρίτη
μετὰ τοῦ αὐτοῦ Λίωσιος.

Ἐπίφω λάρναξ Προκονησια, ἐν ᾗ ἀπόκειται ἡ θυγάτηρ
Λίωσιος Ἄννα.

Ἐπίφω λάρναξ, ἐν ᾗ ἀπόκειται Νικηφόρος ὁ Φωκάς.

E Ἐπίφω λάρναξ, ἐν ᾗ ἀπόκειται Μιχαὴλ ὁ Ἀμορρηνός.

Alia urna prasina hieracitis (id est ex marmore viridi obscuro),
ubi reconditus est Leo magnus.

Alia urna porphyroica, ubi tumultantur Marcianus et Pulcheria.

Alia urna Nicotiana, in qua iacet Anastasius Dicomus cum Arinona.

Alia urna prasina Thessalica, ubi tumultantur Basilius Macedo,
Eudocia et Alexander.

Alia urna Saugarina Phlegmenusia, in qua depositus est Leo phi-
losophus et Constantinus filius eius.

Alia urna alba, quae dicitur Basilica, in qua iacet Constantinus
filius eius.

Alia urna prasina Thessalica, in qua reconditae sunt reliquiae
S. Theophanonis et Eudociae filiae eius.

Alia urna Bithynica, in qua tumultatur Zoe secunda uxor Leonis
philosophi.

Alia urna prasina Thessalica, ubi deposita est tertia uxor eius-
dem Leonis.

Alia urna Proconnesia, in qua iacet Anna Leonis filia.

Alia urna, in qua reconditur Nicephorus Phocas.

Alia urna, in qua depositus est Michael Amorrhaeus.

Ἐτέρα λάρναξ, ἐν ἣ ἀπόκειται Ῥωμανὸς ὁ υἱὸς Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου, ὁ λεγόμενος τὸ καλὸν παιδίον.

Ἐσωθεν δὲ τοῦ αὐτοῦ ναοῦ ἑτέρα λάρναξ, ἐν ἣ ἀπόκειται Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος καὶ ἀδελφὸς βασιλέως Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου. οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Ῥωμανοῦ τοῦ λεγομένου καλοῦ παιδίου καὶ μητρὸς αὐτῶν Θεοφανοῦς, ἐν ἣ ἀπόκειται καὶ αὐτὴ εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ αὐτοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου.

Ἡρώων τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ.

Λάρναξ κατὰ ἀνατολὰς ἀπὸ λίθου ξένου καὶ ἀλλοκότου, μέσην χοροῖαν ἔχουσα τοῦ τε Βιθυννοῦ καὶ Χαλκηδονίτου παρὰ λίθου ὀστρέτου, ἐν ἣ ἀπόκειται Ἰουστινιανός.

Ἐτέρα λάρναξ ἀπὸ λίθου Ἱεροπολίτου, ἐν ἣ ἀπόκειται Θεοδώρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

Ἐτέρα λάρναξ πρὸς δυσμὰς εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, τὴν χοροῖαν ῥοδοποικίλος, ἐν ἣ ἀπόκειται ἡ γυνὴ Ἰουστίνου.

Ἐτέρα λάρναξ λευκὴ Προικοννήσιος, ἐν ἣ ἀπόκειται Ἰουστίνος ὁ μικρός.

Ἐτέρα λάρναξ Προικοννήσιος, ἐν ἣ ἀπόκειται Σοφία ἡ γυνὴ Ἰουστίνου.

Alia urna, in qua tumulatur Romanus Constantini Porphyrogeniti filius, qui bonus puer cognominabatur.

Intra templum alia urna, in qua depositus est Constantinus Porphyrogenitus, frater imperatoris Basilii qui Bulgaros concidit. hi sunt filii Romani, qui bonus puer cognominabatur, et Theophanonis, quae deponitur in eadem urna ad dextrum eiusdem templi S. Constantini latus.

Heroum magni Iustiniani.

Urna ad Orientem ex lapide peregrino et extraneo, medium colorem habente Bithynicum et Chalcedonitem inter atque Ostritum; in qua depositus est Iustinianus.

Alia urna ex lapide Hieropolitano, in qua iacet Theodora uxor eius.

Alia urna ad occidentem in dextro latere, colore roseo maculis distincto, in qua iacet uxor Iustini.

Alia urna alba Proconnesia, ubi reconditus est Iustinus iunior.

Alia urna Proconnesia, ubi deposita est Sophia uxor Iustini.

Ἐίρα λάρναξ ἀπὸ λίθου λευκοῦ δοκίμινου οὐραγίτου, ἐν ᾗ ἀπόκειται Ἡράκλειος.

Ἐίρα λάρναξ πρῶστος Θεσσαλή, ἐν ᾗ ἀπόκειται Φλαβία ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

Ἐίρα λάρναξ Προκοννησία, ἐν ᾗ ἀπόκειται Κωνσταντίνος ὁ πωγωνάτος.

C Ἐίρα λάρναξ πρῶστος Θεσσαλή, ἐν ᾗ ἀπόκειται Φαύστα.

Ἐίρα λάρναξ Σαγγαρική, ἐν ᾗ ἀπόκειται Κώστας ὁ υἱὸς Κωνσταντίνου, υἱῶ Ἡρακλίου.

Ἐίρα λάρναξ ἰκατωτάλιδος Σαγγαρική, ἐν ᾗ ἀπόκειται ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

Ἐίρα λάρναξ Ἱερικολίτης, ἐν ᾗ ἀπόκειται ἡ γυνὴ τοῦ Κοπρωνίμου.

D Ἰστίον ὅτι ἡ λάρναξ τοῦ Κοπρωνίμου ἐξεβλήθη ἀπὸ τοῦ ἔρσιον παρὰ Μιχαὴλ καὶ Θεοδώρας, καὶ τὸ μὲν μωρὸν αὐτοῦ σῶμα κατακαύθη, ὁ δὲ λίθος τοῦ τάφου ἐπρίσθη, καὶ ἐχρημάτισται εἰς σπήματα τοῦ παλατίου.

Ἐίρα λάρναξ ἐκ λίθου Προκοννησίου, ἐν ᾗ ἀπόκειται Αἰών ὁ Ἰαῦρος.

Ἐίρα λάρναξ Προκοννησίας Μιχαὴλ τοῦ τραιλοῦ καὶ Θέκλας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ.

E Ἐίρα λάρναξ πρῶστος, ἐν ᾗ ἀπόκειται ὁ Θεόφιλος.

Στὴν εἴρα, ἡμεῖς ἐστί τὰ εἶν ἀσκήπιος, ἐν ᾗ ἀπόκειται

16 ἐμπερήσθη vulgo.

Alia urna ex lapide albo docimino onychita, ubi iacet Heraclius.

Alia urna prasina Thessala, in qua deposita est Flavia uxor eius.

Alia urna Proconnesia, in qua iacet Constantinus Pogonatus.

Alia urna prasina Thessala, ubi recondita est Fausta.

Alia urna Sangarina, in qua depositus est Constantinus filius Constantini, filii Heraclii.

Alia urna centum lapideum Sangarina, in qua recondita est uxor eius.

Alia urna Hierapolitana, in qua iacet uxor Copronymi.

Sciendum est urnam Copronymi eiectam fuisse ex heroo a Michaelis et Theodora, exsecrandumque cadaver eius combustum fuisse. lapis autem sepulcri terra dissectus est et ad palatii compages destinatus.

Alia urna ex lapide Proconnesio, in qua iacet Leo Isaurus.

Alia urna Michaelis Balbi et Theclae eius uxoris.

Alia urna Prasina, ubi depositus est Theophilus.

Porticus altera, quae iam tecto caret, in qua tres urnulae por-

λαρνάκια τρία πορφυρᾷ Ῥωμαίᾳ, τὸ πρὸς μεσημβρίαν Ἀρκαδίον, τὸ δὲ πρὸς ἄρκτον Θεοδοσίου τοῦ νιοῦ αὐτοῦ, τὸ δὲ πρὸς ἀνατολὴν Εὐδοξίας.

Στοῦ ἐτέρα τοῦ αὐτοῦ ναοῦ πρὸς ἄρκτον, ἐν ἧ κεῖται λάρναξ ἀπὸ λίθου τιμίον Ῥωμαίου, ἐν ἧ ἀπετέθη τὸ παμμίαρον **F** σῶμα Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου.

Ἐτέρα λάρναξ ἀπὸ λίθου Ῥωμαίου, ἐν ἧ ἀπόκειται Ἰοβιανός.

Ἰστίον ὅτι ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Μάμαντος, πλησίον τοῦ τείχους τῆς πόρτης τῆς Ξυλοκέρκου, ἐν τῷ νόρθηκι τῆς ἐκκλησίας ἐξ ἀριστεροῦ μέρους ἴσταται λάρναξ ἀπὸ λίθου ἑκατονταλίθου, ἐν ἧ ἀπόκειται Κωνσταντία ἡ τοῦ Μανρικίου γυνὴ μετὰ τῶν τέκνων αὐτοῦ. ἐν δὲ τῇ καταφυγῇ τῆς αὐτῆς μονῆς πρὸς ἀνατολὰς ἐξ ἀριστερῶν ἴσταται λάρναξ, ἐν ἧ ἀπόκειται τὸ σῶμα **B** Μανρικίου σφυγέντος ἀπὸ Φωκᾶ.

Ἰστίον ὅτι ἐν τῇ μονῇ τῆς ἁγίας τριάδος τῆς ἐπονομαζομένης τὰ Σταυρακίον, ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς ἐκκλησίας, ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προδρόμου ἴσταται λάρναξ **B** Σταυρακίου βασιλέως καὶ Θεοφανοῦς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ.

Εἰ δὲ ἐν τῇ μονῇ τῶν Λιβαδίων τῆς κυρᾶς Εὐφροσύνης ἴσταται λάρναξ ἀπὸ λίθου Βιθυνοῦ, ἐν ἧ ἀπόκειται Κωνσταντίνος ὁ υἱὸς Εἰρήνης ὁ τυφλωθεὶς παρ' αὐτῆς, καὶ Μαρία ἡ πρώτη αὐτοῦ γυνή, ἡ γεγονυῖα ἐγγονὴ τοῦ ἁγίου Φιλαρέτου τοῦ

phyreticae Romanae depositae sunt, quarum ea quae ad meridiem locatur Arcadii est; quae ad septentrionem, Theodosii filii eius; quae ad Orientem, Eudoxiae.

Porticus alia eiusdem templi ad septentrionem, in qua iacet urna ex lapide pretioso Romano, ubi depositum est execrandum-cadaver Iuliani apostatae.

Altera urna ex lapide Romano, ubi reconditur Iovianus.

Sciendum est in monasterio S. Mamantis, proxime murum portae Xylocerci, in narthece ecclesiae a sinistro latere urnam stare ex lapide tessellis lapideis distincto, in qua reconditur Constantia Mauricii uxor cum filiis suis. in loco autem abdito eiusdem monasterii ad orientem a sinistro latere stat urna, in qua reconditur corpus Mauricii, qui a Phoca occisus est.

Sciendum est in monasterio S. Trinitatis, quae cognominatur Stauracii, a dextro latere ecclesiae, in oratorio S. Iohannis praecursoris, stare urnam Stauracii imperatoris et Theophanonis uxoris eius.

Et in monasterio Libadiorum dominae Euphrosynae locatur urna ex lapide Bithyno, in qua iacet Constantinus filius Irenes, ab ea excaecatus, et Maria eius prima uxor, abneptis S. Philareti Eleemonis,

ἰλιθμόνος, καὶ αἱ δύο αὐτῶν θυγατέρες, Εἰρήνη καὶ Εὐφροσύνη,
ἔτι γυνὴ Μιχαὴλ βασιλέως τοῦ τρανινοῦ, καὶ Ἄννα ἡ θυγατὴρ
Θεοφίλου τοῦ βασιλέως.

- C Ἰστίον ὅτι ἐν τῇ γυναικίῳ μονῇ τῶν Γαστριῶν, εἰς τὸ
πρὸς ἀνατολὰς διξίων μέρος τῆς ἐκκλησίας, ἵάσθη τὸ αἶμα τῆς
ἁγίας Θεοδώρας τῆς γυναικὸς Θεοφίλου τοῦ βασιλέως, καὶ αἱ
τρὶς αὐτῆς θυγατέρες Θέκλα Ἀναστασία καὶ Πολυχρία.

denique ipsorum filiae, Irene et Euphrosyne, uxor Michaelis Balbi,
et Anna uxor Theophili imperatoris.

Sciendum est in monasterio Gynaecii Gastriorum, ad dextrum
latus ecclesiae versus Orientem, sepultum esse corpus S. Theodorae,
uxoris Theophili imperatoris, tresque filias ipsius Theclam Anastasiam
et Polycheriam.

IOANNIS MEURSII ET PETRI LAMBECHII

AD

GEORGIUM CODINUM

NOTAE ET ANIMADVERSIONES.

MEURSII ET LAMBECHII AD CODINUM NOTAE.

p. 3. Γεωργίου τοῦ Κωδίνου] facilius dixerim quo tempore hic auctor non vixerit quam quo vixerit. in libro enim de Officiis aulae Cpolitanae meminit Ioannis Cantacuzeni et Theodori Metochitae, qui sub primis Palaeologis aetatem egerunt. MEURS.

p. 3. περὶ τῶν πατρίων τῆς Κωνσταντίνου πόλεως scripsere etiam Leo Byzantius libris septem, teste Suida, et Priscus Panita, qui temporibus Theodosii vixit. auctor est idem Suidas in Πρίσκος. et meminit huius non semel Iordanes de Reb. Get. sed corruptum eius nomen est apud Euagrium Hist. Eccl. 2 1: Μαρκιανός τοίνυν καὶ ἄλλοι τε πολλοῖς καὶ μὲν καὶ πατρίσκη ἱστόρηται τῷ ῥήτορι. corrigo καὶ ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ μὲν καὶ Πρίσκῳ ἱστόρηται. et postea apud eundem occurrit incorruptum. eius Eclogas de legationibus edidit nuper eruditissimus vir, David Hoeschelius. MEURS.

p. 3 v. 1. [Codex C apud Bandurium ita incipit.

ἄρχει σὺν θεῷ ἀγῶ τὰ πάτρια τῆς πόλεως.
 Ὡ πῶς μετῆλθες τὰς κεκοιμημένας πάγας,
 καὶ πῶς σοφῶς ἤγαγες αὐτὰς εἰς φάος;
 εἰ μὴ γὰρ αὐτὸς ἐκ θεοῦ ἐπεσκέπτου (ἐπεσκέπου?),
 οὐκ ἂν καθεῖλες δυσμενῶν ὄφρυν, μέδον.
 χάρει κατ' ἄκρων ἀρεταῖς ἐστεμμένος.
 ἔχεις γὰρ αὐτὰς συμμαχούσας σοι πάλαι,
 ὄπλον νεοταῖον εἶδες ἐν μάχαις [φέρειν add Band.]
 φρόνησιν ἀνδρείαν τε καὶ σωφροσύνην,
 δικαιοσύνην, συνεξενγμένας ταύτας,
 θεοῦ φυλάττων ἐντολάς, αὐτοκράτορ,
 πραῶς ταπεινὸς καὶ γαληνὸς τυγχάνεις.
 σύμπασιν ἀπλοῖς σαντὸν τοῖς μονοτρόποις (i. e. monachis),
 καὶ πλουτοποιεῖς δωρεαῖς ὑπεριτάτοις·
 ὅθεν σὲ Χριστὸς ἀνταμείβεται πλέον
 σκέπων, φυλάττων ἐν πάλαις ἐναντίων,
 τ' αὐτοὺς τρόπους (τροπιάσας Band.) δεξιὸς ὀλοτρόπως.

μημίην λοιπὸν ἀπαστον ἐν βίῳ, ἀναξ,
τῶν οὖν τρεῖσιν, μὴ παρανθίσαν γυῖνον,
εἰκοτὶς ναστὶς στήλας τε καὶ τεχνῶν θείαις,
ἵς ἐν συνάγῃς ἀκριβῶς Βυζαντίου,
{Αἰτίῳ μίδοντι Κομνηνῷ γέρω.}

p. 3 v. 5. Βυζαντίης] vocatur βαρυβύσσος apud Suidam in Ἡρακλῆος. MEURS.

p. 4 v. 6. νήσου τῆς τῶν Καταγωγίας] Meursius in notis ad Hesychium pro καταγωγίας hic legendum censet Καταωνίας. sed profecto, quisquis Cornelii Nepotis, Constantini Porphyrogeniti et reliqua ab eo citata geographorum loca inspiciet, primo animadvertet intuitu Cataoniam, cuius ibi mentio fit, non esse insulam sed regionem supra Ciliciam in continenti sitam, quae etiam pro parte Cappadociae habetur. vera igitur huius loci emendatio haec est: ἀπὸ Νίσου τὸ γένος καταγωγίας. Nisus autem hic intelligitur Pandionis filius, Megarensium rex, a quo ipsa Megaris Νισαία denominata fuit, ut testatur Stephanus: Νισαία, inquit, ἐστὶν ἡ Μεγαροῦς, ἀπὸ Νίσου τοῦ Ἡερδιονος. vide praeterea Strabonem principio libri noni, et scholiasten Theocriti ad ista verba Idyll. 12: Νισαία Μεγαροῦς. similiter etiam corrigendus et vertendus est Hesychius, apud quem perperam legitur ἀπὸ νήσου τὸ γένος καταγωγίας, quod interpres vertit ex insula orandios. LAMB.

p. 4 v. 18. κίρας] Plinius l. 4 c. 11 appellat *Chryso-ceras*, et promontorium facit. Strabo et Polybius *unum* dicunt. MEURS.

p. 4 v. 20. Κιρόσσας] sic quoque a Stephano vocatur in Βυζαντίου: ergo corrige Etymologicis auctorem in Βυζαντίης: ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Βυζαντίης τοῦ Κιροῦσσης τῆς Ἰουδῆς Θυγατρὸς καὶ Ποσειδῶνος. male hodie τοῦ Κιροῦσσης. MEURS.

p. 5 v. 6. Βυζαντίης] ut ratio constet derivationi nominis Byzantiae, non dubium est quin scribendum sit Βυζαντίης. (non prius Βυζαντίης a Βυζαντίη quam κίρας a Κιροῦσσαι.) quod autem addit Codinus, Byzantios ad colendum memoriam Nymphae Byzae aquas eius haurire solitos fuisse, id referendum esse puto ad Borbyzen fluvium, qui itidem Byzantiae educator creditus fuit. LAMB.

p. 5 v. 22. ὁ μὲν οὖν Βέζας] factum hoc regnante Tullo Hostilio, Cassiodorus in Chronico: *Tullus Hostilius regnavit annis 32, qui primus apud Romanos purpura usus est. huius temporibus Chalcedon conditur et Byzantium, quae nunc Cypolis dicitur.* MEURS.

p. 6 v. 3. τοὺς γὰρ ἐν αὐτῇ πύργους] de septem Byzantiae turribus huic loco congrua vide apud Suidam in Βυζαντίου, Cedrenum, et Zonaram Annual. 3 in initio. MEURS.

p. 6 v. 8. *Ἰσταμένον ἐντὸς τοῦ τείχους*] scribe τοῖς ἐντὸς ἰσταμένοις τοῦ τείχους, ut referantur haec verba non ad turrim Herculis sed ad urbis incolae. confirmant hanc lectionem Hesychius et fragmentum historicum de turribus vocalibus Byzantii, quod ex antiquo codice bibliothecae Regiae depromptum huc apposui. ὅτι Βύζας ὁ τὸ Βυζάντιον κτίσας τὴν πόλιν ἀνήγειρεν τείχεσι μεγάλοις καὶ πύργοις περικαλλέειν ἐπτά. ξένον δέ τινα καὶ ἀξιοθαύμαστον οἱ πύργοι οὗτοι τὴν ἐνέργειαν εἶχον. εἶποτε γάρ φησι σάλπιγξ ἢ φωνή τις ἑτέρα, ἀνθρώπου τυχὸν ἢ ἄλλου ζώον ἢ καὶ λίθου βολῆς, ἐνὸς τῶν ἐπτά τούτων πύργων ἐπεγένετο, εὐθύς εἰς τὸν μετ' αὐτὸν ὁ ἦχος διέβαινε, καὶ καθ' ἑξῆς διὰ τῶν ἄλλων μέχρι τοῦ ἐσχάτου παρεπέμπετο, καθαρὸς οἷος ἐξ ἀρχῆς ἐξεφωνήθη, εἴτε ἔναρθρος εἴτε καὶ ἀναρθρος. ἀλλὰ καὶ ὁ εἰς τῶν ἐπτά τούτων πύργων, ὁ καὶ τοῦ Ἡρακλέος καλούμενος, τὰ τῶν πολεμίων ἔξωθεν μυστήρια, τῶν εἰς πολιορκίαν τυχὸν τῆς πόλεως καθισταμένων, ἔνγη ἐποίει τοῖς ἐντὸς καὶ ἀκουσιὰ. ἴδοντο δὲ ὁ πύργος οὗτος ἐν τῷ τῆς ἀκροπόλεως λόφῳ, ὃς νῦν Κυνήγιον ὀνομάζεται. caeterum ex hoc fragmento et antiquissimo codice Palatino Hesychius quoque corrigendus est, apud quem perperam legitur σάλπιγξι ἢ φωνῇ τις ἑτέρα pro σάλπιγξ ἢ φωνή τις ἑτέρα. LAMB.

p. 6 v. 13. *Μηνᾶ*] de hoc Mena infra dicemus. MEURS. sensus est, templum Neptuni in eadem urbis regione fuisse ubi postea S. Menae martyri aedes dicata est. quare frustra obiciunt quidam Codinum dicere quod templum S. Menae antea Iovis fanum fuerit. nam licet hoc verum sit, non propterea sequitur alterum falsum esse, cum idem templum eodem tempore et Iovis fanum esse potuerit, et in eadem urbis regione exstructum esse in qua Neptuni fanum situm erat. LAMB.

p. 6 v. 17. *Στρατηγίου*] Severus postea restauravit. vide Suidam in *Σεβῆρος*. MEURS.

p. 6 v. 20. *Συκαῖς*] palatium erat. Victor Cumanensis in Chronico: *Theodosius Cpoli Sugae relegatus totum pene palatium et maximam regiae urbis partem sua perfidia maculavit.* et in propinquo portus. Strab. l. 7: ἐπὶ τὸν ἐπὶ τῇ συκῇ καλούμενον λιμένα. Zonaras in Leontio: ἅμα τῷ στόλῳ καταλαβὼν τὸ Βυζάντιον ἐν συκαῖς τὰ σκάφη προσώρμισεν. mentio etiam huius loci est Novell. 59 et apud Euagrium 3 33, item 4 36. vide nostrum Glossarium in *σκάλα*. MEURS.

p. 7 v. 5. post vocem *προθυμούμενος* interpungendum est: hucusque enim sermo fuit de Haemo. caetera vero quae sequuntur, ad Byzantem pertinere atque ita supplenda esse censeo: οὐχ ὑπομείνας δὲ ὁ Βύζας τὴν ἔφοδον τοῦ βαρβάρου, etc. eodem modo corrigendus est Hesychius, apud quem aeque mutilus hic locus legitur. LAMB.

p. 7 v. 13. τῆ τῶν δρακόντων σιμυαζ[α]] eodem strategate adversus Eumeneum usus est Hannibal, ut refert Cornelius Nepos in eius vita. LAMB.

p. 8 v. 2. τῆς γίτονος Λαλκηδόνας] nam septem tantum stadia distabat. Plinius l. 6 c. ult. MEURS.

p. 8 v. 3. δεκαεννία Ἴσιον] Herodotus l. 4 septendecim tantum. MEURS.

p. 8 v. 9. τυράννι; ἐκάλιστος] Tacitus Annal. 12, Polybius l. 4, Strabo l. 7, Herodotus etiam l. 4, Plinius 5 32, Manassea in Annales. MEURS.

p. 8 v. 22. πρὸς τὰς τῶν ἰδάτων διαφανείας] ad hunc Cœlini locum illustrandam pertinet fragmentum historicum, quod ex antiqua codice bibliothecae Regiae excerptum hic sublinxi. ὅτι Ἰσχυροῦσθων ἑταρον τῶν Βιζαντιῶν ἀπὸ τῶν ὄστων, διασθεράτων αἰσὶς τὸ ἕδατο, ὁ Τρανιῆς Ἀπολλωνίως ἀπὸ λίθου χιτῶν τρεῖς ὀπίσθησι πηλαργούς, οἱ τινες εἰκ ἴδων ἑπιφοιτῆσαι τῆ πάλαι πηλαργούς. ἔπειτα γὰρ πηλαργούς τοὺς ὄσθεις πρῶην ἠκόντιζον νεκροὺς κατὰ τῶν διαφανῶν. LAMB.

p. 9 v. 2. πηλαργούς] id est, ciconiarum statuas magice consecratas seu τιτλιζομένης, quae ciconias ingredi prohibebant. hic respexit Iustinus Martyr ita loquens: εἰ θεὸς ἴσσι θεοποιεργός καὶ δεσπότης τῆς κτίσεως, πῶς τὰ Ἀπολλωνίως τιτλιζομένα ἐν τοῖς μέρισι τῆς κτίσεως δύνανται; καὶ γὰρ θαλάττης ὄσθεις καὶ ἀνδρῶν φορὰς καὶ μυῶν καὶ θηρίων ἑπιδομήσας, αἰσ ὀσῶμιν, κωλύουσι. vide prolixius super hac re dissentientem Salmastium in Flavianum Vopiscum. hoc duntaxat addo, eiusdem generis τιτλιζομένα fuisse illa σεισμῶν σφαιλακτήρια, quae Marinus in posteriore parte vitae Procli, hactenus inedita, ab ipso ait erecta fuisse; item illa ἀγάλματα ἡγνείας περιποιητικὰ καὶ νοσοποιά δημιουργήματα, quorum meminit Psellus in libro ἀνεκδότῳ, cui titulus est τίνα περὶ δαιμόνων δοξάζουσιν Ἑλλήνης. LAMB.

p. 9 v. 13. νεφέλας πυρός vocat nubes ardentes et lucidas. simili loquendi formula utitur Suidas in v. Μοξέπιος: εἶδεν, inquit, ἐν τῷ οὐρανῷ στῦλον πυρός. LAMB.

p. 9 v. 17. οὐ δὴ χάριν] ob eandem causam aliquot Byzantium numismatibus figuram lunae insculptam videmus, cum hac inscriptione: ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΣΥΡΤΕΡΑ. LAMB.

p. 10 v. 7. κίονα ἐν ᾧ δάμαλις] inausit haec columna ad tempora usque Constantini Leonis F., ut ex Cedreno accipimus. MEURS. huius statuae meminit antiquus ineditus chronographus, qui in bibliotheca Regia asservatur, his verbis: γίνεται δὲ τῷ Ἰνῶνθον θυγάτηρ ὄνομα Ἰῶ. ταύτης ἐκῶνυμος ὁ βόσπορος ἐκλήθη τοῦ Βυζαντίου, ἀφ' οὗ στήλην ἑστησαν δαμά-

λεως ἐν κίονι πρὸς τὸ ἀντίπεραν τῆς ἀκροπόλεως Βυζαντίου.
LAMB.

p. 10 v. 11. Ἰναχίης οὐκ εἰμι βοός] hoc epigramma alii Dioscoridi cuidam, alii Hecataeo adscribunt. exstat Anthologiae l. 3. MEURS.

p. 11 v. 1. τραφέντων] scribe [cum Hesychio] γραφέντων. sensus est, Timesium non natione sed iure tantum municipali Argivum fuisse. eiusmodi cives Latine *adscripticii* dicuntur, quibus opponuntur *nativi*. egregius hac de re Ciceronis locus exstat in oratione pro L. Cornelio Balbo. in *Graecis*, inquit, *civitatibus videmus Athenis Rhodios Lacedaemonios caeterosque undique adscribi, multarumque esse eosdem homines civitatum.* idem Archiam poetam adscripticium civem vocat et Heracleae adscriptum fuisse ait. hoc loco igitur simplex *γράφειν* idem est atque *πολιτογραφεῖν* seu *in civitatem adscribere*. hinc quoque corrigenda est Latina versio Hesychii: frustra enim eius interpres antiquam et genuinam codicis Palatini lectionem sollicitat et pro *γραφέντων* legendum censet *τραφέντων*. idem ibidem annotat Timesium hunc fuisse patrem Pescennii Nigri, qui cum Severo de imperio dimicavit. sed praeterquam quod ex Aelio Spartiano et Dione constat Pescennium Nigrum Italum fuisse et patrem habuisse Annum Fuscum, matrem vero Lampridiam, vel sola distantia temporum, quibus vixerunt, errori detegendo sufficit, quia alter Graecia Romanorum consulum armis nondum subiugata floruit, alter autem aliquot centum annis post Severo imperatori fuit coaetaneus. LAMB.

p. 11 v. 2. πρὸς τῷ λεγομένῳ Ἐφεσιότη] in uno cod. Vat. legitur πρὸς τὸν λεγόμενον ἐφαστάτην, in alio ἐφεσάτην. mihi dubium non est quin locus nominatus Ἐφεσιότης vel Ἐφεσίτης idem sit atque portus Ephesiorum, cuius meminit Dionysius Byzantius his verbis, εἴπερ ἄρα τῶν γνησίων εἰσίν: *his*, inquit, *ante commemoratis locis proximus succedit Phosphorus locus, qui vel a Diana vel a vicina antiqua Pharo cognomen traxit. huic adiunctum et continens longum littus vocatum Ephesiorum est portus, a multis navibus Ephesiorum huc appulsis.* sed procul dubio ibi scribendum est: *huic adiunctum est continens longum littus et portus vocatus Ephesiorum.* verisimile enim est Dionysii haec verba in hunc modum Graece concepta fuisse: ἔπειτα προσεχῆς τέ ἐστι καὶ μακρὸς αἰγιαλὸς καὶ ὁ λιμὴν ὁ καλούμενος Ἐφεσίτης vel τῶν Ἐφεσίων. similiter fere Strabo, de littore Latino loquens, ἔπειτα ait προσεχῆς τέ ἐστι καὶ ἀλιμενος, πρὸς αὐτῷ μόνον τῷ Κισκαίῳ λιμένιον ἔχων. item l. 4, ubi agit de ora Ligustica, et passim alibi. hoc praeterea notandum est, portum antiquitus

nuncupatum Ἐπιείργην hodieque paulum immutato nomine Ἀφοοισίην vocari. LAMB.

p. 11 v. 8. Ἐνθ' ἰχθύς] ultimus hic oraculi versus continet subobscuram periphrasim sinus nuncupati Cornu, nam cervus denotat formam eius cornu cervino similem, quoniam in multos sinus quasi in ramos funditur. per piscem vero significatur pelamys, quae ob vim fluctus intro compellentis et angustiam sinuum numerose illic capitur. utrumque confirmat Strabo l. 7 his verbis: Ἴσται δὲ τὸ Κίρας προσήκει τῷ Βυζαντίων τίγρι, κόλπος ἀνίχων ὡς πρός δεξιὰ ἐπὶ σταδίου ἑξήκοντα, ἰοικῶς ἰάσφου κίρατι. τίς γὰρ πλείστον σφίγγεται κόλπος ὡς ἂν κλάδου τινός, ὡς οὐκ ἠμπίπτουσα ἢ πηλμαρὶς ἀλλοικτοὶ θεδίας δια τε τὸ πλεθος αὐτῆς καὶ τὴν βίαν τοῦ συνελκόμεντος ῥαῦ καὶ τὴν σπιδήτητα τῶν κόλπων, ὥστε καὶ χερσὶν ἀλλοικισθαι διὰ τὴν σπιννογραφίαν. pluribus eruditissime de hac re disputat Io. Tristonus in explicatione nummi Byzantii, cui in honorem Sabinae uxoris Hadriani imperatoris, in quo visuntur duae pelamydes cum inscriptione ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ. Ε.ΙΙΙ. Β... ΠΟΚ. ΤΟ. Β. eiusdem generis nummum vidi Romae apud Franc. Gotofredum, in cuius una parte visitur delphinus medius inter duas pelamydes, cum inscriptione ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ, ob altera vero effigies mulieris cum inscriptione ΙΟΥΛΙΑ ΜΑΙΝΑ. ΑΤΤ. LAMB.

p. 12 v. 8. τὸν κρατερὸν Βύζαντα] exstat hoc epigramma Antholog. l. 4, legiturque Ἰὼ τὴν ἑνὶ προ κίον. exstat illudem alterum etiam p. 298, cuius initium est Ἰμπερὶ σιδάσια. fuit quoque sinus Phidaliae, cuius meminit Suidas in Ἡρακλῆιος. MEURS.

p. 12 v. 14. Περινθίους ἰτάχθησαν δουλιεῖν] Herodianus l. 3: ἰάλω ὑστερον λιμῶ, πᾶσα τε ἡ πόλις κατιστάσθη, καὶ θιάτρων τε καὶ λουτρῶν παντός τε κόσμου καὶ τιαῖς ἀφαιρεθῆν τὸ Βυζάντιον κωμῆ δουλιεῖν Περινθίους δῶρον ἰδοῦθι. vide Suidam in Σιβήρος, Cedrenum, Manassein, Zonaram. MEURS.

p. 12 v. 17. κατὰ τὸν τοῦ ἵππιον Διὸς βωμόν] per Iovem equestrem credo hic intelligi Neptunum, qui etiam Ζεὺς θαλάσσιος nuncupatus fuit. LAMB.

p. 12 v. 18 sq. Ἐνθα δὲ καὶ] scribe [cum Hesychio] Ἐνθα δὲ αὐτὸν φασὶν τοὺς Διομήδους δομάσαντα ἵππους Ζεῦξίππων τὸν τόπον ὀνομάσαι, dicuntur autem haec per parenthesis. sensus est, thermas Zeuxippi ita nominatas fuisse διὰ τὸ τὸν Ἡρακλῆα ἔκτισαι Ζεῦξαι τοὺς ἵππους τοῦ Διομήδους ἐφ' ἄρμα. Eusebius in Canone chronico eas ita appellatas fuisse ait ad conservandam memoriam Zeuxippi ultimi Sicyoniorum regis. LAMB.

p. 12 v. 19. Ζεῦξίππων] multa passim celeberrimi huius balnei mentio apud scriptores. conflavit anno 5 imperii

Iustiniani, teste Cedreno. erat autem hic balneum etiam aliud minus, in quod exstat epigramma istud Leontii Scholiastici Anthol. I. 4:

μη νεμέσα, Ζεύξιππε, παραντέλλοντι λοιτροῦ·

καὶ μεγάλην παρ' ἄμαξαν ἐρωτύλος ἠδὺ φαίνει. MEURS.

p. 12 v. 22. τὰ τῶν ἐφόρων γνωρίσματα] Hesychii interpres pro ἐφόρων legendum esse monet ἐφόδων, eamque secutus correctionem haec ita Latine vertit: *ubi etiamnum curvaturae ascensuum indicia exhibent, per superiora, quae aeneis obeliscis incumbunt.* sed vertendum est absque ulla Graeci textus mutatione: *ubi etiamnum metae deorum praesidium exhibent indicia, ova nimirum aeneis obeliscis imposita.* nam per ἐφόρους, hoc est praesides et inspectores, intelliguntur Dioscuri, quibus dicatum fuisse Cpolitanum hippodromum ipse Hesychius paulo ante affirmat. ideoque subiungit ad sua usque tempora castrorum ibi insignia permansisse, ova nimirum supra metas aeneis obeliscis imposita. caeterum post verba τοῖς χαλκοῖς ὀβελίσκοις adde ex Hesychio, quae apud Codinum perperam omissa sunt, ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ στρατιωτικὰ τέλη προσένειμε. στρατιωτικὰ τέλη hic significant τὰ στρατιωτικὰ τάγματα, ut apud Homerum Iliad. η': δόρυπον ἔπειθ' εἴλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν. similiter exponenda sunt illa verba apud Hesychium, cuius interpres longe diverso sensu ita vertit: *et assignavit in hanc rem impensas e militari aerario.* LAMB.

p. 13 v. 3. Ἀντωνινία] corrige Suidam, apud quem male legitur ἀντωντία ἢ πόλις. MEURS. post Ἀντωνινία ἢ πόλις κατονομάζετο adde ex Hesychio quae hic omissa sunt: ἐπειδὴ δὲ τοῖς θεοῖς τῶν βασιλέων ἀπεδόθη, αὐτῆς τὸ Βυζάντιον ὠνομάζετο, id est, *postquam autem in numerum divorum relatus est (sc. Severus), iterum Byzantii nomen urbs accepit.* sed apud Hesychium pro ἀπεδόθη necessario scribendum est ἀπεδόθησαν, ut referatur ad utrumque, Severum nempe et Antoninum Caracallam, quoniam ea quae praecedunt, ita sunt concepta, καὶ μέχρι μὲν οὗ περιῆν Σεβῆρος καὶ ὁ τούτου παῖς Ἀντωνίνος. praeterea notandum hic occurrit, verba ἐπειδὴ δὲ τοῖς θεοῖς τῶν βασιλέων ἀπεδόθη idem valere ac si dixisset μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ: nam, ut ait Tacitus in fine libri 15 Annalium, *deum honor principi non ante habetur quam agere inter homines desierit.* simili mortis periphrasi utitur Solinus, ubi ait *Angitiam salubri scientia adversus morbos resistantem, cum inter homines vivere desiisset, deam habitam fuisse.* ita enim ibi restituendum est ex antiquissimo codice R. P. Sirmondi, pro eo quod vulgo legitur, *cum dedisset hominem vivere.* sic S. Augustinus de civit. Dei 2 5: *nec ullo modo, inquit, crederet verecundiam laudabilis feminae ita in contrarium divinitate mutari, ut honoribus eam talibus*

advocarent cultores sui, qualibus conviviis in quompriam iaculatus, cum inter homines viveret, aures clauderet seseque subtraheret. item Seneca apothecarii Claudi enarrans, et ille quidem, sit, unam ebulliat, et eo desit vivere videri, atque paulo post subiungit: ultima vox eius haec inter homines audita est. etiam Cicero Tuscul. 1: abūt, inquit, nisi deos Hercules, nunquam abūisset, nisi, cum inter homines esset, cum eibi eam munisset. LAMB.

p. 13 v. 5. ἀλλ' Ἰπωνακτίων τῶν λόγων] quae hucusque Codinus narravit de originibus Byzantii, eodem ad verbum sunt quae in antiquissimo codice Palatino bibliothecae Vaticanae habentur cum hoc titulo, Πατρια Κωνσταντινουπόλεως κατὰ Ἠοσίων Ἰλιουστρίων. LAMB.

p. 13 v. 6. ἀνοστής ἐκ Τρώης Σιδέρου] totum hoc quod sequitur, de reconciliatione Severi et Nigri, inutile est et nugatorium. confundit enim Severum imperatorem cum Severo Aureliano, quem Aelius Spartianus refert filias suas Nigri filijs despandisse. sed deceptus est, inquit, (sc. Niger) consilijs Severi Aureliani, qui filius suus eius filius despandens persistere cum fecit in imperio. Pescennium Nigrum Timesii filium fuisse supra duplici argumento refutavi, scilicet distantia temporum quibus vixerunt, et auctoritate Spartiani et Dionis, qui ipsum Italum fuisse aiunt, et patrem Annum Fuscum, matrem Lampridiam habuisse. sed cum omnia, quae hic a Codino de Pescennio Nigro et Severo narrantur, futilitatis summæque levitatis plena sint, inde satis absque alio argumento liquet quam fidem mereantur quae de Timesio Nigri patre, nunquam alibi lecta, hoc loco refert. LAMB.

p. 13 v. 10. Μακεδόνων] videtur loqui de legionibus Macedonicis, quibus Severus imperator ad Byzantium expugnandum usus est. LAMB.

p. 13 v. 22. τοῦ συμπινθηροῦ] iterum confundit Severum Aurelianium cum Severo imperatore. LAMB.

p. 14 v. 6. Μηδικῶς πυρός] quis hic Medicus ignis? quaerendum est. invenio etiam Pomeicum apud Diaconum in Leone et Michaelē, quem pariter ignoro. MEYERS. per ignem Medicum credo intelligendum naphtham, quam Nicander vocat τὸ Μηδείας Κράχηδος ἰχθυεῖνον πῦρ, quia sponsam Iasonis hoc igne a Medea crematam ferunt, teste Plinio 2. 105. alias Graeci appellant ἕλαιον Μηδείας, ut refert Procopius Goth. 4: ἀγγλία θείου τε καὶ ἀσφαλίου ἐμπιχσάμενοι καὶ φαρμάκων, ὅπερ Μηδοὶ μὲν νασθῶν καλοῦσιν, Ἕλληνας δὲ Μηδείας ἕλαιον. sed forte apud Procopium pro Μηδείας scriptum fuit Μηδίας, id est Mediae regionis. ita Ammianus Marcellinus l. 23 et Solinus c. 21 oleum Medicum nuncupant, et vetus Nicandri scholiastes φάρμακον Μηδικόν, et noster auctor hoc loco

Μηδικὸν πῦρ. de usu autem naphthae seu ignis Medici in succendendis balneis nihil alibi legi. caeterum quod Meursius ad hunc locum observat de igne Pomaico, cuius mentio fit in *Historia Miscella*, nullius plane momenti est. ibi enim non Pomaicus sed Romaicus legendum est. verba *Historiae Miscellae* l. 21 haec sunt: *porro vernali tempore venit Suphian, et comperta Romaici ignis efficacia transcurrit in Bithyniam.* ibidem paulo post: *post paululum venit et Gizid: similiter et ipse cum eadem didicisset de humido igne, applicuit penes Saturnon.* ubi nota, qui primo vocatur ignis Romaicus seu Ῥωμαϊκός, postea appellari ignem humidum. est ergo Romaicus sive Romanus ignis idem qui Graecis dicitur πῦρ ὑγρὸν seu ignis liquidus, quoniam per siphones emittitur. alias ignis Graecus nuncupatur, ut apud Luitprandum de rebus Imp. 3 6. in antiquo Chronico ms Cavensi vocatur ignis marinus: *anno domini 669, indict. 12, Constantinus filius Constantis superioris. huius tempore, anno quinto, ignis adinventus est marinus a Callinico architecto, qui e Syriae civitate Helicopoli profugus ad Romanos venit.* hinc corrigendus est Constantinus Porphyrogenitus de administr. Imp. c. 48, ubi agit de igne Graeco: *ιστέον, inquit, ὅτι ἐπὶ Κωνσταντίνου υἱοῦ Κωνσταντίου, τοῦ καὶ πωγωνιάτου καλουμένου, Καλλινικός τις ἀπὸ Ἰλίου πόλεως Ῥωμαίοις προσφυγὼν τὸ διὰ τῶν σιφώνων ἐκφερόμενον πῦρ ὑγρὸν κατεσκεύασε.* pro υἱοῦ Κωνσταντίου lege υἱοῦ Κωνσταντος, et quae sequuntur τοῦ καὶ πωγωνιάτου refer ad Constantinum cuius Constans, qui in Sicilia obiit, pater fuit, ut testantur Zonaras Cedrenus et alii historici. postea pro ἀπὸ Ἰλίου πόλεως scribe ἀπὸ Ἡλιοπόλεως. LAMB.

p. 14 v. 7. ἐκτίσθη παρ' αὐτοῦ τοῦ Σεβήρου] vide *Suidam* in Σεβήρος. MEURS.

p. 14 v. 9. τοῦ τετραπλεύρου] hanc columnam Tetra-pleuri collapsam et multo tempore prostratam erexit rursus per Proclum Theodosius imperator. eamque in rem epigramma exstat *Antholog.* l. 4 (2 p. 239 Iac.): *κίονα τετράπλευρον κ. τ. λ.* dicit poeta κίονα τετράπλευρον, ut Horatius Stertinium acumen et alii alia: itaque errat interpres, qui vertit *columnam quadrilateram.* erat autem Tetra-pleurum locus Cpoli, ubi statuae nudorum Cupidinum pomis sese petentium, et ἀνεμοδούλιον quoque dicebatur. v. Nicetas in *Andronico Comneno* p. 432 18 ed. Bonn. MEURS.

p. 14 v. 10. τῆς σφενδόνης] meminit huius loci etiam Cedrenus: *κελεύει οὖν ὁ βασιλεὺς πυρὰν ἐν τῇ σφενδόνη ἀναφθῆναι καὶ τὸν πραιπόσιτον ἐν αὐτῇ κατακαῆναι.* et hinc observa supplicia ibi de noxiis solita sumi. MEURS.

p. 14 v. 12. κρημνώδης] in uno cod. Vat. perperam le-

gitar σκευνῶδης, quam lectionem secutus inferius τόπον σκευνῶδη verterat locum catulis leonum destinatum. LAMB.

p. 14 v. 18. ἐν δὲ τῷ τριακοσιοστῷ] vide Suidam in Κωνσταντῖνος ὁ μέγας, item in Κωνσταντινούπολις. MEURS.

p. 14 v. 19. ἀπὸ Ἀγγοῦστου Καίσαρος μοναρχίας, τῆς προσηβυτίας Ρώμης] ita ex codicibus manuscriptorum et Hesychio hunc locum restitui. antea perperam legebatur: ἀπὸ Ἀγγοῦστου Καίσαρος ἢ μοναρχία διέλιθεν τῆ προσηβυτίας Ρώμης. LAMB. Hesychius certe aptius (p. 43): δύο καὶ ἐξήκοντα τριακοσίαν ἀπὸ τῆς Ἀγγοῦστου Καίσαρος μοναρχίας διέλιξι θεοτῶν ἐνιαυτῶν τῆς προσηβυτίας Ρώμης.

p. 14 v. 21. ὀφειγμένων, Κωνσταντῖνος ὁ Κωνσταντῖος παῖς] ita haec continua serie legenda sunt. in superioribus editionibus post vocem ὀφειγμένων interpunctum erat, nove subsequente titulo: ἀρχὴ τοῦ μεγάλου Κωνσταντῖνου. caetera ita legebantur Κωνσταντῖνος ὁ Κωνσταντῖος παῖς etc. sed antequam ulterius progrediar, libet hic adscribere fragmentum ex inserto cuiusdam Iulii Pollucis chronico haecenus inedito, cuius collatione, quae deinceps Codinus narrat de Constantino magno et instauratione Byzantii, corrigi et illustrari possunt. ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος — τεγγάνειν αὐτοῦς (ed. Hardt. p. 263—274). LAMB.

p. 14 v. 22. τὴν νῆαν — Κωνσταντῖνος] haec verba ex codicibus scriptis et Hesychio ita reformanda sunt: νῆαν ἀνίστασθαι Ρώμην τὴν νῦν Κωνσταντινούπολιν λεγομένην, καὶ προσηβυτίας ἀνασηβυτισμένην τὴν προσηβυτίαν. LAMB.

p. 15 v. 2. τοὺς Τρωαδικούς ἑμβόλους] hunc locum interpret non satis intellexit: tu verte *Troiana rostra*. erant autem rostra Cpoli varia. magna extruxit quinto imperii anno Arcadius. duo quoque Constantinus, teste Cedreno. et erant quattuor alia, quae sub Constantino magno fecerat Eubulus, ut ipse hic auctor infra docet. meminuit etiam Domnini rostrorum Cedrenus et Theodorus Anagnosta Eclog. 2, apud quem tamen corrupte legitur ἐν τοῖς Δομνίνου ἑμβόλοις. corrige Δομνίνου. sunt ultima verba Eclogiae. conflagrarunt autem ea sub Isaacio Angelo, ut testatur Nicetas in eius vita. MEURS. in codd. Vat. Codini et cod. Palatino Hesychii pro Τρωαδικούς legitur Τρωαδησίους. Τρωαδησίος autem formatum est ex Latina terminatione in *ensis*, ut Θρακίσιος *Thracensis*, Ναρθωνήσιος *Narbonensis*, Λουγδοννήσιος *Lugdunensis*, Κιρκήσιος *Circensis*. intelligunt igitur Codinus et Hesychius per τοὺς Τρωαδησίους ἑμβόλους nihil aliud quam *Troadensis porticus*, quarum meminuit auctor antiquus in descriptione regionis duodecimae. hinc patet quantum errent qui Τρωαδικούς ἑμβόλους hic vertendum esse censent *Troiana rostra*. equidem antiquitus ἑμβολος significabat *rostrum navis*: recentioribus vero

Graecis ἔμβολοι dicuntur *porticus sive tecta ambulacra*, quo se populus ad caloris incommoda et imbres repentinos arcendos recipiebant. ita saepe apud scriptores historiae Cpolitanae mentio fit τοῦ δημοσίου ἐμβόλου, τῶν δύο ἐμβόλων τοῦ φόρου, τοῦ ἐμβόλου τῶν χαλκοπρατείων, τῶν ἐμβόλων τοῦ Εὐβούλου καὶ Δομνίνου. ad hanc significationem vocis ἔμβολος videtur respexisse Etymologici magni auctor, qui originem eius derivat παρὰ τὸ τὸν λαὸν ἐμβαίνειν. apud Latinos quoque haec vox in eadem significatione occurrit, ut testatur Isidorus 15 2: *imbuli, vel quia sub volumine sunt, vel quia sub his ambulat: sunt enim porticus hinc inde platearum.* idem in Glossis: *imbulus, ab ambulando, ambulatorium.* sed non advertit Latinum vocabulum *imbulus* a Graeco ἔμβολος originem et significationem accepisse. LAMB.

p. 15 v. 3. ἀνήγειρε, καὶ] hic locus ex codicibus scriptis et Hesychio ita supplendus est et emendandus: ἀνήγειρε, δίκαιά τε πάντα πρὸς ζῆλον τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἐδώρησατο, καθὰ καὶ ἐν τῷ Στρατηγίῳ λεγομένῳ φόρῳ . . . ἀνέγραψεν ἐπὶ λιθίνης στήλης, ἑαυτοῦ τε καὶ τῆς αὐτοῦ μητρὸς Ἑλένης ἐπὶ κίονος ἀνέστησεν ἀγάλματα. LAMB.

p. 15 v. 4. τῷ Στρατηγίῳ λεγομένῳ φόρῳ] hoc forum purgari solebat, sed mox desiit, donec morem antiquum revocaret Michael Stratioticus, teste Cedreno. Zonaras Annal. 3 non in Strategio collocat, sed in Placoto. MEURS. quae hic narrantur de columna Strategii et eius inscriptione, unice illustrat Socrates Hist. Eccl. 1 14, ubi de Constantino magno et Byzantio agens, χρηματίζειν δέ, inquit, δευτέραν Ῥώμην νόμῳ ἐνύρωσεν· ὃς νόμος ἐν λιθίνῃ γέγραπται στήλῃ, καὶ δημοσίᾳ ἐν τῷ καλουμένῳ στρατηγίῳ πλησίον τοῦ ἑαυτοῦ ἐφίππου παρέδθηκεν. interpres vertit: *lege denique sancivit ut secunda Roma vocaretur*, etc. sed χρηματίζειν apud Socratem non significat *nominari*, sed *esse*. ita Hesychius: τὴν νέαν, inquit, ἀνίστησι Ῥώμην, ἕσση αὐτὴν τῇ πρώτῃ χρηματίζειν προστάξας, id est, ut interpretatur Nicephorus Callistus l. 8, ἕσα τῇ πρώτῃ κρατεῖν καὶ οἰκονομεῖν καὶ δυναστεύειν. hoc enim lex illa Constantini columnae in Strategio positae incisa continebat, Romam atque Cpolim idem ius eandemque dignitatem habere. LAMB.

p. 15 v. 7. Αὐγουσταῖον] Procopius de aedificiis Iustiniani l. 1: ἐστὶ δέ τις ἀγορὰ πρὸ τῶν βασιλείων περίστυλος· Αὐγουσταῖον καλοῦσι τὴν ἀγορὰν οἱ Βυζάντιοι. vocabant etiam Αὐγουστεῶνα, ut Cedrenus aliique et ipse hic noster infra. vide Suidam in Αὐγουστος. conflagravit autem anno quinto imperii Iustiniani, teste Cedreno. MEURS.

p. 15 v. 10 sq. ἀνέστησε καὶ δύο ἀψίδας] scribe ut legitur apud Hesychium, ἀνέστησάν τε αἱ δύο ἀψίδες. LAMB.

p. 15 v. 11. ὁ πορφυρεὺς] huius purpureae columnae mentio passim apud auctores rerum Byzantarum, et erat alias quoque talium usus. corrigendus vero per occasionem est Suidanius l. 2 ep. 2: *nee pulae sunt Mediae, sed columnae, quas architecti perdicentes ἀρκήσιονισσιν purpureas nuncupaverunt, hodie editur πορφυρεὺς.* MEURSI.

p. 15 v. 12. Ἰφ' οὐπὲρ ἴδρυται Κωνσταντῖνος] Cedrenius Zonaras et alii. erant vero isti Constantinum statum inscripti quattuor hi versus.

οὐ Χριστὶ κέσμεν κοίματος καὶ δισπότης,
οὐ τὴν ἀφροδίτην τὴν γὰρ σὴν ἀπὸ τὴν πόλιν
καὶ ἀκρόπολιν τοῦ καὶ τὸ τῆς Ῥώμης πρώτος.
γελάσσει ταύτην, οὐδ' ἔ' ἐκ πάσης βλάβης.

exstant apud Cedrenium. MEURSI.

p. 15 v. 13. ταῦτο γὰρ τὸ ἔργον] unum hoc quod requiritur usque τῆς πρώτης ἑβδομάδος in codicibus Vat. deest. LAMB. deest et Hesychio.

p. 15 v. 18. ἀκοστόν ἴσος ἀγούσης] Zonaras Annal. 3. MEURSI.

p. 15 v. 20. τοῦ ἀκοντίου] acotiae vocatur cometae quae iaculi modo ferantur, de quibus vide Plinium 2 26. LAMB.

p. 15 v. 22. τῆς παρασκευῆς] recentiores Graeci omnes dies Veneris παρασκευῆς appellabant, vide Glossarium nostrum. MEURSI. παρασκευῆν Graeci vocant diem Veneris instituto S. Sylvestri, eius nominis primi pontificis Romani, in cuius actis haec leguntur: *παρὰ γὰρ τοῖς Ἑλλήσι τῶν ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος ὀνομαζομένων Πάριον Σελήνης Ἄστως Ἐρμοῦ Διὸς Ἀφροδίτης Κρόνον, ὁ ἅγιος Σιλβέστρος μετανομάσεν, τὴν μὲν τῆς Σελήνης ἡμέραν καλίσας δευτέραν, τὴν δὲ τοῦ Ἄστως τρίτην, τὴν δὲ τοῦ Ἐρμοῦ τετράδα, τὴν δὲ τοῦ Διὸς πέμπτην, τὴν δὲ τῆς Ἀφροδίτης παρασκευῆν, τὴν δὲ τοῦ Κρόνον ἐκ τῆς παλαιᾶς διαθήκης σεβέστον, τὴν δὲ τοῦ Ἡλίου, οὐα δὲ τῆ δισποτικῆ ἀνάστασι κτισσομένην, κυριακὴν ὠνόμασι.* LAMB.

p. 15 v. 22. τῆς πρώτης ἑβδομάδος] quadragesimae septimanas numero suo distinguebant, dicebantque ἢ πρώτη, ἢ δευτέρα, usque ad septimam, quam τὴν μεγάλην appellabant. de prima Nicetas p. 301 19 et 702 21 et primae huius hebdomadis quinque diebus erant pervigilia. Ioannes episcopus Citri in resp. ad Cabasilam: *αἱ τοιαῦται δὲ πανηγύδις γίνονται μὲν καὶ ἐν ἄλλοις καιροῖς, ἐξαιρέτως δὲ ἐν ταῖς πάντι ἡμέραις τῆς πρώτης ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν, sextam nominat Nicetas p. 753 12. at septimam, ut dixi, τὴν μεγάλην vocabant.* itaque apud hunc nostrum libro de Officiis aulae CP legitur ἀκολουθία τῆς μεγάλης ἑβδομάδος. apud Etymologicū auctorem

ἔδειξιούτο τὸ λευτήριον εἰς τὸν κἀνονα τῆς μεγάλης ἐβδομάδος.
MEURS.

p. 16 v. 1. οὗτος δὲ] de Constantino magno intelligendum est. in cod. Vat. scriptum reperi, ut in Hesychio, ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ etc. LAMB.

p. 16 v. 3. τῆς Παλλάδος ἰδρύματα] Zonaras Annal. 3 non duo Palladia sed unum narrat; et constituit non in senatu sed in foro Placoto. MEURS.

p. 16 v. 4. αὐτοὺς ἡμερησίους] corrigo ἄροτους ἡμερησίους. vide Glossarium nostrum in παλατινοί. MEURS.

p. 16 v. 7. τῶν ὑπ' αὐτοῦ φερόντων καλάμων] quorsum hic calami? superest ea vox, itaque eiicio. Suidas me confirmat, cuius in hac ipsa re ea verba: προσέθηκε δὲ τούτοις καὶ κρέα καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον, ὧν μέχρι τινὸς ἡ πόλις ἠπόλαυσε τῶν ὑπ' αὐτοῦ φερόντων φέρονσα τὰ γνωρίσματα. nisi pro καλάμων malis reponere παλατινῶν. MEURS. καλάμων γνωρίσματα vocat tesseras panarias, quibus quasi signis et symbolis quibusdam prolatis ii cognoscebantur quos annonarum civicarum erogationibus frui ius erat. Iulius Pollux in Fragmento chronico paulo ante citato καλάμων συντόμια vocat. vide plenissime super hoc Codini loco disserentem Salmasium in notis ad Flavianum Vopiscum. LAMB.

p. 16 v. 8. νόμους τε καὶ συμβόλαια καθ' ἐκάστην τιθεῖς] scribe νόμους τε περὶ τῶν καθ' ἐκάστην συμβολαίων τιθεῖς. sic infra νόμους τε inquit περὶ τῶν καθ' ἡμέραν συμβολαίων τιθέμενος. Latinis τὰ καθ' ἐκάστην συμβόλαια dicuntur res quotidianae; qua significatione Caius IC aliquos de suis commentariis iuris inscripsit *rerum quotidianarum*, in quibus disputabat περὶ τῶν καθ' ἐκάστην ἡμέραν κινουμένων πραγμάτων, ut refert Theophilus Iustinianarum Institutionum interpres. LAMB.

p. 16 v. 16. ἀφ' ἧς ἀφηρέθησαν] Suidas in Σοφία.
MEURS.

p. 16 v. 17. Κάρου τοῦ πατρὸς Διοκλητιανοῦ] an igitur Carus pater Diocletiani? nego. clare. adi Aurelium Victorem: ille tibi Dalmatam dicet et libertum Anulini senatoris. sed apud Suidam quoque in Σοφία est Κάρου πατρῶου Διοκλητιανοῦ. quid ergo? scribendum censeo utrobique Κάρου τοῦ πατρὸς Διοκλητιανοῦ. nam Carus praedecessor Diocletiani fuit. MEURS. haec verba in omnibus fere codicibus diverse leguntur. in uno Vat. cod. scriptum inveni καρύου, in alio καὶ Καράτου τοῦ πατρικίου Διοκλητιανοῦ, in anonymi Collectaneis καὶ κάρου τοῦ πατρῶου Διοκλητιανοῦ, in cod. Vallicellano καὶ Κάρου καὶ Διοκλητιανοῦ. apud Suidam legitur καὶ Κάρου πατρῶου Διοκλητιανοῦ. in alio codice scriptum reperi τοῦ τε Διὸς καὶ Κάρου τοῦ πατρὸς καὶ Διοκλητιανοῦ, quod satis mihi

probatur. nam ut alias observavi Constantium Chlorum, Constantinum magnum, et filios eius Constantium Constantem et Constantinum, item Severum imperatorem et Severum Aurelianum, Iustinos et Iustinianos, Valerianum et Aurelianum imperatores a Codino ob nominum similitudinem inter se confundi, ita hoc quoque loco Cari et Carini eius filii nomina ipsum confundere existimo, eamque ob causam nomini Cari addidisse τοῦ πατρός, scilicet ut Carum patrem a Carino filio distingueret. Meursius pro Κάρου τοῦ πατρός Διοκλητιανοῦ legendum censet Κάρου τοῦ πατρὸς Διοκλητιανῶ: quam emendationem ut ingeniosam quidem laudo, sed ut pro genuina Codini lectione habeam, vetat unanimis omnium una codicum contradictio. LAMB.

p. 16 v. 20. ὁ νότιος πῶλος] satis mihi suspecta est haec poli australis status. In anonyma Collectanea Chronica n. 191 legitur ὁ νομάτιος πῶλος: quare vereor ne legendum sit ὁ νομάτιος πῶλος, ut fuerit status pulli equini, capite promi, forma pascentis, quales in antiquis nummis spectantur plurimi. subducere libet pro exemplo rarissimum nummum M. Ophii Macrini imperatoris, in quo visitur equus pascens inter duas faces, cum inscriptione ΕΠΙΜΙΑΤΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ. possidetur autem hic nummus a Francisco Gotofredo Romano. LAMB.

p. 17 v. 4. ὃν ἐν ἑνὶ καὶ αὐτὸς τίθειται] Eusebius de vita Constantini l. 4 auctor est apostolis cum sepulera crexisse, suum vero in medio eorum, senis ad utrumque latus monumentis. MEURS. post haec verba adduntur in uno cod. Vat. non pauca, quae cum in editis tum quoque in caeteris missis codicibus desiderantur, sunt autem haec: ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἤρξατο κτίζειν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐν ἑνὶ τῶν κρητήσεσιν ἐν αὐτῇ χρόνους δικαιοῦνα. πραιωδέιντος οὖν τοῦ ἐνδικάτου Ἰουλιανοῦ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, καὶ ἀρχὴν λαβόντος τοῦ δωδεκάτου ἔτους, ἐπιτήρησιν τὴν Βυζαντιοῦ πόλιν κτίζειν. LAMB.

p. 17 v. 7. ἐν ἡμέρᾳ τετάρτῃ] perperam scriptum est in aliquot codicibus ἡμέραις τεσσαράκοντα. LAMB.

p. 17 v. 13. τῇ ἐνδικάτῃ τοῦ Μαΐου μηνός] observanda Roma condita est et nomen accepit undecima Maii: at antiqua illa 11 kal. eius mensis, ut discimus ex calendario vetere, quod in eum diem Parilia relucit. MEURS.

p. 17 v. 13. τὰ ἡγυαίνια τῆς πόλεως] Simocatus Hist. Maur. 1 12: ἐν τῇ ἡγυαίνῃ τῶν ἡγυαίνων ἡμέρᾳ τῆς πόλεως. vide Glossarium nostrum. MEURS.

p. 17 v. 14. προσηγορέθη Κωνσταντινούπολις] et hoc quidem 11 Maii. clare hic videmus. quae sunt igitur illa Nominalia, quae hiemi et sole ad Capricornum vergente tribuit

Agathias l. 5 (p. 282 2 ed. Bonn.) an loquitur de Saturnalibus, quae ex veteri Romae instituto nova quoque celebrabat? atqui haec non erant Nominalia. ergo error fuerit Agathiae, qui putaverit Saturnalium originem a dedicatione et Iustrico, ut sic dicam, die urbis antiquae esse. hoc non erat praetereundum. vir doctus non recte interpretatur *natalitia*.

MEURS. post haec verba adduntur aliqua in codice Vaticano, quae in editis desunt: ὁ αὐτός. ὅτι β' ἰνδικτιῶνος, ἔτους, εὐλή, ἠρξεν ἐν Ῥώμῃ μετὰ Μαξιμιανοῦ καὶ Μαξεντίου ἔτη **** μόνος δὲ ἔτη ἕτερα 5, ὡς εἶναι ὁμοῦ τὰ ὅλα ἔτη τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀβ', ἐν Ῥώμῃ γ' καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ιθ'. LAMB.

p. 17 v. 18. τοῦ στάματος] perperam in aliquot codicibus legitur *στέματος* et in aliis *στόματος*. *στάμα* hic significat *tribunal Hippodromi*, in quo imperator sedebat, cum ludos spectaret Circenses. sic infra p. 80 v. 17: εἶκον ἀπὸ τῶν καγκέλλων μέχρι τοῦ βασιλικοῦ στάματος, καὶ στήσαντες ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, et p. 40 v. 7: εἰσῆει εἰς τὸ στάμα καὶ στεφανωθὲν ἐξῆγει, et p. 60 v. 1: ἐπάνω ἄρματος φέροντες ἦγον ἀπὸ τῶν καγκέλλων ἕως τοῦ στάματος. idem alias Codinus vocat *κάθισμα βασιλικόν* et *κάθισμα τοῦ ἵπποδρομίου*.

LAMB.

p. 17 v. 18. ταῦτα ἐπράχθη] verba haec non intelligenda sunt de encaeniis Cpoleos, quae 25 anno imperii Constantini celebrata sunt, sed de principio eius aedificationis, quod incidit in annum imperii Constantini 12, quando Roma Byzantium venit. ita vero haec verba esse interpretanda testatur ipse Codinus in paulo ante citato fragmento codicis Vaticani et infra p. 150 v. 17. LAMB.

p. 17 v. 18. τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας] hoc verum esse non potest: nam antea dicit accidisse tertio mense indictionis secundae. atqui indictio complectebatur quindecim annos, fuitque per eam numerari coeptum, cum occiso Maxentio pax Christianis fida ac certa a Constantino data est, decimo demum anno imperii, ut ex Eusebii Chronico discimus. ergo a principio ipsius imperii ad secundam indictionem, qua facta haec dedicatio Cpoleos, sunt necessario anni viginti quinque. et clare Cassiodorus Hieronymusque in Chronicis suis hanc rem in annum vicesimum quintum referunt. apud Cedrenum corruptus iterum numerus est: τῷ λγ' ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τελευτᾷ, μετὰ θ' ἔτος τοῦ οἰκισμού καὶ ἐγκαινισμού τῆς Κωνσταντινουπόλεως. corrige μετὰ ἧ' ἔτος. ecce 33 annis detrahe 8: habebis reliquos 25. hic est consensus auctorum. itaque apud eundem Cedrenum scribendum τῷ κ' ἔτει τῆς βασιλείας. hodie editur τῷ κ' ἔτει. proclivis error est, et absorptus numerus quinquarius a priore litera vocis sequentis. ergo magnus error in Codino nostro. MEURS.

p. 18 v. 5. Ὀρορσίον] in aliquot codicibus legitur Ὀρορσίον. credo legendum esse Ὀροράτον: videtur enim loqui de Honorato, qui a Constantio Constantini filio ex praefecto praetorii Galliarum primus Cpoli praefectus urbis factus est, ut scribunt Hieronymus et Nicephorus Callistus 9 44. LAMB.

p. 18 v. 8. συμπαρῶν ἐν τῇ Περσίδι] testatur ipse Eutropius l. 10 Breviarū rerum Romanarum. hinc, inquit, Induarius rerum potitus est, urgenteque apparatu Parthis intulit bellum, cui expeditioni ego quousque interfui. LAMB.

p. 18 v. 8. ἐπιστολογραφὸς Κωνσταντίνου] videtur ergo Eutropius Constantino imperatori ab epistolis fuisse, sic infra p. 131 v. 24 Plutarchi eundem meminit, quem vocat ἐπιστολογράφον Ἰουστινιανοῦ. LAMB.

p. 18 v. 15. τῆς γαλιῆς] domus Anasasio imp. Iulianus Antholog. 4 23.

αἶκος Ἀναστασίου τυραννοφόνου βασιλέως
μοῦνος ἐπιτέλλω πανευφρόχως ἀσιει γαίης
θαῦμα φύσων πάντισσιν.

preus gallostiticus dicebatur, ut discimus ex Zonara, propter aeneum videlicet tectum, cuius etiam meminit Iulianus epigrammate citato:

εἰ καὶ γαλιεῖων ὀρόφων ἀμαρῆματα πλυτῆς.

conflagravit sub Iustiniano, et postea denno extracta, cum iterum prae vetustate ruinam minaretur, restaurata a Basilio, qui tribunal esse fecit, in quo ius diceretur. Cedrenus t. 2 p. 204 Bonn. statua illic fuit Pulcheriae sororis Theodosii, teste Suida. erat item synagoga Iudaeorum, quam Iustinus minor anno imperii 12 ab iis redemptam convertit in ecclesiam sanctae dei genitricis, ut accipimus ex Diacono. postremis temporibus carcer fuit. Zonaras: τὴν τοῦ παλατίου γαλιεστῆγον, ἧτις ἦν ἡ νῦν καλουμένη γαλιεῆ καὶ τὴς εἰρκτῆν χειματίζουσα. Nicetas in Isaacio Angelo l. 3 (p. 582 5 ed. Bonn.). MEURS.

p. 18 v. 15. τῶν ἐκκοβίτων] vide Glossarium nostrum. MEURS.

p. 18 v. 15. τῶν ἀνήγιμιν ἐπισηε τῶν ἀγίων ἀποστόλων] hic sepulcrum erat Iuliani apostatae. Iohannes episcopus Cithri in resp.: εὐρίσκονται δὲ καὶ δυσσεβῶν βασιλέων τάφοι ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς ἀγίοις ναοῖς, ὡς καὶ τοῦ παραβάτου Ἰουλιανοῦ ἐν τῷ ναῷ τῶν ἀγίων καὶ πανευφρόμων ἀποστόλων. MEURS.

p. 18 v. 19. τὰ δεκαεννία Ἀκκοβίτα] Diaconus in Leone Constant. P: in crastino sabbato sancto exhibit imperator in tribunali decem et novem accubituum. MEURS. Graeci antiqui ἀνακλιτήρια vocabant. Latinis accubita dicuntur, ut alio Lampridius in Heliogabalo: nec cubuit in accubitis facile, nisi ut quae pulum leporinum habebant aut plumas perdicum.

vetus Lexicon ms, quod asservatur in bibliotheca Petri Segueri, magni cancellarii Franciae, interpretatur ἀκούβιτα στρωμνὰς μαλακὰς εἰς ὕψος ἡμέρας, et addit: αὐταὶ δὲ τροφῆς καὶ βλακειᾶς εἰσὶν. idem: ἀκούβω παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις τὸ ἀναπίπτα, ὅθεν καὶ τὰ ἀκούβιτα. LAMB.

p. 18 v. 19 sq. τὸν ναὸν ἁγίου Στεφάνου] hoc templum solo iam collapsum restauravit Basilius Macedo, teste Cedreno. MEURS.

p. 19 v. 1. τὴν Μαγναύραν] Diaconus *Manauram* appellat in Mauritio et Constantino Constantis F. debet *Magnauram* restitui. incuria est supinorum librariorum. hic autem personas illustres advenas excipiebant imperatores. Cedrenus: καταλαβοῦσα δὲ τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων, δογῆς γενομένης, ὡς ἔθος, ἐν μαγναύρῳ εἰσήχθη πρὸς βασιλέα ἐντίμως. et alibi. eius triclinium celebravit epigrammate Iulianus, quod exstat Antholog. 4 23. Basilius etiam in tribunal convertit et ut ius ibi diceretur constituit, teste Cedreno. MEURS.

p. 19 v. 3. τὸ Σῆμα] puto rescribendum τὸ σῆμα. invenio in descriptione urbis Cpolitanae regione tertia *porticum semirobundam, quae ex similitudine fabricae sigma Graeco vocabulo nuncupatur.* erat illic templum deiparae, quod terrae motu collapsum restituit Basilius Macedo. auctores Cedrenus et Zonaras. MEURS.

p. 19 v. 3. Ῥατον] cubiculum palatii, a forma ovata sic nominatum. meminit eius in vita Anastasii Dicori anonymus historicus ms bibliothecae Regis Christianissimi: καὶ βροντῶν, inquit, καὶ ἀστραπῶν περὶ τὸ παλάτιον εἰλουμέναν, καὶ τοῦ βασιλέως φεύγοντος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἐν ἐνὶ τῶν κοιτωνίσκων τῷ λεγομένῳ Ῥάτῳ κατέλαβεν αὐτὸν ἡ ὀργή, ὥστε αἰφνίδιον εὐρεθῆναι νεκρὸν. LAMB.

p. 19 v. 3. τὴν νέαν] Diaconus in Mauritio *Novas* appellat. MEURS.

p. 19 v. 13. καὶ ἵππικόν] de Constantino magno loquitur. quod autem Codinus ait Constantinum Hippodromum Severi imperfectum absolvisse, confirmat his verbis chronographus ἀνώνυμος καὶ ἀνέκδοτος in bibliotheca Regia: τὸ δὲ τοῦ Βυζαντίου ἵππικὸν ἔκτισε Σεβῆρος ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς πρὸς θεραπείαν τῶν Βυζαντιῶν, ὅπερ οὐκ ἔφθασε τελειῶσαι, καὶ διέμεινεν ἀτέλεστον μέχρι Κωνσταντίνου τοῦ πρώτου καὶ μεγάλου Χριστιανῶν βασιλέως, ὃς κτίσας τὴν πόλιν μετωνόμασε Κωνσταντινούπολιν, ἣν καὶ κοσμήσας χαλκουρογῆμασι, καὶ τὸ ἵππικὸν ἀναπληρώσας, πρώτος ἐπετέλεσεν ἐν τῇ γενεθλίᾳ ἡμέρᾳ τῆς πόλεως τὸν ἵππικὸν ἀγῶνα, ἧτις τελεῖται ἰά ἡμέρᾳ Μαΐου. LAMB.

p. 19 v. 16. τοὺς δῆμους] δῆμοι hic vocantur loca Hippodromi, ubi sedebant duae factiones populi, Prasina nempe et Veneta. alias δῆμοι ipsas factiones significant. LAMB.

p. 22 v. 4. *κοντομίτης* hoc loco cognomen est ex brevitate nasi desumptum: *κόντος* enim Graeco-barbare brevis dicitur, et *μίτη* vel *μίντος* *nasus*. eodem modo igitur *κοντομίτης* compositum est ut *κοντοσεκέλης*, *κοντοχέρης*, *κοντολέων*, *κοντοστέφανος*. LAMB.

p. 22 v. 6. οἱ δὲ τρεῖς π.] Zonaras recenset etiam hospitale ab hoc Eubulo exstructum, quod sub Iustiniano colla-gravit. MEURS.

p. 22 v. 8. τῶν χειρσαίων τειχῶν] hi conciderunt terrae motu sub Leone, ut testatur Diaconus. MEURS.

p. 22 v. 9. τῶν μαγγάνων] Mangana locus erat instrumentis bellicis et materiis mechanicis asservandis destinatus, de quo pluribus agitur p. 74 v. 15 sqq. LAMB.

p. 22 v. 10. καὶ τῶν Εὐγενίου] interpretes vertit ab *Eugenio*. debuisset a *portis Eugenii*. nam plurali numero τὰς πύλας efferre Graecis non insolens. erat vero porta Eugenii prope arcem. ipse hic auctor lib. de Offic. aulae CP: προὔπαντιζ αὐτῇ εἰς τὴν τοῦ Εὐγενίου πύλην ἔφιππος ὧν ὁ βασιλεύς. exstat in hanc epigramma istud Antholog. l. 4:

οὗτος Ἰουλιανὸς λαοσσόα τείχεα πήξας,
στῆσε τρόπαιον ἐῆς σύμβολον ἀρουπνίης,
σφάζειν ἀντιβίους ἐχθροὺς ἀπάνευθε μενοιῶν,
ἢ προπάροιδε κροτεῖν τῆς πόλεως πολέμου. MEURS.

p. 22 v. 11. μέχρι τῆς Ῥάβδου] erant hic templa Demetrii et Aemiliani martyrum. auctor Cedrenus. MEURS.

p. 22 v. 12. τοῦ Μιλίου] hic capita noxiorum defigebantur. observo ex Diacono in Constantino Copronymo: *Bagravum* autem in vivario decollavit, et huius caput in *Milio* suspendit diebus tribus. MEURS.

p. 22 v. 13. τοῦ Ταύρου] hic nymphaeum fuit, exstructum sub Valente a praefecto urbis. Zonaras Annal. 3: ὁ δὲ τῆς πόλεως ἔπαρχος νυμφαῖον ἐν τῷ καλουμένῳ ταύρῳ κατεσκευάζει. atque hoc incendio periit sub Leone magno, anno imperii quinto. testis Cedrenus. forum quoque iunctum erat. Evagrius 2 13: ἀπὸ τοῦ Κωνσταντίνου προσαγορευομένου φόρου μέχρι τῆς τοῦ ταύρου καλουμένης ἀγορᾶς. MEURS.

p. 22 v. 13. τοῦ Βοός] unde loco nomen tradit Zonaras in Phoca: τὸ δὲ δύστηνον σῶμα καθῆναι κατὰ τὸν βούν, ἐνθα ἦν κάμινος ὡς λέγεται ἐκ χαλκοῦ κατεσκευασμένη, σχῆμα βοός ἔχουσα, ἥπερ ἐκ Περγάμου κειόμεστο, ἐξ ἧς καὶ ὁ τόπος ὠνόμαστο. eius vestibula conflagrarunt sub Iustiniano, anno imperii eius 35. MEURS.

p. 22 v. 13. τοῦ Ἐξωκονίου] item infra: ἀπὸ τοῦ Ἐξωκονίου μέχρι χουσίας. tamen apud Cedrenum Ἐξωκονίον bis, apud Nicetam in Alexio Man. P. semel invenies. et Ἐξωκονίτης monachus: erat enim monasterium, ut ex ipso discimus. puto

autem Codini nostri lectionem esse rectiorem. sic ἐπὶ πύλοισι
 invenio apud Evagrium Hist. Eccles. 1 13 et 94, *columnas*
 apud Victorem in Chronico. usque ad *Constantinam feram supra*
longitudinem plateae columnarum 94, ac diplocionii meminit
 Phranzas Chron. 1 39 et 3 8. MEURS.

p. 22 v. 15. τὰς μιδρώνας] vocem μιδρών nunquam
 alibi legi. sunt qui Latine exponunt *officinam ferrariam*,
 quasi derivetur a μιδρος, quod vocabulum significat *ferrum*
candens, sed forte legendum est ἑδρώνας, id est, ut ego
 interpretor, *aquaria* vel *locus aquationis*. Graeci antiqui ἑδρία
 vocabant, ut passim Strabo. item Plinius et Solinus *Hydra*
 appellant, sed verisimilius est scribendum esse λυτρώνας, id
 est ἀφιδρώνας sive *latrinas*. LAMB.

p. 22 v. 17. γέβραι recentioribus Graecis dicuntur *cavi*
 seu *loca concava*. hoc loco autem γέβραι ἰγγύρατοι significant
Alvas seu *cavernas*, per quas colluvies effluēbat in mare.
 LAMB.

p. 24 v. 5. Ἰθός γὰρ ἦν] huc pertinet quod legitur
 Geoponicorum 2 2: ἀκροπόλις δὲ ἐπέλαυν παλαιοὶ τὰς κατα-
 σκηρῶσις τῶν βασιλέων, ὡς διὰ τὴν ἀσφάλειαν ἐν ταῖς ἀκραις
 τῶν πόλεων οἰκοδομουμένων. LAMB.

p. 25 v. 4. τρυκαλιόιον Graecis recentioribus dicitur lo-
 cus ubi sunt vel venundantur oves, a τρυκαλίη, id est *ovis*.
 perperam in aliquot codicibus legitur τρυβαλιόιον. LAMB.

p. 25 v. 15. τοῦ προδρόμου] iniuste conqueritur Gyllius
 Topogr. CP 1 3 Codicum templum S. Iohannis praecursoris
 sive baptistae intra muros ponere, cum etiam multis annis
 post Constantinum extra urbem fuerit, nam si recte eius
 verba introspexisset, animadvertisset procul dubio eum sim-
 pliciter dicere muros Byzantii a Milio pertendisse usque ad
 antiquam portam prodromi seu S. Iohannis baptistae, tantum
 igitur abest ut dicat templum S. Iohannis baptistae intra mu-
 ros fuisse, ut ne mentionem quidem templi illius fecerit. et
 quamvis dixisset hanc urbis portam a quodam prope sito
 templo S. Iohannis baptistae fuisse denominatam, non tamen
 addidit fueritne extra an intra urbem illud templum. LAMB.

p. 25 v. 21. τὸν πέλπτον χρόνον] Diaconus et Cedrenus
 trigesimum annum dicunt. MEURS.

p. 26 v. 1. σισμοῦ γεγονοτός] duravit hic terrae motus
 menses quattuor, ut referunt Cedrenus et Diaconus. MEURS.

p. 26 v. 2. de Chatzintzariorum haeresi vide Nicephorum
 Callist. 18 56. exorta autem est haec haeresis temporibus
 Constantini Heraclii filii, circa annum Christi 640. LAMB.

p. 26 v. 3. τὸ τρισάγιον] vide Glossarium nostrum, in
 quo abunde satisfecimus. MEURS.

p. 26 v. 4. τὸν κάμπον τοῦ τριβουναλίου] proprie hic locus *Campus* dicebatur. Diaconus: *ut timentes Byzantii extra civitatem, in loco qui dicitur Campus, essent perseverantes.* Theodorus Anagnosta Eclog. 1: ἐν ταῖς λιταῖς γενομέναις ἐν τῷ κάμπῳ περὶ Μαρκιανὸς ἐξερχόμενος πολλὰς τοῖς δεομένοις δωρεὰς παρεῖχεν. et hic quoque defigi solita noxiorum capita. colligo ex Diacono in Phoca: *Phocas tyrannus Mauritium peremit, ut praedictum est, una cum masculis quinque pueris eius, et horum capita iussit poni in Campo tribunalii diebus multis.* MEURS.

p. 26 v. 5. Πρόκλον] hic est ille ipse Proclus ad quem exstat Synesii epistola 70. facile mihi assentieris, qui attendis initium: πέρουσιν οὐχ ἤκει μοι γράμματα παρὰ τῆς ἱερᾶς σου χειρὸς. item exodium: γενέσθω δὴ τις παραμυθία τὸ δέξασθαι τῆς πατρικῆς σου κεφαλῆς γράμματα, τὸ τιμαλφύστατον ἀπὸ Θρόνου ἀγώγιμον. MEURS.

p. 26 v. 15. τῶν Βλαχερνῶν] erat illic templum. Cedrenus: καθ' ἣν ἡμέραν εἰδίστο ἀπίεσαι πρὸς τὸν ἐν Βλαχέρναις θεῖον ναόν. atque inde intelligendus Diaconus, qui in Heraclio narrat filium eius Constantinum in Blachernis a Sergio patriarcha esse baptizatum. exstruxit hoc Theodosii soror Pulcheria post mortem fratris, teste Zonara. et hic tradunt vestem ac zonam τῆς θεοτόκου dedicatas fuisse. auctores et Nicephorus 15 14 et Menologium. erat praeterea illic triclinium Anastasii. vide Suidam in Ἀναστάσιος. atque hic magnus logotheta iusiurandum accipiebat novi imperatoris. licet haurire ex Niceta p. 147 6. conflagravit sub Ioanne Palaeologo, viginti circiter annis ante captam urbem a Turcis. vide Phranzen Chronic. 2 10. MEURS.

p. 26 v. 15. τῆς χρυσείας] hic erat simulacrum Theodosii maioris, quod corruit ex terrae motu temporibus Leonis. auctor est Diaconus. MEURS.

p. 27 v. 1. τοῦ Σελεύκου] Suidas in Σέλευκος. MEURS.

p. 27 v. 2. Νικάνορος] scribe Νικάτορος. sic etiam apud Suidam in v. Σέλευκος, pro Νικάνωρ Νικάτωρ legitur. LAMB.

p. 27 v. 9. ἐν ταῖς ἐορταῖς] Suidas in Ἀτραβατικός. MEURS.

p. 28 v. 1. ξερραμπελίνας] Iuvenal. Sat. 6: *et xerampelinas vestes donaverit ipsi.* ubi vetus scholiastes notat xerampelinas vocari vestes ampelino colore tinctas, qui inter coccinum et muricem medius est. LAMB.

p. 28 v. 2. ἀτραβατικός] scilicet quasi ἀτραβατικός vel ἀτραβαπτικός, quod colore atro tinctae essent. sed rectius observat Salmasius ad Trebellium Pollionem et Flavium Vopiscum Atrabatica saga et Atrabaticos birros nomen accepiss. ab Atrebatis Galliae populis. LAMB.

p. 28 v. 4. *τραβίαι δὲ*] illustrat hanc trabearum descriptionem Ioannes Lydus libro *de mensuris* p. 9. LAMB.

p. 28 v. 5. *τῇ πίμπῃ*] apud Suidam in *Ἀγροσιος* est τῇ α. MEURS.

p. 28 v. 10. *πρότερον Γουστιῶν λεγόμενον* et paullo post v. 17 *τὸ πρότερον οὖσαν Γουστιῶν*. utrobique rescribo *Ἀγροσιῶν*. Suidas in *Ἀγροσιος*: οἱ βεγγιωνόρχαι καὶ σιλαστοσάροι ἰχθυῖνον ἐν τῷ Ἀγροσιῶ οἶον ἐν τῷ ὀρεσπάλῳ. iterum alibi in *Γουστιῶνες*: ἱμασιόρωςιν αὐτὴν, τὸ πρὶν οὖσαν Ἀγροσιῶν. descriptio urbis CP: *Tetrapylum aureum usum, Augusteum, Capitolium, Monetaum*. tamen non temere damnum. vide Glossarium nostrum in hac voce. MEURS. ante templum S. Sophiæ et palatium imperatoris forum erat, quod antiquitus vocabatur *γουστιῶν* sive *ουσπάλιον*, quia obsecra in eo vendebantur. postquam vero Iustinianus aedificante templo S. Sophiæ simul hoc forum purgavit et marmoreo strexit pavimento, pro *γουστιῶν* nominatum fuit *ἀγροσιῶν*, et vulgo *εἰρησιῶν*, ut *παλατιῶν* pro *παλάτιον*. huius loci ἱεροσολίται κτίρησιν Georgius Pachymerus [editam a Boivino not. ad Gregoriam]. pro *ἐν τῷ Γουσιῶ* (v. 6) perperam antea legebatur *ἐν τῷ ἀγροσιῶν*. item apud Suidam corrupte legitur *ἐν τῷ εἰρησιῶν*. recte Ioannes Lydus libro *de mensuris*, unde haec desumpta sunt, p. 124: *ἐν τῷ γουσιῶ*, inquit, *οἶον τῷ ὀρεσπάλῳ τῆς τιμῆς Τιβητίον οἱ σιλαστοσάροι ἰχθυῖνον. τὸν δὲ πρῶτον τόπον οἱ ἰδιῶται ἀγροσιῶνα καλοῦσιν*. LAMB.

p. 28 v. 11. *ἐν μὲν τῇ ἀγίδι*] Codex: *ἐν τῇ πρὸς ἀνερολὴν ἀγίδι τοῦ φάρον ὁ μέγας ἰδένται Κωνσταντῖνος μετὰ τῆς μεγροῦς αὐτοῦ, μέσον ἔχοντις σταυρῶν*. vide etiam Suidam in *Ἐλένη* et στήλη. MEURS.

p. 28 v. 12. *γράφων*] pro *ἐν ᾧ ἰγρόσθη*. saepe alias verbum *γράφειν* apud Codicum hac significatione occurrit. LAMB.

p. 28 v. 14. *ταχυδρόμων στήλαι πιπρωταί*] procul dubio angelorum statuæ fuerunt, quibus ad exprimendam eorum celeritatem alas tribuit antiquitas. ita Paulus Silentarius *εἰπιτόργας* vocat in descriptione templi S. Sophiæ, v. 659 (695 ed. Bonn.):

πῇ μὲν ἑπιπρωγῶν στρατῶν ἕξισιν ἀγγελισίων.

refert autem historiae Miscellae auctor l. 2 Constantinum, cum in caelo signum crucis exterritus admiraretur, sibi adstare vidisse angelos dicentes *ἐν τούτῳ νίκα*. ad conservandam igitur eius rei memoriam non mirum est quod ait hoc loco Codinus, cruci, ad imitationem illius caelestis erectae, angelorum simulacra apposita fuisse. huc facit quod memorat Anastasius Bibliothecarius, Constantinum magnum Basilicae Constanti-

nianae obtulisse quattuor angelos argenteos cruces tenentes.
LAMB.

p. 28 v. 16. δ' Ἰουστινιανός] Suidas in Ἰουστινιανός. acciderunt autem haec anno 16 imperii eius, teste Cedreno.
MEURS.

p. 29 v. 6. errant qui pro ἀπόσεως legendum censent ἀπλώσεως: impossibile enim esse unam et eandem manum explicatam simul et complicatam fuisse. sensus igitur huius loci est, Iustiniani statuam ita figuratam fuisse ut dextra manu Orientem versus extenta Persas videretur ἀπωθεῖσθαι, hoc est repellere et in provincias Romanas invadentes a progressu arceri. tali ἀπόσει χειρός etiam nos hodieque utimur, ubi importune supervenienti signum recessus damus. caeterum pro τῆς χειρός, quod ex cod. Vat. restitui, perperam antea legabatur τῶν χειρῶν. itidem corrigendus est Suidas v. Ἰουστινιανός. LAMB.

p. 29 v. 9. περὶ τὸ βόρειον μέρος τοῦ φόρου] Suidas in σταυρός. MEURS.

p. 30 v. 1. θέαμα] sensus est fuisse quosdam qui Xerolophum inter spectacula Cpoleos numerarent, seu res prae caeteris in ea spectatu dignas. itidem corrigendus et interpretandus est Suidas in v. Ξηρόλοφος. LAMB.

p. 30 v. 6. Ξηρόλοφος] restituendum est per occasionem Xerolophi nomen apud Diaconum in Leone: *cecidit et titulus Arcadii, qui supra Xerolophi columnam stabat.* hodie male editur *Xerophili.* MEURS.

p. 30 v. 9. πεπτωκέναι τὰς στήλας] accidit id 14 anno imperii Iustiniani, teste Cedreno; qui tamen dextram tantum statuae cuiusdam ibi positae corruisse auctor est. MEURS.

p. 30 v. 11. οἱ δύο σταυροί] Suidas in φόρος. sed illic corrige ὑπῆρχον δύο σταυροί. hodie depravate editur δύο στρατηγοί. manifestum mendum. MEURS.

p. 30 v. 14. εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα] Suidas in Μάμας. MEURS.

p. 30 v. 20. ὃς ἦν εἷς τῶν ἀπὸ Νοουμεριανοῦ Καίσαρος] si genuina est haec lectio, vertendum videtur: *qui fuit partium Numeriani Caesaris.* in cod. Vat. legitur ὃς ἦν εἷς τὸν ἀπὸ Νοουμεριανοῦ Καίσαρος, in Collectaneis anonymi ὃς εἷς τὸν ἀπὸ Νοουμερίου Καίσαρος ὑπῆρχε, apud Suidam ὃς ἦν Νοουμεριανοῦ Καίσαρος. unde quidam probare conantur Basiliscum Numeriani Caesaris filium fuisse; sed aequius est credere Suidae hunc locum esse decurtatum, quam dubioso atque unico eius testimonio Basiliscum Numeriano Caesari filium affingere.

LAMB.

p. 31 v. 7. τοῦ ἀγίου μεγαλομάστουρος] Suidas in Προκόπιος. MEURS.

p. 31 v. 9. Θισμάτιο] scribe ὁ μετατιθεῖς τὸ Θισματίου βρόχῳ παραδοθέντω. id est, *quisquis hoc signum loco moverit, laqueo percat.* similiter corrigendus est Suidas v. Πηροπόλιος. similis huic inscriptio est incisa pectori statuee muliebris, in modum termini factae, quae hoc anno reperiata est Romae in regione Transiberina: *quisquis hoc sustulerit aut laeserit, ultimus suorum moriatur.* LAMB.

p. 31 v. 17. Ἰερρίπτοντο οἱ βιοθόνατοι] Suidas in πανήγιον. habet autem hoc quoque in Pelagio. Zonaras Annal. 8. καὶ βίαιαι εἰς τὰ Πηλαγίον, ἔνθα Ἰερρίπτοντο οἱ πολλοὶ καὶ κατακτετοί. fuerat antea sanum S. Pelagiae, sed Constantinus Copronymus demolitus sepulturae damnatorum destinavit. vide Cedrenum et ipsam quoque Zonaram Annal. 3 p. 91. Meurs.

p. 32 v. 6. δόνται τὸν Ἰαίριον] verbum δόνται pro κρονται, id est *affligere* seu *ad terram prosternere*, alias occurrit apud Codinum in libro *de aedificiis*. τοῦ Αἰωνακίλου, inquit, ἐκίσαι διεργουλον ἐξ' Ἰαίριον, χιμαῶνος ὄντος, κρηστολλῶν Ἰαίριον καὶ ἰδωκίον αὐτόν. in alio quodam codice totus hic locus paulo mutatus ita legitur: *καρτεῖναι πέπτακιν ἢ στήλη ἐκ τοῦ Ἰαίριου ἔχουσι καὶ ἰδωνάτωσι τὸν Ἰαίριον.* LAMB.

p. 32 v. 13. Φιλίππικὸς] hic ille Philippicus, qui Iustiniano occiso imperium invasit. certe de Philippo hic locus esse non potest, qui post Gordianum regnavit annis sex. Meurs.

p. 33 v. 11. βᾶθρα hic significat *gradus* seu *tribunalis*. τόποι vero cognomen est, quo tribunalia ista, quorum hic mentio fit, a reliquis dignoscebantur. vertendam ergo: *prope gradus qui vocantur Topi.* quare autem cognominati fuerint Topi, plenissime narratur in libro *de aedificiis*. corrigendo hinc Suidae versio v. στήλη. LAMB.

p. 33 v. 12. ἀρχιστρατηγός pro S. Michaeli aliquoties occurrit in libro *de aedificiis*. apud Suidam legitur ἐν τῷ τοῦ ἀρχιστρατηγοῦ, quod idem valet atque ἐν τοῖς τοῦ ἀρχιστρατηγοῦ μύρισι. interpretes perperam vertit: *in praetoris domo.* LAMB.

p. 33 v. 14. αἰκίτιον dicitur locus in quo iudices conveniunt et causas audiunt. Harmenop. lib. 3 tit. 4: βεβατούσθω ἢ πρᾶσις ἐπὶ αἰκίτιῳ. Latini iuris viutores secretarium vocant, ut passim videre est in codice Theodosiano et Iustiniano. puto Graecos recentiores αἰκίτιον pro *secretarium* dixisse, ut μιλίτιον pro *miliarium*. in codice Bavarico pro αἰκίτιον perperam scriptum fuit σικρίτιον. LAMB.

p. 33 v. 15. Graeci βασιλικὰς πύλας vocant *portas maiores*, ut hoc loco Codinus, et p. 143 v. 8: ἰδρασι δὲ ἀπὸ τῶν βασιλικῶν πύλων μέγξι τοῦ ἀμβωροῦ. etiam Latini regias nuncupant, ut testatur inscriptio antiqua quae exstat in descript. Romae Subterr. p. 107. et Anastasius Bibl. in vite Cononis.

ad custodiendas, inquit, regias Basilicae clausus observabant.
LAMB.

p. 34 v. 10. in cod. Bavar. pro Ἰουλιανοῦ Ἰουλιανῆς, quam lectionem etiam in uno cod. Vat. reperi. sed quaenam est ista Iuliana? si certo constaret Minervinam, primam Constantini magni uxorem, Iuliae praenomen habuisse, scribendum censerem: Ἰουλίης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. cum vero hoc nondum satis probatum sit, transpositis verbis hunc locum ita legendum existimo: Κωνσταντίνου καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ Γάλλου καὶ Ἰουλιανοῦ. LAMB.

p. 34 v. 13. καὶ Τιβερίου καὶ τοῦ κροτειδοῦς] hic locus ita emendandus ex Collectaneis anonymi: καὶ Τιβερίου τοῦ κροτειδοῦς Θρακός, καὶ Ἰουστίνου τοῦ πρώτου λεπτοειδῆς. id est, et statua Tiberii Thracis incurva et Iustini primi forma macilenta. adiectivum λεπτοειδῆς respondet paulo praecedenti substantivo στήλη. Iustinus is primus est, qui alias cognominatur Thrax. LAMB.

p. 35 v. 6. ἐστοιχειωμένον hoc loco idem valet quod τετελεσμένον, hoc est magice consecratam. ita στοιχειώδη τῆς πόλεως φυλακτῆρια vocat Nicetas Choniates statuas et imagines consecratas, quarum virtute urbs credebatur conservari incolumis. huiusmodi autem statuas conficere et consecrare ipsemet Codinus p. 55 v. 2 ἀγάλματα στοιχειοῦν appellat. dicit igitur Codinus hoc loco mediam crucem, quam Constantinus et Helena manibus gestabant, ambiisse catenam clausant et magice consecratam, in qua fatum seu fortuna urbis crederetur consistere, ita ut, quousque illa catena integra et obserata maneret, urbs omnium gentium victrix esset et ab hostium impetu libera. de eiusmodi consecrationibus magicis, quae ad regnorum et urbium conservationem vel ad hostium incursiones prohibendas antiquitus adhibebantur, prolixè agit Salmasius ad Fl. Vopiscum. quare non nisi unicum adscribam locum ex Augustini de civ. Dei 5 26, quem observavi huic rei illustrandae servire posse. verba Augustini sunt haec: victor autem (Theodosius contra Eugenium tyrannum) sicut crederat et praedixerat, Iovis simulacra, quae adversus eum fuerant nescio quibus ritibus velut consecrata et in Alpibus constituta, deposuit. LAMB.

p. 35 v. 10. κατήνα et κατήνιον Graecis recentioribus catenam significant. LAMB.

p. 35 v. 12. Ἰουστίνου τοῦ Θρακός] scribe Ἰουστίνου τοῦ ἀπὸ κουροπαλάτων. omnibus scriptoribus historiae CP constat Iustini Thracis uxorem Euphemiam nominatam fuisse, Iustini vero curopalatae Sophiam. corrigendus etiam Suidas v. μίλιον. ubi legitur Σοφίας τῆς γυναικὸς Ἰουστινιανοῦ: scribendum

Ἰουστινίανον, scilicet eutropalatae, vel ut loqui amat anonymus in Collectaneis, τοῦ μετὰ τὸν μέγιστον Ἰουστινιανόν. LAMB.

p. 35 v. 12. Ἀραβίαν] fuit haec Arabia Iustini iunioris et Sophiae filia: Helena vero filia fuit Baduarū Eutropalatae et Arabiae, nephis Iustini iunioris. LAMB.

p. 35 v. 18. Θιμιστινός] hoc est ἐπαρχιώται seu provinciales. LAMB.

p. 35 v. 20. πειτάκια hoc loco libellos supplices significat. LAMB.

p. 36 v. 5. πειτάκια δευτικά sunt libelli supplices paulo inferius vocantur δευσις, et ii qui supplicant seu libellos supplices offerunt αἱ δευσινοί. LAMB.

p. 36 v. 18. ἀλόγιστους vocat Codinus vel qui omnino Christianae fidei adversantur, vel qui Christianos quidem se profiteantur, sed non catholicos. ita alia hoc libro Leonis Isaurum iconomachum ἀλόγιστον nuncupat. LAMB.

p. 37 v. 2. ὁ Συκιών] quisnam est hic Symeon quem Codinus tempore Phocae tyranni vixisse ait? scio equidem fuisse duos Symeones stylitas, quorum primus temporibus imperatorum Marciani et Leonis Macelli floruit, ut referunt Codicenus Suidas et complures alii scriptores; secundus circa annum duodecesimum Mauriciū imperatoris vitam tenuit, ut testatur Evagrius 4 22 et Nicephorus Callistus 18 24. sed cum uterque ante Phocae imperium vixerit, nihil ad rem praesentem faciunt. in cod. Vat. pro ὁ Συκιών legitur ὁ Συκιών: quare scribendum censeo τότε δὲ ἦν ὁ Συκιώτης ὁ ὄσιος vel quod idem valet, τότε δὲ ἦν ὁ ὄσιος Θεόδωρος ὁ Συκιώτης: ita vero emendandum esse hunc locum patet ex anonymi Collectaneis chroniciis, unde quicquid hoc loco Codinus narret de statua Phocae et S. Theodoro Syceota desumptum est ἡ στήλη, inquit, ἣ ὄπισθεν τῆς μοναχίας, κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ ἡλιακοῦ μεταώρου, Φωκῆ Ἰσθμ. καθ' ἣν ἐν τῷ ἔβδωθῳ ἔτι τῆς βασιλείας αὐτοῦ σπουδὴν πολλὴν περὶ τῶν ἀειληθῶν ἐπιδηζατο. μοναχὸς δὲ τις ἐκ τῆς τοῦ ὄσιου Θεοδώρου τοῦ λεγομένου Συκιώτου μονῆς. κατὰ ταῦτα γὰρ καὶ ὁ μακάριος Θεόδωρος ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ αὐτοῦ Φωκῆ etc. caeterum cognomen συκιώτου S. Theodorus accepit a loco quodam Galatae nuncupato συκιών. unde oriundus fuit, ut testatur Menologium Graecorum die 22 Aprilis: ὁ ὄσιος Θεόδωρος ὁ συκιώτης ὤρητο ἐκ τῆς τῶν Γαλατῶν χώρας ἐκ χωρίου λεγομένου συκιού, κατὰ τοὺς χρόνους γεννηθείς Ἰουστινιανοῦ τοῦ πάλαι. ibidem de eo hic versus legitur: ἀπὸ δευτερίῃ συκιώτην ἵερος ἔκρηται. ubi nota enim omisso nomine Theodori simpliciter vocari συκιώτην: ad eundem enim modum hoc quoque loco apud Codinum scriptum fuisse et scribendum esse credo, τότε δὲ ἦν ὁ Συκιώτης ὁ ὄσιος. LAMB.

p. 37 v. 5. *κούντουροι* et *κούνταρα* hic significant *equos cursus publici*, uti etiam in titulo 17 libri 57 Eclog. Basilicon, qui ita conceptus est: *περὶ τοῦ δημοσίου δρόμου καὶ τῶν τοῖς κοντούροις χρωμένων*. in cod. Vat. pro *κοντούρων* legitur *κουρσῶρων*. *κουρσῶρες* autem Graecis recentioribus vocantur *nuntii*: videtur ergo ἢ ἀλλαγὴ τῶν *κουρσῶρων* exponenda esse *statio*, ubi cursores seu nuntii equos mutabant. non equidem hoc absurdum est, sed tamen magis mihi placet ut pro τῶν *κουρσῶρων* scribatur τῶν *κουρσῶριων*, scilicet ἵππων vel ζῶων. ἵπποι *κουρσῶριοι* seu *equi cursorii* dicuntur equi publico cursui destinati. in cod. Theod. appellantur *equi cursuales*, et apud Graecos iuris auctores ζῶα *δρομικά*. cursorii autem simpliciter hic dicuntur pro *cursoriis equis*, ut apud Sidonium ep. 5 l. 1 *cursoria* pro nave *cursoria* seu cursui publico maritimo destinata: *Ticini*, inquit, *cursoriam* (sic navigio nomen) *ascendi*.
LAMB.

p. 37 v. 5. ἠντιζοκόπησε τὰ κούντουρα] sensus huius loci, quantum coniectura assequi possum, is est, Phocam tyrannum quam nescio ob causam CP profugisse, et, ut iis qui eum insequabantur fugientem elaberetur, equis cursoriis seu publico cursui destinatis nervos incidisse, posteaque in urbem rediisse, imperioque potitum ad perpetuam eius rei memoriam erexisse duas equorum statuas, quibus nervi cruales incisi essent, et locum ab iis denominasse *δίππιον*. sed vereor ne suo more Codinus Phocam tyrannum confundat cum Barda Phoca, Nicephori Phocae imperatoris nepote, cuius exsilium et affectatio imperii quodammodo quasi umbra sunt huius fabulae de Phocae tyranni fuga et adeptione imperii. caeterum quod ait Codinus Phocam nervos equorum incidisse, ne usui essent illis qui ipsum insequabantur, eius rei exemplum exstat apud Zonaram in vita Iustiniani Rhinotmeti secundum imperantis: εἶτα τοὺς ἵππους πάντας νευροκοπήσαντες, ἵνα μὴ τούτους λάβοιεν οἱ πολέμιοι, τοῖς τοῦ στόλου σκάφεσιν ἐμβεβηγότες ἐπανῆλθον εἰς τὸ Βυζάντιον σὺν αἰσχύνῃ πολλῇ. idem ad eundem modum refert Cedrenus. notandum vero apud utrumque eorum *νευροκοπεῖν* idem significare atque apud Codinum *ἀντιζοκοπεῖν*. nam *ἀντί* vel *ἄντι* vel *ἀντα* recentioribus Graecis dicitur pars exterior cruris tumida vel nervosa, ut testatur Eustathius ad Iliad. π p. 1061: ἐνθα ὄρα, inquit, ὅτι μὴν ἢ γαστροκνημία ἐστίν, ἣν ἢ τῶν πολλῶν γλωῶσσα ἄνζαν φησί, συγκειμένη ἐκ νεύρων πολλῶν καὶ συνεστραμμένων σαρκῶν. videndus idem ad Iliad. ψ p. 1326. LAMB.

p. 37 v. 6. ἀλλαγὴν χερσαίαν verti *mutationem cursus publici terrestrem*. his autem Codini verbis confirmatur, quod pridem ad ista Sidonii verba, *Ticini cursoriam ascendi*, observavit Iacobus Sirmondus, cursum publicum non tantum per

terras equis vehiculisque, sed etiam navigiis per maria fluviosque distributis peragi solitum fuisse. pro duplici enim hoo modo cursus publici duplices etiam fuerunt mutationes seu stationes, nempe terrestres et maritimae. LAMB.

p. 37 v. 10. διπτον] mihi dubium non est quin utrobique apud Codinum scribendum sit διπτον: diis enim in praecedentibus hunc locum ita denominatum fuisse a statuis duobus equorum, quas Phocas ibi crexerat. bis etiam Et Diluppai mentio apud Zonaram in vita Constantini Copronymi. LAMB.

p. 38 v. 3. τῶν δώδεκα τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου] supra dixit Codinus Constantinum Romam evocasse quattuor magistros, Adan Protasium Scolymbum Philoxenum, et octo patricios, Probum Dominium Darium Mauram Rhodanum Selestium Modestum et Eubolum, usque Cpuli suis sumptibus domus aedificari curasse, per omnia similes illis quas Romae reliquerant. has igitur duodecim illas domus esse puto, quarum unam Codinus hoc loco ait cognominatam fuisse *Lamb.* LAMB.

p. 38 v. 13. ἢ δὲ ἐν τῷ Ζευξίπῳ] statuarum quae positae fuerunt in balneo Cpolitano nuncupato Zeuxippi vel Zeuxippo, elegans existat descriptio Christodori poetae, qui vixit sub Anastasio Dicoro, sed perperam nunc illa in epigrammata dissecta et quinto Anthologiae libro inserta est. titulus eius in codice ms hic habetur: Χριστοδώρου ποιητοῦ τοῦ Θεβαίου Κοπίτου ἔκφρασις τῶν ἀγαλμάτων τῶν εἰς τὸ δημόσιον γυμνάσιον τοῦ ἱακχαλομήνου Ζευξίππου. in codicibus impressis male pro κοπίτου editum est κοπίου: oriundus enim fuit Christodorus ex Copto, celeberrima olim Aegypti urbe et Thebaidos metropoli. praeterea notandum est in iisdem codicibus post versum 120. οὐ μόνον ἐντύπων Πιλοπήτων, ἰσάμενος δέ, tollendam esse inscriptionem εἰς Πυθαγόραν, et facta interpunctione post vocem Πιλοπήτων verba ἰσάμενος δέ sine distinctione annectenda esse sequenti versui: Ἐπίτις Πυθαγόρης. LAMB.

p. 38 v. 15. βασιλικὴ κίνστηρα] prope hanc erat palatium in quo habitabat magister oecumenicus cum 12 discipulis, viris in omni genere doctrinae eminentibus, ac quibus inconsultis ne ipsi quidem imperatori agere quicquam licebat. vide Glossarium nostrum in διδάσκαλις. cisternae vero Cpuli erant plures, una Mocisia, quam Anastasius condidit, teste Suida in Ἀναστασιος et κίνστηρα: hanc τὴν τοῦ ἁγίου Μωκί-τ κίνστηραν appellat Cedrenus. erat item frigida, cuius meminit hic ipse auctor supra. etiam Asparis, de qua Cedrenus. in descriptione urbis Cpolitanae tres alias invenio, in regione 5 Theodosianam, in 11 Arcadiacam et Modestiacam. MEURS.

p. 39 v. 5. ἐν αὐτῇ τῇ βασιλικῇ χρυσοφόρου ὀπίσω] hic locus ex cod. Vat. et anonymi Collectan. περὶ θεαμάτων ita restituendus est: τὸ δὲ ἐν αὐτῇ τῇ βασιλικῇ χρυσοφόρω, ὀπίσω τοῦ μιλίου, ἀνδροεῖκελον ἄγαλμα χρυσεμβραφον (ἐνθα ἦν τὸ ἕξαμμον Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως) καὶ γονυκλινές, Ἰουστινιανοῦ ἔστι τοῦ τυράννου, id est, *statua inaurata virilis et genuflexa, quae in ipsa Basilica aureo laqueari aperta pone milium est collocata, Iustiniani tyranni est.* verba ἐνθα ἦν τὸ ἕξαμμον Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως parenthesi includenda: quid vero sibi velint, nondum satis mihi constat. in anonymi Collect. legitur, ἐνθα τὸ ἕξαμμον Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως κατεσκευάσθη. apud Suidam, v. βασιλική, praepositio ἕως ante Ἡρακλείου inserta est. ibidem pro Ἰουστίνου τοῦ τυράννου scribendum est Ἰουστινιανοῦ τοῦ τυράννου, id est *Iustiniani Rhinotmeti*, ut patet ex anonymi Collect. περὶ θεαμάτων, ubi prolixius agitur de hac Iustiniani Rhinotmeti statua genuflexa. LAMB.

p. 39 v. 8. Terbelis Bulgarorum princeps, cuius auxilio Iustinianus Rhinotmetus imperium recuperavit. LAMB.

p. 39 v. 11. ἐναντίοις ζυγοῖς] Suidae lectionem confirmat, quod paulo post eundem ζυγοπλάστην vocat: ita autem dicitur *falsus libripens*, seu qui πλαστοῖς ζυγοῖς, hoc est *lancibus adulterinis*, in librando utitur. quos ergo Suidas πλαστοὺς ζυγούς vocat, eos appellat Codinus ἐναντίους ζυγούς, id est *lances iniquas* seu impares, quibus opponuntur ἴσοι ζυγοί sive *lances aequae* et pares. hinc corrigenda Suidae versio, v. βασιλική, ubi perperam ζυγοπλάστην interpretantur *fabrum librarum*, et ἐν πλαστοῖς ζυγοῖς τὴν προᾶσιν ποιεῖν *libras a se factas vendere*, vel *in libris a se factis suas merces vendere*. LAMB.

p. 40 v. 1. ἐν τῷ μιλίῳ] Suidas in μίλιον. MEURS.

p. 40 v. 3. ἐνθα εὐφημίσθη] in anonymi Collectaneis περὶ θεαμάτων ita legitur: ἐνθα Κωνσταντῖνος ὁ μέγας εὐφημίσθη μετὰ τὸ νικῆσαι Ἀζώτιον καὶ Βύζαν καὶ αὐτήν, κράζοντος τοῦ Βενέτου μέρους· ἔλες παλίνορσον ἱμάσθλην· ὡς δὲ δις ἠβήσας μαίνεαι ἐν σταδίῳ. hinc patet duplex Codini error: primo enim confundit Constantinum magnum imperatorem cum Constantino quodam auriga circensi, in quem aliquot exstant epigrammata Anthologiae l. 5. deinde hunc Constantinum confundit cum alio auriga Porphyrio, in quem similiter plurima exstant epigrammata. unius partem, qua continetur εὐφημισμός seu fausta acclamatio Venetae factionis, citat in supra citatis verbis anonymus περὶ θεαμάτων. epigramma hoc est:

Πορφύριον λήξαντα πόνων λύσαντά τε μίτρον
καὶ πάρος ἀντ' ἀρετῆς χάλκεον ἔσταότα

τῆδε πάλιν χαλκοῦ τε καὶ ἀργύρου ἰδρῦσαντο.
 πρῶτον, σὲ δὲ ξείνων ἀντίστος γιγνέων
 δήμοι μὲν βούοντες ἕλξ παλαιοφρον ἰμάσθλην,
 ὡς δὲ δις ἠθέσας, μοίρας ἔν σταδίοις.

hic Porphyrius factiois Venetae auriga is est, quem perperam Codinus Constantinum magnum vocat et ob devictum Azotium fausta acclamatione exceptum ait. ipsa verba illius acclamationis continentur ultimo disticho citati epigrammatis. Azotium vero intelligo Prasinæ factiois aurigam, qui cum Porphyrio de palma concertavit. similiter corrigendus et illustrandus est Suidas, qui suo more ea quae hic apud Codinum leguntur, eadem omnino verbis lexico suo infarcivit, voce *μίλιον*. LAMB.

p. 40 v. 6. statuæ Fortunæ urbæ et *πονηρæ*, qua in tribunal Hippodromi deducebatur, meminit ipse Codinus p. 59 v. 15 seqq. utrumque Codini locum plenissime illustrat Chronicon Alexandrinum p. 530 2 ed. Bonn. ubi Constantinum dixit propter illam statuam porphyreticæ columnæ Fori impositam, aliam sibi fecisse ex marmore, dextra gestantem simulacrum auratum Fortunæ urbis Cæsitanæ, atque constituisse ut imposterum quotannis die urbis natali ea statuæ in Hippodromum spectanda deduceretur, exercitu et civibus comitantibus. inde igitur patet thesaurum seu spectaculum, quod hoc loco Codinus describit, fuisse statuam Constantini magni, capite radiato instar solis, quadrigam agitantem, porrectaque dextra sustentem simulacrum fortunæ urbis Cæsitanæ. quod dixi Constantini magni statuam fuisse, manifesto testatur Chronicon Alexandrinum; fuisse figuratam instar solis capite radiato, Codini hæc verba indicant, *ἐπὶ ἡλίου περιήκον*. ibi enim per solem intelligenda est Constantini statuæ instar solis, ut dixi, capite radiato formata. ita in columna porphyreticâ fori visebatur Constantinus *διὰ τὰς ἐν τῇ κισαλῇ ἀκτίνας ὡς ἡλῖος τοῖς πολιταῖς ἐκλάμπων*, ut refert paulo post Codinus, ubi agitur de columna fori. visitur etiam in aliquot nummis antiquis Constantinus *ἡλιοκέφαλος*. quod præterea dixi. hanc Constantini statuam quadrigam agitasse porrectaque dextra sustinuisse victoriolam, ex his Codini verbis elicitur, *καὶ ἴσπου γρονθολαμπῆς τέσσαρις, καὶ διαφρηλάτης ἐπὶ τοῦ δίφρου ἐν τῇ δεξιᾷ φέρων χεὶρὶ στηλοειδὲς τι ἄγαλμα, ὅτιον ὡς προσηρόσαι, εἰς τὴν τῆς πόλεως ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐτίμησε*. quem hic Codinus *διαφρηλάτην* seu aurigam vocat, ipse erat Constantinus, vehens curru quadrigarum et dextra gestans parvum aliquod simulacrum, quod cultum fuisse ait pro Genio seu Fortuna urbis. sed verisimile mihi videtur, quam Codinus Fortunam urbis vocat, fuisse Victoriolam. ita in nummo quodam antiquo conspicitur Nero imperator quadrigæ insistens, et sinistra palmam, dextra Victorianam tenens ipsum coronantem. LAMB.

p. 40 v. 7. *στάμα* hic significat τὸ βασιλικὸν κἀθίσμα τοῦ ἵπποδρομίου, *tribunal Hippodromi*, in quo imperator sedebat, cum spectaret ludos Circenses. vide quae notavi p. 17 v. 18 ad illa verba καὶ ἀνέρχεσθαι μέχρι τοῦ στάματος. LAMB.

p. 40 v. 10. *Ἄρειος*] vide Suidam in Ἄρειανός, Rufinum 1 13, Cedrenum, Zonaram Annal. 3. loca non exscribo. MEURS. quicquid hic narrat Codinus de Ario, fragmentum est tertii theamatis seu spectaculi, quod erat in foro. integra eius descriptio exstat in Collectaneis anonymi περὶ θεαμάτων, ex quibus ex codice Vaticano hic Codini locus ita supplendus et reformandus est: ἔνθα (sc. ἐν τῇ καμάρα τοῦ φόρου) καὶ Ἄρειος τὸν ἔχθιστον θάνατον ὑπέστη, χεῖρονα Ἑλλήνων βλασφημῆσαι ἀποτολήσας ὁ δεῖλαιος, καὶ τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως βασιλικῇ χειρὶ καθαρπάζαι βουλόμενος. ἀλλ' οὐκ Ἀλέξανδρος ὁ πολὺς ἐν θεογνωσίᾳ τοῦτο παρέσχεν, ἕως τῷ ὀλεθρίῳ θανάτῳ τοῦτον παρέδωκεν. ἐν αὐτῷ οὖν τῷ τόπῳ κθ' παλαιστὰς ἀπὸ τῆς καμάρας τοῦ Σενάτου τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ Θεοφιλοῦς Θεοδοσίου ἐτυπώθη ἡ τοῦ Ἄρειου εἰκὼν, ἐν μαρμάρῳ ἀναγλύφῳ γειννιῶντι τῇ γῆ, καὶ σὺν τῇ τοῦ Ἄρειου καὶ ἡ Μακεδονίου Σαβελίου καὶ Εὐνομίου, πρὸς αἰσχύνην αὐτῶν, ὡς ἂν οἱ παρεσρόμενοι κόπρον καὶ οὐρον καὶ ζμπτύσματα ἐρρίπτωσιν αὐτοῖς. LAMB.

p. 40 v. 11. τοῦ φόρου τοῦ σενάτου] scribe τοῦ σενάτου τοῦ φόρου, hoc est *camera Senaculi*, quod est in foro, scilicet Constantiano, ubi stabat columna porphyretica. LAMB.

p. 40 v. 14. Μακεδονίου] hic in locum Paulli episcopi subrogatus ab Arianis anno 5 imperii Constantini magni, anno 24 pellebatur Cpoli. testis nobis huius rei est Hieronymus in Chronico. MEURS.

p. 40 v. 14. Σαβελλίου] Sabellius sub Gallo et Volusiano vixit; de cuius haeresi Eusebius l. 7 et Harmenopulus lib. de Sectis. MEURS.

p. 40 v. 14. Εὐνομίου] hic sub Valentiniano et Valente vixit. Hieronymus testis in Chronico. MEURS.

p. 40 v. 19. καὶ Καλλίστρατος πρῶτος] haec prolixius narrantur in anonymi Collect. LAMB.

p. 40 v. 20. τοῦ δήμου] factio intelligitur Prasina. LAMB.

p. 41 v. 5. τὸ Παλλάδιον] in aliquot codd. Vaticanis et Bavarico pro παλλάδιον perperam legitur παψάδιον; quo mendo deceptus Meursius alias inauditum vocabulum παψάδιον inter Graeco-barbara rettulit. Palladii huius meminit Chronicon Alexandrinum p. 528 13 et Iulius Pollux in supra citato fragmento Chronici inediti. LAMB.

p. 41 v. 10. ἡ στήλη τοῦ Ἀπόλλωνος] haec est celebris illa Apollinis statua, quam Heliopoli deductam Constantinus magnus columnae porphyreticae fori imposuit, addita hac iu-

scriptione: Κωνσταντίνω λαμπότη ἡλίον δίκην. inscriptionem hanc reperiri apud veterem Chronographum in Bibl. Reg. cuius haec verba sunt, ubi agit de Constantino magno: κίετι δὲ τὴν πόλιν ἀπὸ μὲν τῆς ἑκτατοῦ αἰῶνος τῆς πρὸς τὸ Βυζάντιον ἰκονοστέν προέκον Ἰτος, ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τῆς βασιλείας αἰῶνος Ἰτη κί, ἀπὸ δὲ Ἰδαρ Ἰτος ἦν πάλῃ. ἐπιπέθει ἡλδην τὴν το Βυζάντιον ἀνελοθῶν καὶ τοὺς ἀγίους καὶ ἱερωνίς πατέρας πρὸς το ἡλογεθῆται πορ αἰτῶν τὴν πόλιν ἦν ἑκταίτην. φιλοδομοὶ δὲ παλατιῶν καὶ ἱπτικῶν καὶ τοὺς διο κερπηνοὺς ἱρβαλοὺς, καὶ τὸν σφῆρον, ἐν ᾧ κίονα μονόλιθον καὶ ἀνοπόρητον Ἰσησίον, ἐκ Περσῆς ἀγαθῶν, ἑκδοῦσας αἰτῆν διὰ χειρῶν ζωτῶν γιγρῶνῆται. ἀφῆσαντο δὲ Ἰπῆτω αἰτῶ ἀνδριάντα ἐπ' ὀνομασι αἰτῶ, ἱπγρῶσας διὰ τῶ ἐν αἰτῶ ὀπτικῶς: Κωνσταντίνω λαμπότη ἡλίον δίκην. ὅς ἦν μὲν Ἰργον Φιδίου, ἱγθῆ δὲ ἐκ Ἀθηναίων. restituenda ergo est haec inscriptio Codreus, apud quem corrupte legitur: ἐν ᾧ γίγρῶσται Κωνσταντίνω λαμπότη ἡλίον δίκην: ὅς ἦν μὲν etc. corrigendus etiam Zonaras, ubi de hac statua loquitur: ἀγῆται δὲ καὶ Ἀπολλωνίος ἱθασι στήλην τὸ ἀγῆμα, καὶ μεταγῆθῆται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Φρυγίᾳ πόλιος τοῦ ἡλίον. scribe ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Φρυγίᾳ πόλιος τοῦ ἡλίον. Ita Iulius Pollux in supra citato fragmento Chronici. puto autem statuæ illius solaris exemplar esse imaginem, quæ visitur in quodam Constantini magni nummo, vultu dextraque versus caelum porrectis, septem in capite radios gerens, atque sinistra manu globum, cum inscriptione *Claritas reipublicæ*.

LAMB.

p. 41 v. 14. κιονῶρια ὀπῶ] scribe κιονῶριον περιγῆρι τῶνος καὶ αἰτῶ καὶ λῆοντος λαγῶον τε καὶ κριῶν κάρας, fuit statua naturæ, quæ innumeris mammis et omnigenorum animalium capitibus circumdata figuratur. vide quæ notavi ad anonymi Collectoreus περὶ θεαμάτων. LAMB.

p. 41 v. 20. ἱεληρῶς] diversus hic est a Galeno, qui sub Marco Commodo et Pertinace imperatoribus vixit. LAMB.

p. 42 v. 4. τὰ μῆλλοντα συμβαίνει] nempe quod Verius, Zenone genero fugato, fratrem suum Basiliscum ad imperium promotura esset. LAMB.

p. 42 v. 16—18. ἔνθα τοὺς ἀπὸ τῶν Ἰθῶν — Ἀλωρίτζιον] haec verba ita transponenda sunt: ἔνθα πρώην παλάτιον ὀπῆρχι καὶ ἐκνοδονχίον τῶν Ῥωμαίων, καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν Ἰθῶν ἡκοντες ἰδέχτιο ἐκτίσι, δεχλονότι τὴν το καλοῖμετρον Ἀλωρίτζιον. Ἀλωρίτζιον Graecis recentioribus dicitur domus, quibuscumque sive indigenis sive peregrinis publice alendis destinata. Cpoli κατ' ἴξοχίην vocabatur Ἀλωρίτζιον palatium a Constantino magno in regione Tauri exstructum, in quod proceres Romæ antiquæ Cpolim venientes recipiebantur, ut testetur Codinus in libro *de aedificiis* p. 74 v. 9. hoc loco

ξενοδοχεῖον τῶν Ῥωμαίων appellat. pro Ἀλωνίτζιον etiam contracte scriptum invenitur ἀλωνίτζιν, ut pro παραβίτζιον παραβίτζιν, pro πέτριον πέτριον, etc. LAMB.

p. 43 v. 3. Ἰησοῦν τὸν Ναυῆ] v. Nicetas Choniates p. 848 21 et 857 14 ed. Bonn. sed quicquid ille dicat, mihi dubium non est quin fuerit antiqui cuiusdam Romanorum imperatoris statua equestris: ita enim plerumque formari solitas fuisse, ex nummis et statuīs antiquis hodieque videre est. LAMB.

p. 43 v. 6. ἱστορίας τῶν ἐσχάτων] procul dubio inscriptio et caetera ornamenta intelligenda sunt, quae basi illius equestris statuae insculpta fuerunt. sed Codinus hic nugatur more recentiorum Graecorum, qui quascunque inscriptiones et figuras antiquitatis Romanae oracula et praesagia rerum futurarum interpretantur. LAMB.

p. 43 v. 7 sq. τὸ ἐμπόδιον — γονυκλινὲς ἔχει] si genuina est haec lectio, verbum ἔχει referendum videtur ad illud quod superius dixit, ἐγγεγραμμένας ἱστορίας τῶν ἐσχάτων τῇ πόλει. statuam autem virilem vinctam et genuflexam, quam Codinus ait ad pedes (sic enim vertit ἐμπόδιον) equestris illius statuae fuisse collocatam, nationis cuiusdam devictae simulacrum fuisse verisimile est. γονυκλινὲς verti genuflexum, et hoc revera hic significat, uti etiam supra in descriptione theamatis secundi. errat igitur Meursius, qui in Glossario Graeco-barbaro utrumque Codini locum citans γονυκλινὲς substantive accipi credit, et significare *pulvinar*, quod genibus substernitur. LAMB.

p. 43 v. 9 sq. ὁ ποῦς — ἐγγεγραμμένον] in cod. Vat. haec verba praecedentibus absque interpunctione annexa sunt, et pro τοῦ μεγάλου legitur τοῦ ἵππου. quare credibile est Codinum scripsisse, ὁ ποῦς εὐώνυμος ὁ ἐμπρόσθιος τοῦ ἵππου, ὃς τὸ ἀνθρωποειδὲς χαλκούργημα βραχὺ παντελῶς καὶ δεδεμένον γονυκλινὲς ἔχει, καὶ αὐτὸς σημαίνει ὅτι ἐκεῖσε ἐγγεγραμμένον. id est, etiam equi pes laevus anterior, cui sigillum aereum virile vinctum et genuflexum inclusum est, praesignificat quae in eo inscripta sunt. nempe respicit Codinus ad illud quod refert Nicetas Choniates p. 849 10, in anteriori sinistra ungula illius equi latuisse imagunculam consecratam viri clavo transfixi et plumbo undique cincti; quae ad conservationem urbis et prohibendas barbarorum incursiones ibi inclusa erat. cf. idem p. 858 6. de eiusmodi statuīs consecratis alias quaedam notavi. LAMB.

p. 43 v. 10. ὁ μέγας κίων] columnam cochlidem Theodosii in Tauro sitam hic intelligendam esse censeo, quae ad summitatem usque intra se pervia erat, et circumcirca figuris sculptis exornata. Manuel Chrysoloras in epistola de comparatione veteris et novae Romae κίονας περιγλύφους vocat.

cius generis columnae sunt Traianus et Antonius, quae hodieque Romae videntur. Codinus hic suo more iugatur, et figuras Romanas pro oraculis habet. LAMB.

p. 44 v. 1. *καροῦχα* et *καροῦχα* Graeco-barbare dicitur *curtus*. LAMB.

p. 44 v. 17. *ἱστορίας ἰνδωδούς* vocat Codinus *historias figuris expressas*. LAMB.

p. 44 v. 20. *τῶν ἀσπιζουμένων*] loquitur de statu Constantii et Constantis post patris obitum in spei perpetuae concordiae erectis in Philadelphia, quarum supra meminimus p. 43 v. 18. LAMB.

p. 45 v. 1. *ὅτι τὸ λεγόμενον*] legendum esse videtur *ὅτι τὸ λεγόμενον μῶδιον ἀπὸ λέγειον ἔν καὶ τὸ ἔργον τοῦ μῶδιου*. vide quomodo veterem, et quid ea de re notaverim ad p. 65 v. 16. LAMB.

p. 45 v. 6. *κοιμοῦλιον*] *cumulus* Latinis dicitur, quod Graeci antiqui vocant *σῶμα* et *ἐπίμακρον*, hoc est *quod mensurae plene seu iustae additur*. idem apud recentiores valet *κοιμῦλος*. sic hoc loco, et p. 66 v. 5 *modium cumulatam* Codinus appellat *μῶδιον κοιμοῦλιον*. LAMB.

p. 45 v. 7. *ῥήγιον*] *ῥήγια* vel *ῥήγια*, quasi *regula*. Graecis recentioribus dicitur *radius* seu *hasterium*, quod est instrumentum quo raduntur mensurae. ita hic *μῶδιος* vel *μῶδιον ῥήγιον* appellatur *modius radio adaequatus*. ceterum *ῥήγιος* a *ῥήγια* derivatur ut a *κοῖμουλος* *κοιμοῦλιος*. LAMB.

p. 45 v. 9. *Ἰχθυόμαστιν*] *ἰχθυομαστίν* hic significat *esse*, ut supra p. 6 v. 19. de horologio autem in arcu orientali fori posito, cuius hic mentio fit, pluribus agitur p. 65 v. 16. LAMB.

p. 45 v. 12. *Ἡρακλῆς ἀνακτιμῆτος*] credo hic significari Hercules cubantis simulacrum, quod prius Romae collocatum erat in XIV regione, et postea Cpolim deductum atque in Hippodromo positum fuit, ut supra testatur Codinus p. 39 v. 19. quale autem fuerit hoc simulacrum, accuratissime describit Nicetas Choniates p. 859 ed. Bonn. LAMB.

p. 45 v. 13. *ἔνθα καὶ ποταμὸς καὶ ἀπὸ Λύκου λατρευόμενος*] haec est lectio codicis Vaticani, quae si genuina est, legendum videtur *ἔνθα καὶ ποταμὸς ὁ ἀπὸ Λύκου προσαγορευόμενος*, hoc est, *ubi etiam fluvius est qui a lyco nomen habet*. nempe intelligit fluvium nomine Lycum, Byzantium transeuntem, cuius infra p. 147 v. 7 meminimus. eiusdem fluvii mentionem facit Cedrenus, et adversus eius exundationem Apollonium Tyavem ait quae nescio consecrationes adhibuisse. in cod. Bavar. pro *λύκου* scriptum fuit *λευκοῦ*. quodsi haec lectio alteri praeferranda est, scribendum videtur *ἐνθα καὶ ποταμὸς ἀπὸ λευκοῦ λίθου ὀρώμενος*, id est, *ibidem visitur fluvius seu simulacrum fluvii ex candido lupule*. ut vero hunc locum

ita reformem, auctor mihi est Manuel Chrysoloras, qui in epistola de comparatione veteris et novae Romae tradit supra caput rivuli (scilicet Lyci), qui Cpolim perlabitur, positam fuisse statuam ex candido lapide, quae cubito videbatur inniti: καὶ ἄλλου δέ, inquit, (sc. ἀνδριάντος) ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἐκ λευκοῦ λίθου ἢ μαρμάρου, ὑπὲρ κεφαλῆς τοῦ διὰ τῆς πόλεως χειμάρρου, δοκοῦντος εἰς ἀγκῶνα ἀνακείσθαι. hoc ergo illud simulacrum fluvii esse puto quod nunc Codinus his verbis inuit: ἔνθα καὶ ποταμὸς ἀπὸ λευκοῦ λίθου ὁρώμενος. LAMB.

p. 46 v. 1. τὸν καλούμενον Βοῦν] huius loci ita meminit Ioannes Tzetzes Chil. 9 615: περὶ βοῶς δὲ ἀγορὰν ἦτοι πρὸς βοῦν τὸν τόπον. LAMB.

p. 46 v. 10. τεῖχος hic non *murum* significat, sed *castellum* seu *locum munitum*. ita Homerus Iliad. δ Thebas vocat τεῖχος Ἄρειον, et Herodotus l. 1 Sardes appellat τὸ τεῖχος τῶν Ἀυδῶν, et in oraculo Apollinis Atheniensibus dato τεῖχος ξύλινον significat *munimentum ligneum*. saepissime in hac significatione occurrit apud Stephanum Urbibus, ut νέον τεῖχος, χαλδὸν τεῖχος, Ἀβώνου τεῖχος, Ἡραίων τεῖχος, Γορδίου τεῖχος, παλαιὸν τεῖχος, δίδυμον τεῖχος. χάλκεον τεῖχος exponendum est *castellum aereum*. similiter apud Constantinum Porph. de admin. Imp. c. 22. LAMB.

p. 46 v. 13. τούτου χάριν λέγεται Ἐξακίονιον] ergo secundum hanc etymologiam necessario scribendum est ἔξωκιόνιον: attamen in omnibus codicibus ἔξακίονιον scriptum inveni. mihi videtur hunc locum utroque modo nominatum fuisse, ἔξωκιόνιον nempe et ἔξακίονιον. huiusmodi diversas nominis unius loci prolationes saepius apud Codinum observavi. sic p. 28 v. 9 unum eundemque locum appellari ait Ἀγουστειὸν et Ἀγουστιῶνα, et p. 84 v. 16 φωκώλισθον et φουκώλισθον, et p. 109 v. 14 ψαμαθέαν et ψευμαθέαν, et p. 117 v. 9 et 10 Ἡραίων et Ἡρίον, et p. 120 v. 9 Μαναύραν et Μαγναύραν, et p. 120 v. 10 σείσμα σῆμα et σίγμα, et p. 77 v. 3 μεσόμφαλον et μεσόλοφον, p. 127 v. 3 τὰ Ἦλον et τὰ Ἴλλον. vera autem ratio diversitatis illarum denominationum habetur apud Procopium lib. de aedificiis, ubi locum ad Anaplum, qui antiquitus πρόσχοι appellabatur, postea βρόχοι nuncupatum fuisse ait, haec subiungens: διαφθειρούσης τὰ ὀνόματα τῆς τῶν ἐπιχωρίων ἀγνοίας, hoc est *pristino nomine ignorantia incolarum corrupto*. LAMB.

p. 46 v. 17. Tetrapylum area erat quadrilatera, quattuor porticibus terminata et totidem habens portas, quamobrem Quadrivium quoque seu τετραβιον antiquitus nominatum fuit. LAMB.

p. 46 v. 18. διήρκεσεν] antiquum Tetrapylum, a Constantino magno exstructum, perduravit usque ad imperium

Zenonis, cuius tempore, ut refert Evagrius 3 28, *Mammiani cœnacula novum extruxit tetrapylum*, hoc est, ut ego interpretor, antiquum de novo reedificavit. de hoc Mammiani Tetrapylum puto Codinum loqui p. 50 v. 2: addit enim καὶ διήρξασαν μίχτοι τοῦ Θεοφίλου. ergo antiquum Tetrapylum Constantini usque ad Zenonem integrum mansit, secundum autem Mammiani usque ad Theophilum. LAMB.

p. 47 v. 11. εἰς τὸ Σίγμα] id est, in porticu semitunda, quae a similitudine fabricosae Sigma nuncupatur. Graeci antiqui sigma pingebant ut O Romanum. LAMB.

p. 47 v. 22. τὴν μνημιάρδρον πόρτην] porta olim nuncupata μνημιάρδρος seu παλαιάρδρος hodie vocatur Hadrianopolitana, et medium in muro terrestri locum occupat, ut refert omnium accuratissimus doctissimusque historiae Turcicae scriptor Io. Leunclavius, in hac porta petiit oppressus hominum turba Constantinus ultimus Graecorum imperator. LAMB.

p. 48 v. 3. Βηλίον] ut βήλαρον Graeci recentiores vocant vigiliam, ita etiam Vigiliam Βηλίον et Vigilantiam Βηλιαντιαν. LAMB.

p. 48 v. 3. τῆς γυναικίως] quin fuerit haec muliebris status simulacrum Cypselos, dubium non est: sed quomodo dicatur τὸν στήθερον κατασχίβειν, aliquid habet dubitationis. an dextra extensa videbatur coronam porrigere, qualis vistor antiquae Romae in nummo Claudii? an sedens dextro brachio inflexo tenebat manu coronam genu sustentatam, ut cernitur in horto Caesiarum Roma de Dacia provincia subacta triumphans? an habebat in capite coronam galeae circumvolutam, ut spectatur in nummo Constantini magni? LAMB.

p. 48 v. 7 sq. τὸ καλοῦμαινον Στρατήγιον — Ἰσαμίνη] hic locus ita transformandus est: ἢ εἰς τὸ καλοῦμαινον Στρατήγιον στήλη, ἢ ἐν τῷ μεγάλῳ κίονι Ἰσαμίνη, Ἰσίου Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόρος. Strategium Cpoli forum erat, in quo antiquitus militum duces creari solebant, ut testatur Hesychius, ἐν στρατηγίῳ, inquit, λεγομένο φάρον, ἐνθα ποτὶ οἱ στρατηγούοντες ἄνδρες τὰς τιμὰς ἐπαίδεοντο. ibidem milites exercebantur, quod locus esset campestris seu planus, ut refert Codinus paulo infra, videtur ergo Strategium hoc Cpolitianum campo Martio Romae antiquae tam usu quam situ simile fuisse. Socrates hist. Eccl. 1 14 memorat Constantini magni statuam equestrem ibi stetisse: hanc ego eandem esse puto quam Codinus ait fuisse Alexandri magni et a Constantino Chrysopoli deductam atque erectam fuisse, similiter Constantinus Apollinis Heliopolitani statuam pro sua columnae porphyreticae fori imposuit, illa autem verba, ἢ Ἰσαμίνη ἐν τῷ μεγάλῳ κίονι, propterea addidit Codinus ut distingueret hanc Alexandri seu Constantini magni statuam ab alia quadam Leonis Macelli statua.

quam paulo post dicit in eodem foro collocatam fuisse et nominatam ὁ μικρὸς στρατήγιος. caeterum Codini verba, τὸ καλούμενον στρατήγιον στήλη ἐστὶν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνης ἢ ἐν τῷ μεγάλῳ Ἰσταμένῃ, praeterquam ut supra emendavi, etiam hoc modo corrigi possunt: τὸ καλούμενον στρατήγιον, ἢ στήλη ἢ ἐν τῷ μεγάλῳ κίονι Ἰσταμένῃ, ἐστὶν Ἀλεξάνδρου. familiaris admodum est Codino hic loquenti modus. sic passim τὸ Ἀγρουστειὸν, τὸ φιλαδέλφειον, τὰ πιττάκια, ὁ βοῦς, pro status et pro locis in quibus illae positae sunt, promiscue accipiuntur. quare ferri quidem posterior haec emendatio potest, sed prior praeferrenda est. LAMB.

p. 48 v. 10. ῥόγα Graecis recentioribus dicitur *stipendium* et *donativum*. inde ῥογεύειν, quod est erogare. LAMB.

p. 49 v. 10. Βιγλεντίας] loquitur de Vigilantia sorore Iustiniani imperatoris, matre Iustini secundi. LAMB.

p. 49 v. 11. γράμματα τῶν μελλόντων] intelligendae sunt procul dubio inscriptiones basibus statuarum insculptae. LAMB.

p. 49 v. 15. φέρουσα — τῇ χειρὶ] antiquus mos est, hodieque observatur, ut novis aedificiis exstruendis primus manum admoveat cuius auctoritas structurae praest. Sueton. in Vespasiano ipse inquit *restitutionem Capitolii aggressus rudibus purgandis manus primus admovit, ac suo collo quaedam extulit*. idem in Nerone: *in Achaia Isthmum perfodere aggressus primus rastello humum effodit et corbula congestam humeris extulit*. in antiquis actis Latinis S. Silvestri papae I simile quid narratur de Constantino magno basilicas Vaticanam et Lateranensem erigente: *exuens se chlamyde et accipiens bidentem, terram primus aperuit ad fundamentum basilicae construendum. dehinc in numerum duodecim apostolorum duodecim cophinos plenos suis humeris suppositos baiulavit. altera vero die similiter intra palatium suum Lateranense basilicae fabricam coepit*. in actis Graecis de Lateranensis basilicae erectione prolixius agitur his verbis: ἵνα δὲ πᾶσι καταφανὲς γένηται ἕξ ὅλης ψυχῆς αὐτὸν πεπιστευκέναι, ἐν τῷ παλατίῳ αὐτοῦ ἐν τῷ λεγομένῳ Λατερονησίῳ λαβὼν δίκειλλαν οἰκείας χειρῶν αὐτὸς πρώτος ἤρξατο ὀρύσσειν, καὶ διαγραφὴν ποιησάμενος προσέταξεν ἐκκλησίαν οἰκοδομηθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ δεσπότου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. quod igitur de Vespasiano et Nerone Suetonius et de Constantino Acta S. Silvestri referunt, idem procul dubio fecit Eleutherius, quem portus ab ipso denominati structurae Constantinus magnus praefecerat. ut autem se hoc fecisse testaretur, statuam suam ibi erexit, quae dextra lignonem et sinistro humero scapulari tecto gestabat cophinum. haec illa est quam et hoc loco describit Codinus et in libro de aedificiis p. 104 v. 4. σταπούλιον vero Codinus vocat tegu-

mentum coriaceum, quo plerumque baiuli contra gravitatem cunctis humerum solent munire. LAMB.

p. 49 v. 19. τὸ δὲ σταυρίον] errant qui haec verba ita interpretantur ac si pro τὸ σταυρίον legatur τὸν ταῦρον. loquitur enim hic Codinus de celeberrima illa cruce, quam Constantinus magnus ad similitudinem illius quam in caelo viderat, supra columnam ad septentrionalem partem sui fori erexit. passim eius mentio fit apud scriptores historiae CP. sed vide imprimis Codinum p. 28 v. 19 sqq. et p. 68 v. 8 sqq. LAMB.

p. 49 v. 20. τῆ αἰλῆ τῆ λιθοστρώτῳ] forum Constantini magni scriptores saepius per excellentiam vocant τὸν γάρον vel τὸν μίγον γάρον. alias appellant τὸν πλακωτὸν γάρον, quod planis et latis lapidibus atratum esset; vel, ut hoc loco Codinus, nuncupant τὴν αἰλῆν τὴν λιθοστρώτον, id est *antlam lapideam atratam*. LAMB.

p. 50 v. 2. τὰ τέσσαρα μέρη vocat quattuor factiones Circi, nempe Prasinam et Russatam, Venetam et Albatham, quarum duae priores duabus posterioribus erant contrariae. sic quattuor quidem erant diversi colores Circensium aurigarum, sed duae tantum factiones, quae sibi invicem repugnabant, quae Prasina et Russata, et contra Veneta et Albata pro una et eadem accipiebantur. secundum hanc factionum Circensium distinctionem populus quoque Crolitanus in duas divisus erat partes, quarum una Prasino colori altera Veneto favebat. Procopius Pers. 1 οἱ δῆμοι, inquit, ἐν τῇ πόλει εἰς τε Βένιτους ἢ παλαιῶ καὶ Πρασίνους διημεντο. idem in hist. arcana has duas populi factiones μοίρας vocat: τοῦ δὲ δήμου, inquit, ἢ παλαιῶ εἰς μοίρας δύο διωρισμένους μίαν αἰτίας τὴν Βένιτων ἑταιρισμένους. Codinus eas appellat τοὺς δύο δήμους et τὰ δύο δημοτικὰ μέρη et τὰ δύο μέρη τοῦ δήμου. LAMB.

p. 50 v. 5. σωματεμπόται sunt manrones, qui τὰ δοτικὰ σώματα, hoc est *mancipia*, venditant. alias vocantur ἀνδραποδοπάται, quasi μεταρῶτες τῶν ἀνδραπόδων. Strabo eos appellat σωματεμπόρους. notandum etiam quod Codinus mancipia nuncupat πρόσωπα οἰκτικὰ. LAMB.

p. 50 v. 7. ξενῶν significat *hospitale* seu domum excipiendis peregrinis destinatum, qualem, ut hic Codinus refert, Theophilus imperator extruxit in regione urbis nuncupata *Zeuqmate*, loco lupanariae publicae, quod ibi a Constantino magno fuerat constitutum. meminit eius rei Cedrenus t. 2 p. 107 24 Bonn. LAMB.

p. 50 v. 9. ἀνήγειν αὐτὸ εἰς πορείον] his statim subiungenda esse videntur illa verba quae paulo inferius leguntur, ἐξῶθεν δὲ τοῦ αὐτοῦ οἴκου οὐχ εἰρήσκειτο ἕτερον πορείον. LAMB.

p. 50 v. 12. pro ἐπὶ τοὺς κίονας legendum videtur ἐπὶ τὸν κίονα, id est apud ante memoratam columnam Veneris. ἀπόχωροι seu ἀποχωρήματα significant hic *secessus* vel *loca secreta et a turba separata*. Suetonius simili de re loquens *distinctas cellas* vocat: *lupanar*, inquit, *in palatio constituit distinctisque et instructis compluribus cellis*. διάχωροι aequè probari potest: διάχωροι enim dicuntur *intervalla* seu *spatia intersepta*. pro κουρτίων perperam scriptum fuit κουρίων et κουρτίων. unde patet nihili esse vocabulum κουρτίον, quod unica huius mendi auctoritate nixus Meursius Glossario suo Graeco-barbaro inseruit. κουρτίνας autem vel κορτίνας Graeci recentiores vocant *vela*, quibus aliquid obtegitur. Martyrologium in pass. S. Irenes: καὶ οὕτω κρηπτόμενος ὑπὸ κορτίνας διδασκέτω γράμματα τὴν θυγατέρα ἡμῶν. ita etiam hoc loco Codinus κορτίνας appellat *vela*, quibus cellae meretricum circumdatae erant. apud Italos Gallos et Germanos hodie vulgo nuncupantur *cortinae* vela lanea vel lineae vel bombycina, quibus lecti circumcluduntur tam ad curiosos oculos quam culices arcendos. quo facilius autem eiusmodi cortinae adducantur vel diducantur, solent plerumque circellis vel annulis aereis suspendi. eidem quoque usui servisse puto istos circellos, quos cum cortinis meretricum latibula ambiisse Codinus hoc loco refert. caeterum κρικέλλος transpositione litterarum pro κικέλλος dictum est, ut κρίκος pro κίρκος, hoc est *circus*. in actis Graecis S. Silvestri PP. I ineditis observavi κρικέλλους vocari *annulos aereos*, in quos catena intromittitur ad obse- randum ostium. verba ipsa haec sunt: καὶ εὐρήσεις τὸ σπή- λαιον κατέναντι, ἔνθα ὁ δράκων κοιτάζεται, ἐν ᾧ εἰσὶ πύλαι χαλκαῖ ἔχουσαι κρικέλλους. μετὰ γοῦν τὸ κατελθεῖν σε ἐπικαλε- σάμενος τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐλκύσεις πρὸς ἑαν- τὸν τὰς πύλας, καὶ ἐν τοῖς κρικέλλοις αὐτῶν εἰσαγάγῃς τὴν ἄλυσιν τῆς κατήνας, καὶ κλείσας ἔρεῖς etc. LAMB.

p. 51 v. 11. βασιλικὸς δρόμωνας videtur vocare *naves expediti cursus*, quibus imperator utebatur, cum mari iter faceret. in cod. Vat. scriptum inveni δρομάσιν: δρομάδες autem sunt quas Sidonius *cursorias* appellat. LAMB.

p. 51 v. 14. scribendum Γαλλιηνοῦ: loquitur de Gallieno imperatore Valeriani filio. LAMB.

p. 52 v. 5. νεώριον, quemadmodum Latinorum *navale*, et *portum* significat et locum ubi naves fabricantur. sic Cypoli duo fuere loca nominata νεώρια, quorum unus erat portus manufactus, quem antiqua urbis descriptio *Neorium portum* vocat et fuisse tradit in regione sexta: alter fabricandis navi- bus destinatus erat, quem antiqua urbis descriptio *Navalia* appellat et in decima tertia regione fuisse refert. hoc loco Codinus de Neorio portu loquitur, quem ait factum fuisse a

Constantino magno. idem testatur anonymus in Collectaneis in aliquot codicibus pro ὁ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας legitur ὁ Κώνων vel ὁ Κόνσταντς, et ἱστοικιώσατο pro ἱστοικνωόσατο, et Ἰουστῖνου pro Ἰουστῖνιανού, et ἱμποριῶν pro ἱμπορίων. LAMB.

p. 52 v. 9. ὡς ἀφ᾽ αὐτοῦ] nempe ex inscriptione. LAMB.

p. 52 v. 12 sq. ὁ δὲ οἶκος τοῦ Ἀσπέρου — ὁ παρακοινομάτιος] idem p. 67 v. 18 eisdem verbis repetit, praeterquam quod pro Ἀσπέρου legitur Ἀσπερούς. utrumque enim dicitur, Ἀσπας Ἀσπερούς, et Ἀσπερούς Ἀσπέρου, ut Ἀδελφούρ Ἀδελφούρας et Ἀδελφούρας Ἀδελφούριου. Basilium vero, quem Codinus ait Asparis habitasse domum, accubitor fuit vel cubicularius Constantini Porphyrogeniti secundum imperantis, meminit eius Zouares, et ipse Constantinus de admunist. Imp. c. 50 et 43, ubi, item ut Codinus, refert domum, quae olim Aspari seu Asparis fuerat, Basilium accubitorem tunc temporis possedisse. eo enim loco legendum est ὁ τοῦ Ἀσπερού, non ut vulgo perperam legitur, ὁ τοῦ βασιλέως, similiter quinque in eodem capite vidisse editum est τὸν τοῦ βασιλέως οἶκον pro τὸν τοῦ Ἀσπερού οἶκον. LAMB.

p. 53 v. 3. καθίσμα βασιλικόν] hic significat tribunal imperatoris in Hippodromo, ubi sedebat cum ludos spectaret Circusae. in Chronico Alexandrino aliquoties vocatur τὸ δικαστικόν καθίσμα τοῦ ἱππικοῦ. in anonymi Collectaneis nuncupatur ἡ βασιλικὴ καθίδρα. Codinus aliquoties appellat τὸ βασιλικόν σταμα. LAMB.

p. 54 v. 1. τῶν διευτέρων αὐτοῦ πράξεων] hoc est, rerum quas gessit post recuperatum imperium. LAMB.

p. 54 v. 15. αἱ ἱστορίαι τοῦ μοιολίδου] vide supra p. 48 v. 17. LAMB.

p. 55 v. 2. ἀγάλματα ἱστοικνωόσατο] sensus est Apollonium Tyaneum plurimas per urbem statuas consecratas erxisse ad eius conservationem. στοικνωόν hoc loco significat consecrare vel mystica quadam arte concinnare seu conficere. Olympiodorus de re simili loquens vocat ἀμυρώδην et τέλιν: Οὐαλίριος δέ, inquit, παρὰ τόπον παραγινόμινος μαρτάνη παρὰ τῶν ἱπικωρίων ἱερὸν τὸν τόπον εἶναι καὶ ἐξ ἀρχαίας τέλειτῆς ἐνδραϊάτος ἐν αὐτῷ ἀμυρώσθαι. et paulo post: καὶ ἰώκτι, ait. ὁ τῶν ἀνδραϊάντων ἀμυρώδης κατὰ πατῆρος ἱερὸς τελεῖσθαι βωβέρον. ita Codinus p. 35 v. 6 catenam, in qua credebatur fatum seu fortuna urbis consistere, ἱστοικνωόνην appellat, quasi τετελεσμένην seu ἀμυρωθῖσαν. et Nicetas Choniates eiusmodi statuas et imagines consecratas, quales hic Codinus ait Apollonium Tyaneum erxisse, στοικνωόνη τῆς πόλεως γυλακτιήρια nuncupat. appellantur etiam στοικνωονατικαὶ qui huius generis magice consecrata simulacra componunt. LAMB.

p. 55 v. 12. Ἰνδικτος et Ἰνδικτιῶν Graecis recentioribus ἐπινέμησιν seu *indictionem* significant. quae vero hic Codinus refert de indictionum principio, confirmat Ioannes Lydus libro *de mensibus* p. 122. sed nota indictionem seu ἐπινέμησιν, quae apud scriptores Graecos in usu est et cognominatur Caesarea, incepisse post Christum natum anno 312, die 24 Septembris, quo Constantinus magnus Maxentium devicit et statim post victoriam Christianis libertatem indixit. altera, quae Romana vocatur et Latinis scriptoribus usitata est, a calendis Ianuariis sequentibus inceptit. LAMB.

p. 55 v. 14. Ἀππιανὸς Δίον τε] ita restituendum duxi, cum perperam in codicibus scriptis legeretur Οὐέσπασιανὸς δι' ὧν τε. vide Appianum Alexandrinum l. 1 *de bellis civilibus* et Dionem l. 41, ubi prolixè narratur quam ob causam C. Iulius Caesar Dyrrachio Brundisium solus et incognitus navigare conatus fuerit, et quomodo tempestate adversa debilitatos nautarum animos sui detectione ad spem erexerit. LAMB.

p. 55 v. 15 sq. ἀπὸ Νικοπόλεως εἰς τὸ Δυρράχιον] hoc falsum est. corrige igitur Codinum ex Appiani et Dionis locis, quos ipse citavit, et scribe ἀπὸ Δυρράχιου εἰς τὸ Βρεντέσιον. nempe Caesar ex castris, quae apud Dyrrachium posuerat, conabatur navigare Brundisium, ad transvehendos milites quos ibi cum Antonio reliquerat. LAMB.

p. 55 v. 21 sq. γαλήνην γενέσθαι καὶ διασωθῆναι] haec ita narrat Codinus quasi sedata tempestate Caesari navigatio illa deinceps feliciter successerit: sed neque hoc verum est. nam nec saevitia tempestatis se remisit, nec navis remorum vi ulterius promoveri potuit; quare adversa puppi Caesar ad castra sua coactus fuit reverti. LAMB.

p. 56 v. 4. στοιχεῖα hic significant *simulacra* et *statuas*. supra p. 53 v. 10 et p. 54 v. 12 ea vocavit στήλας, θεάματα et ἀγάλματα τοῦ ἵππικοῦ. LAMB.

p. 56 v. 5. Περιχύτην] anonymus in Collectaneis tradit hanc fuisse statuam virilem, capite galeato et toto corpore ignudo, exceptis pudendis. si ergo pro περιχύτης legeretur περιχύτος, verisimile esset propterea hanc statuam ita denominatam fuisse, quod media velamento esset circumdata vel circumcincta. LAMB.

p. 56 v. 7—9. ὄνοι προτιμηθήσονται τῶν ἀνθρώπων ἐν ταλαιπωρίαις ὀπίσω ἀκολουθούντων] quid Cranus philosophus his verbis significare voluerit, explicat Ioannes Tzetzes his versibus:

ὄνος δὲ χαλκοῦς ἵππικοῦ πινύσκειται
 ἔμπροσθεν ἐστῶς, ἐκ δὲ τῶν ὀπισθίων
 ἀνθρώπος οἰκτρὸς, ζωγραφῶν τὸν νῦν βίον,

ὡς εἶπαι τὸ πρὶν Ἀττικὸς σοφὸς Κράτος.
 Ἰσται καὶ γὰρ τὰ κρατοῦντι τῷ τοι
 φῖν συμφορὰς, ἀνθρώπος ἤτιων ὢν ὄνου.
 Ἰσται χρόνος γὰρ τοῖς μεθύσιτον χρόνοις
 ὅταν ὀνώδεις δυσγυῖαις καὶ κοιλίαι
 καὶ πᾶς ἄμουσος τίσρτις πτηνωδία
 κριτίτων νομισθῆ τῶν σοφῶν καὶ κοσμητῶν. LAMB.

p. 56 v. 14. τῶν Ὀλυμπίων] Olympia hic pro ludia Cir-
 censiibus occupantur. LAMB.

p. 56 v. 15. τῆ βασιλίδι τῶν πέλιων] per reginam ur-
 bium intelligit Crolim. τὸ στοιχίον τῆς τῆς puto hic signi-
 ficare *simulacrum Fortunae urbis*, cuius passim apud Codinum
 mentio est. LAMB.

p. 57 v. 7. ἵνα τί ἡ πόλις] tanta Crolitanorum animos
 occupaverat ignorantia et superstitione, ut quascunque antiquas
 statuas pro magice consecratis haberent, earumque virtute cre-
 derent urbem suam conservari incolumem. huc igitur perti-
 nent illa verba ἵνα τί ἡ πόλις διὰ τούτων δοκτε στυχιστῶσαι.
 caeterum quae hic apud Codinum vocantur στοιχία, Nicetas
 Chonistes appellat στοιχισθῶν τῆς πόλιως φυλακτῆρια, id est
consecrata urbis munimenta seu statuas urbis conservatrices.
 idem refert Latinos, postquam Crolim expugnaverunt, inpru-
 mis evertisse celebres istas statuas consecratas, quae contra
 hostes vel aperta vi vel insidiis urbem oppugnantes instar muri
 ac valli erectae erant. LAMB.

p. 57 v. 9. Ἀσκληπιόδορος] utraque tam Regii quam
 Vaticani codicis lectio vitiosa est. scribendum enim Ἀσκλη-
 πιδότος. hic est Asclepiodotus philosophus et medicus, qui
 Procli discipulus fuit et temporibus Anastasii Dicori impera-
 toris claruit. prolixè de eo agitur apud Photium in Excerptis
 ex Damascio de vita Isidori, et apud Suidam v. Ἀσκληπιδότος
 et διουδαϊσμός. caeterum quam fuerit Proclo carus et amicus,
 testatur ipse Proclus in prooemio commentarii inediti in Pla-
 tonis Parmenidem, quem ei dedicat his verbis: σὺ δέ, inquit,
 ὦ φιλοσοφίας ἐπάξιον ἔχων τὸν νοῦν καὶ ἔμοι φίλων φίλτατε
 Ἀσκληπιδότε, δέχου τὰ δῶρα τοῦ ἀνδρός τέλεια τέλειως ἐν γνη-
 σιωπῆταῖς κῶλοις τῆς νυχτὸς. exstat hodieque in bibliotheca
 Medicea eiusdem Asclepiodoti liber de re militari, cui titulus
 est Ἀσκληπιδότου φιλοσόφου τέχνη τακτική. divisus est in
 12 capita, et incipit hoc modo: τῆς τελείας παρασκευῆς πρὸς
 πόλεμον διττῆς οἴσης, χειρσαίας τε καὶ ναυτικῆς, περὶ τῆς χειρ-
 σαίας τὰ νῦν λεκτέον. huius autem hic est: αἴται δια βραχέων
 αἱ τοῦ τακτικοῦ καθηγήσεις, τοῖς μὲν γραμμένοις σωτηρίαν περι-
 ζοοσαι, τοῖς δὲ ἐναντίοις κινδύνους ἐπαρῶσαι. LAMB.

p. 57 v. 16. Θεσαυρὸς θεός] Thesaurum deum eundem
 esse puto atque Mercurium, nempe divitiarum praesidem. LAMB.

p. 58 v. 16. pro Φιλοδώρου non dubito quin legendum sit Φιλοχόρου. nempe hic Philochorus Atheniensis est, antiquus ille et celebris historicus, qui ab Athenaeo Plutarcho Harpocracione Eusebio et aliis passim citatur. quo autem tempore vixerit et quae scripserit, plenissime refert Suidas. caeterum huic Codini loco debetur, quod scimus ipsum fuisse unum ex decemviris Atheniensium nuncupatis λογισταῖς, quibus omnes magistratu functi rationes reddebant administrationis rei publicae. de hisce logistis seu rationum magistris vide Harpocracionem et Aristotelem Polit. 6 8, et Aeschinem in oratione contra Demosthenem et Ctesiphontem. Latinis dicuntur curatores rei publicae, ut l. curator. C. de modo multar. curator rei publicae, qui Graeco vocabulo *logista* nuncupatur, multandi ius non habet. LAMB.

p. 58 v. 18. Δαναεία] vera lectio est Δαναεία. dicit Codinus Iconium alias quoque appellatum fuisse πόλιν Δαναείαν, nempe, ut opinor, a Perseo Danaes filio, sive quod ab eo, quemadmodum aliqui tradunt, haec urbs condita sit, sive quod ibi Andromedam dracone occiso a morte liberaverit. similiter ipsum Perseum Ovidius Graecorum imitatione vocat heroem Danaeum. LAMB.

p. 59 v. 1 sq. ἐν τῷ μεγάλῳ λουτρῷ τοῦ Κωνσταντίνου] in anonymi Collectan. legitur ἐν τῷ Κωνσταντιαναῖς λουτρῷ. pro Κωνσταντίνου igitur scribendum videtur Κωνσταντίου. de thermis Constantianis saepe fit mentio apud scriptores historiae CP, et apud ipsum Codinum p. 93 v. 14. Suidas refert Helladium Alexandrinum grammaticum, qui tempore Theodosii iunioris vixit, scripsisse ἔκφρασιν τοῦ λουτροῦ Κωνσταντιανῶν seu *descriptionem thermarum Constantianarum*. LAMB.

p. 59 v. 9. Σάββα] hic est S. Sabba abbas, qui in Palaestina miro sanctitatis exemplo refulsit, et bis a patriarchis Hierosolymitanis ad Anastasium et Iustinianum imperatores Cpolim legatus est, ubi pro fide catholica adversus impugnantem sanctam synodum Chalcedonensem strenue laboravit. plura vide de eo in Menologiis Graecorum die 5 Decembris. LAMB.

p. 59 v. 14. διαφορλάτης] loquitur de statua quadrigaria Constantini magni, quae instar solis capite radiato efficta erat, et dextra gestabat Victoriolam, quae pro Fortuna urbis colebatur. iusserat autem Constantinus ut quotannis haec eius statua natali urbis die a civibus et exercitu in Hippodromum ad tribunal imperatorium deduceretur atque solenni et statuto honore afficeretur, uti etiam factum est usque ad imperium Theodosii magni. de hac Constantini magni statua et solenni eius deductione in Hippodromum mentionem facit Hesychius. item Codinus p. 17 v. 16 et p. 40 v. 6. LAMB.

p. 59 v. 17. μετὰ κηρῶν] prorsus ut in Chronico Alexandrino, πάντων κατηρόντων κηρός λιπαρός. utrobique κηρός significant cereos. item in Actis S. Silvestri ineditis Constantinus magnus post publicatam libertatem religionis Christianae ad palatium suum dicitur revertisse μετὰ κηρῶν καὶ λαμπάδων τηδὲ κἀκείσε ἀναπτομένων. LAMB.

p. 60 v. 1. ὀγκιτιόρτις] comitantes. supra p. 40 v. 7 de eodem re loquens vocat δορυφορίν, quod hic ὀγκιτιόν· δορυφορίων, inquit, τίς μ' εἰς τὸ σάμα. proprie Graecis recentioribus ὀγκιτιό dicitur idem atque Latinis obsecutor; item ὀγκιον idem atque obsequium, quod etiam accipitur pro comitatu et familia. LAMB.

p. 60 v. 1 sq. ἕως τοῦ στόματος ἀπὸ τῶν καγκίλων] ita p. 80 v. 17. LAMB.

p. 60 v. 6. λιμένα τοῦ Νιωρίας] sic etiam antiqua regionum descriptio Portum Neoriam appellat. hos vero, quosin Coelius ibi collocatum fuisse ait, ad exemplum alterius factus erat, qui stabat in foro vocato Tauri, ut Isaac testatur p. 46 v. 5. LAMB.

p. 60 v. 10. Μαυρικίον στήλη] tradunt scriptores historiae Cyprioticae Mauricium, postquam milites a chagauro captos per avaritiam suam occidi permiserat, quodam nocte somnissare se ab imagine Christi supra portam aeream palatii collocata, cum tota sua familia, Phocae interimendum tradi. credo igitur, ad perpetuam istius somnii memoriam, Mauricium, apud illam imaginem Christi, suam et uxoris liberorumque statuas, iuxta supplicantium manibus extensis, erexisse. caeterum pro ἐν τῇ χαλκῇ ἀνωθεν τῆς θειαστρικῆς εἰκονος legendum censo ἀνωθεν τῆς χαλκῆς πλῆσιον τῆς θειαστρικῆς εἰκονος. ita Zonares: τὸ δὲ ὄνορ ἰδοκεῖ ποριστάναι πολὺ τῷ ἀνωθεν τῆς χαλκῆς πύλης τοῦ σωτήρος Χριστοῦ ἐκτυπώματι. vel vox ἀνωθεν adverbialiter accipienda est, ut idem valent ἐν τῇ χαλκῇ ἀνωθεν, atque ἀνωθεν τῆς χαλκῆς. ita alias pro κάτωθεν τοῦ ναοῦ τοῦ ὀγίου Μωσίου, dicit ἐν τῇ ναῶ τοῦ ἁγίου Μωσίου κάτωθεν. LAMB.

p. 60 v. 13 sq. αἱ δὲ λοιπαὶ — ὁ Λιγύριος] ut sensus sit integer, legendum esse videtur φιλοσόφων δέ, vel φιλοσόφων δὲ φασιν εἶναι τὴν μίαν, ὡς. nomen Ligurii hic corruptum esse puto. in codice Vat. legitur αἱ δὲ λοιπαὶ δύο στήλαι αἱ ἐκτεταμέναις ταῖς χροσὶ ἐκ τῆς Θηβαίων γῆς ἦκασι. φιλοσόφων δὲ φασιν ὀλύβριος Ἑλληνικός. ad synonymi Collectanea notavi pro παρὰ Λιγουρίων scribendum esse παρὰ Ὀλυβρίων. quare etiam hoc loco forte quis legendum coniectaret Ὀλυβριος ὁ Ἑλληνικός. sed aeque mihi Olybrius quam Ligurius ignotus est. LAMB.

p. 60 v. 14 sq. *μετὰ τὸ σφαγῆναι*] Vaticanae praeferenda esse videtur prior lectio. haec enim, ut opinor, est illa Persarum irruptio, cuius in vita Phocae tyranni meminit Zouaras. LAMB.

p. 60 v. 19. *ἐγγίων* et *ὄρεγιών* Graecis recentioribus dicitur regio, ut *indictio ἰνδικιών*, *actio ἀπιών*, *alluvio ἀλλυβιών*. in alio codice legitur τοῦτο δὲ ἦν ἐν τῇ τῶν Περσῶν ἐγγιον τοῦνομα. ubi locum aliquem peculiarem potius quam regionem significare videtur. LAMB.

p. 61 v. 7. *τοὺς αἰρέσεως αὐτῶν τόμους κατήσχυεν*] cum temporibus Marciani imperatoris Eutychiani, quamvis a Chalcedonensi concilio damnati, nondum tamen quiescerent, sed auctoritatem concilii magis potentia imperatoris quam veritate fidei niti dicerent, convenit tandem inter eos atque catholicos ut utriusque partis dogmata in singulari volumine scripta et consignata simul ambo pectori S. Euphemiae martyris imponerentur et miraculosa eius diiudicatione controversia religionis finem caperet. scriptis igitur ex pacto voluminibus et pectori S. Euphemiae impositis, post triduum ipso imperatore praesente utrique ad loculum accesserunt, eoque aperto libellus Eutychianorum ad pedes martyris inventus est, catholicorum autem in manu dextra, quem porrexisset fertur imperatori et patriarchae. ad hanc historiam Codinus respiciens ait Acatum Eutychianum a reliquiis S. Euphemiae ultum ire decrevisse suae sectae scriptis illatum dedecus. *τόμοι* igitur hic significant *chartas*, in quibus Eutychianorum dogmata inscripta erant. ita Zouaras. LAMB.

p. 61 v. 15. *ἐν δὲ τῷ ναῶ*] in cod. Vat. praecedentibus haec annexa sunt, et ita concepta: *τότε* (sc. sub Leone Isauro) *καὶ τὸ λεγόμενον Τριζῶδον τὸ εἰς τὰ κοῦφα κάτωθεν τοῦ ἁγίου Μωκίου ὑπάρχον ἐπήρθη. κοῦφα* interpretor *concaua*, *subterranea*. pro *τριζῶδον* in aliquot codd. legitur *τριέξοδον*. *τριέξοδον* autem vel *τριέξοδος* videtur significare locum unde triplex patet exitus. compositum est ut *τριόδος*, *τρίχωρον*, *τρίκλιнос*, *τριέμβολον*, etc. confirmat hanc lectionem quod Codinus addit, in eo loco paganos olim magicas suas superstitiones exercere consuevisse. trinarius enim numerus caeremoniis magicis accommodatus censebatur. hinc illa poetae: *terna tibi haec primum triplici diversa colore licia circumdo, terque haec altaria circum effigiem duco: numero deus impare gaudet*. et ista: *necte tribus nodis ternos Amarylli colores*. eandemque ob causam sacra Hecatae nocturna in triviis frequentabantur. dico igitur verisimile esse illam quoque magorum speluncam subterraneam, de qua hic Codinus loquitur, instar trivii seu *τριόδου* constructam fuisse et propterea nuncupatam *τριέξοδον*. sed si pro *τριέξοδον* legendum est *τριζῶδον*, videtur *τριζῶδον* signi-

ficare statuum *triformem*; cuiusmodi fuit illud τριλίθον ἢ τρι-
λίθαιον ζῶδιον παρσιρονίδης, cuius meminit anonymus auctor
in Collectaneis Antiq. CP. ζῶδια enim Codinus passim vocat
statuas et quascunque alias figuras. LAMB.

p. 61 v. 18. καὶ τύμβοι δὲ] cod. Vat. Ἰνθα καὶ τύμβοι
Ἑλλήνων καὶ Ἀρσιανῶν ἐπαρχοὺς κηρῶνινοι, καὶ ἄλλα εἰς
ἀλήθοσ σκερῶματα. in aliis aliquot eodd. pro τύμβοι perpe-
tam legitur τριβόλοι et τέμβολοι, posteriori autem hoc mendo
descriptus Meursius novum naxit vocabulum τέμβολος, quod nec
apud Graecos nec apud Graeco-barbaros scriptores reperitur.
LAMB.

p. 62 v. 7. οὐκ ἐβλήθη] quod Codinus refert, statuum
muliebrem bicipitem, sitam in porta septentrionali castri Pa-
norini, cunctis circum flagrantibus illaenam mansisse, rerum
quidem est, sed non novum, duo eius rei exempla existunt
apud Tac. Annal. 4: adducitur, inquit, *sententiae, ut mons
Caelius imposterum Augustus appellaretur, quando cunctis
circum flagrantibus sola Tiberis effugies, ita in domo Iunii
senatoris, inviolata mansisset, et statum subiungit: evenisse id
clim Claudiae Quintae, cuiusque statuum vim ignium bis ela-
psam maiores apud aedem matris deum consecravisse.* LAMB.

p. 63 v. 2. Ἡρόδοτος καὶ Ἰνπολάττος] de Herodoto chro-
nographo, quis sit, non mihi constat. Hippolyti vero, nempe
Thebani, meminit Niceph. Callist. hist. Eccles. 1. 2. fragmen-
tum ex eius opere chronico descriptum exstat t. 3 Antiq. Lect.
Canisii. sed pro Ἡρόδοτος legendum est Ἡρωδίων: nam Hero-
dionem coaetaneum auctorem citat anonymus in Collect. de
Antiq. Constantinop. n. 202. LAMB.

p. 63 v. 7. τῆς τοῦ Καίσαρος ἀξιοθέτου τιμῆς] testan-
tur nummi antiqui, in quibus legitur IUL. CRISPUS NON. CAE.
item Romuald. in Chron. *inter haec, inquit, latent causae cur
iudicem gladium et destinatam in impius functionem Constantinus
imperator in proprios egit effectus. nam Crispum filium
suum interfecit, et Iacinium filium sororis, postquam Caesares
sunt creati, occidi iussit.* LAMB.

p. 64 v. 3. οἱ ἡνίοχοι ζευξίπων] credo fuisse statuas
aurigarum Circensium, qui curru excussi perierant: paulo
postea enim subiungit αἱ δὲ κροῦζας τῶν ἀναειρεθέντων ἡνιό-
χων. caeterum ἡνιόχους ζευξίπων vel, ut legitur in anonymi
Collect., ἡνιόχους ἐν ζευξίποις interpretor aurigas agitantes
ζεύγος, id est bigas seu equos biuges. ζευξίποις autem hic
dicuntur quos Graeci alias ἵππους ζυγῶν seu ἱππυλῶν, Latini vero
equos iugales nuncupant. huiusmodi duobus equis
iugalibus seu iugo iunctis constabat biga. verum quadriga 4
quidem iunctis equis constabat, sed non iugalibus: nam medii
tantum duo ζευξίποις erant seu iugales, reliqui duo πᾶριπποι

erant seu *ad latera iugalium utrinque funibus alligati*; quamobrem Latinis *funales* et *funarii*, Graecis *παράροροι* et *παράσειροι* vocantur. LAMB.

p. 64 v. 5. *σκυτάλαις ἀποκεφαλίζεσθαι*, hoc est, *scuticis* sive *loris caedi usque ad necem*. Hist. Miscellae auctor l. 22 vertit, *flagris occidi*. LAMB.

p. 65 v. 4. *ἡ ἱέρεια τῆς Ἀθηνᾶς*] Auges sacerdotis Minervae statuam, quae in thermis Zeuxippi posita erat, memorat Christodorus poeta Anthol. l. 5. LAMB.

p. 65 v. 16. sensus est, partem fori Constantini nuncupatam *Horreum*, inde nomen habuisse quod antiquitus ibi fuisset horreum, cuius loco postea columnae erectae sunt et arcus orientalis fori, alias dictus *Amastriani*, supra quem horologium aereum Cyzico allatum et exemplar aereum modii cumulati, a Valentiniano instituti, et duae manus aerae hastis infixae, et ipsius Valentiniani imperatoris statua, et simulacrum aereum Fortunae urbis collocata erant. ab aereo autem modio ibi posito locus etiam *μόδιος* vel *μόδιον* appellatus fuit. *ᾠρεῖον* vel *ὄρεῖον* pro horreum, et *μόδιος* seu *μόδιον* pro modio frequentissime occurrunt apud scriptores Graeco-barbaros. ita Suidas eadem de re loquens v. *Μαναῖμ*, οὗ inquit (sc. *Μαναῖμ στρατηγού*) *στήλη ἵστατο ἐν τῷ καλουμένῳ ᾠρεῖῳ, ὃ ἔστι μόδιος· ἦν γὰρ ᾠρεῖον, ἐνθα νῦν ἵσταται κίων πρὸ τοῦ οἴκου Κρατεροῦ*. quae verba ita vertenda sunt: *cuius statua posita erat in loco nuncupato Horreo sive Modio. horreum enim fuit, ubi nunc stat columna ante domum Crateri. caeterum quod supra dixi locum nominatum Horreum partem fuisse fori Constantiniani, inde elicitur quod Codinus absidem, quam ibi stetisse ait, p. 68 v. 5 appellat arcum orientalem fori et p. 45 v. 2 arcum Amastriani nuncupat*. LAMB.

p. 66 v. 7. *ἐν τῷ κατωγέῳ μολίῳ*] hoc est, ut ego interpretor, *in concavitate subterranea loci nuncupati modii*. *νάτας* vero simpliciter hoc loco Codinus vocat negotiatores, qui ex Aegypto Phoenice Syria et aliis locis transmarinis frumentum Cpolim advehebant. supra p. 45 v. 7 eos appellat *ἐμπόρους*. *ἐμπορος* enim proprie significat, ut ait Ulpianus Demosthenis interpres, *τὸν πραγματευτὴν ἄνθρωπον, τὸν πλοῦντα θάλασσαν*. LAMB.

p. 66 v. 9. scribe *ἀμφοτέρους*, nempe *τοὺς λαμβάνοντας καὶ τοὺς διδόντας*. LAMB.

p. 67 v. 15. *ἄμα δὲ*] rectius cod. Vat. falso enim Codinus Asparem, quem constat patrem fuisse Ardaburii, fratrem eius appellat. sed necessitas et occasio exigit ut paulo prolixius agam de Asparis familia. Aspar igitur, quem hoc loco Codinus a Leone Macello interemptum fuisse ait, is est qui consul fuit cum Areobindo anno post Christum natum 431,

et filios habuit Ardaburium et Patricium. ex hisce Ardaburius consul fuit cum Alypio anno Christi 447, et una cum patre Aspare a Leone Macello ob affectatum imperium occisus est anno 470. Patricius vero consul fuit cum Ricimere anno 450. Hunc Leo imperator Caesarem creavit anno 469, et filiam suam Ariadnem ei despondit: sequenti autem anno, patre fratreque eius occisis, ipsam a filia sua Ariadne per repudium coniunctam in exilium misit, ut testatur Nicephorus Callistus l. 15 c. 27. Ἀριάδην, inquit, τὴν ἐκ Βερβήτης αὐτῷ γυναικίδα. τῷ πατρὶ τοῦ Ἀσπαροῦ Πατρικίου τῷ ἐπάτῳ εἰς γάμον ἰδόν. sed ibi vel pro τῷ ἐπάτῳ legendum est τῷ ἐπατικῷ, vel videtur Nicephorus voluisse dicere, Leonem imperatorem Patricio Asparis filio eo anno filiam suam Ariadnem despondisse, qui ille consul fuit cum Ricimere. postquam vero Nicephorus Asparis et Ardaburii caedem narravit, subiungit de eodem Patricio haec verba: τὸν δὲ ἱερὸν ἱκτίον (sc. Ἀσπαρος) υἱὸν τὸν Πατρικίον τῆς θυγατρὸς αὐτῶν διαζήτος Ἀριάδης, ἱκτίον μὲν ἐπατρίκιον ἦν. utroque in loco interpretes Nicephori non animadvertit Πατρικίον nomen proprium esse, sed velut dignitatis vocabulum exposuit. similiter corrigendus Cedrenus, ubi villosè legitur τῷ δὲ αὐτῷ ἱερὸν καὶ ὁ Ἀσπαρος υἱὸς, πατρικίος ὢν, Καίσαρ παρὰ τοῦ Μόρτου γίνεται. tollendum est participium ὢν: nam, ut dixi, πατρικίος hic non dignitatis titulus sed nomen proprium est. itidem erratum est in his Zonarae verbis: μέγιστοι δὲ τίλους ἀντίτιν μὴ οὐδὲ τε ὢν, ἱκτίον ἀνάγκη Καίσαρα ποιεῖ ἀπὸ Πατρικίου τὸν τοῦ Ἀσπαροῦ παῖδα, Ἀρδαβούριον δὲ ἀδελφόν. non dubito enim quin pro ἀπὸ πατρικίον scribendum sit πατρικίον. caeterum tradunt alii auctores Patricium non in exilium fuisse missum, sed una cum Aspare patre et fratre Ardaburio occisum fuisse. Marcellinus Comes in Chronico: *Ind. ix, Leone Aug. iv et Probiano cons, Aspar primus patriciorum cum Ardabure et Patricio (lege Patricio) filius, illo quidem olim patricio, hoc autem caesare generoque Leonis appellato, Arvanus cum Ariana prole, spud aeneum ensibus in palatio vulneratus interit.* item auctor Chronici Alexandrini: *τοῦτῳ τῷ ἱερὸν τυραννίδα μελιτήσας τις (lege μελιτήσαντα) Ἀσπαρα τὸν πατρικίον ὡς πρῶτον τῆς συγκλήτου ἐφόρουντιν ἐν τῷ παλατίῳ ἴσω, καὶ Ἀρδαβούριον καὶ Πατρικίον τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. et Evagrius l. 2 c. 16: ἀναίρει (sc. ὁ Αἰών) Ἀσπαρα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ περιθέντα, παιδὸς τε αὐτοῦ Ἀρδαβούριον καὶ Πατρικίον, ὃν Καίσαρα ποιοῖσκει πρότερον. interpretes vertit: Leo Asparem, qui imperium ei tradiderat, e medio sustulit; quin etiam filios eius Ardaburium, quem antea Caesarem creaverat, et Patricium. ubi contra auctoris sensum dignitatem Caesaris, quam habuit Patricius, Ardaburio eius fratri tribuit. sed ita alias passim tam in anti-*

quis quam recentioribus historicis duo illi Asparis filii inter se confunduntur. LAMB.

p. 68 v. 17. Ἀφροδίτης παρθένου ἱεράς] in codice Vat. scriptum inveni Ἀφροδίτη παρθένος ἱέραος. si pro ἱέραος legeretur ἱέρακος, verisimile quodammodo esset Ἀφροδίτη et ἱέραξ nomina esse amantium, qui eodem conditi monumento ne morte quidem seiungi voluerunt. vertendum igitur esset, *Aphrodite virgo ab Hierace ne morte quidem separor.* Hierax ut nomen proprium apud Suidam et alios scriptores occurrit, Aphrodite autem in antiquo hoc alias inedito epitaphio: Καλλιτεκνον σεμνήν ὄδε τύμβος ἔχει σε Ἀφροδίτη, et in alio apud Gruter. p. 756. tertia diversa lectio istius inscriptionis haec est: Ἀφροδίτη παρθένω ἱερά. Venus cognominata virgo et sancta eadem est quae alias vocatur οὐρανία sive *caelestis*, et pro Iunone sive Luna culta fuit, ut testatur Iulius Firmicus: *nam hunc eundem*, inquit, (sc. aërem) *nomine Iunonis vel Veneris virginis, si tamen Veneri placuit aliquando virginitas, consecrarunt.* huc pertinet inscriptio quae legitur in Collectan. anonymi n. 194, Ἀφροδίτη Σελήνη. epitheton vero Sanctae tribuitur Veneri in antiqua inscriptione, cuius exemplar subiunxi, quia alias, quod sciam, nondum est edita:

VENERI. SANCT. MORPH.

SACRUM

TI. CLAUDIUS. TI. F. CLU. BI

MIL. LEGION. III. PARTHY

VOT. SUSCEPTO. LIBEN

L. D. D. D.

quarta demum lectio diversa haec est: Ἀφροδίτη παρθένω ἱερά, οὗ δὲ θαρροῦσα χωρίζομαι. videant alii an quicquam boni sensus elici hinc possit: mihi sane non videtur. LAMB.

p. 69 v. 7. συστημάτια ξνζῶδα hoc loco significat *compages* seu *coagmenta compactitia*, quibus figurae vel insculptae vel impositae fuerunt: ζῶδια enim, ut alias dixi, Codinus passim figuras et statuas appellat. in aliis aliquot codicibus pro συστημάτια scriptum inveni συστεμμάτια et συστρεμμάτια. LAMB.

p. 69 v. 10. ἀστρονόμος] additur in aliquot codicibus παρακληθεῖς παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. sed hoc falsum est: nam Apollonius Tyaneus sub Domitiano floruit. caetera etiam omnia, quae hic Codinus narrat de praesagiis rerum futurarum exstructis ab Apollonio Tyaneo, futilia sunt et nullius momenti. LAMB.

p. 70 v. 6. ἐν τῷ μεγάλῳ κίονι] non dubito quin hic locus ex anonymi Collectaneis ita supplendus et reformandus

εί: ἐν τῷ φόρῳ πλησίον τῷ μεγάλῳ κίονι τῷ πορφυρῷ κατὰ ἀνατολήν. LAMB.

p. 70 v. 8. Κορωνίῳ μίλῳ] *crederet quis pro κορωνίῳ hic scribendum esse κορωνίῳ, nempe ut κορωνίῳ Graeco-barbare idem significet atque Graecis antiquis κηρώνιον et Latinis cotoneum, sic enim videretur locus hic Cyprianus, nominatus *Malum Cotoneum* sive *Cydonium*, respondisse illi qui fuit in sexta regione Romae antiquae et nomen habuit *Malum Punicum*, cuius meminit antiqua urbis descriptio et Suetonius in Diocletiano. verum si minus haec coniectura placet, omnino legendum est, ἐν τῷ ὄρειῳ μίλῳ, id est in *miliario aureo*. sic sibi statuum Solis describens, eam positam fuisse ait ἐν τῷ ὄρειῳ μίλῳ. quemadmodum igitur Romae in octava regione erat miliarium aureum, quod Dion l. 54 τὸ χρυσοῦν μίλιον vocat, ita etiam Cypri, quae Romam veterem in omnibus imitabatur, in regione quarta miliarium aureum fuit, quod hoc loco μίλιον ὄρειον vocatur: nam ὄρειον vel ὄριον Graeco-barbare dicitur *aureum*. notandum vero est Cypri non solum ipsam columnam miliariam nominatam fuisse τὸ ὄρειον μίλιον, sed etiam totum locum circumscriptum inde nomen accepisse. sic aliquoties a Codino mentio fit τῆς καμῆρας τοῦ μιλίου et τῶν στηλῶν τοῦ μιλίου, hoc est, ut ego interpretor, fornices et statuarum positarum in regione urbis vocata *ad miliarium aureum*. LAMB.*

p. 70 v. 11. παραδιδώκασιν] hic desinit liber *de Statuis*, cui in omnibus codicibus statim subiungitur liber *de aedificiis*, nisi quod in duobus Vaticanis inserta est non contemnenda narratio de 7 synodis generalibus, cuius exemplum subiunxi.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΟΔΩΝ. *)

α'. Ἡ πρώτη σύνοδος γέγονεν ἐν Νικοίᾳ τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τοῦ ἐν ἁγίοις Κωνσταντίνου, συνιθῆντων τριακοσίων δικοσμητῶ ἁγίων πατέρων καὶ Σιλβέστρου πάπα Ῥώμης, οἱ καθ' ἑαυτοὺς ἄριστοι, ὃς ἦν πρῶτος πρεσβύτερος Ἀλέξανδρος: τὸν γὰρ ἄριστον υἱὸν ἀνθρώπου εἶναι ἐρασαφμεῖ. Ἰηρὴς δὲ τότε ἐχριστιάνισαν. ἐπὶ δὲ τούτου εἰσηλθόν τὰ λείψανα τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἰβούλετο δὲ καὶ τὴν τοῦ λιγομένου χουσαργίρου συνίλιαν ἐκκόψαι, ἣν ἀπὸ τῆς πρεσβυτείας Ῥώμης ἢ πόλεως μετέλαβε, καὶ τὴν τιλουμένην βολὴν ἐπὶ τῶν ἐξ ἀνάγκης τὴν τοῦ πραιτωρῆς ὑποσιούντων ἀξίαν, εἰ μὴ τούτου ταχὺ ὄν τὸ τέλος τοῦ βίου κατέλαβεν.

β'. Ἐπὶ δὲ Θεοδοσίῳ τοῦ μεγάλου γέγονεν ἡ δευτέρα σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῶν ἑκατὸν πενήκοντα ἁγίων πατέρων καὶ Δαμάσκου πάπα Ῥώμης καὶ Νεκταρίου Κωνσταν-

*) cf. Mich. Glyc. p. 502 Bonn.

τινουπόλεως καὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, κατὰ Μακεδονίου τοῦ πνευματομάχου· τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα οὐκ ἔλεγε θεὸν ἀλλ' ἀλλότριον τῆς θεότητος. ἦτις καὶ προσέθηκε τῷ ἁγίῳ συμβόλῳ τῆς πίστεως, οὕτως· καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τὸ κύριον τὸ ζωοποιόν. ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἀπετέθησαν λείψανα εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἐβδόμου· ὁ δὲ Ἀττικὸς ἦν πατριάρχης ὅστις κατέθετο αὐτά.

γ'. Ἐπὶ δὲ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ γέγονεν ἡ τρίτη σύνοδος ἐν Ἐφέσῳ, τῶν ὁ ἁγίων πατέρων, ἐπὶ καθαιρέσεως Νεστορίου· τὸν γὰρ Χριστὸν καὶ αὐτὸς ψιλὸν ἄνθρωπον εἶναι ἐβλασφήμει. οἱ καὶ συνελθόντες ἀνεθεμάτισαν αὐτόν, καὶ τελείως ἐδίδαξε τὴν ἀθόλωτον καὶ εἰλικρινῆ καὶ τελείαν καὶ ἀμώμητον πίστιν, τὴν ἐν τριάδι θεότητα ὑψουμένην ἀεὶ.

δ'. Ἐπὶ δὲ Μαρκιανοῦ καὶ Οὐαλεντινιανοῦ γέγονεν ἡ τετάρτη σύνοδος, ἡ ἐν Χαλκηδόνι, τῶν γὰρ ἁγίων πατέρων, ἐπὶ Αἰοντος πάπα Ῥώμης καὶ Ἀνατολίου Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ Διοσκόρου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ Εὐτυχοῦς ἀρχιμανδρίτου· οὗτοι γὰρ τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παρητοῦντο καὶ ἐν φαντασίᾳ τὴν σάρκα αὐτοῦ ἐμυθολογοῦν.

ε'. Ἐπὶ δὲ Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου γέγονεν ἡ πέμπτη σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, οἱ καὶ καθεῖλον Ὠριγένην Εὐάγριοι καὶ Δίδυμον τοὺς παράφρονας· τὰ γὰρ σώματα ἡμῶν μὴ ἀνίστασθαι ἐδυσφήμουν, καὶ παράδεισον αἰσθητὸν μὴ γενέσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ μήτε εἶναι, καὶ ἐν σαρκὶ μὴ πλασθῆναι τοῦ Ἀδάμ, καὶ τέλος εἶναι τῆς κολάσεως, καὶ δαίμονας ἐλθεῖν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἀποκατάστασιν.

ς'. Ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου Ἡρακλείου καὶ Τιβερίου εἰοῦ αὐτοῦ γέγονεν ἡ ἕκτη σύνοδος, τῶν ὁ ἁγίων πατέρων, ἐπὶ Ἀγάθωνος πάπα Ῥώμης, κατὰ Κύρου Ἀλεξάνδρου Σεργίου Πέτρου, ἐν θέλημα ἐν μιᾷ ἐνεργείᾳ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἔχειν, καὶ μετασάρκωσιν τὸν σύνδεσμον τῆς ὀρθοδοξίας διαλύσαι θελήσαντες οἱ παράφρονες. συνῆσαν δὲ αὐτοῖς καὶ Μακάριος ὁ νομοθέτης Ἀντιοχείας καὶ Ἰσιδώρος ὁ μαθητὴς αὐτοῦ.

ζ'. Ἐπὶ δὲ Εἰρήνης τῆς μητρὸς Κωνσταντίνου τοῦ τυφλοῦ γέγονεν ἡ ἑβδόμη σύνοδος, τῶν ἁγίων τῆ πατέρων, ἐπὶ Ταρσίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ καθαιρέσεως Θεοδοσίου, παρ' οἷς ἐξέθεντο ὅροι πίστεως.

Ἐπὶ δὲ Θεοδώρας αὐτοῦ τῆς μετὰ τὸν θάνατον Θεοφίλου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, σὺν Μιχαὴλ τῷ υἱῷ αὐτῆς γέγονεν ἡ σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει τῆς ὀρθοδοξίας, ἣτις ἄδεται ἕως τῆς σήμερον. LAMB.

p. 71 v. 5. per παλάτιον μέγιστον hic intelligitur palatium imperatoris, quod statim postea vocat τὰ βασιλεία. LAMB.

p. 73 v. 14. γάστρια vel γαστέρια hic significant vasa ventrosa et patula; cuiusmodi sunt in quibus arbusculae flores

et herbae plantantur. caeterum istius monasterii meminit Zonaras. LAMB.

p. 73 v. 19. ἀπικινύειν idem est atque Latinorum *applicare*. hic significat *deponere aliquid seu applicare in aliquem locum*. paulo post sumitur pro *diversi ad hospitium seu recipere se in hospitium* ἤω τοῦ πελατίου, inquit, ἡ πλῆθυσιν εἰς τὰ Τουρίου. LAMB.

p. 75 v. 1. ἀρακίνα καὶ κορυφίσαιον] de hac templi et reliquiarum S. Euphemiae profanatione vide hist. Misc. l. 22, ubi agitur de rebus gestis a Constantino Copronymo anno 26 imperii. caeterum pro ἀρακίνα hic scribendum censco ἀρακίναριον, id est *armentarium seu stabulum armentorum*. sic sane Copronymum Maxentius ecclesiam S. Marcelli titulo dedicatam in armentarium mutavit, ut ibidem animalia Catibuli congregata starent, quorum servitio S. Marcellum addixit. notandum vero etiam in hist. Misc. pro *armamentarium* substituendum esse *armentarium*. LAMB.

p. 75 v. 5. ἐν Αἰόβῳ] in hist. Misc. legitur *apud Lemnum insulam*. item apud Zonaram τῆ ἐξω Αἴωνο. et sic anonymus in Actis S. Euphemiae apud Baron. ann. 766. credo igitur apud Codinum quoque pro Αἰόβῳ scribendum esse Αἴωνο. LAMB.

p. 75 v. 6. μίλλον κίτσαι] idem refert Nicephorus Callistus hist. Eccl. 8 4. LAMB.

p. 75 v. 9. εἰς τὸν φόρον] adde ex Zosimo καθ' ὃν ἡ πῆλξ τὸ ἀρχαῖον ἦν. φόρος enim hic non ipsam forum significat, sed locum ubi, posteaquam Constantinus ambitum urbis amplavit, *forum maximum* sive *Constantinianum* constructum fuit. LAMB.

p. 75 v. 19. ἤδη προλαβόντις ἵππου] respicit ad illud quod supra dixit p. 41 v. 6 seqq. LAMB.

p. 76 v. 15. ὁ ἅγιος Ἀναστάσιος] hic est Anastasius Persa monachus, qui 17 anno Heraclii imperatoris seu 627 post Christum natum, sub Chosroe Persarum rege, una cum 70 sociis martyrium consummavit. LAMB.

p. 76 v. 19. τὴν Χιλιώνην τὸν ἅγιον Προκόπιον] hoc est, ut alias ait, τὸν ἅγιον Προκόπιον ἐν τῇ Χιλιώνῃ. LAMB.

p. 77 v. 5. μισόμπαλον seu μισόλοπον Cyprianum puto respondisse loco antiquae Romae qui nominabatur *umbilicus Romae*. LAMB.

p. 77 v. 15. παρ' ἄλλον Οὐρβικίον] verba παρ' ἄλλον propterea addidisse puto Codinum, ut Urbicium patricium, quem sub Anastasio de re militari scripsisse ait, diversum esse ostendat ab altero illo, quem supra p. 18 v. 3 et 74 v. 4 dixit praepositum fuisse tempore Constantini magni et templum S. Iuliani aedificasse. quid vero vox βαρβάρου sibi velit, non

satis mihi constat. caeterum Urbicius patricius, de quo in praesentia Codinus loquitur, is est cuius ἐπιτήδευμα sive inventum tacticum a Nic. Rigaltio editum est. ipse enim inibi testatur se ista sub Anastasio Dicoro scripsisse: καὶ τελεία, inquit, νῦν ἔσται μετὰ Ἀρχιμήδους κάμου σοφία, ἐπὶ τοῦ καλλι-νίκου καὶ αὐτοκράτορος ἡμῶν Ἀναστασίου. idem alibi vocatur Orbicius, ut in Etymologico magno, ubi citatur fragmentum ἐκ τῶν Ὀρβικίου τῶν περὶ τὸ στρατεύμα τάξεων. item in titulo antiqui epigrammatis a Salmasio in notis ad Spartianum editi: εἰς βίβλον τακτικῶν Ὀρβικίου ἀπὸ ὑπάτων. exstat hodieque Florentiae in bibliotheca Medicea omnium, ut creditur, optimus et antiquissimus codex scriptorum Tacticorum, quo inter caetera continentur duodecim libri, quibus praefixa est haec inscriptio, Οὐρβικίου τακτικὰ-στρατηγικά. sed iidem sunt qui in Barberina et aliis bibliothecis sub nomine Μανρικίου habentur. LAMB.

p. 77 v. 20. τὰ καμίνου] supra dixit p. 46 v. 1 τὸν καλούμενον Βοῦν, seu forum nuncupatum *Bovis*, inde nomen habuisse quod κάμιнос, sive fornax instar bovis formata ibi collocata esset, in qua puniebantur malefici. crederet ergo quis εἰς τὰ καμίνου idem hic esse atque illud quod antea dixit, εἰς τὸν καλούμενον Βοῦν. verum si non satis probabilis haec videtur coniectura, scribendum est εἰς τὰ καμίνια, id est, in regione ubi sunt thermae quae appellantur *Caminia*. de his thermis supra p. 14 v. 3 sqq. egit. LAMB.

p. 78 v. 1. ἀνωτέρω ἡθέντος] p. 20 v. 10. LAMB.

p. 79 v. 2. πρόκενσα Graeco-barbaris dicuntur *processiones solennes*: ὀψικεύειν vero, ut alias dixi, significat *comitari et honoris causa prosequi*. LAMB.

p. 79 v. 2. Ἀρκαδιανός] Cedrenus: ποιεῖ δέ (sc. ὁ Ἀρκαδίος) καὶ ἴδιον ἀριθμὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακούς. utrumque ergo dicitur, Ἀρκαδιανός et Ἀρκαδιακός, ut Κωνσταντιακός et Κωνσταντιανός, et Θεοδοσιακός et Θεοδοσιανός. LAMB.

p. 79 v. 16. εἰς Λίμνας] ita Chron. Alexandr. p. 602 5 Bonn. eiusdem nominis castrum fuit in Messenia, cuius meminit Pausanias, et aliud in Macedonia, cuius mentionem facit Procopius *de aedificiis* l. 4: sed ibi pro λίμναι perperam legitur λιμναί. corrigendus quoque est Marcellinus Comes, ubi de interitu Basilisci agit. *in exsilium*, inquit, *missus est in oppidulum, quod Leminis in provincia Cappadociae dicitur, trusus fame extabuit*. verisimile est pro *Leminis* scriptum fuisse *Limnetis* sive λιμνητις, quod idem valet atque λιμναία. caeterum ubi et quomodo Basiliscus peremptus fuerit, dubium est et controversum. alii enim, ut Chronici Alexandrini auctor et Marcellinus Comes et Codinus, tradunt eum in castrum seu

oppidulum Cappadociae, nominatum *λίμανος*, in exilium missum et intra turrim quandam istius loci fame enectum fuisse. alii eum in Cappadociam quidem relegatum fuisse aiunt, sed in itinere in mansione quadam nuncupata *Ἀκουσὸ* fuisse occisum, ut testantur Niceph. Callist. 16 8 et Evagr. 3 8. hinc patet Cedreni error, qui utramque opinionem confundit. *λίμανος* igitur et *Ἀκουσός* sive *Κουκουσός* diversa sunt loca, non autem synonyma, ut quidam ex citatis Cedreni verbis putant colligi posse. LAMB.

p. 81 v. 10. *κατακούσαι*] simile quid de Rhodano praeposito et Valentiniано imperatore narratur a Cedreno t. 1 p. 544 Bonn. LAMB.

p. 81 v. 18. *ἐγκομιστήριον* Graeco-barbaris dicitur, quod Graecis antiquis *σφαιριστήριον*, id est locus exercitio pilae destinatus. LAMB.

p. 82 v. 4. *τὴν νέαν ἐκκλησίαν*] ecclesiae novae B. Virgilia a Basilio Macedone in palatio imperatorio exstructae elegantissima exstat descriptio in oratione Photii patriarchae CP. die eius dedicationis habita, quam integre inserendam esse putavi, quoniam haecenus edita non fuit et ad historiam Cyprianam pertinet. LAMB. [v. supra, post *Παραστάσεις χρονικός*, p. 194 — 202.]

p. 82 v. 5. *Σαυρόθεν*] in codice Regio subiungitur καὶ τὸ Σαύρον, hoc est templum SS. archangelorum cognominatum Σαύρον. vide p. 78 v. 7. LAMB.

p. 82 v. 14. *τὴν δύναμιν αὐτῶν*] scilicet tria centenaria auri ibi abscondita esse. LAMB.

p. 83 v. 3. *τὸ δὲ τετραδίσιον*] anonymus in Collectaneis vocat τὸν τετραδίσιον *Ἰμβόλιον*. notandum vero quod Codinus *Ἰμβόλιος* hoc loco interpretatur *στοας* et *καμαροειδὲς τόπος*, id est *peristylus* sive *cavea*. LAMB.

p. 83 v. 5. *διδασκαλίον οἰκονομικόν* significat *academiam*, sive *gymnasium publicum*. vulgus universitatem vocat. LAMB.

p. 83 v. 22. *πολλὸς ἀρχὸς διανέσαντος*] nempe consul fuit sine collega anno p. Ch. n. 478. LAMB.

p. 84 v. 11. *καὶ στυγῶν*] haec illustrat et confirmat Marcellinus Comes his verbis: *Leontius interea rex et Ilius tyrannus in Papyrio Isauriae castris capti decollatique sunt. capita eorum Cyprian alicui praefixa hastibus tabuere.* hoc factum est Dynamio et Sindio cons. a. Ch. 488. LAMB.

p. 84 v. 18. *Πανόδωρος*] huius ita meminit Georgius Syncellus: *Πανόδωρος Αἰγύπτου μοναχὸς ἱστορικός, οὐκ ἄπιτρος χρονικῆς ἀκριβείας, ἐν τοῖς χρόνοις ἀκμάσας Ἀρκαδίου βασιλέως καὶ Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας ἀρχιεπισκόπου.* in uno

codice Vat. pro Πανόδωρος perperam scriptum inveni Πάν-
δωρος. LAMB.

p. 85 v. 3. φουλκόληστος antiquitus ille locus vocabatur
ob latrones ibi suspensos seu furcis affixos: postea vero a vulgo
corrupte nominatus fuit φωκόλισθον, quasi ὁ τοῦ Φωκᾶ ὄλισθον.
similiter compluria alia loca Cpoli duplicia habebant nomina,
ut supra notavi ad p. 46 v. 13. caeterum quod Codinus ait
Constantinum magnum latrones in eo loco, ubi deliquerant,
suspendisse seu in furcas fixisse, iure factum fuit secundum
leg. Capitalium § Famosos D. de poenis: *famosos latrones in
his locis, ubi grassati sunt, furca figendos quampluribus pla-
cuit*; quae verba ita transtulit Harmenopolus lib. 6 tit. 6:
οἱ ἐπίσημοι λησταὶ ἐν τοῖς τόποις ἐν οἷς ἐπλημμέλησαν φουρκί-
ζονται. Harmenopuli φουρκίζειν et Codini φουλκίζειν idem
significat, nempe *furcae affigere*, quemadmodum etiam φούλκα
et φούρκα, hoc est *furca poenalis*. sic propter confusionem
litterarum λ et ρ dicitur βάλκα pro βάρκα, πλώρα pro πρῶρα,
καρδηνάριος pro καρδηνάλιος. neque Graeco-barbari tantum
hasce litteras confundere consueverunt, sed ipsi etiam antiqui
Graeci, ut testatur Scholiastes Apollonii Rhodii: διόπερ, in-
quit, ὠνομάσθη Κλάρος ἀπὸ τῶν δακρῶν· συγγενὲς γὰρ τὸ
λ τῷ ρ, ὡς ὑδροῖοι ἀντὶ τοῦ ὑδροῖοι. errat igitur auctor
Glossarii Graeco-barbari, qui φούλκην exponit *laqueum*, et
φουλκίζειν diversae ait esse significationis a φουρκίζειν. utrum-
que enim idem significat, scilicet *suspendendo in furcam stran-
gulari*; quod Ulpianus l. Sacrilegii § 1 D. ad leg. Iuliam
pecul. vocat *in furcas suspendere*, et anonymus auctor apud
Suidam κρεμᾶν εἰς φούρκαν, et Cyrillus in Lexico διὰ σχοι-
νίου φουλκίζειν. idem quoque re vera significat φουλκίζειν in
illis Cedreni et Balsamonis verbis, quae citantur a glosso-
grapho. quod porro attinet ad alterum Cyrilli locum ἀγχόνη
βρόχος καὶ πνιγμονή ἢ διὰ σχοινίου, ὡς φούλκα, nemo non
videt Cyrillum non dicere φούλκην idem esse atque ἀγχόνην
sive *laqueum*, sed voluisse dicere ἀγχόνην significare et la-
queum et ipsam suffocationem, quae fit laqueo, cuiusmodi illa
est qua necantur in furcas fixi. quare pro ὡς φούλκα scri-
bendum illic est vel εἰς φούλκην vel ὡς ἐν φούλκα. LAMB.

p. 85 v. 4. εἰς δὲ τὸν τόπον τῆς ἁγίας Θέκλης] in cod.
Regio haec paulo diverse concepta sunt, quasi praecedentibus
annexa essent: λέγουσι καὶ περὶ τῆς ἁγίας Θέκλης, ὅτι ὅτε
ἦλθεν ὁ βασιλεὺς τῶν Θρακῶν Αἴμων εἰς τὸ Βυζάντιον, ἔκοψαν
οἱ Βυζάντιοι ἐκ τοῦ ἐκεῖ ὄρους κοντάρια, καὶ οὕτως ἔλαβεν ὁ
τόπος τὴν ἐπωνυμίαν. κοντάρια Graecis recentioribus dicuntur
hastae. LAMB.

p. 85 v. 12. ἀρχιστράτηγον Graeci Michaelē archangelum
vocant quasi summum caelestis militiae principem, ut testatur

Luitprandus de reb. Imp. l. 1 c. 1. caeterum Adae magistri qui tempore Constantini magni vixit, meminit supra Codinus p. 20 v. 10. LAMB.

p. 86 v. 15. τῆς ἀραβίας αὐτῆς] quamvis ita in omnibus codicibus scriptis legatur, attamen dubium non est quin hoc loco scribendum sit, ut supra p. 35 v. 12, καὶ Ἀραβίας τῆς θυμαρῆς αὐτῆς καὶ Ἑλίας τῆς ἀραβίας αὐτῆς. Arabiae filiae sunt Iustiani minoris et Sophiae, Helena autem Arabiae filia fuit et Baduarum europalatae. LAMB.

p. 86 v. 20. βουκίον et βοῦκίον Graeco-barbaris dicitur *buccina*. credo autem eiusdem generis locum fuisse, qui in quarta regione antiquae Romae fuisse memoratur et nomen habuit *Buccinam auream*. LAMB.

p. 87 v. 9. τὰ δὲ καλούμενα Ὀρμιάδου] haec Codini verba interpretanda sunt quasi dixerit τὴν δὲ τὰ καλούμενα Ὀρμιάδου, id est in loco sive regione urbis nominata *Ormiadice*. quod vero postea subiungit, Iustinianum ibi habitasse antequam imperaret, testatur etiam Procopius *de aedificiis* l. 1. LAMB.

p. 87 v. 14. Ἰουλιανῶς λιμῆς] portus Iuliani supra quoque meminit p. 52 v. 7. perperam autem in aliquot codicibus pro Ἰουλιανῶς legitur Ἰουστινιανῶς: iampridem enim hic portus ante Iustiniani tempora cognomentum *Iuliani* habuit. in cod. Regio a praecedentibus haec coniuncta sunt, atque ita concepta: ὁ δὲ Ἰουλιανῶς λιμὴν παρὰ Ἰουλιανῶς Ἰκτίσθη, Ἰκτὶ αὐτὸς Ἰκτίσι φησι. LAMB.

p. 88 v. 11. Μουριανῶς] si, ut ait Codinus, ille locus a Mauricio imperatore nomen accepit, videtur pro Μουριανῶς scribendum esse vel Μουρικίου vel Μουρικιανῶς vel Μουρικιανῶς, scilicet τόπον μὲν. item paulo post ubi legitur ὠνομάσθη ὁ τοπος Μουριανῶς, scribendum videtur Μουρικιανῶς. verumtamen non expresse dico quicquam mutandum esse, quia omnes codices scripti unanimiter reclamant. LAMB.

p. 88 v. 14. ἀναστάσιως] ἀναστασίας idem est: uti enim ἀπόστασις et ἀποστασία, ἐπίστασις et ἐπιστασία eandem habent significationem, ita etiam hoc loco ἀνάστασις et ἀναστασία. utrumque vero nomen haec ecclesia habuit vel propterea quod collapsa fides catholica S. Gregorii Nazianzeni concionibus illi revixerit, vel quia mulier ex alto delapsa precibus praesentium Christianorum miraculose in vitam fuerit revocata, sed prior denominationis ratio praeferranda est, quoniam ab ipso S. Gregorio in oratione ad 150 episcopos confirmatur, ubi templum illud hisce verbis alloquitur: χαίροις, Ἀναστασία μου τῆς ἐσιβίας ἐπώνυμῃ· σὺ γὰρ τὸν λόγον ἡμῖν ἐνανίστησας ἐκ καταφρονουμένου, τὸ τῆς κοινῆς νίκης χωρίον, ἡ Σιλωμ, ἐν ᾗ

πρῶτον τὴν σκηνὴν ἐπήξαμεν. et in carmine, quo somnium suum enarrat ad illud templum pertinens:

εὐδον δὴ γλυκὺν ὕπνον, Ἀναστασίαν δέ τ' ὄνειρος
 στήσεν ἐμοῖσι φέρων ἡματίοισι πόθοις,
 ἢ πρῶτον λόγον αἰπὺν ἐνὶ προπόδεσσι μένοντα
 ἤγαγεν ἐς κορυφὴν οὔρεος ἀκροτάτην.
 τοῦνεκ' Ἀναστασίαν μιν ἐπίκλησιν καλέουσι
 νηόν, ἐμῆς παλάμης ἔργον ἀριστοπόνου.

plura de hoc templo vide apud Cedrenum, ubi agit de Valentiniani iunioris et Leonis Macelli imperio, et apud Sozomenum 7 5 et Nicephorum Callistum 15 22 et in Graecorum Menaeis die 10 Ianuarii. caeterum in alio codice pro τῆς ἁγίας ἀναστάσεως legitur τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Ῥωμαίας, quo probatur quod Metaphrastes, in vita S. Marciani, S. Anastasiae martyri eam ecclesiam dicatam fuisse tradit. LAMB.

p. 88 v. 15. εἰς τὰ Μαρριανοῦ] Metaphrastes et Graeci in Menaeis aiunt hoc templum Anastasiae fuisse ἐν τοῖς Δομνίνου ἐμβόλοις. LAMB.

p. 88 v. 15. Μαρριανὸς ὁ ὄσιος] hic non est Marcianus imperator, sed oeconomus S. Sophiae, cuius memoria celebratur die 10 Ianuarii. vitam eius scripsit Metaphrastes. LAMB.

p. 88 v. 15 sq. ἐκ τῆς περιουσίας καὶ τοῦ πλούτου αὐτοῦ] hoc est, quod ait Nicephorus Callistus, ἰδίους ἀνήγειρεν ἀναλώμασι. reiicienda igitur est codicis Regii lectio: constat enim S. Marcianum pridem ante Asparis et Ardaburii necem templum S. Anastasiae aedificasse. LAMB.

p. 88 v. 17. εἰς τὰ ψῆφα] haec et quae postea sequuntur de prophetico oraculo S. Gregorii Nazianzeni de aedificatione templi S. Anastasiae, prolixè narrantur a Metaphraste in vita S. Marciani. LAMB.

p. 89 v. 1. ἀνακαινισθήσεται ὁ ναὸς οὗτος] eodem sensu videntur intelligenda esse illa verba S. Gregorii in oratione ad 150 episcopos: σύ τε ὁ μέγας ναὸς οὗτος καὶ περιβόητος, ἢ νέα κληρονομία, τὸ νῦν μέγας εἶναι παρὰ τοῦ λόγου λαβών, ὃν Ἰεβοὺς ὄντα πρότερον Ἱερουσαλήμ πεποιήκαμεν. tunc temporis enim quo S. Gregorius templum S. Anastasiae ita alloquebatur, parvum adhuc erat oratorium. sed postea secundum propheticum illius praesagium a S. Marciano in magnam basilicam mutatum fuit et a Basilio Macedone splendide exornatum. LAMB.

p. 89 v. 5. τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τὸ πέραμα] Menologium Graecorum vocat τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τὴν πρὸς θάλασσαν, quod idem est. haec enim procul dubio S. Irenae martyris ecclesia est, quam Procopius sitam fuisse ait ad ostium sinus nuncupati Cornu et renovatam ab Iustiniano imperatore: ἐπέκεινα δέ,

inquit, κατ' αὐτό μάλιστα τοῦ κόλπου τὸ στόμα, Εἰρήνης μάρτυρος νεὸς ἰδρῦνται. ad differentiam huius templi S. Ireneae martyriae, cognominatae πρὸς τὸ πύγμα sive πρὸς τὴν θάλασσαν, alterum templum a Constantino magno prope ecclesiam S. Sophiae conditum et Paci aeternae seu Christo dicatum ἢ ἀγία Εἰρήνη ἢ παλαιά, id est ecclesia vetus S. Pacis, appellatum fuit. LAMB.

p. 90 v. 1. λαβοί sive λειωβηνοί dicuntur mutilati. Itali vocant *la strappati*. sic Procopius Pers. 1 *privatim non oculi vocat λαβην τοῦ ὀφθαλμοῦ*. errant enim qui λαβην tantum morbum aurium interpretantur, et λαβοίς appellari aiunt qui eo morbo laborant. non mirum vero est quod Codinus ait, Sophiam Iustini uxorem domum extruxisse mutilatis alendis destinatum, quia ipsa qua nescio corporis parte fuit mutila, ut indicat cognomentum ἢ λαβή seu ἢ λειωβημένη, quod passim ei a Codino tribuitur. LAMB.

p. 90 v. 7. πληττόμενος καὶ βιαζόμενος] licet in codicibus scriptis ita legatur, non tamen dubito quin scribendum sit πληττομένοις καὶ βιαζόμενοις, nempe ut referatur ad verba praecedentia ἡσιόνοισι ἀγίοις. ceterum de Martyrio S. Zoticii vide Graecorum Menologium die 31 Decembris. LAMB.

p. 90 v. 9 sq. Καρπιανός πατρίκιος ἐν ταῖς χρόνιαις Κωνσταντίνου τοῦ πωγωνάτου. τὰ δὲ Βασσον ἀνήγιμτος Βέσσο πατρίκιος ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ] in codice Regio et aliquot Vaticanis hic locus ita mutilatus est, Καρπιανός πατρίκιος ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ etc. errant igitur qui sola istius lectionis auctoritate confisi Carpiannum patricium Iustiniani temporibus vixisse et a Theodora occisum fuisse affirmant. porro Bassum patricium, cuius hic Codinus meminit, eum esse puto qui praefectus praetorio fuit Iustiniano Augusto quartum consule. LAMB.

p. 90 v. 14. ἐπιτίθεν αὐτόν] hoc vero crudelitatis genus, de quo in praesentia Codinus agit, etiam in alios, praeterquam in Bassum, Theodora exercuit. describit Procopius in ἀνεκδότοις p. 100 4 Bonn. LAMB.

p. 91 v. 6. κινθῆλια sive σπυθῆλια Codinus paulo post interpretatur τὰ μικρὰ κάρφια τὰ βαταλαρικά. κάρφια et κάρφια Graeco-barbari vocant *clavos*. sic in quadam Leonis imperatoris constitutione equites secum circumferre iubentur πόδιπλα σιληναία σιδηρὰ μετὰ καρφίων αὐτῶν, id est *solas lunatas ferreas cum suis clavos*, scilicet quibus equorum ungulis suffiguntur. an forte etiam hic pro τὰ βαταλαρικά legendum est καρβαλλαρικά? interpretor autem κάρφια καρβαλλαρικά *clavos equis calceandis destinatos*. LAMB.

p. 91 v. 9. ὁ Ἀναστάσιος] haec in codice Vaticano prolixius narrantur hoc modo: ὅτι τὸν νεὸν τὸν ὄντα εἰς Κων-

σταντιανὰς τῶν ἁγίων μὲν Ἀναστάσιος καὶ Ἀριάδνη ἀνήγειραν. μετὰ δὲ τὸ ἔλθειν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου ἀνήγειραν ἕτερον ναὸν μικρὸν καὶ ἐπωνόμασαν αὐτὸν τοῦ ἁγίου Στεφάνου. LAMB.

p. 92 v. 1. Ἀρεοβίνδου] hic Areobindus praefectus praetorio Orientis et Africae fuit, et Proiectam Iustiniani neptem uxorem habuit. LAMB.

p. 92 v. 12. Ἀρματίου] tripliciter hoc nomen scriptum inveni, nempe ἄρματιου ἄρματίου et ἄρμάτου. LAMB.

p. 92 v. 15. ἀνερχόμενος τὸν κοχλίαν] adeo vicinum erat palatium imperatorium Hippodromo, ut ex palatio in tribunal Hippodromi per scalam cochlidem ascenderetur, ut testatur Chronici Alexandrini auctor: καὶ παλάτιον, inquit, μέγα ποιήσας πλησίον τοῦ αὐτοῦ ἵππικου, καὶ ἄνοδον ἀπὸ τοῦ παλατίου εἰς τὸ κάθισμα τοῦ ἵππικου διὰ τοῦ λεγομένου κοχλίου. de hac scala cochlide loquitur in praesentia Codinus .et p. 112 v. 10, ubi eam vocat τὸν σκοτεινὸν κοχλίαν. ita enim undique tecta erat, ne transeuntes foris conspicerentur. eiusmodi transitus tectos et secretos Codinus in libro de structura S. Sophiae appellat διαβατικὰ σκεπαστά. de tribunali Circensi imperatoris, quod κάθισμα et στάμα βασιλικὸν τοῦ ἵπποδρομίου Graeci nuncupant, alias satis notavi. LAMB.

p. 93 v. 11. Ζεῦγμα] quae hic dicuntur de loco nuncupato Zeugmate et translatione reliquiarum S. Stephani protomartyris, confirmat Nicetas rhetor in hactenus inedita oratione de passione S. Stephani et corporis eius inventione, his verbis: προλαβοῦσα τοίνυν, inquit, Ἰουλιανὴ καὶ διαπεράσασα τοῦτον εἰς τὸ ἐπιλεγόμενον σταυρεῖον, ὅθεν δὴ τὰς ἡμιόνοους ὑποξέυξαντες τῷ ἄρματι καὶ τὴν ἁγίαν αὐτῷ ἐπιθέμενοι σορὸν ἤλανον ὡς ἐπὶ τὰ βασίλεια. ταύτῃ τοι καὶ ζεῦγμα τὸν τόπον ἐκείνον ἔφρασαν κατωνομάσθαι. et paulo post: ἤγοντο δὲ τὰ ζῶα συντόμως, ἕως εἰς τόπον ἤλθον Κωνσταντιανὰς ὀνομαζόμενον. ἐκεῖ δὲ γενόμεναι καὶ ὡσπερ τινὶ δεσμῶ βιαίως κρατούμεναι μεταβαίνειν οὐκ ἴσχυον. per τὰς Κωνσταντιανὰς thermae intelliguntur Constantianae. perperam igitur in uno cod. Vat. pro μέχρι τῶν Κωνσταντιανῶν legitur μέχρι τῆς Κωνσταντίας. vide Nicephorum Callistum 14 9. LAMB.

p. 94 v. 19. Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως] quamvis haec unanimis sit omnium scriptorum codicum lectio, attamen dubium non est quin legendum sit Θεοδοσίου τοῦ υἱοῦ Ἀρκαδίου. hic enim est Antiochus Persa et eunuchus, quem Isdigerdes Persarum rex post mortem Arcadii Theodosio iuniori curatorem submisit, ut testantur uno ore Zonaras Cedrenus Nicephorus et caeteri scriptores. eosdem vero quos in praesentia Codinus, etiam Cedrenus Antiocho titulos tribuit: τῷ λς' ἔτει, inquit, Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχον πραιπόσιτον καὶ πατρί-

κίον, τὸν βαίουλον αὐτοῦ, παπᾶν ἱποίχοι, utrobique βαίουλος Graeco-barbare dicitur monitor vel paedagogus. LAMB.

p. 95 v. 14. τὸν ναὸν τὸν μέγαν τῶν Βλαχτινῶν] templum intelligitur B. Virginis, quod in suburbio Blacheris nominato a Pulcheria Marciani uxore conditum et ab Iustino seniore et Iustiniano ampliatum et renovatum fuit, eius templi praeter Nicephorum Callistum 15 14 passim ut mentio apud caeteros scriptores historiae CP. LAMB.

p. 95 v. 16. Βλαχίνας] Blacheriae locus erat suburbanus ad ostia Euxinae maris; quamobrem etiam Procopius templum B. Virginis ibi exstructum Ἰπιθαλάσσιον nuncupat, triplicem vero rationem nominis offert Codinus, primo βλαχίνας quasi βλαχίνας dici, quod sibi cum esset consuevit βλαχίνας enim aeque atque πέρης λακὸν significat, ut testatur Phanas apud Athenaeum et scholiastes Nicandri; secunde βλαχίνας quasi λακίνας nominari, quoniam locus erat λακκάδος sive lacunarius et palustris, etiam quidem duae etymologiae verae non sunt, verisimiles tamen sunt ob loci situm, caeterum tertia paulo obscurior est, nempe ὅτι βλαχίνας τινὸς πέρης ἦν λακίνας, hoc est, ut ego interpreter, ob eandem causam Halaubi, quarta huius loci etymologia, quod a quodam ibi regnante nomen adeptus sit, inutilis est et nullius momenti, licet eam velut ex Dionysio Byzantio excerptam quidam ostentent. LAMB.

p. 96 v. 3. τὴν ἀγίαν ἀρσῆν] vide Nicephorum Callistum 15 24 et Metaphrastem de *inventione vestis B. Virginis*, erat autem hoc templum in suburbio Blacheris, quare etiam per illa verba quae paulo post subiungit, οὗτος ἔκτισε καὶ τὸ λούμα, intelligendum esse puto τὸ λούμα τῶν Βλαχτινῶν, cuius meminit p. 51 v. 10 et p. 128 v. 1. LAMB.

p. 96 v. 10. Χρυσοβαλάνδον] secundum Codini etymologiam χρυσοβαλάνδον a vulgo corrupte nominatum fuisse videtur hic locus, cum antiquitus appellaretur χρυσοβαλάντιον. LAMB.

p. 97 v. 3. τὰ Λιβᾶδια] videtur hoc monasterium ita cognominatum fuisse, quod situm esset in loco suburbano Cpeleus, qui λιβάδιον seu *pratium* appellabatur. LAMB.

p. 97 v. 11. εἰς τὸ λεγόμενον Ἀντίτρον] hoc templum ab Iustiniano magno exstructum fuisse testatur Procopius *de aedificiis* 1 p. 183 13 Bonn. unde patet locum urbem nuncupatum Ἀντίτρον sive *secundum* non ob recuperatum Iustiniani Rhinometri imperium ita nominatum fuisse, ut tradit Codinus, sed pridem antea cognomentum illud habuisse. LAMB.

p. 97 v. 22. τὴν παλαιὰν καλούμενην πόρταν] de porta urbis nominata *antiqua* pluribus p. 122 v. 9 sqq. agitur. LAMB.

p. 98 v. 4. τὸν ἐκείσε ναὸν τῆς ἁγίας Ἄννης] *procul suburbio intelligitur templum S. Annae, quod Procopius ait ab Iustiniano in loco urbis nuncupato δευτέρῳ aedificatum fuisse. errat igitur hoc loco Codinus, et opus Iustiniani magni falso adscribit Iustiniano Rhinotmeto. LAMB.*

p. 98 v. 15. Ἰωσήφ καὶ Θεόδωρος] de S. Theodoro abbate monasterii Studiani prolixè agitur in Graecorum Menaeis die 11 Novembris. eius vero frater S. Iosephus Thessalonicae archiepiscopus fuit, ut testatur Cedrenus: Θεόδωρος, inquit, ὁ ἡγούμενος τῶν Στουδίου καὶ Ἰωσήφ ὁ ἀντάδελφος αὐτοῦ ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης. uterque eorum κανόνας composuit, id est *hymnos sive cantica solennia festorum*. sed notandum est S. Iosephum Theodori Studitae fratrem diversum esse a S. Iosepho diacono Antiochiae, qui itidem canonum compositione clarus est et in Menaeis Graecorum memoratur die 3 Aprilis. LAMB.

p. 99 v. 13. Σαμψῶν] quod Codinus hoc loco refert, Iustinianum imperatorem a Sampsonè miraculose sanatum fuisse, eiusque hortatu veluti pro gratiarum actione amplissimum aedificasse hospitale nuncupatum Sampsonis, confirmant unanimiter Metaphrastes in vita S. Sampsonis et Graecorum Menologia die 27 Iunii. neque minus Procopius l. 1 *de aedificiis Iustiniani* idem probat, ut contra aliorum opinionem doctissime declaravit Nic. Alemannus in notis ad Procopii ἀνέκδοτα. LAMB.

p. 100 v. 19. ἡ δὲ Δάφνη] videtur loqui de suburbio nominato *Daphne*, cuius meminerunt Evagrius Agathias et alii scriptores. caeterum quod ait Codinus moris fuisse ut quotannis calendis Ianuarii populus principibus et senatui laureas offerret, eam ob causam fiebat, quoniam laurus prodest ad sanitatem eiusque symbolum est, ut testatur Geoponicorum auctor 2 2: λέγουσι δέ, inquit, καὶ τοῦτο περὶ τῆς δάφνης, ὅτι ὑγείας ἐργαστήριον ἔστιν· ὅθεν καὶ φύλλα αὐτῆς ἐπεδίδοντο τοῖς ἀρχουσι παρὰ τοῦ δήμου τῇ πρώτῃ τοῦ Ἰανουαρίου μηνός. LAMB.

p. 101 v. 11. ἡ δὲ σιδηρᾶ πόρτα] quam in praesentia *portam ferream* vocat, paulo post appellat τὴν πόρταν τῶν Σοφῶν, id est *portam portus Sophiani* sive *portam Sophianam*. LAMB.

p. 103 v. 18. de Theoctisto eiusque caede vide Zonaram in Theophilo. LAMB.

p. 104 v. 4. de hac statua Eleutherii satis notavi ad p. 49 v. 15. pro κόφινον in tribus codicibus Vaticanis diverse legitur, ἐξακάνθινον ἐξακάνθηκον et ἐξακανθίλουον. sed quid ista sibi velint, non satis mihi constat. κόφινος vero dicitur vas ex virgultis, terrae portandae proprium. LAMB.

p. 105 v. 6. haec est Theophano seu Theophania, $\rho\iota$ in Leonis Sapientia coniux, cuius anniversaria memoria a Graecis collitur 16 die Decembris. de eius origine haec verba habentur in Menologio: $\epsilon\pi\iota\tau\eta\gamma\eta\nu$ $\delta\epsilon$ $\alpha\iota\omega\tau\omicron\varsigma$ $\rho\alpha\sigma\iota\alpha\iota\kappa\omicron\upsilon$, $\tau\eta\nu$ $\gamma\acute{\epsilon}\nu\eta\theta\alpha\iota$ $\epsilon\chi\omicron\upsilon\sigma\alpha$ $\epsilon\kappa$ $\tau\omega\nu$ $\pi\epsilon\pi\eta\lambda\epsilon\iota\pi\tau\omega\nu$ Μαρτινακίων , $\theta\eta\gamma\acute{\omicron}\tau\eta\sigma$ $\text{Λω\sigma\tau\omicron}\nu\tau\iota\omicron\upsilon$ $\nu\omicron\upsilon$ $\tau\eta\nu$ $\acute{\alpha}\sigma\iota\epsilon\nu$ $\epsilon\lambda\lambda\omicron\upsilon\sigma\tau\eta\rho\iota\omicron\upsilon$ $\kappa\alpha\iota$ $\mu\epsilon\tau\epsilon\acute{\rho}\alpha\varsigma$ Αννης $\epsilon\kappa$ $\tau\omega\nu$ $\acute{\alpha}\sigma\tau'$ $\tau\lambda\iota\omicron\upsilon$ $\acute{\alpha}\nu\alpha\tau\alpha\iota\omega\nu$ $\acute{\alpha}\nu\omega\mu\acute{\alpha}\tau\eta\varsigma$. hinc patet Μαρτινακίην et Μαρτινακίον non esse nomen proprium, sed commune cognomen familiae, sic Constantinus pater Theophanonia a Zonara simpliciter vocatus $\acute{\omicron}$ Μαρτινακίος . LAMB.

p. 105 v. 10. $\mu\alpha\chi\alpha\lambda\acute{\alpha}\beta\eta\tau\alpha\iota$ Graeco-barbaris vocantur *maiores aulae imperatoriae*, quod $\alpha\epsilon\kappa\lambda\acute{\alpha}\beta\eta\tau\alpha$ seu *claves manuales* gestare solent, his cum nomine tum re ipsa *aequivalent*, qui hodieque in Italicorum principum aulis vocantur *li mazziere*. LAMB.

p. 105 v. 12. Μένοντα] vide p. 115 v. 12 seq. LAMB.

p. 105 v. 16. $\tau\acute{\omicron}$ $\delta\iota\omicron\kappa\omicron\upsilon\sigma\iota\sigma\tau\eta\varsigma$] templum fuit B. Virginis, ut testatur Zonaras in *Μαυρίο*. LAMB.

p. 106 v. 4. Ανωκελάτες] Codini opinio de ratione nominis huius loci falsa est, nam Ανωκελάτος et Ανωκελάτιος et Ανωκελάτιον dicitur *maediam palatum*, quemadmodum Ανωφάτος et Ανωφάτος ὄδός *via publica*. LAMB.

p. 106 v. 13. verum quidem est quod hoc loco Codinus ait, Marcianum imperatorem Anthemio blisam suam despondisse, sed falsum est quod addit, Anthemium ab eodem Marciano Romam missum atque imperatorem Occidentis constitutum fuisse, constat enim Anthemium Romam pro imperatore oblegatum fuisse Pusaeo et Ioanne coes., anno decimo imperii Leonis, qui post Christum natus est 467. LAMB.

p. 107 v. 6. Φοίνικος] credo intelligendum esse $\tau\acute{\omicron}$ $\tau\eta\varsigma$ Αντίας $\nu\iota\acute{\omega}\tau\eta\iota\omicron\nu$ $\acute{\omicron}\nu\omega\mu\acute{\alpha}\zeta\eta\mu\epsilon\nu$ $\phi\omicron\iota\iota\kappa\alpha$, cuius meminit Zonaras in Constante nepote Heracli. LAMB.

p. 107 v. 7. Γαῖνᾶ] de Gaïna patricio et interitu eius ob affectatum imperium Marcellinus Comes ad ann. 395. LAMB.

p. 107 v. 15. $\text{Κῆρος καὶ εἰς ἄλλο}$] similis huic est illa acclamatio p. 41 v. 1: $\text{Καλλίστρατος τί\tau\eta\chi\eta\varsigma}$ $\kappa\alpha\iota$ $\epsilonἰς$ $\acute{\alpha}\lambda\lambda\omicron$ $\rho\omicron\kappa\omicron\upsilon\mu\iota$. ceterum in Chronico Alexandrino, ubi eadem de Cyro praefecto et Theodosio iuniore narrantur, diversa habetur acclamatio: Κωνσταντῖνος $\epsilon\kappa\tau\iota\sigma\epsilon$, Κῆρος $\acute{\alpha}\nu\epsilon\nu\acute{\iota}\omega\sigma\tau\epsilon\nu$. LAMB.

p. 108 v. 5. *Anemodulum* pyramis erat quadrilaterae insistens basi, in cuius apice simulacrum positum erat, motu suo ventos indicans, huius meminit Nicetas Choniates p. 857 10 Bonn. Cedrenus ait nominatum fuisse $\acute{\alpha}\nu\epsilon\mu\omicron\delta\eta\gamma\iota\omicron\nu$, quasi $\acute{\alpha}\nu\epsilon\mu\omega\nu$ $\delta\eta\gamma\eta\nu$ sive *certamen ventorum*. anonymus in Collect. n. 183 $\acute{\alpha}\nu\epsilon\mu\omicron\delta\omicron\upsilon\tau\eta\iota\omicron\nu$ vocat, posito ρ pro λ . similiter

μαγναύρα dicitur pro μαγναύλα, quasi *magna aula*, ut notat Luitprandus *de rebus Imp.* 6 3. LAMB.

p. 108 v. 16. [ζωστή] huius dignitatis alias meminit Codinus p. 125 v. 8. LAMB.

p. 109 v. 1. Κοντοσκάλιον] secundum Codini etymologiam pro Κοντοσκάλιον legendum esset κοντόσκελον. sed cum constet portam hanc maritimam fuisse, verisimilius est eam κοντοσκάλιον sive κοντόσκαλον appellatam fuisse, id est *scalam parvam*. σκάλην enim et σκάλιον Graeco-barbari vocant *scalam*, per quam ad mare descenditur. eiusmodi vero scalae maritimae complures Cpoli fuerunt, ut *scala Sycæna*, *scala Chalcedonensis*, *scala arcis*, *scala Timasii* etc. caeterum κόντος Graeco-barbare dicitur *parvus*: sic hoc loco Codinus ait Galinum sive Agallianum a brevibus tibiis κοντόσκελον cognominatum fuisse. eodemque modo apud Cedrenum Stephanus scholarum occidentalium domesticus et Leo Cephalleniae praefectus ob humilitatem staturae κοντοστέφανος et κοντολέων nuncupantur. item Theodorus Petri magistri, qui sub Iustiano vixit, filius κοντοχέρης appellatus fuit, quod illi manus altera esset brevior. LAMB.

p. 109 v. 2. τὸ πῖσμα τοῦ λιμένος] loquitur de portu manufacto, qui proximus fuit portae Contoscallii, ut testatur eruditissimus scriptor Io. Leunclavius in *Pand. Hist. Turc.* LAMB.

p. 109 v. 4. sensus est, Constantinum Copronymum propterea monasterium mutato pristino nomine Φαριλαίου appellari fuisse, ut illuderet monachis, quod continue comederent pisces: ψάρια enim Graeco-barbari *pisces* vocant, et φαρεύειν *piscari*, et ψαροπωλείον *forum piscarium*. simili fere cavillatione Cicero ad Atticum 1 14 Lucillum et Hortensium piscinarios appellat. LAMB.

p. 109 v. 14. Portam quam hoc loco Codinus vocat ψαμαθίαν, eam appellavit p. 73 v. 15 τὴν πόρταν τοῦ Φαμάθου, id est *portam arenae sive litoris*. quemadmodum enim apud Latinos *arena*, ita etiam apud Graecos ψάμαθος tam ipsum *litus* quam *arenam litoream* significat. caeterum progressu temporis huic quoque portae evenit quod compluribus aliis locis, ut per ignorantiam vulgi antiquum et genuinum nomen perderet et pro ψαμαθεία appellaretur ψαμαθέα et ψευμαθέα. hinc patet rationes nominum illius portae, quas in praesentia Codinus memorat, ficticias esse et nullius momenti. praeterea notandum est non tantum illam portam cognominatam fuisse τοῦ ψαμάθου, sed etiam monasteria gerocomia et palatia prope eam sita idem habuisse cognomen, ut supra testatur Codinus p. 74 v. 1. corrigendus igitur est Constantinus Porphyrogenitus, apud quem c. 43 de Administr.

Imp. pro τοῦ ψαμάθους τὴν μονὴν scribendum est τὴν μονὴν τοῦ ψαμάθου, id est *monasterium litorale*. LAMB.

p. 110 v. 3. ἀπὸ Χαροῶν] haec supra p. 47 v. 19 eaq. ipsemet prolixius enarrat. LAMB.

p. 110 v. 6. ἡ Ξυλόκιρκος πόρτα] huius portae meminit Zonaras in Anastasio Dicozo. neque vero haec porta tantum Ξυλόκιρκου cognomen habuit, sed aliqua etiam muri terrestria pars ei adhaerens et caetera vicina loca, ut testatur Nicephorus Callistus 18 41: τῷ νεῷ, αἰτ, τοῦ μάρτυρος Μόμαντος, ἀγχοῦ τοῦ τείχους ὃ Ξυλόκιρκος ὄνομα, κατετίθησαν. LAMB.

p. 110 v. 10. τὴν καλουμένην πηγὴν] de huius templi structura et miraculoso fonte agit prolixè Nicephorus Callistus 15 25 et 26. syntagma vero quod ibidem testatur se scripsisse de miraculis ad fontem eius templi editis, hodiequo manuscriptum exstat in bibliotheca Vaticana. principium illius hoc est. αἴτε πηγῆς μὲν ἦδὺ τι καὶ ψυχρῶν. caeterum in imagine B. Virginis, quae in celeberrimo hoc templo colebatur, exstat Manuelis Philae epigramma, cuius exemplar appoasi, quia alias nondum editum est.

εἰς εἰκόνα τῆς πηγῆς.

Ζωῆς ἐγὼ βλέπω σε πηγὴν, παρθένη.

πῶσαν φλόγα σφεννύεις παντὸς κινδύνου·

σὺ γὰρ ἀναγύεις με τοῖς ταραστίοις

ἀφθαρσίας φέρουσα τοῖς κόλποις φίλβα. LAMB.

p. 111 v. 1. ἡ δὲ ἀχειροποίητος] hoc est, ut ego interpretor, ὁ τοῦ τῆς ἀχειροποίητου εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ. videtur autem hoc templum a Constantino Porphyrogenito exstructum fuisse, quo imperante cum Romano seniore, anno post Christum 944, imago Christi non manufacta ex Edessa urbe Mesopotamiae Cpolim translata est. similiter fuit etiam prope Cabalam Thraciae civitatem monasterium cognominatum τῆς ἀχειροποίητου Θεοτόκου, quod imago B. Virginis ἀχειροποίητος ibi asservaretur. quodsi verum est Codinum hic de Constantino magno loqui, alia quaerenda erit interpretatio verborum ἡ δὲ ἀχειροποίητος. LAMB.

p. 111 v. 11. τῶν ἁγίων ἀναργύρων] in codd. Vat. additur τὰ βραχίλια, nempe ut templum S. Coemae et Damiani a Paulino aedificatum diversum esse appareat ab altero quod iisdem sanctis eodem tempore a Proclo patriarcha in loco nuncupato *zeugmate* exstructum fuit. LAMB.

p. 112 v. 10. τὸν σκοτεινὸν κοιλίαν] puto hic significari scalam cochlidem, per quam transibatur secreto ex Hippodromo in Palatium. vide quae supra notavi ad p. 92 v. 15. LAMB.

p. 112 v. 17. ἀπεκεφάλισεν αὐτόν] Marcellinus Comes Paulinum magistrum officiorum iubente Theodosio interemptum

fuisse ait in Caesarea Cappadociae, Valentiniano V et Anatolio
cos. LAMB.

p. 113 v. 1. τὴν ἁγίαν σορὸν] duo Cpoli templa fuerunt
B. Virginis, quae cognomen habuere τῆς ἁγίας σοροῦ sive
sacri loculi. horum unum in Chalcopratii a Pulcheria Theo-
dosii iunioris sorore exstructum fuit, ut testatur Nicephorus
Callistus 14 2 et 49 et 15 14, et terrae motu collapsum
ab Iustino curopalate et uxore eius Sophia fuit reaedificatum,
ut refert hoc loco Codinus et supra p. 83 v. 19. alterum vero
Leo Macellus in suburbio nuncupato *Blachernis* extruxit, cuius
supra Codinus meminit p. 96 v. 3 et paulo post hisce verbis,
τὸ δὲ ἁμοφόριον ἐναπόκειται ἐν βλαχέρναις, hoc est ἐν τῷ ναῶ
τῆς ἁγίας σοροῦ ἐν βλαχέρναις. de huius templi situ et stru-
ctura apposui verba Metaphrastae, quae ex antiquissimo cod.
ms bibliothecae Vallicellanae excerpſi. χωρὸς ἦν, inquit, πρὸ
τοῦ τείχους τοῦ ἄστεως ἐγγίξων τῷ θαλαττίῳ κόλπῳ τοῦ κέρατος.
ὄνομα Βλαχέρναι τῷ τόπῳ. θεῖος δὲ οἶκος ἀνὰ τὸν τόπον βασι-
λικαῖς δαπάναις τῇ θεοτόκῃ οἰκοδομεῖται, καὶ σορὸς ἐξ ἀργυρίου
καὶ χρυσοῦ κατασκευασθεῖσα τὸν ἱερὸν ἐκείνον θησαυρὸν ὑπο-
δέχεται· πλείστοις τε καὶ ἄλλοις ἀναθήμασι καὶ δώροις ὁ οἶκος
τιμᾶται. vide praeterea Graecorum Menologium die 2 Iulii,
et Nicephorum Callistum 15 24. LAMB.

p. 113 v. 16. τοῦ Βοσπορίου] portus Cpoli fuit in re-
gione quinta e regione Chalcedonis, qui antiquitus vocabatur
τὸ βοσπόριον, scilicet νεώριον seu ὁ βοσποριανὸς λιμὴν, pro-
pterea quod situs esset ad Bosporum Thracium: ita enim,
ut tradit Eustathius Dionysii scholiastes, proprie appellabatur
τὸ κατὰ Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον στενόν, id est *mare angu-*
stum inter Chalcedonem et Byzantium. caeterum progressu
temporis et vulgi ignorantia genuinum illius portus nomen
βοσπόριον mutatum fuit in φωσφόριον et προσφόριον, ut te-
statur Stephanus v. βόσπορος et Ioannes Tzetzes Chil. 1 836.
ne autem primo intuitu pateret corrupta esse haec nomina et
subrepticia, utrique suam affinxere originem. nam Phospho-
rium portum dictum fuisse aiunt, quod cum Philippus Macedo
nocte illuni et pluvia urbem prope hunc portum per insidias
expugnare tentasset, fortuito lunae exortu, quam Graeci ἐκάτην
φωσφόρον nuncupant, periculum urbis civibus detectum fuerit.
Prospatorium vero et Prospatorium portum vocari tradunt
ἀπὸ τῆς προσφορᾶς, quod nimirum eo magna importaretur
eduliorum copia. LAMB.

p. 113 v. 17. τὸ σιγματοειδὲς τοῦ τείχους] loquitur de
muro maritimo. LAMB.

p. 114 v. 8. Πέτρος τις πατορίκιος] ad hunc plurima ex-
stant rescripta Iustiniano imperatore. sub quo bis praefectus
praetorio fuit. LAMB.

p. 114 v. 9. Βαρουαμιανόν] Procopius in Anecdosis (p. 123 14 Bonn.) Βαρουάμην eum appellat. LAMB.

p. 115 v. 8. κασιλλούν Graeco-barbaris dicitur castellis et propugnaculis aliquem locum munire. LAMB.

p. 115 v. 10. τὸν ἀρχιστράτηγον τὸν εἰς τὸν Ἄντιστον καὶ τὸ Σωσθίνιον] de his duobus templis S. Michaelis ac huiusmodi eorumque situ proluxe agit Procopius l. 1 aedific., ubi utrumque ab Iustiniano instauratum fuisse memorat. vide Nicephorum Callistum 7 50. LAMB.

p. 115 v. 12. Ἰκαίετο ἢ πόλις] incendium de quo in praesentia Codinus loquitur, incidit secundum Marcellinum Comitem in annum unum imperii Leonis, qui post Christum est 466, Basiliaco et Herminerico coas. LAMB.

p. 116 v. 2. de hoc Daniele S. Symeonis Stylitae discipulo et imitatore vide Graec. Menologium die 11 Decembris. LAMB.

p. 116 v. 7. ὁ σθλάβος] utroque modo Graeco-barbare dicitur, ὁ σθλάβος et ὁ σκλάβος, id est *servus*, et ἡ σθλαβία et ἡ σκλαβία, id est *servitudo*, et σθλαβοῦν et σκλαβοῦν, id est *in servitutem redigere*. frustra igitur Glossarii Graeco-barbari auctor voces *ισθλαβίωθη* et *σθλαβογενής* ut mendosae rejicit. in praesentia vero Codinus Damianum patricium et cubicularium imperatoris Michaelis Methystae σθλαβόν sive σκλαβόν appellat, propterea quod oriundus esset ex Sclavonia sive Dalmatia. σθλαβός ergo idem hic valet quod Σκλαβηνός vel σθλαβηνός. LAMB.

p. 116 v. 14. Ζωτικός] erat hospitale mutilatis recipiendis destinatum, et dicatum memoriae S. Zotici. vide p. 89 v. 17. Italis diceretur *lo spedale dei stroppiati*. LAMB.

p. 117 v. 4. Πηλαμίδον] rectius in cod. Vat. legitur τοῦ Πηλαμίδιον. Πηλαμίδιον enim vel πηλαμίδιον suburbium erat maritimum, propterea ita nominatum quod pelamides pisces numerose ibi caperentur. in cod. Reg. simpliciter legitur ἐν δὲ τῷ λεγομένῳ πηλαμίδιῳ. huius suburbii meminit Cedrenus, ubi agit de imperio Ioannis Tzimiscac. LAMB.

p. 117 v. 7. Ἡραίων] ἡραίων promontorium est Chalcedonis, quod Stephanus vocat τὴν ἡραϊαν ἀκρᾶν. antiquitas vero ita nominatum fuit a fauno Iunonis, quod in eo situm erat. postea vero, prisco et genuino nomine abolito, corrupte appellari coepit ἰεραίων, ἡρίον et ἡέριον sive αἰέριον. etymologiae enim, quas Graeci recentiores corruptis hisce nominibus attribuunt, non originales sunt sed tantum ficticiae. LAMB.

p. 117 v. 10. ἡ Ἡρίον] quod hoc loco Codinus ait, ἡρίον appellatum fuisse illud promontorium propterea quod cives Chalcedonenses ibi sepeliuntur, infra etiam p. 119 v. 4 repetit. eandemque nominis rationem confirmat fragmentum

ex mss quibusdam biblioth. Reg. Collect. excerptum, cuius exemplar apposui: ὅτι τὸ τῆς Χαλκηδόνος ἀρωγῆριον τὸ παλαιὸν Ἡρίον καὶ ὄν καὶ λεγόμενον (ταφεῖον γὰρ ἦν τῆς πόλεως Χαλκηδόνος) ὁ μὲν Ἰουστινιανὸς ἀνασκάψας τὸ ὄλον ἀρωγῆριον καὶ ἀνακαθάρας τὸν τόπον βασιλεία ἔκτισε περιφανέστατα, καὶ Ἡερία ὁ τόπος μετωνομάσθη ἢ Ἀερία. sed quicquid illi dicant, neque ἡέριον neque ἡρίον genuinum et proprium huius promontorii nomen fuit, sed ἡραῖον, ut paulo ante notavi et Stephanus testatur. LAMB.

p. 117 v. 12. locus nuncupatus Βρύας memoratur a Zonara in Theophilo: ἐπέταξεν, inquit, ἐν τῷ Βρύαντι δείμασθαι ἀνάκτορα. fuit autem, ut opinor, ita nominatus unus ex septem collibus Cpolitianis. nam paulo post subiungit Codinus: ἐπειδὴν γενήσεται ἐν τῷ τοιοῦτῳ βουνῷ τῷ Βρύαντι. meminit etiam palatii in Bryante siti Constantinus Porphyrogenitus de administr. Imp. c. 51: διὰ τό, inquit, καὶ ὑπ' αὐτοῦ (sc. Βασιλείου τοῦ Μακεδόνης) κτισθῆναι τὰ τοιαῦτα παλάτια, ὁμοίως καὶ εἰς τὸ Ἐβδομον καὶ εἰς τὴν Ἡερίαν (vel ἱερίαν) καὶ εἰς τὸν Βρύαντα. sic enim ibi scribendum est pro eo quod vulgo perperam legitur, καὶ εἰς τὴν εἰρίαν καὶ εἰς τὴν βροίαν. LAMB.

p. 117 v. 13. quae Codinus hic narrat de etymologia loci nominati Βρύαντος, merae nugae sunt et fabulae aniles. in cod. Regio pro βρύας legitur βρόν. LAMB.

p. 118 v. 4. quid vox πήδημα hic significet, nondum mihi liquet. LAMB.

p. 118 v. 6. τὰ Φλωρεντίου καὶ τὰ Καλλιστράτου] utriusque mentio fit in Menologio die 31 Decembris, in Actis S. Zotici. in cod. Reg. et aliquot Vaticanis pro Φλωρεντίου legitur Φλώρου. quae vero paulo post Codinus narrat de Paulo patriarcha, habentur apud Zonaram in imperio Irenae et filii eius Constantini. LAMB.

p. 119 v. 3. ἔδωκεν αὐτόν] διδόναι hic idem est atque κρούειν, id est affligere sive ad terram dare. sic Florus 4 2 de Caesare loquens, tribus, inquit, et viginti vulneribus ad terram datus est. et Plautus, quemcunque icero, ad terram dabo. vide notas ad p. 32 v. 6. LAMB.

p. 119 v. 8. S. Stachis, qui a B. Andrea apostolo primus Byzantii episcopus ordinatus est, meminit Nicephorus patriarcha p. 771 15 ed. Bonn. Syncell. vide praeterea Martyrologium et Menaea Graecorum die 31 Octobris et 30 Novembris, et Nicephorum Callistum 8 7. LAMB.

p. 119 v. 16. ἐκλήθη δὲ οὕτως] originatio inepta. LAMB.

p. 119 v. 19. κερατίαν sive cornutum Codinus vocat qui uxorem habet adulteram. eodem modo apud Artemidorum 2 12 uxor adultera dicitur marito fecisse cornua. refert enim cuidam

uxorem ducturo, qui visus sibi fuerat arietem insidere et ab eo excuti, somniorum interpretem ita respondisse: ἡ γυνή σου πορνεία, καὶ κατὰ τὸ λεγόμενον κίρατά σοι ποιήσῃ. idem loquendi genus apud Italos Gallos et Germanos hodieque in usu est. LAMB.

p. 120 v. 8. ἡ Μάνα] proprie μάνα Graeco-barbaris dicitur mater: deinde etiam accipitur pro interiectione exclamandi, ut in praesentia apud Codinum et apud Luitprandum in Legatione: *obviantes mihi, inquit, mulieres, quae prius in stuporem mentis versae Mana Mana clamabant.* originitio autem nominis Manaurae vel Magnaurae deducta ex ultimis Anastasii Dioctri verbis, ἡ μάνα ὑπὸ εὐφρας ἀπόλλυμαι, non aequè mihi probatur atque altera illa quam Luitprandus de rebus imperat. 6 3 enarrat his verbis: *est Cpoli domus palatio contigua mirae magnitudinis ac pulchritudinis, quae a Graecis, ex loco λ posita, Megaura vel Magnaura quasi magna aula dicitur.* LAMB.

p. 120 v. 10. de templo B. Virginis in Sigmata, et terrae motu quo temporibus Basilii Macedoniae fuit deiectum, mentio fit in Menologio, 10 Ianuarii, his verbis: τελείται δὲ ἡ σύναξις διὰ τὸν μέγαν γιγονότα σεισμόν κατ' αὐτήν τὴν ἡμέραν (scilicet τὴν δεκάτην τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου) ἐν ἀρχῇ βασιλείας Βασιλείου, ὅτε καὶ ὁ ναὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὃ ἐν τῷ σίγματι, καὶ πολλοὶ ἱερεὶς ἐκκλησίαι καὶ ἰδιωτικοὶ κατέπιπον οἴκοι. Codinus a Menologio paulum discrepat, et collapsum fuisse ait hoc templum die nono Ianuarii, quo a Graecis anniversaria memoria S. Polyeucti colitur. quod vero subiungit pristinum eius templi cognomen σίγμα postea mutatum fuisse a vulgo in σείσμος et σήμα, satis probabile est: refert enim Plutarchus in Cimone Athenis quoque tumulam eorum, quos ruina ex terrae motu oppressit, σεισματίαν appellatum fuisse. LAMB.

p. 121 v. 1. ἡ χώρα] id est ἡ μονή τῆς χώρας. huius monasterii meminit Synodicon vetus: καὶ τὸν ὀρχιμέροχην Καλλίνικον ἀπόμματος ποιήσας τῷ σερνεῖφ τῆς χώρας παρῆπαψε. LAMB.

p. 121 v. 1. pro Ηρίσκος perperam in aliquot codicibus legitur Κρίσπος. similiter aliquoties erratum est apud Zonaram in Heraclio, uti etiam apud Niceph. Callist. 18 37 et 55. LAMB.

p. 121 v. 7. πωρὸς τῆς ἀδελφῆς Μανρικίου] Zonaras, Nicephorus Callistus et alii scriptores templum S. Mamantis, in quo Mauricius cum familia sua sepultus fuit, aedificatum fuisse referunt non a sorore Mauricii, sed Pharasmane eunucho, qui sub Iustiniano cubiculi praefectus fuit. quod vero paulo post Codinus ait Mauricio uxorem et filias eius aliquanto superfuisse, testatur etiam Nicephorus Callistus 18 41. LAMB.

p. 122 v. 5. *Μανουήλ Σαβέλ καὶ Ἰσμαήλ*] horum mentio fit in Martyrologio Romano die 17 Iunii. sed hac tantum in parte ab eo discrepant Codinus et Menologium Graecorum, quod non Chalcedone illos martyrium consummasse tradunt, sed Cpoli in muro terrestri sive versus Thraciam sito. nam idem apud Codinum est τὸ χερσαῖον τεῖχος atque in Menologio πρὸς Θράκην τεῖχος τὸ ἐπιλεγόμενον Κωνσταντίνου. templum vero SS. martyrum Manuel Sabel et Ismael meminit alias Codinus p. 25 v. 17, ubi agit de muro terrestri. LAMB.

p. 123 v. 1. S. Dii et monasterii ab eo conditi mentio fit in Martyrologio Romano die 8 Februarii, et in Menologio Graecorum die 19 Iulii, et in Actis concilii Chalcedonensis. LAMB.

p. 123 v. 8. *ξύλινιτης* cognomen fuit Nicetae magistri, quare etiam monasterium ab eo conditum τοῦ ξυλινίτου appellatum fuit. falso enim Codinus illud cognominatum fuisse putat a sandaliis ligneis, quibus utebantur monachae in eo inclusae. LAMB.

p. 124 v. 18. *παράθυρα* proprie dicuntur parvulae portae maioribus adiunctae, quas Graeco-barbari *παραπόρτια* vocant. qua vero in significatione vox *καμιλαύκιον* hic accipienda sit nondum mihi liquet. LAMB.

p. 125 v. 1. *Σέργιον*] vide Procopium *de aedificiis* l. 1, ubi proluxe agit de hoc templo et domo Iustiniani, quam habitavit antequam imperium adeptus est. LAMB.

p. 127 v. 2. *ἐξ οὗ καὶ ἔσχεν ὁ τόπος τὴν ἐπωνυμίαν*] hinc patet templum S. Ioannis Baptistae, de quo in praesentia Codinus agit, duplex habuisse cognomen, *Ἦλον* nempe et *Ἰλλου*, quorum hoc antiquum est et genuinum, illud suppositivum et ignorantia vulgi introductum. LAMB.

p. 127 v. 3. *ἀνώτερον*] scilicet p. 83 v. 22 sqq. LAMB.

p. 127 v. 5. de S. Theophanone, prima uxore Leonis philosophi, supra mentionem fecit p. 105 v. 6. quae vero hic narrantur de templo memoriae eius dicato, in duobus Vaticanis codicibus ita concepta sunt: *τὴν τερπνοτάτην ἐκκλησίαν τὴν εἰς τὰ μνήματα τῶν βασιλέων εἰς τοὺς ἀγίους ἀποστόλους, ἣν ὀνομάζομεν ἁγίαν Θεοφανώ, Κωνσταντίος ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἀνήγειρεν, ἐκαλλώπισε δὲ Κωνσταντίνος ὁ πρῶτος πορφυρογέννητος, ὁ υἱὸς Λέοντος τοῦ σοφοῦ.* sed verisimilius est pro *Κωνσταντίος ὁ υἱὸς* etc. scribendum esse *Λέων ὁ φιλόσοφος ἀνήγειρεν, ἐκαλλώπισε δὲ Κωνσταντίνος ὁ πρῶτος πορφυρογέννητος ὁ υἱὸς αὐτοῦ.* etiam Zonaras huius templi structuram Leoni adscribit. LAMB.

p. 127 v. 10. videtur *στυράκιον* idem hic esse atque *στῦλος* sive *columna*. item supra p. 124 v. 11, ubi *στήλην ἰσταμένην εἰς τὸ στυράκιον* verti *statuam columnae impositam*;

sed an recte, ipsemet adhuc dubito. nam *στυράκιον* pro columna nunquam alius legi. attamen ex supra citatis duobus Codini locis probabiliter quodammodo videtur colligi posse columnas appellari *στυράκια*, a similitudine ligni oblongi et rotundi hastae, quod Graeci *στυράκα* et *στυράκιον* nuncupant. LAMB.

p. 130 v. 3. *καθὼς προϊήθηται*] nempe p. 64 v. 15 et p. 16 v. 16. LAMB.

p. 130 v. 5. *δρομικὴν*] *τῶν δρομικῶν* Graecis dicuntur, quae instar Circi oblonga sunt. LAMB.

p. 131 v. 5 sq. *εἰς δὲ τὸν πέμπτον χρόνον τῆς αὐτοῦ βασιλείας*] inquiramus hic. Codinus noster quintum annum imperii ponit, Matthaeus Palmerius in Chronico dicit orsum esse aedificationem anno 31, Zonaras indictione 15, id est anno imperii eius 17. vide dissidium in historia, quod quis componat? MEURS.

p. 131 v. 6. *τὴν σπαγγὴν*] vide Cedrenum et Zonaram Annual. 3. MEURS.

p. 131 v. 7. *τῶν λέ' χιλιάδων*] consentit Cedrenus. Zonaras tradit quadraginta milia, Procopius de bell. Vand. et Evagrius 4 13 tantum triginta. MEURS.

p. 131 v. 9. *Ἰπάτιον τὸν πατρίκιον*] erat hic cognatus Anastasii imperatoris, teste Zonara. MEURS.

p. 132 v. 3. *Ἀύρηλιανοῦ*] scribo *Οὐάληριανοῦ*: nam Valerianus est qui captivum se Saporì Persarum regi tradidit, non Aurelianus, qui inter Cpolim et Heracleam in itinere fraude servi circumventus ab amicis trucidatus est. notum hoc historiae Romanae vel paulum modo peritis. MEURS.

p. 133 v. 10. *τὸ δὲ ὄνομαζόμενον ἅγιον φέλαρ*] Cedrenus appellat τὸ φέλαρ τοῦ μαρτυρίου. Constantinus de Administr. Rom. Imp. *εἰσέρχονται ἐν τῷ βῆλαρ τῷ κρημαμένῳ τὸ εἰς τὸ ἅγιον φέλαρ*. Nicetas Paphlago in vita Ignatii patriarchae Cp. *διὰ τοῦ ἁγίου φέλατος ἀνάγεται*. MEURS.

p. 133 v. 23. *τὸ πραιτώριον*] quod Iustinus imperator reparavit. exstat hac de re epigramma Paulli Silentiarrii Antholog. l. 4 c. 23. MEURS.

p. 135 v. 6. *ὁ δὲ βασιλεὺς οἰκτίσας χερσὶ*] augusti alicuius operis principia ipsi imperatores aut viri caeteroqui principes dabant. vides hic in aedificatione templi Sophiae de Iustiniano, et narrat de Nerone Suetonius c. 19: *in Achaia Isthmum perfodere aggressus praetorianos pro concione ad inchoandum opus cohortatus est, tubaque signo dato primus rastello humum effodit et corbula congestam humeris extulit*. MEURS.

p. 135 v. 8. *τὸν ἅγιον Ἰωάννην*] *τῶν ἁγίων* Iohannis Baptistae Cpoli duo, hoc in Strobelo, illud in Macedonianis; quo-

rum unum magna ex parte reparavit Basilius, alterum a fundamentis extruxit. Cedrenus. MEURS.

p. 135 v. 8. τὸ ὠρολογεῖον] quod condidit Iustinianus anno imperii 7. auctor Cedrenus. MEURS.

p. 137 v. 5. τῶν γυναικίτων] erat hoc palatium imperatricis. Zonaras Annal. 3. MEURS.

p. 137 v. 23. τῷ βαπτιστήρι] errant interpretes, qui *Baptisterium* vertunt: debuissent in templo *Ioannis Baptistae*. ipse hic noster supra: καὶ ἔκτισε τὸν ἅγιον Ἰωάννην, τὸν ὄντα εἰς τὸ ὠρολογεῖον, τὸν λεγόμενον βαπτιστήρα. Cedrenus: καὶ εὐξάμενι πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου μετήλθεν εἰς τὸν μέγαν βαπτιστήρα. MEURS. ἐν τῷ βαπτιστήρι, id est ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστῆρος sive τοῦ Βαπτιστοῦ. nihil apud Codinum frequentius reperitur hoc loquendi genere. βαπτιστήρ autem Graecis recentioribus pro βαπτιστής dicitur, ut ποιητήρ pro ποιητής et κτιστήρ pro κτιστής. errant igitur qui hoc loco et supra p. 135 v. 9 idem esse credunt βαπτιστήρ atque βαπτιστήριον. LAMB.

p. 140 v. 12. ἐγγλισμένοι σὺν μολίβδῳ] perperam antea legebatur ἐγγλισμένων. Hesychius ἐγγλιᾶσθαι exponit ἐμφῦναι. LAMB.

p. 140 v. 14. ὀρθομαρμάρωσιν Codinus vocat *incrustationem marmoream parietum*, et ὀρθομαρμαροῦν *parietem marmore incrustare vel crustis marmoreis obducere*. LAMB.

p. 141 v. 1. κισσήριος] id est κισσηρώδης sive *pumiceus*. antea legebatur κισσάριος, quasi κίσσιος, hoc est *hederaceus*. LAMB.

p. 141 v. 11. πηγανουσίων] anonymus in *Collectaneis* statuae *Veneris* meminit, quam factam fuisse ait ἐκ μαρμάρου πηγανουσίον. utrobique πηγανούσιον idem mihi videtur significare atque πηγανῶδες, hoc est *quod rutae colorem refert*. LAMB.

p. 142 v. 7. κιβώριον] mysticam ciborii interpretationem tradit Germanus in *Hist. Eccles.*: τὸ κιβώριον ἐστὶν ἔνθα ἐστὶν ἡ σταύρωσις, ἀντὶ τοῦ τόπου ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Χριστός. ἐγγὺς γὰρ ὁ τόπος καὶ ὑπὸ βόθρος ὅπου ἐτάφη. ἀλλὰ διὰ τὸ ἐν συντομίᾳ ἐμφέρεσθαι τὴν σταύρωσιν καὶ τὴν ταφήν καὶ τὴν ἀνάστασιν Χριστοῦ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τέτακται. et quae sequuntur. MEURS.

p. 142 v. 7 sq. τοὺς κίονας καὶ τὰ στήθεα τοῦ θυσιαστηρίου] Germanus ita mystice interpretatur loco citato: κίονα ἦτοι τὰ στήθεα τὰ διαχωρίζοντα τὸ βῆμα ἀπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ εἰσερχομένου εἰς προσευχήν. τὸ δὲ ἔσωθεν, ἦτοι τὸ βῆμα, δηλοῖ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, εἰς ὃ καὶ μόνοι οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ μετ' αὐτῶν εἰσίσαιν. MEURS.

p. 142 v. 22. χρόνου] videtur χρόνιον idem hic esse atque *ἐνιαύσιον* sive *annuum*: χρόνος enim apud Codinum et alios eius generis scriptores passim sumitur pro anno. πάκτων vero, ut alias notavi, *tributum* significat, quod victoribus a devictis solvitur: ita in praesentia Codinus χρόνιον πάκτων τῆς Αἰγύπτου vocat *tributum*, quod quotannis Aegyptus pendebat imperatori Iustiniano, nempe 365 centenaria, cuiusmodi olim Constantino magno Saporis Persarum rex solverat, respicit autem ad illud quod supra scripsit p. 20 v. 9. nota etiam quod, uti ibi, ita hic quoque Saporem appellat Σάβαρον pro Σαβώρην vel Σαπώρην. LAMB.

p. 143 v. 6. τῆς πύλης] corrigo τῆς στήλης. Cedrenus, et rectius infra κτισμένης παρ' αὐτοῦ τῆς στήλης τοῦ ἀγγοῦσιωνος. ΜΕΥΣ.

p. 143 v. 6. τοῦ ἀγγοῦσιωνος] in codice scripto legitur τοῦ ἀγγοῦσιων, quod idem est. errant autem qui pro τῆς πύλης hic legendum existimant τῆς στήλης. per portam enim Augustae intelligitur porta maior templi S. Sophiae, ante quam area Augustalis erat sive forum nominatum ἀγγοῦσιων sive ἀγγοῦσιων, palatio imperatoris, curia senatus aliisque praeclearis aedificiis cinctum, vide notas ad p. 28 v. 10. notandum praeterea τὴν πύλην τοῦ ἀγγοῦσιων eandem esse quam paulo post βασιλικήν sive regiam nuncupat. media enim erat maiorque ecclesiae porta. haec vero regiae vocantur. LAMB.

p. 143 v. 14—16. ἀπὸ γὰρ — κεφαλαιονίων] quid revera tibi haec verba velint, nondum satis intelligo. attamen aliquanto verisimilius me ea interpretatum esse scio quam antea factum fuit. verti enim quasi post verbum ἐφαλνεν inserta esset particula conjunctionis καί, et pro τῶν κόσμων καὶ λαγαρικῶν legeretur τῶν κόσμων μαρμαρίων vel μαρμαρίων. per ornamenta autem marmorea hic intelligo τὰς ὀρθομαρμαρώσεις seu *incrustationes marmoreas parietum*, quas ex parte innotatas fuisse superius dixit. LAMB.

p. 143 v. 16. τῶν κεφαλαιονίων] ea sunt capitula columnarum. viri docti male interpretantur *praecipuas columnas*. Cedrenus appellat κωνόκρανα. ΜΕΥΣ.

p. 143 v. 18. ὁ νεωτερικὸς κύκλος] de Trullo loquitur. LAMB.

p. 143 v. 20. Ἰουστινὸς] Cedrenus et Zonaras tribuunt Iustiniano. ΜΕΥΣ.

p. 143 v. 22. συνέτριψαι τὸν ἀξιοθαύμαστον ἄμβωνα] Zonaras Annal. 3: ἡ πεσοῦσα τό τε κιβώριον τῆς ἀγίας τροπέης καὶ αὐτὴν τὴν ἐκείνην ἀγίαν τράπεζαν καὶ τὸν ἄμβωνα συνέτριψε. ΜΕΥΣ.

p. 145 v. 7. χρόνους ἐνῆ'] extractum hoc templum est anno 22 Iustiniani, qui fuit Christi 543. adde hos 458: iu-

cides in millesimum et primum. sed cave haec Codini esse verba putes: sunt enim illius e quo haec noster descripsit; qui longe certe infra ista tempora vixit, puta sub Palaeologis, ut initio diximus. nos tamen hoc volumus explicare, ne quem temere implicaret. MEURS.

p. 145 v. 13. τῶν δημοτικῶν δύο μερῶν] id est Prasinis et Venetis. haec duo μέρη intelligit etiam Suidas in στήλην et τριβουνάλιον. Latini veteres factiones dicebant. Diaconus in Mauritio partes extulit, recentiorum Graecorum more: Germanus autem mittit ad Sergium demarchum Prasiniae partis, ut auxiliaretur sibi gratia imperandi, repromittens se partem Prasini honoraturum. MEURS.

p. 146 v. 18. εἰς προέλευσιν τῶν ἁγίων ἀποστόλων] fiebat haec processio 2 die paschatis. Cedrenus: τῇ δὲ δευτέρᾳ τοῦ ἁγίου πάσχατος ἀπελθοῦσα ἡ βασίλισσα ἐπὶ τῇ κατὰ τύπον γενομένη προελεύσει εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους δείλης προῆλθεν ἐν δρημάτι χρυσῷ ἐποχομένη τέσσαρσιν ἵπποις. MEURS.

p. 147 v. 1. καὶ ἕως μὲν ᾧδε] operae pretium esse duxeram huic narrationi de structura templi S. Sophiae corollarii instar adiacere duplicem delineationem, quarum una ichnographiam eius repraesentat, altera autem formam eius exteriorem. utriusque participem me fecit nobilissimus atque eruditissimus vir Cassianus a Puteo. verum mutato consilio in aliud tempus differre placuit. LAMB. [v. ad Pauli Silentiarum Descriptionem S. Sophiae.]

p. 147 v. 2. προεῖρηται] supra p. 17 v. 2. LAMB.

p. 147 v. 3 sq. ἐκκλησίαν — κτισθεῖσαν παρὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης] huius templi mentio fit etiam in disput. Gregentii cum Urbano: πῶς δὲ αὐτὸς ἐπ' ἐκείνον τὸν ναόν, ὃν ἐδείματο ἡ βασίλισ Ἑλένη, μετακίσεις τὴν λέξιν; conversum est in patriarcheum ab Amurathe capta Opoli. testis Phranzes Chronic. § 19. MEURS.

p. 147 v. 7. τὸν Λύκον] de fluviolo Lyco Byzantium transeunte supra quaedam notavi ad p. 45 v. 13. LAMB.

p. 148 v. 1 sq. ἐνθρονιάσῃ τὸν ναόν] de hoc consecrandorum templorum more diximus in Gloss. nostro in voce ἐγκαίνια. MEURS.

p. 148 v. 13. ὁ μέγας Κωνσταντῖνος] de Constantino Porphyrogenito loquitur, qui, ut supra dixit p. 127 v. 5 sqq., sacellum S. Theophanonis templo SS. apostolorum adiunctum exaedificavit. vide praeterea quae de S. Theophanone prima uxore Leonis philosophi notavi ad p. 105 v. 6. LAMB.

p. 150 v. 17 sq. ἐν τῷ δωδεκάτῳ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔκτισε τὴν Κωνσταντινούπολιν] quo sensu haec dicantur, ipse supra exponit his verbis: περαιωθέντος οὖν, inquit, τοῦ ἐνδεκάτου ἐνιαυτοῦ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως (sc. Κωνσταντῖνου τοῦ

μεγάλου) καὶ ἀρχὴν λαβόντος τοῦ διοδικαίου ἵτους ἐπιχειρήσεν τὴν Βύζαντος πόλιν κτείνειν. LAMB.

p. 151 v. 17. scribe ὁ ἀπὸ σιληντιαρῶν. sic inscriptio antiq̄ua:

IULIUS. FELIX. VALENTINIANUS. V. C. ET
EX SILENTIARIO. SACRI PALATHI COM
CONSISTORII. COM. DOM.

ratio autem nominis silentiariorum in excerptis ex Ioannis Lydi libro περὶ ἀρχῶν πολιτικῶν habetur *). LAMB.

p. 152 v. 1. ὁ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας] scilicet κτιστής. LAMB.

p. 152 v. 13. κα] scribendum esse videtur κη, ut legitur apud Nicephorum patriarcham. LAMB.

p. 153 v. 5. ἀτραμυνός] scribe ἀδραμυνηός. sic in nummo Heliogabali apud virum illustrem Franciscum Gothofredum ΑΡΡΑΜΥΘΝΩΝ legitur. attamen dicitur etiam Ἀτραμυνός, ut testatur Stephanus. LAMB.

p. 153 v. 13. Ἰη ι] scribendum esse videtur Ἰη ε' vel Ἰη δ' μῆνας ια'. LAMB.

p. 153 v. 17. Νικήτορος ὁ Σαλευκίης] item in libro de statuis eum vocat Σαλευκηνόν. LAMB.

p. 154 v. 7. κατὰ τὸ ε' ἵτος] coepit imperare cum matre anno Christi 841. ergo hic scribendum ε'στμθ'. LAMB.

p. 154 v. 11. ὁ μὲν η'. ἕτερος ιθ'] scribendum esse videtur μόνος Ἰη ιθ', vel οἱ μὲν ιη', ἕτερος δὲ ιθ', hoc est, imperavit, ut quidam tradunt, annos 18, vel ut alii, 19. LAMB.

p. 154 v. 12. ε'ξι'] scribendum esse videtur ε'ξζ', id est 6397. nam si ab hoc numero detrahas annos 5508, quot Graeci numerant a creatione mundi usque ad Christum, remanet annus Christi 889, quo imperare coepit Leo Sapiens. LAMB.

p. 154 v. 21. Romani senioris Novella περὶ προτιμῆσιως, cuius hic Codinus meminit, illa est quae in iure Graeco-Romano primum locum obtinet, atque ita incipit: θεσιάζομεν ἐν πάση πόλει καὶ χώρα ἀπὸ τῆς παρελθούσης α' ἰνδικτιῶνος, ἐν τῷ ε'στλ' ἵτις ἐκ τοῦ καιροῦ τοῦ λιμοῦ. eandem alia eiusdem tituli Novella confirmavit Nicephorus Phocas, quae incipit: θεσιάζομεν τὴν περὶ τῶν προβιβασιλευκότων ἐπιθείσαν νομοθεσίαν διενεργεῖν. LAMB.

p. 155 v. 3. τὴν παρελθούσαν πρώτην ἰνδικτιῶνα] haec ita supplenda sunt: τὴν παρελθούσαν πρώτην ἰνδικτιῶνα τοῦ ε'στλ' ἵτους. LAMB.

*) immo de Mensibus p. 11. vide Has. prolog. p. XLVIII.

p. 155 v. 5. ἐπεκύρωσεν] Novella, qua Constantinum Porphyrogenitum Romani senioris Novellam περὶ τῶν ὑπείσειρ-
χομένων δυνατῶν confirmasse ait Codinus, illa est quae incipit
παρὰ πολλῶν ἀνέμαθεν. LAMB.

p. 155 v. 6. ὁ Δεκαπολίτης] dubium non est quin hic loquatur Codinus de Theodoro Decapolita patricio et quaestore, quem plerasque Novellas a Constantino Porphyrogenito editas composuisse constat. earum prima sic inscribitur: περὶ τῶν στρατιωτικῶν ἢν ὑπηγόρευσε Θεόδωρος πατρίκιος καὶ κοιαιίστωρ ὁ Δεκαπολίτης. similiter reliquae inscribuntur, praeterquam quod pro Θεόδωρος perperam legitur Θεόφιλος et Θεοδόσιος: nam certum est tres illas Novellas Constantini ab uno eodem Theodoro Decapolita compositas fuisse, cuius hic Codinus mentionem facit. erravit etiam interpres, qui κοιαιίστωρ ὁ Δεκαπολίτης vertit quaestor Decapoleos, quoniam ὁ Δεκαπολίτης cognomentum est, a patria desumptum, ut Τριπολίτης. caeterum quid illud ἐν τῇ λν' significet, nondum mihi liquet. LAMB.

p. 155 v. 7—9. οὐκ ἀπὸ τοῦ — εἰς ὄν] hunc locum ita reformandum esse censeo: οὐκ ἀπὸ τῆς πρώτης ψηφίζονται Ἰνδικτιῶνος τοῦ ζυλς' ἔτους, ἀλλ' ἀπὸ τῆς α' Ἰνδικτιῶνος τοῦ ζυλ' ἔτους, ἦτοι τοῦ καιροῦ τοῦ λιμοῦ, εἰς ὄν. sed utrum recte emendaverim necne, intelliges, ubi introspexeris secundam Novellam Constantini Porphyrogeniti, et primam atque secundam Romani senioris. notes etiam posteriora illa Codini verba, ἀλλ' ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰνδικτιῶνος, respondere verbis secundae Novellae Constantini, quae subiunxit: περὶ δὲ τῶν ἀπὸ τῆς α' Ἰνδικτιῶνος, ἦτοι ἐκ τοῦ καιροῦ τοῦ λιμοῦ μέχρις ἡμέρας τῆς ἡμετέρας ἀναγορεύσεως, ἀδιαφόρως etc. LAMB.

p. 156 v. 9. τὴν δὲ νεαράν] Basilii autem Porphyrogeniti Novella, cuius hic Codinus meminit, illa est quae incipit ἐπειδὴ περ ἡ βασιλεία μου. LAMB.

p. 158 v. 20 sq. τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως] hinc liquet auctorem huius chronici sive indicis imperatorum Cpolitianorum vixisse sub Manuele Comneno: quae ergo deinceps sequuntur a recentiori adiuncta sunt. LAMB.

p. 160 v. 20. τῇ μεγάλῃ θαλάσῃ] sic hodieque pristino nomine deperdito Euxinus pontus vocatur *il mare maggiore*. LAMB.

p. 161 v. 16. τῆς Μάκρης] *Macram* recentiores Graeci vocant, quae antiquitus *Stagira* nominabatur. testis est Nicetas Choniates p. 595 1 ed. Bonn. LAMB.

p. 164 v. 9. Ἰωάννης ὁ Καντακουζηνός] asservatur in bibliotheca Eminentissimi Card. Francisci Barberini codex ms *Tacticorum*, in cuius folio quodam vacante quidam Demetrius Leontarus, cuius codex ille fuit, notavit natales liberorum suorum, inserta mentione de die obitus Ioannis Cantacuzeni his

verbis: ἐν ἡμεῖς ἑβδόμη, μῆνας αἰ, γεννήθη Ἄννα Λασκαρίνα Λιονταρίνα ἢ ἡμὴ θυγάτηρ ἐν μηνὶ Νομβρίῳ κα', τὰ εἰσόδια τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ εἰσοδίου βασιλέως τοῦ διὰ τοῦ Θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετονομασθέντος Ἰωσήφ μοναχοῦ. obiit ergo, si fides habenda est huic supputationi, anno Christi 1411, die 20 Novembris, sed an potius illa verba intelligenda sunt de Ioanne Palaeologo Andronici iunioris filio, quem pariter ut Ioannem Cantacuzenum Codinus ait factum fuisse monachum, assumpto Iosaphi nomine? LAMB.

p. 165 v. 9. χαλίστρα hic significat desolationem, destructionem. sic in Corona pretiosa χαλασμένος exponitur destructus, καταγεσμένος. LAMB.

p. 165 v. 12. θανάτου ὄντος] his in plerisque codicibus subiungitur carmen iambicum domini (nam sic illud κροῦ explicandum est, non autem Chri, quasi esset nomen proprium) Theodori Prodromi, de patriarchis Cypolitanis, quod in delineatione apparatus historiae Byzantinae editum est. incipit ἀρχιθύτης πρώτιστος ἐν πόλει μέγας. hoc finitō sequitur eiusdem Georgii Codini liber de dignitatibus et officiis magnae ecclesiae et aulae Cypolitanae, qui iampridem doctorum virorum opera illustratus separatim in lucem prodit. LAMB.

INDEX GRAMMATICUS.

- ἀγαθοδότης 17, 1.
 ἀδελφοποιητός 107, 2. 133, 18.
 ἀδιοίκητος 80, 11.
 ἀκουτίας κομήτης 15, 20.
 ἀκροπολίτης 23, 13.
 ἀκρωτηριακά μέση 29, 11.
 ἀλαθῆτως 55, 4.
 ἄλογον 84, 18.
 ἀμβλωπιάζειν 184, 22.
 ἀμνηστί 61, 2.
 ἀνακαθαρίζειν 83, 18. 89, 12.
 ἀνακλιῶν 155, 2 et 9.
 ἀναλύσας i. q. τακίς 94, 14.
 ἀναγκασματισμός 104, 6.
 ἀνδροεῖκελον 39, 6. 69, 14.
 ἀντιζίας 37 in nota.
 ἀντιζοκοπεῖν 37, 8.
 ἀντιζηλεῖν 34, 19.
 ἀντινύκτης 144, 6 et 16.
 ἀντιπροσώπως ὁρῶντες ἀλλήλους
     9, 2.
 ἀπλημεύειν 73, 19. 74, 9 et 11.
 ἀπληγῶν 74, 5.
 ἀπόχωροι 50, 12.
 ἀπόψε 21, 7.
 ἀργυρένδοντος 144, 19.
 ἀργυροέλατος 66, 15.
 ἀριδήλως 10, 9.
 ἀρμαμένα 75, 1. 114, 18.
 ἀρμαμενταρεῖον 115, 1.
 ἀρμιοὶ πόδες 20, 1.
 ἀσκεῖν 97, 10.
 ἀσκεπής 131, 2.
 ἀστρονόρον 61, 16.
 ἄτρον 28, 3.
 αὐταρχία 8, 4.
 βαγύλαι 167, 17.
 βαΐουλος 94, 19.
 βήσαλον 136, 12. 140, 17.
 βίγλη 179, 13.
 βίκιον 30, 11.
 βλάχρον 95, 16.
 βοοδυναία 193, 5.
 βουλγίδιον 139, 5.
 γάβος 22, 17.
 γεμάτος 81, 4.
 ἐγένετο τὸν βασιλέα ἀδρυεῖν 138,
     18.
 τὸ γενικόν 19, 1.
 γονυκλιτής 39, 7. 43, 8.
 γοργοσειδής 34, 16.
 γυρίζειν 119, 20.
 γύρωθεν 41, 9. 50, 3. 135, 2.
 δεητικὰ πιττάκια 36, 5.
 διάφωτος 139, 21.
 δίδωσιν i. o. πλήττει 185, 19.
     119, 3.
 ἐδιοικήθη ἡ γυνή 81, 7.
 διολισθῆν 71, 7.
 δρομικός 17, 3. 64, 12. 73, 8 et 10.
     130, 5. 147, 3.
 δωδεκάζωδον 16, 18. 65, 2.
 ἐβδομάριος 36, 4.
 ἐγγλιασμένοι 140, 12.
 ἐγχόρηγος 22, 17.
 εἰκονοκαύστης 98, 17.
 εἰς β, νομίματα ὠνήσατο τὸν τό-
     πον 88, 18. 99, 8. 134, 6.
 ἐκβαίαι 175, 4.
 Ἑλλαδικός 86, 1.
 ἔμπυσμα 40, 15.
 ἐνζωδος 19, 8. 44, 17. 60, 3.

- ἐνθῆνη 19, 7.
 ἐνθρονιάζην 148, 1 et 7.
 ἐπιστορος 54, 16.
 ἐπιμον 45, 1. 66, 10.
 ἐπιπυκτα 180, 19.
 ἐπίλιον 47, 1.
 ἐπίδος 142, 22.
 ἐπιρχῶν τὸν φόρον 24, 15.
 ἐπιβαρῶς 95, 2.
 ἐπίκοπος 53, 2.
 ἐπιπυρῶν 83, 20. 93, 4. 96, 6.
 99, 2. 102, 14. 122, 4. cf.
 προσπυρῶν.
 ἐπικοποιῶν 71, 3. 143, 2. 189, 22.
 ἐπιστατία ὑπᾶτων 12, 7.
 ἐπίσκαλος 76, 20.
 ἐργολάσιον 21, 20. 74, 16. 118, 12.
 ἐραστή 108, 16. 125, 8.
 ἔρασι 20, 4. 47, 14. 48, 2. 53, 1.
 10 et 15. 60, 13. 142, 17. 176, 3.
 192, 2.
 ἔρῃσι 192, 15.
 ἔρατο i. q. ἔρασαν 184, 13.
 ἔρακος 86, 5.
 ἑλιουθγαίος 176, 10.
 ἑραχησ 118, 11.
 ἑρατῆν 189, 20 et 22.
 ἑρατίσιον 30, 3.
 ἑρατικοί 35, 18.
 ἑρατίσιον 31, 9.
 ἑρασις ἀστρονομική 30, 5.
 ἑρασιδότης 167, 5.
 ἑρασικόμος 39, 13.
 ἑρασις 80, 16.
 ἑρασιπύκτα 16, 14.
 ἑρασιπύκτα 9, 15.
 ἑρασιπύκτα 19, 2.
 ἑρασιπύκτα 139, 22.
 ἑρασιπύκτα 176, 17. 177, 16.
 ἑρασιπύκτος θεός 169, 18.
 ἑρασιπύκτα 37, 12. 77, 9. 176, 17.
 ἑρασιπύκτα λιθίσι 46, 8.
 ἑρασιπύκτα 131, 18.
 καθαρῆν 28, 16. 31, 4.
 κάθισμα 134, 4.
 κάθισμα ὀφειλῆς 16, 7.
 κάθισμα ῥησεία 140, 17.
 κάμπος 26, 4.
 καθήλα 36, 17.
 καθῶν ποιηταί 98, 15. 123, 15.
 καθῶν 80, 15. 81, 17.
 καθῶν 80, 8 in nota.
 καθῶν 44, 1. 64, 7. 168, 2.
 καθῶν 115, 8.
 καθῶν 127, 13.
 καθῶν 35, 6 et 10.
 καθῶν 11, 17.
 καθῶν 142, 14.
 καθῶν 119, 15.
 καθῶν 119, 19.
 καθῶν 110, 8.
 καθῶν 143, 16.
 καθῶν 117, 11.
 καθῶν 91, 6.
 καθῶν 35, 6.
 καθῶν 139, 12.
 καθῶν 113, 4.
 καθῶν 19, 7.
 καθῶν 23, 9. 41, 7.
 καθῶν 45, 6. 66, 5.
 καθῶν 80, 8.
 καθῶν 81, 4 et 14.
 καθῶν 37, 5.
 καθῶν 92, 2 in nota.
 καθῶν 50, 13.
 καθῶν 34, 13. (καθῶν 176, 11.)
 καθῶν 50, 13.
 καθῶν 21, 18. 22, 4. 23, 8.
 καθῶν 30, 17.
 καθῶν 144, 11.
 καθῶν 180, 11.
 καθῶν 40, 18.
 καθῶν 137, 3.
 καθῶν 143, 16.
 καθῶν 161, 1.
 καθῶν 34, 14. 176, 12.
 καθῶν 137, 11. 138, 3.
 καθῶν 174, 3.
 καθῶν 175, 11.
 καθῶν 43, 5.
 καθῶν 135, 17. 140, 2. 145, 10.
 καθῶν 85, 17.
 καθῶν 120, 4.
 καθῶν 172, 7.
 καθῶν 28, 17.
 καθῶν 31, 7. 148, 11.
 καθῶν 153, 7.
 καθῶν 17, 3. 127, 6. 148, 13
 et 14.
 καθῶν 45, 1.
 καθῶν 25, 15. 73, 13.
 καθῶν 93, 13.
 καθῶν 148, 15.
 καθῶν 141, 7. 144, 7.
 καθῶν 147, 13.
 καθῶν 139, 21.
 καθῶν 22, 15.
 καθῶν 102, 6.

- ἔηραμπέλιος 28, 1.
 ἐυλόστεγος 16, 15. 17, 3. 73, 11.
 147, 3.
 ἐυλότρουλλος 89, 3. 124, 2. 147, 3.
 οἰκονομεῖον 19, 6.
 οἰστροηλατήσας i. q. οἰστροφ ἑλαθεῖς
 114, 1.
 ὀλκός ὑδάτων 15, 10.
 καθ' ὀλόκληρον 161, 23.
 ὀπτανθῆναι 98, 5.
 ὀρθομαρμαροῦν 141, 7.
 ὀρθομαρμαρώσις 140, 14. 141, 19.
 ὀστιάριος 133, 12.
 ὀφικεύειν 60, 1. 180, 11.
 ὀφίκιον 79, 1.
 παιγνιάτης 80, 12.
 πάπτον 21, 3. 66, 11.
 παλατῖνοι ἄρτοι 16, 4.
 πάμβρεφοι 155, 23.
 παντάπορος 163, 6.
 παντούρωμα 110, 8.
 παντούρωσις 144, 6 et 17.
 παρασκευή 15, 22.
 πατοῦν 19, 19.
 περσίμιον 145, 21.
 πηγανούσιος 141, 11. 175, 15.
 πινός 82, 13. 136, 15. 137, 5.
 138, 15. 141, 8.
 πιστωρεῖον 102, 7. 118, 16.
 πιττάκια 35, 20.
 πλακατός 22, 14. 104, 7.
 ποδέα 41, 7.
 ποδίσκος 54, 17. 69, 15.
 ποιεῖν δέκα μῆνας 20, 14. 97, 16.
 101, 13.
 πολυκοικιλία 143, 15.
 ποινολύτρια 91, 19.
 πόρτα 25, 1 et 15. 43, 20. 47, 14.
 προδῶσαντες 79, 11.
 πρόκενσον 79, 2.
 προσκυροῦν 127, 14. 142, 13. 147,
 23.
 προσχειριάριος 135, 13.
 ἐπίθετο τοῖς συνοδευοῦσι 176, 23.
 ξεγεωνάροχος 28, 5.
 ὀίγλον 45, 7.
 ζόγα 48, 10.
 ζογεύειν 48, 9.
 ζοδοποίκιλος 141, 11.
 σαγμαρίον 139, 11.
 σαργάνη 175, 1.
 σηκοῦν 51, 2.
 σημειοφορικά 30, 12. 41, 6. 50, 3.
 σιάλωσις 144, 9.
 σκαπούλιον 49, 15.
 τὰ σιάριφα 147, 8.
 σκεπάσειν 37, 13. 52, 17. 89, 4.
 131, 4.
 στάμα 17, 18. 40, 7. 60, 2. 168, 20.
 στεφαναία πέτρα 134, 23.
 στεφανήη τεύχους 6, 9. 12, 13.
 στηλή καθεζομένη 38, 17.
 στηλοῦν 33, 13. 34, 18. 42, 19.
 58, 21. 60, 3.
 στηλωτικός 55, 3.
 στιχηρά 123, 15.
 στοιχεῖον 56, 4 et 16. 59, 3. 185, 22.
 στοιχειοῦσθαι 35, 6. 36, 17. 52, 5.
 55, 2. 69, 10. 124, 6. 185, 2.
 στοργγυλόστεγος 111, 3.
 στουράκιον 127, 10.
 συγκοπή 19, 20.
 συμπτωθῆναι 83, 19. 110, 17. 120,
 13. 126, 13.
 συμπτώμενον 78, 12.
 συνδρομή 93, 20. 122, 18. 143, 14.
 συστημάτιον 69, 7. 131, 17.
 σφενδών 19, 16. 123, 10.
 σφιγματοῦριον 145, 23.
 σχηματογραφία 25, 8. 75, 7.
 σωματοπερᾶται 50, 5.
 σωτηρίκιος 180, 23.
 ταξιώτης 36, 1. 68, 14.
 τελειωθῆναι i. q. ἀποθανεῖν 192,
 19.
 τετραδίσιος 37, 9. 43, 2. 83, 3.
 τετραῖπιος 143, 7.
 τετραπέρατος 57, 4.
 τζυκαλάριος 25, 5. 69, 16.
 τζυκανιστήριον 19, 6. 22, 9. 82, 3.
 τραβέα 28, 3, 4.
 τριακοντάφυλλον 73, 17.
 τροῦλος 141, 1 et 6. 143, 22.
 τρουλοῦν 141, 6.
 τρουλλωτός 82, 1.
 τυμβοσύνη 9, 17.
 τύκος 101, 2 et 4.
 τυποῦν 143, 1.
 ὑποκλάσιον 145, 11.
 ὑποκαμισοβράκιον 145, 23.
 φακεῶλιον 145, 23.
 φαμίλια 20, 16. 21, 13.
 φαρμακολύτρια 106, 1.
 φθαζόμενοι 174, 19.
 φιλιππόδρομος 133, 21.
 φουλίξειν 85, 2.
 φουλικόληστος 85, 3.
 φυλακίτης 160, 15.
 χαλᾶν 144, 15. 146, 7.
 χαλκίγγυτος 175, 10.

- Ζαλότσα 165, 9.
 Ζαφός 176, 22. 180, 23.
 Ζαΐδατος 125, 16.
 Ζησοκόμαρον 108, 1.
 Ζησογλαστός 61, 10. 177, 10.
 Ζησογυστός 174, 2.
 Ζησομωής 34, 12.
 Ζησομωός 29, 12. 34, 6. 39, 3.
 Ζησομωός ποδός 158, 18.
 Ζησομωός 107, 17 et 18.
 Ζησομωός 116, 12.
 Ζησομωός 29, 10.
 Ζησομωός στήλη 38, 13.
 Ζησομωός στήλη 142, 11.
 Ζησομωός 49, 17. 136, 8. 141, 18.
 Ζησομωός 104, 7.
 Ζησομωός 17.
 Ζησομωός *διὰ νηρέων εὐάν* 77, 9. στήλη
 65, 12.
 Ζησομωός *καρπίος* 17, 8.

LIPSIÆ,

IMPRESSIT P. G. TAUBNER

DF
503
C6
v.15

Corpus scriptorum historiae
byzantinae

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
